

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

64. aastakäik

15. detsember 2021

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2021-2022

26.–29. aprilli 2021. aasta istungid

28. aprillil 2021. aastal vastu võetud tekstit, mis käsitlevad 2019. aasta eelarvele heakskiidu andmist, on avaldatud ELTs L 340, 24.9.2021.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Teisipäev, 27. aprill 2021

2021/C 506/01	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon rakendamisaraporti kohta, mis käsitleb tehnölevaatuspaketi liiklusohutusaspekte (2019/2205(INI))	2
2021/C 506/02	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon petitsioonide nr 1328/2019 ja nr 0406/2020 alusel kemikaalijääkide kohta Läänemeres (2021/2567(RSP))	9
2021/C 506/03	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon tehniliste ja operatiivmeetmete kohta meretranspordi tõhusamaks ja puhtamaks muutmiseks (2019/2193(INI))	12
2021/C 506/04	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon komisjoni määruse eelnõu kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 II, III ja IV lisa seoses teatavates toodetes või nende pinnal esinevate aklonifeeni, akrinatriini, Bacillus pumilus QST 2808, kloorantraniliprooli, etirimooli, lufenurooni, pentiopüraadi, pikloraami ja Pseudomonas sp. tüve DSMZ 13134 jääkide piirnormidega (D070113/03 – 2021/2590(RPS))	20
2021/C 506/05	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon komisjoni määruse eelnõu kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 II, III ja IV lisa seoses teatavates toodetes või nende pinnal esinevate atsekinotsüüli, atsibensolaar-S-metüüli, Bacillus subtilis'e tüve IAB/BS03, emamektiini, flonikamiidi, flutolaniili, fosetüüli, imasamoksi ja oksatiapiproliini jääkide piirnormidega (D063854/04 – 2021/2608(RPS))	23

Kolmapäev, 28. aprill 2021

2021/C 506/06	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta resolutsioon ELi ja Ühendkuningriigi läbirääkimiste tulemuste kohta (2021/2658(RSP))	26
2021/C 506/07	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta resolutsioon mullakaitse kohta (2021/2548(RSP))	38

Neljapäev, 29. aprill 2021

2021/C 506/08	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon digimajanduse maksustamise kohta: OECD läbirääkimised, digivaldkonna ettevõtjate maksuresidentsus ja võimalik Euroopa digimaks (2021/2010(INI))	54
2021/C 506/09	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Daphne Caruana Galizia mõrvamise ja õigusriigi kohta Maltal (2021/2611(RSP))	64
2021/C 506/10	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon COVID-19 pandeemia kohta Ladina-Ameerikas (2021/2645(RSP))	69
2021/C 506/11	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Boliivia ning endise presidendi Jeanine Añezi ja teiste ametnike vahistamise kohta (2021/2646(RSP))	74
2021/C 506/12	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Pakistani pühaduseteotust käsitlevate seaduste, eelkõige Shagufta Kausari ja Shafqat Emmanueli juhtumi kohta (2021/2647(RSP))	77
2021/C 506/13	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Venemaa, Aleksei Navalnõi juhtumi, Ukraina piiril sõjalise kohaloleku suurendamise ja Venemaa rünnakute kohta Tšehhi Vabariigis (2021/2642(RSP))	82
2021/C 506/14	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Colombia rahuleppe viienda aastapäeva kohta (2021/2643(RSP))	89
2021/C 506/15	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Euroopa lastegarantii kohta (2021/2605(RSP))	94
2021/C 506/16	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon koroonaviiruse testimise kättesaadavuse ja taskukohasuse kohta (2021/2654(RSP))	105

SOOVITUSED

Euroopa Parlament

Neljapäev, 29. aprill 2021

2021/C 506/17	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ELi ja India suhete kohta (2021/2023(INI))	109
---------------	---	-----

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Parlament

Teisipäev, 27. aprill 2021

2021/C 506/18	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Filip De Mani puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2020/2271(IMM))	119
2021/C 506/19	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Zdzisław Krasnodębski puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2020/2224(IMM))	121

2021/C 506/20	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Ioannis Lagose puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2020/2240(IMM))	123
2021/C 506/21	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Ioannis Lagose puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2020/2219(IMM))	125
2021/C 506/22	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni institutsioonidevahelise kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva kokkuleppe kohta (2020/2272(ACI))	127

III Ettevalmistavad aktid

Euroopa Parlament

Teisipäev, 27. aprill 2021

2021/C 506/23	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta Euroopa Liidu ja Norra Kuningriigi vahel üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) 1994 artikli XXVIII kohaselt kirjavahetuse vormis lepingu (milles käsitletakse kõigi ELi CLXXV loendis sisalduvate tariifikvootide kontsessioonide muutmist Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise tõttu) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (10643/20 – C9-0424/2020 – 2020/0230(NLE))	134
2021/C 506/24	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist) sõlmimise kohta (12543/2020 – C9-0084/2021 – 2020/0157(NLE))	135
2021/C 506/25	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (07064/2/2020 – C9-0111/2021 – 2018/0224(COD))	136
2021/C 506/26	P9_TA(2021)0125 Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm * Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm (08550/2019 – C9-0167/2020 – 2018/0225(CNS)) P9_TC1-CNS(2018)0225 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud 27. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu nõukogu otsus (EL) 2021/..., millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2013/743/EL	141
2021/C 506/27	P9_TA(2021)0126 Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut ***I Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2019)0331 – C9-0042/2019 – 2019/0151(COD)) P9_TC1-COD(2019)0151 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 27. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/... Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi kohta (uuesti sõnastatud)	142

2021/C 506/28	P9_TA(2021)0127	
	Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi strateegiline innovatsioonikava ***I	
	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis käsitleb Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) 2021.–2027. aasta strateegilist innovatsioonikava: Euroopa innovatsioonivõimekuse ja -suutlikkuse suurendamine (COM(2019)0330 – C9-0043/2019 – 2019/0152(COD))	
	P9_TC1-COD(2019)0152	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 27. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2021/..., mis käsitleb Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) 2021.–2027. aasta strateegilist innovatsioonikava: Euroopa innovatsioonitalendi ja -suutlikkuse hoogustamine, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1312/2013/EL	143
2021/C 506/29	P9_TA(2021)0128	
	Liidu elanikkonnakaitse mehhanism ***I	
	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta (COM(2020)0220 – C9-0160/2020 – 2020/0097(COD))	
	P9_TC1-COD(2020)0097	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 27. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/..., millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta	144
2021/C 506/30	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu sõlmimise kohta (12543/2020 – C9-0084/2021 – 2020/0157M(NLE))	145
2021/C 506/31	Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 24. märtsi 2021. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1234/2008, mis käsitleb inimtervishoiu ja veterinaarias kasutatavate ravimite müügilubade tingimuste muudatuste läbivaatamist (C(2021)01603 – 2021/2616(DEA))	151
2021/C 506/32	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse siseturu, ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika programm („ühtse turu programm“) ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014 ja (EL) nr 652/2014 (14281/1/2020 – C9-0133/2021 – 2018/0231(COD))	153
2021/C 506/33	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF) koondatud töötajate toetuseks ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1309/2013 (05532/1/2021 – C9-0139/2021 – 2018/0202(COD))	154
2021/C 506/34	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programm ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1381/2013 ning nõukogu määrus (EL) nr 390/2014 (06833/1/2020 – C9-0144/2021 – 2018/0207(COD))	155
2021/C 506/35	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse õigusprogramm ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1382/2013 (06834/1/2020 – C9-0138/2021 – 2018/0208(COD))	157

2021/C 506/36	Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL (14312/1/2020 – C9-0140/2021 – 2018/0236(COD))	158
---------------	--	-----

Kolmapäev, 28. aprill 2021

2021/C 506/37	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (05022/2021 – C9-0086/2021 – 2020/0382(NLE))	159
---------------	--	-----

2021/C 506/38	P9_TA(2021)0142 Atlandi ookeani idaosa ja Vahemere hariliku tuuni varude majandamise mitmeaastane kava ***I Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Atlandi ookeani idaosa ja Vahemere hariliku tuuni varude majandamise mitmeaastane kava ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1936/2001, (EL) 2017/2107 ja (EL) 2019/833 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2016/1627 (COM(2019)0619 – C9-0188/2019 – 2019/0272(COD)) P9_TC1-COD(2019)0272 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 28. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/..., millega kehtestatakse Atlandi ookeani idaosa ja Vahemere hariliku tuuni varude majandamise mitmeaastane kava ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1936/2001, (EL) 2017/2107 ja (EL) 2019/833 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2016/1627	160
---------------	---	-----

2021/C 506/39	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus terroristliku veebisisu levitamise tõkestamise kohta (14308/1/2020 – C9-0113/2021 – 2018/0331(COD))	217
---------------	---	-----

Neljapäev, 29. aprill 2021

2021/C 506/40	Euroopa Parlamendi 29. aprillil 2021. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaktsineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (Roheline digitõend) (COM(2021)0130 – C9-0104/2021 – 2021/0068(COD)) [Muudatusettepanek 25, kui ei ole märgitud teisiti]	218
---------------	--	-----

2021/C 506/41	Euroopa Parlamendi 29. aprillil 2021. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaktsineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik kolmandate riikide kodanike jaoks, kes viibivad või elavad COVID-19 pandeemia ajal seaduslikult mõne liikmesriigi territooriumil (Roheline digitõend)(COM(2021)0140 – C9-0100/2021 – 2021/0071(COD)) [Muudatusettepanek 1, kui ei ole märgitud teisiti]	237
---------------	---	-----

2021/C 506/42	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu pettuste vastase võitluse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 250/2014 (05330/1/2021 – C9-0108/2021 – 2018/0211(COD))	241
---------------	---	-----

2021/C 506/43	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (uuesti sõnastatud) (12262/1/2020 – C9-0011/2021 – 2017/0237(COD))	242
---------------	---	-----

2021/C 506/44	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Kaitsefond ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1092 (06748/1/2020 – C9-0112/2021 – 2018/0254(COD))	243
2021/C 506/45	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (06789/1/2020 – C9-0109/2021 – 2018/0227(COD))	244
2021/C 506/46	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1293/2013 (06077/1/2020 – C9-0110/2021 – 2018/0209(COD))	245
2021/C 506/47	Euroopa Parlamendi 29. aprilli. 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 389/2012 (milles käsitletakse halduskoostööd aktsiisimaksude valdkonnas) elektrooniliste registrite sisu osas (COM(2021)0028 – C9-0016/2021 – 2021/0015(CNS))	246
2021/C 506/48	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi 2022. aasta tulude ja kulude eelarvestuse kohta (2020/2264(BUI))	247

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2021-2022

26.–29. aprilli 2021. aasta istungid

28. aprillil 2021. aastal vastu võetud tekstid, mis käsitlevad 2019. aasta eelarvele heakskiidu andmist, on avaldatud ELTs L 340, 24.9.2021.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 27. aprill 2021

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2021)0122

Rakendamisarport tehnöülevaatuspaketi liiklusohutusaspektide kohta

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon rakendamisarporti kohta, mis käsitleb tehnöülevaatuspaketi liiklusohutusaspekte (2019/2205(INI))

(2021/C 506/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse tehnöülevaatuspaketti, mis koosneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiivist 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnöülevaatus⁽¹⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiivist 2014/46/EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/37/EÜ sõidukite registreerimisdokumentide kohta⁽²⁾, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiivist 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate ärilisel otstarbel kasutatavate sõidukite tehnokontrolli ja ülevaatus⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 14. novembri 2017. aasta resolutsiooni elude säästmise kohta autode turvalisuse suurendamise abil ELis⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 31. mai 2018. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile mootorsõidukite läbisõidumöödikuga manipuleerimise ja ELi õigusraamistiku läbivaatamise kohta⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni 20. juuli 2010. aasta teatist „Euroopa kui liiklusohutusala: poliitikasuunised liiklusohutuse valdkonnas aastateks 2011–2020“ (COM(2010)0389),
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Eli liiklusohutuspoliitika raamistik aastateks 2021–2030 – Järgmised sammud hukkunute arvu nullini viimise suunas“ (SWD(2019)0283),
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmäärke, eelkõige alaeesmärki 3.6 Vähendada 2020. aastaks poole võrra liiklusõnnetustes hukkunute ja vigastatute arvu ning alaeesmärki 11.2 Tagada 2030. aastaks kõikidele turvalised, taskukohased, kättesaadavad ja säästvad transpordisüsteemid ja parandada liiklusohutust, eelkõige ühistranspordi osakaalu suurendamise abil ja pöörates rohkem tähelepanu ebasoodsas olukorras olevate inimeste, naiste, laste, puuetega inimeste ja vanemate inimeste vajadustele,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Säästva ja aruka liikuvuse strateegia – Euroopa transpordivaldkonna edasise arengu suunad“ (COM(2020)0789),

⁽¹⁾ ELT L 127, 29.4.2014, lk 51.

⁽²⁾ ELT L 127, 29.4.2014, lk 129.

⁽³⁾ ELT L 127, 29.4.2014, lk 134.

⁽⁴⁾ ELT C 356, 4.10.2018, lk 2.

⁽⁵⁾ ELT C 76, 9.3.2020, lk 151.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- võttes arvesse oma resolutsiooni koostoimelisi intelligentseid transpordisüsteeme käsitleva Euroopa strateegia kohta ⁽⁶⁾, milles palutakse komisjonil avaldada kiiresti seadusandlik ettepanek sõidukisestele andmetele ja vahenditele juurdepääsu kohta,
 - võttes arvesse komisjoni 16. veebruari 2020. aasta teatist „Euroopa andmestrategie“ (COM(2020)0066), milles mainitakse juurdepääsu sõidukisestele andmetele reguleerivate kehtivate õigusaktide ajakohastamist, et tagada õiglane juurdepääs teatavatele autoandmetele,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse tellitud ja 2020. aasta septembris avaldatud Euroopa rakendamishinnangut tehnöülevaatuspaketi rakendamise kohta,
 - võttes arvesse komisjoni 4. novembri 2020. aasta aruannet direktiivi 2014/45/EL (milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnöülevaatus) rakendamise kohta (COM(2020)0699),
 - võttes arvesse komisjoni 3. novembri 2020. aasta aruannet direktiivi 2014/47/EL (milles käsitletakse liidus liiklevate ärilisel otstarbel kasutatavate sõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatus) rakendamise kohta (COM(2020)0676),
 - võttes arvesse komisjoni liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi tellitud ja 2019. aasta veebruaris avaldatud uuringut kerghaagiste ja kahe- või kolmerattaliste sõidukite lisamise kohta sõidukite korralise tehnöülevaatusse kohaldamisalasse,
 - võttes arvesse komisjoni liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi tellitud ja 2019. aasta veebruaris avaldatud uuringut eCall-süsteemi lisamise kohta mootorsõidukite korralise tehnöülevaatusse kohaldamisalasse,
 - võttes arvesse komisjoni liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi tellitud ja 2015. aasta aprillis avaldatud teostatavusuuringut sõidukiteabeplatvormi kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrust (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ⁽⁷⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54 ning esimeeste konverentsi 12. detsembri 2002. aasta otsuse (mis käsitleb algatusraportite koostamise loa andmise korda) artikli 1 punkti 1 alapunkti e ja 3. lisa,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A9-0028/2021),
- A. arvestades, et 2010. aastal võttis EL vastu liiklusohutuse poliitika, mille eesmärk oli vähendada 2020. aastaks liiklussurmade arvu 50 % võrra; arvestades, et 2011. aastal püstitas EL eesmärgi „nullvisioon“, millega nähakse ette viia maanteeliikluses hukkunute arv 2050. aastaks nullini; arvestades, et 2019. aastal sai Euroopa teedel surma umbes 22 800 inimest ja umbes 135 000 sai raskelt vigastada; arvestades, et ELi tasandil ja liikmesriikide poolt on vaja nullvisiooni eesmärgi täitmiseks efektiivsemaid ja kooskõlastatuid meetmeid rakendada;
- B. arvestades, et vaatamata ELis liiklusohutuse parandamiseks tehtud jõupingutustele on liiklussurmade määrade vähendamisel tehtud edusammud olnud küll märkimisväärsed, ent viimastel aastatel liiga aeglased; arvestades, et sõidukite tehnilised defektid põhjustavad umbes 5 % kaubaveosõidukit hõlmavatest õnnetustest; arvestades, et sõidukite kehv hooldus põhjustab 4 % liiklejaid hõlmavatest õnnetustest;
- C. arvestades, et 2019. aasta esialgsete andmete põhjal hukkus ELi teedel eelnenud aastaga võrreldes vähem inimesi, ent need edusammud on liiga aeglased; arvestades, et ELi eesmärk vähendada 2010. aasta ja 2020. aasta lõpu vahelisel perioodil liiklussurmade arvu poole võrra jääb umbes pooles ulatuses täitmata, sest praeguseks on registreeritud ainult 23 % vähenemine; arvestades, et sõidukite sagedased, üksikasjalikud ja perioodilised ülevaatused, mida teevad kõrgelt kvalifitseeritud inspektorid, ning liiklevate sõidukite tehnokontrollid on liiklusohutuse suurendamiseks väga olulised;

⁽⁶⁾ ELT C 162, 10.5.2019, lk 2.

⁽⁷⁾ ELT L 325, 16.12.2019, lk 1.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- D. arvestades, et liiklussurmade määra suur erinevus liikmesriikide vahel – kusjuures liiklussurmade arv on halvimate tulemustega riigis üle nelja korra suurem kui parimate tulemustega riigis – annab tunnistust vajadusest erijärelevalve, partnerluse ja abi järele halvimate tulemustega liikmesriikide jaoks;
- E. arvestades, et Ida-Euroopa ja Lääne-Euroopa liikmesriikide vahel püsivad endiselt suured liiklusohutuse erinevused; arvestades, et esimestest on sageli saamas sihtkoht viimastest pärinevatele kasutatud autodele, mis võib tekitada nii inimeste ohutuse kui ka keskkonnavalasid riske, mida tuleb ELi tasandil arvesse võtta;
- F. arvestades, et lisaks kliima- ja keskkonnakaalutlustele on sõidukite tehnoseisund ka rahvatervise küsimus, seda nii liiklusohutuse tagamise seisukohast kui ka seoses heitkoguste mõjuga õhukvaliteedile; arvestades, et hiljutised heiteskandaalid on tõestanud vajadust sõltumatu kontrolli järele sõiduki kogu kasutusaja jooksul, võttes arvesse selle tegelikke heitkoguseid;
- G. arvestades, et tehnöülevaatuspaketi liikmesriikide poolt ülevõtmise ja rakendamise analüüsist ilmneb, et ühtlustamismenetlusi on vaja ELi tasandil tugevdada;
- H. arvestades, et kasutatud autode turg on Euroopa Liidus kaks kuni kolm korda suurem kui uute autode turg, ning arvestades, et läbisõidumõõdikuga seotud pettus kasutatud autode puhul kahjustab tõsiselt liiklusohutust; arvestades, et uuringute kohaselt moodustab manipuleeritud sõidukite osakaal kasutatud autode riigisisese müügi puhul 5–12 % ja piiriülese müügi puhul 30–50 %; arvestades, et ainult kuus liikmesriiki peavad läbisõidumõõdiku manipuleerimist kuriteoks; arvestades, et õiguskaitset selliste pettuste vastu takistab ka ühise Euroopa andmebaasi puudumine;
- I. arvestades, et automatiseeritud juhtimisfunktsioonide laialdasem kasutamine nõuab tehnöülevaatuspaketi ajakohastamist, et lisada uute, alates 2022. aastast kasutusele võetavate täiustatud juhiabifunktsioonide kontroll ja nendealane koostöö;
- J. arvestades, et mõned liikmesriigid on juba võtnud läbisõidumõõdiku manipuleerimise minimeerimiseks kasutusele vahendid, nagu Car-Pass Belgias ja Nationale AutoPas Madalmaades; arvestades, et mõlemad liikmesriigid kasutavad andmebaasi, kuhu kogutakse sõiduki iga hoolduse, teeninduse, remondi ja korralise ülevaatusel ajal läbisõidumõõdiku näidud, kuid mitte isikuandmeid, ja need riigid on lühikese ajaga kaotanud peaaegu täielikult läbisõidumõõdiku seotud pettused oma territooriumil;
- K. arvestades, et maanteetaristu kvaliteet on liiklusohutuse seisukohast ülioluline; arvestades, et ühenduvus ja digitaalne taristu on liiklusohutuse jaoks ülimalt tähtsad ja on seda tulevikus üha enam ühendatud ja autonoomsete sõidukite arvu suurenemise tõttu;

Soovitused*Tehnöülevaatuspaketi ülevõtmine ja rakendamine – ELi ohutusalaalased eesmärgid*

1. väljendab heameelt asjaolu üle, et tehnöülevaatuspaketi ülevõtmine ja mõnede selle sätete rakendamine on aidanud riiklikke menetlusi ühtlustada, eriti sõidukite ülevaatusete läbiviimise sageduse, sisu ja meetodi osas;
2. väljendab heameelt asjaolu üle, et tehnöülevaatuspaketi ülevõtmine on aidanud parandada mootorsõidukite tehnöülevaatusete kvaliteeti, inspektorite kvalifikatsioonitaset ning liikmesriikide liiklevate sõidukite tehnokontrolliga seotud koordineerimist ja standardeid, et suurendada liiklusohutust;
3. taunib tõsiasja, et vaatamata tehnöülevaatusete kvaliteedi paranemisele ja positiivsele mõjule, mida see liiklusohutusele avaldab, hõlmab tehnöülevaatuspakett mõningaid mittekohustuslikke sätteid, mida ei ole piisavalt rangelt üle võetud või mida ei ole üldse üle võetud; rõhutab vajadust loobuda järk-järgult vabatahtlikest sätetest ja töötada välja kohustuslike nõuete süsteem, et suurendada selliste aspektide ühtlustamist ELi tasandil nagu veose kinnitamine, teabevahetus ja koostöö liikmesriikide vahel, ning tuletab meelde nende meetmete erilist tähtsust piiriüleste piirkondade jaoks;
4. taunib tõsiasja, et mitu liikmesriiki ei ole tehnöülevaatuspaketti õigeaegselt üle võtnud ja et komisjon pidi ühe liikmesriigi vastu rikkumismenetluse algatama; nõuab tungivalt, et kõnealused liikmesriigid võtaksid tehnöülevaatuspaketi puuduvad sätted kiiresti üle oma riiklikesse õigusaktidesse ning täidaksid täielikult kõik täieliku tehnilise teabe koostamisega seotud kohustused, arvestades et Euroopa kodanike liiklusohutus on Euroopa Liidu prioriteet;

Teisipäev, 27. aprill 2021

5. peab kahetsusväärseks, et kontrollimistegevuse ebapiisav rahastamine, sealhulgas kontrollipersonali, -seadmete ja -koolituse osas, ohustab jätkuvalt tehno seisundi eesmärkide saavutamist; rõhutab, et liikmesriigid peaksid andma oma liiklusohutusametustele piisavat rahalist ja halduslikku tuge tehnoülevaatuspaketi ja selle tulevase läbivaadatud versiooni tõhusaks rakendamiseks;

Kontrollide sagedus ja sisu

6. väljendab heameelt asjaolu üle, et pärast tehnoülevaatuspaketi jõustumist on 90 % mootorsõidukite ülevaatest toimunud paketiiga kehtestatud intervalliga või isegi rangema intervalliga, mis on aidanud suures ulatuses vähendada ELi teedel liiklevate ebatavaliste sõidukite arvu; peab siiski kahetsusväärseks asjaolu, et mõned liikmesriigid nõuavad endiselt paketiiga sätestatud pikemat intervalli, mis vähendab sõidutingimuste ohutust; palub, et asjaomased liikmesriigid asuksid viivitamata järgima paketiiga sätestatud intervalle, kuna kaalul on ELi kodanike ohutus ja elud;

7. kutsub komisjoni üles kaaluma kontrollikorra karmistamist ja lisakontrolli kohustuse kehtestamist pärast kindlaksmääratud läbisõidu saavutamist taksona või kiirabina kasutatavate M1-kategooria sõidukite ja postipakkide kätetoimetamise teenuse osutajate kasutatavate N1-kategooria sõidukite puhul ning kaaluma selle kohustuse laiendamist teistele nendes kategooriatesse kuuluvatele sõidukitele, mida kasutatakse muudel kaubanduslikel eesmärkidel;

8. märgib, et üksiksõidukite kasutamine ja jagatud liikuvus ühistranspordi ja/või logistika eesmärgil on suurenenud; nõuab, et komisjon hindaks, kas nende sõidukite kontrollimise sagedust tuleks vastavalt suurendada, lisades võimaluse iga-aastaseks kohustuslikuks ülevaatusseks või kajastades näiteks nende liikluse intensiivsust läbisõidu ja sellega seotud komponentide vananemise osas ning veetavate reisijate arvu;

9. märgib, et teistest liikmesriikidest imporditud kasutatud sõidukite tehnoülevaatus vastastikune tunnustamine ei ole ette nähtud kasutamiseks juhul, kui asjaomased liikmesriigid viivad ülevaatusi läbi erineva intervalliga, seega on paketiiga selles osas ette nähtud vaid piiratud vastastikune tunnustamine; kutsub komisjoni üles lisama kasutatud autode ELi tasandil sertifitseerimise tehnoülevaatuspaketi järgmise läbivaatamise päevakorda;

10. märgib, et mootorrattureid peetakse vähem kaitstud liiklejateks ning surmaga lõppevate liiklusõnnetuste arv mootorratturite seas väheneb ELi kõigi liiklejate seas kõige aeglasemalt; märgib, et eelkõige mopeedide manipuleerimine ja tuunimine suurendab noorte ja noorte täiskasvanute õnnetuste ohtu; kutsub seetõttu komisjoni üles kaaluma liiklevate sõidukite tehnoülevaatus kohustuse laiendamist kahe- ja kolmerattalistele sõidukitele, sealhulgas iga-aastase 5 % kontrolli miinimumeesmärgi puhul, kuna need sõidukid on praegu direktiivi 2014/47/EL kohaldamisalast täielikult välja jäetud;

11. kutsub komisjoni üles kaaluma kahe- ja kolmerattalistele sõidukite korralise tehnoülevaatus kohustusest erandite tegemise lõpetamist, mis on praegu võimalik direktiivi 2014/45/EL alusel; kutsub komisjoni üles hindama oma eelseisvas hinnangus võimalust lisada kohustusliku perioodilise tehnoülevaatus korra kohaldamisalasse ka selliste kahe- ja kolmerattalistele sõidukite kategooriad, mille mootori töömaht on alla 125 cm³, ning kerghaagised, võttes aluseks asjakohased liiklusõnnetuste andmed ning tasuvustegurid, nagu ülevaatuspunktide lähedus kaugetes piirkondades, halduskoormus ja ELi kodanike finantskulud; palub komisjonil võrrelda oma hinnangus nende riikide tulemusi, kus kõigi nende kategooriate sõidukite puhul on juba kehtestatud perioodiline tehnoülevaatus, riikidega, kus selliseid kontrole ei tehta, ning liiklusohutusele avalduvat mõju; nõuab, et võetaks kasutusele läbisõidul põhinev täiendav kontrolligraafik mootorratastele, mida kasutatakse pakkide või toidu kätetoimetamiseks või muuks kaubanduslikuks kaupade või inimeste veoks;

12. märgib, et aegunud perioodiliste tehnoülevaatus lubatud hälve on liikmesriigiti väga erinev, ulatudes nullist kuni nelja kuuni; kutsub komisjoni üles ühtlustama lubatud taset, kehtestades lühikese maksimaalse ajavahemiku, mis ei sea ohtu perioodiliste tehnoülevaatus õigeaegset läbiviimist, ning suurendades karistusi tähtajast mittekinnipidamise korral;

13. tuletab meelde, et sõidukitel, mis on kohandatud puuetega inimestele, on erilised funktsioonid ja seadistused; juhib tähelepanu sellele, et puuetega reisijate veoks kasutatavad sõidukid peavad vastama konkreetsetele tehnilistele tingimustele, nagu ankurdatud võöd ja kohandatud ruumid, et tagada nende ohutus; rõhutab vajadust tagada, et kõik need olulised tunnused oleksid iga kontrolli puhul nõuetekohaselt arvesse võetud;

Teisipäev, 27. aprill 2021

14. taunib asjaolu, et liikmesriigid on seni läbisõidumõddikuga seotud pettuste eest määratavaid karistusi puudutavate sätete ülevõtmisel rakendanud ainult üldisi meetmeid; nõuab tungival, et liikmesriigid järgiksid seda tehnõulevaatuspaketi selget nõuet, võtaksid viivitamatult oma riiklikesse õigusaktidesse üle sihipärasemad meetmed ning eraldaksid selle jõustamiseks vajalikud inim- ja rahalised ressursid; peab kahetsusväärseks, et praegune läbisõidumõddikuga seotud pettuste eest määratavaid karistusi käsitlev säte on nõrk, kuna sellega nõutakse ainult, et karistused oleksid „tõhusad, proportsionaalsed, hoiatavad ja mittediskrimineerivad“, lastes liikmesriikidel tegelikud summad ning vastavad hoiatavad meetmed suuresti oma äranägemisel määrata; on seisukohal, et järgmise läbivaatamise käigus tuleks kehtestada läbisõidumõddikuga seotud pettuste eest ühtlustatumad ja konkreetsemad karistused koos täiendavate tugevate manipuleerimisvastaste meetmetega, sealhulgas piisavad küberturvalisuse mehhanismid ja krüpteerimistehnoloogiad, et takistada elektroonilist manipuleerimist ja hõlbustada selle avastamist; palub komisjonil sätestada, et kontrolliorganisatsioonidele oleks tagatud juurdepääs teatavatele sõidukispetsiifilistele andmetele, funktsioonidele ja tarkvarateabele; nõuab, et liikmesriikidele kehtestataks nõue luua õiguslikud, tehnilised ja tegevuslikud tõkked, et muuta läbisõidumõddiku manipuleerimine võimatuks; rõhutab, et kasutatud autode läbisõiduandmete kohta sellise ühtse andmebaasi puudumine, mida liikmesriigid vastastikku tunnustavad ja vahetavad, on oluline takistus läbisõidumõddikuga seotud pettuste avastamisel;

15. palub komisjonil lisada paketi järgmise läbivaatamise käigus sellesse kohustuslikud sätted, mis võimaldaks liikmesriikidel registreerida kohustuslikus korras läbisõidumõddiku näidud iga kontrolli, teeninduse, hoolduse ja suurema remondi korral, alustades sõiduki esmasest registreerimisest;

16. kutsub komisjoni üles võtma nõuetekohaselt arvesse Euro 6 määruuses sätestatud uusi tegelikes sõidutingimustes tekkivate heitkoguste katseid ja võimalikke tulevasi läbivaatamisi; kutsub komisjoni üles lisama tehnõulevaatuspaketi järgmisesse läbivaatamisse mõõtmisi, mis kajastaksid selliseid katseid korraliste tehnõulevaatuste raames, ja muid võimalikke arenguid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ühtlustama nii tehnõulevaatuse käigus heitkoguste mõõtmise tehnoloogia kui ka suurimad lubatavad tasemed, et tagada kõigi Euroopa teedel liikuvate sõidukite vastavus heitenormidele;

Kasutatavad seadmed ja inspektorite koolitamine

17. väljendab heameelt asjaolu üle, et kõigis liikmesriikides on pärast tehnõulevaatuspaketi jõustumist testimisseadmetele kehtivad nõuded ühtlustatud ja need vastavad miinimumnõuetele, mis muudab ELis läbiviidavad tehnõulevaatused ühetaolisemaks;

18. märgib, et ehkki kõik liikmesriigid on kehtestanud nõuded tehnõulevaatuse läbiviivate inspektorite minimaalsele kvalifikatsioonile, ei pea mõned kinni direktiivi 2014/45/EL IV lisa sätestatud nõuetest korraliste tehnõulevaatuste kohta; kutsub asjaomaseid liikmesriike üles oma nõuded vastavalt kooskõlla viima; palub komisjonil edendada heade tavade ja kogemuste vahetamist liikmesriikide vahel selle kohta, kuidas rakendada direktiivi 2014/45/EL IV lisa, ning hinnata vajadust korrapärase täienduskoolituste ja asjakohaste eksamite järele; kutsub komisjoni üles edendama koolituste sisu korrapärase ajakohastamist ja ühtlustamist liikmesriikide vahel, et kohendada inspektorite teadmisi ja oskusi autotööstuse automatiseerimise ja digitaliseerimise arenguga, eelkõige seoses täiustatud juhiabisüsteemide, juhita süsteemide ja elektrooniliste teabevahetussüsteemide kasutamise ja liiklusohutuse eest vastutavate riiklike asutuste vahel, sealhulgas andmete turvalise jagamise, küberturvalisuse ja juhtide isikuandmete kaitse valdkonnas; rõhutab, et elektrooniliste turvaelementide, nagu täiustatud juhiabisüsteemid, manipuleerimine ja nendega seotud pettused kujutavad endast suurt ohutusrisi ja seetõttu peavad inspektorid need avastama; rõhutab, et inspektoritele tuleks anda erikoolitust tarkvara terviklikkuse kontrollimise kohta;

19. kordab, et tuleks võtta meetmeid, millega tagada inspektorite ja kontrolliorganisatsioonide sõltumatus sõidukite müügi-, hooldus- ja remonditööstusest, et vältida mis tahes finantshuvide konflikte, sealhulgas heitkoguste kontrollimisel, tagades samal ajal kõigile osapooltele tugevamad kaitsemeetmed tsiviilvastutuse osas;

Liiklevate sõidukite tehnokontroll ja veose kinnitamine

20. märgib, et liiklevate ärilisel otstarbel kasutatavate sõidukite tehnokontrollide arv on komisjoni aruannete kohaselt viimase kuue aasta jooksul vähenenud; taunib seda trendi ja tuletab meelde, et tehnõulevaatuspaketi kohaselt on liikmesriigid olnud alates 2018. aastast kohustatud tagama minimaalse arvu liiklevate sõidukite tehnokontrollide läbiviimise vastavalt riigi territooriumil registreeritud sõidukite arvule (5%); kutsub liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et saavutada 5% miinimumeesmärki, ning tuletab meelde, et esimene aruandluskohustus selle eesmärgi kontrollimisel tuleb

Teisipäev, 27. aprill 2021

täita 31. märtsiks 2021 aastate 2019–2020 kohta; kutsub komisjoni üles lisama liiklevate sõidukite tehnokontrollide kohaldamisalasse ärivedude tegemise eesmärgil kasutatavad N1-kategooria sõidukid⁽⁸⁾, võttes arvesse nende arvukuse ja kilometraaži suurenemist;

21. kutsub komisjoni üles tegema liikmesriikidega koostööd, et veelgi parandada kõnealuste liiklevate sõidukite tehnokontrollide kvaliteeti ja mittediskrimineerivat olemust kooskõlas siseturu eeskirjadega, näiteks kehtestades ja kogudes peamisi tulemusnäitajaid käsitlevaid andmeid ning julgustades kasutama riskiastme hindamise profiilisüsteeme, et kontrolle ja karistusi paremini suunata, eelkõige korduvate õigusrikkujate puhul, järgides samal ajal täielikult ELi andmekaitseraamistikku;

22. peab kahetsusväärseks asjaolu, et liiklusohutusega seotud õiguskaitsele ja teeholdusele eraldatud riiklike eelarvekulutuste kärped tunduvad olevat toonud kaasa liiklevate sõidukite tehnokontrollide sageduse vähenemise viimastel aastatel; kutsub riikide ametiasutusi sellega seoses üles tagama kontrollitegevuse suurem rahastamine, pidades eelkõige silmas uute sõidukitüüpide kohustusliku katsetamise võimalikku kehtestamist;

23. peab kahetsusväärseks, et tehnoulevaatuspaketi veose kinnitamise kontrolliga seotud sätted ei ole kohustuslikud, mistõttu vaid mõned liikmesriigid on asjaomased ohutusmeetmed üle võtnud; järeltab seetõttu, et ühtlustamine ei ole selles küsimuses veel kaugeltki lõpule viidud; nõuab tungivalt, et komisjon teeks järgmise läbivaatamise käigus ettepaneku neid sätteid tugevdada, sealhulgas sätteid veose kinnitamise ühtlustatud miinimumnõuete, iga sõiduki kohustuslike veose kinnitamise seadmete ning nii veose kinnitamise tegelevate töötajate kui ka inspektorite minimaalsete pädevuste, väljaõppe ja teadmiste kohta;

Infosüsteemid ja liikmesriikide vaheline andmevahetus

24. avaldab kahetsust, et ainult mõnel liikmesriigil on liiklevate sõidukite tehnokontrollide raames avastatud oluliste ja ohtlike puuduste elektrooniline andmebaas ning et liikmesriigid teavitavad nende kontrollide tulemustest harva selle liikmesriigi riiklikku kontaktpunkti, kus sõiduk on registreeritud; avaldab kahetsust, et tehnoulevaatuspaketi ei kehtestata meetmeid, mida liikmesriik, kus sõiduk on registreeritud, peaks rakendama, kui vastavat riiki on seesugustest olulistest ja ohtlikest puudustest teavitatud; nõuab tungivalt, et komisjon tugevdaks neid sätteid järgmise läbivaatamise käigus, sealhulgas kehtestades ühtsed meetmed, mida registreerimisliikmesriik peaks pärast sellise teate saamist võtma;

25. palub komisjonil tehnoulevaatuspaketi alla kuuluvate sõidukite elektroonilist andmestikku silmas pidades kaaluda direktiivi 2014/46/EL (sõidukite registreerimisdokumentide kohta) muutmist, et lõpetada füüsiliste dokumentide esitamise kohustus ja juhi kohustus esitada printitud registreerimistunnistused; märgib, et inspektoritele tuleks luua tingimused elektrooniliste registreerimise täielikuks kasutamiseks;

26. kutsub liikmesriike üles hõlbustama süsteemset tehnoulevaatus- ja läbisõidumõõdiku näitude andmete vahetamist kontrollide, registreerimise ja sõidukite heakskiitmise eest vastutavate pädevate asutuste, testimisseadmete tootjate ja sõidukitootjate vahel; kiidab selles küsimuses heaks komisjoni teostatavusuuringu sõidukiteabeplatvormi kohta; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema tööd tagamaks, et järgmise läbivaatamise raames seataks üles sõidukiteabeplatvorm, et kiirendada ja hõlbustada andmevahetust ja tagada tulemuslikum koordineerimine liikmesriikide vahel; rõhutab, et see sõidukiteabeplatvorm peaks võimaldama täielikult paberivaba kontrolli- ja andmevahetusprotsessi, austades täielikult küberturvalisust ja andmekaitset kolmandate isikute suhtes; väljendab sellega seoses heameelt selle üle, et komisjon võttis kasutusele ELi platvormi MOVEHUB ja selle hiljuti välja töötatud mooduli ODOCAR, mis pakub IT-taristut läbisõidumõõdiku näitude vahetamiseks kogu liidus, tuginedes andmebaasi lahendusele, sealhulgas võimalusele vahetada teavet Eucarise võrgustikuga; kutsub komisjoni üles hindama, kas ELi MOVEHUBi kasutamine tuleks liikmesriikidele tulevase läbivaatamise käigus kohustuslikuks muuta;

27. kutsub komisjoni üles hindama järgmise läbivaatamise käigus võimalust lisada registreerivate asutuste vahelisse kohustuslikku sõidukite ajaloo andmete vahetamisse lisaks läbisõidumõõdiku näitudele ka teave õnnetusjuhtumite kohta ja oluliste rikete sageduse kohta, kuna see tagaks ELi kodanike kaitse pettuste eest ja nende parema teavitamise nende sõidukite ajaloo ja seisukorrast ning varem varjatud remontidest; on seisukohal, et liiklusõnnetuste korral tuleks läbi viia täiendavaid kontrolle, mis aitavad tagada sõidukite nõuetekohase remondi ja suurendavad liiklusohutust;

⁽⁸⁾ Kaubaveoks kasutatavad sõidukid, mille täismass ei ole üle 3,5 t (nt pikapid ja kaubikud).

Teisipäev, 27. aprill 2021

Tulevikukindel raamistik

28. kutsub komisjoni üles võtma järgmise läbivaatamise raames nõuetekohaselt arvesse sõidukite turvaomaduste vallas tehtud tehnilisi edusamme; märgib, et määruse (EL) 2019/2144 kohaselt peavad uued sõidukid olema alates 2022. aastast varustatud uute kõrgetasemeliste ohutus- ja juhiabisüsteemidega; kutsub komisjoni üles lisama sellised uued süsteemid korralise tehnoloogilise kohaldamisalasse ning sõidukite inspektorite oskuste ja teadmiste hulka ning vähendada selliste süsteemide omavolilise muutmise ja manipuleerimise ohtu; nõuab, et komisjon hõlmaks korrapärase tehnoloogilise arenguga (*) ka eCall-süsteemi, tarkvara ja juhtmevabad tarkvarauuendused ning koostaks suunised ja standardid autonoomsete ja ühendatud sõidukite korrapäraseks ohutuskontrollideks ja -inspekteerimiseks; kutsub komisjoni üles uurima sõidukitesse paigaldatud andurite edasist kasutamist liiklevate sõidukite tehnokontrolli raames ning pöörama erilist tähelepanu sõidukite autodiagnostikasüsteemide erinõuetele ja rahvatervise ülimuslikule põhimõttele; kutsub sellega seoses autotootjaid ja ametiasutusi üles tegema koostööd uute juhiabitehnoloogiate rakendamisel, et tagada standardite pidev järgimine ja aidata ette näha tulevasi suundumusi;

29. märgib uute transpordiliikide, näiteks elektriliste motorollerite, üherattaliste sõidukite ja tasakaalulaudade laienevat kasutamist avalikel teedel; nõuab, et komisjon hindaks, kas neid uusi transpordiliike tuleks liiklusohutuse parandamise eesmärgil eelseisva läbivaatamise käigus käsitleda;

30. kutsub komisjoni üles korraldama lähiaastatel Euroopa liiklusohutuse aasta, valmistudes 2030. aastaks kui hukkunute arvu nullini viimise eesmärgi vahe-eesmärgi saavutamise tähtajaks;

31. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama teetariistu kvaliteedi, eelkõige hoolduse piisav rahastamine; kutsub lisaks komisjoni üles tugevdama oma lähenemisviisi hooldusele, võttes asjakohaseid meetmeid, et tõhustada pikaajalist hoolduse kavandamist liikmesriikides; märgib, et ühenduvus ja digiturvalisus on üliolulised eelseisva ühendatud ja autonoomsete sõidukite kasutuselevõtu jaoks;

o

o o

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

(*) Vt direktiivi 2014/45/EL I ja III lisa.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0123

Kemikaalijäägid Läänemeres (esitatud petitsioonide nr 1328/2019 ja nr 0406/2020 alusel vastavalt kodukorra artikli 227 lõikele 2)**Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon petitsioonide nr 1328/2019 ja nr 0406/2020 alusel kemikaalijääkide kohta Läänemeres (2021/2567(RSP))**

(2021/C 506/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse petitsioone nr 1328/2019 ja nr 0406/2020,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõiget 3, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 4 ja 191 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 35 ja 37,
- võttes arvesse oma 18. septembri 1997. aasta resolutsiooni Läänemere ökoloogilise probleemi kohta ⁽¹⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik) ⁽²⁾ eesmärki vähendada reostust ja ohtlikke aineid, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivist 2008/56/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategie raamdirektiiv)) ⁽³⁾ tulenevat liikmesriikide kohustust seirata veealust keemilist lahingumoonu,
- võttes arvesse ELi Läänemere piirkonna strateegia raames võetud kohustusi kaitsta merd (Save the Sea) ja viia Läänemere piirkond merendusjulgeoleku alal maailmas esikohale, ning ELi liikmesriikide Euroopa Liidu merendusjulgeoleku strateegia tegevuskava raames võetud kohustust kõrvaldada merre uputatud keemiline lahingumoon ja lõhkemata lahingumoon,
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatise „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640) peatükis 2.1.8 esitatud nullsaaste eesmärki mürgivaba keskkonna saavutamiseks ning bioloogilise mitmekesisuse hävimise peatamisel ja üleilmse bioloogilise mitmekesisuse kriisi lahendamisel maailmas juhtivale kohale jõudmise ülesannet, mille EL püstitas endale vastavalt bioloogilise mitmekesisuse strateegiale aastani 2020 ja elurikkuse strateegiale aastani 2030,
- võttes arvesse kohustusi, mida ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni 1992. aasta piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamise konventsiooni osalisriigid on võtnud vastavalt konventsiooni artiklile 2 ning konventsiooni 1999. aasta vee ja tervise protokollile artiklile 4,
- võttes arvesse komisjoni tulevast Interregi Läänemere piirkonna programmi aastateks 2021–2027,
- võttes arvesse 1992. aasta Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse Helsingi konventsiooni, Läänemere tegevuskava ning Läänemere merekeskkonna kaitse komisjoni (HELCOM) uurimistulemusi merre uputatud keemilise lahingumoonu kohta,
- võttes arvesse riikide kohustusi ÜRO kestliku arengu eesmärkide raames, nimelt alaeesmärki 3.9 vähendada ohtlikest kemikaalidest ja saastatusest põhjustatud surmajuhtumeid ja haigusi, alaeesmärki 6.3 parandada vee kvaliteeti, kõrvaldades kaadamise ja minimeerides ohtlike kemikaalide eraldumist, ning alaeesmärke 14.1 ja 14.2 vältida merereostust ning kaitsta mere- ja rannikuökosüsteeme,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee resolutsiooni 1612(2008) Läänemere maetud keemilise lahingumoonu kohta ning sellele lisatud 28. aprilli 2008. aasta raportit,
- võttes arvesse 3. detsembril 2020 petitsioonikomisjoni koosolekul toimunud arutelu petitsioonide nr 1328/2019 ja nr 0406/2020 üle,
- võttes arvesse kodukorra artikli 227 lõiget 2,

⁽¹⁾ EÜT C 304, 6.10.1997, lk 147.⁽²⁾ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.⁽³⁾ ELT L 164, 25.6.2008, lk 19.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- A. arvestades, et Teise maailmasõja lõpust saadik on Läänemerre uputatud vähemalt 50 000 tonni tava- ja keemiarelvi, mis sisaldavad ohtlikke aineid (nt sinepi- ja pisargaasi ning närvimürke ja lämmatavaid mürke);
- B. arvestades, et selline lahingumoon laguneb aeglaselt ja sellest leivad vette mürgised ained, mis ohustavad inimeste tervist, saastades toitu ja põhjustades otsesel kokkupuutel tõsiseid põletusi ja mürgistusi, ning lisaks kahjustavad need mere ökosüsteeme ja elurikkust ning ohustavad kohalikku majandustegevust, nagu kalapüük, loodusvarade kaevandamine ja taastuvenergia tootmine elektrijaamades;
- C. arvestades, et oma geograafilise asendi tõttu on Läänemeri poolsuletud aeglase veevahetusega meri, mille isepuhastumisvõime on väga madal; arvestades, et seda peetakse üheks kõige reostatumaks mereks maailmas ja selle süvavees väheneb hapnikusisaldus, mis juba ohustab mereelustikku;
- D. arvestades, et HELCOMi ajutine uputatud keemilise lahingumoonu töörühm (CHEMU), ELi rahastatav projekt „Merre uputatud keemiarelvadega seotud ökoloogiliste riskide modelleerimine“ (MERCW) ning HELCOMi ajutised eksperdirühmad Läänemerre uputatud keemilise lahingumoonu alase teabe ajakohastamiseks ja läbivaatamiseks (MUNI) ning ohtlike veealuste objektide põhjustatud keskkonnoohtude alal (SUBMERGED) on teinud väärtuslikke teadusuuringuid;
- E. arvestades, et 20. veebruaril 2019 Brüsselis aset leidnud kollokviumil, kus käsitleti meredes lõhkemata lahingumoonuga seotud probleeme, väljendati vajadust tihedama koostöö järele;
- F. arvestades, et rahvusvahelisel üldsusel puudub usaldusväärne teave kasutuselt kõrvaldatud lahingumoonu hulga, laadi ja asukoha kohta, kuna selline tegevus on halvasti dokumenteeritud ja Läänemere merepõhja kohta ei ole piisavalt teadusuuringuid;
- G. arvestades, et lahingumoonu praeguse olukorra, sellest tuleneva täpse ohu ja probleemi võimalike lahenduste suhtes ei ole üksmeelele jõutud;
- H. arvestades, et Interregi Läänemere piirkonna programmist rahastati 2011.–2014. aasta keemilise lahingumoonu otsimise ja hindamise projekti (CHEMSEA), 2016.–2019. aasta merelahingumoonuga seotud otsustusabi projekti (DAIMON) ja 2019.–2021. aasta projekti DAIMON 2 kogusummas 10,13 miljonit eurot (millest 7,8 miljonit eurot ehk 77 % tuli Euroopa Regionaalarengu Fondist); arvestades, et nendes projektides uuriti lahingumoonu uputamise paiku, selles sisalduvaid aineid ja lahingumoonu seisukorda ja reageerimist Läänemere tingimustele ning pakuti haldusastutustele otsustusabivahendeid ja koolitust riskialaüüsi, tervendamismeetodite ja keskkonnamõju hindamise tehnoloogiate alal;
- I. arvestades, et merre uputatud tava- ja keemilise lahingumoonu küsimusega tegeleb NATO, kellel on selle probleemi edukaks lahendamiseks piisavad tehnilised ja rahalised vahendid ja kogemused;
- J. arvestades, et 2014. aastal lõppenud CHEMSEA projektis jõuti järeldusele, et kuigi keemilise lahingumoonu uputamise paigad ei kujuta endast vahetut ohtu, on need jätkuvalt Läänemere jaoks probleem;
- K. arvestades, et Läänemere piirkonna suur liiklustihedus ja tihe majandustegevus tähendavad, et lisaks keskkonnaprobleemile on neil paikadel ka märkimisväärne majanduslik mõju, muu hulgas kalandussektorile;
1. rõhutab, et pärast Teist maailmasõda Läänemerre heidetud lahingumoonuga kaasnevad keskkonna- ja terviseohud ei ole üksnes piirkondlik, Euroopa küsimus, vaid tõsine üleilmne probleem, millel on ettearvamatud lühi- ja pikaajalised piiriülelised tagajärjed;
 2. nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus tõhustaks merre uputatud lahingumoonu seiret koostöö ja tõelise solidaarsuse vaimus, et minimeerida võimalikke ohte merekeskkonnale ja merel toimuvale tegevusele; nõuab tungivalt, et kõik osalised, kel on salastatud teavet lahingumoonu merre uputamise ja selle täpsete asukohtade kohta, kustutaksid selle teabe salastatuse ja annaksid mõjutatud riikidele, Euroopa Komisjonile ja Euroopa Parlamendile kiiremas korras juurdepääsu sellele teabele;

Teisipäev, 27. aprill 2021

3. kutsub komisjoni ja Interregi Läänemere piirkonna programmi kavandamise ühiskomiteed üles tagama piisavat rahastamist teadusuuringutele ja meetmetele, mida on vaja Läänemerele uputatud lahingumoonast tulenevate ohtude kõrvaldamiseks; tunneb heameelt pühendunud jõupingutuste ja konstruktiivsete teadusuuringute üle, mida on teinud HELCOM ja mida on tehtud Interregi Läänemere piirkonna programmist rahastatud projektide CHEMSEA, DAIMON ja DAIMON 2 raames;
 4. kutsub kõiki asjaosalisi üles järgima rahvusvahelist keskkonnaõigust ja tegema täiendavaid rahalisi sisse makseid Interregi Läänemere piirkonna programmi aastateks 2021–2027; väljendab rahulolu riikidevahelise Interregi Läänemere piirkonna programmi üle aastateks 2021–2027, millest rahastatakse Läänemere reostuse vähendamise meetmeid;
 5. rõhutab, et on vaja korrapäraselt seirata lahingumoonas korrodeerumise astet ja viia läbi ajakohastatud keskkonnariski hindamine, milles käsitletakse keskkonda sattunud saasteainete mõju inimeste tervisele, mere ökosüsteemidele ja piirkonna elurikkusele;
 6. väljendab heameelt riiklikul tasandil tehtud pingutuste üle, mille näiteks on merre uputatud lahingumoonas asukohtade kaardistamine ning ohtlike materjalide seire ja kõrvaldamine;
 7. rõhutab sellega seoses, kui olulised on riikide- ja piirkondadevahelise koostöö mehhanismid, vaba juurdepääs avalikule teabele ning teaduspõhiste teadmiste ja teadusuuringute tõhus vahetamine;
 8. kutsub komisjoni üles looma koos mõjutatud liikmesriikide ning muude sidusrühmade ja organisatsioonidega eksperdirühma, kelle eesmärk oleks mürgivaba keskkonna nimel nullsaaste eesmärgi saavutamine ja kellel on järgmised volitused: i) uurida ja kaardistada saastatud alade täpset asukohta; ii) pakkuda välja sobivad keskkonnahoidlikud ja kulutõhusad lahendused reostuse seireks ja puhastamiseks lõppeesmärgiga kõrvaldada ohtlikud materjalid või neutraliseerida nad täielikult, kui nende eraldamine on võimatu; iii) töötada välja usaldusväärsed otsustusabivahendid; iv) korraldada teadlikkuse tõstmise kampaania, et teavitada mõjutatud rühmi (nt kalurid, kohalikud elanikud, turistid ja investorid) võimalikest terviseohtudest ja majanduslikest riskidest, ning v) töötada välja hädaolukordadele reageerimise suunised keskkonnakatastroofide puhuks;
 9. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Euroopa naabrusspoliitika rahastamisvahendi raames eraldatud 8,8 miljonist eurost ei kasutatud midagi Interregi Läänemere piirkonna programmi kuuluvate projektide DAIMON ega DAIMON 2 jaoks;
 10. kutsub komisjoni üles kaasama kõiki asjaomaseid ELi ameteid ja institutsioone, sealhulgas Euroopa Kaitseagentuuri, et kasutada ära kõik kättesaadavad ressursid ja tagada probleemiga tegelemine kõigis asjakohastes ELi poliitikasuundades ja programmitöö protsessides, sealhulgas merestrategie raamdirektiivis ja merendusjulgeoleku strateegia tegevuskavas;
 11. kutsub komisjoni üles tagama, et Euroopa meredesse uputatud lahingumoonas küsimus lisatakse horisontaalsetesse programmidesse, et oleks võimalik esitada projekte, mis hõlmavad sama probleemi ees seisvaid piirkondi (Aadria meri, Joonia meri, Põhjameri ja Läänemeri), ning hõlbustada kogemuste ja parimate tavade vahetamist;
 12. palub komisjonil teha kooskõlastatud jõupingutusi võitluses Läänemere reostuse vastu ning edendada sel eesmärgil igasugust piirkondlikku, riiklikku ja rahvusvahelist koostööd, sealhulgas oma partnerluse kaudu NATOga;
 13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide ja muude asjaomaste riikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0131

Tõhusam ja puhtam meretransport

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon tehniliste ja operatiivmeetmete kohta meretranspordi tõhusamaks ja puhtamaks muutmiseks (2019/2193(INI))

(2021/C 506/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa roheline kokkuleppe kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 16. septembril 2020. aastal esimesel lugemisel vastu võetud seisukohta laevade kütusekulu andmete üleilmse andmekogumissüsteemi kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kolmandat aruannet kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni neljanda aruande lõpparuannet kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (Barcelona konventsioon) osaliste poolt 2019. aasta detsembris vastu võetud ministrite deklaratsiooni,
 - võttes arvesse komisjoni 2019. aasta aruannet meretranspordi CO₂ heite kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiivi 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamust,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A9-0029/2021),
- A. arvestades, et meretranspordil ja sadamatel on ELi majanduses keskne roll, kuna peaaegu 90 % ELi väliskaubaveost toimub meritsi ⁽⁶⁾ ja neil on oluline roll ka turismis; arvestades, et need on kriitilise tähtsusega katkematute tarneahelate tagamiseks, nagu näitas COVID-19 pandeemia; arvestades, et ELi merendussektori majandusliku mõju panus 2018. aastal ELi SKPsse oli kokku 149 miljardit eurot ja sektor tagab enam kui 2 miljonit töökohta ⁽⁷⁾; arvestades, et 2018. aastal oli ELis selle otsese majandusliku mõjuga seotud 685 000 mere- ja maismaa töökohta; arvestades, et ELi laevastik moodustab 40 % maailma laevastiku kogumahutavusest;
- B. arvestades, et kaupade ja reisijate meretransport on ELi majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse võtmetegur, eelkõige seoses äärealade, saarte ja äärepoolseimate piirkondade ühenduvuse ja juurdepääsetavusega; arvestades, et sellega seoses peaks EL investeerima merendussektori konkurentsivõimesse ja selle suutlikkusse kestlik üleminek ellu viia;
- C. arvestades, et ELi merendussektor peaks ka aitama võidelda bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ja keskkonnaseisundi halvenemise vastu ning toetama Euroopa roheline kokkuleppe ja 2030. aasta bioloogilise mitmekesisuse strateegia eesmärkide saavutamist;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0219.

⁽³⁾ https://gmn.imo.org/wp-content/uploads/2017/05/GHG3-Executive-Summary-and-Report_web.pdf

⁽⁴⁾ <https://safety4sea.com/wp-content/uploads/2020/08/MEPC-75-7-15-Fourth-IMO-GHG-Study-2020-Final-report-Secretariat.pdf>

⁽⁵⁾ ELT L 307, 28.10.2014, lk 1.

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime_et

⁽⁷⁾ Oxford Economics (2020): The Economic Value of the EU Shipping Industry

Teisipäev, 27. aprill 2021

- D. arvestades, et inimkonnale on väga oluline, et ookeanide ja nende ökosüsteemide seisund oleks hea, sest need reguleerivad kliimat, toodavad vähemalt poole Maa atmosfääris leiduvast hapnikust, hoiavad bioloogilist mitmekesisust, toetavad globaalset toiduga kindlustatust ja inimeste tervist ning on kestlikkuse põhimõtet järgiva majandustegevuse, sealhulgas kalanduse, transpordi, kaubanduse, turismi, taastuvenergia ja tervisetoodete allikaks;
- E. arvestades, et merendussektorit reguleeritakse nii ELi kui ka rahvusvahelisel tasandil ja see sõltub endiselt väga suurel määral fossiilkütustest; arvestades, et praegu vaadatakse läbi meretranspordi CO₂-heite seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi, et vähendada laevanduse kasvuhoonegaaside heidet ELi vetes;
- F. arvestades, et sektor on pidevalt pingutanud, et täita kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärgid, järgides olemasolevat õigusraamistikku ja rakendades siiani tehtud tehnoloogilisi edusamme;
- G. arvestades, et seetõttu on vajaliku ülemineku saavutamiseks hädavajalik piisav rahastamine; arvestades, et süsinikdioksiidihetevaba meretranspordi kasutuselevõtuks on vältimatult vaja edasisi teadusuuringuid ja innovatsiooni;
- H. arvestades, et rahvusvahelise meretranspordi kaudu paisatakse aastas õhku umbes 940 miljonit tonni süsinikdioksiidi ja see moodustab umbes 2,5 % kogu maailma kasvuhoonegaaside heitkogustest⁽⁸⁾; arvestades, et meretransport mõjutab ka keskkonda, soodustades kliimamuutusi, ning erinevate reostusallikate, eelkõige degaseerimise, sadamates töötavate mootorite, ballastvee, süsivesinike, raskemetallide ja kemikaalide heitmete ning merel kaotatud konteinerite kaudu, mis omakorda mõjutavad bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteeme; arvestades, et Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni määrused vääveloksiidide heidete vähendamiseks jõustusid esimest korda 2005. aastal rahvusvahelise laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsiooni (MARPOLi konventsioon) raames ja arvestades, et vääveloksiidide heite piirnorme on järk-järgult karmistatud, kusjuures suurim lubatud väävlisisaldus on praegu 0,5 % ja heite kontrollimise aladel 0,1 %; arvestades, et see otsus peaks aitama heitkoguseid vähendada; arvestades, et IMO peaks 2021. aastal leppima kokku ülemaailmses määruuses nn musta süsiniku (tahma) heitkoguste piiramise kohta; arvestades, et vastavalt veetava lasti kogusele ning heitkogustele ühe tonni veetud kauba ja läbitud kilomeetri kohta on meretransport kõige energiatõhusam transpordiliik;
- I. arvestades, et kui leevendusmeetmeid kiiresti kasutusele ei võeta, võib rahvusvahelise meretranspordi heide suureneeda, nii et kui 2018. aastal oli see 2008. aasta tasemest ligikaudu 90 %, siis aastaks 2050 võib see olla 2008. aasta tasemest koguni 90–130 %⁽⁹⁾, ning seega ei aita see piisavalt kaasa Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele;
- J. arvestades, et vaja on piirata kõiki merendussektori heitkoguseid, mis kahjustavad õhukvaliteeti ja inimeste tervist, ning selle probleemiga tegelemiseks tuleb esmalt hinnata asjaomaste õigusaktide mõju;
- K. arvestades, et EL peaks kaitsma merendussektori heitkoguste vähendamise kõrgeid eesmärgid nii rahvusvahelisel kui ka ELi tasandil;
- L. arvestades, et puhtaid tehnoloogiaid ja lahendusi tuleks kohandada eri liiki laevadele ja laevastiku segmentidele; arvestades, et teadusuuringud ja investeeringud ning piisav toetus on väga olulised, et tagada uuenduslikud lahendused ja merendussektori jätkusuutlik üleminek;
- M. arvestades, et merendussektori süsinikuheite vähendamisega seotud avaliku ja erasektori investeeringud peavad olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrusega (EL) 2020/852⁽¹⁰⁾, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik, ning õiglase ülemineku peamiste põhimõtetega, sealhulgas kvaliteetsete töökohtade loomine, ümberõppe ja ümberpaigutamise tagatiseid ning struktuursed tervishoiu- ja ohutusmeetmed kõigi töötajate jaoks, pöörates erilist tähelepanu naiste ja noorte töötajate võimalustele, et merendussektori tööjõudu mitmekesiseks muuta; arvestades, et merendustöötajate piisav väljaõpe ja inimväärased töötingimused on väga olulised, muu hulgas ka selleks, et hoida ära õnnetusi, sealhulgas keskkonnaga seotud juhtumeid;

⁽⁸⁾ Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kolmas aruanne kasvuhoonegaaside kohta.

⁽⁹⁾ Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni neljas aruanne kasvuhoonegaaside kohta.

⁽¹⁰⁾ ELT L 198, 22.6.2020, lk 13.

Teisipäev, 27. aprill 2021

N. arvestades, et komisjon tegeleb praegu mõjuhinnangu koostamisega meretranspordi integreerimise kohta ELi heitkogustega kauplemise süsteemi;

O. arvestades, et rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks on vaja meretranspordisektori üleminekut kliimaneutraalsusele 2050. aastaks;

Puhta energia stimuleerimiskavad

1. peab kahetsusväärseks, et Euroopa turul valitseb moonutatud konkurents fossiilkütuste, mille suhtes kohaldatakse soodsamat maksustamislahendust, ja taastuvatest energiaallikatest saadud puhaste alternatiivkütuste vahel; kutsub komisjoni üles seda olukorda parandama, tehes ettepaneku taastada ausad ja õiglased konkurentsieeskirjad, rakendades meretranspordi suhtes põhimõtet „saastaja maksab“ ja ergutades ning soodustades (sh maksuvabastuste kaudu) raskete kütteõlide alternatiivide kasutamist, mis vähendaksid oluliselt merendussektori mõju kliimale ja keskkonnale;

2. tunnistab raskete kütteõlide kasutamise mõju; rõhutab, et laevade kütuseheitmete probleemiga tuleb tõhusalt tegeleda ja lõpetada järk-järgult raske kütteõli kasutamine laevanduses mitte ainult kütusena, vaid ka laevakütuste seguses; märgib, et on vaja tehnoloogilist neutraalsust, kui see on kooskõlas ELi keskkonnanalaste eesmärkidega; märgib, et meretransporti mõjutab asjaolu, et ELi tasandil ei ole piisavaid ja ühtlustatud jäätmekehtele lakkamise kriteeriume; rõhutab vajadust vältida kasvuhoonegaaside heite ülekandumist ja säilitada Euroopa meretranspordisektori konkurentsivõime;

3. tuletab meelde, et merendussektor peaks aitama kaasa liidu jõupingutustele kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel, tagades samal ajal sektori konkurentsivõime; rõhutab, et kõiki kergesti kättesaadavaid võimalusi tuleb kasutada ja neisse tuleb investeerida, sealhulgas üleminekutehnoloogiatesse kui raske kütteõli alternatiividesse, et leida ja rahastada pikaajalisi heitevabasid alternatiive; tunnistab üleminekutehnoloogiate, näiteks veeldatud maagaasi ja selle taristu tähtsust järkjärgulisel üleminekul heitevabadele alternatiividele merendussektoris;

4. tuletab meelde, et EL on võtnud kooskõlas Pariisi kokkuleppega kohustuse saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsus; rõhutab sellega seoses ELi juhtivat rolli ja vajadust pidada Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni raames läbirääkimisi meretranspordisektori kasvuhoonegaaside heite vähendamise üle ka rahvusvahelisel tasandil, võttes arvesse meretranspordisektori rahvusvahelist ja konkurentsivõimelist mõõdet; kordab parlamendi varasemaid seisukohti merendussektori lisamise kohta ELi heitkogustega kauplemise süsteemi⁽¹⁾, sealhulgas mõjuhinnangu ajakohastamise kohta⁽²⁾;

5. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles – võttes arvesse 2018. aastal vastu võetud IMO esialgset laevade kasvuhoonegaaside heite vähendamise strateegiat ja selle eelseisvat läbivaatamist – kasutama oma kaalu Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis, et tagada konkreetsete meetmete vastuvõtmine eesmärgiga panna paika ambitsioonikas ja realistlik tee heitevaba laevanduse suunas, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppe temperatuuri-eesmärgiga, aidates seeläbi kaasa võrdsete võimaluste loomisele rahvusvahelisel tasandil;

6. kutsub komisjoni üles käsitlema FuelEU merendusalgatuse raames mitte ainult kütuste CO₂-mahukust, vaid ka tehnilisi ja operatiivmeetmeid, mis parandaksid laevade ja nende tegevuse tõhusust; tuletab meelde, et seoses määruse (EL) 2015/757⁽³⁾ läbivaatamisega kutsus Euroopa Parlament laevandusettevõtjaid üles vähendama 2030. aastaks heitkoguseid keskmiselt 40 % kõigi nende vastutusalasse kuuluvate laevade puhul, võrreldes sama suurusega ja sama tüüpi laevade näitajatega keskmiselt; lisab, et algatus peaks hõlmama ka olusringi lähenemisviisi, mis hõlmaks kõiki kasvuhoonegaaside heitkogused; rõhutab, et alternatiivseid kütuseid, mis olusringi jooksul ei vasta RED II - 70 % künnisele, ei tohiks õigusnormidega lubada;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0219.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 55).

Teisipäev, 27. aprill 2021

Sadamad ja kaubavedu

7. tuletab meelde vajadust stimuleerida kõigi sidusrühmade koostööd ning ärgitada parimate tavade vahetamist sadamate, laevandussektori ning kütuse- ja energiatootjate vahel, et töötada välja sadamate ja rannikualade CO₂ heite vähendamise üldine poliitika; nõuab tungivalt, et sadamate valdajad kehtestaksid säästva majandamise meetodid ja sertifitseeriks need, kasutades meetodeid, mis hõlmavad sadamateenuste olelusringi hindamist, näiteks toote keskkonnadeklaratsioonis pakutud meetodeid;

8. rõhutab, et ülemereterritooriumid, sealhulgas äärepoolseimad piirkonnad ning ülemeremaad ja -territooriumid, ning seal asuvad sadamad on nende strateegilist asukohta arvestades Euroopa suveräänsuse ning Euroopa ja rahvusvahelise merekaubanduse jaoks äärmiselt olulised; toonitab, et nende sadamate investeerimist edendavad tegurid on väga erinevad, alates nende klassikalise rolli toetamisest laevade vastuvõtmisel (lastimine, lossimine, ladustamine ja transport) kuni mitmeliigiliste ühenduste tagamiseni, energiaga seotud taristu ehitamiseni, kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamiseni ning laevade üldise keskkonnasäästlikumaks muutmise ja digiteerimiseni; nõuab täiendavaid investeeringuid ülemereterritooriumidel asuvasse sadamatesse, et muuta need mitmeliigilise transpordi, energia tootmise, salvestamise ja jaotamise ning turismi strateegilisteks klastriteks;

9. märgib, et meresadamatel on piiriülene mõõde; rõhutab sadamate kui kõigi transpordiliikide, energia, tööstuse ja sinise majanduse klastrite rolli; tunnistab, et sadamate koostöö ja klastriteks koondumine on kasvanud;

10. märgib, et Euroopa merenduse klastritel on positiivne roll ja rahvusvahelisel tasandil on näha edusamme, et toetada innovatsiooni ja vähendada laevanduse heitkoguseid, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama algatusi, mis toetaksid neid positiivsete suundumusi;

11. kutsub komisjoni üles õigusaktide abil toetama kaide nullreostuse (kasvuhoonegaaside ja õhureostuse) eesmärki ning ergutama keskkonnasäästlike mitmeliigiliste lahenduste väljatöötamist ja kasutuselevõttu sadamates, mida toetaks koridoridel põhinev lähenemine; kutsub komisjoni üles võtma eelkõige kiiresti meetmeid, et reguleerida kõige saastavamate laevade pääsu ELi sadamatesse, tuginedes sadamariigi kontrolli direktiivi⁽¹⁴⁾ raamistikule, ning stimuleerima ja toetama maismaa energiavarustust, kasutades puhast elektrit või muid energiasäästlikke tehnoloogiaid, millel on märkimisväärne mõju kasvuhoonegaaside heite ja õhusaaste vähendamisele; peab kahetsusväärseks, et direktiivi 2014/94/EL läbivaatamine on edasi lükatud; nõuab tungivalt, et komisjon teeks võimalikult kiiresti ettepaneku direktiivi 2014/94/EL läbivaatamiseks, et pakkuda nii liikmesriikidele kui ka sadamatele stiimuleid vajaliku taristu kasutuselevõtu suurendamiseks; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut ka direktiivi 2003/96/EÜ⁽¹⁵⁾ läbivaatamiseks;

12. kutsub komisjoni üles koostama heitevabade sadamate strateegia ja toetama alt üles suunatud algatusi, sealhulgas meetmeid ringmajandusele spetsialiseerunud sadamatööstuse arengu edendamiseks, mis tagaks eelkõige sadamates taaskasutatavate ja käideldavate laevajätmete parema kasutamise;

13. kutsub komisjoni üles edendama rohelises kokkuleppes üleminekut lähimerevedudele, samadel alustel raudteevõrkude ja siseveetranspordiga, kui kestlikku alternatiivi kaupade ja reisijate maantee- ja lennutranspordile; rõhutab lähimerevedude olulist rolli ülemineku eesmärkide saavutamisel, et vähendada transpordiga seotud ummikuid ja heitkoguseid ning n-õ hüppelauana heitevaba transpordiliigi suunas; rõhutab, kui oluline on sel eesmärgil võtta kasutusele strateegia ELi laevastiku uuendamiseks ja moderniseerimiseks, et edendada selle üleminekut rohelisele majandusele ja digitehnoloogiale ning suurendada Euroopa merendustehnoloogia sektori konkurentsivõimet; tuletab sellega seoses meelde, et on vaja sellist infrastruktuurivõrku, mis toetaks seda ühendvedude läbilaskevõimet, mis tähendab Euroopa ühendamise rahastu raames TEN-T võrgu jaoks võetud investeerimiskohustuste täitmist;

14. rõhutab, et sujuvate mitmeliigiliste transpordiühenduste edendamine sadamate ja TEN-T võrgu vahel ning eri transpordiliikide koostalitlusvõime parandamine kõrvaldaks kitsaskohad ja vähendaks ummikuid; rõhutab mere- ja siseveesadamate tähtsust üleeuroopalise transpordivõrgu strateegiliste ja mitmeliigiliste sõlmpunktidenä;

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (ELT L 131, 28.5.2009, lk 57).

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT L 283, 31.10.2003, lk 51).

Teisipäev, 27. aprill 2021

15. nõuab samuti, et koostataks selge strateegia, et edendada ro-ro transpordi lastivedusid, vähendades seeläbi maanteedel sõitvate raskeveokite arvu; julgustab komisjoni võtma konkreetsemaid meetmeid oma merenduspoliitika integreerimiseks, et vältida pikka ja keskkonda kahjustavat maanteetransporti kogu kontinendil, ergutades tarneid väiksemate sadamate kaudu lõppsihtkohtade turgudele lähemale;

16. kutsub komisjoni üles andma meremagistraalide mõistele uue tähenduse TEN-T võrgu lahutamatu osana, kuna see on oluline lähimereühenduste ja -teenuste kui maismaatranspordi jätkusuutlike alternatiivide hõlbustamiseks, ning hõlbustama meresadamate vahelist koostööd ja nende ühendusi sisemaaga, lihtsustades juurdepääsukriteeriume, eelkõige põhivõrguväliste sadamate vaheliste ühenduste puhul; selleks tuleks pakkuda märkimisväärset rahalist toetust mereühendustele maismaatranspordi alternatiivina ja tagada nende ühendus raudteevõrkudega;

17. on veendunud, et jätkusuutlik Euroopa merendussektor ja tulevikukindel taristu, sealhulgas TEN-T võrk ja selle tulevane laiendamine, on kliimaneutraalse majanduse saavutamiseks üliolulised; rõhutab, et ELi veetranspordi osakaalu suurendamiseks, nagu on ette nähtud Euroopa rohelises kokkuleppes, on vaja konkreetset ELi investeerimiskava ja konkreetseid meetmeid ELi tasandil;

Heite kontrollimise piirkonnad ja Rahvusvaheline Mereorganisatsioon

18. rõhutab tervise ja keskkonna seisukohast pakilist vajadust luua kõiki Vahemere riike hõlmav väävliheite kontrolli piirkond (SECA); kutsub komisjoni ja liikmesriike üles aktiivselt toetama sellise piirkonna loomise ettepaneku esitamist Rahvusvahelisele Mereorganisatsioonile enne 2022. aastat; nõuab tungival, et liikmesriigid toetaksid ka põhimõtet luua kiiremas korras lämmastikoksiidide heite kontrolli piirkond (NECA), eesmärgiga vähendada lämmastikuheidet Vahemerel;

19. kutsub komisjoni üles kavandama nende heitekontrolli piirkondade laiendamist kõigile liidu meredele, et vähendada ühtlaselt laevade eraldatava lämmastikoksiidide (NO_x) ja väävlioksiidide (SO_x) heite lubatud piirmäära; rõhutab, et vääveloksiidi ja lämmastikoksiidi heite kumulatiivsel vähendamisel on otsene mõju tahkete peenosakeste (PM10 ja PM2,5) vähendamisele;

20. rõhutab, et EL peaks näitama eeskujulist võttes vastu ambitsioonikad õiguslikud nõuded keskkonnasäästlikule meretranspordile, toetades ja propageerides meetmeid, mis on vähemalt sama ambitsioonikad, rahvusvahelistel foorumitel nagu Rahvusvaheline Mereorganisatsioon, võimaldades meretranspordisektoril lõpetada kasvuhoonegaaside heide järkjärgult kogu maailmas ja kooskõlas Pariisi kokkuleppega

Laevad ja nende käitamine

21. kutsub komisjoni, laevaomanikke ja laevade käitajaid üles tagama, et rakendatakse kõiki kättesaadavaid operatiiv- ja tehnilisi meetmeid energiatõhususe saavutamiseks, eelkõige kiiruse optimeerimine, sealhulgas vajaduse korral aeglustamine, innovatsioon laevatatavate marsruutide hüdrodünaamika optimeerimisel, uute jõuseadmete kasutuselevõtmine, nagu tuulegeneraatorid, laevade optimeerimine ja merelogistika ahela parem optimeerimine;

22. märgib, et merendussektoris ei ole laeva omanik alati sama isik või üksus, kes laeva ärieesmärgil käitab; on seetõttu seisukohal, et põhimõtet „saastaja maksab“ tuleks kohaldada laeva ärilise käitamise eest vastutava isiku suhtes, st äriüksuse suhtes, kes maksab laeva tarbitava kütuse eest, näiteks laevaomanik, haldaja, tähtajalise prahtija või laevapereta prahtija, ning käitaja peaks olema vastutav;

23. märgib, et merendussektori, sadamate ja laevade digiteerimisel ja automatiseerimisel on märkimisväärne potentsiaal aidata kaasa sektori heitkoguste vähendamisele ning neil on oluline roll sektori CO₂-heite vähendamisel kooskõlas rohelise kokkuleppe eesmärkidega, eelkõige ajakohaste ja kontrollitud andmete suurema vahetamise kaudu, mida saab kasutada tehniliseks tegevuseks ja hoolduseks, näiteks selleks, et prognoosida kõige kütusesäästlikumat viisi laeva käitamiseks konkreetsel marsruudil, ja sadamakülastuste optimeerimiseks, mis aitab lühendada laevade ooteaega sadamas ja seega vähendada heitkoguseid; rõhutab, et digiteerimist tuleb kasutada kui vahendit sektori sidusrühmade vahelise koostöö tõhustamiseks, muutes seeläbi laevad energiatõhusamaks, et võimaldada neil täita heitekontrolli norme ja hõlbustada keskkonnariskide juhtimist; nõuab meetmete võtmist ja investeerimist digitaliseerimisse, teadusuuringutesse ja innovatsiooni, eelkõige laevaliikluse seire- ja teabesüsteemi (VTMIS) arendamiseks ja ühtlustatud piiriüleseks kasutuselevõtuks; märgib, et digiteerimise ja automatiseerimise kasutuselevõtt laevanduses toob kaasa muutused individuaalsetes töötajate oskustes ja vajalikes oskustes; juhib tähelepanu sellele, et laevapere liikmetelt hakatakse nõudma neid erinevaid oskusi ja teadmisi, eriti infotehnoloogia valdkonnas, et tagada laevade ohutus ja tegevuse tõhusus;

Teisipäev, 27. aprill 2021

24. tunneb heameelt Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) 1. jaanuaril 2020. aastal kehtestatud uue kütuste väävlisalduse 0,5 % piirmäära üle ja rõhutab, et see ei tohiks põhjustada reostuse ülekandumist õhust vette; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles töötama kooskõlas direktiiviga (EL) 2019/883⁽¹⁶⁾ IMO tasandil selle nimel, et võetaks igakülgset arvesse, kuidas mõjutab keskkonda avatud skraberitest pärineva reovee ja muude lastijätmete juhtimine merre, ning tagataks nende nõuetekohane kogumine ja käitlemine sadama vastuvõtuseadmetes; soovib sellega seoses tungivalt liikmesriikidel keelata avatud skraberite reovee ja teatavate lastijätmete laskmine oma territoriaalvetesse, järgides direktiivi 2000/60/EÜ⁽¹⁷⁾; rõhutab, et kestlikke lahendusi peaks eelistama algusest peale, võttes aluseks olusringi analüüsi; märgib, et avatud skraberite otstarve on vähendada õhusaastet ja et neisse on tehtud investeeringuid; juhib tähelepanu sellele, et avatud skraberite kasutamine mõjutab keskkonda ja tunneb heameelt selle üle, et Rahvusvaheline Mereorganisatsioon uurib nende pikaajalist mõju; kutsub sellega seoses komisjoni üles kehtestama mõjuhinnangule tuginedes avatud skraberite kasutamise järk-järgulise keelu, et järgida heite piirnorme, kooskõlas IMO raamistiku ja MARPOLi konventsiooniga;

25. palub, et komisjon hõlmaks tulevase algatuse FuelEU Maritime kohaldamisalasse alternatiivsete jõuseadmetega laevad, sh tuule- ja päikesenergiaal töötavad laevad; kutsub komisjoni üles hindama praegusi algatusi ja projekte, mis on seotud purjelaevade kaubaveoga, ning tagama, et transpordiks kasutatavad jõusüsteemid oleks kõlblikud saama Euroopa rahalisi vahendeid;

26. kutsub komisjoni üles kehtestama meetmeid koos vajalike rahaliste vahenditega, et võimaldada Euroopa laevatehastel teha täiendavaid investeeringuid jätkusuutlikku, sotsiaalsesse ja digiteeritud laevaehituse ja laevaremonditööstusse, mis on töökohtade loomiseks strateegilise tähtsusega, toetades seeläbi üleminekut ringmajanduse mudelile, milles võetakse arvesse laevade kogu olusringi; rõhutab, kui oluline on kooskõlas uue ringmajanduse tegevuskavaga töötada liidus välja kestlikud lahendused laevade lammutamisel ja selliseid lahendusi toetada; rõhutab sellega seoses, et laevatehased peaksid rakendama nõuetekohast hoolsust oma väärtusahelates nii ELis kui ka väljaspool seda, järgides OECD ja ÜRO standardeid, et laevade lammutamisel oleks võimalik vältida kahjulikku keskkonnamõju;

ELi-poolne rahastamine

27. kutsub komisjoni üles toetama Euroopa rahastamisprogrammide, eriti programmide „Euroopa horisont“ ja „InvestEU“ raames, puhta tehnoloogia ja kütuste uurimist ja kasutuselevõttu; rõhutab täiendavatest taastuvatest energiaallikatest, sealhulgas keskkonnahoidlikust vesinikust, ammoniaagist ja tuuleenergiast saadava elektri potentsiaali; rõhutab sellega seoses, et puhtale alternatiivkütusele üleminek mõjutab rahaliselt nii laevandussektorit, maismaal asuvaid kütuse tarneahelaid kui ka sadamaid; on seisukohal, et sadamad on loomulikud sõlmpunktid puhaste alternatiivsete kütuste tootmiseks, säilitamiseks, levitamiseks ja transportimiseks; nõuab, et programm „Euroopa horisont“ uuendaks komisjoni poolt programmi „Horisont 2020“ raames algatatud rohelise kokkuleppe projektikonkurssi, eelkõige selleks, et muuta merendussektor keskkonnahoidlikumaks ning toetada teadusuuringuid ja innovatsiooni ning raskete kütuste alternatiivide kasutuselevõttu, mis vähendavad märkimisväärselt mõju kliimale ja keskkonnale merendussektoris;

28. kutsub komisjoni üles muutma projektid, mille eesmärk on vähendada meretranspordi CO₂-heidet ja heitkoguseid (sh vajalikud sadamataristud ja rajatised), rahastamiskõlblikuks ühtekuuluvuspoliitika raames ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, Euroopa ühendamise rahastu ja rohelise kokkuleppe kaudu ning tegema kättesaadavaks rahalised vahendid ja stiimulid, et toetada merendussektorit üleminekul CO₂-vabale majandusele, võttes arvesse ümberkujundamise sotsiaalset mõõdet; rõhutab, kui oluline on luua sünergiaid ja vastastikust täiendavust erinevate ELi rahastamislahenduste vahel, tekitamata tarbetut halduskoormust, mis pärsiks erainvesteeringuid ja aeglustaks seega tehnoloogia arengut ja seega kulutõhusust; palub komisjonil edendada keskkonnahoidlikku Euroopa laevasektorit ELi territooriumil ja sellesse investeerida, mis on osa Euroopa tööstuse taastamiskavast, võttes juhtrolli uute ökodisainiga laevade väljatöötamisel, olemasolevate laevade renoveerimisel ja ajakohastamisel ning lammutamisel;

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/883, milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid laevajätmete üleandmiseks ja muudetakse direktiivi 2010/65/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ (ELT L 151, 7.6.2019, lk 116).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

Teisipäev, 27. aprill 2021

29. on seisukohal, et igasugune realistlik üleminek nullheite eesmärgi saavutamiseks peab põhinema sektori sidusrühmade kaasamisel ja osalemisel, ühtlasi on vaja ELi toetust piisava eelarve näol, samuti dialoogi, paindlikkust ja hoolikust vajalike regulatiivsete reformide edendamisel; märgib, et need tingimused on olulised, et ergutada kestlikkusele keskenduvat strateegilist koostööd selliste vahendite abil nagu partnerlus heitevaba meretranspordi nimel;
30. tuletab meelde, et CO₂ heite vähendamise ja teistele transpordiliikidele ülemineku eesmärke tuleb toetada Euroopa ühendamise rahastu kaudu, mille eelarvevahendeid tuleb suurendada;
31. peab sellega seoses kahetsusväärseks nõukogu otsust vähendada eelarvealdisi tulevikku suunatud programmidele, nagu Euroopa ühendamise rahastu, InvestEU ja programm „Euroopa horisont“; märgib, et ELi ambitsioonikat süsinikuheite vähendamise tegevuskava tuleb toetada vastavate eraldiste ja rahastamisvahenditega;
32. tuletab meelde, et Euroopa Investeerimispank (EIP) toetab atraktiivseid kapitalilaene; on siiski seisukohal, et väikesemahuliste projektide rahastamise künnist tuleks alandada; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et keskkonnahoidliku laevanduse tagatise programm, mille eesmärk on kiirendada Euroopa laevandusettevõtjate investeringuid keskkonnahoidlikumatesse tehnoloogiatesse, peaks toetama ka väiksemaid tehinguid, sealhulgas paindlikumaid laenuitingimusi; on lisaks seisukohal, et EIP peaks pakkuma laevaehitajatele nii tarne-eelset kui ka -järgset rahastamist, mis parandaks märkimisväärselt projektide rakendamist ja elujulisust;
33. toonitab, et üleminek süsinikuheite vähendamisele ja puhta energia stiimulite rakendamine meretranspordisektoris tooks kaasa vajaduse töötajate ümberõppe ja koolituse järele; tuletab meelde, et selles küsimuses tuleks ette näha ELi ja liikmesriikide rahastamine; julgustab komisjoni looma ELi võrgustikku, et vahetada häid tavasid selle kohta, kuidas kohandada tööjõudu sektori uute vajadustega;
34. toetab riigiabi suuniste läbivaatamist komisjoni poolt kõigis asjaomastes sektorites, sealhulgas transpordisektoris ja eelkõige merenduses, et saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid, kohaldades õiglase ülemineku põhimõtet ja võimaldades riikide valitsustel otseselt toetada investeringuid CO₂-heite vähendamisse ja puhtasse energiasse; kutsub komisjoni üles uurima, kas praegused maksuvabastused võimaldavad ebaõiglasi sektoriüleseid konkurentsitingimusi; nõuab tungivalt, et komisjon selgitaks riigiabi kestlikele laevandusprojektidele;
35. juhib tähelepanu COVID-19 pandeemia majanduslikele tagajärgedele veetranspordisektorile, eriti ühistranspordile; kutsub liikmesriike üles lisama veetranspordi sektori prioriteedina oma riiklikesse taastamiskavadesse, et tagada sellele ulatuslik juurdepääs taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendist eraldatud vahenditele; palub komisjonil lisaks kaardistada arukad investeerimisalgatused sektori jätkusuutlikuks ja vastupidavaks taastumiseks;

Kontroll ja rakendamine

36. palub komisjonil tagada, et laevade keskkonnamõju ja energiatõhusust käsitlev teave oleks läbipaistev ja kättesaadav, ning hinnata Euroopa märgistamissüsteemi loomist kooskõlas IMO tasandil võetud meetmetega, mille eesmärk peaks olema tõhusalt vähendada heitkoguseid ja abistada sektorit, pakkudes paremat juurdepääsu rahastamisele, laenudele ja tagatistele, mis põhinevad selle heitkoguste tulemuslikkusel ja heitkoguste seire parandamisel, luua eeliseid, stimuleerides sadamavaldajaid sadamataristu kasutustasusid diferentseerima, ning suurendada sektori atraktiivsust; rõhutab lisaks, et jätkuvalt tuleb edendada, arendada ja rakendada keskkonnahoidlike laevade kava, milles tuleks arvesse võtta heitkoguste vähendamist, jäätmekäitlust ja keskkonnamõju, eelkõige kogemuste ja oskusteabe jagamise kaudu;
37. palub, et komisjon esitaks hiljemalt 2021. aasta lõpuks ettepaneku sadamariigi kontrolli direktiiv läbi vaadata, nagu on ette nähtud komisjoni 2021. aasta tööprogrammis, et võimaldada laevade tõhusamat ja ulatuslikumat kontrolli ja lihtsustatud menetlusi, sealhulgas stiimuleid, et järgitaks keskkonna-, sotsiaal-, rahvatervise- ja tööõiguse standardite, ohutusreeglid ELi sadamaid külastavate laevade pardal nii meremeeste kui ka sadamatöötajate jaoks, ning võimaldada tõhusaid proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi, võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise-, maksu- ja sotsiaalõigust;
38. kutsub komisjoni üles suurendama koostöös ILOga kolmandate riikide kontrolli- ja jõustamisalast suutlikkust ning algatama koos sotsiaalpartneritega kampaaniaid, et suurendada teadlikkust meretöönormide konventsioonist tulenevatest õigustest ja kohustustest; kutsub komisjoni üles edendama ILO andmebaasi loomist, mis sisaldab kontrollitulemusi ja meremeeste kaebusi, et aidata meremeestel ja laevaomanikel kasutada kõige parema mainega värbamis- ja vahendusteenuseid, mis on kooskõlas meretöönormide konventsiooniga;

Teisipäev, 27. aprill 2021

39. rõhutab Euroopa Meresõiduohutuse Ameti ja selle satelliitsüsteemi SafeSeaNet potentsiaali kütuseõlireostuse ja kütusejääkide ebaseadusliku merreheitmise ja määruse (EL) 2015/757 kohaldamise järelevalves; rõhutab, et piirkondlik koostöö, sealhulgas kolmandate riikidega, on selles valdkonnas, eriti Vahemere piirkonnas, hädavajalik; palub seetõttu komisjonil tugevdada riikidevahelist teabevahetust ja koostööd;

40. rõhutab, et Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise kontekstis kavandatud partnerlus peaks tagama keskkonna- ja sotsiaalvaldkonnas piisavad võrdsed võimalused, põhjustamata häireid transpordialastes kaubandussidemetes, sealhulgas tõhusa tollikontrolli, mis ei tohiks kahjustada ELi laevastiku konkurentsivõimet ning peaks tagama sujuva ekspordi- ja imporditegevuse Ühendkuningriigi ja ELi sadamate vahel;

o

o o

41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0132

Vastuväide rakendusaktile: Teatavate ainete, sealhulgas lufenurooni jääkide piirnormid

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon komisjoni määruse eelnõu kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 II, III ja IV lisa seoses teatavates toodetes või nende pinnal esinevate aklonifeeni, akrinatriini, *Bacillus pumilus* QST 2808, kloorantraniliprooli, etirimooli, lufenurooni, pentiopüraadi, pikloraami ja *Pseudomonas sp. tüve DSMZ 13134* jääkide piirnormidega (D070113/03 – 2021/2590(RPS))

(2021/C 506/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni määruse eelnõu, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 II, III ja IV lisa seoses teatavates toodetes või nende pinnal esinevate aklonifeeni, akrinatriini, *Bacillus pumilus* QST 2808, kloorantraniliprooli, etirimooli, lufenurooni, pentiopüraadi, pikloraami ja *Pseudomonas sp. tüve DSMZ 13134* jääkide piirnormidega,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrust (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 5 lõiget 1 ja artikli 14 lõike 1 punkti a,
- võttes arvesse alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee 4. detsembri 2020. aasta arvamust,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 15. juulil 2020 vastu võetud ja 18. augustil 2020 avaldatud põhjendatud arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse EFSA 18. novembril 2016 vastu võetud ja 5. jaanuaril 2017 avaldatud põhjendatud arvamust ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse EFSA 30. septembril 2008 vastu võetud ja 22. juunil 2009 avaldatud teaduslikku aruannet ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ⁽⁶⁾ artikli 5a lõike 3 punkti b,
- võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõikeid 2 ja 3, ning lõike 4 punkti c,
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

⁽¹⁾ ELT L 70, 16.3.2005, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.

⁽³⁾ EFSA põhjendatud arvamus „Setting of import tolerances for lufenuron in various commodities of plant and animal origin“ (Impordi puhul kohaldatavate lufenurooni piirnormide kehtestamine mitmesugustes taimse ja loomse päritoluga kaupades), EFSA Journal 2020; 18(8):6228, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2020.6228>

⁽⁴⁾ EFSA põhjendatud arvamus „Review of existing maximum residue levels for lufenuron according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005“ (Lufenurooni jääkide kehtivate piirnormide läbivaatamine kooskõlas määruse (EÜ) nr 396/2005 artikliga 12), EFSA Journal 2017; 15(1):4652, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4652>

⁽⁵⁾ EFSA teaduslik aruanne „Conclusion regarding the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance lufenuron“ (Järeldus vastastikuse eksperdi hinnangu kohta seoses toimeaine lufenuron pestitsiidina kasutamisega), EFSA Journal 2009; 7(6):189, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2009.189r>.

⁽⁶⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- A. arvestades, et lufenuroon on bensoöüluureapestitsiidid, mis pärsib kitiini teket putukate organismis ning mida kasutatakse pestitsiidi ja fungitsiidina; arvestades, et liidu luba lufenuroonile aegus 31. detsembril 2019 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009⁽⁷⁾ kohast pikendamistaotlust ei ole esitatud; arvestades, et lufenurooni kasutamine ei ole liidus enam lubatud, kuid seda eksporditakse põllumajandusliku toidutootmise pestitsiidina; arvestades, et Saksamaa keskkonnaameti uuringu⁽⁸⁾ kohaselt vastab lufenuroon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006⁽⁹⁾ XIII lisas sätestatud püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ainete kriteeriumidele;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu (ELi) toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 on sätestatud ettevaatusprintsip kui üks liidu aluspõhimõtteid;
- C. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 168 lõikes 1 sätestatakse, et „kogu liidu poliitika ja meetmete määramisel ja rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse“;
- D. arvestades, et direktiivi 2009/128/EÜ eesmärk on saavutada liidus pestitsiidide säästev kasutamine, vähendades pestitsiididest inimeste tervisele ja keskkonnale tulenevaid riske ja mõju ning edendades alternatiivseid lahendusi;
- E. arvestades, et püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsioonis ja püsivate orgaaniliste saasteainete hindamise komitee 2012. aasta kohtumisel⁽¹⁰⁾ märgiti, et on väga võimalik, et lufenuroon vastab kõigile püsivate orgaaniliste saasteainete kriteeriumidele;
- F. arvestades, et komisjoni 20. mai 2020. aasta teatises „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“⁽¹¹⁾ toetatakse „ülemaailmset üleminekut kestlikele põllumajandusliku toidutööstuse süsteemidele“ mitte üksnes liidu piires, vaid ka väljaspool, ning toonitatakse, et „kui hinnatakse impordile kehtestatud jääkide piirnõrmi taotlusi selliste pestitsiidide puhul, mis ei ole enam ELis heaks kiidetud, järgib komisjon küll WTO norme ja kohustusi, kuid võtab samas arvesse keskkonnaaspekte“;
- G. arvestades, et komisjoni määruse eelnõu esitati pärast seda, kui oli saadud taotlus impordile kehtestatud jääkide piirnormide kohta seoses lufenurooniga, mida kasutatakse Brasiilias greibi ja suhkruroo kasvatamisel, kusjuures taotluses soovitakse suuremaid jääkide piirnorme, et vältida mittetariifseid kaubandustõkkeid nende saaduste importimisel;
- H. arvestades, et komisjoni määruse eelnõu tekitab kahtluse, kas ettevaatuspõhimõttest lähtudes võib lufenurooni pidada ohutuks, pidades silmas asjaolu, et andmed lufenurooni mõju kohta rahvatervisele ja keskkonnale on lünklikud;
- I. arvestades, et oma 15. juuli 2020. aasta arvamuses märgib EFSA järgmist: „Vastavalt määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklile 6 esitas Syngenta Crop Protection AG hindava liikmesriigi Portugali pädevale asutusele taotluse kehtestada mitmesuguste põllukultuuride ja loomsete toodete impordil lubatud toimeaine lufenurooni jääkide piirnormid lufenurooni lubatud kasutusviiside alusel Brasiilias, Tšiilis ja Marokos. Hindav liikmesriik koostas määruse (EÜ) nr 396/2005 artikli 8 kohaselt hindamisaruande, mis esitati Euroopa Komisjonile ja edastati 24. mail 2019 Euroopa Toiduohutusametile“; arvestades, et hindav liikmesriik tegi ettepaneku suurendada lufenurooni jääkide piirnorme

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

⁽⁸⁾ Altenburger, R., Gündel, U., Rotter, S., Vogts, C., Faust, M., Backhaus, T., „Establishment of a concept for comparative risk assessment of plant protection products with special focus on the risks to the environment“ (Taimekaitsevahendite võrdleva riskihindamise mõiste määramine, pöörates eriti tähelepanu keskkonnaohtudele), tekst 47/2017, aruanne nr (UBA-FB) 002256/ENG, https://www.umweltbundesamt.de/sites/default/files/medien/1410/publikationen/2017-06-07_texte_47-2017_umweltrisiken-pflanzenschutzmittel.pdf

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembril 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

⁽¹⁰⁾ UNEP/POPS/POPRC.8/INF/29.

⁽¹¹⁾ COM(2020)0381.

Teisipäev, 27. aprill 2021

Brasiiliast pärinevates greipides (30 korda) ja suhkruroos (kaks korda) ning suurendada neid piirnorme ka loomsetes toodetes;

- J. arvestades, et EFSA 15. juuli 2020. aasta arvamuses esitatud järeldused põhjendavad lufenurooni jääkide piirnormide suurendamist üksnes vajadusega järgida Brasiilias kehtivaid normatiivseid väärtusi, ei võta aga arvesse lufenurooni pikaajalist kumulatiivset mõju reproduktiivtoksilisusele, arengutoksilisusele ega immunotoksilisele potentsiaalile pärast pikaajalist tarbimist;
1. on vastu komisjoni määruse eelnõu vastuvõtmisele;
 2. on seisukohal, et komisjoni määruse eelnõu ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 396/2005 eesmärgi ega sisuga;
 3. on seisukohal, et komisjoni määruse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 396/2005 sätestatud rakendamisevolitusi; märgib, et nimetatud määruse põhjenduses 5 on öeldud, et jääkide piirnormid tuleks kehtestada kõige madalamal võimalikul tasemel, et kaitsta rohkem ohustatud rühmi, nagu lapsed ja veel sündimata lapsed;
 4. märgib, et komisjoni määruse eelnõu kohaselt suurendataks kehtivaid jääkide piirnorme greipide puhul 0,01 mg-lt kg kohta 0,30 mg-le kg kohta ja suhkruroo puhul 0,01 mg-lt kg kohta 0,02 mg-le kg kohta;
 5. märgib, et hiljutise teadusliku aruande kohaselt näitasid rottidel tehtud katsed, et lufenuroon võib põhjustada rottide maksale ja neerudele teratogeenset mõju ja tekitada histopatoloogilisi muutusi, mis osutab, et see aine võib ohustada rasedaid naisi ja nende sündimata lapsi ⁽¹²⁾;
 6. märgib, et kokkupuude putukamürkidega tekitab biokeemilisi muutusi, sealhulgas oksüdatiivset stressi, ja et ema kokkupuude keskkonnas leiduvate keemiliste saasteainetega paigutati hiljuti arenguriikide väikelaste suremuse põhjuste seas tähtsusele teisele kohale ⁽¹³⁾;
 7. kordab, et pestitsiididega kokkupuute põlvkondadeülest mõju on vähe uuritud ja sellise kokkupuute mõju inimlootele uuritakse harva; rõhutab, et on aina rohkem tõendeid korduva kokkupuute mõju kohta varajases eluetapis;
 8. teeb ettepaneku, et lufenurooni jääkide piirnorm peaks jääma madalaimale määramistasemele;
 9. on seisukohal, et lufenurooni jääkide piirnormi suurendamise otsus ei ole põhjendatud, sest puuduvad piisavad tõendid selle kohta, et risk rasedatele ja sündimata lastele ning toiduohutusele oleks vastuvõetavuse piirides;
 10. palub komisjonil määruse eelnõu tagasi võtta ja esitada komiteele uue eelnõu, mis oleks ettevaatuspõhimõttega kooskõlas;
 11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹²⁾ Basal, W.T., Rahman T. Ahmed, A., Mahmoud, A.A., Omar, A.R., „Lufenuron induces reproductive toxicity and genotoxic effects in pregnant albino rats and their fetuses“ (Lufenuroon põhjustab tiinetel albiinorottidel ja nende loodetel reproduktiivtoksilisust ja genotoksilist toimet), teaduslikud aruanded, 2020: 10:19544, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7658361/>

⁽¹³⁾ Cremonese, C., Freire, C., Machado De Camargo, A., Silva De Lima, J., Koifman, S., Meyer, A., „Pesticide consumption, central nervous system and cardiovascular congenital malformations in the South and Southeast region of Brazil“ (Pestitsiidide tarbimine ning kesknärvisüsteemi ja südame-veresoonekaasasündinud vääraarendid Brasiilia lõuna- ja kaguosas), International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health. 2014; 27(3), lk 474–86, <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24847732/>

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0133

Vastuväide rakendusaktile: Teatavate ainete, sealhulgas flonikamiidi jääkide piirnormid

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta resolutsioon komisjoni määruse eelnõu kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 II, III ja IV lisa seoses teatavates toodetes või nende pinnal esinevate atsekinotsüüli, atsibensolaar-S-metüüli, *Bacillus subtilis*'e tüve IAB/BS03, emamektiini, flonikamiidi, flutolaniili, fosetiüüli, imasamoksi ja oksatiapiproliini jääkide piirnormidega (D063854/04 – 2021/2608(RPS))

(2021/C 506/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni määruse eelnõu, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 II, III ja IV lisa seoses teatavates toodetes või nende pinnal esinevate atsekinotsüüli, atsibensolaar-S-metüüli, *Bacillus subtilis*'e tüve IAB/BS03, emamektiini, flonikamiidi, flutolaniili, fosetiüüli, imasamoksi ja oksatiapiproliini jääkide piirnormidega,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrust (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 5 lõiget 1 ja artikli 14 lõike 1 punkti a,
- võttes arvesse alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee 18. veebruari 2020. aasta arvamust,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 27. mail 2019. aastal vastu võetud ja 2. augustil 2019. aastal avaldatud põhjendatud arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse EFSA 17. augustil 2018. aastal vastu võetud ja 25. septembril 2018. aastal avaldatud põhjendatud arvamust ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse EFSA 29. augustil 2018. aastal vastu võetud ja 18. septembril 2018. aastal avaldatud põhjendatud arvamust ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse EFSA 18. detsembril 2009. aastal vastu võetud ja 7. mail 2010. aastal avaldatud järeldust ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Kemikaaliameti riskihindamise komitee 5. juuni 2013. aasta arvamust ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ ELT L 70, 16.3.2005, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.

⁽³⁾ EFSA põhjendatud aramus „Modification of the existing maximum residue levels for flonicamid in strawberries and other berries“ (Flonikamiidi jääkide kehtivate piirnormide muutmine maasikate ja muude marjade puhul), EFSA Journal 2019; 17(7):5745, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5745>

⁽⁴⁾ EFSA põhjendatud aramus „Modification of the existing maximum residue levels for flonicamid in various crops“ (Flonikamiidi jääkide kehtivate piirnormide muutmine mitmete põllukultuuride puhul), EFSA Journal 2018; 16(9):5410, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5410>

⁽⁵⁾ EFSA põhjendatud aramus „Modification of the existing maximum residue levels for flonicamid in various root crops“ (Flonikamiidi jääkide kehtivate piirnormide muutmine mitmete juurviljade puhul), EFSA Journal 2018; 16(9):5414, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5414>

⁽⁶⁾ EFSA, „Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance flonicamid“ (Järeldus toimeaine flonikamiidi pestitsiidina kasutamise riskihindamist käsitleva vastastikuse eksperdiarvamuse kohta), EFSA Journal 2010; 8(5):1445, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1445>

⁽⁷⁾ Riskihindamise komitee 5. juuni 2013. aasta aramus, milles tehakse ettepanek flonikamiidi ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistamise kohta ELi tasandil, <https://echa.europa.eu/documents/10162/0916c5b3-fa52-9cdf-4603-2cc40356ed95>

Teisipäev, 27. aprill 2021

- võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused)⁽⁸⁾ artikli 5a lõike 3 punkti b ja artikli 5a lõiget 5,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõikeid 2 ja 3 ning artikli 112 lõike 4 punkti c,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- A. arvestades, et komisjoni 20. mai 2020. aasta teatise „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“⁽⁹⁾ toetatakse ülemaailmset üleminekut kestlikele põllumajandusliku toidutööstuse süsteemidele kooskõlas selle strateegia eesmärkide ja kestliku arengu eesmärkidega;
- B. arvestades, et flonikamiid on selektiivne süsteemne putukamürk, mis häirib putukate toitumist, liikumist ja muud käitumist, põhjustades nälga ja dehüdratsiooni, millele järgneb surm⁽¹⁰⁾;
- C. arvestades, et toimeaine flonikamiidi heakskiidu kehtivusaega pikendati komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2017/2069⁽¹¹⁾;
- D. arvestades, et Euroopa Kemikaaliameti riskihindamise komitee teatas oma 5. juuni 2013. aasta arvamuses⁽¹²⁾ selliste rottidel tehtud katsete tulemustest, mis põhjustasid platsenta massi suurenemist, tupe avanemise hilinemist, emaka ja munasarjade kaalu alanemist, östradiooli vähenemist ja luteiniseeriva hormooni (LH) sisalduse suurenemist, kuid leiab, et need katsed ei ole omavahel seotud ega asjakohased; arvestades, et liikmesriigi Taani pädev asutus täheldas „selget mõju küülikute sisikonna malformatsioonidele emasloomale mittemürgistel tasemetel“⁽¹³⁾;
- E. arvestades, et Ameerika Ühendriikide keskkonnakaitseameti (EPA) 14. detsembri 2020. aasta flonikamiidi registreerimise läbivaatamist käsitlevas vaheotsuses (juhtum nr 7436) leiti, et „mesilastele avalduvaid riske ei ole võimalik ilma tolmeldajaid käsitlevate kõrgema taseme andmeteta täielikumalt hinnata“, et „olemasolev ägeda suukaudse toksilisuse I taseme uuring ei olnud kvantitatiivseks kasutamiseks piisav ning et tolmeldajaid käsitlevad II ja III taseme uuringud ei ole flonikamiidi kohta praegu kättesaadavad“ ja et „täiskasvanud mesilasi käsitleva ägeda suukaudse toksilisuse uuringu ning mesilasi käsitlevate II ja III taseme uuringute (s.t poolväli- ja väliuuringud) andmed ei vasta endiselt nõuetele“⁽¹⁴⁾;
- F. arvestades, et California peaprokurör Xavier Becerra kritiseeris oma 2. novembri 2020. aasta märkustes⁽¹⁵⁾ kavandatava registreerimise läbivaatamise vaheotsuse kohta seda, et EPA-l ei ole piisavalt teavet, et iseloomustada flonikamiidi riske tolmeldajatele;
- G. arvestades, et edasi selgitas peaprokurör EPA keskkonnariski hindamisele viidates, et uus täiskasvanud mesilasi käsitlev kroonilise toksilisuse uuring hõlmas pikemat vaatlusperioodi, mille eesmärk oli koguda andmeid flonikamiidi hilistoksilisuse kohta, kuna mõju täheldatakse sageli alles palju päevi hiljem, kui putukad näljast surevad; arvestades, et uues uuringus leiti, et flonikamiid on täiskasvanud mesilastele äärmiselt mürgine; arvestades, et nende tulemuste põhjal määras EPA kindlaks, et flonikamiidi registreeritud kasutusviiside tõttu puutuksid mesilased kokku 17–51 korda suurema flonikamiidi kogusega, mis põhjustaks olulist kahju; arvestades, et pikema vaatlusperioodi jooksul jätkus suremuse kasv kõikidel katsekontsentratsioonidel annusest sõltuval viisil; arvestades, et suremus ei stabiliseerunud pikendatud vaatlusperioodi lõpuks uuringu flonikamiidi käsitlevates osades;

⁽⁸⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽⁹⁾ COM(2020)0381.

⁽¹⁰⁾ <https://www.regulations.gov/document/EPA-HQ-OPP-2014-0777-0041>

⁽¹¹⁾ Komisjoni 13. novembri 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/2069, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete flonikamiidi (IKI-220), metalaktsüüli, penoksulaami ja prokinasiidi heakskiidu kehtivusaega pikendamisega (ELT L 295, 14.11.2017, lk 51).

⁽¹²⁾ Riskihindamise komitee 5. juuni 2013. aasta arvamus, milles tehakse ettepanek flonikamiidi ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistamise kohta ELi tasandil, <https://echa.europa.eu/documents/10162/0916c5b3-fa52-9cdf-4603-2cc40356ed95>

⁽¹³⁾ Riskihindamise komitee 5. juuni 2013. aasta arvamuse (milles tehakse ettepanek flonikamiidi ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistamise kohta ELi tasandil) 2. lisas, <https://echa.europa.eu/documents/10162/1e59e8be-0905-5fc1-8e76-a35628fa5833>

⁽¹⁴⁾ Toimiku number EPA-HQ-OPP-2014-0777, <https://www.regulations.gov/document/EPA-HQ-OPP-2014-0777-0041>, lk 13 ja lk 18.

⁽¹⁵⁾ <https://oag.ca.gov/sites/default/files/FINAL%20Flonicamid%20PID%20Comment%Letter.pdf>

Teisipäev, 27. aprill 2021

- H. arvestades, et Euroopa Liidu (ELi) toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 on sätestatud ettevaatusprintsip kui üks liidu aluspõhimõtteid;
- I. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 168 lõikes 1 sätestatakse, et „kogu liidu poliitika ja meetmete määramisel ja rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse“;
- J. arvestades, et direktiivi 2009/128/EÜ eesmärk on saavutada liidus pestitsiidide säästev kasutamine pestitsiididest inimeste tervisele ja loomade tervisele ning keskkonnale tulenevate riskide ja mõju vähendamise teel ning integreeritud taimekaitse ja alternatiivsete lähenemisviiside või võtete, nagu näiteks pestitsiidide kemikaalivabade alternatiivide kasutamise edendamise abil;
- K. arvestades, et jääkide piirnormide kehtestamisel tuleb arvesse võtta kumulatiivset ja koostoimelist mõju ning väga oluline on töötada kiiresti välja selleks hindamiseks sobivad meetodid;
- L. arvestades, et komisjoni määruse eelnõu kohaselt suureneks flonikamiidi jääkide piirnorm 0,03 mg-lt kg kohta (mis vastab praegusele avastamispiirile) 0,7 mg-le kg kohta maasikate puhul, 1 mg-le kg kohta pamplite ja vaarikate puhul, 0,7 mg-le kg kohta kibuvitsamarjade, mooruspuumarjade, õun-viirpuu marjade, musta leedri marjade ning muude väikeste puuviljade ja marjade puhul, 0,8 mg-le kg kohta mustikate, jõhvikate, sõstarde ja karusmarjade puhul, 0,3 mg-le kg kohta üldiselt muude juur- ja mugulköögiviljade puhul, kuid 0,6 mg-le kg kohta rõigaste puhul, 0,07 mg-le kg kohta lehtsalati ja salatitaimede puhul ning 0,8 mg-le kg kohta kaunviljade puhul;
1. on vastu komisjoni määruse eelnõu vastuvõtmisele;
 2. on seisukohal, et komisjoni määruse eelnõu ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 396/2005 eesmärgi ja sisuga;
 3. tunnustab seda, et EFSA töötab praegu välja kumulatiivsete riskide hindamise meetodeid, kuid märgib ka, et pestitsiidide ja jääkide kumulatiivse mõju hindamise probleem on olnud teada juba aastakümneid; palub seetõttu, et EFSA ja komisjon tegeleksid selle probleemiga absoluutselt esmajärjekorras;
 4. teeb ettepaneku, et flonikamiidi jääkide piirnormiks jääks 0,03 mg/kg;
 5. palub komisjonil määruse eelnõu tagasi võtta ja esitada komiteele uue eelnõu;
 6. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

P9_TA(2021)0141

ELi ja Ühendkuningriigi vaheliste läbirääkimiste tulemused

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta resolutsioon ELi ja Ühendkuningriigi läbirääkimiste tulemuste kohta (2021/2658(RSP))

(2021/C 506/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut (ELi leping) ja Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping),
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „põhiõiguste harta“),
- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (05022/2021),
- võttes arvesse nõukogu 29. detsembri 2020. aasta otsust (EL) 2020/2252 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel allkirjastamise ja nende ajutise kohaldamise kohta⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 217, artikli 218 lõike 6 teisele lõigule ja lõike 8 teisele lõigule (C9-0086/2021),
- võttes arvesse oma 5. aprilli 2017. aasta resolutsiooni läbirääkimiste kohta, mida alustatakse Ühendkuningriigiga tulenevalt Ühendkuningriigi teatest kavatsuse kohta Euroopa Liidust välja astuda⁽²⁾, 3. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni Ühendkuningriigiga peetavate läbirääkimiste seisu kohta⁽³⁾, 13. detsembri 2017. aasta resolutsiooni Ühendkuningriigiga peetavate läbirääkimiste seisu kohta⁽⁴⁾, 14. märtsi 2018. aasta resolutsiooni ELi ja Ühendkuningriigi tulevaste suhete raamistiku kohta⁽⁵⁾, 18. septembri 2019. aasta resolutsiooni Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise hetkeseisu kohta⁽⁶⁾, 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni kodanike õigusi käsitlevate väljaastumislepingu sätete rakendamise ja järelevalve kohta⁽⁷⁾, 12. veebruari 2020. aasta resolutsiooni Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga uue partnerluse üle peetavate läbirääkimiste kavandatud mandaadi kohta⁽⁸⁾ ning 18. juuni 2020. aasta soovitus, mis käsitleb läbirääkimisi uue partnerluse üle Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 29. jaanuari 2020. aasta seadusandlikku resolutsiooni nõukogu otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu sõlmimist⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingut⁽¹¹⁾ (edaspidi „väljaastumisleping“) ning sellele lisatud poliitilist deklaratsiooni, millega kehtestatakse Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi tulevaste suhete raamistik⁽¹²⁾ (edaspidi „poliitiline deklaratsioon“),
- võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, eelarvekomisjoni, eelarvekontrollikomisjoni, majandus- ja rahanduskomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni,

⁽¹⁾ ELT L 444, 31.12.2020, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 298, 23.8.2018, lk 24.

⁽³⁾ ELT C 346, 27.9.2018, lk 2.

⁽⁴⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 32.

⁽⁵⁾ ELT C 162, 10.5.2019, lk 40.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0016.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0006.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0033.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0152.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0018.

⁽¹¹⁾ ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

⁽¹²⁾ ELT C 34, 31.1.2020, lk 1.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

transpordi- ja turismikomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni, kalanduskomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, õiguskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning põhiseaduskomisjoni kaastegevust,

— võttes arvesse soovitusi võtta vastu nõukogu otsus, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga uue partnerluse üle ja millega nimetatakse liidu läbirääkijaks komisjon, ning selle lisa, mis sisaldab uue partnerluse üle peetava läbirääkimise juhiseid (COM(2020)0035) (edaspidi „läbirääkimisjuhised“),

— võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,

1. väljendab suurt rahulolu ELi ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu (edaspidi „leping“) sõlmimise üle, millega piiratakse Ühendkuningriigi Euroopa Liidust (EL) väljaastumise negatiivseid tagajärgi ja luuakse koostööraamistik, mis peaks olema tugeva ja konstruktiivse edasise partnerluse alus, vältides kokkuleppeta stsenaariumi kõige kahjulikumaid elemente ning tagades kodanikele ja ettevõtjatele õiguskindluse; tunnustab ELi pealäbirääkija ja tema meeskonna head tööd ja keskset rolli selle saavutamisel;

2. kordab, et Ühendkuningriigi väljaastumine EList on ajalooline viga, ning tuletab meelde, et EL on alati austanud Ühendkuningriigi otsust, nõudes samas, et Ühendkuningriik peab aktsepteerima EList lahkumise tagajärgi ning et kolmandal riigil ei saa olla samu õigusi ja hüvesid kui liikmesriigil; tuletab meelde, et kogu Ühendkuningriigi EList väljaastumise protsessi vältel on Euroopa Parlament püüdnud kaitsta ELi kodanike õigusi, rahu ja heaolu Iirimaa saarel ning kalurikogukondi, toetada ELi õiguskorda, hoida alal ELi otsuste tegemise sõltumatust ja säilitada tolliliidu ja siseturu terviklikkust, vältides samal ajal sotsiaalset, keskkonnavalast, maksu- ja õigusvalast dumpingut, kuna see on oluline Euroopa töökohtade, tööstuse ja konkurentsivõime kaitsmiseks ning Euroopa rohelises kokkuleppes seatud eesmärkide saavutamiseks;

3. tunneb heameelt, et need eesmärgid on ELi ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga ja väljaastumislepinguga suures osas saavutatud selliste aspektide abil nagu kohustuslikuks tehtud võrdsed tingimused muu hulgas riigiabi, sotsiaalsete ja keskkonnastandardite valdkonnas, pikaajaline kalanduskokkulepe, paljusid Ühendkuningriigi EList väljaastumise negatiivseid tagajärgi leevendav majanduskokkulepe ning uus õigus-, politsei- ja sisejulgeolekualase koostöö raamistik, mis põhineb Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ja ELi andmekaitse õigusraamistiku täielikul järgimisel; peab siiski kahetsusväärseks, et selle lepingu kohaldamisala on piiratud, kuna Ühendkuningriigil puudub poliitiline tahe tegeleda oluliste valdkondadega, nimelt välis-, kaitse- ja välisjulgeoleku poliitikaga – selline olukord ei vasta kaugeltki poliitilises deklaratsioonis esitatud kavatsustele; peab kahetsusväärseks ka Ühendkuningriigi otsust mitte osaleda programmis „Erasmus+“, jättes noored sel viisil ilma ainulaadsest võimalusest;

4. kiidab heaks lepingu tugevalt kaupadele keskenduva komponendi, arvestades ELi ja Ühendkuningriigi kaubavahetuse intensiivsust, ning märgib, et Ühendkuningriigi EList väljaastumise ja eelkõige liikumisvabaduse lõppemise loogilise tagajärjena vähenevad suurel määral Ühendkuningriigi enamjaolt teenustepõhise majanduse võimalused, sest enam ei kehti päritoluriigil või passil põhinev lähenemisviis, kutsekvalifikatsioon ei tunnustata automaatselt ning Ühendkuningriigi teenuseosutajad võivad seista vastamisi 27 erineva reeglite kogumiga ja seega suurenenud bürokraatiaga; rõhutab, et see on esimene leping ELi ajaloos, mille läbirääkimistel oli sihiks võetud lahkuminek, mitte lähenemine, ning seetõttu oli suuremate pingete, takistuste ja kulude teke kodanike ja ettevõtjate jaoks vältimatu;

5. väljendab rahulolu laiema horisontaalse vaidluste lahendamise mehhanismi üle, mis peaks võimaldama vaidluste õigeaegset lahendamist ja kohustuste täitmise vastastikust peatamist kõigis majandusvaldkondades, kui üks pooltest ei täida lepinguga võetud kohustusi; on seisukohal, et sellest mehhanismist võiks saada kõigi tulevaste vabakaubanduslepingute mudel ja standard;

6. tuletab meelde Euroopa Parlamendi Ühendkuningriigiga seotud küsimuste koordineerimisrühma ja fraktsioonide juhtide 11. septembri 2020. aasta avaldust ning võtab teadmiseks, et Ühendkuningriik on väljaastumislepingule allakirjutanuna õiguslikult kohustatud selle sätteid täielikult rakendama ja järgima, ning kiidab heaks Ühendkuningriigi siseturuseadusest selles esinenud lepingut rikkuvate sätete väljavõtmise; mõistab hukka Ühendkuningriigi hiljutised ühepoolsed meetmed, mille eesmärk on väljaastumislepingut rikkudes pikendada seda ajavahemikku, mille jooksul ei pea

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Suurbritanniast Põhja-Iirimaaale eksporditavate kõikide loomsete saaduste saadetiste puhul esitama veterinaarsertifikaati, pakkide saatmise korral ei pea esitama tollideklaratsiooni ning tehakse erand ELi reeglitest, mis keelavad pinnast siseturule sisse vedada, ja lemmikloomapasside alastest reeglitest; on seisukohal, et need meetmed kujutavad endast tõsist ohtu ühtse turu terviklikkusele; kordab, et kõik sellised otsused tuleb asjaomaste ühisorganite kaudu ühiselt kokku leppida; kutsub Ühendkuningriigi valitsust tungivalt üles tegutsema heas usus ja rakendama viivitamata ja täielikult nende lepingute tingimusi, millele ta on alla kirjutanud, tuginedes usaldusväärsele ja kõikehõlmavale ajakavale, mis on kehtestatud koos Euroopa Komisjoniga vastavalt väljaastumislepingu kohasele heas usus tegutsemise kohustusele; kutsub sellega seoses komisjoni üles jätkama jõuliselt Ühendkuningriigi vastu suunatud rikkumismenetlust, mis algatati 15. märtsil 2021 Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 12 lõike 4 alusel; tuletab meelde, et väljaastumislepingu kohase vaidluste lahendamise menetluse tulemuse jätkuv täitmata jätmine võib kaasa tuua ka kaubandus- ja koostöölepinguga kehtestatud kohustuste peatamise, sealhulgas turulepääsu enneolematu taseme piiramise; on sellega seoses seisukohal, et kaubandus- ja koostöölepingu ratifitseerimine tugendab ELi rakendusvahendeid, mida saab kasutada väljaastumislepingu puhul; tuletab meelde, et väljaastumislepingu täielik ja nõuetekohane järgimine ja rakendamine on keskse tähtsusega, et saaks kaitsta kodanike õigusi ja rahuprotsessi ning vältida ranget piirikontrolli Iirimaa saarel, kaitsta siseturu terviklikkust ja tagada, et Ühendkuningriik maksab õiglase osa talle ELi liikmeks oleku ajal ja pärast seda kogunenud kohustistest, ning seetõttu on jätkuvalt tegu ELi ja Ühendkuningriigi suhete edasise arengu olulise eeltingimusega; rõhutab hea usu olulisust ja sellest tingitud vajadust usalduse ja usaldusväärse järele; tuletab meelde, et Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis sõnastus ja artikkel 16 annavad edasi väga habrast ja tundlikku poliitilist tasakaalu; rõhutab, et ettepanekuid või tegusid, mis võiksid seda tasakaalu muuta, ei tohiks teha kergekäeliselt või ilma kummagi poolega eelnevalt nõuetekohaselt konsulteerimata; rõhutab Põhja-Iirimaa ainulaadset olukorda ja protokollis Põhja-Iirimaa assambleele antud rolli, sealhulgas seda, et assamblee nõusolek on nõutav protokollis jätkuvaks kohaldamiseks nelja aasta pärast; peab vajalikuks, et jätkuks tõhustatud dialoog poliitiliste esindajate ja kodanikuühiskonna vahel, sealhulgas Põhja-Iirimaa esindajatega Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kõigi aspektide ja laiemalt Põhja-Iirimaa rahuprotsessi üle; on sügavalt mures hiljutiste pingete pärast Põhja-Iirimaaal ning tuletab meelde, et EL on suure reede kokkuleppe täitmise üks peamisi järelevalvajaid ja on kindlalt otsustanud seda kaitsta;

Euroopa Parlamendi roll

7. peab kahetsusväärseks lepingute valmimist alles viimasel hetkel ja sellest tulenevat ebakindlust, mis tekitab kodanikele ja ettevõtjatele suuri kulusid ning on mõjutanud ka Euroopa Parlamendi õigust lepingute lõplikku teksti kontrollida ja teostada nende üle demokraatlikku järelevalvet enne nende ajutist kohaldamist; rõhutab selle protsessi erakorralisust, arvestades üleminekuperioodi lõppemise kindlat tähtaega ja Ühendkuningriigi keeldumist seda pikendada isegi keset pandeemiat; rõhutab, et see protsess ei saa mingil juhul luua pretsedenti tulevaste kaubanduslepingute jaoks, millede puhul tuleb tagada tavapärase koostöövorm ja juurdepääs teabele kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 10, sealhulgas kõigi läbirääkimistekstide jagamine, korrapärane dialoog ning parlamendile piisava aja andmine ametlikuks kontrolliks ja lepingute üle peetavaks aruteluks; rõhutab, et lepinguid ei tohi ajutiselt kohaldada ilma parlamendi nõusolekuta; tunnustab eeltoodust hoolimata, et parlament sai regulaarselt oma arvamust väljendada tänu kindlale ja tihedale konsulteerimisele ja dialoogile ELi pealäbirääkijaga ja komisjoni ELi-Ühendkuningriigi suhete rakkerühmaga, ning tunnustab kahe parlamendi resolutsiooni vastuvõtmist 2020. aasta veebruaris ja juunis, millega tagati, et parlamendi seisukohad olid ELi esialgses mandaadis täielikult kajastatud ja ELi pealäbirääkija kaitses neid läbirääkimiste käigus;

8. toetab lepingu alusel Euroopa Parlamendi ja Ühendkuningriigi parlamendi liikmetest koosneva parlamentaarse partnerlusassamblee loomist; on veendunud, et parlamentaarsele partnerlusassambleele tuleks teha ülesandeks jälgida lepingu täielikku ja nõuetekohast rakendamist ning anda soovitusi partnerlusnõukogule; teeb ettepaneku, et partnerlusassamblee peaks tegelema ka väljaastumislepingu rakendamisega, ilma et see piiraks iga lepingu juhtimiss-struktuure ja nende kontrollimise mehhanismi, samuti õigust esitada soovitusi valdkondades, kus parem koostöö võiks tuua kasu mõlemale poolele, ning teha ühisalgatusi, et edendada tihedaid suhteid;

9. nõuab, et Euroopa Parlament peab lepingu järelevalves ja rakendamises täiel määral osalema kooskõlas parlamendi presidendi David Sassoli 5. veebruaril 2021. aastal saadetud kirjaga; ilma et see piiraks asjaomaste Euroopa Komisjoni liikmete võetud kehtivaid kohustusi vastutavate parlamendikomisjonide ees, väljendab heameelt komisjoni avalduse üle Euroopa Parlamendi rolli kohta lepingu rakendamises, mis sisaldab järgmisi kohustusi:

a) teavitada parlamenti viivitamata ja täielikult partnerlusnõukogu ja teiste ühisorganite tegevusest;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- b) kaasata parlament lepingu kohaselt tehtavatesse olulistesse otsustesse, mis on seotud liidu mis tahes ühepoolse tegevusega lepingu raames, ning võtta võimalikult suurel määral arvesse parlamendi seisukohti, ning kui komisjon ei järgi parlamendi seisukohti, selgitada selle põhjuseid;
- c) kaasata parlament piisavalt aegsasti oma kavatsusse esitada liidule ettepanek lepingu kolmanda osa [Õiguskaitse- ja õiguslane koostöö kriminaalasjades] lõpetamiseks või peatamiseks, kui Ühendkuningriik ei täida oma Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist tulenevaid kohustusi;
- d) kaasata parlament lepinguga ettenähtud võimalike vahekohtunike ja eksperdikomisjonide liikmete väljavalimisse;
- e) esitada parlamendile kõik seadusandlike aktide ettepanekud, millega reguleeritakse selliste autonoomsete meetmete vastuvõtmise korda, mida liidul on õigus lepingu alusel võtta;
- f) võtta võimalikult suurel määral arvesse parlamendi seisukohti selle kohta, kuidas mõlemad pooled lepingut rakendavad, sealhulgas lepingu võimalike rikkumiste või võrdsete tingimuste tasakaalustamatuste kohta, ning kui komisjon ei järgi parlamendi seisukohta, selgitada selle põhjuseid;
- g) hoida parlamenti täielikult kursis komisjoni hinnangute ja otsustega isikuandmete piisavuse kohta, samuti Ühendkuningriigi asutustega finantsteenuste valdkonnas tehtava regulatiivse koostöö korraga ja võimaliku finantsteenuste samaväärsuse määramisega;

nõuab, et nende kohustuste institutsioonidevahelisse kokkuleppesse konsolideerimise üle peetaks läbirääkimisi esimesel võimalusel;

10. väljendab rahulolu salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu üle; rõhutab, et kõnealune leping ja eelkõige selle artikkel 3 ei piira Euroopa Parlamendi õigusi, mis tulenevad ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikest 10, eriti arvestades eespool esitatud punkti 9; osutab, et viis, kuidas nõukogu on taotlenud parlamendi nõusolekut, koondades ühte menetluse kaks lepingut – ELi ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ning ELi ja Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu –, ei ole kooskõlas tavapraktikaga ning sellest ei tohiks mingil juhul saada pretsedent, sest Euroopa Parlamendil peaks olema võimalus anda nõusolek igale rahvusvahelisele lepingule enne selle jõustumist eraldi ja mitte pakatina, vastasel juhul oleks parlamendi õiguseid tõsiselt rikutud;

11. nõuab tungivalt ELi ja Ühendkuningriigi ametiühingute ning muude sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide kindlat kaasamist lepingu järelevalvesse ja rakendamisse, sealhulgas nendega konsulteerimist ja nende võimalikku osalemist erikomiteedes, kus arutatakse asjakohaseid küsimusi, ning spetsiaalse tööjõufoorumi loomist, mis tuleks kokku enne iga partnerlusnõukogu kohtumist; soovib lepingu tähtsust ja võimalikke kaugeleulatuvaid tagajärgi silmas pidades laiendada sisenõuanderühma, kaasates sellesse suurema arvu ametiühingute ja teiste sotsiaalpartnerite, eelkõige Euroopa sektorite liitude esindajaid, ning anda kodanikuühiskonna organisatsioonidele, ametiühingutele ja teistele sotsiaalpartneritele volitused esitada komisjonile kaebusi, nõudes komisjonilt selliste kaebuste käsitlemist;

12. väljendab rahulolu komisjoni pingutuste üle kaasata sidusrühmi võimalikult suurel määral, kuigi aeg selleks oli piiratud, ning samuti üksikasjalike valmisolekuteadete üle, mis aitasid ettevõtjatel valmistuda vältimatuteks muutusteks, mida tõi kaasa Ühendkuningriigi lahkumine tolliliidust ja siseturult 1. jaanuaril 2021; nõuab, et kõik ELi liikmesriigid ja, kui see on asjakohane, piirkonnad pingutaksid rohkem, et tagada Ühendkuningriigi uuest staatusest tuleneva uue korra kehtimise esimestel kuudel kõigile ettevõtjatele ja kodanikele võimalikult sujuv toimetulek; tunnistas, et Ühendkuningriigi väljaastumisel EList on märkimisväärsed lühiajalised majanduslikud tagajärjed, kutsub komisjoni üles kasutama täielikult ja õigeaegselt 5 miljardi euro suurust Brexitiga kohanemise reservi pärast selle vastuvõtmist kaasseadusandjate poolt, et aidata sektoreid, ettevõtteid ja töötajaid ning liikmesriike, keda ELi ja Ühendkuningriigi vahelise uue suhte negatiivsed ja ettenägematud tagajärjed kõige rohkem mõjutavad;

Kaubandus

13. rõhutab lepingu enneolematut kohaldamisala seoses kaubavahetusega, mille puhul on saavutatud nullkvootide ja -tariifide eesmärk, ning selle tulemusel hõlbustab leping kaubandust Ühendkuningriigiga asjakohaste päritolureeglite raames ja kaitseb ELi tootjate huve, muu hulgas kahepoolse kumulatsiooni, eksportijate endi poolt päritolu sertifitseerimise

Kolmapäev, 28. aprill 2021

ja mõnede dokumentide puhul tehtava 12-kuulise erandi abil; rõhutab, kui olulised on tõhusad võrdsed tingimused, eelkõige seoses kaitse taseme säilitamise ja tulevaste lahknevuste vältimisega, koosmõjus lepingu enneolematu kohaldamisalaga;

14. rõhutab, et teenustekaubanduse puhul toovad mõlema poole võetud kohustused kaasa liberaliseerimise määra, mis läheb kaugemale nende WTO raames võetud kohustustest, ja selle põhjusteks on muu hulgas tulevikku suunatud enamsoodustusrežiimi klausel, tulevastele parandustele mõeldes kehtestatud läbivaatamiskohustus ja erieeskirjad, mis on ette nähtud spetsialistide liikumiseks ärilisel eesmärgil (4. viisil teenuste osutamine); tuletab samas meelde, et siseturult lahkudes kaotas Ühendkuningriik automaatse piiramatute õiguse osutada teenuseid kogu ELis; tunnustab kutsequalifikatsioonide alaseid selgeid sätteid, mis on varasematega võrreldes teistsugused, kuna Ühendkuningriik on kolmas riik; väljendab siiski heameelt lepingus sätestatud mehhanismi üle, mille kohaselt EL ja Ühendkuningriik võivad hiljem sõlmida lisakokkuleppeid igal üksikjuhul eraldi ja konkreetsete kutsealade puhul;

15. väljendab rahulolu digikaubandust käsitleva peatüki üle, sealhulgas andmete lokaliseerimise nõuete või lähtekoodi kohustusliku avaldamise selgesõnalise keelu üle, mis on seni ELi sõlmitud vabakaubanduslepingutes uudne, ning selle üle, et samal ajal säilitatakse ELi reguleerimisõigus ja andmekaitseõigused; tunnustab, et see digipeatükk võib olla eeskujuks tulevastele kaubanduslepingutele; väljendab lisaks heameelt regulatiivse koostöö üle kujunemisjärgus tehnoloogia, sealhulgas tehisintellekti valdkonnas;

16. tunnustab asjaolu, et hoolimata Ühendkuningriigi esialgselt vastuseisust on läbirääkimistel kokku lepitud seni ambitsioonikaim riigihangete üldpeatükk, mis läheb kaugemale riigihanketulepingust, et tagada ELi ettevõtjate võrdne kohtlemine, ning peatükk, mis käsitleb mikroettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) vajadusi ja huve; tuletab meelde, et väljaastumislepinguga kaitstakse kõiki olemasolevaid geograafilisi tähiseid, kuid peab kahetsusväärseks, et vaatamata poliitilises deklaratsioonis võetud kohustustele ei suudetud kokku leppida tulevaste geograafiliste tähiste määramise korra suhtes; tunnustab siiski, et kaitse laiendamiseks tulevikus tuleb kohaldada läbivaatamisklauslit, ning nõuab tungivalt, et mõlemad pooled rakendaksid seda klauslit võimalikult kiiresti;

17. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid asutaksid asjakohased regulatiivse koordineerimise platvormid ja osaleksid neis aktiivselt, tagades Euroopa Parlamendile täieliku läbipaistvuse, et võimaldada tulevikus õigusnormide suurel määral lähendamist kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega ning vältida tarbetuid konflikte, kaistes samas kummagi poole reguleerimisõigust, nagu on lepingus rõhutatud;

Võrdsed tingimused

18. väljendab heameelt laiaulatusliku ja nüüdisaegse jaotise üle, milles käsitletakse avatud ja ausa konkurentsi võrdsed tingimusi ning kestlikku arengut ja mida tuleks võtta eeskujuks teiste tulevaste vabakaubanduslepingute sõlmimisel, mille üle EL läbirääkimisi peab, pidades muu hulgas silmas järgmist:

- i) reeglid töö- ja sotsiaalsete standardite, keskkonna ja kliima ning maksustamise praeguse kaitse kõrge taseme säilitamise kohta, mida ei tohi langetada kaubandust või investeringuid kahjustaval viisil, samuti konkurentsieskirjad ja reeglid riigi omandis olevate ettevõtete kohta;
- ii) võimalus kohaldada ühepoolseid tasakaalustavaid meetmeid, kui tulevikus esineb märkimisväärseid lahknevusi töö- ja sotsiaalsete standardite, keskkonna- või kliimakaitse või subsidiumide kontrolli valdkonnas, kui sellised lahknevused mõjutavad oluliselt pooltevahelist kaubandust või investeringuid; rõhutab vajadust tagada, et olulist erinevust, millel on oluline mõju kaubandusele või investeringutele, tõlgendataks laialt ja et seda oleks võimalik praktikas tõendada, tagamaks, et selliste meetmete kasutamist ei piirata põhjendamatult;
- iii) kokkulepitud siduvad subsidiumide kontrolli põhimõtted, mille mittejärgimise võivad konkurendid vaidlustada, kohtud, kellel on voli nõuda toetusajaajatel vajaduse korral subsidiumi tagasimaksmist, ning ELile antud võimalus kehtestada ühepoolseid sanktsioone, sealhulgas kehtestada teatavate toodete suhtes tariife või kvoote või peatada vastastikku majanduspartnerluse muid osi, juhul kui Ühendkuningriik neid põhimõtteid eirab; rõhutab vajadust jälgida Ühendkuningriigi uut riigiabi korda ja hinnata põhjendamatute toetuste vastu võitlemise mehhanismi tõhusust, et see aitaks tõhusalt kaasa võrdsed tingimuste loomisele;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- iv) peab siiski kahetsusväärseks, et maksustamist käsitleva peatüki suhtes ei kohaldata vaidluste lahendamise sätteid ega tasakaalustavaid meetmeid; nõuab, et komisjon säilitaks valvsuse maksustamise ja rahapesu küsimustes, mille puhul tuleks kasutada kõiki olemasolevaid vahendeid, näiteks nimekirja kandmist, et veenda Ühendkuningriiki loobuma ebaausate tavade kasutamisest; tuletab sellega seoses meelde võimalust taotleda kaubanduse rubriigi läbivaatamist neli aastat pärast lepingu jõustumist, kui peaks ilmnenema tasakaalustamatus;
- v) tuletab meelde, et võrdseid tingimusi käsitlevaid sätteid kohaldatakse üldiselt, sealhulgas nn erimajandustsoonides;

19. rõhutab, et nõuetekohane ja piisav järelevalve on otsustava tähtsusega, et saada põhjalik ülevaade nii allesjäänud kui ka uutest tõketest, mis ettevõtjate ja eelkõige VKEde ees seisavad; rõhutab, kui oluline on vältida tarbetut regulatiivset ebakindlust, halduskoormust ja menetluste keerukust, mis suurendavad keerukust ja kulusid; kutsub sellega seoses komisjoni ja liikmesriike üles tegema koostööd ettevõtlusringkondadega ja eelkõige VKEdega, et vähendada esilekerkivaid kaubandustõkkeid;

Juhtimine

20. tervitab lepingus sätestatud horisontaalset juhtimis- ja institutsioonilist raamistikku, mis tagab kõigi peatükkide sidususe, nende vahelise seose ja nende maksmapaneku, vältides ühtlasi täiendavaid paralleelseid struktuure ja bürokraatiat ning pakkudes õiguskindlust ja kindlaid tagatisi selle kohta, et lepinguosalisel lepingut täidavad; tunnustab eelkõige töökindlat mehhanismi vaidluste lahendamiseks, mis võivad tekkida ELi ja Ühendkuningriigi vahel nende kohustuste tõlgendamise või täitmise üle;

21. väljendab rahulolu juhtimispeatükis sisalduva mittediskrimineerimisklausli üle, millega tagatakse, et Ühendkuningriik ei või oma riiklikus viisapoliitikas diskrimineerida mõnede ELi liikmesriikide kodanikke lühiajaliste viisade väljastamisel; mõistab hukka mõnede ELi kodanike (Bulgaariast, Eestist, Leedust, Rumeeniast ja Sloveeniast) diskrimineeriva kohtlemise, kuna nende suhtes ei kohaldata Ühendkuningriigis seoses tööviisade ja tööandja töenditega samasugust viisa taotlemise lõivu kui ülejäänud 22 ELi liikmesriigi kodanike suhtes;

Julgeolek, välisasjad ja areng

22. peab kahetsusväärseks, et vastupidiselt poliitilisele deklaratsioonile, millega nähti ette ambitsioonikas, laiaulatuslik, põhjalik ja paindlik partnerlus välispoliitika, julgeoleku ja kaitse valdkonnas, keeldus Ühendkuningriik pidamast läbirääkimisi nende aspektide kui lepingu osa üle; tuletab siiski meelde, et mõlema poole huvides on säilitada tihe ja kestav koostöö neis valdkondades, eelkõige selleks, et edendada rahu ja julgeolekut, sealhulgas terrorismivastast võitlust, edendada reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda, tõhusat mitmepoolsust ja ÜRO põhikirja, tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning kaitsta inimõigusi ja põhivabadusi, nagu on sätestatud ELi lepingu artiklis 21; teeb ettepaneku, et tulevast koostööd ja koordineerimist ELi ja Ühendkuningriigi vahel peaks reguleerima süsteemne platvorm kõrgetasemeliste konsultatsioonide pidamiseks ja välispoliitika küsimuste koordineerimiseks, mille hulka kuuluvad sealhulgas selliste riikide nagu Venemaa ja Hiina tekitatud probleemid, tihe koostöö julgeolekuküsimustes, sealhulgas ELi ja NATO koostöö raames, ning süstemaatiline eelistatud koostöö eelkõige rahuvalveoperatsioonide osas; nõuab Ühendkuningriigiga süvendatud koostööd ja tegevuse koordineerimist sanktsioonipoliitika alal, võttes arvesse ühiseid väärtuseid ja huve, ning selles valdkonnas koordineerimismehhanismi loomist;

23. taunib sellega seoses Ühendkuningriigi otsust anda Euroopa Liidule madalam diplomaatiline staatus ja kutsub asjakohaseid Ühendkuningriigi ametivõime seda tegu heastama ning nõuab tungivalt, et komisjon seisaks kindlalt aluslepingute nõuetekohase rakendamise eest;

24. tunnustab Ühendkuningriigi olulist rolli arengu- ja humanitaarabi andjana, arvestades tema ametliku arenguabi ulatust (isegi kui see väheneb 0,7 %-lt 0,5 %-le kogurahvatulust), asjatundlikkust, projektide rakendamise suutlikkust ning tihedaid suhteid Rahvaste Ühenduse ja arengumaadega; kutsub Ühendkuningriiki üles aitama vähendada riigi EList väljaastumise negatiivset mõju arenguriikidele ja järgima ka edaspidi eesmärki olla arenguabi ja humanitaarabi valdkonnas esirinnas; nõuab ELi ja Ühendkuningriigi rahastajate tegevuse tihedat koordineerimist ja koostööd, sealhulgas võimalust kasutada üksteise suutlikkust, et saavutada võimalikult suur tõhusus, arengu tulemuslikkus ja edu ÜRO kestliku arengu eesmärkide täitmisel;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Valdkondlikud eriküsimused ja temaatiline koostöö

25. on seisukohal, et siseturg on Euroopa Liidu üks suuri saavutusi ning see on olnud väga kasulik mõlema poole majandusele ja loonud aluse inimeste elukvaliteedi parandamiseks; rõhutab, et uus majanduspartnerluse ajastu peaks olema suunatud vastastikku kasulike võimaluste loomisele ega tohiks mingil juhul kahjustada siseturu ja tolliliidu terviklikkust ja toimimist; tunnistab, et volitatud ettevõtjatele antud soodustuste laiendamine on sobiv viis kaubandusmoonutuste vältimiseks;

26. rõhutab, et EL peaks rakendamisprotsessi raames pöörama erilist tähelepanu enne kaupade siseturule sisenemist (kas Ühendkuningriigist või muudest kolmandatest riikidest Ühendkuningriigi kaudu) tehtud tollikontrollide nõuetekohasusele, nagu lepingus ette nähtud, ning et on äärmiselt tähtis tagada kaupade vastavus siseturu nõuetele; rõhutab, et tollikontrolli rajatistesse on vaja teha suuremaid investeeringuid ning poolte vahel on vaja parandada koordineerimist ja teabevahetust, et võimalikult ulatuslikult vältida kaubandushäireid ning säilitada tolliliidu terviklikkus tarbijate ja ettevõtjate huvides; on seisukohal, et tolli- ja turujärelevalveasutuste sujuv koostöö on hädavajalik, ning tunneb eelkõige muret selle pärast, kas ELil on tarvilik kohapealne tegevussuutlikkus Põhja-Iirimaa;

27. märgib, et ebakindlus kohaldatavate reeglite suhtes on juba negatiivselt mõjutanud tarbijate harjumusi ja usaldust piiriüleste ostude vastu, ning kutsub Ühendkuningriigi valitsust, Euroopa Komisjoni ja ELi liikmesriike üles kiiresti rakendama lepingus sätestatud tarbijakaitsemeetmeid ning tugevdama koostööd mitmesugustes valdkondlikes poliitika-meetmetes, mis on seotud kestlike tootmismeetodite ja tooteohutusega; nõuab tarbijate huvides toodete ja teenuste tarneahela läbipaistvuse tagamist ning kinnitab, et pingete vältimiseks ja tarbijate usalduse suurendamiseks piiriüleste ostude tegemisel on kõige tähtsam, et hinnad kajastaksid ostu kogumaksumust, sealhulgas kõiki asjakohaseid kohaldatavaid tasusid ja lõive, ning et kohaldatavad tarbijaõigused oleksid selgelt mõistetavad;

28. peab kahetsusväärseks teatavatele kalandusega tegelevatele kogukondadele avalduvat negatiivset mõju, tunnistab aga, et kalandust käsitlevad sätted, millega määratakse kindlaks püügi järkjärguline vähendamine rohkem kui viie ja poole aasta jooksul kokku 25 % võrra, on vähem kahjulikud, kui oleks olnud Ühendkuningriigi vete täielik sulgemine; palub komisjonil seda silmas pidades võtta kõik vajalikud meetmed tagamaks, et 25 % vähendamise künnist ei ületata kunagi ja vastastikune vetele juurdepääs säilib; peab sellega seoses murettekitavaks asjaolu, et partnerlusnõukogul on lubatud muuta lisasid 35, 36 ja 37; nõuab, et enne selliste muudatuste tegemist asjakohaselt konsulteeritaks Euroopa Parlamendiga;

29. on sügavalt mures, milliseks kujuneb olukord selle perioodi lõpuks, ning tuletab Ühendkuningriigile meelde, et tema jätkuv juurdepääs ELi turgudele on otseselt seotud ELi kalastajate pääsuga Ühendkuningriigi vetele pärast seda; tuletab meelde, et kui Ühendkuningriik kaalub juurdepääsu piiramist pärast esialgset viie ja poole aastast perioodi, on ELil võimalik võtta meetmeid oma huvide kaitsmiseks, sealhulgas taaskehtestada Ühendkuningriigi kalaimpordi tariifid või kvoodid või peatada lepingu muud osad, kui ELi kalanduskogukondadel peaks tekkima tõsiste majanduslike või sotsiaalsete raskuste oht; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et ELi kalapüügiõigusi seatakse kahtluse alla eksitavate vahenditega, kuna lubatud kogupüüki ja kvote käsitlevat kokkulepet ei ole võimalik õigeaegselt vastu võtta ning kasutatakse lubamatuid tehnilisi meetmeid ja vaieldavaid piiravaid tõlgendusi litsentside saamise tingimuste suhtes;

30. on väga mures võimalike tagajärgede pärast, kui Ühendkuningriik kaldub kõrvale tehnilisi meetmeid käsitlevatest liidu määrustest ja muudest nendega seotud liidu keskkonnaalastest õigusaktidest, kuna see võib *de facto* piirata teatavate Euroopa kalalaevade pääsu Ühendkuningriigi vetesse; tuletab meelde, et leping kohustab pooli täpselt põhjendama kõigi selle valdkonna muutuste mittediskrimineerivat laadi, ning rõhutab vajadust tagada teaduslikult kontrollitavate andmete alusel pikaajaline keskkonnasäästlikkus; kutsub komisjoni üles olema nende tingimuste täitmise suhtes eriti valvas ja reageerima jõuliselt, kui Ühendkuningriik käitub diskrimineerivalt;

31. väljendab muret teistsuguste õigusnormide kohaldamisest tulenevate tagajärgede pärast eristaatuse alusel Ühendkuningriigiga seotud territooriumide, eelkõige Briti kroonile kuuluvate alade (*Crown Dependencies*) ja ülemereterriitoriumide suhtes; palub komisjonil nendele territooriumidele ja nende iseärasustele erilist tähelepanu pöörata;

32. on mures selle pärast, kuidas tulevikus lepingu kohaselt käsitletakse ja vaidlustatakse võimalikku sotsiaal- ja tööstandardite ühepoolset alandamist Ühendkuningriigi poolt; kordab veel kord, et ühepoolsele sotsiaal- ja töönormide madaldamisele Euroopa töötajate ja ettevõtete arvel tuleb kiiresti reageerida ja olukorda parandada, et säilitada võrdsed

Kolmapäev, 28. aprill 2021

tingimused; taunib ka asjaolu, et kuigi Ühendkuningriik oli väljaastumislepingu artikli 127 alusel kohustatud üle võtma direktiivid lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalustamise kohta ning direktiivi läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste kohta⁽¹³⁾ üleminekuperioodil, ei ole ta seni veel astunud selleks vajalikke samme ning on seega jätnud Ühendkuningriigis asuvad töötajad ilma teatavatest uutest õigustest;

33. märgib tunnustavalt, et uus sotsiaalkindlustuse koordineerimise koostöömehhanism on lähedane olemasolevatele reeglitele, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 883/2004⁽¹⁴⁾ sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta ja määruses (EÜ) nr 987/2009⁽¹⁵⁾, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 rakendamise kord; väljendab eelkõige rahulolu selle üle, et lepinguga on tagatud ELi õigusnormid mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise ja perioodide liitmise kohta; peab aga kahetsusväärseks sisulise kohaldamisala piiramist ja eelkõige asjaolu, et arvesse ei ole võetud perehüvitisi, pikaajalist hooldust ja mitteosamakselisi rahalisi hüvitisi ning töötushüvitiste ülekantavust; kutsub lepinguosalisi üles andma vaba liikumise piirangutest mõjutatud kodanikele viivitamata kindlat ja usaldusväärset teavet nende elamis- ja töötamisõiguste ning sotsiaalkindlustuse koordineerimise õiguste kohta;

34. võtab teadmiseks ajutise sätte isikuandmete edastamise kohta Ühendkuningriigile; kordab oma 12. veebruaril 2020. aasta ja 18. juuni 2020. aasta resolutsioone, milles rõhutatakse andmekaitse tähtsust nii põhiõigusena kui ka digitaalmajanduse ühe peamise võimaldajana; tuletab seoses Ühendkuningriigi andmekaitseraamistiku piisavusega meelde, et Euroopa Liidu Kohtu kohtulahendite kohaselt peab Ühendkuningriigi kaitse tase olema „sisuliselt samaväärne“ sellega, mille tagab ELi õigusraamistik, sealhulgas andmete kolmandatesse riikidesse edastamisel nii ärilistel kui ka õiguskaitse eesmärkidel; võtab teadmiseks, et 19. veebruaril 2021 algatati isikuandmete kaitse üldmääruse⁽¹⁶⁾ ja õiguskaitse direktiivi⁽¹⁷⁾ alusel menetlus, et võtta vastu kaks isikuandmete Ühendkuningriigile edastamist käsitlevat kaitse piisavuse otsust; kutsub komisjoni üles mitte vastu võtma jaatavat otsust kaitse piisavuse kohta, kui ELi õiguses ja kohtupraktikas sätestatud tingimustest ei peeta täielikult kinni; rõhutab, et piisavust puudutav otsus ei ole küsimus, mille üle Ühendkuningriik ja EL võiksid läbirääkimisi pidada, sest see puudutab põhiõiguse kaitset, mida tunnustatakse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, põhiõiguste hartas ja ELi aluslepingutes;

35. rõhutab, et lepinguga pannakse alus Ühendkuningriigiga õiguskaitse alal ja kriminaalasjades tehtavale õigusalsele koostööle, mis on enneolematult tihe, kui võrrelda seda üldiselt kolmandate riikidega tehtava koostööga; juhib tähelepanu sellele, et lepingu III osa III jaotises on lisakaitsemeetmena sätestatud vaidluste lahendamise erikord, pidades silmas sellega reguleeritavat tundlikku valdkonda; väljendab rahulolu lepingu III osas sisalduvate peatamist ja lõpetamist käsitlevate sätete üle, mis puudutavad eelkõige Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni tingimuste järgimist;

36. peab kahetsusväärseks, et ei ole järgitud Euroopa Parlamendi nõudmisi seoses ELi ühise lähenemisviisiga varjupaiga-, rände- ja piirihaldusele ning et neid olulisi küsimusi, mis mõjutavad ka kõige kaitsetumate isikute, näiteks saatjata alaealiste õigusi, tuleb nüüd lahendada kahepoolse koostöö kaudu; nõuab, et EL ja Ühendkuningriik sõlmiksid kiiresti asjakohase lepingu, mis vahetaks välja Dublini määruse⁽¹⁸⁾;

37. peab kahetsusväärseks, et lepingu liikuvuspoliitikat käsitlev osa ei ole piisavalt ambitsioonikas, ning nõuab turvaliste seaduslike rändeteede loomist ELi ja Ühendkuningriigi vahel; väljendab rahulolu lühiajalisi viisid käsitlevate sätete ja mittediskrimineerimisklausli üle liikmesriikide vahel; kutsub Ühendkuningriiki üles hoiduma ELi kodanikke nende

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1152 läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste kohta Euroopa Liidus (ELT L 186, 11.7.2019, lk 105).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT L 180, 29.6.2013, lk 31).

Kolmapäev, 28. aprill 2021

kodakondsuse alusel diskrimineerimast – nii seoses Ühendkuningriigis elavate ELi kodanike püsielanikuks registreerimise programmis registreerimise kui ka liikuvus- ja viisaküsimustega; kutsub komisjoni üles rakendama rangelt vastastikkuse põhimõtet; taunib Ühendkuningriigi diskrimineerivat otsust kohaldada teatavate ELi liikmesriikide kodanikele tööviisade eest erinevaid tasusid, näiteks hooajatööviisade ning tervishoiu- ja hooldustöötajate viisade puhul; rõhutab, kui oluline on tagada ELi kodanikele võrdne pääs Ühendkuningriigi tööturule, ning rõhutab vajadust kohaldada kõigile ELi kodanikele võrdseid tasusid ja kutsub seetõttu Ühendkuningriiki üles oma otsust viivitamata tühistama;

38. kutsub komisjoni üles hoidma Euroopa Parlamenti täielikult kursis lepingu rakendamise järelevalvega Euroopa Keskpanga, Euroopa järelevalveasutuste, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja Ühtse Kriisilahendusnõukogu poolt ning finantsteenuste turu arenguga, et saaks õigeaegselt kindlaks teha võimalikud turuhäired ja ohud finantsstabiilsusele, turu terviklikkusele ja investorite kaitsele;

39. kutsub komisjoni üles kasutama olemasolevaid vahendeid, kaaluma rahapesuvastase raamistiku eelseisva läbivaatamise käigus uute vahendite kasutuselevõttu ning tagama lojaalse koostöö tegelikult kasusaavate omanike läbipaistvuse suhtes, et tagada võrdsed tingimused ja kaitsta ühtset turgu Ühendkuningriigist lähtuvate rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide eest;

40. märgib tunnustavalt, et lepingus sisalduvad kohustused seoses maksustamise läbipaistvuse ja õiglase maksukonkurentsi ning ühine poliitiline deklaratsioon kahjulike maksurežiimide vastase võitluse kohta;

41. väljendab rahulolu teadaande üle, et Ühendkuningriigi ja ELi vahel on kokku lepitud vastastikkuse mõistmise memorandum finantsteenuste kohta, kuid peab kahetsusväärseks, et Ühendkuningriik on samaväärsust kinnitavaid otsuseid seni teinud ainult üksikute Euroopa Majanduspiirkonna riikide, sealhulgas Euroopa Liidu liikmesriikide, mitte aga liidu kui terviku suhtes; tuletab meelde, et samaväärsust kinnitavad otsused hõlmavad mitut õigusvaldkonda, mida tuleb ELi tasandil ühtlustada, ning et mõnel juhul teevad järelevalvet otse ELi ametiasutused; palub seetõttu komisjonil enne omalt poolt samaväärsuse kindlaksmääramist jälgida, kas Ühendkuningriigi samaväärsust käsitlevad otsused on adresseeritud ELile tervikuna;

42. on seisukohal, et vaja on veelgi täpsustada kaitse taseme säilitamise kohustuse ulatust seoses maksuküsimustega; peab lahknevate maksualaste õigusaktide mõju murettekitavaks; on eriti mures selle pärast, et Ühendkuningriik on varakult teatavaks teinud, et kohustub avaldamisele kuuluvaid kokkuleppeid avaldama ainult nõrgemate rahvusvaheliste normide kohaselt, ning peab kahetsusväärseks ka avalikke avaldusi vabasadamate avamise kohta Ühendkuningriigis;

43. hoiatab, et maksualane ebaselge terminoloogia ning mittesiduvad või ettearvamatud õigusnormid ja järelevalve-mehhanismid, mida lepingus esineb, suurendavad maksudumpingu ohtu; märgib lisaks, et lepingu jõustamine võib esile kutsuda lahendamata vaidlusi otsese mõjuga klauslite puudumise tõttu, sealhulgas seoses kahjulike maksutavadega; märgib murega, et ELi kaubanduslepingutes Šveitsi ja Kanadaga on maksualase riigiabi tingimused rangemad;

44. märgib, et lepingut ei kohaldata Briti kroonile kuuluvate alade ja Ühendkuningriigi ülemereterritooriumide suhtes; on seisukohal, et tuleks läbi viia põhjalik kontroll tagamaks, et leping ei sisalda lünki, mis võimaldaksid kasutada neid territooriume paarilisena uute kahjulike maksuskeemide väljatöötamisel, mis mõjutavad siseturu toimimist;

45. väljendab rahulolu selle üle, et Pariisi kokkulepe on lepingu oluline element; peab aga kahetsusväärseks, et kliimakaitse baastaseme puhul kasvuhooonegaaside suhtes ei võetud arvesse kogu majandust hõlmavaid läbivaadatud eesmärgi 2030. aastaks, mis varsti heaks kiidetakse; rõhutab lisaks, et EL kavatses ELi heitkogustega kauplemise süsteemi veelgi tugevdada ja laiendada; on seisukohal, et kui ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ja Ühendkuningriigi heitkogustega kauplemise süsteemi vahel peaks ilmema olulisi erinevusi, võib see viia võrdsete tingimuste moonutamiseni ja seetõttu tuleks seda arvesse võtta ELi piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi kohaldamisel, kui niisugune mehhanism kehtestatakse;

46. kiidab heaks terviseturbealase koostöö sätteid, mis võimaldavad pooltel ja liikmesriikide pädevatel asutustel vahetada asjakohast teavet, kuid avaldab kahetsust, et see koostöö on piiratud üksnes oluliste rahvatervise riskide hindamisega ning rahvatervise kaitsmiseks vajalike meetmete koordineerimisega;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

47. väljendab rahulolu selle üle, et ELi toiduohutusnorme ei muudeta ning et lepingu eesmärk on kaitsta liidu kõrgeid sanitaar- ja fütosanitaarstandardeid; kordab, et sanitaar- ja fütosanitaarmeetmetega seotud kaubavood ELi ja Ühendkuningriigi vahel on edaspidi äärmiselt suured ning et ELil peaks olema nõuetekohane koordineerimisprotsess, et vältida Ühendkuningriigi kaupade ebajärjekindlat kontrolli ELi sadamates;

48. väljendab heameelt lepingusse õhustranspordi teemalise tervikliku peatüki lisamise üle, mis peaks tagama ELi strateegiliste huvide kaitse ning mis sisaldab asjakohaseid sätteid turulepääsu, liiklusõiguste, koodijagamise ja reisijate õiguste kohta; tunnustab lennunduse peatükis sisalduvaid konkreetseid sätteid võrdsete tingimuste kohta, millega tagatakse, et ELi ja Ühendkuningriigi lennuettevõtjad konkureerivad võrdsetel alustel; võtab teadmiseks omandi- ja kontrollireeglite asjus leitud lahenduse, millega reguleeritakse juurdepääsu siseturule, samal ajal jäetakse aga ruumi edaspidiseks liberaliseerimiseks; on rahul sellega, et lennundusohutuse kohta on eraldi peatükk, millega tagatakse tihe koostöö lennuohutuse ja lennuliikluse korraldamise alal; on seisukohal, et see koostöö ei tohiks piirata ELi õigust kindlaks määrata selline kaitse tase, mida ta peab ohutuse seisukohast asjakohaseks; rõhutab, kui oluline on Ühendkuningriigi tsiviillennundusameti ja Euroopa Liidu Lennundusohutusameti tulevane tihe koostöö;

49. peab tervitatavaks asjaolu, et lepinguga tagatakse autoveo-ettevõtjatele ELi ja Ühendkuningriigi vahel kvoodivaba ühendatus ning antakse üksteise territooriumil vastastikku täielikud transiidiõigused – nn maismaasild; väljendab rahulolu maanteetranspordi läbirääkimistel saavutatud tugevate võrdsete tingimuste ja konkreetsete sätete üle, mis seovad Ühendkuningriigi ELi autoveosektoris kehtivate kõrgete standarditega; rõhutab sellega seoses, et leping sisaldab muu hulgas nõudeid kutselale pääsu, sõidukijuhtide lähetamise, sõidu- ja puhkeaja, sõidumeerikute ning sõidukite massi ja mõõtmete kohta; märgib, et nende nõuetega tagatakse aus konkurents ning kindlustatakse ka sõidukijuhtidele head töötingimused ja liiklusohutuse kõrge tase; tunnustab Põhja-Iirimaa käsitlevaid erisätteid, mis võeti vastu Iirimaa ainulaadset olukorda silmas pidades, ning mis tulevikus vähendavad kogu Iirimaa saare majandusele tekkida võivaid häireid; kutsub liikmesriike üles suurendama pingutusi, et anda transpordivaldkonna sidusrühmadele täpset ja tarvilikku teavet, tagada asjakohaste IT-süsteemide toimimine ja töökindlus ning teha kõik transiidiks vajalikud dokumendid kättesaadavaks veebis; juhib tähelepanu vajadusele kaaluda teatavatele sadamatele rahalise toetuse andmist, et kõrvaldada kiiresti füüsilise taristuga seonduvad tõkked, mis tulenevad vedajate piiriületuse ooteaja pikenedamisest; nõuab ELi ja Ühendkuningriigi tihedat koostööd, et vältida tarbetuid viivitusi ja häireid transpordisüsteemis ning säilitada ühendatus võimalikult suures ulatuses;

50. peab tervitatavaks Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi koostöö jätkumist teaduse, teadusuuringute, innovatsiooni ja kosmose valdkonnas; rõhutab, kui oluline on toetada teadlaste liikuvust, et tagada teaduslikult põhjendatud teadmiste ja tehnoloogia vaba liikumine; kutsub mobiilsideoperaatoreid üles jätkama põhimõtte „rändle nagu kodus“ kohaldamist nii ELis kui ka Ühendkuningriigis; märgib, et energeetikapeatükk kaotab kehtivuse 30. juunil 2026; rõhutab, et koostööd kõigis energiaküsimustes on vaja jätkata ka pärast seda kuupäeva, kuna lepinguosaliste energiaturud on omavahel seotud ja Põhja-Iirimaa jääb ELi energia siseturule; tuletab meelde ELi ja Ühendkuningriigi tuumaenergia ohutut ja rahuotstarbelist kasutamist käsitlevat koostöölepingut; peab kahetsusväärseks, et see ei kuulu nõusolekumenetlusse, kuna Euratomi asutamislepingus ei ole Euroopa Parlamendi rolli sätestatud; nõuab Põhjamere energiakoostöö (NSEC) raamistikul põhinevat vastastikuse mõistmise memorandumit, mis hõlmaks ühisprojekte, mereala ruumilist planeerimist ja mereenergia integreerimist energiaturule;

51. tunnustab lepingu asjaomases jaos sätestatud nõudeid, millega reguleeritakse Ühendkuningriigi osalemist liidu programmides; leiab, et need reeglid vastavad suure osatule, mille Euroopa Parlament sõnastas 18. juuni 2020. aasta soovitusel läbirääkimisteks uue partnerluse üle Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga; rõhutab ennekõike, et need reeglid kaitsevad liidu finantshuve; väljendab sellega seoses rahulolu programmi „Euroopa horisont“ automaatse korrigeerimismehhanismi kohaldamise üle;

52. tervitab Ühendkuningriigi ühinemist programmiga „Euroopa horisont“; väljendab rahulolu selle üle, et Ühendkuningriik kavatseb osaleda Euratomi teadus- ja koolitusprogrammis, kosmoseprogrammi Copernicuse komponendis ja ITERis ning et Ühendkuningriik saab kosmoseprogrammi raames juurdepääsu kosmose jälgimise ja seire teenustele; on rahul, et PEACE+ programmi suhtes sõlmitakse eraldi rahastamisleping;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

53. peab äärmiselt kahetsusväärseks Ühendkuningriigi otsust mitte osaleda 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku perioodil programmis „Erasmus+“; rõhutab, et selle otsusega kaotavad kõik ning nii Euroopa Liidu kui ka Ühendkuningriigi inimesed ja organisatsioonid jäävad ilma elumuutvatest võimalustest, mida pakuvad vahetus- ja koostööprojektid; on väga üllatunud, et Ühendkuningriik nimetas oma otsuse põhjusena ülemäära suuri osaluskulusid; kutsub Ühendkuningriiki üles kasutama liidu programmides osalemist käsitlevas ühisdeklaratsioonis ette nähtud järelemõtlemisaega, et oma seisukohta uuesti kaaluda; tunnustab Iirimaa suuremeelset ettepanekut luua mehhanism ja rahastamine, et Põhja-Iirimaa üliõpilased saaksid jätkuvalt osaleda;

54. tuletab meelde, et haridus ja teadus on akadeemilise koostöö lahutamatud osad ning et programmi „Euroopa horisont“ ja programmi „Erasmus+“ vaheline koostöö on uue programmide põlvkonna oluline tunnusjoon; rõhutab, et Euroopa Parlament jälgib olukorda tähelepanelikult tagamaks, et diferentseeritud lähenemisviis Ühendkuningriigi osalemisele liidu kahes akadeemilises koostööprogrammis ei kahjustaks programmide mõjusust ega varasema koostöö tulemusi;

55. rõhutab, et oluline on tagada liidu finantsshuvide kaitse kõigis selle aspektides, ning oluline on, et Ühendkuningriik täidaks täies ulatuses lepingust tulenevaid finantskohustusi; rõhutab tugeva koostöö vajadust käibemaksu ja tollimaksude valdkonnas, et tagada nõuetekohane maksude kogumine ja nõuete sissenõudmine; rõhutab, et tolliprotseduurid on väga keerulised ning et ELi ja Ühendkuningriigi vahel püsib vajadus kindlustada kiire teabevahetus ja tihed koostöö, et tagada tõhus kontroll ja tollivormistus ning asjaomaste õigusnormide järgimine; rõhutab ka vajadust vältida kohaste kontrollide abil tolli- ja käibemaksupettusi ning ebaseaduslikku kauplemist või salakaubavedu, võttes arvesse tõenäosust, et teatavate kaupadega kaubeldakse ebaseaduslikult või nende päritolu või sisu deklareeritakse valesti;

56. rõhutab vajadust tagada, et täielikult austatakse lepingu rakendamist ning – kooskõlas pooltevahelise tiheda koostöö sätetega – Euroopa Komisjoni talituste, Euroopa Kontrollikoja, OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri juurdepääsuõigust ning Euroopa Parlamendi kontrolliõigust; rõhutab lisaks Euroopa Liidu Kohtu pädevuse tähtsust komisjoni otsuste suhtes;

57. rõhutab intellektuaalomandi tähtsust ja vajadust tagada regulatiivne järjepidevus, mis erandina ei hõlma tulevasi geograafilisi tähiseid; väljendab sellega seoses rahulolu lepingus sätestatud intellektuaalomandi õiguste tugevdatud kaitse üle, mis hõlmab igat liiki intellektuaalomandi õigusi, ning täitmise tagamist ja koostööd käsitlevate sätete üle, mis hõlmavad mitmesuguseid meetmeid;

58. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et poolte olemasolevad äriühingute liigid, nagu Euroopa äriühing või piiratud vastutusega äriühing, ei ole lepinguga hõlmatud ning teine osapool neid enam ei aktsepteeri; on sellegipoolest rahul, et pooled võtsid ettevõtjate kaitsmise kõrval arvesse vajadust tagada kestlik ja konkurentsivõimeline arengukliima ning kohustusid töö- ja sotsiaalstandardite puhul säilitama kaitse taseme ja leppisid kokku sätetes, mis käsitlevad keelatud tavasid, täitmise tagamist ja koostööd konkurentsipoliitikas;

59. peab kahetsusväärseks, et ELi ja Ühendkuningriigi tulevase partnerluse üle peetud läbirääkimistel ei käsitletud õiguslast koostööd tsiviilasjades, ning rõhutab vajadust jõuda selles vallas võimalikult kiiresti ühise arusaamani; tuletab sellega seoses meelde, et EL peaks väga hoolikalt kaaluma oma otsust võimaluse kohta, et Ühendkuningriik jääb 2007. aasta Lugano konventsiooni osaliseks, pidades eelkõige silmas konventsiooni II protokollile ühtse tõlgendamise kohta ning võimalust säilitada üldine tasakaal oma suhetes kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, ning et äärmiselt oluline oleks tõhus koostöö ja dialoog komisjoni ja parlamendi vahel, eelkõige parlamendi õiguskomisjoniga, kes vastutab rahvusvahelise õiguse tõlgendamise ja kohaldamise eest niivõrd, kui võrd see mõjutab ELi;

60. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et lepinguga ei ole antud üksikasjalikku ja sisulist lahendust abielu, vanemliku vastutuse ja muude perekonnaga seotud küsimuste kohta; peab sellega seoses tervitatavaks tõhustatud koostöö võimalusi vähemalt perekonnaõiguse peamistes küsimustes ning praktilise koostöö küsimustes, mis puudutavad vanemlikku vastutust, lapserevoe ja ülalpidamiskohustusi, kuna seda võimaldab Ühendkuningriigi osalemine vaatelejana tsiviil- ja kaubandusliku käsitleva Euroopa õiguslaste koostöö võrgustiku koosolekutel;

61. peab kahetsusväärseks, et leping ei anna mingit rolli Euroopa Liidu Kohtule, hoolimata sellest, et poliitilises deklaratsioonis kohustusid pooled tagama, et vahekohus pöördub siduva otsuse tegemiseks Euroopa Liidu Kohtusse, kui poolte vaidlus puudutab ELi õiguse mõistete tõlgendamist;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

62. märgib, et lepingut ei kohaldata Gibaltari suhtes ja see ei mõjuta Gibaltari territooriumi; võtab teadmiseks Hispaania ja Ühendkuningriigi esialgse kokkuleppe ELi ja Ühendkuningriigi vahelise Gibaltari tulevaseid suhteid käsitleva lepingu kavandatava raamistiku kohta, mis võimaldab kohaldada asjaomaseid Schengeni *acquis'* sätteid Gibaltaril;

o

o o

63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ühendkuningriigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

P9_TA(2021)0143

Mullakaitse

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta resolutsioon mullakaitse kohta (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 191,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2019. aasta järeldusi kliimamuutuste kohta,
- võttes arvesse nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta järeldusi „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsust nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“⁽¹⁾ (seitsmes keskkonnaprogramm), ja selle kava aastani 2050,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiivi 2003/35/EÜ, milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/35/EÜ keskkonnastatuse kohta keskkonnakahjustuste ärahoidmisel ja parandamisel⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega luuakse mullakaitse raamistik ja muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ (COM(2006)0232),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll)⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik⁽⁵⁾,
- võttes arvesse nõukogu 12. juuni 1986. aasta direktiivi 86/278/EMÜ keskkonna ja eelkõige pinnase kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses⁽⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest⁽⁷⁾ (nitraadidirektiiv),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks⁽⁸⁾ ja selle hilisemaid muudatusi,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist⁽⁹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrust (EL) 2017/852 elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ ELT L 354, 28.12.2013, lk 171.

⁽²⁾ ELT L 156, 25.6.2003, lk 17.

⁽³⁾ ELT L 143, 30.4.2004, lk 56.

⁽⁴⁾ ELT L 334, 17.12.2010, lk 17.

⁽⁵⁾ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 181, 4.7.1986, lk 6.

⁽⁷⁾ EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.

⁽⁹⁾ ELT L 344, 17.12.2016, lk 1.

⁽¹⁰⁾ ELT L 137, 24.5.2017, lk 1.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrust (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhooonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhooonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse komisjoni poliitilisi suuniseid aastateks 2019–2024, eriti Euroopa nullsaaste eesmärki,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatistfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (COM(2018)0392),
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, milles käsitletakse Euroopa Liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030 (kaheksas keskkonnaalane tegevusprogramm) (COM(2020)0652),
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Eli elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380),
- võttes arvesse 2015. aastal valitsustevahelise mullaküsimuste tehnilise rühma (ITPS), algatuse Global Soil Partnership (GSP) ning Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) avaldatud aruannet „Status of the World Soil Resources Report“ (Mullavarude olukord maailmas),
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020)0381),
- võttes arvesse komisjoni 13. veebruari 2021. aasta aruannet mullakaitse teemastrateegia rakendamise ja praeguse tegevuse kohta (COM(2012)0046),
- võttes arvesse komisjoni 20. septembri 2011. aasta teatist „Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava“ (COM(2011)0571),
- võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatist „Uus ringmajanduse tegevuskava puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020)0098),
- võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta teatist „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“ (COM(2020)0667),
- võttes arvesse komisjoni 16. aprilli 2002. aasta teatist „Mullakaitse teemastrateegia suunas“ (COM(2002)0179),
- võttes arvesse komisjoni talituste 12. aprilli 2012. aasta töödokumenti „Guidelines on best practices to limit, mitigate or compensate soil sealing“ (Mulla katmise piiramise, leevendamise ja kompenseerimise parimaid tavasid käsitlevad suunised) (SWD(2012)0101),
- võttes arvesse oma 19. novembri 2003. aasta resolutsiooni komisjoni teatise „Mullakaitse teemastrateegia suunas“ kohta ⁽¹³⁾,

⁽¹¹⁾ ELT L 156, 19.6.2018, lk 1.

⁽¹²⁾ ELT L 347, 20.12.2013.

⁽¹³⁾ ELT C 87 E, 7.4.2004, lk 395.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- võttes arvesse oma 13. novembri 2007. aasta resolutsiooni mullakaitse teemastrateegia kohta ⁽¹⁴⁾,
- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärgu (COP15) kohta ⁽¹⁵⁾,
- võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni kliima- ja keskkonnavalase hädaolukorra kohta ⁽¹⁶⁾,
- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni pestitsiididele lubade andmise ELi menetluse kohta ⁽¹⁷⁾,
- võttes arvesse oma 10. juuli 2020. aasta resolutsiooni kestlikkust toetava kemikaalistrateegia kohta ⁽¹⁸⁾,
- võttes arvesse oma 10. veebruari 2021. aasta resolutsiooni uue ringmajanduse tegevuskava kohta ⁽¹⁹⁾,
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa roheline kokkuleppe kohta ⁽²⁰⁾,
- võttes arvesse oma 13. novembri 2007. aasta resolutsiooni mullakaitse teemastrateegia kohta ⁽²¹⁾,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 19. jaanuari 2013. aasta arvamust mullakaitse teemastrateegia rakendamise kohta ⁽²²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust komisjoni teatise kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Mullakaitse teemastrateegia suunas“ (COM(2002)0179) ⁽²³⁾,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 5. veebruari 2021. aasta arvamust agroökoloogia kohta (CDR 3137/2020),
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 33/2018 „Kõrbestumine ELis: kasvav oht, mille tõkestamiseks tuleb rohkem tegutseda“,
- võttes arvesse ELi veealaste õigusaktide ELi toimivuskontrolli (SWD(2019)0439),
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmäärke, eelkõige eesmärki nr 15, mille kohaselt tuleb kaitsta ja taastada maismaa ökosüsteeme ning propageerida nende säästvat kasutamist, majandada metsi säästvalt, võidelda kõrbestumisega ning peatada ja pöörata ümber pinnase halvenemine ja bioloogilise mitmekesisuse hävimine,
- võttes arvesse 30. novembril 2020 toimunud linnaküsimusi käsitleva ministrite mitteametlikul kohtumisel vastu võetud dokumenti „Uus Leipzig harta – linnade ümberkujundav jõud ühise heaolu nimel“,
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) 12. detsembril 2015. aastal Pariisis sõlmitud kokkulepet (edaspidi „Pariisi kokkulepe“),
- võttes arvesse kõrbestumise vastu võitlemise ÜRO konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni,

⁽¹⁴⁾ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 138.

⁽¹⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0015.

⁽¹⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0078.

⁽¹⁷⁾ ELT C 411, 27.11.2020, lk 48.

⁽¹⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0201.

⁽¹⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0040.

⁽²⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005.

⁽²¹⁾ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 138.

⁽²²⁾ ELT C 17, 19.1.2013, lk 37.

⁽²³⁾ ELT C 61, 14.3.2003, lk 49.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- võttes arvesse valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) 23. märtsil 2018. aastal avaldatud pinnase seisundi halvenemist ja taastamist käsitlevat hindamisaruannet,
 - võttes arvesse Euroopa Keskkonnaameti 4. detsembri 2019. aasta aruannet Euroopa keskkonna ning selle seisundi ja väljavaadete kohta 2020. aastal (SOER 2020),
 - võttes arvesse komisjoni ja Teadusuuringute Ühiskeskuse 2012. aastal avaldatud aruannet „The State of Soil in Europe – A contribution of the JRC to the European Environment Agency’s Environment State and Outlook Report – SOER 2010“ (Muldade seisund Euroopas – Teadusuuringute Ühiskeskuse panus Euroopa Keskkonnaameti aruandesse Euroopa keskkonna seisundi ja väljavaadete kohta – SOER 2010),
 - võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) 8. augusti 2019. aasta eriaruannet kliimamuutuste ja maa kohta,
 - võttes arvesse ÜRO katastroofiohu vähendamise ameti (UNDRR) 2018. aasta aruannet „Economic loss, poverty & disasters: 1998–2017“ (Majanduslik kahju, vaesus ja katastroofid: 1998–2017),
 - võttes arvesse nõukogule ja komisjonile mullakaitse kohta esitatud suuliselt vastatavaid küsimusi (O-000024/2021 – B9-0011/2021 ja O-000023/2021 – B9-0010/2021),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 2,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- A. arvestades, et muld on oluline, keerukas, multifunktsionaalne ja elav ökosüsteem, millel on suur keskkonnavalne ja sotsiaal-majanduslik tähtsus ja palju põhifunktsioone ning millest tulenevad inimesele ja ökosüsteemide püsijäämismiseks olulised teenused, mis aitavad praegusel ja tulevastel põlvkondadel nende vajadusi täita;
- B. arvestades, et Maa pinnas on suurim maismaa süsiniku säilitaja ja sisaldab ligikaudu 2 500 gigatoni süsinikku (1 gigatonn = 1 miljard tonni), võrreldes 800 gigatonniga atmosfääris ja 560 gigatonniga loomastikus ja taimeistikus; arvestades, et heas seisundis muld on kliimamuutuste leevendamisel otsustava tähtsusega, kuna see eemaldab igal aastal sellisel määral süsinikku, mis vastab umbes 25 % maailmas fossiilkütuste kasutamisest pärinevale süsinikule; arvestades, et maailma haritavad mullad on kaotanud 50–70 % oma algsest süsinikuarvestusest⁽²⁴⁾;
- C. arvestades, et Euroopas on üle 320 peamise mullatüübi, mille vahel on tohutud füüsikalised, keemilised ja bioloogilised erinevused;
- D. arvestades, et mullal on keskne roll elupaiga ja geenireservina, kuna seal paikneb 25 % maailma elurikkusest, see pakub nii kohalikele kogukondadele kui ka üleilmselt peamisi ökosüsteemi teenuseid, nagu kindlustamine toidu ja toorainega, kliima reguleerimine süsiniku sidumise abil, vee puhastamine, toitainete reguleerimine ja kahjuritõrje, samuti toimib see inimtegevuse platvormina ning aitab ära hoida üleujutusi ja põuda; arvestades, et mulla teke on üks ökosüsteemi protsesse, mis teadaolevalt Euroopas taandareneb;
- E. arvestades, et kuigi muld on väga dünaamiline, on see ka väga habras ja taastumatu piiratud ressurss, võttes arvesse aega, mida mulla moodustumine nõuab ja mille kiirus on umbes üks sentimeetrit pinnamulda iga 1000 aasta järel; arvestades, et seetõttu on muld väga väärtuslik ressurss;
- F. arvestades, et muld etendab koos metsa-, ranniku- ja mägi-alade ning kõigi Euroopa ökosüsteemidega olulist rolli Euroopa maastike ilus;

⁽²⁴⁾ Schwartz, J.D. 2014. *Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?*, Yale Environment 360.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- G. arvestades, et rohumaa- ja metsamullad on süsiniku netosidujad, mis hinnanguliselt eemaldavad ELis kuni 80 miljonit tonni süsinikku aastas ⁽²⁵⁾; arvestades aga seda, et ELi põllumaad ja rohumaad koos on heite netoallikad, millest eraldus 2017. aastal ligikaudu 75,3 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti ⁽²⁶⁾; arvestades, et põllumajandus- ja metsandussektoril on seetõttu võtmeotsus, et aidata kaasa süsiniku kõrvaldamisele atmosfäärist süsiniku kogumise ja säilitamise kaudu pinnases ja biomassis;
- H. arvestades, et mulla struktuur ja omadused on tuhandete aastate jooksul toimunud mulla moodustumise ning geomorfoloogiliste ja geoloogiliste protsesside tulemus, mis teeb mullast taastumatu loodusvara; arvestades, et seepärast on hoopis kulutõhusam ennetada igasugust mullakihtide kahjustamist (erosioon, hävitamine, seisundi halvenemine, sooldumine jne) ja saastumist, kui üritada mulla funktsioone taastada;
- I. arvestades, et mulla funktsioonid sõltuvad suurel määral mulla elurikkuse täielikkusest; arvestades, et maapealsel ja maa-alusel mitmekesisusel on olulised seosed ning mulla elurikkus aitab oluliselt kaasa taimestiku mitmekesisusele kohalikel tasanditel;
- J. arvestades, et mulla elurikkuse kaitse puudub enamikust keskkonnakaitsealastest õigusaktidest (nt elupaikade direktiiv ja Natura 2000) ja peamistest ELi ühise põllumajanduspoliitika õigusaktidest; arvestades, et mulla elurikkuse suurendamine või säilitamine on tõhus lahendus, mis võib aidata mulda taastada ja mullareostust tervendada;
- K. arvestades, et nii ELis kui ka kogu maailmas halvendab maa ja mulla seisundit endiselt mitmesugune inimtegevus, nagu maa halb majandamine, maakasutuse muutumine, jätkusuutmatud põllumajandustavad, maa kasutamata jätmine, reostus, jätkusuutmatud metsandustavad ja mulla katmine, elurikkuse kadu ja kliimamuutused, millega sageli kaasnevad muud tegurid, mis vähendavad maa ja mulla võimet pakkuda ökosüsteemi teenuseid tervele ühiskonnale;
- L. arvestades, et on kahetsusväärne, et EL ja selle liikmesriigid ei suuda praegu täita mulla ja maaga seotud kohustusi rahvusvahelisel ja Euroopa tasandil, eelkõige
- a) tõkestada kõrbestumist ning taastada kahjustatud maa ja mullastik, sh kõrbestumise, põua ja üleujutuste all kannatav maa, ning püüda saavutada aastaks 2030 maailmas olukord, kus mulla seisund enam ei halvene;
 - b) saavutada 2050. aastaks seatud eesmärk viia maade netohõivamine nulli ning vähendada erosiooni, suurendada mulla orgaanilise süsiniku sisaldust ja teha 2020. aastaks tervendustöid;
 - c) majandada ELis maad säästvalt, kaitsta piisavalt mulda ja tagada, et 2020. aastaks on saastatud alade tervendamine hästi edenenud;
- M. arvestades, et muld etendab veemajanduses elutähtsat rolli, sest heas seisundis mullad, mille orgaanilise ainese tase on kõrge, toovad veesüsteemile suuremat kasu ning aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele; arvestades, et märgalad, turbarabad ning maa- ja linnakeskkonna looduspõhised lahendused säilitavad ja imavad vihmavett, mis võimaldab täiendada põhjaveekihte põuaperioodide ajaks ja mitte juhtida vett kanalisesiooni, mis vähendab puhastamata reovee leket tugevate vihmade korral;
- N. arvestades, et ELis on kindlaks tehtud mitu peamist ohtu mullale, näiteks: kliimamuutused, mulla katmine, tihenemine, erosioon, üleujutused ja maalihked, põuad, hüdrokeoloogiline ebastabiilsus, mulla orgaanilise ainese kadu, tulekahjud, tormid, sooldumine, saastumine, mulla elurikkuse vähenemine, hapestumine ja kõrbestumine; arvestades, et enamikku neist jätkuvatest halvenemisprotsessidest kehtivates ELi ja riiklikes õigusaktides kas ei käsitleta piisavalt või ei käsitleta üldse;

⁽²⁵⁾ Euroopa Keskkonnaamet, *Soil Organic Carbon* (Mulla orgaaniline süsinik), 20. veebruar 2017, <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment>

⁽²⁶⁾ Euroopa Keskkonnapoliitika Instituut, *Climate and Soil Policy Brief: Better Integrating Soil Into EU Climate Policy* (Kliima- ja mullapoliitika lühiülevaade: mulla parem integreerimine ELi kliimapoliitikasse), oktoober 2020 [https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20\(2020\)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961](https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961)

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- O. arvestades, et mullaerosioon mõjutab 25 % ELi põllumajandusmaast ja kasvas aastatel 2000–2010 ligikaudu 20 %; arvestades, et hinnanguliselt põhjustab mullaerosioon ELis igal aastal 1,25 miljardi euro suurust põllumajandustoodangu kadu⁽²⁷⁾; arvestades, et ülemiste haritavate mullakihtide süsinikuvarud vähenevad ning EL kaotab pidevalt märg- ja turbaalasisid; arvestades, et suurt osa ELi põllumaast ähvardab sooldumine ja kõrbestumine, kusjuures 32–36 % Euroopa aluspinnasest ohustab tugevalt tihenemine⁽²⁸⁾;
- P. arvestades, et erosioon on loodusnähtus, mis võib tekitada mudavooge, millele võivad mõnikord olla katastroofilised tagajärjed, nagu mulla viljaka pinnakihi kadumist põhjustavate sügavate uhtorgude teke, ning arvestades, et pikemas perspektiivis võib erosioon põhjustada mulla seisundi halvenemist ja haritava maa kadu;
- Q. arvestades, et maa ja mulla jätkusuutmatul majandamisel on mitmesugune negatiivne mõju mitte ainult maismaa ja magevee elurikkusele, vaid ka merekeskkonna elurikkusele; see põhjustab muutusi hüdrograafilistes tingimustes, liigset toitainete ja saastatuse kontsentratsiooni ning ulatuslikumat rannikualade mereökosüsteemide hävimist ja nende seisundi halvenemist; arvestades, et prognooside kohaselt väheneb Euroopas rannajoone kaitse, mis ohustab rannikualade ökosüsteemide loomulikku võimet vähendada kliimamuutuste ja äärmuslike ilmastikunähtuste mõju kõige tundlikumatel rannikualadel;
- R. arvestades, et maakasutus muudab ökosüsteemi teenuste kvaliteeti ja kvantiteeti, muutes maa ja pinnase võimet neid teenuseid osutada; arvestades, et pinnase ja mulla seisundi halvenemise peamised põhjused on jätkusuutmatud põllumajandus- ja metsandustavad, linnade laienemine ja kliimamuutused⁽²⁹⁾;
- S. arvestades, et mulda käsitlev teave Euroopas on endiselt puudulik ja ühtlustamata; arvestades, et see takistab mullakaitsega seotud asjakohaste otsuste vastuvõtmist nii piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil;
- T. arvestades, et ELi vastutus mullakaitse eest ei lõpe tema piiridel, kuna kogu maailmas kasvab nõudlus alade järele, kus on võimalik elama asuda, toitu kasvatada ja biomassi toota, ning kliimamuutused avaldavad tõenäoliselt negatiivset mõju maanõudlusele, maade kättesaadavusele ja nende seisundi halvenemisele; arvestades, et EL aitab kaasa pinnase seisundi halvenemisele kolmandates riikides, olles imporditud toodetesse integreeritud maa netoimportija;
- U. arvestades, et mulla seisundi halvenemine süvendab loodusõnnetuste mõju ja teravdab sotsiaalseid probleeme;
- V. arvestades, et kui ei võeta jõulisi meetmeid, muutub suur osa Lõuna-Euroopast kliimamuutuste ja sobimatute põllumajandus- ja agronoomiliste tavade tõttu 2050. aastaks tõenäoliselt kõrbeks; arvestades, et selle ohuga ei tegeleta ELis sidusalt, tõhusalt ja tulemuslikult⁽³⁰⁾; arvestades, et sooldumine mõjutab 3,8 miljonit hektarit ELi maad, mis on väga sooldunud rannikualadel, eelkõige Vahemere piirkonnas;
- W. arvestades, et Euroopa mullakaitse on praegu tagatud muude keskkonnaressursside kaitsega tegelemise raames ning see on vaid tükatine ja killustatud paljude poliitikavahendite vahel, mis ei ole koordineeritud ega ole sageli siduvad ei ELi, liikmesriikide ega piirkondlikul tasandil;
- X. arvestades, et liikmesriikide vabatahtlikud algatused ja kehtivad siseriiklikud meetmed on olulised parema mullakaitse eesmärgi saavutamiseks, kuid on seni osutunud ebapiisavaks, ja arvestades, et on vaja teha suuremaid jõupingutusi, et vältida mulla seisundi edasist halvenemist, sealhulgas maade hõivamist; arvestades, et vaatamata mullakaitse teemastrateegiale on mulla seisundi halvenemine jätkunud kogu ELis; arvestades, et piiriüleseid meetmeid on vaja ka saastuse või suurõnnetustega seotud olukordade puhul;

⁽²⁷⁾ <https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther>

⁽²⁸⁾ Komisjoni talituste töödokument *Evaluation of the 7th EAP* (Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi hindamine) (SWD(2019)0181).

⁽²⁹⁾ Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

⁽³⁰⁾ Komisjoni talituste töödokument *Evaluation of the 7th EAP* (Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi hindamine), (SWD(2019)0181).

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- Y. arvestades, et aastatel 2000–2018 oli muuks otstarbeks kasutusele võetud alade pind 11 korda suurem kui rekultiveeritud alade pind⁽³¹⁾; arvestades, et ilma siduvate meetmeteta maa hõivamise piiramiseks ning taastamise, rekultiveerimise ja ringlussevõtu hoogustamiseks ei ole 2050. aastaks maade netohõivamise nulltaset võimalik saavutada;
- Z. arvestades, et Euroopa maa- ja mullaressursside kaitse tervikliku, asjakohase, sidusa ja integreeritud ELi õigusraamistiku puudumine on oluline lünk, mis osaliselt põhjustab paljude muldade seisundi edasist halvenemist liidus, vähendab olemasolevate stiimulite ja meetmete tõhusust ning piirab Euroopa suutlikkust täita oma keskkonna-, kestliku arengu ja kliimaalast tegevuskava ja rahvusvahelisi kohustusi; arvestades, et varasem katse võtta ELis kasutusele mullakaitse õigusraamistik oli edutu, kuna see võeti 2014. aasta mais tagasi pärast seda, kui liikmesriikide vähemus oli seda nõukogus kaheksa aastat blokeerinud; tuletab meelde 2016. aasta Euroopa kodanikualgatust „People4Soil“, mida toetas 500 Euroopa asutust ja organisatsiooni, kes kutsusid ELi üles tegema mulla kaitsmiseks rohkem;
- AA. arvestades, et praegune valdkondlik poliitika, näiteks ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP), ei anna mullakaitsele õiglast panust; arvestades, et kuigi suurem osa põllumaast kuulub ÜPP alla, kaitstakse keskmiselt vähem kui veerandit sellest⁽³²⁾ tulemuslikult mullaerosiooni eest;
- AB. arvestades, et 80 % lämmastikust läheb raisku ja seega kaob keskkonda; arvestades, et ülemäärane lämmastikusaaste ohustab õhu ja vee kvaliteeti, põhjustab dilämmastikoksiidi heite tõttu kliimamuutusi, vähendab muldade kvaliteeti ja elurikkust (k.a taimede ja tolmeldajate vastasmõju ja võrgustikke) ning põhjustab stratosfääri osoonikihi kahanemist; arvestades, et lämmastikukasutuse tõhususe parandamine mitte ainult ei toeta kliima-, loodus- ja tervishoiueesmärke, vaid võib ka igal aastal anda maailmas 100 miljardit USA dollarit säästu;
- AC. arvestades, et põllumajanduse intensiivistamine ja pestitsiidide liigne kasutamine põhjustab mulla saastumist pestitsiidijääkidega, sealhulgas mõne pestitsiidi suure püsivuse tõttu mullas ja mürgisuse tõttu mittesihthulki, ning et sellel on püsiv mõju mulla tervisele; arvestades, et põllumajanduskemikaalidest tulenev hajureostus ohustab mulda;
- AD. arvestades, et ELi õigusaktid on veekaitse seisukohast suhteliselt kõikehõlmavad, kuid käsitlevad mullast lähtuvate saasteainete kontrolli pigem veekaitse kui laiemalt keskkonnakaitse, sealhulgas mulla enda kaitse seisukohast; arvestades, et atmosfääri ja vette paisatavatel saasteainetel võib maapinnale sadestumise tõttu olla kaudne mõju, mis võib negatiivselt mõjutada mulla kvaliteeti;
- AE. arvestades, et teaduslikud tõendid on näidanud, et muld ja selle organismid puutuvad olulisel määral kokku hulga erinevate, sealhulgas püsivate ja bioakumuleeruvate kemikaalide, pestitsiidijääkide, süsivesinike, raskmetallide, lahustite ja nende segudega, mis põhjustab suurt kroonilist mürgisuse riski, võib muuta bioloogilist mitmekesisust, takistada taastumist ja kahjustada ökosüsteemi funktsioone; arvestades, et Euroopas on kindlaks tehtud ligikaudu kolm miljonit ala, kus toimub potentsiaalselt saastav tegevus, ja nendest 340 000⁽³³⁾ vajavad eeldatavasti tervendamist; arvestades, et muldade hajureostuse kohta puudub põhjalik teave;
- AF. arvestades, et Euroopa Keskkonnaameti andmetel soodustab sobivate ELi mullaalaste õigusaktide puudumine mulla seisundi halvenemist Euroopas, ning arvestades, et kui maa- ja mullaressursside ei käsitleta nõuetekohaselt, ei ole võimalik teha edusamme säästva arengu suunas Euroopas ja kogu maailmas⁽³⁴⁾;

⁽³¹⁾ Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

⁽³²⁾ Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010* (Euroopa põllumajanduloendus 2010). [Online] URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statisticsexplained/index.php/Agricultural_census_2010 (vaadatud veebruaris 2014) – Euroopas on keskmiselt 19 % põllumaast taliviljade all, 21,5 %-l toimub piiratud maaharimine ja 4 % majandatakse ilma maad harimata.

⁽³³⁾ Euroopa Keskkonnaamet, *Progress in management of contaminated sites* (Saastatud alade haldamisel tehtud edusammud).

⁽³⁴⁾ Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- AG. arvestades, et 95 % toidust toodetakse otseselt või kaudselt meie muldadest;
- AH. arvestades, et praegused tõendid ELi muldade seisundi kohta näitavad, et ligikaudu 60-70 % ELi muldadest on halvas seisundis praeguste majandamistavade tõttu, ning on veel teadmata, kui suur osa muldadest on halvas seisundis, kuna saastamist iseloomustavad arvnäitajad on puudulikud ⁽³⁵⁾;
- AI. arvestades, et hinnanguliselt mõjutab mulla vee- ja tuuleerosioon 22 % Euroopa maismaast, ning arvestades, et rohkem kui poole ELi põllumajandusmaa keskmine erosioonitase on suurem kui see, mida saab looduslikult asendada (kaduma läheb rohkem kui üks tonn mulda hektari kohta aastas) ⁽³⁶⁾, mis toonitab vajadust kasutada mulla jaoks säästvaid majandamismeetodeid;
- AJ. arvestades, et hinnanguliselt mõjutab sool ligikaudu 25 % Vahemere piirkonna niisutatud põllumajandusmaast, mis omakorda mõjutab põllumajanduslikku potentsiaali; arvestades, et mulla sooldumist ei ole kehtivates ELi õigusaktides käsitletud ⁽³⁷⁾;
- AK. arvestades, et viljaka maa kadumine linnade arengu tõttu vähendab võimet toota bioressursipõhiseid materjale ja kütuseid, mis võiksid toetada vähese süsinikdioksiidihetega biomajandust;
- AL. arvestades, et investeerimine mulla seisundi halvenemise vältimisse ja rikutud maa taastamisse on majanduslikult mõistlik, sest sellest saadav kasu ületab üldiselt kaugelt kulused; arvestades, et taastamiskulud on hinnanguliselt 10 korda suuremad kui ennetuskulud ⁽³⁸⁾;
- AM. arvestades, et ELis on maa enamasti eraomandis, mida tuleb austada, kuid samas on muld see ühine hüve, mida on vaja toidu tootmiseks ja mis pakub olulisi ökosüsteemi teenuseid kogu ühiskonnale ja loodusele; arvestades, et üldsuse huvides on innustada maakasutajaid võtma ettevaatusabinõusid, et vältida mulla seisundi halvenemist, säilitada mulda ja majandada seda tulevaste põlvkondade jaoks säästvalt; arvestades, et seetõttu tuleks kaaluda maaomanikele mulla ja maa kaitsmiseks toetusmeetmeid ja uusi rahalisi stiimuleid;
- AN. arvestades, et maa ringlussevõtt moodustab vaid 13 % ELi linnades toimuvast arendustegevusest ja ELi 2050. aasta maa nullnetohõive eesmärki tõenäoliselt ei saavutata, välja arvatud juhul, kui iga-aastase maade hõivamise määra veelgi vähendatakse ja/või maa ringlussevõttu suurendatakse ⁽³⁹⁾;
- AO. arvestades, et mulla ja pinnase seisundi halvenemisel on paratamatult piiriülene mõju näiteks kliimamuutustele, vee kvantiteedile ja kvaliteedile ning reostusele, mis nõuavad reageerimist ELi tasandil, konkreetseid meetmeid liikmesriikidelt ja mitmepoolset koostööd kolmandate riikidega; arvestades, et mulla seisundit halvendavad tavad ühes riigis võivad viia selleni, et mõni teine liikmesriik peab selle kulud kandma; arvestades, et riikide mullakaitserežiimide erinevused, näiteks pinnase saastumise osas, võivad panna ettevõtjatele väga erinevaid kohustusi ja moonutada konkurentsi siseturul;
- AP. arvestades, et väljakaevatud pinnas tekitas 2018. aastal rohkem kui 520 miljonit tonni jäätmeid ⁽⁴⁰⁾ ja on ülekaalukalt suurim ELis tekkivate jäätmete allikas; arvestades, et väljakaevatud pinnast peetakse praegu ELi õiguse kohaselt jäätmeteks ja seetõttu ladestatakse see prügilatesse; arvestades, et enamik sellisest pinnasest ei ole saastunud ja seda saaks ohutult taaskasutada mujal, kui kehtestatakse taaskasutamise eesmärk koos tervikliku jälgimissüsteemiga;

⁽³⁵⁾ Veerman, C., jt. (2020), *Caring for Soil is Caring for Life*. Mulla tervise ja toidu missiooninõukogu vahearuandes; Euroopa Komisjon: Brüssel, Belgia; lk 52.

⁽³⁶⁾ Komisjoni talituste töödokument *Evaluation of the 7th EAP* (Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi hindamine), (SWD (2019)0181).

⁽³⁷⁾ Komisjoni talituste töödokument *Evaluation of the 7th EAP* (Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi hindamine), (SWD (2019)0181).

⁽³⁸⁾ Valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) hindamisaruanne mulla seisundi halvenemise ja taastamise kohta, 2018.

⁽³⁹⁾ Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

⁽⁴⁰⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- AQ. arvestades, et ELi sidus ja asjakohane mullakaitsepoliitika on kestliku arengu eesmärkide, Pariisi kokkuleppe ja Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide, eelkõige kliimaneutraalsuse eesmärgi ja nullsaaste eesmärgi saavutamise, strateegia „Talust taldrikule“, bioloogilise mitmekesisuse strateegia ja biomajanduse strateegia rakendamise ning muude peamiste keskkonna- ja ühiskonnaprobleemide lahendamise eeltingimus;
- AR. arvestades, et korrapäraselt ajakohastatavad, ühtlustatud ja avalikud mullaandmed ja -teave on eeltingimus paremate andme- ja tõendipõhiste poliitiliste otsuste tegemiseks, et kaitsta mullaressursse ELi ja riiklikul tasandil;
- AS. arvestades, et Euroopa Regioonide Komitee kutsus oma 5. veebruari 2021. aasta arvamuses komisjoni üles tegema ettepaneku võtta vastu uus Euroopa direktiiv põllumajandusmuldade kohta, et vältida nende orgaaniliste ainete sisalduse langust, peatada erosioon ja seada mulla elurikkus põllumajanduslikes tavades esmatähtsaks kohale⁽⁴¹⁾;
- AT. arvestades, et toiduga kindlustatus sõltub mullakindlusest ja igasugune tegevus, mis ohustab mulla tervist, ohustab ka toiduga kindlustatust; arvestades, et tervemad mullad toodavad tervislikumat toitu;
- AU. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklites 4 ja 191 on sätestatud ELi keskkonnapolitiitika aluspõhimõtted ning et selles valdkonnas on kehtestatud jagatud pädevus;
- AV. arvestades, et pooled ELi mullad on metsamullad ning elurikkad ja terved metsad võivad mulla seisundi parandamisele märkimisväärselt kaasa aidata;
1. rõhutab mullakaitse ja mulla hea seisundi edendamise tähtsust liidus, arvestades, et selle elusa ökosüsteemi, elurikkuse osa ja taastumatu ressursi seisundi halvenemine jätkub, hoolimata mõnes liikmesriigis võetud piiratud ja ebaühtlastest meetmetest; rõhutab, et mulla seisundi halvenemisega seotud tegevusetusest tulenev kulu on liidus hinnanguliselt üle 50 miljardi euro aastas;
 2. rõhutab mulla multifunktsionaalset rolli (toiduga varustamine, süsiniku neeldaja, inimtegevuse alus, biomassi tootmine, elurikkuse kogum, üleujutuste ja põua ennetamine, toorainete, farmaatsia- ja geneetiliste ressursside allikas, vee ja toitainete ringlus, säilitamine ja filtreerimine, geoloogilise ja arheoloogilise pärandi säilitamine jne) ning sellest tulenevat vajadust mulda kaitsta, kestlikult hallata ja taastada ning säilitada selle võime täita eri ülesandeid Euroopa tasandil ja liidusisesel ning ELi-väliste riikidega piiriülesel tasandil tehtava stabiilse koostöö kaudu;
 3. on seisukohal, et heas seisundis muld on toitainerikka ja ohutu toidu alus ning kestliku toidutootmise eeltingimus;
 4. rõhutab, et heas seisundis muld on oluline, et saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid, nagu kliimaneutraalsus, elurikkuse taastamine, nullsaaste mürgivaba keskkonna nimel, tervislikud ja kestlikud toidusüsteemid ning vastupanuvõimeline keskkond;
 5. on veendunud, et strateegia „Talust taldrikule“, ELi metsastrateegia, ELi elurikkuse strateegia aastani 2030 ning õhu, vee ja pinnase nullsaaste tegevuskava rakendamisel tuleb erilist tähelepanu pöörata muldadele; kutsub seetõttu komisjoni üles tulevases nullsaaste tegevuskavas ja tööstusheidete direktiivi läbivaatamisel käsitlema kõiki pinnasereostuse allikaid;
 6. peab tervitatavaks mulla kaitse ja taastamise lisamist kaheksanda keskkonnavalase tegevusprogrammi esmatähtsate temaatiliste eesmärkide hulka;
 7. tunnustab liidu muldade mitmekesisust ning sihipäraste poliitiliste lahenduste ja muldade kestliku majandamise keskkonnaspetsiifiliste käsitlemist vajalikkust, et liidu ja liikmesriikide ühiste jõupingutustega nende vastavate pädevuste piires tagada muldade kaitse, võttes seejuures arvesse piirkondlikke, kohalikke ja iga maatüki tasandi eritingimusi, muldade ja pinnase seisundi halvenemise piiriülest mõju ning vajadust luua ettevõtjatele võrdsed tingimused;

⁽⁴¹⁾ CDR 3137/2020.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

8. rõhutab liikmesriikide vahel võrdsete tingimuste puudumisest ja liikmesriikide erinevatest mullakaitse süsteemidest siseturu toimimisele tulenevaid riske, mida tuleks käsitleda liidu tasandil, et vältida ettevõtjatevahelise konkurentsi moonutusi; toonitab, et uus raamistik lahendaks ettevõtjate õiguskindluse puudumise probleemi ning et sellel on suur potentsiaal stimuleerida ausat konkurentsi erasektoris, töötada välja uuenduslikke lahendusi ja oskusteavet ning tugevdada tehnoloogia ekspordi väljapoole liitu;

9. rõhutab, et muld kui ühine ressurss ei ole erinevalt veest ja õhust eriõigusaktidega hõlmatud; väljendab seepärast heameelt komisjoni püüete üle esitada ettepanek sidusa ja integreeritud ELi mullakaitseraamistiku kohta;

10. kutsub komisjoni üles täielikult subsidiaarsuse põhimõtet järgides välja töötama kogu ELi hõlmava ühise õigusraamistiku mulla kaitsmiseks ja kestlikuks kasutamiseks, milles käsitletak kõik peamisi mulda ohustavaid tegureid ja mis peaks hõlmama muu hulgas järgmist:

a) mulla, selle funktsioonide ning mulla hea seisundi ja kestliku kasutamise kriteeriumide ühiseid määratlusi;

b) mulla seisundi pideva seire ja vastava aruandluse eesmärgi, näitajaid (sealhulgas ühtlustatud näitajaid) ja meetodikat;

c) mõõdetavaid vahe- ja lõppeesmärgi koos ühtlustatud andmekogumite ja meetmetega kõigi tuvastatud ohtude vältimiseks koos asjakohaste tähtaegadega, võttes seejuures arvesse nn esimesena tegutseja jõupingutustest saadud kogemusi ja austades maaomandi õigusi;

d) eri sidusrühmade kohustuste selgitamist;

e) parimate tavade ja koolituste jagamise mehhanismi koos piisavate kontrollimeetmetega;

f) piisavaid rahalisi vahendeid;

g) tulemuslikku lõimimist asjakohaste poliitikaeesmärkide ja -vahenditega;

11. palub komisjonil lisada oma seadusandlikule ettepanekule teadusandmetel põhineva põhjaliku mõjuhindangu, milles analüüsitakse nii meetmete võtmisest kui ka tegevusetusest tulenevaid kulusid seoses selle kohese ja pikaajalise mõjuga keskkonnale, inimtervisele ja kestlikkusele üldiselt;

12. juhib tähelepanu sellele, et ühine raamistik peab hõlmama ka sätteid, mis käsitlevad riskipiirkondade, saastatud alade ja mahajäetud tööstusalade kaardistamist ning saastatud alade saastest puhastamist; kutsub komisjoni ja liikmesriike kohaldama põhimõtet „saastaja maksab“ ja tegema ettepaneku tuvastamatu saastaja poolt reostatud alade tervendamismehhanismi kohta; on seisukohal, et selliste alade tervendamist võiks rahastada ELi rahastamismehhanismidest;

13. palub, et komisjon kaaluks võimalust esitada riiklikul tasandil koostatud põhjalike loetelude põhjal avatud loetelu tegevustest, mis võivad suure tõenäosusega pinnast saastata; rõhutab, et see loetelu peaks olema üldkättesaadav ja seda tuleks korrapäraselt ajakohastada; kutsub lisaks komisjoni üles hõlbustama saastatud alade riskihindamismeetodite ühtlustamist;

14. on veendunud, et tuleks arvesse võtta liikmesriikide varasemat tegevust saastatud alade väljaselgitamisel; toonitab, et riiklikes andmekogudes kajastuvaid saastatud alade loendeid tuleks korrapäraselt ajakohastada ja teha need avaliku arutelu jaoks kättesaadavaks; on lisaks veendunud vajaduses võtta liikmesriikides vastu õigusnormid, millega tagatakse, et maatehingute osapooled on mulla seisundist teadlikud ja saavad teha teadliku valiku;

15. kutsub komisjoni üles lisama ühisesse raamistikku tulemuslikud meetmed, millega ära hoida või minimeerida mulla katmist ja igasugust muud mulla funktsioone mõjutavat tegevust, pöörates (katmata muldade kasutamise võrreldes) peatähelepanu kahjustatud ja mahajäetud alade ja tööstusalade tervendamisele – eesmärk on saavutada, et 2030. aastaks ei toimuks enam kusagil pinnase seisundi halvenemist ning hiljemalt 2050. aastaks ei esineks enam maade netohõivamist (2030. aastaks tuleb seada maade netohõivamise valdkonna vahe-eesmärk); tuleb saavutada ringmajandus, sätestada üldsuse õigus kaasavale ja tulemuslikule osalemisele ja konsulteerimisele maakasutuse planeerimisel ning pinnase katmise korral pakkuda välja ehitus- ja kuivendusviise, mille puhul säiliks võimalikult paljud mulla funktsioonid;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

16. kutsub komisjoni üles kooskõlas Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkidega ajakohastama suuniseid parimate tavade kohta mulla katmise piiramiseks ja selle mõju leevendamiseks või kompenseerimiseks;
17. nõuab alade hõivamise ja/või katmise ning sellest tingitud ökosüsteemiteenuste ja ökoloogilise ühendatuse kadude mõõtmist; nõuab, et projektide ja programmide strateegilise ja keskkonnamõju hindamisel tuleb need asjaolud arvesse võtta ja piisavalt hüvitada;
18. rõhutab, et mullakaitse, muldade taastamine ning mulla kestlik ja ringkasutus tuleb lõimida kõikidesse asjakohastesse ELi valdkondlikesse poliitikameetmetesse ja muuta need sidusaks, et vältida edasist muldade seisundi halvenemist, tagada nende järjepidev kõrgetasemeline kaitse ja vajadusel taastamine ning vältida ELi õigusaktide ja poliitikameetmete kattumist, järjekindlustust ja ebakõlasid; sellega seoses palub komisjonil asjaomased poliitikameetmed läbi vaadata ja tagada poliitikameetmete sidusus mullakaitse eesmärkidega ⁽⁴²⁾;
19. on seisukohal, et ÜPP peaks looma tingimused mulla tootlikkuse ja ökosüsteemiteenuste kaitsmiseks; soovib liikmesriikidel võtta oma riiklikes ÜPP strateegiakavades kasutusele sidusad mullakaitsemeetmed ning tagada agroökoloogial põhinevate põllumajandustavade laialdane kasutamine; kutsub komisjoni üles hindama, kas ÜPP riiklikud strateegiakavad tagavad mulla kõrgetasemelise kaitse, ning edendada meetmeid rikutud põllumajandusmaade taastamiseks; nõuab meetmeid vähem intensiivsete, mulda võimalikult vähe häirivate maaharimisviiside ja mahepõllumajanduse edendamiseks ning mullaharimisel orgaaniliste ainete kasutamiseks;
20. rõhutab muldade tähtsust vee puhastamisel ja filtreerimisel ning seega nende panust Euroopa elanikkonna suure osa joogiveega varustamisel; tuleb meelde, et hiljutises ELi veepoliitika toimevõimekontrollis tunnistati ELi veelaste õigusaktide ja mullakaitsemeetmete vaheliste seoste piiratust; rõhutab, et veepoliitika raamdirektiivi eesmärkide saavutamiseks tuleb üheaegselt pinna- ja põhjavee kvaliteedi ja kvantiteediga parandada muldade kvaliteeti;
21. rõhutab, et tähtis on rajada nn nutika veekasutusega ühiskond, et toetada muldade taastamist ja kaitset, ning uurida muldade seisundi ja veereostuse vahelisi tihedaid seoseid; palub, et komisjon toetaks vee ja mulla seisundi ja poliitikameetmete tulemuslikkuse seireks sobivate digivahendite kasutamist;
22. väljendab heameelt seoses komisjoni kavatsusega esitada 2021. aastal seadusandlik ettepanek ELi looduse taastamise kava kohta ning toetab mõtet, et see peaks sisaldama muldade taastamise eesmärke; toonitab, et kava peaks olema kooskõlas läbivaadatud mullakaitse teemastrateegiaga;
23. kordab oma nõudmist vaadata läbi ELi õigusaktides ehitus- ja lammutusjäätmete ning nende spetsiifiliste koostisosade jaoks sätestatud materjalide taaskasutamise sihtarvud, et jäätmete raamdirektiivi läbivaatamisel lisada sellesse väljakaevatud pinnase materjali taaskasutamise sihtarv; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles seadma sisse väljakaevatud pinnase seisundi ja taaskasutuspotentsiaali süstemaatilise hindamise, samuti väljakaevatud pinnase jälgitavussüsteemi ja korrapärased kontrollid jäätmeladestuspaikades, et vältida mahajäetud tööstusalade saastunud pinnase ebaseaduslikku kaadamist ja tagada selle toomine sobivatesse hooldlatesse;
24. juhib tähelepanu sellele, et rannikumere ökosüsteemide elupaikade killustumine ja kadumine vähendab nende võimet kaitsta rannajoone ja pakkuda kestlikke elatusvahendeid; tunnistab rannikualade kaitse keskset tähtsust kliimamuutustest tuleneva ohu leevendamisel ELis ja rõhutab, et komisjon peab lisama rannikualade kaitse ja taastamise ELi uude mullastrateegiasse ja ELi looduse taastamise kavasse koos ökosüsteemipõhise majandamise, näiteks rannikualade integreeritud majandamise ja merealade ruumilise planeerimisega; kutsub komisjoni üles seadma ELi looduse taastamise kavas esmatähtsaks kohale selliste looduslike merekaitsetõketena toimivate rannikualade taastamise, mida on rannajoone erosiooni ja/või üleujutuste ohus olevates piirkondades negatiivselt mõjutanud rannikualade linnastumine;
25. rõhutab, et mulla elurikkus on peamiste ökoloogiliste protsesside alus, ning võtab murega teadmiseks üha laieneva muldade seisundi halvenemise, mulla katmise ja Euroopa põllumajanduspiirkondade mulla elurikkuse kahanemise; kutsub seepärast komisjoni üles looma ühist raamistikku mulla kaitseks ja säilitamiseks ning mulla kvaliteedi taastamiseks

⁽⁴²⁾ Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010* (Euroopa põllumajandusloendus 2010). [Online] URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results_census_2010 (vaadatud veebruaris 2014) – Euroopas on keskmiselt 19 % põllumaast taliviljade all, 21,5 %-l toimub piiratud maaharimine ja 4 % majandatakse ilma maad harimata.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

teaduslike andmete ning majanduslike, ökoloogiliste ja sotsiaalsete mõjude hindamise põhjal ning töötama välja konkreetsed lahendused Euroopa kõige pakilisemate probleemide leevendamiseks, pidades silmas nii elurikkuse taastamise kui ka kliimamuutuste looduslikul teel leevendamise ja nendega kohanemise eesmärki; on veendunud, et tuleb kehtestada ja säilitada kogu ELi hõlmav mullaorganismide ning nende leviku ja mahuga seotud suundumuste usaldusväärne seire; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama edasisi teadusuuringuid, sealhulgas eri sügavustel ja mullahorisontides, samuti seiret ning kasulikke põllumajandus- ja metsandustavasid, mille abil suurendada orgaanilise aine sisaldust sügavamates mullakihtides; sellega seoses tervitab strateegias „Talust taldrikule“ ja elurikkuse strateegias aastani 2030 toodud eesmärgi; nõuab mõlema strateegia kavandatud vahekokkuvõtete seoses selgete trajektooride kehtestamist, mille juures arvestatakse liikmesriikide erinevaid lähtepositioone;

26. peab äärmiselt tähtsaks heas seisundis mulla mikrobioomi saavutamist;
27. rõhutab, et ELi metsade pinnases säilitatakse ligikaudu 2,5 korda rohkem süsinikku kui puude biomassis⁽⁴³⁾;
28. rõhutab, et lageraied hävitavad puude ja seente sümbiootilise vastastikuse sõltuvuse võrgustiku ning et lageraie järel on selle võrgustiku taastumine pea olematu; juhib tähelepanu sellele, et taigametsades on see võrgustik eranditult kõige tähtsam mulla orgaanilise aine talletamise mehhanism ja on seega ülemaailmse süsinikuringe jaoks otsustava tähtsusega⁽⁴⁴⁾; kinnitab, et lageraie ei sarnane metsatulekahjust tingitud loodusliku häiringuga, kuna erinevalt lageraielangist on põlendikul väga palju eri liikide elukeskkonnaks sobivat surnud puitu ja pinnast;
29. nõuab loomakasvatuses heade loomakasvatustandardite ranget jõustamist, et oluliselt vähendada veterinaarravimite kasutamist ja nende sõnniku kaudu põllule sattumist, ning nõuab nitraatidirektiivi ranget jõustamist;
30. tervitab komisjoni ringmajanduse tegevuskava raames võetud kohustust vaadata läbi nõukogu direktiiv 86/278/EMÜ reoveesetete kohta; palub komisjonil tagada, et läbivaatamine toetaks mullakaitset, suurendades mulla orgaanilise aine sisaldust, võttes ringluse toitaineid ja vähendades erosiooni, ning kaitstes samal ajal mulda ja põhjaveet reostuse eest;
31. kutsub komisjoni üles toetama andmete kogumist muldade tihenemise kohta ja edendama säästvaid põllumajandusmeetmeid, mille eesmärk on vähendada raskete masinate kasutamist;
32. palub komisjonil teha Euroopa mullaandmete keskusele ülesandeks seirata pestitsiidijääke, hinnata Euroopa muldades säilitatava süsiniku koguseid ning seada eesmärgid muldade taastamiseks ja nende kvaliteedi parandamiseks, sealhulgas mulla orgaanilise aine sisalduse suurendamise abil, kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma soovitude ja kestliku arengu eesmärkide nõuetega;
33. on veendunud, et pikemas perspektiivis on põllumajandus- ja toidupoliitikas suur tähtsus muldade kestlikul majandamisel; tunnistab siiski, kui olulised on õigusnormid, mis toetavad tervete muldade taastamist, säilitamist ja ranget kaitset ning keskenduvad muu hulgas mulla- ja maakasutuse muutustele märgaladel, turbaaladel, püsirohumaadel ja karjamaadel;
34. nõuab, et ELi uues mullastrateegias tehtaks kindlaks ja edendataks häid ja innovaatilisi põllumajandustavasid, mis võivad ära hoida ja vähendada muldade sooldumise ohtu või vähendada selle kahjulikku mõju;
35. soovib komisjonil ja liikmesriikidel mõjusalt toetada sünteetiliste väetiste, eriti lämmastikväetiste ülemäärase kasutamise piiramist, alandades nitraatide direktiivis sätestatud piirmäärasid; kutsub komisjoni üles tuginema ÜRO Keskkonnaprogrammi resolutsioonile lämmastiku säästva majandamise kohta ja Colombo deklaratsiooni eesmärgile vähendada 2030. aastaks kõigist allikatest pärit lämmastikujäätmepoole võrra; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama kõigis asjakohastes õigusaktides toitainete kestlikku majandamist, sealhulgas parandades lämmastikukasutuse tõhusust, muutes teatavates piirkondades loomakasvatust ekstensiivsemaks, arendades karjakasvatust ja viljelussüsteeme ühendavat segapõllumajandust ning loomasõnniku tõhusat kasutamist ja lämmastikku siduvate kultuuride, näiteks

⁽⁴³⁾ Bruno De Vos jt, *Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey* (Metsamulla süsinikuvarude võrdlusväärtused Euroopas: metsamuldade suuremahulise uuringu tulemused), Geoderma, kd. 251–252, august 2015, lk 33–46.

⁽⁴⁴⁾ K. E. Clemmensen jt, *Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest* (Juured ja nendega seotud seened põhjustavad taigametsa pikaajalist süsiniku sidumist), Science 339, 1615, 2013.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

liblikõieliste kultuuride ulatuslikumat kasutamist külvikordades; kutsub komisjoni üles pöörama ülemaailmses kasvuhoonegaaside arvestuses suuremat tähelepanu lämmastikoksiidide heitkogustele, seostatumalt tegelema liigse lämmastiku kui kliima-, loodus- ja terviseprobleemiga ning pakkuma stiimuleid lämmastiku paremaks käitlemiseks põllumajandusettevõtte tasandil;

36. nõuab direktiivi 2004/35/EÜ (keskkonnavastutuse kohta) läbivaatamist ning selle saastatud alasid käsitlevate sätete tõhustamist;

37. kutsub komisjoni üles tagama kooskõla uue mullastrateegia ja tulevase ELi metsastrateegia vahel ning selleks lisama metsastrateegiasse mulla säästva majandamise nõuded, näiteks agrometsandustavad;

38. kutsub komisjoni üles vaatama läbi mullakaitse teemastrateegia ja võtma viivitamata vastu tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste eesmärgi poole – tervislikum planeet tervematele inimestele“; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni kavatsuse üle suurendada ettevõtjate ja kodanike jaoks õiguskindlust, seades selged eesmärgid, mõõdetavad sihteesmärgid ja tegevuskava;

39. rõhutab, et agrometsandustavad võivad aktiivselt anda keskkonnakasutusse ja sünergia, näiteks erosiooni vastu võitlemisel, elurikkuse parandamisel, süsiniku säilitamisel ja veekasutuse reguleerimisel;

40. palub komisjonil kooskõlas strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkidega tegeleda põllumajandustegevusest tuleneva hajureostusega; tervitab sellega seoses komisjoni teadet pestitsiidide kestliku kasutamise direktiivi läbivaatamise kohta; tuletab meelde, et sünteetilistele pestitsiididele on juba praegu olemas palju alternatiive, näiteks integreeritud taimekaitse, mida tuleks laialdasemalt kasutada; ootab, et komisjon ja liikmesriigid viivitamata käsitleksid kõiki üleskutseid, mis on esitatud Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2019. aasta resolutsioonis pestitsiididele lubade andmise ELi menetluse kohta;

41. peab kahetsusväärseks, et kemikaalidele lubade andmise ELi menetluses, sealhulgas keskkonnaohu hindamisel ja ökotoksikoloogilistes uuringutes, ei võeta nõuetekohaselt arvesse nende mõju muldadele; kutsub seetõttu komisjoni üles ELi uues mullastrateegias ja kooskõlas kestlikkust käsitleva kemikaalistrateegiaga vastu võtma reguleerivad meetmed, millega vältida ja leevendada pinnase reostamist kemikaalidega, eelkõige püsivate ja bioakumuleeruvate kemikaalidega (sh plast ja mikroplast), ning tagama, et täidetaks välitingimustele iseloomulikke ökoloogilistelt asjakohaseid katsetingimusi;

42. kutsub komisjoni üles toetama teadusuuringuid, et likvideerida puudujäägid teadmistes, mis puudutavad mulla elurikkuse potentsiaali mullareostuse vähendamisel ja saastamise mõju mulla elurikkusele, ning likvideerima õiguslikud lüngad seoses biotsiidide ja veterinaaravimite mürgisusega ja nende mõjuga mullale ja mullaorganismidele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama vastutavate asutuste tööd, et tagada veterinaarsete kahjurite tõrjel kõige mürgisematele biotsiididele alternatiivide väljatöötamine ja nende kasutamise edendamine; nõuab, et komisjon ettevaatuspõhimõtet järgides töötaks koostöös Euroopa Kemikaaliametiga välja per- ja polüfluoritud alküülühenditest tuleneva pinnasereostuse Euroopa piirnõuanded;

43. kahetseb, et ELi veealaste õigusaktide toimivuskontrollis ei käsitleta valgalade ulatuslikuma integreeritud keskkonnajuhtimise võimalusi, mille korral seotakse veemajanduskavad laiemate mullakaitsekavadega; on seisukohal, et selline integreeritud analüüs ja otsustusprotsess võiks tulla kasuks mitmetele ELi poliitika eri eesmärkidele ning olla kasulik ka kohalikul juhtimistasandil;

44. kutsub liikmesriike üles paremini lõimima vee ja pinnase valdkonna planeerimist, koos ühtse survete ja riskide hindamisega (sealhulgas vesikonna majandamiskavad) ning minema üle mõlemat nimetatud valdkonda kaitsvate meetmete ühtsele käsitlusele;

45. nõustub Euroopa Keskkonnaametiga, et on vaja kogu Euroopa muldade ühtlustatud ja representatiivset seiret, et töötada välja varajased hoiatused kriitiliste lävendite ületamise kohta ja anda suuniseid muldade kestlikuks majandamiseks⁽⁴⁵⁾; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles parandama ja kiirendama muldade seisundit ja arengusuundumusi ning mulda ohustavaid tegureid käsitlevate andmete kogumist ja integreerimist ELi tasandil; väljendab sellega seoses

⁽⁴⁵⁾ Euroopa Keskkonnaamet, *The European environment – state and outlook 2020* (Euroopa keskkonna seisund ja väljavaated 2020. aastal), 2019.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

heameelt ELi mullavaatluskeskuse (mis tugineb maakasutuse raamistiku LUCAS) mullaseire süsteemile) loomise üle; palub komisjonil tagada mõlema vahendi pikaajaline toimivus ning piisavad vahendid mulla bioloogiliste ja füüsikalise-keemiliste omaduste, sealhulgas põllumajanduslike kemikaalide ja muude saasteainete, näiteks uute probleemsete saasteainete sisalduse optimaalseks ja korrapäraseks seireks; peab seda väga tähtsaks selle jaoks, et täita senised lüngad andmetes ja näitajates ning toetada Euroopa rohelist kokkulepet; toonitab vajadust paremini mõista ELis pinnase seisundi halvenemise ja kõrbestumiseni viivaid protsesse; palub komisjonil koostada metoodika ja töötada välja sobivad näitajad, mille alusel hinnata ja koguda andmeid kõrbestumise ja pinnase seisundi halvenemise ulatuse kohta ELis;

46. märgib, et 13 liikmesriiki on ÜRO kõrbestumise tõkestamise konventsiooni (UNCCD) alusel kuulutanud end mõjutatud osalisteks; palub komisjonil lõimida mulda käsitlevad kestliku arengu eesmärgid ELi poliitikameetmetesse;

47. võtab teadmiseks juhtimis-, koordineerimis-, teabevahetus- ning finantsilist, tehnilist ja õiguslikku laadi probleemid, mis takistavad ELi ja riiklikul tasandil muldade sidusamat ja koostalitlusvõimelisemat seiret koos teabe kogumisega; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tegeleksid ühiselt nende probleemide lahendamise ja kiirendamiseks koostööd, sealhulgas ELi mullakaitse eksperdirühma raames, et tagada kõrgetasemeline mullakaitse ning vältida dubleerimist ning tarbetut bürokraatlikku koormust ja kulusid liikmesriikidele ja VKEdele;

48. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama ja kiirendama jõupingutusi vees sisalduvate väärtuste täielikuks ärakasutamiseks, eelkõige reovees leiduvate toitainete ja väärtuslike komponentide täielikuks taaskasutamiseks, et parandada põllumajanduses ringluspõhimõtet ja vältida toitainete ülemäärast sattumist keskkonda;

49. kutsub komisjoni üles hõlbustama iga-aastase konverentsi korraldamist liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmade osalusel ning andma neile teemapõhiste dialoogide kaudu olulist rolli;

50. tunnistab looduslike lahenduste ja heas seisundis mulla kui suurima maismaa CO₂ siduja tähtsust CO₂ kogumisel ja säilitamisel, eriti koos märgaladest saadavate kaasnevate kasudega, mis peavad aitama saavutada 2030. aasta kliimaeesmärke ja hiljemalt 2050. aastaks liidu kliimanetraalsuse eesmärki; rõhutab, et uus mullastrateegia peaks tagama, et muldade panus kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse oleks ELi muu kliimapoliitika ülesehitusega kooskõlas; kutsub seetõttu liikmesriike üles tugevdama oma riiklikes energia- ja kliimakavades ning eelkõige põllumajanduse ning maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) suhtes kohaldatavates meetmetes muldade taastamist ja kestlikku kasutamist kliimapoliitika vahendina, ning säilitama, taastama ja täiustama süsiniku sidujaid (eriti süsinikurikastel rohumaal- ja turbamuldadel) ja sellele lisaks võtma põllumajanduspoliitikas meetmeid kestliku mullakasutuse edendamiseks ja põllumajanduse heitkoguste vähendamiseks; on veendunud vajaduses toetada meetmeid süsiniku paremaks sidumiseks mullas; tervitab eelkõige komisjoni teadaannet süsinikku siduva põllumajanduse algatuse kohta ja õhutab komisjoni uurima selle mitmeid eri võimalusi,

51. on veendunud vajaduses vältida mittesäästvaid tavasid, mis põhjustavad mulla orgaanilise süsiniku kadu ja kiirendavad kliimamuutusi; peab kahetsusväärseks, et süsinikusisalduse hindamisel piirdutakse ülemiste mullahorisontidega, ning kutsub liikmesriike ja komisjoni üles koguma asjakohaseid andmeid sügavamate mullakihtide süsinikusisalduse kohta, mis parandaks arusaamist mulla üldisest süsinikusisalduse säilitamise ja suurendamise potentsiaalidest;

52. palub komisjonil seada LULUCFi määruse eelseisva läbivaatamise käigus eesmärki, mille kohaselt, kooskõlas ELi 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärkidega, peavad kõik põllumajanduslikud mullad olema netoarvestuses CO₂ sidujad;

53. toonitab, et süsinikku siduv põllumajandus võib tuua kasu mitmes mõttes: kliimamuutuste leevendamise, mulla tootlikkuse ja vastupidavuse parandamise, elurikkuse suurendamise ja toitainete äravoolu vähendamise; nõuab suutlikkuse suurendamist, võrgustike loomist ja teadmussiiret, et kiirendada süsiniku sidumist ja suurendada mullas säilitatava süsiniku kogust ning pakkuda sellega lahendusi kliimaprobleemidele;

54. rõhutab, et jätkusuutmatu maakasutuse tõttu satub sadu või tuhandeid aastaid mullaökosüsteemi osaks olnud süsinik nüüd atmosfääri;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

55. kutsub komisjoni ja liikmesriike tagama teadusuuringutes muldade multifunktsionaalsuse piisava kajastamise, laiendama mullauuringuid ning vastavat innovatsiooni ja rahastamist ning kohandama praegusi asjakohaseid rahastamisprogramme nii, et need toetaksid selliseid teadusprojekte ja et seonduvad uuringud kajastaksid muldade eriomadusi; väljendab sellega seoses heameelt programmi „Euroopa horisont“ raames mullatervise ja toidu valdkonna ELi missiooni käivitamise üle; nõuab ELi mullaseirekeskuse ja Euroopa mullaandmete keskuse rolli tugevdamist ning neile nende ülesannete täitmiseks ja uue mullastrateegia eesmärkide saavutamiseks piisavate rahaliste vahendite eraldamist; kutsub lisaks komisjoni ja liikmesriike üles suurendama taksonoomilisi erialateadmisi mulla elurikkuse kohta ja teadmisi mullatingimuste mõjust ökosüsteemide vahelistele seostele; rõhutab muldade ja vee vastastikust sõltuvust ning nõuab sihtotstarbelist toetust teadusuuringutele, mis käsitlevad heas seisundis muldade soodsat mõju hajureostuse veekogudesse sattumise edasisel vähendamisel;

56. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma ühise põllumajanduspoliitika, ühtekuuluvuspoliitika, programmi „Euroopa horisont“ ja muude kättesaadavate rahastamisvahendite kaudu piisavat rahalist toetust ja stiimuleid, et edendada muldade kaitset, säästvat majandamist, säilitamist ja taastamist ning sellealast innovatsiooni ja teadusuuringuid; soovib komisjonil ja liikmesriikidel teha kindlaks erosiooniohtlikud, vähese orgaanilise süsiniku sisaldusega ja tihenemisest mõjutatud alad, mis võiksid sihtotstarbelisest rahastamisest kasu saada;

57. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada mullakaitse teemastrateegiaga seotud tööd tegevatele asutustele piisava töötajaskonna ja rahalise kestlikkuse; rõhutab, et kvalifitseeritud töötajate piisav arv on liidu poliitika eduka rakendamise eeltingimus; palub seetõttu komisjonil tagada piisava töötajaskonna eelkõige keskkonna peadirektoraadis;

58. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma meetmeid ühtlustatud ja integreeritud andmekogumise, tervikliku seiresüsteemi ning muldade kaitset, säästvat majandamist ja taastamist käsitleva teabe ja parimate tavade vahetamise jaoks kogu liidus, samuti praeguste seiresüsteemide ja ÜPP vahendite vahelise sünergia maksimeerimiseks;

59. on seisukohal, et need meetmed peaksid olema liidu või riikliku rahastamise saamise eeltingimused;

60. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid korrapäraselt ja mitte harvem kui iga viie aasta tagant koostama ja avaldama muldade seisundit käsitlevad aruanded; on seisukohal, et kõik muldade kohta kogutud andmed tuleks teha internetis üldkättesaadavaks;

61. toetab algatusi, mille eesmärk on suurendada üldsuse teadlikkust ja arusaamist mulla funktsioonide ja mullakaitse soodsast mõjust, samuti muldade säästvast majandamisest, kaitsest ja taastamisest, rahvatervisest ja keskkonnasäästlikkusest; rõhutab, et üldsuse teadlikkus ja arusaamine mulla funktsioonidest on uue mullastrateegia edukuse jaoks ning kodanike, eelkõige maaomanike, põllumajandustootjate ja metsandusettevõtjate kui esmaste mullaharimises osalejate osalemise tagamiseks keske tähtsusega; nõuab üldsuse suuremat kaasamist mullatervise ja keskkonnaalaste hädaolukordade küsimustesse ning kogukondade muldade kaitse ja kestliku kasutamise alaste algatuste toetamist; väljendab toetust ülemaailmsele mullapäevale ja nõuab tungivalt edasisi meetmeid teadlikkuse suurendamiseks selles küsimuses;

62. rõhutab, et vastavalt ELi uue mullastrateegia eesmärkidele ja sihtidele peaks üks tulevaste kohustuslike inimõigusi ja keskkonnaalast hoolsuskohustust käsitlevate õigusaktidega hõlmatud keskkonnariskidest olema ka mulla seisundi halvenemine;

63. kutsub komisjoni kui üleilmset liidrit keskkonnaküsimustes lisama oma välispoliitika kõikide asjakohaste aspektide ühe osana ELi uude mullastrateegiasse muldade kaitse ja säästva kasutamise, ning eelkõige seda küsimust täiel määral arvesse võtma asjakohaste rahvusvaheliste lepingute sõlmimisel ja seniste lepingute läbivaatamisel;

64. palub komisjonil lisada mullakaitse temaatika kaubanduslepingute kaubanduse ja säästva arengu peatükkidesse, võttes meetmeid teistest riikidest tuleva impordiga seotud muldade seisundi halvenemise piiramiseks (sealhulgas selle halvenemine väga ränga keskkonnamõjuga biokütuste tõttu), ning muldade seisundi halvenemise eksportimisest hoiduda; palub komisjonil tagada, et kolmandatest riikidest ELi imporditavad tooted vastaksid ühesugustele keskkonna- ja kestliku maakasutuse standarditele;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

65. mõistab kõigil tasanditel tehtava koostöö tähtsust kõigi mulda ähvardavate ohtude tulemusliku tõkestamise jaoks; kutsub seepärast liikmesriike üles olema siin eeskujuks ja kaaluma ÜRO raames mullakaitse konventsiooni algatamist;
66. väljendab toetust programmile „Kaitsta mulda tähendab kaitsta elu“ (programmi „Horisont 2020“ raames), mille pakkus välja mullatervise ja toidu missiooni ekspertkomisjon (*Soil Health and Food Mission Board*) ning mille eesmärk on tagada, et aastaks 2030 oleksid 75 % muldadest heas seisundis ning toetaksid toidu, inimeste, looduse ja kliima tervist ja tervislikkust;
67. soovib arendada uusi keskkonnasäästlikke metsandus- ja agrometsanduspiirkondi, eriti linnades, et tasakaalustada Euroopa linnades praegu laialt levinud mulla katmise negatiivset mõju;
68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0147

Digimajanduse maksustamine: OECD läbirääkimised, digivaldkonna ettevõtjate maksuresidentsus ja võimalik Euroopa digimaks

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon digimajanduse maksustamise kohta: OECD läbirääkimised, digivaldkonna ettevõtjate maksuresidentsus ja võimalik Euroopa digimaks (2021/2010(INI))

(2021/C 506/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 113 ja 115,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 1.–2. oktoobri 2020. aasta ⁽¹⁾ ja 21. juuli 2020. aasta ⁽²⁾ järeldusi,
- võttes arvesse majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 27. novembri 2020. aasta järeldusi ⁽³⁾,
- võttes arvesse vastuvõtmist ootavaid komisjoni ettepanekuid, eelkõige äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi, äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi ⁽⁴⁾ ja digimaksu paketi ⁽⁵⁾ kohta, ning parlamendi seisukohti nende ettepanekute kohta,
- võttes arvesse komisjoni 15. jaanuari 2019. aasta teatist „Tõhusama ja demokraatlikuma otsustusprotsessi poole ELi maksupoliitikas“ (COM(2019)0008),
- võttes arvesse komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatist „Euroopa digituleviku kujundamine“ (COM(2020)0067),
- võttes arvesse komisjoni 15. juuli 2020. aasta teatist „Õiglase ja lihtsa maksustamise tegevuskava, millega toetatakse majanduse taastamise strateegiat“ (COM(2020)0312),
- võttes arvesse oma 25. novembri 2015. aasta resolutsiooni maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomu või mõjuga meetmete kohta ⁽⁶⁾, mille ettepaneku tegi parlamendi maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete erikomisjon (TAXE komisjon),
- võttes arvesse oma 6. juuli 2016. aasta resolutsiooni maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomu või mõjuga meetmete kohta ⁽⁷⁾, mille kohta tegi ettepaneku parlamendi teine maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete erikomisjon (TAXE2 komisjon),
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2017. aasta soovitus nõukogule ja komisjonile rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva uurimise järel, mille viis läbi Euroopa Parlamendi rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva liidu õiguse kohaldamisel ilmnunud väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimise komisjon (PANA-komisjon) ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/media/45910/021020-euco-final-conclusions.pdf>.

⁽²⁾ <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>

⁽³⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13350-2020-INIT/et/pdf>

⁽⁴⁾ 25. oktoobri 2016. aasta ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi kohta, COM(2016)0685, ja 25. oktoobri 2016. aasta ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) kohta (COM(2016)0683).

⁽⁵⁾ Pakett koosneb järgmistest osadest: komisjoni 21. märtsi 2018. aasta teatis „On aeg kehtestada ajakohane, õiglane ja tõhus digitaalrajanduse maksustamise kord“ (COM(2018)0146), 21. märtsi 2018. aasta ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingu tulumaksuga maksustamise eeskirjad (COM(2018)0147), 21. märtsi 2018. aasta ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv, milles käsitletakse teatavate digiteenuste osutamisel saadud tuludelt võetava digiteenuste maksu ühist süsteemi (COM(2018)0148), ning komisjoni 21. märtsi 2018. aasta soovitus märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingute tulumaksuga maksustamise kohta (C(2018)1650).

⁽⁶⁾ ELT C 366, 27.10.2017, lk 51.

⁽⁷⁾ ELT C 101, 16.3.2018, lk 79.

⁽⁸⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 123.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- võttes arvesse oma 26. märtsi 2019. aasta resolutsiooni finantskuritegude, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise kohta⁽⁹⁾, mille ettepaneku tegi finantskuritegusid, maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist käsitlev erikomisjon (TAX3),
 - võttes arvesse komisjoni järelaruannet iga eespool nimetatud Euroopa Parlamendi resolutsiooni kohta⁽¹⁰⁾,
 - võttes arvesse oma uuringut „Impact of Digitalisation on International Tax Matters: Challenges and Remedies“ (Digitaliseerimise mõju rahvusvahelistele maksuküsimustele: probleemid ja lahendused)⁽¹¹⁾,
 - võttes arvesse G20/OECD 2015. aasta oktoobri tegevuskava, mis käsitleb kaasavat raamistikku maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kohta, ja eelkõige selle esimest meetet, mis on seotud digitaliseerimisest tekkivate maksualaste probleemidega,
 - võttes arvesse G20/OECD 2018. aastal vastu võetud vahearuanne „Tax Challenges Arising from Digitalisation“ (digitaliseerimisest tekkivad maksualased probleemid) ja 2019. aasta mais vastu võetud tööprogrammi majanduse digitaliseerimisest tulenevatele probleemidele üksmeelse lahenduse väljatöötamiseks,
 - võttes arvesse kaaskirja ja aruandeid esimese ja teise samba kohta, mis võeti G20/OECD kaasava raamistikuga vastu 2020. aasta oktoobris, ning sellele lisatud OECD sekretariaadis tehtud majandusanalüüsi ja mõjuhindamise tulemusi,
 - võttes arvesse rahvusvaheliste maksuküsimuste arutamiseks korraldatud mitme G7, G8 ja G20 tippkohtumise tulemusi,
 - võttes arvesse ÜRO maksuasjade rahvusvahelise koostöö ekspertkomitee käimasolevat tööd majanduse digitaliseerimisega seotud maksuprobleemidega,
 - võttes arvesse komisjoni 14. jaanuari 2021. aasta esialgset mõjuhindangut digimaksu kohta (Ares(2021)312667),
 - võttes arvesse oma 18. detsembri 2019. aasta resolutsiooni õiglase maksustamise kohta globaalses digitaalmajanduses: BEPS 2.0⁽¹²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0103/2021),
- A. arvestades, et praegused rahvusvahelised äriühingu tulumaksu normid põhinevad põhimõtetel, mis töötati välja 20. sajandi alguses ega ole üha globaliseeruv ja digitaliseeruv majanduses enam sobilikud ning teevad võimalikuks paljud kahjulikud tavad, mis kahjustavad riigi rahandust ja ausat konkurentsi;
- B. arvestades, et nende rahvusvaheliste maksureeglite proportsionaalsus ja otstarbekus on nüüd OECD läbirääkimiste raames läbivaatamisel, et tagada, et Euroopa äriühingud oleksid üha enam globaliseeruv ja digitaliseeruv majanduses konkurentsivõimelised;
- C. arvestades, et digitaliseeruv majandus on süvendanud olemasolevaid probleeme, mis on tingitud hargmaiste ettevõtjate liigsest sõltuvusest immateriaalsest varast, näiteks intellektuaalomandist;

⁽⁹⁾ ELT C 108, 26.3.2021, lk 8.

⁽¹⁰⁾ 16. märtsi 2016. aasta ühine järelaruanne läbipaistvuse, kooskõlastamise ning ühtlustamise tagamise kohta liidu äriühingu tulumaksu poliitikas ja TAXE resolutsioonide kohta, 16. novembri 2016. aasta järelaruanne TAXE2 resolutsiooni kohta, 2018. aasta aprilli järelaruanne PANA soovitude kohta ja 27. augusti 2019. aasta järelaruanne TAX3 resolutsiooni kohta.

⁽¹¹⁾ Hadzheva, E., „Impact of Digitalisation on International Tax Matters: Challenges and Remedies“ (Digitaliseerimise mõju rahvusvahelistele maksuküsimustele: probleemid ja lahendused), Euroopa Parlament, liidu sisepoliitika peadirektoraat, poliitikaosakond A (majandus-, teadus- ja elukvaliteedi poliitika), veebruar 2019.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0102.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- D. arvestades, et pärast 2008.–2009. aasta finantskriisi ning mitmeid paljastusi maksudest kõrvalehoidumise tavade, agressiivse maksuplaneerimise, maksustamise vältimise ja rahapesu kohta nõustusi G20 riigid käsitlema neid küsimusi ülemaailmselt OECD tasandil maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise projekti kaudu, mille tulemusena koostati maksubaasi kahanemist ja kasumi ümberpaigutamist käsitlev tegevuskava;
- E. arvestades, et maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskavaga õnnestus saavutada paljudes küsimustes üldine konsensus, et võidelda maksudest kõrvalehoidumise, agressiivse maksuplaneerimise ja maksustamise vältimise vastu; arvestades, et kokkuleppele ei jõutud siiski selles, kuidas lahendada majanduse digitaliseerimisest tulenevaid maksuprobleeme, mille tulemusena avaldati 2015. aastal eraldi lõpparuanne maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskava esimese meetme kohta;
- F. arvestades, et parlament on korduvalt nõudnud rahvusvahelise äriühingu tulumaksu süsteemi reformimist, et võidelda maksudest kõrvalehoidumise, maksustamise vältimise ja digitaalrajanduse maksustamisega kaasnevate probleemide vastu;
- G. arvestades, et komisjon esitas 2018. aastal digitaalrajanduse maksustamise kohta kaks ettepanekut, pakkudes ajutise lühiajalise lahendusena muu hulgas välja digiteenuste maksu kehtestamise, aga ka pikaajalise lahenduse, millega määrati kindlaks, et oluline digitaalne kohalolu on ettevõtja maksustamist võimaldav seos, ning see, et see maks peaks asendama digiteenuste maksu; arvestades, et komisjon esitas 25. oktoobril 2016. aastal ettepaneku võtta vastu nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) kohta (COM(2016)0683); arvestades, et parlament toetas kõiki neid ettepanekuid, kuid neid ei võetud nõukogus vastu, mis sundis mõningaid liikmesriike kehtestama digiteenuste maksu ühepoolselt;
- H. arvestades, et kooskõlastamata ja eraldiseisvate digiteenuste maksude kehtestamine liikmesriikide poolt, kus maksustamisreeglid ja -kriteeriumid on erinevad, suurendab ühtse turu killustatust, tekitab suuremat maksualast ebakindlust ja on võrreldes Euroopa tasandi ühise lahendusega vähem tõhus;
- I. arvestades, et liikmesriikide ühepoolselt võetud meetmed võivad suurendada rahvusvahelisi kaubandusvaidlusi, mis võivad ühtsel turul mõjutada nii digitaalseid kui ka mittedigitaalseid ettevõtjaid;
- J. arvestades, et vastavalt 2017. aasta märtsis G20 rahandusministrite antud volitustele ja sellele järgnenud tööprogrammi vastuvõtmisele 2019. aasta mais on OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasav raamistik oma digitaalrajanduse rakkerühma kaudu töötanud kahel sambal põhineva konsensusepõhise globaalse lahenduse leidmise nimel: esimeses sambas keskendutakse maksustamisõiguse jaotusele uute kasumi jaotamise ja maksustamist võimaldavate seoste normide kaudu ning teises sambas käsitletakse maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise ülejäänud küsimusi, kehtestades meetmed maksustamise miinimumtaseme tagamiseks;
- K. arvestades, et 12. oktoobril 2020. aastal avaldas G20/OECD kaaskirjast ning esimese ja teise samba kavadest koosneva paketi, mis kajastab ühtlustatud seisukohti mõlema samba mitme erineva meetme, põhimõtete ja parameetrite kohta, tuues ühtlasi välja poliitilised ning tehnilised probleemid, millega on veel vaja tegeleda;
- L. arvestades, et juhtivate rahvusvaheliste digitaalvaldkonna ettevõtjate kasum on viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud; arvestades, et COVID-19 pandeemia reageerimiseks kehtestatud liikumispiirangud on digiteenuste põhisele majandusele ülemineku suundumust veelgi kiirendanud, seades füüsilised ettevõtjad ning eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) veel halvemasse olukorda; arvestades, et tegutseda on vaja kiiresti, võttes arvesse G20/OECD kaasava raamistiku eesmärki lõpetada läbirääkimised 2021. aasta juulis – see on hea esimene samm maksukoormuse võrdsema jaotumise suunas;
- M. arvestades, et piisavalt tõhusad rahvusvahelised maksuseadused on maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise tavade ennetamise ning õiglase ja tõhusa maksustamissüsteemi kujundamise jaoks üliolulised, et kõrvaldada ebavõrdsus ning tagada kindlus ja stabiilsus, mis on konkurentsivõimelisuse ning ka ettevõtjatele, eriti VKEdele võrdsete võimaluste tagamise eeltingimused;
- N. arvestades, et majanduse digitaliseerimine on võimaldanud väikestel ettevõtjatel kõikjal ja eri sektorites muutuda konkurentsivõimelisemaks ja jõuda uute klientideni; arvestades, et väiksemad idu- ja kasvufirmad peaksid jääma ELi digitaalrajanduse maksustamise meetmetega koormamata;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- O. arvestades, et digitaalsed ettevõtjad tuginevad sisu loomisel suurel määral immateriaalsele varale, eelkõige kasutajaandmete kasutamise ja rahaks muutmise kaudu, ning et praegused maksusüsteemid seda väärtuse loomist ei hõlma; arvestades, et selle nähtuse tõttu on väärtuse loomise koht ja maksustamise koht erinevad;
- P. arvestades, et konkurentsivõimelisemat ja majanduskasvu soodustavat ettevõtluskeskkonda digitaalsel ühtsel turul takistab digitaalmajanduse maksustamist käsitleva rahvusvahelise lepingu või ELi õigusnormide puudumine;
- Q. arvestades, et liidu ees seisev tõsine majanduskriis nõuab nüüdisaegset maksupoliitikat, mis võimaldab liikmesriikidel koguda makse ühtsel turul toimuva tegevuse eest tõhusamalt ja tulemuslikumalt;
- R. arvestades, et liikmesriigid peaksid tegema tihedat koostööd ning asuma rahvusvahelistel maksuläbirääkimistel ühtsele, tugevale ja suurte sihtidega seisukohale;
- S. arvestades, et nõukogu 27. novembri 2020 järeldustes märgitakse, et Euroopa Ülemkogu hindab 2021. aasta märtsis „olukorda seoses tööga, mis puudutab digitaalmajanduse maksustamise olulist küsimust“;
- T. arvestades, et G20 rahandusministrid kohtusid 7.–8. aprillil 2021 ja kohtuvad 9.–10. juulil 2021 ning teevad kaasava raamistiku üle peetavate läbirääkimiste mõlemast sambast kokkuvõtte;

Majanduse digitaliseerimisest tulenevate probleemidega tegelemine

1. märgib, et praegused rahvusvahelised maksureeglid kehtestati 20. sajandi alguses ning maksustamisõigused põhinevad peamiselt ettevõtjate füüsilisel kohalolekul; juhib tähelepanu sellele, et digitaliseerimine ja tugev sõltuvus immateriaalsest varast on oluliselt suurendanud ettevõtjate suutlikkust tegeleda olulise äritegevusega jurisdiktsioonis, kus nad füüsiliselt kohal ei ole, ning seetõttu ei kajasta ühes jurisdiktsioonis makstud maksud enam seal loodud väärtust ja kasumit, mis võib viia maksubaasi kahanemiseni ja kasumi ümberpaigutamiseni;
2. nõuab ülimalt digitaliseeritud hargmaiste ettevõtjate maksustamisõiguste uut ja õiglasemat jaotamist ning püsiva tegevuskoha traditsioonilise kontseptsiooni läbivaatamist, kuna see ei hõlma digitaalmajandust; tuletab meelde äriühingu tulumaksu ühtset (konsolideeritud) maksubaasi (C(C)CTB) puudutavat Euroopa Parlamendi seisukohta luua virtuaalne püsiv tegevuskoht, pidades silmas seda, kus väärtus luuakse, ning võttes aluseks kasutajate loodud väärtuse ja kasumi; rõhutab, et internetipõhiste platvormide kasutajad ja digiteenuste tarbijad on nüüd ülimalt digitaliseeritud ettevõtjate poolsest väärtuse loomises kesksed elemendid ja neid ei saa jurisdiktsioonist välja viia nii, nagu seda tehakse kapitali ja tööjõuga, ning neid tuleks seetõttu uue maksustamist võimaldava seose määratlemisel arvesse võtta, et tagada agressiivse maksuplaneerimise vastane mõjus meede;
3. ühineb murega, et nimetatud probleemide kitsas määratlemine tooks kaasa selle, et sihipärased reeglid oleksid kavandatud ainult teatavatele ettevõtjatele; juhib tähelepanu sellele, et siirdehinnad, püsiva tegevuskoha määratlus ja maksustamislüngad, mis tulenevad paljudest liiga keerulistest maksusüsteemidest, tuleb läbi vaadata, eelkõige seoses topeltmaksustamise vältimise lepingutega;
4. rõhutab, et uued lahendused digitaalmajanduse maksustamiseks peaksid eelistatavalt maksustama kasumit, mitte tulusid;
5. märgib, et meie majandus on tänu digitaliseerimisele ja globaliseerumisele märkimisväärselt arenenud; võtab teadmiseks digitaliseerimise positiivse mõju ühiskonnale ja majandusele ning digitaliseerimise suure potentsiaali maksuhalduse jaoks, sest digitaliseerimine on vahend kodanikele paremate teenuste pakkumiseks, üldsuse usalduse suurendamiseks maksuhaldurite vastu ja konkurentsivõime suurendamiseks; peab kahetsusväärseks, et rahvusvaheline maksusüsteem on puudulik ega sobi alati globaliseerumisest ja digitaliseerimisest tingitud probleemide lahendamiseks; nõuab kokkulepet, mille eesmärk on õiglase ja mõjus maksusüsteemi, kuid mis austab samal ajal riikide maksustamise alast suveräänsust;
6. nõuab maksusüsteemi reformi, et võidelda maksupettuste ja maksustamise vältimise vastu; rõhutab, et liit ja selle liikmesriigid peaksid võtma nende puuduste kõrvaldamisel juhtrolli;
7. rõhutab, et maksustamisõiguste jaotamiseks riikide vahel tuleb hargmaseid ettevõtjaid maksustada õiglase ja tulemusliku valemil alusel; tuletab meelde komisjoni ettepanekut äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) kohta;

Neljapäev, 29. aprill 2021

8. rõhutab vajadust tegeleda digitaalmajanduse alamaksustamise probleemiga; rõhutab vajadust võtta arvesse tugevalt digitaliseeritud hargmaiste ettevõtjate loomulikku liikuvust, pidades eelkõige silmas väärtuse loomist, ning tagada maksustamisõiguste õiglane jaotumine kõigi riikide vahel, kus need ettevõtjad tegelevad majandustegevuse ja väärtuse loomisega, sealhulgas teadus- ja arendustegevusega; märgib, et maksustamisõiguse õiglast jaotamist võivad takistada mõned kehtivad topeltnmaksustamise vältimise lepingud, ning nõuab nende ajakohastamist; märgib rõhutab väikeste perifeerset liikmesriikide eriolukorda;

9. on seisukohal, et eri ärimudelite üldise maksukoormuse kohta on vaja lisauuringuid; peab kahetsusväärseks, et maksustamise vältimine ei kahjusta mitte ainult avaliku sektori tulude kogumist, mis takistab avalike teenuste osutamist ja nihutab maksukoormuse keskmisele kodanikule, tekitades sellega suuremat ebavõrdsust, vaid sellel on ka turgu moonutav mõju, asetades ettevõtjad, eelkõige VKEd, ebasoodsasse olukorda ja luues takistusi uutele kohalikele turuletulijatele; rõhutab vajadust arutada VKEde turule sisenemise võimalikke takistusi, et vältida digitaalsektori loomist, milles osaleksid vaid üksikud suured ettevõtjad;

10. tuletab meelde, et keskmiselt on digitaalvaldkonna ettevõtjate tegelik maksumäär vaid 9,5 %, traditsiooniliste ärimudelite puhul aga 23,2 %;

11. rõhutab, et vahepeal on nõudlus digitaalsete teenuste järele plahvatuslikult suurenenud, kuna seoses COVID-19-ga tuleb täita paljud ülesanded kaugtöö korras; märgib, et seetõttu on selliste digitaliseeritud teenuste osutajad pandud soodsamasse olukorda kui traditsioonilised ettevõtjad, eriti VKEd;

12. rõhutab, et OECD/G20 maksubaasi kahanemist ja kasumi ümberpaigutamist käsitleva tegevuskava esimese meetme 2015. aasta lõpparuandes jõutakse järeldusele, et digitaalmajandusest on üha enam saamas majandus ise; tunnistab enamiku majandussektorite kiiret digitaliseerimist ja vajadust tulevikukindla maksusüsteemi järele, mis ei kaitse digitaalmajandust, vaid tagab tulude õiglase jaotuse eri riikide vahel, kus väärtus luuakse;

13. märgib, kui oluline on eristada maksustamise ja reguleerimise rolli ning et tulevast digimaksu poliitikat ei tohiks kujundada selliseks, et sellega kõrvaldatakse digitaalmajanduses esinevad puudused, näiteks teabe suhtes monopoolsest seisundist tulenev kasu, kui reguleerivad meetmed oleksid hoopis asjakohasemad;

Ülemaailmne mitmepoolne kokkulepe: eelistatud, ent mitte ainus edasimineku võimalus

14. nõuab, et õiglase ja mõjusa maksusüsteemi loomiseks sõlmitaks rahvusvaheline kokkulepe; kiidab heaks G20/OECD pingutused rahvusvahelise maksusüsteemi mitmepoolse reformimise suhtes üksmeele saavutamiseks, et võidelda kasumi jätkuva ümberpaigutamise ja digimajandusega kaasnevate probleemidega; peab siiski kahetsusväärseks, et kokkulepitud tähtjast sõlmida kokkulepe 2020. aasta lõpuks ei suudetud kinni pidada; tunnistab, et vaatamata COVID-19 pandeemiast tingitud viivitustele saavutati ettepanekute arutamisel tehnilisel tasandil edu, ja nõuab, et kaasava läbirääkimisprotsessi kaudu jõutaks kiire kokkuleppeni 2021. aasta keskpaigaks; kutsub liikmesriike üles tegelema maksuküsimustega aktiivselt ka muudel rahvusvahelistel foorumitel, näiteks ÜROs;

15. märgib asjaolu, et G20/OECD kaasavas raamistikus välja pakutud kahesambaline lähenemine ei kaitse digitaalmajandust, vaid sellega püütakse leida digitaalmajanduse põhjustatavatele uutele probleemidele terviklik lahendus; võtab teadmiseks kaasava raamistiku liikmete lahknevad seisukohad; on siiski veendunud, et mõlemat sammast tuleks käsitada teineteist täiendavana ja need tuleks vastu võtta 2021. aasta keskpaigaks;

16. rõhutab, et teise samba eesmärk on tegeleda maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise allesjäänud probleemidega, tagades eelkõige, et suured hargmaised ettevõtjad, sealhulgas digitaliseeritud ettevõtjad, maksavad äriühingu tegeliku minimaalset maksumäära oma asukohast olenemata; tunneb heameelt G20/OECD kaasava raamistiku üle peetavatele läbirääkimistele antud uue hoo üle, mis tuleneb USA valitsuse hiljutistest ettepanekutest anda riikidele tugev stiimul ühineda ülemaailmse kokkuleppega, millega rakendatakse minimaalse maksu reegleid kogu maailmas; märgib, et sellised ettepanekud hõlmavad üldise immateriaalse vara madala maksumääraga maksustatud tulu (GILTI) maksustamise miinimummäära tõstmist 21 %-ni ning kahjulike ühinemiste ja madala maksumäära lõpetamisega (SHIELD) seotud maksumäära, mis oleks samaväärne GILTI määraga, kui II samba osas ei jõuta ülemaailmsele kokkuleppele⁽¹³⁾; on seisukohal, et kehtestatav tegelik minimaalne maksumäär peaks olema õiglane ja piisav, et takistada kasumi ümberpaigutamist ja hoida ära kahjulikku maksukonkurentsi;

⁽¹³⁾ The Made In America Tax Plan (Ameerika maksukava), 2021, USA rahandusministeerium, lk 12.

Neljapäev, 29. aprill 2021

17. kutsub komisjoni ja nõukogu üles tagama, et G20/OECD kaasava raamistiku läbirääkimiste tulevastes kompromissides võetaks arvesse ELi huve ning välditaks seda, et keerukus ja bürokraatia VKEde ja kodanike jaoks suureneksid;

18. peab tervitatavaks OECD sekretariaadi pingutusi leida lahendus küsimusele, kuidas kohandada meie kehtivad rahvusvahelised maksureeglid globaliseerunud ja digitaliseeritud majandusega; kiidab heaks esimese samba raames uue maksustamist võimaldava seose ja uute maksuõiguste kohta esitatud ettepaneku, millega loodaks võimalus hargmaiste ettevõtjate maksustamiseks turupõhistes jurisdiktsioonides ka siis, kui nad ei ole oma majandustegevusest tulenevalt füüsiliselt kohal; rõhutab, et kasutajate ja tarbijatega suhtlemine aitab digitaalsetes ärimudelites oluliselt väärtust luua ja seda tuleks seetõttu maksustamisõiguste jagamisel arvestada; märgib, et on veel mõned poliitikavalikud, mis tuleb kindlaks määrata ülemaailmsel tasandil;

19. tunnistab, et nn A-summa looks turupõhiste jurisdiktsioonidele uue maksustamisõiguse; rõhutab, et nende uute maksustamisõiguste kohaldamisala peaks hõlmama kõiki suuri potentsiaalselt maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise seotud hargmaiseid ettevõtjaid ning vähemalt automatiseeritud digiteenuseid ja tarbijale orienteeritud ettevõtjaid, vältides seejuures VKEdele täiendava ja ebavajaliku koormuse tekitamist;

20. kutsub liikmesriike üles toetama kokkulepet, millega tagataks piisava hulga kasumi ümberjaotamine turupõhiste jurisdiktsioonidele ning mis peaks minema kaugemale tavapärase ja mittetavapärase kasumi eristamisest, mis võib viia puhtalt kunstliku eristamiseni;

21. on mures selle pärast, et liiga keeruline süsteem võib tõepoolest luua uusi võimalusi uutest kokkulepitut reeglitest möödahiilimiseks, ning kutsub OECDd ja läbirääkimisi pidavaid liikmesriike üles töötama lihtsa ja toimiva lahenduse leidmise nimel; nõuab, et võetaks arvesse OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskava haldusmõjuga seotud järeldusi;

22. leiab, et poliitikavalikud, mida liikmesriigid läbirääkimistel kaitsevad, peaksid keerukust vähendama; toetab seetõttu lihtsustatud haldusmenetlus hargmaistele ettevõtjatele, kelle suhtes kohaldatakse uusi maksustamisõigusi, muu hulgas selleks, et kergendada rakendamist liikmesriikides, võttes arvesse liikmesriike, kes ei osale konkurentsi moonutavates maksukokkulepetes, näiteks salajastes maksutehingutes; usub, et asjakohane oleks reformida reaalturuväärtuse põhimõtet;

23. palub, et komisjon ja nõukogu tugevdaksid digimaksupoliitika alast dialoogi uue Ameerika Ühendriikide valitsusega, et leida enne 2021. aasta juunit G20/OECD kaasava raamistiku läbirääkimiste raames ühine lähenemine; tunneb heameelt USA uue administratsiooni hiljutise avalduse üle, et ta osaleb uuesti aktiivselt OECD läbirääkimistes, et jõuda kokkuleppele ja loobuda „safe harbour“-põhimõttest; kutsub komisjoni üles hoolikalt hindama USA poolt I samba suhtes kavandatavate uute kohanduste mõju; palub, et liikmesriigid oleksid reformitegevust tõsiselt õõnestada võiva „safe harbour“-klausli vastu; palub komisjonil koostada oma ettepanek digitaalrajanduse probleemide lahendamiseks, kui reformi esimesse sambasse lisatakse „safe harbour“-klausel; tuleb sellega seoses meelde komisjoni pika vaatega ettepanekut, milles keskendutakse märkimisväärsele digitaalsele kohalolule;

24. võtab teadmiseks ettepaneku vaidluste ennetamise ja lahendamise mehhanismi kohta, et vältida topeltmaksustamist ja suurendada uute reeglite aktsepteerimist; rõhutab viimati nimetatud mehhanismi olulist rolli, eriti üleminekuperioodil kuni uue rahvusvahelise maksustamiskorra kehtestamiseni; rõhutab siiski, et maksukindlus saavutatakse kõige edukamalt lihtsate, selgete ja ühtlustatud normide abil, mis hoiavad ära vaidluste tekke; rõhutab, et ükski vaidluste ennetamise ja lahendamise mehhanism ei tohiks seada arenguriike ebasoodsasse olukorda;

25. kinnitab, et rahvusvahelise lepingu puhul tuleks vältida kaubandusvaidlusi ja survemeetmeid, millel võib olla negatiivne mõju teistele majandussektoritele;

26. kutsub komisjoni üles viima lõpule oma hinnangu esimese ja teise samba mõju kohta liikmesriikide tulude kogumisele ning andma oma järeldustest nõukogule ja parlamendile teada; kutsub komisjoni üles selle mõjuhinnangu alusel liikmesriike nõustama ning neid suunama, et nad võtaksid läbirääkimistel seisukohti, mis kaitsevad ELi huve;

Neljapäev, 29. aprill 2021

27. kutsub iga liikmesriiki ja komisjoni üles oma seisukohti kooskõlastama, et rääkida ühel häälel;

Üleskutse võtta viivitamata ELi tasandi meetmeid

28. peab kahetsusväärseks, et G20/OECD kaasavas raamistikus ei leitud 2020. aasta oktoobris lahendust, mistõttu digitaalmajanduse alamaksustamine kestab kauem; rõhutab, et COVID-19 pandeemiast on saanud suurt kasu digitaliseeritud ettevõtjad, peamiselt need, kes suutsid oma tegevust laiendada, samal ajal kui paljud teised ettevõtjad, eelkõige VKEd, on kannatanud, ning et see on üleminekut digitaalmajandusele kiirendanud, mis rõhutab seega veelgi vajadust leida mitmepoolseid lahendusi praeguse maksusüsteemi reformimiseks, et tagada digitaalmajanduse õiglane panus;

29. rõhutab, et valitsused peavad COVID-19 kriisist taastumiseks koguma enneolematul hulgal vahendeid ning et alamaksustatud sektorite tulude kasutuselevõtmine võib majanduse taastamise rahastamist hõlbustada;

30. on seisukohal, et digitaalmajandusest tulenevad maksuprobleemid on ülemaailmne küsimus ning et rahvusvahelise koordineerimise võimaldamiseks on kiiresti vaja kokkulepet G20/OECD riikide tasandil; on seisukohal, et suurte sihtidega ja ühtlustatud rahvusvaheline lahendus on parem kui riiklike või piirkondlike digimaksude killustatus, millega võivad kaasneda riskid, ning et see saavutab nõukogus hoopist tõenäolisemalt ühehääle toetuse;

31. nõuab seepärast tungivalt, et EL peaks vaatamata läbirääkimiste edenemisele G20/OECD kaasavas raamistikus olema 2021. aasta lõpuks valmis andma käiku oma digitaalmajanduse maksustamise lahendused, eriti kuna OECD ettepanekud puudutavad ainult väikest ettevõtjate rühma ega pruugi olla piisavad; kutsub komisjoni üles järgima 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet eelarvealase koostöö kohta, esitades 2021. aasta juuniks oma ettepanekud digimaksu kohta ning viies need juba eelnevalt kooskõlla G20/OECD kaasava raamistikuga saavutatava reformiga, kui selles jõutakse kokkuleppele; soovib komisjonil koostada 2021. aasta keskpaigaks tegevuskava, milles võetakse arvesse eri stsenaariume, eelkõige OECD tasandil saavutatud kokkuleppe korral ja ilma selleta;

32. palub komisjonil kaaluda vajaduse korral esimese sammuna eelkõige Euroopa digiteenuste maksu kehtestamist; rõhutab, et kui OECD/G20 kaasava raamistiku raames jõutakse rahvusvahelisele kokkuleppele, tuleks neid Euroopa lahendusi vastavalt kohandada; tuletab meelde, et ELi digiteenuste maksu saab ette näha üksnes ajutise esimese sammuna;

33. nõuab, et EL rakendaks rahvusvaheliste läbirääkimiste tulemusena sõlmitavat tulevast kokkulepet ühtlustatud viisil, ja palub komisjonil esitada sellekohase ettepaneku;

34. rõhutab, et OECD läbirääkimiste ebaõnnestumine tooks kaasa digimaksude edasise killustumise, mis võib olla kahjulik ka neile Euroopa ettevõtjatele, kes soovivad laiendada oma ärimudeleid teistele turgudele; tuletab meelde, kui oluline on jõuda kokkuleppele OECD tasandil, et vältida võimalikke kaubandussõdasid; rõhutab, et kuigi maksustamine kuulub liikmesriikide pädevusse, on vaja tugevat koordineerimist;

35. rõhutab, et ELi digivaldkonna ettevõtjad, kelle peakorter asub ELi liikmesriigis ja kelle suhtes kohaldatakse ELi äriühingu tulumaksu, on ebasoodsamas olukorras võrreldes välismaiste äriühingutega, kellel ei ole üheski liikmesriigis füüsilist kohalolu ja kes võivad seetõttu vältida äriühingu tulumaksu maksmist ELis isegi siis, kui nende tegevus hõlmab Euroopa kasutajaid; rõhutab, et tavapäraste teenuste ja automatiseeritud digiteenuste osutajatele ning tarbijale orienteeritud ettevõtjatele tuleb ELis luua võrdsed võimalused, tagades viimaste piisavalt maksustamise õiglase määraga seal, kus nad saavad kasumit;

36. rõhutab, et mis tahes ELi digiteenuste maksuga tuleb vältida nõuete täitmisega seotud kulude tarbetut suurenemist ning selle kohta tuleb esitada selged määratlused ja läbipaistvad sätted, mida on lihtne järgida ja mille täitmist on lihtne tagada, ning edendada õigus- ja regulatiivset kindlust;

37. nõuab proportsionaalsete reeglite vastuvõtmist, et mitte kahjustada VKEsid, idufirmasid ja ettevõtjaid, kes tegelevad oma äritegevuse digitaliseerimisega; rõhutab, et maksupoliitika võib olla üks vahenditest, mis toetab ühtse turu konkurentsivõimet selles valdkonnas; rõhutab, et vaja on majanduskasvu soodustavat maksupoliitikat, mille eesmärk on tugevdada ühtse turu rahvusvahelist konkurentsivõimet;

Neljapäev, 29. aprill 2021

38. rõhutab vajadust vaadata läbi kehtivad topeltmaksustamise reeglid, et tagada kogu ELis väljaviidava kasumi maksustamine;

39. märgib, et mõned liikmesriigid peavad ülimalt digitaliseeritud ettevõtjate maksustamist kiireloomuliseks küsimuseks ja on kehtestanud seetõttu riiklikul tasemel mitmeid digiteenuste makse; märgib, et need riiklikud digimaksud mõjutavad rahvusvahelist kaubandust ja läbirääkimisi; juhib siiski tähelepanu sellele, et riiklike lahenduste ühepoolne kasutuselevõtmine võib tekitada ühtsel turul killustumise ja maksualase ebakindluse ohu; rõhutab, et riiklike meetmete paljusus muudab kooskõlastatud Euroopa lahenduse kasutuselevõtmise veelgi pakilisemaks; tuletab meelde, et pärast mõjusa mitmepoolse lahenduse leidmist tuleb need riiklikud meetmed tasahaaval kõrvale jätta;

40. tuletab meelde, et ehkki maksustamine kuulub eelkõige liikmesriigi pädevusse, peavad valitsused seda võimalikult suurel määral tegema kooskõlas ELi õiguse ühiste põhimõtetega, et tagada riiklike raamistike vaheline kooskõla, mis tagab omakorda õiglase konkurentsi ning aitab ära hoida negatiivse mõju ELi maksustamispõhimõtete üldisele ühtsusele;

41. märgib, et nõukogu ei jõudnud kokkuleppele ühegi komisjoni asjaomase ettepaneku suhtes – ei digiteenuste maksu, olulise digitaalse kohalolu, äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi ega äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi suhtes; kutsub liikmesriike üles oma seisukohti nende ettepanekute suhtes uuesti kaaluma, kui OECD läbirääkimised peaksid ebaõnnestuma, eelkõige COVID-19 kriisi enneolematuid asjaolusid arvestades, või kaaluma nende integreerimist OECD kokkulepete võimalikku rakendamisse tulevikus, ning kaaluma kõiki aluslepingutes sätestatud võimalusi, kui ühehäälsel kokkulepet ei saavutata;

42. palub liikmesriikidel alustada nõukogus üles uuesti kõrgetasemelist poliitilist dialoogi, et valmistada ette pinda otsuse tegemiseks digitaalajanduse ühtsel turul maksustamise kohta, olenemata rahvusvaheliste läbirääkimiste tulemustest; kutsub nõukogu üles parlamendi poolt juba vastu võetud seadusandlike ettepanekutega edasi liikuma, et järgida ELi institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõtet;

43. kiidab heaks komisjoni 14. jaanuari 2021. aasta mõjuhindangu digimaksu kohta; märgib, et digitaliseerimine võib suurendada tootlikkust ja tarbijate heaolu, kuid samuti on ülimalt oluline tagada, et suured ja ülimalt digitaliseeritud ettevõtjad annaksid ühiskonda oma õiglase panuse; kutsub komisjoni üles hoolikalt hindama, kuidas digitegevuste, -tehingute, -teenuste või -ettevõtjate ulatus, määratlus ja segmenteerimine on vastavuses rahvusvahelisel tasandil globaalse lahenduse leidmiseks tehtava tööga;

44. võtab teadmiseks esialgses mõjuhindangus nimetatud kolm maksupoliitika võimalust, nimelt:

- a) äriühingu tulumaksu suurendamine, mis oleks kooskõlas rahvusvaheliste läbirääkimiste ja kahepoolsete maksulepingutega;
- b) tulul põhinev maks, kui puudub mõjus rahvusvaheliselt kokku lepitud lahendus, kuid juhib siiski tähelepanu sellele, et digimaksuga tuleks eelistatavalt maksustada kasumit;
- c) maks ELis tehtud ettevõtjate vahelistelt digitehingutelt, millega kaasneb oht, et suurtelt digitaliseeritud ettevõtjatel kantakse maksukoormus üle kõnealustest teenustest sõltuvatele väiksematele ettevõtjatele;

45. nõuab, et iga variandi puhul hinnataks üksikasjalikult mõju nii ELi digitaalarengu tegevuskavale kui ka ühtsele turule, kuid ka võimalike kaubandusvaidluste teket ja teiste ettevõtjate vastumeetmete võtmist ning võimalikku ülekanduvat mõju teistele majandussektoritele;

46. nõuab, et parlamendile antaks maksustamise valdkonna seadusandlikes menetlustes suurem roll; kutsub komisjoni üles uurima kõiki aluslepingute pakutavaid võimalusi; võtab sellega seoses teadmiseks komisjoni 15. jaanuari 2019. aasta teatises „Tõhusama ja demokraatlikuma otsustusprotsessi poole ELi maksupoliitika“ pakutud ülemineku kvalifitseeritud hääleteenamusele;

Digimaks kui ELi uus omavahend

47. peab tervitatavaks 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise ning uute omavahendite kohta, mis hõlmab tegevuskava uute omavahendite kasutuselevõtmiseks⁽¹⁴⁾, kooskõlas kõikehaaravuse põhimõttega, ning tuletab

⁽¹⁴⁾ ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28.

Neljapäev, 29. aprill 2021

meelde komisjoni õiguslikult siduvat kohustust esitada 2021. aasta juuniks seadusandlik ettepanek ELi digimaksu kui omavahendi kohta; rõhutab Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õiguslikult siduvat kohustust järgida viivitamata tegevuskavas sätestatud meetmeid, et võtta see kasutusele hiljemalt 1. jaanuariks 2023;

48. tuletab meelde, et Euroopa Parlament on mitmes raportis ja resolutsioonis suure hääleteenamusega kinnitanud oma pühendumust ELi digimaksu kui omavahendi kasutuselevõtmisele ⁽¹⁵⁾;

49. rõhutab, et institutsioonidevaheline kokkulepe, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtu tegevuskava, kohustab nõukogu, parlamenti ja komisjoni liikuma pöördumatult edasi ELi digimaksu kehtestamisega, mis kantakse ELi pikaajalisse eelarvesse täies ulatuses omavahendina ja pikaajalise stabiilse sissetulekuallikana; toonitab, et olenemata sellest, kas põhireeglid määratakse kindlaks OECD või ELi tasandil, võivad liikmesriikides digimajanduse maksustamisest saadavad tulud muutuda ja peavadki muutuma omavahendiks; on seisukohal, et sama lähenemisviisi tuleks järgida ka mis tahes muude tulude puhul, mis tekivad OECD tasandil sõlmitud lepingute tulemusel;

50. on seisukohal, et ELi digimaksu tulud oleksid otseses seoses ühtse turu avatud piiride ja digitaalse liiduga ning moodustaksid seetõttu ELi omavahenditele väga sobiva ja tegeliku aluse; rõhutab, et selle uue avaliku sektori tuluvoo suunamine ELi eelarvesse aitaks lahendada mitmeid maksude samaväärsuse ja maksusüsteemi ühtsusega seotud probleeme;

51. nõuab, et kehtestataks maksude planeerimise ja rakendamise reeglid, mille eesmärk on minimeerida majandusliku mõju ülekandumise ohtu ELi kodanikele ja tarbijatele; on veendunud, et digimaksust saadava tulu muutmine ELi eelarve omavahendiks aitaks selliseid kulusid liikmesriikide vahel õiglaselt hajutada ja ümber jaotada;

52. tuletab meelde, et ELi digimaksul ja/või OECD reeglitel põhinevaid omavahendeid ei tohi vastavalt universaalsuse põhimõttele ametlikult eraldada ühegi konkreetse programmi või fondi raames tehtavateks kulutusteks; tuletab meelde, et need omavahendid kujutavad endast üldtulu koos kõigi muude uute omavahenditega, mille kogusumma peaks olema piisav vähemalt Euroopa Liidu taasterahastu tagasimaksete kulude katmiseks; tuletab meelde, et mis tahes tulu uutest omavahenditest, mis ületab tegelikke tagasimaksevadjadusi, peab endiselt jääma üldtuluna ELi eelarvesse;

53. tuletab meelde, et institutsioonidevahelise kokkuleppe II lisa punkti G kohaselt tunnustavad institutsioonid, et uute omavahendite kogumi kasutuselevõtmine peaks toetama mitmeaastase finantsraamistiku kohaste liidu kulude piisavat rahastamist;

54. on seisukohal, et ELi digimaksust saadav tulu moodustab osa uute omavahendite kogumist, millest saadav tulu on piisav vähemalt selleks, et katta ELi eelarvest taasterahastu „NextGenerationEU“ toetuste osast tulenevad edaspidised tagasimaksekulud (põhisumma ja intressid), mille suuruseks prognoositakse aastatel 2028–2058 keskmiselt 15 miljardit eurot aastas ja maksimaalselt 29,25 miljardit eurot aastas, vältides samal ajal ELi programmide kulude vähendamist; märgib, et tuluprognosid ulatuvad mitmest miljardist eurost mitmekümne miljardi euroni sõltuvalt eri teguritest, sealhulgas maksubaasi, maksustatava üksuse, maksustamise koha, maksu arvutamise ja maksumäära täpsest kindlaksmääramisest ning majanduskasvu määradest asjaomastes sektorites;

55. rõhutab, et institutsioonidevahelise kokkuleppe tegevuskavas ette nähtud uute omavahendite, sealhulgas ELi digimaksu kasutuselevõtmine suurendab ELi finantsautonoomiat ja võimet täita ELi kodanike ootusi seoses ELi strateegiliste poliitikaeesmärkidega, nagu õiglane ja tugev Euroopa ühtne turg, õiglasel üleminekul põhinev Euroopa roheline kokkulepe, Euroopa sotsiaaloiguste samm ja digipööre ning suure tõhususega ELi lisaväärtuse loomine, võrreldes riikliku tasandi kulutustega;

⁽¹⁵⁾ Eelkõige 14. märtsi 2018. aasta resolutsioon Euroopa Liidu omavahendite süsteemi reformimise kohta (ELT C 162, 10.5.2019, lk 71), 14. novembri 2018. aasta resolutsioon pealkirjaga „Vaheraport mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kohta – parlamenti seisukoht kokkuleppe saavutamiseks“ (ELT C 363, 28.10.2020, lk 179), 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ja omavahendite kohta: aeg täita kodanike ootused (vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0032), 15. mai 2020. aasta resolutsioon järgmise mitmeaastase finantsraamistiku, omavahendite ja majanduse taastamise kava kohta (vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0124), 23. juuli 2020. aasta resolutsioon Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020. aasta erakorralise kohtumise järelduste kohta (vastuvõetud tekstid P9_TA(2020)0206) ning 16. septembri 2020. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi (vastuvõetud tekstid P9_TA(2020)0220).

Neljapäev, 29. aprill 2021

56. tuletab meelde, et ELi digimaksust saadav tulu peab aitama kaasa taasterahastu tagasimaksetele ning liidu programmide ja fondide kulude rahastamisele; kinnitab sellega seoses veel kord, et mis tahes osa digimaksust saadavast tulust, mille liikmesriigid endale jätavad, peaks olema rangelt proportsionaalne selle sissenõudmiskuludega ega tohiks põhjendamatult kahjustada ELi eelarvet;

57. nõuab tungivalt, et komisjon arvestaks ELi digimaksu omavahendina kasutusele võtmist käsitlevate seadusandlike ettepanekute ja läbivaadatud omavahendite otsuse ettevalmistamisel parlamendi seisukohta, ning kutsub nõukogu üles ettepanekut kooskõlas tegevuskavaga kiiresti vastu võtma; ergutab institutsioone kiiresti ja konstruktiivselt asuma kokkulepitud omavahendite tegevuskavas ette nähtud korrapärase dialoogi juurde; nõuab tungivalt, et Euroopa Ülemkogu kinnitaks ELi otsustava juhtrolli ülemaailmses püüdluses õiglasema maksustamise poole, võttes kiireid ja otsustavaid meetmeid digimaksu kui omavahendi kasutuselevõtmiseks 2021. aasta jooksul; väljendab sellega seoses heameelt Euroopa Ülemkogu liikmete 25. märtsi 2021. aasta avalduse üle, milles rõhutatakse nende pühendumust sellele püüdlusele;

o

o o

58. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0148

Daphne Caruana Galizia mõrv ja õigusriik Maltal

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Daphne Caruana Galizia mõrvamise ja õigusriigi kohta Maltal (2021/2611(RSP))

(2021/C 506/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikleid 2, 4, 5, 6, 7, 9 ja 10,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 20,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „põhiõiguste harta“) artikleid 6, 7, 8, 10, 11, 12 ja 47,
 - võttes arvesse oma 15. novembri 2017. aasta ⁽¹⁾, 28. märtsi 2019. aasta ⁽²⁾ ja 16. detsembri 2019. aasta ⁽³⁾ resolutsioone õigusriigi kohta Maltal,
 - võttes arvesse demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste järelevalverühma korraldatud kuulamisi, arvamuste vahetusi ja delegatsioonide visiite alates selle rühma loomisest kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis 15. novembril 2017. aastal,
 - võttes arvesse demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste järelevalverühma esimehe ning Malta peaministri vahelist kirjavahetust, mis toimus viimati 2021. aasta aprillis,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 26. juuni 2019. aasta resolutsiooni 2293 (2019) Daphne Caruana Galizia mõrvamise ja õigusriigi kohta Maltal ja mujal ning kogu tõe väljaselgitamise tagamise kohta,
 - võttes arvesse raportit Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooni 2293 (2019) järelmeetmete kohta, mille parlamentaarse assamblee õigusküsimuste ja inimõiguste komitee kinnitas 8. detsembril 2020,
 - võttes arvesse Veneetsia komisjoni 8. oktoobri 2020. aasta arvamust kümne õigusakti ja seaduseelnõu kohta, millega rakendatakse arvamuses CDL-AD (2020) 006 käsitletud seadusandlikke ettepanekuid,
 - võttes arvesse komisjoni 2020. aasta aruannet õigusriigi olukorra kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 20. aprilli 2021. aasta otsust kohtuasjas C-896/19 Repubblika vs. Il-Prim Ministru ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine; arvestades, et need väärtused on universaalsed ja liikmesriikidele ühised;
- B. arvestades, et õigusriik ning demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamine, samuti ELi aluslepingutes ja rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates aktides sätestatud väärtuste ja põhimõtete järgimine on liidu ja liikmesriikide jaoks kohustused, mida tuleb täita; arvestades, et kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 2, artikli 3 lõikega 1 ja artikliga 7 on liidul võimalus võtta meetmeid, kui on vaja kaitsta ühiseid väärtusi, millele liit on rajatud;

⁽¹⁾ ELT C 356, 4.10.2018, lk 29.

⁽²⁾ ELT C 108, 26.3.2021, lk 107.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0103.

⁽⁴⁾ 20. aprilli 2021. aasta otsus kohtuasjas C-896/19: Repubblika vs. Il-Prim Ministru, ECLI:EU:C:2021:311.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- C. arvestades, et põhiõiguste harta on ELi esmase õiguse osa; arvestades, et väljendusvabadus ning meediavabadus ja meedia mitmekesisus on sätestatud põhiõiguste harta artiklis 11 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 10;
- D. arvestades, et kohtusüsteemi sõltumatus on sätestatud ELi lepingu artikli 19 lõikes 1, põhiõiguste harta artiklis 47 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 6 ning see on võimude lahususe demokraatliku põhimõtte oluline eeldus;
- E. arvestades, et ühe liikmesriigi süstemaatiline keeldumine järgimast Euroopa Liidu põhiväärtusi ja aluslepinguid, millega ta on vabatahtlikult ühinenud, mõjutab kogu ELi;
- F. arvestades, et korruptsioonijuhtumeid uurinud Malta ajakirjanik ja blogipidaja Daphne Caruana Galizia mõrvati 16. oktoobril 2017. aastal toimunud autopommirünnakus; arvestades, et teda oli ahistatud ja ta oli saanud arvukalt ähvardusi telefonikõnede, kirjade ja tekstisõnumite teel, samuti oli süüdatud tema maja ja tapetud tema koer; arvestades, et end palgamõrvariks tunnistanud isik kinnitas 16. märtsil 2021 kohtus, et kaks aastat enne Daphne Caruana Galizia mõrva oli olemas veel üks, varasem plaan tema tapmiseks AK-47 relvaga;
- G. arvestades, et Malta ametiasutuste juhitud ja Europoli abil tehtud uurimiste tulemusel on tuvastatud, kohtukutse saanud ja kohtu alla antud mitu kahtlusalust ja üks võimalik mõrva kavandaja, nimelt Dubais asuva äriühingu 17 Black Ltd. omanik ja endine ettevõtte ElectroGas Malta Ltd. direktorite nõukogu liige; arvestades, et uurimisse oli kaasatud ka föderaalne uurimisbüroo (FBI);
- H. arvestades, et üks väidetav osavõtja ja mõned kohtumenetluses kasutatud salvestised on viidanud, et Malta peaministri endine kantseleiülem oli seotud mõrva kavandamise ja rahastamisega ning üritas seda hiljem kinni mätsida;
- I. arvestades, et peaministri endine kantseleiülem astus ametist tagasi 26. novembril 2019 pärast seda, kui politsei oli ta Daphne Caruana Galizia mõrva asjus üle kuulanud; arvestades, et 20. märtsil 2021 ta vahistati ning talle ja mitmele äripartnerile esitati süüdistus rahapesus, pettuses ja korruptsioonis seoses eraldi juhtumiga, mida Daphne Caruana Galizia oli käsitlenud; arvestades, et ta lasti 5. aprillil 2021 kautsjoni alusel kohtueelsest kinnipidamisest vabaks;
- J. arvestades, et Malta toonane turismiminister, varasem energeetikaminister, astus 26. novembril 2019 tagasi; arvestades, et uurivate ajakirjanike konsortsium on avaldanud üksikasjaliku aruande ühe Hiina perekonna ärisidemete kohta endise energeetikaministriga ning peaministri endise kantseleiülemaga⁽³⁾; arvestades, et väidetavalt oli Hiina perekonnal keskne roll läbirääkimistel 380 miljoni euro suuruse investeeringu üle, mille tegi Hiina riigile kuuluv Shanghai Electric Power Malta riiklikus elektriettevõttes Enemalta, ning sellele perekonnale kuuluvad äriühingud Dow's Media Company ja Macbridge, kellest viimane kavatses maksta kuni 2 miljonit USA dollarit Panama ettevõtetele, mida kontrollisid endine energeetikaminister ja peaministri endine kantseleiülem; arvestades, et Daphne Caruana Galizia oli keskendunud nende äritehingute uurimisele, kui ta mõrvati;
- K. arvestades, et 2019. aasta lõpus algatati Daphne Caruana Galizia mõrva avalik sõltumatu uurimine, mis on veel pooleli;
- L. arvestades, et ühele kahtlusalusele Daphne Caruana Galizia mõrva pooleliolevas kohtuasjas andis president armu, kuna ta osales eraldi kohtuasjas ja andis vande all tunnistuse; arvestades, et selle isiku väidete kohaselt võis endine majandusminister osaleda ajakirjaniku tapmise vandenõus ning üks praeguse valitsuse minister oli seotud raske kuriteoga, mis tekitab spekulatsioone seoses 2010. aastal Qormis HSBC panga peakorteris toimunud röövimiskatsega, mis tõi kaasa tulevahetuse politseiga;

⁽³⁾ „Special Report: Money trail from Daphne murder probe stretches to China“ (Eriaruanne: Daphne mõrva uurimine ulatub Hiinasse), Reuters, 29. märts 2021.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- M. arvestades, et Malta justiits-, võrdõiguslikkuse- ja valitsemisküsimuste ministeeriumi endine kodanikuõiguste ja reformide eest vastutav parlamentaarne riigisekretär võttis väidetavalt vastu raha isikult, keda süüdistatakse Daphne Caruana Galizia mõrva tellimises, pärast seda, kui ta tegutses enda sõnul 2019. aastal kavandatud kinnisvaramüügi vahendajana; arvestades, et seda kinnisvaramüüki ei toimunud;
- N. arvestades, et Maltal on seoses korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitlusega jätkuvalt tõsiseid mureküsimusi, nagu on märgitud komisjoni 2020. aasta aruandes õigusriigi olukorra kohta; arvestades, et praegused ennetuse, uurimise ja vastutuselevõtmise nõuded on selgelt ebapiisavad; arvestades, et see ähvardab õõnestada kodanike usaldust avaliku sektori asutuste vastu ning tuua kaasa ohtlikke sidemeid kuritegelike rühmituste ja avaliku sektori asutuste vahel; rõhutab, et organiseeritud kuritegevuse teeb võimalikuks eelkõige korruptsioon; arvestades, et on käivitatud struktuurireformi projekt, et kõrvaldada vajakajäämised ja tugevdada institutsioonilist korruptsioonivastast raamistikku, sealhulgas õiguskaitset ja süüdistuste esitamist;
- O. arvestades, et ajakirjanike, eelkõige – kuid mitte ainult – uurivate ajakirjanike vastu esitatakse üha rohkem nn vaigistuskaebusi, mille eesmärk on üksnes takistada nende tööd, vältida avalikku kontrolli ja hoida ära ametiasutuste vastutusele võtmist, ja see mõjub meediavabadusele pärssivalt; arvestades, et ajal, kui Daphne Caruana Galizia mõrvati, olid tema pangakontod külmutatud ennetava arestimismääruse alusel seoses nelja laimusuüdistusega, mille olid esitanud Malta endine majandusminister ja tema abi; arvestades, et ajakirjaniku vastu oli selleks ajaks algatatud tsiviilmenetlusi 42 laimuhagi alusel, neist ühe oli esitanud toonane peaminister, kaks toonane turismiminister ja kaks toonane peaministri kantseleiülem;
1. on sügavalt mures viimaste paljastuste pärast Daphne Caruana Galizia mõrva uurimises, eelkõige ministrite ja poliitiliste isikute võimaliku osalemise pärast; tunnustab mõrvajuhtumi uurimisel tehtud edusamme; kordab siiski, et hiljutised paljastused tõstatavad juhtumi ja selle uurimise kohta uusi küsimusi;
 2. nõuab tungivalt, et Malta valitsus kasutaks kõiki vajalikke vahendeid, et tuua kohtu ette mitte ainult kõik isikud, kes on seotud Daphne Caruana Galizia mõrvaga, vaid ka need, kes on seotud kõigi muude juhtumitega, mille ta enne ta mõrva päeavalgele tõi ja mida praegu uuritakse või millest on teatatud; on veendunud, et Daphne Caruana Galizia töö oli korruptsiooni paljastamisel Maltal väga oluline ning et hiljutised arengud sellega seotud uurimistes kinnitavad, et sõltumatu meedia ja aktiivne kodanikuühiskond on õigluse, demokraatia ja õigusriigi alustalad;
 3. kordab oma nõudmist kaasata Europol täielikult ja pidevalt mõrva uurimise ja sellega seotud uurimiste kõigisse aspektidesse; nõuab Europoli suuremat kaasamist, kuna see annab tulemusi;
 4. väljendab rahulolu, et Daphne Caruana Galizia mõrva avalik sõltumatu uurimine jätkub; kutsub Malta valitsust ja pädevaid asutusi üles täielikult järgima kõiki uurimise põhjal tehtud soovitusi;
 5. väljendab muret selle pärast, et mõrva kohtuprotsessis on korduvalt pakutud ja kasutatud presidendi armuandmist; rõhutab, et teiste kuritegudega seoses antud tunnistusi tuleks väga hoolikalt hinnata ja neid ei tohiks kasutada selleks, et vältida täielikku õigusemõistmist mõrva eest; märgib siiski, et presidendi armuandmine ja kokkuleppemenetlus olid kaks asjaolu, mis viisid 2019. aasta novembris ühe mõrva toimepanemises kahtlustatava isiku vahistamiseni;
 6. tunnustab, et ehkki suure hilinemisega, on tehtud edusamme kohtuasjaga seotud rahapesu ja korruptsioonijuhtumite uurimises, eelkõige seoses peaministri endise kantseleiülemaga; rõhutab siiski, et viimased tunnistused ja paljastused on toonud ilmsiks uusi kahtlasi fakte ja võimalikke kuritegusid, ning kutsub seetõttu Malta ametiasutusi üles alustama ja jätkama viivitamata nende juhtumite uurimist, võttes arvesse ka ametiisikute võimalikke kaitseid tõendeid varjata ning uurimist ja kohtumenetlusi takistada;

Neljapäev, 29. aprill 2021

7. on seisukohal, et kõiki korrupsiooni- ja pettusesüüdistusi, eriti kõrgel poliitilisel tasandil, tuleks uurida ja nende eest vastutusele võtta vajaliku rangusega ja asjakohasel tasandil, ka siis, kui süüdistused hõlmavad võimalikke välismaiseid osalejaid; peab küsitavaks, kas on asjakohane, et endise kodanikuõiguste ja reformide eest vastutava parlamentaarse riigisekretäri vastu esitatud süüdistusi uurib ainult avaliku elu standardite eest vastutav volinik;
8. kordab, et Malta valitsus peab käsutama võitlust organiseeritud kuritegevuse, korrupsiooni ja ajakirjanike hirmutamise vastu esmatähtsa ülesandena;
9. võtab teadmiseks, et Euroopa Liidu Kohus leidis oma 20. aprilli 2021. aasta otsuses, et Malta 2016. aasta põhiseaduse reformiga kehtestatud sätted kohtunike ametisse nimetamise kohta tugevdasid kohtusüsteemi sõltumatust ja olid seetõttu kooskõlas ELi õigusega;
10. peab väga kahetsusväärseks, et aastate jooksul Maltal toimunud sündmused on toonud kaasa tõsise ja püsiva ohu õigusriigile, demokraatiale ja põhiõigustele, sealhulgas seadnud küsimuse alla meediavabaduse, õiguskaitse- ja kohtuasutuste sõltumatuse poliitilisest sekkumisest ning rahumeelse kogunemise vabaduse; on seisukohal, et võimude lahususega seotud põhiseaduslikke tagatiseid tuleks veelgi tugevdada; märgib, et pärast komisjoni, Euroopa Nõukogu ja Veneetsia komisjoni mõnede soovitude rakendamist on Malta valitsus teinud õigusriigi valdkonnas edusamme; kutsub Malta valitsust üles jätkama pingutusi oma institutsioonide tugevdamiseks;
11. on tõsiselt mures mõnede Maltat käsitlevate järelduste pärast komisjoni 2020. aasta aruandes õigusriigi olukorra kohta, eelkõige Maltal juurdunud korrupsiooni pärast; väljendab siiski heameelt, et on käivitatud struktuurireformi projekt; palub veel kord, et komisjon kasutaks kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid ja menetlusi, et tagada ELi õiguse täielik järgimine seoses kohtusüsteemide tõhusa toimimise, rahapesu vastase võitluse, pangandusjärelevalve, riigihangete ning linnaplaneerimise ja -arenguga;
12. kordab oma üleskutset Malta ametivõimudele rakendada täielikult kõik Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee, Veneetsia komisjoni, riikide korrupsioonivastase ühenduse (GRECO) ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid hindav eksperdikomitee (Moneyval) soovitusel, mida ei ole veel täidetud; on seisukohal, et riigi parlamenti ja parlamendiliikmeid, konstitutsioonikohtu otsuste mõju ja erikohtuid käsitlevaid soovitusi tuleks nõuetekohaselt rakendada; kutsub Malta ametivõime üles küsima Veneetsia komisjoni arvamust selle soovitude järgimise kohta; jätab endale õiguse esitada selline taotlus ise vastavalt Veneetsia komisjoni põhikirja artikli 3 lõikele 2 ning Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liidu vahelise vastastikuse mõistmise memorandumiga punktidele 28;
13. tunnistab, et Daphne Caruana Galizia mõrvamine andis tõuke reformideks ajakirjanike kaitse parandamiseks ja meediavabaduse kaitsmiseks; rõhutab siiski, et Malta ametiasutused peaksid astuma rohkem tõendatavaid samme ja rakendama pikaajalisi seadusandlikke ja poliitilisi meetmeid, millega tagada Maltal tingimused kriitilise ja sõltumatu ajakirjanduse jaoks ning poliitikute ja ametnike vastutus, eelkõige mis puudutab ajakirjanike ähvardamise, kiusamise ja dehumaniseerimise – nii avalikult kui ka veebis – ärahoidmist ja karistamist; kutsub Malta valitsust üles lahendama probleeme, mis on seotud meediavabaduse ja meediat reguleerivate asutuste ning avaliku ja erameedia sõltumatusega poliitilisest sekkumisest ning vihakõne üha sagedasema kasutamisega sotsiaalmeedias;
14. on sügavalt mures kodakondsuse ja elamisloa skeemide kahjuliku mõju pärast ELi kodakondsuse terviklikkusele; tuletab meelde, et hiljuti on tulnud ilmsiks naturalisatsiooniks vajalike elukohanõuete leebe tõlgendamine, samuti vahendajate roll ja ametiisikute osalemine; palub veel kord, et Malta ametivõimud tagaksid läbipaistvuse ning lõpetaksid investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise skeemid, mitte lihtsalt ei muudaks neid; palub, et komisjon esitaks oma põhjendatud arvamuse asjaomases rikkumismenetluses nii kiiresti kui võimalik;
15. märgib, et uurivate ajakirjanike ja rikkumisest teatajate kaitse on ühiskonna huvides väga oluline; märgib, et rahvusvahelistel ja Malta kodanikuühiskonna organisatsioonidel ja ajakirjanikel on keskne roll Daphne Caruana Galizia alustatud uurimiste jätkamisel; palub, et Malta ametiasutused tagaksid ajakirjanike ja rikkumisest teatajate isikliku turvalisuse, elatusvahendite ja seega sõltumatuse kaitse iga hinna eest ja igal ajal; kutsub Malta ametiasutusi üles rakendama kiiresti direktiivi (EL) 2019/1937⁽⁶⁾;

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

Neljapäev, 29. aprill 2021

16. kutsub komisjoni üles esildama ELi SLAPP-kaebuste vastaseid õigusakte, et kaitsta ajakirjanikke pahatahtlike kohtuasjade eest; palub Malta ametivõimudel vahepeal jõustada SLAPP-kaebusi käsitlevad riigisised õigusaktid; rõhutab, et võitluses korruptsiooni ja haldusomavoli tuleks uurivale ajakirjandusele erist tähelepanu pöörata ning anda finants- ja maksutoetust, sest tegemist on üldsuse huve teeniva vahendiga; rõhutab vajadust kiire reageerimise mehhanismide järele ajakirjandus- ja meediavabaduse rikkumiste korral ning piiriülese uuriva ajakirjanduse fondi järele;

17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule ning Malta Vabariigi presidendile.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0155

COVID-19 pandeemia Ladina-Ameerikas**Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon COVID-19 pandeemia kohta Ladina-Ameerikas (2021/2645(RSP))**

(2021/C 506/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut,
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) 11. märtsi 2020. aasta avaldust, milles kuulutati COVID-19 pandeemiaks,
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) 30. jaanuari 2020. aasta avaldust, milles kinnitatakse, et COVID-19 puhang kujutab endast rahvusvahelise tähtsusega rahvatervisealast hädaolukorda,
- võttes arvesse oma 13. novembri 2020. aasta resolutsiooni COVID-19 tõkestamise meetmete mõju kohta demokraatiale, õigusriigile ja põhiõigustele ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Investeerimispanka aruannet „EIP tegevus 2020. aastal – Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkond“ (EIB Activity in 2020 – Latin America and the Caribbean),
- võttes arvesse Üleameerikalise Tervishoiuorganisatsiooni (Pan American Health Organization) avaldatud aruandeid,
- võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) 2020. aasta novembrikuu aruannet „COVID-19 Ladina-Ameerikas ja Kariibi piirkonnas – ülevaade valitsuste reageeringutest kriisile“ (COVID-19 in Latin America and the Caribbean: An overview of government responses to the crisis),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 8. aprilli 2020. aasta ühisteatist ELi üleilmse tegevuse kohta seoses COVID-19ga (JOIN(2020)0011),
- võttes arvesse komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni 16. septembri 2020. aasta kõnet Euroopa Liidu olukorra kohta,
- võttes arvesse kõrge esindaja Josep Borrelli 5. mail 2020. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust inimõiguste olukorra kohta koroonaviiruse pandeemia ajal,
- võttes arvesse nõukogu 8. juuni 2020. aasta järeldusi Euroopa tiimi üleilmse tegevuse kohta seoses COVID-19ga,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17.–21. juulil 2020. aastal toimunud kohtumise järeldusi taastekava ja mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) kohta,
- võttes arvesse nõukogu 13. juuli 2020. aasta järeldusi, milles sätestatakse ELi prioriteedid ÜROs ja ÜRO Peaassamblee 75. istungjärgul (järelduste teema: „Mitmepoolsuse ning tugeva ja tõhusa, kõigile kasu toova ÜRO toetamine“),
- võttes arvesse oma 25. novembri 2020. aasta resolutsiooni COVID-19 puhangu välispoliitiliste tagajärgede kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarse assamblee kaaspresidentide 5. novembri 2020. aasta avaldust tervikliku ja kahe piirkonna (ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna) vahelise strateegia kohta COVID-19 pandeemia mõju leevendamiseks,
- võttes arvesse Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarse assamblee kaaspresidentide 30. märtsi 2020. aasta avaldust COVID-19 pandeemia kohta,
- võttes arvesse oma 17. aprilli 2020. aasta resolutsiooni ELi kooskõlastatud meetmete kohta võitluses COVID-19 pandeemia ja selle tagajärgede vastu ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0307.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0322.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0054.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- võttes arvesse Euroopa välisteestuse 14. detsembri 2020. aasta ühiskommünikeed, mis koostati EL 27 ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna ministrite mitteametliku kohtumise tulemusena,
 - võttes arvesse Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna majanduskomisjoni aruannet „Ladina-Ameerika sotsiaalne olukord 2020. aastal“ (Social Panorama of Latin America 2020), mis avaldati 2021. aastal,
 - võttes arvesse 21. aprillil 2021. aastal Andorras toimunud 27. Ibero-Ameerika riigipeade ja valitsusjuhtide tippkohtumist ning selle tulemusena vastu võetud deklaratsiooni,
 - võttes arvesse nõukogu aastaaruandeid Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A9-0204/2020),
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ning muid ÜRO inimõiguste alaseid lepinguid ja inimõigusi käsitlevaid dokumente,
 - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti, ÜRO 2007. aasta põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni ja ÜRO 1998. aasta deklaratsiooni inimõiguste kaitsjate kohta,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 27. juunil 1989. aastal vastu võetud konventsiooni nr 169 põlisrahvaste ja hõimurahvaste kohta,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri António Guterrese ja ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Michelle Bachelet' 2020. aasta märtsikuu avaldusi riikide suhtes rakendatavate sanktsioonide tühistamise kohta pandeemia vastu võitlemisel,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Michelle Bachelet' 15. aprillil 2021. aastal Fiocruzis toimunud esitlust,
 - võttes arvesse kestliku arengu tegevuskava aastani 2030, mille ÜRO Peaassamblee võttis vastu 25. septembril 2015, ja kestliku arengu eesmäärke,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,
- A. arvestades, et ELi suhtes Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikidega on strateegilise ja suure tähtsusega; arvestades, et Ladina-Ameerika on üks piirkondi, mida COVID-19 on rängalt tabanud; arvestades, et Ladina-Ameerika elanikkond moodustab 8,4 % maailma rahvastikust, kuid praegu on selle piirkonna arvel rohkem kui viiendik koroonaviirusest tingitud surmajuhtumitest kogu maailmas;
- B. arvestades, et COVID-19 pandeemia on maailmas erinevalt reageeritud, k.a Ladina-Ameerikas; arvestades, et kõik riigid on kuulutanud välja üldise eriolukorra;
- C. arvestades, et nüüd peab olema esmane eesmärk taastada usaldus mitmepoolsete institutsioonide vastu, et nad suudavad leida lahendusi ülemaailmsel tasandil, liikudes selleks edasi aruteludega, mille raames käsitletakse WTO kaubanduse ja tervishoiu algatust COVID-19 vastu võitlemiseks ja sellega seotud tervisetooteid;
- D. arvestades, et COVID-19 pandeemia hävitav mõju mõlemal pool Atlandi ookeani nõuab tihedat WTO, WHO, ÜRO institutsioonide ja Maailmapanga vahelist koostööd, mis on oluline kriisiga toimetulekuks ja solidaarsuse tagamiseks; arvestades, et vajatakse üleilmset ja koordineeritud reageerimist, et tulla toime suurte probleemidega seoses kestliku, keskkonnahoidliku ja digitaalse taastumisega, mis oleks ühtlasi kaasav, õiglane ja vastupidav;
- E. arvestades, et pandeemia mõju ja sellele reageerimiseks võetud meetmed on suurendanud piirkonna riikide likviidsusvajadusi, et hädaolukorra etapis toime tulla; arvestades, et nende asjaolude tõttu on võlakooormus kasvanud ja valitsused peavad avaliku sektori kulutusi suurendama ning on olemas oht, et nad ei suuda oma kohustusi täita; arvestades, et parem juurdepääs likviidsusele ja võla vähendamine tuleb ühendada keskpikkade ja pikaajaliste arengueesmärkidega ning seeläbi algatustega, mille eesmärk on arengut parandada;
- F. arvestades, et algatus COVAX, mida koordineerivad ülemaailmne vaksineerimise ja immuniseerimise liit (GAVI), epideemiaks valmisoleku innovatsiooni edendamise koalitsioon (CEPI) ja Maailma Terviseorganisatsioon (WHO), on praeguseks manustanud ligikaudu 38 miljonit annust; arvestades, et tootmis- ja jaotamisvõimet tuleb COVAXi algatuse raames kindlasti suurendada;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- G. arvestades, et COVAXi vaktsiinivarude eraldamise esimesse vooru on kaasatud 31 Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riiki, kes peaksid lähikuudel saama üle 27 miljoni doosi vaktsiini;
- H. arvestades, et COVAXi algatuse eesmärk on edendada ja kindlustada ülemaailmset juurdepääsu ohututele, kvaliteetsetele, tõhusatele ja taskukohastele vaktsiinidele; juhib tähelepanu asjaolule, et COVAX on 2021. aastaks taganud vaktsiini ainult 20 %-le maailma elanikkonnast ning seetõttu tuleb nii Euroopas kui ka Ladina-Ameerikas suurendada vaktsiinide tootmist ja levitamist;
- I. arvestades, et Ladina-Ameerika alustas 2020. aastat maailma kõige suurema ebavõrdsusega piirkonnana ja pandeemia ajal on olukord üksnes halvenenud; arvestades, et 2020. aasta lõpuks kasvas vaeste arv 209 miljonini, mis tähendab seda, et vaesusesse sattus veel 22 miljonit inimest ning äärmises vaesuses elavate inimeste arv suurenes 8 miljoni võrra kokku 78 miljonini; arvestades, et piirkonna ebavõrdsuse näitajad halvenesid koos tööhõive ja töøjõus osalemise määra alanemisega (ja seda eelkõige naiste hulgas) COVID-19 pandeemia tõttu ja hoolimata erakorralistest sotsiaalkaitsemeetmetest, mille riigid on võtnud selle nähtuse peatamiseks;
- J. arvestades, et COVID-19 mõjutab ebaproportsionaalselt madalate ja keskmiste tuludega riike ning arenguriike ja haavatavas olukorras olevaid rühmi, sealhulgas naisi ja tütarlapsi, eakaid, vähemusi ja põlisrahvaid, kahandades tervise ja arengu alal saavutatud edasiminekut ning takistades seega kestliku arengu eesmärkide saavutamist;
- K. arvestades, et COVID-19 pandeemiast tingitud kriis on süvendanud soolist ebavõrdsust; arvestades, et Ladina-Ameerika on üks kõige kõrgema soolise vägivalla määraga piirkondi maailmas ja see määr on pandeemia ajal suurenenud, kusjuures liikumispiirangud on toonud kaasa koduvägivalla, vägistamiste ja naiste tapmise olulise sagenemise; arvestades, et pandeemia ajal ei seatud seksuaal- ja reproduktiivtervist esikohale, mis takistab tugevalt õigust tervisele ning ohustab naiste ja tütarlaste elu selles piirkonnas;
- L. arvestades, et COVID-19 on mõjutanud rängalt põlisrahvaid, kuna neil puudub piisav juurdepääs puhtale veele, kanalisatsioonile, terviseteenustele ja sotsiaaltoetustele, ka puuduvad kultuuriliselt sobivad mehhanismid, millega kaitsta nende õigust tervisele ja elatusvahenditele;
- M. arvestades, et mõnes Ladina-Ameerika riigis, nagu paljudes maailma piirkondades, on COVID-19 pandeemiat kasutatud ka repressioonide ettekäändena, piirates ebaproportsionaalselt poliitilise opositsiooni ning kodanikuühiskonna kogunemisi ja tegevust; arvestades, et valitsuse meetmed on sageli kahjustanud kõiki põhilisi inimõigusi, sealhulgas kõige ebakindlamas olukorras olevate inimeste kodaniku-, poliitilisi, sotsiaalseid, majanduslikke ja kultuurilisi õigusi; arvestades, et COVID-19 piirangud on mõjutanud ka väljendusvabadust;
- N. arvestades, et ajakirjanike töö piirkonnas on muutunud COVID-19 pandeemiaga seotud meetmete tõttu raskemaks, kuna füüsilist juurdepääsu on piiratud ja vähenenud on kontaktid ametiasutustega, eelkõige seoses nende rolliga üha levinuma desinformatsiooni vastu võitlemisel; arvestades, et veebis levitav desinformatsioon, valeuudised ja pseudoteadus on olnud Ladina-Ameerikas suur pandeemia leviku soodustaja ning on osa Maailma Terviseorganisatsiooni määratletud nn infodeemiast; arvestades, et konkreetset näidet selle kohta ulatuvad COVID-19 võltsravist ja „imeravist“ poliitiliste rünnakute ja vihakampaaniateni teatavate kogukondade ja vähemuste vastu; arvestades, et sotsiaalmeedial on olnud desinformatsiooni ja pseudoteaduse levikus väga suur roll;
- O. arvestades, et mõnesid valitsusi on iseäranis kritiseeritud COVID-19 pandeemiaga seotud ohtlike poliitiliste valikute pärast, kuna nad on avaldanud vastuseisu piirkondlikele ja kohalikele tervisealgatustele, ähvardades muu hulgas saata sõjaväe kohalikke liikumispiiranguid ja kitsendusi ohjeldama, ka on neid süüdistatud WHO keskkete juhiste ja pandeemia ohjamise parimate tavade ning teaduspõhiste rahvatervise suuniste eiramises;
1. kordab oma sügavat muret COVID-19 pandeemia laastava mõju pärast nii Euroopa kui ka Ladina-Ameerika maailmajaole ning väljendab solidaarsust kõigi ohvrite ja nende perekondadega ning kõigi nendega, keda tervise-, majandus- ja sotsiaalkriis mõjutab;
 2. avaldab sügavat tänu meditsiinitöötajatele töö eest, mida nad suure surve all ja koroonaviiruse ohus olles piirkonnas teevad;

Neljapäev, 29. aprill 2021

3. kutsub mõlema piirkonna valitsusi, ELi institutsioone ja Ladina-Ameerika integratsiooniorganeid üles tugevdama kahe piirkonna koostööd ning parandama valmisolekut ja reageerimisvõimet, pakkuma kaitset sissetuleku kaotuse eest ja juurdepääsu põhilistele tervishoiuteenustele ning laiaulatuslike vaksineerimiskavade tõhusat haldamist;
4. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid teeksid pandeemiaga võitlemiseks koostööd abivajavate Ladina-Ameerika riikide ametivõimudega ning kasutaksid ELi elanikkonnakaitse mehhanismi ja muid solidaarsuspõhiseid rahalisi vahendeid vastavalt mitmeaastasele finantsraamistikule 2021–2027; kutsub lisaks komisjoni üles kasutama programmi „Euroopa horisont“ ning muid ELi programme ja rahalisi vahendeid, et edendada teaduskoostööd Ladina-Ameerika riikide ja ELi vahel, eriti tervishoiu ja innovatsiooni valdkonnas; kiidab uusi piirkondliku tervishoiualase koostöö algatusi, nagu riikidevahelise nakkushaiguste instituudi loomine;
5. palub, et kõik riigid ja valitsused tagaksid kogu elanikkonnale põhjendamatu viivituseeta vaba juurdepääsu vaktsiinidele, kindlustaksid piisavad vaktsiinivarud, hoolitseksid selle eest, et kõigil oleks võrdne juurdepääs vaktsiinidele, ning viiksid võimalikult kiiresti ja edukalt lõpuni käimasolevad vaksineerimiskampaaniad; teeb sel eesmärgil ettepaneku tugevdada piirkondlikke ja/või allpiirkondlikke koordineerimismehhanisme, et ühtlustada vaktsiinide hankimist ja tõhusat levitamist ning hoogustada teadusuuringuid nende väljatöötamise ja tootmise toetamiseks;
6. kutsub rahvusvahelist üldsust üles suurendama jõupingutusi, et suurendada COVAXi algatuse levitamissuutlikkust ja toetada COVAXi turuga seotud eelkohustuse täielikku rahastamist;
7. tunnustab ELi ja selle liikmesriikide juhtivat rolli püüdlustes tagada madalate ja keskmiste tuludega riikides õiglane ja võrdne juurdepääs ohututele ja tõhusatele vaktsiinidele COVAXi mehhanismi kaudu, sealhulgas hiljutist teadet veel 500 miljoni euro suuruse toetuse kohta, mis suurendab ELi rahalist panust COVAXisse kokku 1 miljardi euroni otsetoetuste ja tagatistena; märgib, et kuna komisjon, Euroopa Investeerimispank ja ELi liikmesriigid on lubanud eraldada COVAXi mehhanismile üle 2,2 miljardi euro, on EL üks selle peamisi rahastajaid;
8. palub tungivalt, et Ladina- Ameerika riigid teeksid vaktsiinid kättesaadavaks kõigile sõltumata rändestaatusest, võtaksid kiireloomulisi meetmeid, et tõhustada vaktsiinide levitamist ebaseaduslikele rändajatele ja pagulastele ning mitteametlikus sektoris töötavatele ja mitteametlikes asundustes elavatele inimestele ning võimaldada neil, kellel ei ole riiklikku isikut tõendavat dokumenti, registreerida end kaitseühistumiseks ilma haldusviivitusteta; avaldab sellega seoses heakskiitu sellistele meetmetele nagu Venezuela rändajate ajutise kaitse statuut Colombias või käimasolev ümberpaigutamisoperatsioon „Operação Acolhida“ Brasiilias;
9. võtab teadmiseks, et WHO andmetel on mitmel piirkonna riigil potentsiaalne COVID-19 vaktsiini tootmise suutlikkus, mida oleks võimalik tehnosiirde korral suurendada;
10. nõuab tungivalt, et valitsused säilitaksid kõrgeima inimõiguste austamise taseme, kui nad kohaldavad COVID-19 levikule reageerimiseks piirangumeetmeid; palub tagada, et tervisealasele hädaolukorrale reageerimiseks võetavad meetmed oleksid proportsionaalsed, vajalikud ja mittediskrimineerivad; mõistab hukka pandeemia ajal elanikkonna vastu suunatud repressiivsed meetmed, rängad inimõiguste rikkumised ja kuritarvitamised, sealhulgas ülemäärase jõu kasutamise riigi ja julgeolekujõudude poolt;
11. kutsub kõiki sidusrühmi üles tõhustama võitlust internetis leviva desinformatsiooni, valeuudiste ja pseudoteaduse vastu; kutsub mõlema piirkonna valitsusi ja rahvusvahelisi organisatsioone üles tegema veebiplatvormidega koostööd, et leida tõhusad lahendused nn infodeemiale; väljendab heameelt selle üle, et on loodud uus Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna faktikontrollijate veebipõhine teabekeskus PortalCheck.org, mille eesmärk on võidelda COVID-19-ga seotud desinformatsiooni vastu ja mida toetab Euroopa Liit; märgib siiski, et valitsused ei tohiks kasutada desinformatsiooni vastast võitlust selleks, et suruda maha poliitilist arutelu ja piirata kodanike põhivabadusi;
12. palub, et komisjon ja Euroopa välisteenistus näeksid ette sihipärased algatused teadmussiirde ning kriisidele reageerimise meetmete ja kavandamise valdkonnas, tuginedes praegustele ELi seadusandlikele ettepanekutele, nagu piiriülese terviseohu määrus, et aidata Ladina-Ameerika riikidel olla tulevaste pandeemiate korral paremini ette valmistatud;
13. peab kahetsusväärseks, et COVID-19 pandeemia on tugevalt politiseeritud, muu hulgas kasutavad riigipead ja valitsusjuhid eitavat retoorikat või vähendavad olukorra tõsidust, ning kutsub poliitilisi juhte üles käituma vastutustundlikult, et vältida edasist eskaleerumist; peab pandeemiaga seotud desinformatsiooni kampaaniaid murettekitavaks ning kutsub ametivõime üles nendega tegelevaid üksusi tuvastama ja võtma nende vastu juriidilisi meetmeid;

Neljapäev, 29. aprill 2021

14. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid ning kõik Ladina-Ameerika riigid toetaksid Rahvusvahelise Valuutafondi eriarveldusühikute ulatuslikku emiteerimist, et suurendada piirkonna riikide likviidsust kõige vähem kulukal viisil ja toetada G20 võlteeninduse peatamise algatuse (DSSI) kohaldamisala laiendamist keskmiste tuludega riikidele;
 15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele ning Ladina-Ameerika riikide ametivõimudele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0156

Boliivia ning endise presidendi Jeanine Añezi ja teiste ametnike vahistamine

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Boliivia ning endise presidendi Jeanine Añezi ja teiste ametnike vahistamise kohta (2021/2646(RSP))

(2021/C 506/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni olukorra kohta Boliivias ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 23. oktoobril 2020 Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust üldvalimiste kohta Boliivias ning tema pressiesindaja 14. märtsi 2021. aasta avaldust viimaste arengute kohta Boliivias,
 - võttes arvesse Ameerika Inimõiguste Komisjoni (IACHR) 16. märtsi 2021. aasta avaldust nõuetekohast menetlust ja õiguskaitse kättesaadavust käsitlevate üleameerikaliste normide järgimise kohta Boliivias,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri pressiesindaja 13. märtsi 2021. aasta avaldust Boliivia kohta,
 - võttes arvesse Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretariaadi 15. ja 17. märtsi 2021. aasta avaldusi olukorra kohta Boliivias,
 - võttes arvesse Boliivia põhiseadust,
 - võttes arvesse Ameerika inimõiguste konventsiooni (San José pakt),
 - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,
- A. arvestades, et 20. oktoobril 2019 toimunud presidendivalimistest saadik tekitab poliitiline ja sotsiaalne olukord Boliivias tõsist muret; arvestades, et laialdaste ja vägivaldsete meelevalduste käigus on hukkunud vähemalt 35 ja saanud vigastada 833 inimest, paljusid teisi on nõuetekohaseid menetlusreegleid rikkudes kinni peetud ning teadete kohaselt on toimunud ulatuslikke inimõiguste rikkumisi ja kuritarvitusi; arvestades, et president Evo Morales on presidendi kohalt tagasi astunud ja riigist lahkunud; arvestades, et mitmed tagasiastumised tõid kaasa võimuvaakumi ning senati teine asepresident Jeanine Añez asus põhiseaduse kohaselt ajutiselt presidendi kohuseid täitma; arvestades, et Boliivia konstitutsioonikohus (*Tribunal Constitucional Plurinacional*, TCP) kinnitas Jeanine Añezi ajutise asumise presidendi ametikohale;
- B. arvestades, et põhiseaduslikku mandaati järgides astusid Jeanine Añez ja ajutised ametivõimud vajalikud sammud, et korraldada uued demokraatlikud, kaasavad, läbipaistvad ja ausad valimised, mis toimusid 2020. aasta oktoobris, vaatamata COVID-19 põhjustatud raskustele; arvestades, et presidendiks valiti partei MAS esindaja Luis Arce ning seda tunnustasid Jeanine Añez ja rahvusvaheline üldsus, sealhulgas Euroopa Liit, millega tagati võimu läbipaistev ja rahumeelne üleandmine;
- C. arvestades, et viimastel kuudel on leidnud kinnitust teated mitmete MASi toetajate vastu algatatud kohtuprotsesside tühistamisest või lõpetamisest ning on saagenenud ähvardused hakata MASi valitsusega opositsioonis olevaid poliitikuid kohtulikult taga kiusama; arvestades, et 18. veebruaril 2021 kinnitas parlament (*Asamblea Legislativa Plurinacional*) ebamääraselt sõnastatud presidendi määruse 4461, millega kuulutati välja üldine amnestia nendele president Arce valitsuse toetajatele, kes anti Añezi ametiajal kohtu alla 2019. aasta oktoobris alanud nn poliitilise kriisiga seotud kuritegude eest;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0077.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- D. arvestades, et 13. märtsil 2021 peeti terrorismis, mässus ja vandenõus süüdistatuna kinni Jeanine Áñez, kaks tema valitsuse ministrit (endine energeetikaminister Rodrigo Guzmán ja endine justiitsminister Álvaro Coimbra) ning teisi aastatel 2019–2020 ajutisse valitsusse kuulunud isikuid, ja prokurörid süüdistavad neid 2019. aastal riigipöördes osalemises; arvestades, et nende eelvangistust on pikendatud kuue kuuni ja endist presidenti Áñezt ähvardab süüdimõistmise korral 24-aastase vangistus; arvestades, et on väljastatud veel kolme endise ministri vahistamismäärused; arvestades, et algul ei antud vangistatud endisele presidendile Jeanine Áñezile arstiabi;
- E. arvestades, et prokuröride esitatud süüdistuse aluseks oli MASi kuuluva kongressiliikme kaebus, mille kohaselt eelnimetatud isikud kuulusid organisatsioonidesse, mille eesmärk oli hävitada Boliivia põhiseaduslik kord, ning edendasid, juhtisid ja toetasid neid organisatsioone; arvestades, et prokurörid esitasid Jeanine Áñezile süüdistuse kui ajutisele presidendile, mitte kui tsiviilisikule või mis tahes muud avalikku rolli täitvale isikule; arvestades, et 2009. aasta põhiseaduse artikli 159 lõikes 11, artikli 160 lõikes 6, artikli 161 lõikes 7 ja artikli 184 lõikes 4 ning 8. oktoobri 2010. aasta seaduses on sätestatud erimenetlus kohtumõistmiseks presidendi, asepresidendi ja eri kohtute kõrgemate ametnike üle; arvestades, et prokuratuuri poolt president Áñezi vastu algatatud kohtumenetlus ei ole Boliivia põhiseadusega kooskõlas; arvestades, et menetluse saatedokumentides sisalduvad tõendid näivad olevat ebaselged;
- F. arvestades, et nendes kuritegudes süüdistatavad väidavad, et tegu on tagakiusamisega; arvestades, et siiani vahistatud isikud väidavad, et neid ei ole süüdistustest nõuetekohaselt teavitatud, kuigi riigiprokuratuur rõhutas, et vahistamismäärused väljastati kooskõlas seadusega ja kinnipeetute õigusi rikkumata; arvestades, et ombudsmanni büroo otsustas jälgida Boliivia politsei ja prokuratuuri tegevust, et tagada nõuetekohane menetlus ja vahistatute kaitseõiguse austamine;
- G. arvestades, et Ameerika riikide demokraatiaharta artikli 3 kohaselt on avalike võimude lahusus ja sõltumatus esindusdemokraatia oluline osa; arvestades, et San José pakti artiklis 8 rõhutatakse kohtulikke tagatisi ja nõuetekohast menetlust; arvestades, et mitmed rahvusvahelised organisatsioonid on väljendanud muret kohtumehhanismide kuritarvitamise pärast Boliivias ja asjaolu pärast, et valitsev partei kasutab neid üha enam repressiivvahenditena; arvestades, et vastvalitud president Arce lubas, et tema valitsuse ajal prokuröridele ja kohtunikele poliitilist survet ei avaldata;
- H. arvestades, et Boliivia kohtusüsteemi usaldusvärsust mõjutavad jätkuvad teated selle sõltumatuse puudumisest, ulatuslikust poliitilisest sekkumisest ja korrupsioonist;
- I. arvestades, et Ameerika Inimõiguste Komisjon (IACHR) on rõhutanud, et teatavad Boliivia terrorismivastased seadused rikuvad seaduslikkuse põhimõtet, kuna need sisaldavad muu hulgas terrorismi terviklikku määratlust, mis on paratamatult liiga üldine või ebamäärane; arvestades, et riigid peaksid kuritegude määramisel järgima seaduslikkuse põhimõtet; arvestades, et Boliivia konstitutsioonikohtu (*Tribunal Constitucional Plurinacional*) otsust ootavad kaebused, milles nõutakse, et karistusseadustiku artikkel 123 mässukuritegude kohta ja artikkel 133 terrorismi kohta tunnistataks põhiseadusevastaseks, kuna need väidetavalt rikuvad Ameerika inimõiguste konventsiooni ja Boliivia põhiseadust;
- J. arvestades, et EL on Boliivia pikaajaline partner ning peaks jätkama selle riigi demokraatlike institutsioonide, õigusriigi põhimõtte tugevdamise, inimõiguste ning majandusliku ja sotsiaalse arengu toetamist; arvestades, et ELil on olnud oluline roll 2019. ja 2020. aastal Boliivias rahu kindlustamisel ning valimiste toetamisel;
1. mõistab hukka endise ajutise presidendi Áñezi, tema kahe ministri ja teiste poliitvangide meelevaldse ja ebaseadusliku kinnipidamise; kutsub Boliivia ametivõime üles need isikud viivitamata vabastama ja loobuma nende vastu esitatud poliitiliselt motiveeritud süüdistustest; nõuab läbipaistvat ja erapooletut, poliitilisest survest vaba õigusemõistmise raamistikku, ning nõuab tungival, et ametivõimud tagaksid nende isikute heaoluks vajaliku arstiabi;
 2. rõhutab, et endine president Áñez täitis senati teise asepresidendina täielikult oma Boliivia põhiseadusest tulenevat kohust täita lünk presidendivõimuses, mille põhjustas endise presidendi Evo Moralese tagasiastumine pärast väidetavast valimispettusest ajendatud vägivaldseid rahutusi; rõhutab, et Boliivia konstitutsioonikohus kiitis heaks võimu üleandmise Jeanine Áñezile; märgib, et 18. oktoobril 2020 toimunud valimised kulgesid vahejuhtumiteta ja kõigi demokraatlike tagatistega;

Neljapäev, 29. aprill 2021

3. väljendab muret Boliivia kohtusüsteemi sõltumatuse ja erapooletuse puudumise ning laialt levinud struktuursete probleemide pärast; märgib, et sõltumatuse puudumine mõjutab õiguskaitse kättesaadavust ja üldisemalt vähendab kodanike usaldust riikliku kohtusüsteemi vastu; mõistab hukka poliitilise surve, mida kohtusüsteemile avaldatakse poliitiliste oponentide tagakiusamiseks, ning rõhutab, kui oluline on säilitada nõuetekohased menetlustagatised ja tagada, et kohtud on igasugusest poliitilisest survest vabad; rõhutab, et ohvrid väärivad tõelist ja erapooletut õigusemõistmist ning et kõik kuritegude toimepanejad tuleb vastutusele võtta, ilma et nende poliitiliste vaadete tõttu antaks neile amnestiat või armu; nõuab võimuharude sõltumatuse täielikku austamist ja täielikku läbipaistvust kõigis kohtumenetlustes;
4. rõhutab, et kõik kohtumenetlused tuleb läbi viia täielikus kooskõlas rahvusvahelises õiguses sätestatud nõuetekohase menetluse põhimõttega; rõhutab, et kohtumenetlus peaks moodustama osa sõltumatust ja erapooletust kohtusüsteemist, mis on vaba teiste riigiasutuste sekkumisest, ning pakkuma kohtulikke tagatisi, tagama õiguskaitse ja juurdepääsu õigusemõistmisele;
5. nõuab tungivalt, et Boliivias tuleb viivitamata läbi viia kohtusüsteemi struktuurimuutused ja reformid, eelkõige selle koosseisu osas, et tagada õiglane ja usaldusväärne kohtumõistmine, erapooletus ja nõuetekohane menetlus; kutsub Boliivia valitsust üles tegelema riigis laialt levinud korrupsiooni probleemiga; kutsub Boliivia valitsust üles muutma karistusseadustiku artikleid mässu- ja terrorismikuritegude kohta, milles on terrorismi määratletud liiga üldiselt, mis võib kaasa tuua seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtete rikkumise;
6. palub Boliivia prokuratuuril alustada uuesti uurimist seoses sellega, et väidetavalt suunas Moralesi valitsus alusetute maksetega 1,6 miljonit USA dollarit avaliku sektori vahendeid konsultatsioonifirmale Neurona;
7. tuletab meelde tõhustatud ja tulemuslike dialoogikanalite hädavajalikkust Boliivia institutsioonide raamistikus, et edendada demokraatlikke väärtusi, õigusriiki ja inimõiguste austamist; kutsub Boliivia ametivõime üles juhtima lepitusprotsessi eesmärgiga leevendada Boliivia ühiskonnas varjatud pingeid ja vaenulikkust;
8. väljendab muret raske sotsiaalse ja poliitilise olukorra pärast, mis on Boliivias alates 2019. aastast süvenenud ja halvenenud, ning avaldab sügavat kahetsust seoses tragöödiaga, mis on leerist sõltumata tabanud kõiki Boliivia rahutuste ohvreid; rõhutab, et on hädasti vaja säilitada riigi täiesti seaduslik mitmerahvuseline ja mitmekeelne olemus; kutsub Boliiviat üles viima läbi struktuurimuutusi ja -reforme, sealhulgas nimetama ametisse sõltumatu ja erapooletu ombudsmani, et tegeleda riigis puhkenud kriiside algpõhjustega;
9. on kindel, et EL ja Boliivia peaksid jätkama ja tõhustama oma osalemist ja dialoogi GSP+ läbirääkimiste raames, kuna Boliivia on ainus Andide Ühenduse riik, kellel ei ole ELiga lepingut; on veendunud, et EL peaks jätkama Boliivia toetamist ja olema valmis seda jätkama, tingimusel et olukorra parandamiseks võetakse selged meetmed ning austatakse demokraatiat, õigusriigi põhimõtet ja inimõigusi;
10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Boliivia valitsusele, Boliivia konstitutsioonikohtule, Ameerika Riikide Organisatsioonile, Ameerika Inimõiguste Komisjonile, Andide Parlamendile ja Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele, ÜRO peasekretärile ja ÜRO inimõiguste ülemvolinikule.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0157

Pühaduseteotust käsitlevad seadused Pakistanis, eelkõige seoses Shagufta Kausari ja Shafqat Emmanueli juhtumiga**Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Pakistani pühaduseteotust käsitlevate seaduste, eelkõige Shagufta Kausari ja Shafqat Emmanueli juhtumi kohta (2021/2647(RSP))**

(2021/C 506/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Pakistani kohta, eelkõige 20. mai 2010. aasta resolutsiooni usuvabaduse kohta Pakistanis ⁽¹⁾, 10. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni kristlaste vastu hiljuti toime pandud vägivaldaaktide ja nende tagakiusamise kohta Maaloulas (Süüria) ja Peshāwaris (Pakistan) ning pastor Saeed Abedini juhtumi (Iraan) kohta ⁽²⁾, 17. aprilli 2014. aasta resolutsiooni hiljutiste tagakiusamisjuhtumite kohta Pakistanis ⁽³⁾, 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni Pakistani ja pühaduseteotust käsitlevate seaduste kohta ⁽⁴⁾ ning 15. juuni 2017. aasta resolutsiooni Pakistani, eelkõige inimõiguste kaitsjate olukorra ja surmanuhtluse kohta ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, eriti selle artikleid 6, 18 ja 19,
 - võttes arvesse rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelist konventsiooni,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku pressiesindaja Rupert Colville'i tähelepanekuid, eelkõige tema 8. septembri 2020. aasta pressiteadet Pakistani kohta,
 - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldusi Pakistani kohta,
 - võttes arvesse 2019. aasta ELi ja Pakistani strateegilise koostöö kava, millega luuakse kokkulepitud alus vastastikuseks koostööks sellistes prioriteetsetes valdkondades nagu demokraatia, õigusriik, hea valitsemistava ja inimõigused,
 - võttes arvesse ÜRO deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta,
 - võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. veebruari 2020. aasta ühisaruannet üldiste tariifsete soodustuste kava kohta aastatel 2018–2019 (JOIN(2020)0003) ning eelkõige vastavat Pakistanile antud hinnangut seoses kestlikku arengut ja head valitsemistava stimuleeriva erikorraga (GSP+) (SWD(2020)0022),
 - võttes arvesse 2013. aastal vastu võetud ELi suuniseid usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitsmise kohta,
 - võttes arvesse 2013. aastal vastu võetud ELi suuniseid surmanuhtluse küsimuses,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,
- A. arvestades, et alates 1986. aastast on kehtinud Pakistani vastuolulised pühaduseteotuse seadused oma praegusel kujul, mille alusel karistatakse prohvet Muhamedi vastast pühaduseteotust surma või eluaegse vangistusega;
- B. arvestades, et kuigi Pakistani pühaduseteotust käsitlevate seaduste alusel ei ole kunagi toimunud ametlikke hukkamisi, ohutavad need süüdistatavate ahistamist, nende vastast vägivalda ja nende mõrvamist; arvestades, et inimesed, keda süüdistatakse pühaduseteotuses, peavad olenemata kohtumenetluse tulemusest oma elu pärast kartma; arvestades, et on üldteada, et Pakistani pühaduseteotust käsitlevaid seadusi kuritarvitatakse sageli, esitades süüdistajata isiklikest huvidest lähtuvaid valesüüdistusi;

⁽¹⁾ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 147.

⁽²⁾ ELT C 181, 19.5.2016, lk 82.

⁽³⁾ ELT C 443, 22.12.2017, lk 75.

⁽⁴⁾ ELT C 289, 9.8.2016, lk 40.

⁽⁵⁾ ELT C 331, 18.9.2018, lk 109.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- C. arvestades, et Pakistani pühaduseteotuse seaduste tõttu on usuvähemustel ohtlik ennast vabalt väljendada või usulist tegevust avalikult praktiseerida; arvestades, et usukogukondade kaitsmise asemel on nende seaduste tõttu Pakistani ühiskonnas tekkinud hirmuõhkkond; arvestades, et kõik katsed seadusi või nende kohaldamist reformida on lõppenud ähvarduste ja atentaatidega; arvestades, et katsed neid küsimusi elektroonilises või tavameedias arutada lõpevad sageli ähvarduste ja ahistamisega, muuhulgas ka valitsuse poolt;
- D. arvestades, et kümneid inimesi, kelle hulgas on moslemeid, hindusid, kristlasi ja teiste uskude esindajaid, hoitakse praegu vangis süüdistatuna pühaduseteotuses; arvestades, et mitu inimest, keda on selles süüdistatud, on massivägivalla käigus tapetud; arvestades, et Pakistani kohtusüsteem on tohutu surve all; arvestades, et kohtumenetlused võtavad sageli aastaid ja sellel on hävitav mõju süütutele Pakistani kodanikele, nende peredele ja kogukondadele;
- E. arvestades, et Pakistanis on süüdistused pühaduseteotuses viimase aasta jooksul ärevusttekitavalt saenenud nii internetis kui väljaspool seda; arvestades, et paljud neist süüdistustest on suunatud inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike, kunstnike ja ühiskonna kõige tõrjutumate inimeste vastu; arvestades, et Pakistani pühaduseteotust käsitlevaid seadusi kasutatakse üha enam isiklikeks või poliitilisteks arveõiendamisteks, millega rikutakse õigust usu- ja veendumusvabadusele ning arvamuse- ja väljendusvabadusele;
- F. arvestades, et pühaduseteotuse juhtumitega seotud kohtumenetlused on Pakistanis väga puudulikud; arvestades, et süüdimõistmiseks piisavalt tõenditelt nõutav künnis on madal ja kohtud aktsepteerivad sageli oletusi, neid kriitiliselt hindamata; arvestades, et süüdistatavat peetakse sageli juba ette süüdlaseks ja ta peab tõendama oma süütust, mitte vastupidi;
- G. arvestades, et mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus kehtib usklike, aga ka ateistide, agnostikute ja usuliste veendumusteta inimeste kohta;
- H. arvestades, et Pakistan on osaline asjakohastes rahvusvahelistes inimõigustealastes kokkulepetes, sealhulgas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis ning ÜRO piinamisvastases konventsioonis, mis sisaldavad sätteid õiguse kohta elule, õigusele kohta õiglasele kohtulikule arutamisele, võrdsusele seaduse ees ja mittediskrimineerimisele;
- I. arvestades, et kohtumenetluste edasilükkamine on olnud mitme pühaduseteotuses süüdistatava isiku juhtumi puhul ühine tegur, seejuures kahtlustatakse kohtunikke selle taktika puhul sageli selles, et nad ei soovi süüdistatavat õigeks mõista; arvestades, et Pakistani kriminaalõigussüsteemis töötavatel isikutel, sealhulgas juristidel, politseil, prokuröridel ja kohtunikel, ei ole sageli võimalik teha oma tööd tulemuslikult, erapooletult ja hirmuvabalt; arvestades, et tunnistajad ja ohvrite perekonnad on pidanud end varjama, kartes tagakiusamist;
- J. arvestades, et olukord Pakistanis halvenes veelgi 2020. aasta jooksul, kui valitsus jõustas süstemaatiliselt pühaduseteotust käsitlevad seadused ja ei suutnud usuvähemusi valitsusväliste osalejate kuritarvituste eest kaitsta, mistõttu suurenes järsult sihipäraste tapmiste, pühaduseteotuse süüdistuste ja usuvahetuse sundimiste arv ning usuvähemuste, sealhulgas ahmadide, šiitide, hindude, kristlaste ja sikhide vastu suunatud vaenukõne; arvestades, et inimröövid, sunniviisiline islami usku pööramine, vägistamine ja sundabieliu olid 2020. aastal usuvähemustesse kuuluvate naiste ja laste, eelkõige hindude ja kristlaste jaoks vahetu oht;
- K. arvestades, et 2. märtsil 2021 möödus kümme aastat sellest, kui Pakistani endine vähemuste asjade minister Shahbaz Bhatti mõrvati, millele olid eelnenud ähvardused pühaduseteotust käsitlevatele seadustele avaliku vastuseisu avaldamise eest;
- L. arvestades, et Pakistani abielupaar Shagufta Kausar ja Shafqat Emmanuel mõisteti 2014. aastal pühaduseteotuse eest surma; arvestades, et nende süüdistus tugines Shagufta Kausari nimele registreeritud telefoninumbrielt prohvet Muhamedi solvavate tekstisõnumite väidetaval saatmisel isikule, kes neid pühaduseteotuses süüdistas;
- M. arvestades, et tõendeid, mille alusel abielupaar süüdi mõisteti, võib pidada äärmiselt puudulikuks; arvestades, et nende kirjaoskamatus lükkab ümber eelduse, nagu oleksid nemad võinud need tekstisõnumid saada; arvestades, et sõnumite saatmiseks väidetavalt kasutatud telefoni ei ole leitud, et seda uurida; arvestades, et väidetavalt oli abielupaar süüdistajaga lühikest aega enne süüdistuse esitamist tülitsetud; arvestades, et on põhjust uskuda, et neid piinati;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- N. arvestades, et abielupaari hoitakse vangistuses seni, kuni kohus on teinud otsuse nende surmaotsuse suhtes esitatud edasikaebuse kohta; arvestades, et edasikaebus pidi läbi vaatama 2020. aasta aprillis, kuus aastat pärast nende süüdimõistmist, kuid seda on mitu korda edasi lükatud, viimati 15. veebruaril 2021;
- O. arvestades, et abielupaar on alates süüdimõistmisest olnud lahutatud oma neljast lapsest;
- P. arvestades, et pärast 2004. aastal toimunud õnnetust kannatab Shafqat Emmanuel seljaaju vigastuse tõttu ning vanglas ei osutata talle asjakohast arstiabi; arvestades, et Shagufta Kausar viibib isolatsioonis naistevanglas ja kannatab oma olukorra tõttu depressiooni all;
- Q. arvestades, et Lahore'i kõrgem kohus on kohtuasja arutamise mitu korda edasi lükanud, ning arvestades, et abielupaari advokaat Saiful Malook on teinud väga rasket tööd selle tagamiseks, et Shagufta Kausari ja Shafqat Emmanueli kohtuasi lõpuks läbi vaadataks ning et nende õigus õiglasele ja õiglasele kohtulikule arutamisele oleks lõpuks tagatud;
- R. arvestades, et Pakistani sotsiaalse õigluse keskuse andmetel on pühaduseteotust käsitlevate seaduste alusel 1987. aastast kuni 2021. aasta veebruarini esitatud süüdistus vähemalt 1 855 inimesele, kusjuures kõige rohkem süüdistusi esitati 2020. aastal;
- S. arvestades, et moslemist üliõpilane Mashal Khan lintšiti 2017. aasta aprillis seoses süüdistustega, mis puudutasid pühadust teotava sisu avaldamist internetis, mille kohta aga ei leitud tõendeid; arvestades, et Junaid Hafeez, Multanis asuva Bahauddin Zakariya ülikooli õppejõud, vahistati 2013. aasta märtsis väidetavalt pühadust teotavate kommentaaride eest, teda hoiti viis aastat üksikvangistuses, mõisteti süüdi pühaduseteotuses ning Pakistani kohtud määrasid talle 2019. aasta detsembris surmanuhtluse; arvestades, et ÜRO inimõiguste eksperdid mõistsid selle kohtuotsuse hukka kui kohtuliku fars, mis on vastuolus rahvusvahelise õigusega;
- T. arvestades, et üha rohkem rünnatakse internetis ja ka väljaspool seda ajakirjanikke ja kodanikuühiskonna organisatsioone, eelkõige naisi ja ühiskonna kõige tõrjutumaid liikmeid, sealhulgas usuvähemusi, vaesemaid inimesi ja puuetega isikuid; arvestades, et sellised rünnakud hõlmavad sageli valesüüdistusi pühaduseteotuses, millele võivad järgneda füüsilised rünnakud, tapmised, meelevaldsed vahistamised ja kinnipidamised;
- U. arvestades, et Pakistan on saanud GSP+ programmi raames kaubandussoodustusi alates 2014. aastast; arvestades, et see ühepoolne kaubandusleping toob riigile märkimisväärset majanduslikku kasu; arvestades, et GSP+ staatus tähendab kohustust ratifitseerida ja rakendada 27 rahvusvahelist konventsiooni, sealhulgas kohustust tagada inimõigused ja usuvabadus;
- V. arvestades, et 10. veebruaril 2020 antud viimases GSP+ hinnangus Pakistanile väljendas komisjon tõsist muret inimõiguste olukorra pärast riigis, eelkõige edusammude puudumise pärast surmanuhtluse kohaldamisala ja täideviimise piiramisel;
- W. arvestades, et pühaduseteotust käsitleva seaduse jätkuv kasutamine Pakistanis toimub olukorras, kus usuvabadust ning usu- ja veendumusvabadusega seotud väljendusvabadust piiratakse maailmas üha rohkem; arvestades, et ÜRO usu- ja veendumusvabaduse eriraportöör tõi 2019. aasta märtsis Asia Bibi juhtumi näiteks pühaduseteotuse ja usutaganemise vastaste seaduste taaselustamisest ning sellest, kuidas avaliku korra seadusi kasutatakse usukogukondadele solvavaks peetava väljendusvabaduse piiramiseks;
- X. arvestades, et Pakistani radikaalsete rühmituste korduvad ja eksitavad rünnakud Prantsuse ametivõimude vastu ning Pakistani valitsuse hiljutised pühaduseteotuse teemalised avaldused on ägenenud seoses Prantsuse ametivõimude reageeringuga terrorirünnakule sõnavabadust kaitsnud Prantsuse kooliõpetaja vastu, mistõttu Prantsuse ametivõimud soovitasid 15. aprillil 2021 oma kodanikel Pakistanist ajutiselt lahkuda; arvestades, et 20. aprillil 2021 esitas üks valitseva erakonna liige Pakistani rahvusassamblees resolutsiooniprojekti, milles nõudis arutelu Prantsusmaa suursaadiku väljasaatmise üle;

Neljapäev, 29. aprill 2021

1. väljendab muret Shagufta Kausari ja Shafqat Emmanueli tervise ja heaolu pärast ning nõuab tungivalt, et Pakistani ametivõimud tagaksid neile viivitamatult piisava arstiabi; palub Pakistani ametivõimudel Shafqat Emmanuel ja Shagufta Kausar viivitamata ja tingimusteta vabastada ning tühistada neile mõistetud surmanuhtlus;
2. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Shagufta Kausari ja Shafqat Emmanueli apellatsioonkaebuse käsitlemist lükatakse jätkuvalt edasi; kutsub Lahore'i kõrgemat kohut üles tegema oma otsuse nii kiiresti kui võimalik ja esitama mõistliku selgituse mis tahes edasise edasilükkamise kohta;
3. märgib, et Shafqat Emmanueli hoitakse tema seisundi tõsiduse tõttu vanglahaiglas ning et teda on kaks korda ravitud väljaspool Faisalabadi vanglat; peab kahetsusväärseks asjaolu, et abielupaari on peetud vangistuses seitse aastat, lahutatuna teineteisest ja oma peredest; kutsub seetõttu Pakistani valitsust üles tagama, et riigi vanglates pakutaks inimväärseid ja inimlikke tingimusi;
4. väljendab muret pühaduseteotust käsitlevate seaduste jätkuva kuritarvitamise pärast Pakistanis, mis süvendab olemasolevat usulist lõhestatust ja õhutab seega usulise sallimatuse, vägivalda ja diskrimineerimise õhkkonda; rõhutab, et Pakistani pühaduseteotust käsitlevad seadused ei ole kooskõlas rahvusvahelise inimõigustealase õigusega ning neid kasutatakse üha enam rünnakuteks kaitsetumate vähemusrühmade, sealhulgas šiitide, ahmadide, hindude ja kristlaste vastu riigis; kutsub seetõttu Pakistani valitsust üles need seadused ja nende kohaldamise läbi vaatama ja lõpuks need tühistama; nõuab kohtunike, kaitse advokaatide ja kaitse tunnustajate kaitsmist kõigis nn pühaduseteotuse kohtuasjades;
5. nõuab tungivalt, et Pakistan tunnistaks kehtetuks riikliku karistusseadustiku jaotised 295-B ja C ning austaks ja järgiks õigust mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja väljendusvabadusele kogu riigis, keelates tulemuslikult pühaduseteotust käsitlevate seaduste kasutamise; lisaks kutsub Pakistani valitsust üles muutma 1997. aasta terrorismivastast seadust, tagamaks et pühaduseteotuse juhtumeid ei menetleta terrorismivastase võitluse kohtutes, ning pakkuma väidetava pühaduseteotuse juhtumite korral võimalusi kautsjoni vastu vabastamiseks;
6. rõhutab, et usu- ja veendumusvabadus, sõna- ja väljendusvabadus ning vähemuste õigused on inimõigused, mis on sätestatud Pakistani põhiseaduses;
7. kutsub Pakistani valitsust üles mõistma ühemõtteliselt hukka usuvähemuste vastasele vägivaldale ja diskrimineerimisele õhutamise riigis; kutsub Pakistani valitsust üles kehtestama uurimise, prokuratuuri ja kohtu tasandil tulemuslikud menetluslikud ja institutsioonilised kaitsemeetmed, et hoida ära pühaduseteotust käsitlevate seaduste kuritarvitamine seni kuni need kaotatakse; mõistab hukka usuvähemuste, sealhulgas kristlaste, ahmadija moslemite, šiitide ja hindude jätkuva diskrimineerimise ja nende vastu suunatud vägivalda Pakistanis; tuletab meelde 2014. aastal Gujranwalas rahvahulga poolt toime pandud rünnakut ahmadija kogukonna vastu pärast pühaduseteotuse süüdistusi selle kogukonna liikme Aqib Saleemi vastu, kes mõisteti kohtus õige; rünnaku tagajärjel hukkus kolm kogukonna liiget, sealhulgas kaks last; märgib, et kehtestatud on nõue, et ükski politseiülema tasemest madalam politseiametnik ei tohi süüdistusi enne juhtumi registreerimist uurida;
8. on mures asjaolu pärast, et Pakistani pühaduseteotust käsitlevaid seadusi kuritarvitatakse sageli selleks, et esitada valesüüdistusi, millel on erinevad ajendid, sealhulgas isiklike vaidluste lahendamine või majandusliku kasu taotlemine; kutsub seetõttu Pakistani valitsust üles seda nõuetekohaselt arvesse võtma ja pühaduseteotust käsitlevaid seadusi kehtetuks tunnistama; mõistab teravalt hukka Pakistani parlamendiasjade riigiministri Ali Khani avalduse, milles ta nõuab pühaduseteotuse toime pannud inimeste pea maha raiumist;
9. nõuab tungivalt, et EL ja Euroopa diplomaatilised töötajad teeksid kõik, mis nad suudavad, et kaitsta ja toetada Shagufta Kausari ja Shafqat Emmanueli, sealhulgas osaleksid kohtuprotsessides, taotleksid vanglakülastusi ning suhtleksid pidevalt ja otsustavalt kõnealuse juhtumiga seotud ametiasutustega;
10. kutsub liikmesriike üles hõlbustama erakorraliste viisade väljastamist ning pakkuma rahvusvahelist kaitset Shagufta Kausarile, Shafqat Emmanuelile, nende advokaadile Saiful Malookile ja teistele isikutele, keda süüdistatakse oma õiguste rahumeelse kasutamises, sealhulgas inimõiguste kaitsjatele, kui neil on vaja Pakistanist lahkuda;
11. on väga mures ajakirjanike, akadeemiliste ringkondade ja kodanikuühiskonna organisatsioonide ning eelkõige naiste ja vähemuste vastu suunatud üha sagenevate rünnakute pärast internetis ja mujal; nõuab tungivalt, et Pakistani valitsus võtaks viivitamata meetmeid ajakirjanike, inimõiguste kaitsjate ja usuorganisatsioonide turvalisuse tagamiseks ning viiks läbi kiireid ja tulemuslikke uurimisi, et järgida õigusriiki ja tuua süüdlased kohtu ette;

Neljapäev, 29. aprill 2021

12. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles vaatama viivitamata läbi Pakistani vastavuse GSP+ staatusele, võttes arvesse praeguseid sündmusi ja seda, kas on piisavalt põhjust algatada menetlus selle staatuse ja sellest tulenevate eeliste ajutiseks peatamiseks, ning esitama Euroopa Parlamendile selle kohta võimalikult kiiresti aruande;
13. palub Euroopa välisteenistusel ja komisjonil kasutada kõiki nende käsutuses olevaid vahendeid, sealhulgas usu- ja veendumusvabaduse edendamist ja kaitsmist käsitlevates ELi suunistes ette nähtud vahendeid, et aidata usukogukondi ja avaldada Pakistani valitsusele survet, et ta usuvähemusi paremini kaitseks;
14. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid jätkaksid Pakistani toetamist kohtusüsteemi reformimisel ja suutlikkuse suurendamisel, tagamaks et madalama astme kohtutel on olemas vahendid kinnipeetavate üle kiireks kohtumõistmiseks ja selliste pühaduseteotuse juhtumite lõpetamiseks, mille kohta ei ole piisavalt usaldusväärseid tõendeid;
15. väljendab heameelt Pakistanis toimuvate usunditevaheliste dialoogide üle ning nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja ELi delegatsioon jätkaksid Pakistani usunditevahelise harmoonia riikliku rahunõukogu toetamist selliste korrapärase algatuste korraldamisel usujuhtidega, sealhulgas usuvähemuste juhtidega, ning usuorganisatsioonide, kodanikuühiskonna organisatsioonide, inimõiguste ja õigusvaldkonna spetsialistide ning teadlaste toel; kutsub lisaks ELi delegatsiooni ja liikmesriikide esindusi üles edasi toetama Pakistani valitsusväliseid organisatsioone, kes tegelevad inimõiguste järelevalvega ning usu- ja soolise vägivalga ohvrite toetamisega;
16. ergutab Pakistani intensiivistama koostööd rahvusvaheliste inimõigusorganisatsioonidega, sealhulgas ÜRO inimõiguste komiteega, et rakendada kõiki asjakohaseid soovitusi ning parandada järelevalvet rahvusvaheliste eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude üle ja vastavat aruandlust;
17. on seisukohal, et Prantsusmaa vastu suunatud vägivaldsed meeleavaldused ja rünnakud on vastuvõetamatud; on sügavalt mures Pakistanis valitseva Prantsusmaa-vastase meeleolu pärast, mis on sundinud Prantsusmaa kodanikke ja ettevõtteid riigist ajutiselt lahkuma;
18. väljendab heameelt Pakistani ülemkohtu hiljutise otsuse üle keelustada vaimse tervise probleemidega vangide hukkamine; väljendab uuesti Euroopa Liidu kindlat vastuseisu surmanuhtlusele kõikidel juhtudel ja ilma eranditeta; nõuab surmanuhtluse üldist kaotamist; kutsub Pakistani ametivõime üles muutma kõigi surmamõistetute karistusi, tagamaks et austatakse nende rahvusvaheliselt tunnustatud ja põhiseaduses tagatud õigust õiglasele kohtumõistmisele;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Pakistani valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0159

Venemaa, Aleksei Navalnõi juhtum, sõjalise kohaloleku suurendamine Ukraina piiril ja Venemaa rünnak Tšehhi Vabariigis

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Venemaa, Aleksei Navalnõi juhtumi, Ukraina piiril sõjalise kohaloleku suurendamise ja Venemaa rünnakute kohta Tšehhi Vabariigis (2021/2642(RSP))

(2021/C 506/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa ja Ukraina kohta,
- võttes arvesse ÜRO põhikirja, ÜRO mereõiguse konventsiooni, inimõiguste ülddeklaratsiooni, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning Euroopa Nõukogu inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (ECHR),
- võttes arvesse Minskis 12. veebruaril 2015. aastal vastu võetud ja allkirjastatud Minski kokkulepete rakendamismeetmete paketti, mis kiideti tervikuna heaks ÜRO Julgeolekunõukogu 17. veebruari 2015. aasta resolutsiooniga 2202 (2015),
- võttes arvesse G7 välisministrite 18. märtsi 2021. aasta avaldust Ukraina kohta ja nende ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 12. aprilli 2021. aasta ühisavaldust samal teemal,
- võttes arvesse Prantsusmaa presidendi ja Saksamaa liidukantsleri 16. aprilli 2021. aasta kohtumist Ukraina presidendiga, et arutada Venemaa sõjalise kohaloleku suurendamist,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja poolt ELi nimel 18. aprillil 2021. aastal tehtud avaldust Aleksei Navalnõi tervisliku seisundi halvenemise kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 27. märtsi 2014. aasta resolutsiooni 68/262 Ukraina territoriaalse terviklikkuse kohta, ÜRO Peaassamblee 19. detsembri 2016. aasta resolutsiooni 71/205, 19. detsembri 2017. aasta resolutsiooni 72/190, 22. detsembri 2018. aasta resolutsiooni 73/263, 18. detsembri 2019. aasta resolutsiooni 74/168 ja 16. detsembri 2020. aasta resolutsiooni 75/192, mis käsitlevad inimõiguste olukorda Krimmi Autonoomses Vabariigis ja Sevastopolis (Ukraina) ning ÜRO Peaassamblee 9. detsembri 2019. aasta resolutsiooni 74/17 ja 7. detsembri 2020. aasta resolutsiooni 75/29, mis käsitlevad Krimmi Autonoomse Vabariigi ja Sevastopoli (Ukraina) ning Musta mere ja Aasovi mere osade militariseerimise probleemi,
- võttes arvesse nõukogu 17. märtsi 2014. aasta otsust 2014/145/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega ⁽¹⁾,
- võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelist assotsieerimislepingut, eriti selle II jaotist, mis käsitleb poliitilist dialoogi ja lähendamist välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas ⁽²⁾,
- võttes arvesse 5. detsembri 1994. aasta Budapesti memorandumit julgeolekutagatiste kohta, mis käsitleb Valgevene, Kasahstani ja Ukraina ühinemist tuumarelvade leviku tõkestamise lepinguga,
- võttes arvesse Ukraina 29. märtsi 2021. aasta ettepanekut Ida-Ukrainas täieliku relvarahu taastamiseks ning Minski kokkulepete täitmist käsitleva ühise tegevuskava projekti,

⁽¹⁾ ELT L 78, 17.3.2014, lk 16.

⁽²⁾ ELT L 161, 29.5.2014, lk 3.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- võttes arvesse Euroopa välis teenistuse pressiesindaja 19. aprilli 2021. aasta avaldust Tšehhi diplomaatide väljasaatmise kohta ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja poolt 21. aprillil 2021. aastal Euroopa Liidu nimel ja solidaarsusest Tšehhi Vabariigiga tehtud avaldust kuritegeliku tegevuse kohta Tšehhi territooriumil,
- võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on viimastel nädalatel märkimisväärselt suurendanud Ukraina ida- ja põhjapiiril ning okupeeritud Krimmis viibivaid sõjalisi jõude, koondades sinna üle 100 000 sõjaväelase, aga ka tanke, suurtükke, soomussõidukeid ja muud raskevarustust; arvestades, et hiljutine koondamine kujutab endast Venemaa vägede suurimat kontsentratsiooni alates 2014. aastast ning selle ulatus ja ründejõud viitavad ründekavatsustele;
- B. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on teatanud teiste riikide sõjalaevade ja kaubalaevade rahumeelse läbisõidu õiguse peatamisest läbi Musta mere osa Kertši väina suunas kuni 31. oktoobrini 2021, rikkudes sellega meresõiduvabadust, mis on tagatud ÜRO mereõiguse konventsiooniga, millega Venemaa on ühinenud; arvestades, et asjaomased alad asuvad Ukraina territoriaalmeres, mis ümbritseb ajutiselt okupeeritud Krimmi Autonoomse Vabariigi territooriumi ja Sevastopoli linna;
- C. arvestades, et Minski kokkulepete vastuvõtmisest on möödunud kuus aastat ja Krimmi poolsaare ebaseaduslikust annekteerimisest Venemaa Föderatsiooni poolt ning sõja algusest Ukrainas seitse aastat;
- D. arvestades, et Ukraina allikate kohaselt teenib kahe nn rahvavabariigi relvajõududes ligikaudu 3 000 Venemaa Föderatsiooni ohvitseri ja sõjaväeinstruktorit;
- E. arvestades, et Venemaa Föderatsioon destabiliseerib Ida-Ukrainat Donetskis ja Luganski nn rahvavabariikides viibivate käsilasvägede kaudu juba alates 2014. aastast; arvestades, et konfliktis on hukkunud enam kui 14 000 inimest ja see on tekitanud ligikaudu kaks miljonit riigisest põgenikku;
- F. arvestades, et Ukraina on palunud usaldust ja julgeolekut suurendavaid meetmeid käsitleva 2011. aasta Viini dokumendi III peatüki punkti 16.3 alusel selgitust Venemaa Föderatsiooni ebatavalise sõjalise tegevuse kohta Ukraina piiri lähedal ja okupeeritud Krimmis; arvestades, et 2011. aastal Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) kõigi 57 liikme poolt vastu võetud Viini dokument peaks olema koostöö ja sõjalise läbipaistvuse nurgakivi; arvestades, et Venemaa Föderatsioon on otsustanud sellel kohtumisel mitte osaleda;
- G. arvestades, et OSCE osalisriigid peavad andma üksteisele teavet muu hulgas lähetamiskavade kohta, teavitama üksteist aegsasti märkimisväärtetest sõjalistest tegevustest, nagu õppused, ning konsulteerima ja tegema üksteisega koostööd ebatavalise sõjalise tegevuse või suurenevate pingete korral;
- H. arvestades, et Venemaa kaitseministeerium teatas reedel, 23. aprillil 2021, et Ukraina piirile koondatud relvajõud pöörduvad tagasi oma alalistesse baasidesse 1. maiks 2021;
- I. arvestades, et Venemaa Föderatsiooni põhiseaduses on sätestatud õigus mõtte-, sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabadusele; arvestades, et inimõiguste ja õigusriigi olukord Venemaal halveneb jätkuvalt ning riigi ametivõimud rikuvad neid õigusi ja vabadusi järjepidevalt; arvestades, et Venemaa Föderatsioon on allkirjastanud inimõiguste ülddeklaratsiooni ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning on Euroopa Nõukogu liige;
- J. arvestades, et 9. aprillil 2021 pidasid Venemaa ametivõimud lühikeseks ajaks kinni Venemaa ühe tuntuma uuriva ajakirjaniku Roman Anini, kes on seotud organiseeritud kuritegevusest ja korruptsioonist teatamise projektiga (OCCRP), kuulaskid ta üle ning konfiskeerisid tema telefonid ja dokumendid; arvestades, et selline tegevus on seadnud ohtu ka teised läbipaistvuse ja korruptsiooni küsimustega tegelevad OCCRP ajakirjanikud, kuna föderaalset julgeolekuteenistustel (FSB) on nüüd teabele täielik juurdepääs;
- K. arvestades, et Venemaa tuntuim korruptsioonivastane aktivist ja opositsioonipoliitik Aleksei Navalnõi vahistati 17. jaanuaril 2021 ja mõisteti 2. veebruaril 2021 kolmeks ja pooleks aastaks vangi katseaja väidetava rikkumise eest ajal, mil ta taastus Saksamaal mõrvakatses, mis seisnes Venemaa Föderatsiooni territooriumil Venemaa

Neljapäev, 29. aprill 2021

Julgeolekuteenistuse töötajate poolt tema mürgitamisest sõjanduses kasutatava keelatud keemilise ühendiga; arvestades, et Aleksei Navalnõi viidi 12. märtsil 2021 üle Pokrovis asuvasse karistuslaagrisse, kus teda on korduvalt piinatud ja ebainimlikul moel koheldud, misjärel ta alustas rohkem kui kolm nädalat tagasi näljastreiki;

- L. arvestades, et viimase paari nädala sündmused on kinnitanud tõsisemaid hirme tema isikliku turvalisuse ja elu pärast nii tema perekonna, sõprade ja toetajate kui ka rahvusvahelise üldsuse seas ning toonud kaasa tema üleviimise Moskva lähedal asuvasse vanglahaiglasse, kus tema elu on jätkuvalt ohus;
- M. arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohus otsustas 16. veebruaril 2021. aastal anda Venemaa valitsusele oma reglemendi reegli 39 kohase korralduse Aleksei Navalnõi vabastada; arvestades, et seda tulnuks teha viivitamatult; arvestades, et kohus võttis arvesse Aleksei Navalnõi elu ähvardava ohu laadi ja ulatust, mis leidis esialgse õiguskaitsemeetme kohaldamise eesmärgil *prima facie* tõendust, ning lisaks võttis kohus arvesse ka Aleksei Navalnõi praeguse kinnipidamise üldisi asjaolusid;
- N. arvestades, et reedel, 23. aprillil 2021. aastal teatas Aleksei Navalnõi, et lõpetab vanglaväliste arstide nõuandel järk-järgult 31. märtsil 2021 alustatud näljastreigi; arvestades, et Aleksei Navalnõi arstide hinnangul oleks näljastreigi jätkamine talle eluohtlik; arvestades, et isegi juhul, kui Aleksei Navalnõi peaks nüüd vajalikkude arstiabi saama, ei ole mingisugust kindlust, et teda ei kohelda ka edaspidi ebainimlikult, tema elu ei satu taas ohtu või teda ei püüta uuesti mõrvata;
- O. arvestades, et 2020. aastal oli Venemaa organisatsiooni Transparency International korrupsiooni tajumise indeksi kohaselt 180 riigi seas 129. kohal, mis on Euroopas madalaim koht; arvestades, et korrupsioonivastased aktivistid, nagu kadunud Sergei Magnitski, ja Aleksei Navalnõi juhitud korrupsioonivastane sihtasutus (FBK) on oligarhide, julgeolekuametnike ja Kremliiga seotud ametnike poolt aastate jooksul kokku kuhjatud seletamatut jõukust uurides osaliselt paljastanud nendevahelisi kleptokraatlikke sidemeid, mis ulatuvad kõrgeimate võimuringkondadeni, sealhulgas Vladimir Putinini; arvestades, et Moskva prokuratuur soovib kuulutada FBK ja veel kaks Aleksei Navalnõiga seotud organisatsiooni – kodanike õiguste kaitse sihtasutuse ja Aleksei Navalnõi piirkondliku peakorteri – äärmuslasteks, mis tähendaks, et nende töötajad võidakse vahistada ja mõista kuueks kuni kümneks aastaks vangi;
- P. arvestades, et Aleksei Navalnõi mürgitamine järgib Vladimir Putini oponentide vastu suunatud tegevusmustrit, mida on kogenud Viktor Juštšenko, Sergei Skripal ja Vladimir Kara-Murza ning mis on põhjustanud mitmete juhtivate opositsioonitegelaste, ajakirjanike, aktivistide ja välisliidrite, nende hulgas näiteks Boriss Nemtsovi, Anna Politkovskaja, Sergei Protadžanovi, Natalja Estemirova ja Aleksandr Litvinenko surma;
- Q. arvestades, et Venemaa Föderatsioon kujutab endast välist ohtu Euroopa julgeolekule ning sõidib opositsiooni süstemaatiliselt maha surudes ja tänavatele tulnud inimesi vahistades ka omaenda rahva vastu; arvestades, et ainuüksi 21. aprillil 2021. aastal vahistati rohkem kui 1 788 rahumeelset meelevaldajat, mis tähendab, et alates 2021. aasta jaanuarist on Venemaal kinni peetud kokku rohkem kui 15 000 süütut kodanikku;
- R. arvestades, et Euroopa Parlament on kahes varasemas Venemaal käsitlevas resolutsioonis nõudnud Venemaa-suunalise poliitika ja selle viie juhtpõhimõtte läbivaatamist ning palunud nõukogul alustada viivitamatult ettevalmistusi ja võtta vastu ELi strateegia tulevasteks suheteks demokraatliku Venemaaga, kusjuures see peaks hõlmama mitmesuguseid stiimuleid ja aspekte, mis aitaksid tugevdada vabaduse ja demokraatia suundumusi Vene riigis;
- S. arvestades, et Tšehhi Vabariik saatis 17. aprillil 2021. aastal välja 18 Venemaa saatkonna töötajat, kelle seas oli ka Venemaa luureteenistuste liikmeid, sest Tšehhi julgeolekuteabe teenistus jõudis põhjendatud järeldusele, et Venemaa luureteenistuse tegevõtjad olid 2014. aastal seotud laskemoonalao plahvatusega, mis tappis kaks Tšehhi kodanikku ja tekitas suurt materiaalset kahju; arvestades, et seeläbi seati hoolimatult ohtu ümbritsevates omavalitsusüksustes elavate tuhandete inimeste elu ja vara; arvestades, et selline ebaseaduslik tegevus Tšehhi Vabariigi territooriumil kujutab endast ELi liikmesriigi suveräänsuse kriitilist rikkumist välisvõimu poolt; arvestades, et vastusena 18 Venemaa saatkonna töötaja väljasaatmisele Tšehhi Vabariigi poolt saatis Venemaa välja 20 Tšehhi diplomaati, kellel kästi lahkuda 19. aprillil 2021; arvestades, et kui Venemaa keeldus välja saadetud Tšehhi diplomaate riiki tagasi lubamast, otsustas Tšehhi

Neljapäev, 29. aprill 2021

Vabariik 22. aprillil 2021 viia Tšehhi Vabariigis asuva Venemaa saatkonna töötajate arvu kooskõlla Venemaal Tšehhi Vabariigi saatkonnas töötavate inimeste arvuga, lähtudes diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni artiklist 11, ning andis Venemaa saatkonnale selleks aega mai lõpuni;

T. arvestades, et samad GRU agendid, kes osalesid Tšehhi Vabariigis asuva laskemoonalao plahvatuses, olid samuti vastutavad 2018. aastal Ühendkuningriigis Sergei ja Julia Skripali mõrvakatse eest sõjaväelise kvaliteediga Novitšoki närvimürgi abil, mis tõi kaasa ka ühe Ühendkuningriigi kodaniku surma; arvestades, et GRU agente süüdistati ka relvatehase omaniku Emilian Gebrevi ja veel kahe Bulgaaria elaniku mõrvakatses 2015. aastal; arvestades, et Venemaa ei tee koostööd nende Euroopa Liidu territooriumil toime pandud kuritegude uurimisel, eitab GRU osalemist Skripalide mürgitamises ja varjab peamisi kahtlusaluseid;

1. toetab Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust selle rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; kordab oma tugevat toetust ELi poliitikale mitte tunnustada Krimmi Autonoomse Vabariigi ja Sevastopoli linna ebaseaduslikku annekteerimist; on rahul kõigi piiravate meetmetega, mille EL on ebaseadusliku annekteerimise tõttu kehtestanud; nõuab, et viivitamata vabastataks kõik Krimmi poolsaarel ja Venemaal ebaseaduslikult kinni peetud ja vangistatud Ukraina kodanikud, ning mõistab hukka jätkuvad inimõiguste rikkumised Krimmis ja Ida-Ukraina okupeeritud aladel, samuti Venemaa kodakondsuse ulatusliku andmise nende piirkondade kodanikele Venemaa passide jagamise teel; toonitab, et Venemaa ametnikud, kelle tegevuse või tegematajätmist tulemusena on Ukrainas korda saadetud või võimaldatud korda saata sõjakuritegusid, peavad saama rahvusvahelise kriminaalõiguse alusel karistatud;

2. peab kahetsusväärseks ELi ja Venemaa suhete praegust seisut, mille on põhjustanud Venemaa agressioon ja Ukraina jätkuv destabiliseerimine, vaenulik käitumine ELi liikmesriikide ja ühiskondade suhtes ning nende otsene ründamine, mis muu hulgas väljendub valimisprotsessidesse sekkumises, desinformatsiooni levitamises, süvavõltsingutes, pahatahtlikes küberrünnakutes, sabotaažides ja keemiarelvade kasutamises, ning inimõiguste olukorra märkimisväärset halvenemist ning väljendus-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabaduse puudulikkust austamist Venemaal; mõistab teravalt hukka Venemaa vaenuliku käitumise Euroopas ja kutsub Venemaa valitsust üles lõpetama rahvusvahelisi põhimõtteid ja norme rikkuvat ning Euroopa stabiilsust ohustavat tegevust, kuna see välistab võimaluse arendada selle olulise naaberriigiga positiivseid kahepoolseid suhteid;

3. on endiselt väga mures Venemaa ulatusliku sõjalise kohaloleku suurendamise pärast Ukraina piiril ja ebaseaduslikult okupeeritud Krimmi Autonoomses Vabariigis, mis Venemaa kaitseministri teatel pidi olema lõpetatud; mõistab hukka Venemaa Föderatsiooni juhtimisel toimuvat ähvardavat ja destabiliseerivat tegevust ning tunnustab Ukraina proportsionaalset reaktsiooni sellele;

4. on seisukohal, et EL peab Venemaa äärmiselt murettekitavast sõjalise kohaloleku suurendamisest Ukraina piiril (millest reede, 23. aprilli 2021 seisuga loobuti) õppust võtma; rõhutab, et Venemaa vägede tagasipöördumine Ukraina piirilt nende alalistesse baasidesse peab toimuma täies mahus ja viivitamata; nõuab, et Venemaa lõpetaks viivitamatult sõjalise jõu põhjendamatu koondamise naaberriikide sihiliku ähvardamise eesmärgil, loobuks sõjalistest provokatsioonidest nii praegu kui ka tulevikus ja leevendaks pingeid, viies väed tagasi nende alalistesse baasidesse kooskõlas oma rahvusvaheliste kohustustega, nagu OSCE põhimõtted ja sõjalise liikuvuse läbipaistvusega seotud kohustused ning Viini dokument; kordab, et Venemaa sõjalise võimekuse koondamine ohustab ka Euroopa stabiilsust, julgeolekut ja rahu, mistõttu peaks EL pidama Ukrainaga sihikindlat julgeolekualast dialoogi, mis aitab kohapealseid julgeolekuprobleeme ühtselt hinnata; rõhutab, et sõbralikud riigid peaksid pakkuma Ukrainale rohkem sõjalist toetust ja kaitserelvastust kooskõlas ÜRO põhikirja artikliga 51, mis lubab individuaalset ja kollektiivset enesekaitset; kutsub Venemaad üles vägesid Luganski ja Donetski nn rahvavabariikidest ära viima ning andma Krimmi Autonoomse Vabariigi ja Sevastopoli linna taas Ukraina kontrolli alla;

5. palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal tagada, et vaatamata Venemaa vägede väljakuulutatud ümberpaigutamisele jätkab nõukogu sõjaliste arengute jälgimist ja on jätkuvalt valmis leppima kokku edasistes ühismeetmetes;

6. nõuab tungivalt, et Venemaa täidaks ÜRO mereõiguse konventsioonist tulenevat kohustust ning tagaks meresõidu- ja transiidivabaduse läbi rahvusvahelise väina Aasovi mere sadamatesse; nõuab, et EL arendaks tihedas koostöös liikmesriikide ja teiste rahvusvaheliste partneritega välja kõigi Kertši väina kaudu saabuvate laevade liikumise pidevat seiret;

Neljapäev, 29. aprill 2021

7. nõuab tungivalt, et Venemaa ja Venemaa toetatud separatistid järgiksid relvarahukokkulepet; kutsub Venemaad üles täitma Minski kokkulepete sätteid ning osalema konstruktiivselt Normandia protsessis ja kolmepoolse kontaktrühma tegevuses; rõhutab vajadust leida Ida-Ukraina konfliktile poliitiline lahendus ja suurendada ELi rolli konfliktide rahumeelsel lahendamisel;
8. rõhutab ELi selget seisukohta, et kui selline sõjalise jõu koondamine päädib Venemaa Föderatsiooni tungimisega Ukrainasse, läheb rahvusvahelise õiguse ja normide rikkumine Venemaale kalliks maksma; nõuab kujunenud olukorra tõttu, et nafta ja gaasi import Venemaalt ELi viivitamatult peatataks, Venemaa SWIFTi maksesüsteemist välja arvatakse ning Venemaa ametivõimudega tihedalt seotud oligarhide ja nende pereliikmete varad ELis külmutatakse ja viisad tühistatakse;
9. nõuab, et EL vähendaks sõltuvust Venemaa energiast, ning ergutab seetõttu ELi institutsioone ja kõiki liikmesriike loobuma Nord Stream 2 torujuhtme lõpuni ehitamisest ja nõudma Rosatomi ehitatavate vaidlusi põhjustanud tuumaelektrijaamade rajamise lõpetamist;
10. kinnitab, et toetab Malaysian Airlinesi lennu MH17 traagilise allatulistamise rahvusvahelist uurimist, sest see võib osutada sõjakuriteoks, ning kordab oma nõudmist tuua süüdlased kohtu ette;
11. kutsub ELi ja selle liikmesriike üles võtma eeskujuks Ühendkuningriigi seadusandliku ettepaneku ülemaailmsete korrupsioonivastaste sanktsioonide määruse kohta ja muud sarnased süsteemid ning kehtestama ELi korrupsioonivastase sanktsioonirežiimi, mis täiendaks praegust kogu maailmas rakendatavat inimõiguste rikkujate vastast ELi sanktsioonirežiimi; rõhutab, et ELi liikmesriigid ei tohiks enam avasüli vastu võtta Venemaa kahtlase päritoluga vara ja investeringuid; kutsub komisjoni ja nõukogu üles tegutsema aktiivsemalt selle nimel, et piirata ELis Kremli strateegilisi investeringuid, mille eesmärk on õonestada demokraatlikke protsesse ja institutsioone ning levitada korrupsiooni; nõuab jätkuvalt, et sellised liikmesriigid nagu Bulgaaria ja Malta loobuksid nn kuldsete passide väljastamisest, millega antakse välisinvestoritele kodakondsus;
12. nõuab, et viivitamata ja tingimusteta vabastataks Aleksei Navalnõi, kellele määrati karistus poliitilistel põhjustel, mis on vastuolus Venemaa rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustustega, ja kõik teised isikud, kes on tema vabastamise või korrupsioonivastase kampaania toetuseks peetud meelevaldustel kinni peetud; nõuab, et Venemaa järgiks Euroopa Inimõiguste Kohtu esialgset õiguskaitsemeetet, mis puudutab Aleksei Navalnõi elu ähvardava ohu laadi ja ulatust; peab Venemaad Aleksei Navalnõi tervisliku seisundi eest vastutavaks ning nõuab tungivalt, et Venemaa uuriks Aleksei Navalnõi mõrvakatset ja teeks Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooniga täielikku koostööd; kutsub Venemaa ametivõime üles parandama tingimusi vanglates ja kinnipidamisasutustes, et viia need kooskõlla rahvusvaheliste standarditega; nõuab Aleksei Navalnõi vabastamist nõudvate rahumeelsete meelevaldajate vahistamise ja opositsiooni süstemaatilise ründamise lõpetamist; toonitab, et kõigile isikutele, kes on seotud Aleksei Navalnõi kohtu alla andmise, süüdimõistmise ja väärkohtlemisega, tuleks kehtestada kogu maailmas rakendatava inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi kohased sanktsioonid;
13. tuletab Venemaa ametivõimudele ja president Vladimir Putinile kui Venemaa riigijuhile isiklikult meelde, et nad kannavad täielikku vastutust Aleksei Navalnõi elu ja kehalise puutumatus eest hoolitsemise eest ning peavad võtma kõik vajalikud meetmed, et kaitsta tema füüsilist ja vaimset tervist ja heaolu; nõuab veel kord, et president Vladimir Putin ja Venemaa ametivõimud uuriks Aleksei Navalnõi mõrvakatse toimepanijaid, tooksid nad kohtu ette ja võtaksid nad vastutusele;
14. mõistab hukka Venemaa ametiasutuste kavatsuse kuulutada Aleksei Navalnõi juhitud korrupsioonivastane fond ekstremistlikuks organisatsiooniks, mis on põhjendamatu ja diskrimineeriv; tõstab esile korrupsioonivastase võitluse vajaduse ning asjaolu, et soov osaleda vabas ja pluralistlikus avalikus arutelus ja valimisprotsessis on iga üksikisiku ja demokraatliku poliitilise organisatsiooni võõrandamatu õigus ning sellel ei ole midagi pistmist äärmuslike vaadetega;
15. väljendab kindlat solidaarsust Venemaa demokraatlike jõududega, kes on pühendunud avatud ja vaba ühiskonna loomisele, ning avaldab toetust kõigile üksikisikutele ja organisatsioonidele, kes on rünnakute ja repressioonide sihtmärgiks; nõuab tungivalt, et Venemaa ametivõimud lõpetaksid opositsiooni, kodanikuühiskonna ja meedia esindajate, inimõiguste ja naiste õiguste kaitsjate ning teiste aktivistide ahistamise, hirmutamise ja ründamise, pidades eelkõige silmas 2021. aasta sügisel toimuvaid parlamendivalimisi; ergutab ELi jätkama Venemaale pidevate üleskutsete esitamist, et Venemaa tunnistaks kehtetuks kõik seadused, mis ei ole rahvusvaheliste standarditega kooskõlas, või muudaks neid; avaldab korduvat tugevat toetust kõigile inimõiguste kaitsjatele Venemaal ja nende tehtud tööle; kutsub ELi delegatsiooni ja liikmesriikide esindusi

Neljapäev, 29. aprill 2021

Venemaal üles tugevdama oma toetust kodanikuühiskonnale ja kasutama kõiki olemasolevaid vahendeid, et suurendada toetust inimõiguste kaitsjate tööle ning vajaduse korral hõlbustada erakorraliste viisade väljastamist ja pakkuda ajutist peavarju ELi liikmesriikides;

16. kutsub Venemaa ametivõime üles austama meediavabadust ning lõpetama sõltumatu meedia esindajate ahistamise ja survestatmist, nagu seda tehti uuriva ajakirjaniku Roman Anini puhul;

17. kordab oma nõuet, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid jätkaksid inimõiguste olukorra tähelepanelikku jälgimist Venemaa Föderatsioonis ning kodanikuühiskonna organisatsioone, ajakirjanikke, opositsioonipoliitikuid ja aktiviste käsitlevate kohtuasjade, sealhulgas Aleksei Navalnoi kohtuasja jälgimist;

18. mõistab hukka asjaolu, et Venemaa luureteenistuste kurjategijad põhjustasid Tšehhi Vabariigis Vrbětices relvalao plahvatuse, mis kujutab endast vastuvõetamatut vaenuakti ja Tšehhi suveräänsuse rikkumist; mõistab teravalt hukka ELi liikmesriikide destabiliseerimise ja ähvardamise ning kutsub Venemaad üles sellist tegevust lõpetama, võtma süüdlased vastutusele ja hüvitama kahju 2014. aasta rünnakus hukkunud kodanike perekondadele; rõhutab, et Euroopa Liit seisab Tšehhi Vabariigi eest, ning kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja nõukogu üles võtma asjakohaseid vastumeetmeid, sealhulgas laiendama sihipäraste sanktsioonide ulatust; väljendab kindlat solidaarsust Tšehhi Vabariigi rahva ja ametivõimudega ELi territooriumil toimunud Venemaa rünnaku pärast ning 20 Tšehhi diplomaadi põhjendamatu ja ebaproportsionaalse väljasaatmise pärast Venemaalt; toetab Tšehhi ametiasutuste otsust viia Tšehhi Vabariigis asuva Venemaa saatkonna töötajate arv kooskõlla Venemaal Tšehhi saatkonnas töötavate inimeste arvuga, mõistab hukka Venemaa Föderatsiooni hilisemad ähvardused Tšehhi Vabariigi vastu ning on tänulik ELi liikmesriikide valitsuste toetus- ja solidaarsusavalduste ja juba pakutud diplomaatilise abi eest; palub ELi liikmesriikidel Skripali juhtumi eeskujul Venemaa diplomaatide koordineeritud väljasaatmisega jätkata;

19. mõistab hukka Kremli toetuse ebademokraatlikele rõhuvatele režiimidele kogu maailmas, nagu Iraani, Põhja-Korea, Venezuela, Süüria ja Valgevene režiimid; on sügavalt mures Venemaal elavate valgevenelaste vahistamiste, röövimiste ja väljasaatmistega kasvava arvu pärast, sealhulgas opositsioonilise Valgevene Rahvarinde esimehe ja Valgevene rahumeelseid meelevaldusi häälekalt toetanud tavainimeste juhtumi pärast; on eriti mures Venemaa toetatud kampaania pärast, mis on suunatud ELi rahvusvahemuste organisatsioonidele Valgevenes, sealhulgas suurimale neist – Poolakate Liidule Valgevenes;

20. taunib propaganda ja desinformatsiooni levitamist Venemaa ajakirjanduses ning selle pahatahtlikku levitamist ELis, samuti Venemaa trollivabrikute tegevust, pidades eriti silmas neid, kes praegu laimavad Tšehhi Vabariiki, väites, et see on USA huvisid kaitsev satelliit, mitte sõltumatute teabeteenustega suveräänne riik; mõistab hukka küberründed Tšehhi Vabariigi strateegiliste riigihalduslike asutuste vastu seoses Venemaa sõjalise spionaažiga;

21. kordab, et ELi liikmesriikide ühtsus on Venemaa destabiliseerimis- ja õnnetustegevuse ärahoidmiseks Euroopas parim poliitiline relv; kutsub liikmesriike üles oma Venemaa-suunalisi seisukohti ja meetmeid kooskõlastama ning jääma ühtseks; nõuab, et liikmesriigid väljendaksid Euroopa Nõukogu ministrite komitees ühist seisukohta selle suhtes, et Venemaa eirab jätkuvalt Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid; on seisukohal, et EL peaks püüdma teha veelgi tihedamat koostööd sarnaseid vaateid jagavate partneritega, eriti NATO ja USAga, kasutama kõiki rahvusvahelisel tasandil kättesaadavaid vahendeid, et astuda tõhusalt vastu Venemaa jätkuvale sekkumisele, üha agressiivsematele desinformatsioonikampaaniatele ning rahvusvahelise õiguse ränkadele rikkumistele, mis ohustavad Euroopa julgeolekut ja stabiilsust;

22. kutsub ELi liikmesriike üles astuma õigeaegselt ja otsustavalt vastu Venemaa luureteenistuste häirivale tegevusele ELi territooriumil ning kooskõlastama oma proportsionaalsed vastumeetmed Atlandi-üleste partneritega; soovib liikmesriikidel tõhustada vastuluure alast koostööd ja teabevahetust;

23. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja nõukogu üles töötama välja ELi suhteid Venemaaga käsitleva uue strateegilise lähenemisviisi, mille raames tuleb selgemalt toetada kodanikuühiskonda, tugevdada inimestevahelisi kontakte Venemaa kodanikega, luua selged suunised koostööks Venemaa riiklike osalejatega, kasutada tehnoloogilisi standardeid ja avatud interneti, et toetada vaba ruumi ja piirata rõhuvaid tehnoloogiaid, ning näidata üles solidaarsust ELi idapartnerlusriikidega, sealhulgas julgeolekuküsimustes ja konfliktide rahumeelsel lahendamisel; rõhutab, et igasugune dialoog Venemaaga peab põhinema rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste austamisel;

Neljapäev, 29. aprill 2021

24. on äärmiselt mures asjaolu pärast, et Venemaa ametivõimud piiravad jätkuvalt sõltumatute meediaplatvormide, samuti üksikajakirjanike ja muude meediategelaste tööd; mõistab sellega seoses teravalt hukka otsuse kuulutada sõltumatu meediaväljaanne Meduza nn välisagendiks;

25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, Ukraina presidendile, valitsusele ja parlamendile ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0160

Colombia rahulepingu viies aastapäev**Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Colombia rahuleppe viienda aastapäeva kohta (2021/2643(RSP))**

(2021/C 506/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eelkõige 20. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni Colombia rahuprotsessi toetamise kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelist kaubanduslepingut ⁽²⁾, mis allkirjastati Brüsselis 26. juulil 2012. aastal, ning 2. detsembril 2015. aastal allkirjastatud Euroopa Liidu ja Colombia Vabariigi vahelist lühiajalise viisa nõudest loobumise lepingut ⁽³⁾,
 - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini 1. oktoobri 2015. aasta avaldust Eamon Gilmore'i nimetamise kohta Euroopa Liidu eriesindajaks Colombia rahuprotsessis,
 - võttes arvesse Colombia riigi valitsuse ja Colombia Revolutsiooniliste Relvajõudude – rahvaarmee (FARC-EP) vahelist lõppkokkulepet relvakonflikti lõpetamiseks ning stabiilse ja püsiva rahu saavutamiseks, mis allkirjastati 24. novembril 2016,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri aruandeid ÜRO kontrollimissiooni kohta Colombias ja eelkõige 26. märtsi 2021. aasta aruannet,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku 10. veebruari 2021. aasta aruannet inimõiguste olukorra kohta Colombias,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Josep Borrelli ja volinik Janez Lenarčiči 9. veebruari 2021. aasta ühisavaldust Colombia otsuse kohta anda Venezuela rändajatele ajutise kaitse staatus ning komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pressiesindaja 26. veebruari 2021. aasta avaldust inimõiguste kaitsjate vastase vägivalla kohta Colombias,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Colombia tähistab 2021. aasta novembris viie aasta täitumist päevast, mil Colombia valitsus eesotsas president Juan Manuel Santosega ja Colombia Revolutsioonilised Relvajõud (FARC-EP) kirjutasid alla lõppkokkuleppele relvakonflikti lõpetamiseks ning stabiilse ja püsiva rahu saavutamiseks, millega pandi punkt üle 50 aasta kestnud konfliktile ning mis on oluline samm stabiilse ja püsiva rahu ülesehitamisel riigis; arvestades, et Colombia on säilitanud demokraatlikkuse vaatamata pikkadele erakordse vägivalla perioodidele;
- B. arvestades, et Colombia konstitutsioonikohtu hinnangul kulub lõppkokkuleppe, kümneks aastaks kavandatud ühtse tegevuskava ja praeguse ligikaudu 11,5 miljardi USA dollari suuruse nelja-aastase rahuinvesteeringute kava täitmiseks vähemalt 15 aastat;

⁽¹⁾ ELT C 11, 12.1.2018, lk 79.⁽²⁾ ELT L 354, 21.12.2012, lk 3.⁽³⁾ ELT L 333, 19.12.2015, lk 3.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- C. arvestades, et Colombia president Iván Duque ja erakonna Comunes (endine FARCi erakond) esimees Rodrigo Londoño kohtusid 10. märtsil 2021, et arutada lõppkokkuleppe rakendamise seisu; arvestades, et dialoogis, mida vahendasid ÜRO peasekretäri eriesindaja Colombias ja ÜRO kontrollimehhanismi juht Colombias, lubasid mõlemad pooled lõppkokkuleppes kinni pidada ja teha koostööd tegevuskava koostamiseks ülejäänud ajaks, mis on leppe täielikuks rakendamiseks ette nähtud, ning suurendada jõupingutusi endiste võitlejate uuesti ühiskonda loimimise ja nende julgeolekutagatiste tugevdamiseks;
- D. arvestades, et endised partisanid jätkavad samuti taasloomumist tsiviilellu, ning arvestades, et Colombia õigus- ja põhiseadussüsteemis võetakse vastu täpsed reformid, mis tagavad lepingukohustuste täitmise ja riigi tuleviku kujundamise nende alusel;
- E. arvestades, et lõppkokkuleppes lubasid pooled luua eriotstarbelise rahukohtu ning muu hulgas rakendada üldist tõe, õigluse, heastamise ja mittekordumise süsteemi ja ohvritele kahju heastamise kokkuleppeid, nagu tõdeti ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Michelle Bachelet' 10. veebruari 2021. aasta aruandes; arvestades, et Colombia seisab lõppkokkuleppe terviklikul rakendamisel silmitsi keerukate probleemidega, mida süvendab COVID-19 põhjustatud olukord ning Venezuela rändajate saabumine ja vastuvõtmine;
- F. arvestades, et 26. jaanuaril 2021 kuulutas Colombia eriotstarbeline rahukohus välja oma esimese olulise otsuse, süüdistades endise FARC-EP kaheksat tippjuhti sõjakuritegudes ja inimsusvastastes kuritegudes, mis on siiani olnud riigi üleminekuperioodi õigusemõistmise kõige selgem tulemus; arvestades, et see on kinnitanud edusamme ka nn valepositiivsete juhtumite uurimisel; arvestades, et samal ajal on kohus teinud edusamme püsiva ja sujuva dialoogi sisseseadmiseks põlisrahvaste omavalitsusorganitega;
- G. arvestades, et olulised edusammud jätkuvad, näidates, milline ümberkujundav potentsiaal võib olla rahuleppel, mis esimest korda hõlmab ka spetsiifilist soolist perspektiivi; arvestades, et laiaulatuslikus programmis naisjuhtide ja inimõiguste kaitsjate kaitseks ning vägivalda, sealhulgas vägistamise ja inimröövi ohvriks langenud naiste ja tütarlaste toetamise programmide tugevdamiseks tuleks teha rohkem edusamme; arvestades, et kuna leppe eri peatükid on omavahel seotud, on äärmiselt oluline loimida soolise aspekti arvessevõtmine aktiivselt kõigisse valdkondadesse;
- H. arvestades, et kuigi rahuläbirääkimiste tulemusel on hukkunute arv ja vägivald Colombias märgatavalt vähenenud, nähakse Colombia eri piirkondade julgeoleku nõrgenemises üldiselt rahuprotsessi takistavat tegurit ning ÜRO teatel on murettekitavalt saenenud ühiskonnategelaste ja põlisrahvaste juhtide, endiste FARCi võitlejate ja inimõiguste kaitsjate vastu suunatud vägivald, kadunuks jääma sundimine, inimröövid ja tapmised; arvestades, et rünnakute ja vägivalda sihtmärgiks on ka julgeolekujõud;
- I. arvestades, et ÜRO kontrollimissioon tegi kindlaks, et 2020. aastal tapeti 73 endist võitlejat, mis tähendab, et kokku on pärast seda, kui 2016. aastal allkirjastati rahulepe, tapetud 248 endist võitlejat; arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo sai möödunud aastal teavet 120 inimõiguste kaitsja tapmise kohta ja 53 juhtumit nendest on kinnitust leidnud; arvestades, et lisaks registreeriti 2020. aastal 69 ohvriterohket vahejuhtumit, milles hukkus 269 tsiviilisikut, sealhulgas 24 last ja 19 naist; arvestades, et ÜRO hinnangul on rahukokkuleppe rakendamiseks vaja suuremaid jõupingutusi;
- J. arvestades, et ÜRO peasekretär on seadnud prioriteediks endiste võitlejate, konfliktidest mõjutatud kogukondade, ühiskonnategelaste ja inimõiguste kaitsjate vastase vägivalda peatamise, vajaduse suurendada taasintegreerimisprotsessi kestlikkust, riigi integreeritud kohalolu tugevdamise konfliktipiirkondades, poolte konstruktiivse dialoogi tugevdamise rahuleppe tõhusamaks rakendamiseks ning vajaduse luua paremad tingimused poolte leppimiseks;
- K. arvestades, et 2017. aastal alustas Colombia valitsus ametlikke rahukõnelusi Rahvusliku Vabastusarmee (ELN); arvestades, et 2019. aasta jaanuaris, veidi pärast seda, kui ELN lõhkas Bogotá politseiakadeemia juures autopommi, mille tagajärjel hukkus 22 inimest, lõpetas president Iván Duque'i valitsus rahukõnelused; arvestades, et teatavates piirkondades jätkub ELNi kaasosalusel konfliktidünaamika, sealhulgas kokkupõrked teiste ebaseaduslike relvastatud osalejate ja riigi julgeolekujõududega; arvestades, et valitsus rõhutab, et läbirääkimiste uuestialustamise võimalus sõltub

Neljapäev, 29. aprill 2021

sellest, kas ELN lõpetab oma vägivalleteod, sealhulgas inimröövid, laste värbamise ja miinide paigaldamise, samas kui ELN kaitseb oma seisukohta, et kõiki selliseid valitsuse nõudmisi tuleb käsitleda läbirääkimistel;

- L. arvestades Colombia presidendi Iván Duque Márquezi tähelepanuväärset otsust näidata üles solidaarsust ja anda ligikaudu 1 800 000 riigis elavale Venezuelale sisserändajale ajutise kaitse staatuse ja ajutised rändeload, mis võimaldab neil end registreerida ja parandab nende juurdepääsu riiklikele teenustele, nagu tervishoid ja haridus, samuti soodustab sotsiaal-majanduslikku integratsiooni, vähendades seeläbi rändajate haavatavust; arvestades, et Colombial ja Venezuelal on üle 2 000 kilomeetri nõrga valveta ühist piiri; arvestades, et Colombia ja Venezuela vaheline piiriala kujutab endast valdavalt tiheda metsaga kaetud raskesti läbitavat maastikku, mistõttu see on soodne piirkond ebaseaduslikeks tegevuseks ja organiseeritud kuritegevuseks;
- M. arvestades, et Euroopa Liidu usaldusfond Colombia jaoks on teinud kättesaadavaks 128 miljonit eurot, mis on saadud ELi eelarvest, 21 liikmesriigilt, Tšiilit ja Ühendkuningriigilt; arvestades, et selle viies strateegiline komitee määras 22. jaanuaril 2021. aastal kindlaks oma tulevased strateegilised tegevussuunad;
- N. arvestades, et rahuprotsessis on keskne koht kodanikuühiskonnal, mis hõlmab inimõigusorganisatsioone, naisorganisatsioone, maakogukondi, Aafrika juurtega colombialaste kogukondi ja põlisrahvaid, kes on kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil välja töötanud hulga algatusi ja ettepanekuid;
- O. arvestades, et ELi ja Colombia vahel kehtib tiheda poliitilise, majandus- ja kaubanduskoostöö raamistik, mis seati sisse 2009. aasta novembri vastastikuse mõistmise memorandumini ning ühelt poolt Colombia ja Peruu ja teiselt poolt ELi ja selle liikmesriikide vahelise kaubanduslepinguga, mille lõppeesmärk on lisaks poolte majandus- ja kaubandussuhete tugevdamisele ka edendada rahu, demokraatiat, inimõiguste austamist, kestlikku arengut ja kodanike heaolu; arvestades, et Colombia on strateegiline partner ja piirkondliku stabiilsuse seisukohast määrava tähtsusega; arvestades, et EL ja Colombia Vabariik kehtestasid raamistiku Colombia Vabariigi osalemiseks Euroopa Liidu kriisihjamisoperatsioonides ning see jõustus 1. märtsil 2020;
- P. arvestades, et tihedad suhted laienevad ka rahvusvahelise koostöö valdkondadele ühist huvi pakkuvates mitmepoolsetes küsimustes, nagu võitlus rahu eest ning terrorismi ja uimastikaubanduse vastu;
1. kinnitab taas oma toetust rahuleppele Colombias ja väljendab heameelt hiljuti poolte vahel toimunud dialoogi üle, tunnustades nende poliitilisi pingutusi, reaalsustunnet ja järjekindlust; kordab oma valmisolekut jätkata kogu võimaliku poliitilise ja rahalise abi andmist, et aidata kaasa rahuleppe terviklikule rakendamisele, toetada konfliktijärgset perioodi, mil kohalike kogukondade ja kodanikuühiskonna organisatsioonide osalemine on jätkuvalt otsustavalt tähtsusega, ning võtta nõuetekohaselt arvesse ohvrite väljendatud prioriteete tõe, õigluse, heastamise ja mittekordumise tagamise kohta; väljendab ohvritega solidaarsust;
 2. rõhutab, et Colombia rahulepet tuuakse sageli kogu maailmas eeskujuks, sest selles ollakse otsustavalt pühendunud konflikti põhjustanud probleemide lahendamisele ja selle keskmes on ohvrite õigused ja väärikus; tuletab meelde, et ellu tuleb viia selle keerulise ja uuendusliku leppe kõik osad, sest need on konflikti algpõhjustega tegelemisel omavahel seotud; kutsub Colombia valitsust üles jätkama edusamme rahuleppe kõigi aspektide rakendamisel;
 3. tunneb heameelt edusammude üle, mida Colombia on teinud sellistes valdkondades nagu integreeritud maaelureform, maaelu arengu programmid (territoriaalse suunitlusega arengukavad), ohvrite õiguste kaitsmine, ebaseaduslike uimastite probleemi lahendamine, ebaseaduslike põllukultuuride asendamine, maa tagastamine ja endiste võitlejate taastõimimine, ning julgustab tegema lisapingutusi rahukokkuleppe kõigi aspektide rakendamiseks, eelkõige nendes sotsiaal-majanduslikes valdkondades, kus on tehtud vähem edusamme; rõhutab, kui oluline on, et rahuprotsessiga kaasneks sihikindel võitlus ebavõrdsuse ja vaesuse vastu, sealhulgas õiglaste lahenduste leidmine oma maadelt lahkuma sunnitud inimestele ja kogukondadele; on seisukohal, et eriliselt tuleb toetada inimrühmi, kellele konflikt on põhjustanud ebaproportsionaalsel määral kannatusi, nagu Aafrika päritolu ja põlisrahvaste kogukonnad; tunnustab rahu, leppimise ja koostöötegemise territoriaalnõukogude tööd;

Neljapäev, 29. aprill 2021

4. rõhutab põhjanevat ja ajaloolist rolli, mida etendavad territoriaalse suunitlusega arengukavad, mille on koostanud 170 omavalitsuse kogukonnad, keda mahajätus, vaesus ja vägivald kõige enam mõjutavad;
5. väljendab heameelt kõigi eriotstarbelise rahukohtu juba võetud meetmete üle, mille eesmärk on luua tulevik, mille keskmes on rahu kindlustamine ja karistamatuse kaotamine, ning kutsub kohut üles seda tänuväärset tööd jätkama, hoolimata arvukatest probleemidest, sealhulgas viivitused õigusaktide rakendamisel; kutsub Colombia ametivõime üles säilitama tõe, õigluse, heastamise ja mittekordumise ühtse süsteemi autonoomia ja sõltumatuse ning seda kaitsma, kuna see on oluline panus kestliku ja püsiva rahu saavutamisse;
6. mõistab hukka inimõiguste kaitsjate, endiste FARC-i võitlejate ning ühiskonnategelaste ja põlisrahvaste juhtide tapmise ning nendevastase vägivalda; rõhutab, et nende vastu suunatud pideva vägivaldaga tegelemine on Colombia üks suuremaid lahendamist vajavaid probleeme; märgib, et konflikt on riigi maapiirkondades ägenenud, ning mõistab hukka vägivalda, mille on nendes piirkondades peamiselt põhjustanud uimastikaubanduse ja ebaseadusliku kaevandamisega seotud ebaseaduslikud relvastatud rühmitused ja organiseeritud kuritegevus; märgib, et on teatatud mitmest sundümberasumisest, sunniviisilise värbamisest, laste ja naiste vastu suunatud seksuaalvägivaldaga, tapatalgute, piinamise ja muude hirmutegude ning eniliste kogukondade ja ametivõimude vastu suunatud rünnakute juhtumist, samuti riigiasutuste mõjutamisest; nõuab kiireid ja põhjalikke uurimisi ning süüdlaste vastutusele võtmist; nõuab tungivalt, et Colombia riik suurendaks kõigi ühiskonnategelaste ja poliitiliste liidrite, ühiskonnaaktivistide ning keskkonna- ja maakogukondade kaitsjate kaitset ja turvalisust ja tagaks selle; peab eriti murettekitavaks problemaatilist olukorda Cauca departemangus, millele juhitakse tähelepanu ÜRO deklaratsioonis;
7. tunnistab pingutusi, mida tehakse organiseeritud relvastatud rühmituste ja muude organisatsioonide kuritegevuse vastu võitlemisel; rõhutab vajadust võtta kiireloomulisi meetmeid, et suurendada kaitset, ning nõuab seetõttu riigi tugevamat integreeritud esindatust territooriumidel ja riikliku julgeolekutagatiste komisjoni poolt riikliku poliitika vastuvõtmist, et kuritegelikud organisatsioonid likvideerida; väljendab seda silmas pidades heameelt kaitse ja turvalisuse strateegilise kava üle, mille eesmärk on taasintegreerida endised võitlejad;
8. tunneb heameelt ohvrite seaduse kehtivuse pikendamise üle aastani 2031 ja selle eelarve suurendamise üle, sest sellest on kasu enam kui üheksale miljonile ühtses ohvrite registris registreeritud inimesele, ning FARC-i (praegu Comunesi partei) tulemusliku osalemise üle poliitikas ja peaaegu 14 000 endise võitleja taasintegreerimisel tehtud edusammude üle; tunneb heameelt selle üle, et valitsus ostis 24st varasemast territoriaalsest koolituse ja taasintegreerimise piirkonnast seitse, ning rõhutab, et seal kasutatakse lisaks sotsiaalkaitsemeetmetele, mis hõlmavad rohkem kui 13 000 endist võitlejat, ka turvameetmeid;
9. tunnustab Colombia institutsioonide pingutusi ja innustab neid tegema suuremaid edusamme selle tagamisel, et täielikult ja pidevalt järgitaks inimõigusi, vastavalt riigi kohustusele tagada oma kodanike turvalisus; juhib tähelepanu sellele, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku aruande kohaselt vähenes aastatel 2019–2020 tapmistest arv 25-lt 23,7-le 100 000 elaniku kohta; tunnustab valitsuse võetud kohustust kaitsta ühiskonnategelasi, inimõiguste kaitsjaid ja endisi võitlejaid ning äärealade kogukondi;
10. on mures selle pärast, et vaatamata kohustusele anda teavet uimastikaubanduse marsruutide ja rahastamisallikate kohta, millega toetatakse kuritegelikke rühmitusi, kes ründavad inimõiguste kaitsjaid, ühiskonnategelasi ja endisi võitlejaid, ei ole endised geriljad seni seda teavet esitanud; märgib murega ka seda, et endise FARC-EP varade üleandmise tähtaeg, et maksta ohvritele hüvitist, möödus 31. detsembril 2020 ja üle on antud ainult 4 % kokkulepitud summast;
11. ergutab valitsust võtma praeguses majandusolukorras kõik vajalikud meetmed, et edendada ÜRO poolt soovitatud struktuurimuutusi, mis aitaksid parandada üldist olukorda ja kasutada rahuleppe täit potentsiaali Colombia inimõiguste olukorra parandamiseks; kutsub kodanikuühiskonna organisatsioone üles tegema koostööd, et taastada Colombias leppimisel rajanev koosseiseteerimine;
12. rõhutab veel kord, et vägivald ei ole legitiimne poliitilise võitluse vahend, ja palub nendel, kes on pidanud vägivalda õigustatuks, võtta omaks demokraatia koos kõigi selle järeilmite ja nõudmistega ning kõigepealt loobuda lõplikult relvadest ning kaitsta oma ideid ja püüdlusi vastavalt demokraatia reeglitele ja õigusriigi põhimõttele; kutsub sellega seoses Rahvuslikku Vabastusarmeed (ELN), mille EL on lisanud terroristlike organisatsioonide nimekirja, ja FARC-EP dissidentide rühmitusi üles lõpetama vägivalda ja terrorirünnakuid Colombia elanikkonna vastu ning pühendumata kindlalt ja otsustavalt rahu saavutamisele Colombias;
13. juhib tähelepanu 129 omavalitsuses jalaväemiinide kahjutustamisel tehtud edusammudele ja miinide kõrvaldamise tähtsusele pikendamisele 2025. aastani;

Neljapäev, 29. aprill 2021

14. tunnustab Colombia tähelepanuväärset ja erakordset otsust anda ajutine kaitsestaatus ligikaudu 1 800 000 riigis elavale Venezuela sisserändajale, kuna see aitab tagada nende inimõiguste teostamise ja kaitse ning vähendada nende inimkannatusi, pakkudes ühtlasi võimaluse anda tõhusamat abi, sealhulgas COVID-19 vastase vaksineerimise, kaitse ja ühiskonda sulandumise vallas; loodab, et ELi algatus toetada rändekriisiga toimetulekuks tehtavaid piirkondlikke pingutusi toob kaasa tugevama toetuse, mis on kooskõlas Colombia silmapaistva solidaarsusega, ning kutsub rahvusvahelise üldsuse teisi osalisi üles Colombiat selles protsessis toetama; nõuab tugevamat reageerimist, et leida Venezuela kriisile poliitiline ja demokraatlik lahendus;
15. kutsub komisjoni ja Euroopa Ülemkogu üles Colombiale järgmisel eelarveperioodil uute koostöövahendite raames antavat poliitilist ja rahalist toetust kahekordistama;
16. rõhutab ELi panust, eelkõige Euroopa rahufondi kaudu Colombias, mille vahenditega toetatakse peamiselt ulatuslikku maaelu reformi ja ühiskonna lõimumist, keskendudes territoriaalse suunitlusega arengukavadele ja maaomandi ametlikule vormistamisele;
17. tõstab esile erasektori osalemist ohvrite toetamisel, ühiskonda lõimimisel, keelatud põllukultuuride asendamisel ja 170 territoriaalse suunitlusega arengukavadega hõlmatud omavalitsuse tegevuses; soovib komisjonil suurendada koostoimet kaubanduslepingu ja uute koostöövahendite vahel, mille eesmärk on tagada juurdepääs Euroopa turule, kaubavahetusele ja investeringutele, et kindlustada tulemuslike projektide kestlikkus ja nendest kasu saava elanikkonna sissetulek ning vähendada inimeste kaitsetust kuritegevuse ja ebaseadusliku majandustegevuse ees;
18. on seisukohal, et 2016. aasta rahuleppe edukas rakendamine ülemaailmse rahu ja stabiilsuse tagamiseks on ka edaspidi kahepoolsete suhete tugevdamise põhiprioriteet, nagu kinnitati nõukogu poolt jaanuaris heaks kiidetud vastastikuse mõistmise memorandumis; ergutab ühtlasi ELi ja Colombia edasist koostööd, et suurendada nii Colombia kui ka ELi kodanike sissetulekut, tõhustades selleks ELi ja Colombia kaubanduspartnerluslepingu ja rahuleppe koostoimet; toetab eriotstarbelise rahukohtu mandaadi pikendamist Colombias,
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, rotatsiooni korras vahetuvale nõukogu eesistujariigile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajale, Euroopa – Ladina-Ameerika Parlamentaarsetele Assambleele ning Colombia valitsusele ja Colombia Kongressile.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0161

Euroopa lastegarantii

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Euroopa lastegarantii kohta (2021/2605(RSP))

(2021/C 506/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artikleid 2 ja 3,
- võttes arvesse ELi lepingu artikli 3 alusel püstitatud eesmäärke, eriti sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu võitlemist, sotsiaalse õigluse, majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse ning lapse õiguste kaitse edendamist,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklis 9 sisalduvat horisontaalset sotsiaalklauslit,
- võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklite 151 ja 153 kohaseid sotsiaalpoliitika eesmäärke,
- võttes arvesse muudetud Euroopa sotsiaalharta,
- võttes arvesse ELi lepingu artiklis 6 osutatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast, eelkõige selle 1., 3., 4., 11., 14., 16., 17., 19. ja 20. põhimõtet ning selle 2030. aasta peamisi eesmäärke,
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia kohta (COM(2021)0142),
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu soovitus, millega luuakse Euroopa lastegarantii (COM(2021)0137),
- võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava,
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmäärke, eelkõige 1., 2., 3., 4. ja 10. eesmärki,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioone ja soovitusi,
- võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni poliitilisi suuniseid,
- võttes arvesse komisjoni 2020. aasta kohandatud tööprogrammi (COM(2020)0440);
- võttes arvesse romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistikku (COM(2011)0173),
- võttes arvesse oma 21. jaanuari 2021. aasta resolutsiooni kõigi juurdepääsu kohta korralikule ja taskukohasele eluasemele⁽¹⁾,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) kohta (COM(2018)0382),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu⁽²⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0020.

⁽²⁾ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. detsembri 2020. aasta määrust (EL) 2020/2221, millega muudetakse määrust (EL) nr 1303/2013 seoses lisavahendite ja rakenduskorraga, et toetada COVID-19 pandeemiaga seotud kriisi ja selle sotsiaalsete tagajärgede kõrvaldamist ning ettevalmistuste tegemist majanduse taastamiseks rohelisel, digitaalsel ja vastupidaval viisil (REACT-EU) ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni lastegarantii teostatavusuuringut,
- võttes arvesse 2016. aasta märtsis Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 136 kohaselt vastu võetud kirjalikku avaldust 0042/2015 lastesse investeerimise kohta,
- võttes arvesse nõukogu soovitud kvaliteetsete alusharidus- ja lapsehoiusteemide kohta,
- võttes arvesse oma 11. märtsi 2021. aasta resolutsiooni laste õiguste kohta seoses ELi lapse õiguste strateegiaga ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 24. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni miinimumsissetuleku poliitika kui vaesuse vastu võitlemise vahendi kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 24. novembri 2015. aasta resolutsiooni ebavõrdsuse ja eelkõige laste vaesuse vähendamise kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 17. aprilli 2020. aasta resolutsiooni ELi kooskõlastatud meetmete kohta võitluses COVID-19 pandeemia ja selle tagajärgede vastu ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 17. detsembri 2020. aasta resolutsiooni tugeva sotsiaalse Euroopa kohta õiglaste üleminekute jaoks ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse ÜRO 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO Lapse Õiguste Komitee üldiseid märkusi ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse ÜRO suuniseid laste asendushoolduse kohta, nagu on sätestatud ÜRO Peaassamblee 24. veebruari 2010. aasta resolutsioonis A/RES/64/142,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee 1. veebruaril 2012. aastal vastu võetud deklaratsiooni romade diskrimineerimise ja romade vastase rassistliku vägivalda suurenemise kohta Euroopas,
- võttes arvesse komisjoni teatise, mis on vastu võetud eesmärgiga luua võrdõiguslikkuse liit kooskõlas poliitiliste suunistega Euroopa Komisjoni järgmisele koosseisule (2019–2024), eelkõige 24. novembri 2020. aasta teatist „Integratsiooni ja kaasamise tegevuskava aastateks 2021–2027“ (COM(2020)0758), 18. septembri 2020. aasta teatist „Võrdõiguslik liit: ELi rassismivastane tegevuskava 2020–2025“ (COM(2020)0565), 5. märtsi 2020. aasta teatist „Võrdõiguslik liit: soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“ (COM(2020)0152) ning 12. novembri 2020. aasta teatist „Võrdõiguslik liit: LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“ (COM(2020)0698).

⁽³⁾ ELT L 437, 28.12.2020, lk 30.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0090.

⁽⁵⁾ ELT C 346, 27.9.2018, lk 156.

⁽⁶⁾ ELT C 366, 27.10.2017, lk 19.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0054.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0371.

⁽⁹⁾ Eelkõige üldmärkus nr 5 lapse õiguste konventsiooni rakendamise üldmeetmete kohta, nr 6 saatjata ja vanematest eraldatud laste kohtlemise kohta väljaspool nende päritoluriiki, nr 10 laste õiguste kohta alaealiste üle õigusemõistmisel, nr 12 lapse õiguse kohta olla ära kuulatud, nr 13 lapse õiguse kohta kaitsele igasuguse vägivalda eest, nr 14 lapse õiguse kohta sellele, et arvestatakse eelkõige tema parimate huvidega, nr 15 lapse õiguse kohta võimalikult headele tervishoiuteenustele ja nr 16 riigi kohustuste kohta seoses ettevõtlussektori mõjuga laste õigustele.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- võttes arvesse oma 26. novembri 2019. aasta resolutsiooni laste õiguste kohta seoses ÜRO lapse õiguste konventsiooni 30. aastapäevaga ⁽¹⁰⁾,
 - võttes arvesse oma 12. veebruari 2019. aasta resolutsiooni vajaduse kohta koostada tugevdatud 2020. aasta järgne ELi strateegiline raamistik romade kaasamist käsitlevate riiklike strateegiatega jaoks ja romavastasusega võitlemise tõhustamise kohta ⁽¹¹⁾,
 - võttes arvesse oma 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiatega rakendamise ja roma päritolu inimeste suhtes Euroopas levinud negatiivsete hoiakute vastu võitlemise kohta ⁽¹²⁾,
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Võrdõiguslik liit. Puuetega inimeste õiguste strateegia aastateks 2021–2030“ (COM(2021)0101,
 - võttes arvesse tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu (EPSCO) ühisdeklaratsiooni „Overcoming poverty and social exclusion – mitigating the impact of COVID-19 on families – working together to develop prospects for strong children“ (Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ületamine, COVID-19 mõju leevendamine perekondadele ja koostöö, et luua tingimused tugevate laste kasvamiseks),
 - võttes arvesse oma 18. juuni 2020. aasta resolutsiooni Euroopa 2020. aasta järgse puuetega inimeste strateegia kohta ⁽¹³⁾,
 - võttes arvesse komisjoni soovitusi „Investeerides lastesse aitame neil välja rabeleda ebasoodsate olude ringist“ (2013/112/EL) ⁽¹⁴⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/1158, milles käsitletakse lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalustamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2010/18/EL,
 - võttes arvesse ÜRO 15. aprilli 2020. aasta poliitikaülevaadet „The Impact of COVID-19 on Children“ (COVID-19 mõju lastele),
 - võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta soovitusi tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta, 2008/867/EÜ,
 - võttes arvesse nõukogu soovitusi, mis käsitleb pikaajaliste töötute integreerimist tööturule,
 - võttes arvesse nõukogu soovitusi, milles käsitletakse juurdepääsu sotsiaalkaitsele,
 - võttes arvesse uut oskuste tegevuskava,
 - võttes arvesse nõukogule ja komisjonile lastegarantii kohta esitatud suuliselt vastatavaid küsimusi (O-000025/2021 – B9-0012/2021 ja O-000026/2021 – B9-0013/2021),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 2,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- A. arvestades, et ettepanek võtta vastu nõukogu soovitus, millega luuakse Euroopa lastegarantii, peab täiendama ELi lapse õiguste strateegiat, mis võeti mõlemad vastu 24. märtsil 2021; arvestades, ELi lapse õiguste strateegias koondatakse kõik olemasolevad ja tulevased laste õigusi käsitlevad algatused ühte sidusasse poliitikaraamistikku ning esitatakse soovitusi nii ELi sise- kui ka välistegevuse kohta;

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0066.

⁽¹¹⁾ ELT C 449, 23.12.2020, lk 2.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0229.

⁽¹³⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0156.

⁽¹⁴⁾ ELT L 59, 2.3.2013.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- B. arvestades, et rahvusvahelised organisatsioonid, nagu Euroopa Nõukogu, ja valitsusvälised organisatsioonid, nagu UNICEF, on nimetanud laste vaesust nii laste õiguste rikkumise võimaliku põhjusena kui ka nende rikkumise võimaliku tagajärjena, kuna see mõjutab laste võimalust kasutada oma õigusi, ning eespool nimetatud õiguste tagamata jätmise tagajärjena;
- C. arvestades, et tõenäolisemalt kogevad vaesust ja sotsiaalset tõrjutust lapsed, kes kasvavad vahendite nappuse ja ebakindlate perekondlike olude tingimustes, ning sellel on kaugeleulatuv mõju nende arengule ja hiljem täiskasvanueale, neil puudub võimalus omandada piisavaid oskusi ja nende tööhõivevõimalused on piiratud, mis soodustab põlvkondadevahelise vaesuse nõiaringi tekkimist;
- D. arvestades, et lastegarantii ettepanekus nimetatud kuus kategooriat käsitlevad neid lapsi, kes on kõige suuremas ohus ning vajavad viivitamatut tähelepanu ja hoolt; arvestades, et garantii eesmärke tuleks mõista nii, et need kehtivad nii palju kui võimalik kõigi liidu laste suhtes;
- E. arvestades, et laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse probleem levib kõikides ühiskondades ja seda saab kõige paremini käsitleda kõikehõlmava ja laiahaardelise, kitsa rakendamise ja laia kohaldamisalaga poliitika kaudu, mis on suunatud nii lastele kui ka nende peredele ja kogukondadele ning seab tähtsamaks investeeringud uute võimaluste ja lahenduste loomiseks; arvestades, et nende probleemide lahendamise tuleb kaasata kõik ühiskonnasektorid, alates kohalikest, piirkondlikest, riiklikest ja Euroopa ametiasutustest kuni kodanikuühiskonna ja erasektorini;
- F. arvestades, et uuringud näitavad, et lastesse, näiteks kvaliteetsesse alusharidusse ja -hooldusse investeerimine võib anda ühiskonna tasandil algsest investeeringukulust vähemalt neli korda kõrgema investeeringutulu, võtmata arvesse suuremat kasu, mida saavad ettevõtted oskustöölise näol, või hoolekandesüsteemid, mida ei koorma täiendavad kulutused igale lapsele, kellel on juurdepääs sotsiaalse kaasatuse meetmetele⁽¹⁵⁾; arvestades, et eelarvemenetlustes tuleks lastesse investeerimist tunnustada eraldi investeerimiskategooriana, mis on eraldi tavalistest sotsiaalkulutustest;
- G. arvestades, et 2019. aastal oli ELis vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus 22,2 % lastest ehk peaaegu 18 miljonit last; arvestades, et madala sissetulekuga perede lapsed, kodutud lapsed, puudega lapsed, rändetaustaga lapsed, vähemusrühvusest lapsed, eelkõige roma lapsed, hooldeasutustes elavad lapsed, ebakindlas pereolukorras olevad lapsed, üksikvanemaga perede lapsed, LGBTIQ-perede lapsed ja selliste perede lapsed, kus vanemad on väljaspool riiki tööl, kogevad tõsiseid raskusi, nagu suur eluasemepuudus või ülerahvastatus, tõkked põhiteenustele (nagu piisav toit ja inimväärne eluase) juurdepääsul – kõik see on nende heaolu ning sotsiaalsete, kognitiivsete ja emotsionaalsete oskuste arendamise seisukohast keske tähtsusega; arvestades, et korralikult koetud eluase koos ohutu vee- ja kanalisatsioonisüsteemiga ning eluase üldiselt on laste tervise, heaolu, kasvu ja arengu seisukohalt keske tähtsusega; arvestades, et piisav eluase soodustab ka laste õppimist ja õppetööd;
- H. arvestades, et statistika puudumise tõttu ei teata puuetega laste arvu, kuid neid võib olla umbes 15 % kõigist liidu lastest; arvestades, et puuetega lastel peab olema võimalus teostada kõiki inimõigusi ja põhivabadusi võrdsetel alustel teiste lastega, sealhulgas lapse õiguste konventsioonis sõnastatud õigust kasvada üles oma peres või perekeskonnas, mis on lapse huvides; arvestades, et perekonnaliikmed peavad sageli oma kutsetegevust piirama või selle peatama, et hoolitseda puuetega pereliikmete eest; arvestades, et komisjoni lastegarantii teostatavusuuringu vahearuanes juhitakse tähelepanu sellele, et puuetega laste puhul on peamisteks takistusteks füüsilise juurdepääsuga seotud probleemid, teenuste ja rajatiste laste vajadustele kohandamata jätmine ning paljudel juhtudel lihtsalt nende puudumine; arvestades, et samas uuringus märkisid paljud vastajad probleemidena diskrimineerimist, eriti haridusküsimustes, ning eluase puhul taskukohasust;
- I. arvestades, et laste õigusi ei saa tagada ilma ÜRO kestliku arengu eesmärkide eduka rakendamiseta ja vastupidi;
- J. arvestades, et kõigil lastel on õigus kaitsele vaesuse eest, mis tähendab selget vajadust ennetava poliitika järele; arvestades, et Euroopa Parlament ja Euroopa kodanikuühiskond on nõudnud lastegarantii loomist, et tagada igale

⁽¹⁵⁾ Pennsylvania Ülikooli suure investeeringutasuvuse uuring: <https://www.impact.upenn.edu/early-childhood-toolkit/why-invest/what-is-the-return-on-investment/>

Neljapäev, 29. aprill 2021

vaesuses elavale lapsele tegelik ja tasuta juurdepääs kvaliteetsetele ja tasuta tervishoiuteenustele, haridusele, sealhulgas alusharidusele ja lapsehoiule, ning tegelik juurdepääs korralikule eluasemele ja piisavale toidule; arvestades, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet on juhtinud tähelepanu sellele, et laste vaesuse vastu võitlemine on ka põhiõiguste ja juriidiliste kohustuste küsimus⁽¹⁶⁾;

- K. arvestades, et laste vaesuse kaotamine tähendab tingimata ka seda, et lapsevanematel või hooldajatel on juurdepääs õiguste, korraliku palga ning kindla ja stabiilse töökorraldusega tööle;
- L. arvestades, et ettepanek pakub liikmesriikidele välja konkreetsed suunised, kuidas tagada igale lapsele ning eelkõige neile, kes vajavad abi, tegelik ja tasuta juurdepääs haridusele ja koolipõhiste tegevustele, alusharidusele ja lapsehoiule, tervishoiule, spordile, vaba aja ja kultuuritegevusele; arvestades, et liikmesriigid peaksid edendama poliitikat, millega tagatakse abivajavatele lastele kättesaadav ja taskukohane eluase ning tervislik toitumine, et tegeleda vaesuse probleemiga ja edendada kõigi laste võrdseid võimalusi riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil; arvestades, et igal lapsel on õigus mängida;
- M. arvestades, et COVID-19 pandeemia on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate laste olukorda halvendanud ning muutnud miljonite laste ja perekondade sotsiaal-majandusliku olukorra veelgi ebakindlamaks; arvestades, et pandeemia tagajärjel võib allpool riiklikku vaesuspiiri elavate laste arv hinnangute kohaselt suurendada 117 miljoni võrra ning veel ligikaudu 150 miljonit last elab mitmemõõtmelises vaesuses; arvestades, et madala ja keskmise sissetulekuga inimesed ja pered satuvad töötuse kasvades suuremasse vaesusohu; arvestades, et neid ähvardab ka väga halbade elamistingimuste, eluasemekindlustuse, ülelaenamise, väljatõstmise ja kodutuse oht; arvestades, et need arvud suurenevad COVID-19 pandeemia ja selle sotsiaal-majanduslike tagajärgede tõttu eeldatavalt hüppeliselt, mis mõjutab miljoneid lapsi kogu nende elu jooksul; arvestades, et COVID-19 kriis on halvendanud nende ebasoodsa sotsiaalse seisundiga laste olukorda, kes elavad ülerahvastatud ja ebainimlikes tingimustes ning kellel on piiratud juurdepääs tervishoiule, joogiveele, kanalisatsioonile ja toidule, mis seab nad suuremasse ohu viirusega nakatuda;
- N. arvestades, et COVID-19 pandeemia tõttu hoogustus aastal 2020 üleminek kaugõppele, mistõttu internetiühenduse ja digitaalsete vahendite ning digitaristu puudumine on eriti mõjutanud väga väikesi erivajadustega lapsi ning lapsi, kes elavad vaesuses, marginaliseeritud kogukondades ning äärepiirkondades ja maapiirkondades, sealhulgas eraldatud piirkondades ja territooriumitel; arvestades, et murettekitavalt on kasvanud nende laste arv, kelle vanemad on kaotanud eluaseme või töö, ning nende laste arv, kes on jäänud ilma oma kõige toitvamast igapäevasest toidukorrast, samuti juurdepääsust sellistele koolivälisetele teenustele nagu sport, vaba aja veetmine, kunstiline ja kultuuriline tegevus, mis toetavad nende arengut ja heaolu; arvestades, et digilahendustele juurdepääsu ja digihariduse võimaluste puudumine võib tõsiselt piirata noorte hilisemat juurdepääsu haridusele ja tööhõivele, jättes nad ilma parematest tööturuvõimalustest ja Euroopa ettevõtted ühtlasi ilma potentsiaalsetest töötajatest; arvestades, et seetõttu on vaja investeerida digiõppe lahendustesse; arvestades, et puuetega lastele mõeldud digilahendused ja muud abistavad tehnoloogiad võivad võimaldada ja kiirendada sotsiaalse kaasatuse protsessi ja juurdepääsu rohkematele võimalustele hilisemas elus; arvestades, et seetõttu on võrdne juurdepääs keskse tähtsusega;
- O. arvestades, et tõenäosus, et puuetega lapsed paigutatakse hooldusasutustesse, on ELis võrreldes puueteta lastega ebaproportsionaalselt suur, ning puuetega laste puhul on hoopis vähem tõenäolisem, et neid lapsi püütaks viia hooldusasutuse üle perehooldusele; arvestades, et puuetega lapsi eraldatakse hariduses ikka veel, paigutades nad erikoolidesse, ning nende ees on füüsilised ja muud takistused, mis takistavad neid kaasavast haridusest osa saamast; arvestades, et COVID-19 pandeemia on jätnud paljud vaimupuudega lapsed võimaluseta jätkata hariduse omandamist, kuna veebiharidus on nende erivajaduste rahuldamiseks sageli sobimatu;
- P. arvestades, et liidul võib olla keskne roll laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastases üldises võitluses kõigi laste, sealhulgas komisjoni poolt kindlaks määratud kuue peamise kategooria puhul;

⁽¹⁶⁾ Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet „Combating child poverty: An issue of fundamental rights“ (Võitlus laste vaesuse vastu: põhiõiguste küsimus), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg, 2018.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- Q. arvestades, et liikuvate ELi kodanike lapsed jäävad sageli riiklike õigusaktide lünkade vahele; arvestades, et kuigi tööränne vähendab lühiajaliselt vaesust, toob see kaasa laste kodumaale mahajätmise, mis võib süvendada nende sotsiaalset mahajäämust ja põhjustada ebakindlust, mille tõttu rändajatest vanemate lastel, kes endiselt elavad oma päritoluriigis, on suuremad võimalused langeda tõrjutuse, väärkohtlemise ja kuritarvitamise ohvriks – eelkõige on see nii ELi-sisese tööjõu liikuvuse korral⁽¹⁷⁾;
- R. arvestades, et lastegarantii on üks peamisi komisjoni sotsiaalpoliitika algatusi, mis on loetletud komisjoni poliitilistes suunistes ja 2021. aasta tööprogrammis, ning seda tuleb edaspidi uute ja kaugeleulatavate poliitikameetmete ja eesmärkidega tugevdada; arvestades, et see teema peab olema Euroopa tuleviku teemalise konverentsi päevakorras; arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste sammas ja komisjoni 2013. aasta soovitus „Investeerides lastesse aitame neil välja rabeleda ebasoodsate olude ringist“ on endiselt olulised juhtpõhimõtted, mille abil vähendada laste vaesust, parandada laste heaolu ja tagada neile stabiilne tulevik, vähendades samal ajal kooli poolelijätmist; arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise tegevuskavas on komisjon seadnud eesmärgi vähendada 2030. aastaks ELis vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arvu vähemalt 15 miljoni võrra, sealhulgas vähemalt 5 miljoni lapse võrra; arvestades, et negatiivsed soolised stereotüübid ja sotsiaalsed tingimused viivad nn unistuste lõhe või õiguste lõhe tekkimiseni ning naiste vähenenud esindatus juhtivatel kohtadel mõjutab tüdrukute haridusteel ja karjäärivalikut juba varajases eas ning aitab seetõttu kaasa meeste ja naiste vahelise ebavõrdsuse ja soolise segmenteerumise suurenemisele teatavates tööturu valdkondades, eriti teaduse, tehnoloogia, inseneria ja matemaatika valdkonnaga (STEM) seonduva karjääri puhul;
- S. arvestades, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on laste vaesuse ja ärakasutamise probleemiga tegelemisel eesliinil ning neil on suur vastutus tõrjumise ja sotsiaalse tõrjutuse ennetamisel; arvestades, et riiklikud ametiasutused peaksid andma neile vajaduse korral piisavad vahendid nende eesmärkide saavutamiseks;
1. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle võtta vastu nõukogu soovitus, millega luuakse lastegarantii, mille eesmärk on ennetada vaesust ja sotsiaalset tõrjutust ja võidelda nende vastu, tagades abivajavate laste tasuta ja tõhusa juurdepääsu põhiteenustele, nagu alusharidus ja lapsehoid, haridus- ja koolipõhised tegevused, tervishoid ja vähemalt üks tervislik toidukord igal koolipäeval ning tervisliku toidu ja piisava eluaseme tegelik kättesaadavus kõigile abivajavatele lastele; kutsub nõukogu ja liikmesriike üles olema soovitus täielikul ja kiirel vastuvõtmisel ning selle elluviimisel ambitsioonikad; loodab, et nõukogu soovitus vastuvõtmisel võetakse käesolevas resolutsioonis esitatud teavet arvesse; rõhutab, et lastegarantii eesmärk on pakkuda avaliku sektori toetust sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks, tagades abivajavatele lastele juurdepääsu peamistele teenustele, mis tähendab, et liikmesriigid peaksid selliseid teenuseid kas korraldama ja osutama või pakkuma piisavaid hüvitisi, et vanematel või abivajavate laste eestkostjatel oleks võimalik nende teenuste kulu katta;
 2. väljendab heameelt komisjoni teatise üle ELi lapse õiguste strateegia kohta ja kiidab heaks selle eesmärgid kanda jagatud vastutust iga lapse õiguste austamise ja kaitse eest koos ühise projektiga, mille eesmärk on tervislikum, vastupidavam ja õiglasem ühiskond kõigi jaoks; tõdeb, et komisjoni ettepanek võtta vastu nõukogu soovitus, millega luuakse Euroopa lastegarantii, täiendab seda strateegiat ja keskendub abivajavatele lastele, et luua Euroopa progressi võimaldav raamistik, mis kaitseks laste õigusi ja seaks nad ELi poliitika keskmesse; toetab selle põhieesmärki võidelda laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu ning edendada võrdseid ja kaasavaid võimalusi ja tervishoidu; toetab kindlalt pädevatele riiklikele ja kohalikele ametiasutustele antud konkreetseid suuniseid, mis puudutavad abivajavatele lastele tegeliku ja tasuta juurdepääsu andmist peamistele teenustele, nagu tasuta kvaliteetne alusharidus ja lapsehoid, haridus- ja koolipõhised tegevused, tervishoid ning tegelik juurdepääs piisavale eluasemele ja tervislikule toitumisele samadel alustel nagu nende eakaaslastel;
 3. nõuab, et EL ja liikmesriigid lahendaksid laste vaesust ja sotsiaalset tõrjutust põhjustavad struktuursed probleemid, edendades eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse kõrget taset; palub liikmesriikidel tagada Euroopa lastegarantii tulemuslik loomine kogu liidus ja integreerida see garantii kõigisse poliitikavaldkondadesse, ning nõuab tungivalt, et nad kasutaksid olemasolevat ELi poliitikat ja rahalisi vahendeid laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse kaotamisele kaasaaitavate konkreetsete meetmete rakendamiseks; rõhutab, kui oluline on, et

⁽¹⁷⁾ UNICEFi uuring vanemliku hoolitsuse puudumise mõjust Moldova rändajate koduriiki maha jäetud lastele http://www.childrenleftbehind.eu/wp-content/uploads/2011/05/2008_UNICEF-CRIC-et.al._Moldova_ParentalDeprivation1.pdf

Neljapäev, 29. aprill 2021

riigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi pädevad asutused tagaksid tulemusliku ja võrdse juurdepääsu tasuta ja kvaliteetsele alusharidusele ja lapsehoiule, pöörates erilist tähelepanu puuetega laste perekondadele, haridus-, kooli- ja kogukonnapõhisele tegevusele ning spordile, vaba aja ja kultuuritegevusele, tervishoiule ning tervisliku toidu tegelikule kättesaadavusele ja piisavale eluasemele kõigi abivajavate laste jaoks; rõhutab ka, et riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi pädevaid asutusi tuleks ELi-poolse rahastamise kindlustamiseks teavitada, koolitada ja toetada; kutsub liikmesriike üles tagama laste õigus piisavale eluasemele ning pakkuma sellega seotud toetusi vanematele, kellel on raskusi eluaseme ülalpidamisega või eluaseme kättesaadavusega, nii et nad saaksid jääda oma laste juurde, ja pöörama erilist tähelepanu noortele täiskasvanutele, kes lahkuvad lastehoolekandeesutustest;

4. peab äärmiselt vajalikuks teha lastesse märkimisväärseid investeeringuid, et kaotada laste vaesus ning võimaldada neil kasvada ja kasutada ELis täielikult oma õigusi; rõhutab, et see eeldab terviklikku lähenemist varase lapse arengule, alustades esimesest 1 000 päevast, mis peaks tagama ema tervise, sealhulgas vaimse tervise, ohutuse, turvalisuse ja lapse vajadusi arvestava hoolitsuse; palub liikmesriikidel tagada lastegarantii rakendamise strateegiline ja kõikehõlmav käsitlus piisavate poliitikameetmete ja vahendite, sealhulgas lapsevanemate ja hooldajate tööturule integreerimise ning töö- ja pereelu ühitamise meetmete ning perekondade ja leibkondade sissetulekutoetuse kaudu, et rahapuudus ei takistaks laste juurdepääsu kvaliteetsetele ja kaasavatele teenustele; nõuab, et koostataks kõikehõlmav Euroopa vaesusevastane strateegia, mis sisaldaks kaugeleulatavaid eesmärke vaesuse ja kodutuse vähendamiseks ja äärmise vaesuse kaotamiseks Euroopas aastaks 2030, eelkõige laste hulgas, kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidega ning tuginedes Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas sisalduvatele peamistele eesmärkidele;

5. väljendab heameelt asjaolu üle, et ELi lapse õiguste strateegia ettevalmistamisel on arvesse võetud üle 10 000 lapse arvamused ja ettepanekud; kutsub komisjoni üles tagama, et lastegarantii rakendamisel ja jälgimisel riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil võetaks kuulda ka laste ja nende esindusorganisatsioonide arvamust, võimaldades neil osaleda täieõiguslikult sisukas ja kaasavas avalikus dialoogis ja konsulteerimises ning avaldada neid puudutavates küsimustes ELi tasandil oma arvamust, nagu tehti lapse õiguste foorumil 2020. aastal; kutsub sellega seoses kõiki liikmesriike üles tegema avaliku sektori asutusele, näiteks laste volinikule või ombudsmanile ülesandeks mõõta riiklike ja piirkondlike õigusaktide ning lastegarantii rakendamise riiklike meetmete mõju lastele, samuti üldiselt edendama laste õigusi avalikus poliitikas, ning kutsub komisjoni üles uurima võimalust luua Euroopa lasteamet, et jälgida, kuidas soovitud liikmesriikides rakendatakse, ja seda toetada, koordineerida riiklikku tööd, tagada heade tavade ja uuenduslike lahenduste vahetamine ning ühtlustada aruandlust ja soovitusi;

6. palub liikmesriikidel seada lapse õiguste rahastamine vastavalt riiklikul ja piirkondlikul tasandil kindlaks tehtud vajadustele prioriteediks ning soovivat tungivalt, et nad läheksid ELi rahastamiskavades eelnevalt määratletud eraldistest kaugemale; kutsub liikmesriike üles kohalikke ja piirkondlikke ametiasutusi ELi-poolsest rahastamisvõimalusest teavitama, neid selle taotlemiseks koolitama ja toetama; palub, et liikmesriigid tegutseksid ELi vahendite kavandamisel ja kasutamisel kooskõlastatult ning kiirendaksid rakendamist ja investeerisid laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastasesse võitlusesse kõik võimalikud riiklikud vahendid, mida täiendavad sellised ELi fondid nagu Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), ühtekuuluvust ja Euroopa territooriume toetav taasteabi (REACT-EU), taaste- ja vastupidavusrahastu, Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), InvestEU, Erasmus+, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond ning programm „EL tervise heaks“; tuletab meelde, et liikmesriigid peavad lisama oma riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse sihtotstarbelised meetmed, millega investeeritakse lastesse ja noortes, et taaste- ja vastupidavusrahastu järgmise põlvkonna samba kaudu fondist rahastust saada; tuletab meelde Euroopa Liidu taasterahastu võimalusi toetada rahaliselt ka organisatsioone, näiteks valitsusväliseid organisatsioone ja heategevusorganisatsioone, ja pakkuda abivajavatele peredele sotsiaalabi; kutsub sellega seoses kõiki liikmesriike – mitte ainult neid, keda laste vaesus kõige rohkem puudutab – üles eraldama vähemalt 5 % oma jagatud eelarve täitmise alla kuuluvatest ESF+ vahenditest Euroopa lastegarantii alla kuuluvate tegevuste toetamiseks;

7. kutsub liikmesriike üles võtma lastegarantii rakendamisel arvesse abivajavate laste erilist olukorda, eelkõige nende laste olukorda, kes on selles rühmas eriti ebasoodsas olukorras; rõhutab, et lastegarantii peaks aitama saavutada ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni eesmärki – üleminekut hoolduselt hooldusasutuses perehooldusele või kogukonnapõhisele hooldusele; kutsub liikmesriike üles süvalaiendama sootundlikku ja valdkondadevahelist lähenemisviisi kogu lastegarantii rakendamise ajal;

Neljapäev, 29. aprill 2021

8. on veendunud, et lastegarantiist peaks saama ELis laste vaesuse struktuursel viisil ennetamise ja sellega võitlemise alaline vahend; rõhutab Euroopa Liidu taasterahastu ja lastegarantii kui ELi vahendi ilmselget seost tulevastesse põlvkondadesse investeerimisel ja nõuab seetõttu nende kahe liidu programmi vahelise koostoime tugevdamist, et viia täielikult ja sisuliselt ellu ka Euroopa sotsiaalõiguste sammas ja Euroopa lapse õiguste strateegia;
9. rõhutab, et liikmesriigid peaksid koostama nii vaesuse vähendamise mitmeaastased riiklikud strateegiad, mis on määratletud ka laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemist käsitleva peatse ühissätete määruse võimaldavas tingimuses 4.3, kui ka tagama, et nende põhjal töötatakse välja konkreetsed riiklikud lastegarantii tegevuskavad;
10. palub liikmesriikidel kaotada seoses juurdepääsuga tasuta ja kvaliteetsele lapsehoiule, haridusele, tervishoiule ning piisavale eluasemele ja tervislikule toidule ja vaba aja tegevustele igasuguse diskrimineerimine, et tagada kohaldatavate ELi ja riiklike diskrimineerimisvastaste õigusaktide täielik järgimine; nõuab, et horisontaalse diskrimineerimisvastase direktiivi kui selle valdkonna peamise vahendi üle jätkataks viivitamata läbirääkimisi; julgustab liikmesriike investeerima piisavaid vahendeid klasse puudutava segregatsiooni lõpetamiseks, et tagada lastele iseseisvasse ellu suundumisel võrdsed võimalused ning murda vaesuse nõiarang võimalikult varakult;
11. tuletab meelde, et kraanivee ja kanalisatsiooni kättesaadavus varieerub liidus märkimisväärselt, kusjuures Põhja-, Lõuna- ja Kesk-Euroopas on keskmine ühendatus kanalisatsioonisüsteemiga 89–90 %, kuid Ida-Euroopas on keskmine ühendatus kanalisatsiooni- ja veepuhastussüsteemidega palju väiksem – keskmiselt 64 %⁽¹⁸⁾; rõhutab, et juurdepääsu puudumine sotsiaaleluasemele kujutab endast takistust lastele, kelle pere sissetulek on väike; väljendab muret selle pärast, et liiga paljude laste jaoks jäävad põhilised vee-, sanitaar- ja hügieenivahendid kättesaamatuks ning juurdepääsu puudumine elementaarsetele sanitaarteenustele on eriti tõsine kõige haavatavamate ja tõrjutumate laste seas; kutsub liikmesriike üles tagama, et igal lapsel oleks juurdepääs kraaniveele, kanalisatsioonile ja isikliku hügieeni vahenditele nii kodus kui ka koolis;
12. palub liikmesriikidel seada kodututele lastele ja nende peredele alalise eluaseme pakkumine esmatähtsaks kohale ning lisada oma riiklikesse lastegarantii tegevuskavadesse kodutute laste ja tõsiselt eluasemeturult tõrjutuses elavate laste eluasemelahendused;
13. juhib tähelepanu laste vaesusega seotud linnapõhiste probleemidele, pidades eelkõige silmas tõsise olukorra lahendamist enim puudustkannatavates linnapiirkondades, mis võib tähelepanuta jääda, kui puuduvad mitmetahulised ja kvaliteetsed näitajad, mis suudavad näidata kohapeal tegelikult valitseva olukorda; rõhutab vajadust eraldada sellele valdkonnale konkreetsed meetmed ja vahendid, et luua linnapiirkondades elavatele abivajavatele lastele ja nende peredele kvaliteetsed, kättesaadavad ja kaasavad teenused; rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud asutused ning kohalikud omavalitsused ja kodanikuühiskonna osalejad tuleb kaasata lastegarantii rakendamise kõikidesse etappidesse;
14. kutsub liikmesriike üles tegutsema selle nimel, et saavutada Euroopa haridusruumile seatud eesmärgid (COM(2020)0625), ning jätkama hariduse ja koolituse valdkonnas kõigi integratsiooni ja kaasamise tegevuskavas (2021–2027) (COM(2020)0758) soovitatud asjakohaste meetmete täielikku rakendamist; palub liikmesriikidel nimetada viivitamata pädevad riiklikud koordinaatorid, kellel on piisavad vahendid ja tugevad volitused ning talitustevaheline pädevus; nõuab, et need koordinaatorid annaksid iga kahe aasta tagant lastegarantii kõigis aspektides saavutatud edusammude kohta nõuetekohaselt aru ja vahetaksid teiste riikide koordinaatoritega korrapäraselt parimaid tavasid; palub komisjonil tagada parem institutsiooniline kooskõlastamine;
15. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama kvaliteetsetele standarditele vastavate universaalsete riiklike laste-, haridus- ja tervishoiuvõrgustike loomist ja tugevdamist;
16. palub, et komisjon teeks vastavalt oma sotsiaalsete õiguste samba rakendamise tegevuskavale ettepaneku vaadata läbi Barcelona eesmärgid ning alushariduse ja lapsehoiu Euroopa kvaliteediraamistik, et toetada liikmesriikide edasist ülespoole suunatud lähenemist alushariduse ja lapsehoiu valdkonnas; rõhutab vajadust ELi algatuste järele, millega toetatakse veebipõhist ja kaugõpet, et tagada paindlikum ja kaasavam alg- ja keskkooliharidus, säilitades samas esmase õppemeetodina kontaktõpet, millele on tagatud kõigi laste, eelkõige puuetega laste juurdepääs; kutsub liikmesriike üles kaotama digilõhet, suurendades selleks internetiühendust kaugemates ja maapiirkondades ja seades selle prioriteediks, kuna 10 % ELi leibkondadest puudub endiselt juurdepääs internetile; nõuab üleeuroopalist avaliku ja erasektori partnerlust, et investeerida digilõhe vähendamisse ning anda lastele digi- ja ettevõtlusoskuste õpetamise kaudu võimalusi; rõhutab, kui oluline on

⁽¹⁸⁾ <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/urban-waste-water-treatment/urban-waste-water-treatment-assessment-5>

Neljapäev, 29. aprill 2021

tagada lastele, õpetajatele ja lapsevanematele nii linna- kui ka maapiirkondades, samuti kaugete ja äärepoolseimate piirkondade lastele võrdne juurdepääs digitaalsele taristule ja oskustele, et vältida digilõhet; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles andma rahalist toetust valdkondadele, mis vajavad tehnoloogilist ajakohastamist ja põhjalikku digikoolitust nii õpetajatele kui õpilastele, et võimaldada neil uute tehnoloogiatega kohaneda;

17. kutsub liikmesriike üles kiiresti tegelema COVID-19 kriisi põhjustatud õppekatkestuste ja haridusliku ebavõrdsusega, et võimaldada lastel kaugõppes võimalikult kiiresti õppida, ning pakkuma pikaajalisi lahendusi struktuurse ebavõrdsuse kaotamiseks; kutsub liikmesriike üles hindama, rakendama ja jälgima hariduse kättesaadavust eelkõige ebasoodsas olukorras olevatest rühmadest pärit ja ebasoodsa taustaga lastele, et tagada pandeemia ajal sama kvaliteetne haridus, samuti edendada digikirjaoskust ja kaugõppe jaoks kohandatud õppevahendeid; on mures selle pärast, et kriisist taastumise ja kriisi võimaliku pikenede kontekstis suureneb vajadus võidelda laste vaesuse vastu ning et vaesus mõjutab lapsi, kes on kõige ebasoodsamas olukorras olevate rühmade hulgas kõige kaitsetum rühm, üha rohkem; palub liikmesriikidel, kui COVID-19 vaksineerimislahendused lastele laialdaselt kättesaadavaks saavad, näha need prioriteetselt ette garantii poolt tuvastatud laste kategooriatele;

18. tuletab meelde kesket rolli, mida sotsiaalmajanduse ettevõtted ja sotsiaalse mõjuga ettevõtlustegevus võivad lastegarantii täitmisele kaasaaitamisel mängida, ning vajadust investeerida selle valdkonna suutlikkuse suurendamisse, rahastamisele juurdepääsu ning ettevõtlusõppesse ja -koolitusesse; rõhutab koostoime vajadust lastegarantii ja peatse ELi sotsiaalmajanduse tegevuskava vahel;

19. on veendunud, et sotsiaalse mõjuga strateegilised investeeringud on üliolulised tagamaks, et kriisi mõju lastele, eriti neile, kes juba kogevad vaesust või sotsiaalse kaasatuse puudumist või on vaesuse ja sotsiaalse kaasatuse puudumise ohus ning kuuluvad soovitud kohaselt eriti ebasoodsas olukorras olevate rühmade hulka, ei kinnistuks; rõhutab nii avaliku kui ka erasektori investeeringute võimendamise tähtsust garantii eesmärkide saavutamisel ning toonitab sellega seoses programmi „InvestEU“ ja InvestEU fondi rolli, eelkõige sotsiaalsete investeeringute ja oskuste ning kestliku taristu poliitika kaudu;

20. palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida oma praeguseid sotsiaalkulutustega seotud eelarvemenetlusi, et tõsta esile lastesse tehtavate investeeringute võimalikku eripära võrreldes tavaliste sotsiaalkulutustega, kui tegemist on tulu, investeerimiskordaja ja alternatiivkuludega;

21. kutsub liikmesriike üles suurendama pingutusi, et ennetada ja kaitsta lapsi haigetsaamise ja igasuguse vägivalda eest, töötades välja strateegiad, et koostöös vanemate, õpetajate, tervishoiu- ja sotsiaaltöötajatega selgitada välja ja seada ennetus- ja reageerimismeetmete võtmisel prioriteediks ohustatud lapsed; kutsub liikmesriike üles ennetama soolist vägivalda ja kaitsma iga last, pöörates erilist tähelepanu tüdrukutele ja noortele naistele, luues või tugevdades järelevalve- ja aruandlusmehhanisme ning eriteenuseid soolise vägivalda juhtumitele reageerimiseks;

22. tuletab meelde, et sotsiaalkaitse ja perede toetamine on väga oluline, ja kutsub pädevaid riiklikke asutusi üles looma piisavaid ja juurdepääsetavaid sotsiaalkaitsesüsteeme ja integreeritud lastekaitsesüsteeme, mis hõlmaksid tõhusat ennetamist, varajast sekkumist ja perede toetamist, et tagada ohutus ja turvalisus lastele, kellel ei ole vanemlikku hoolitsust või keda ohustab sellest ilma jäämine, samuti meetmed, mis toetaksid üleminekut hoolduselt hooldusasutuses kvaliteetsele perehooldusele või kogukonnapõhisele hooldusele; kutsub liikmesriike üles suurendama investeeringuid lastekaitsesüsteemidesse ja sotsiaalhoolekandeteenustesse, kuna see on lastegarantii rakendamise oluline osa; rõhutab, et vaimse ja füüsilise tervise probleemid on praeguse liikumispääsude olukorra, isolatsiooni ja hariduskeskkonna tõttu laialt levinud, ja kutsub liikmesriike üles investeerima esmajärjekorras laste vaimse ja füüsilise tervise kaitsesse;

23. kutsub liikmesriike üles eraldama sotsiaalteenustele, sealhulgas alaealiste kaitset käsitlevatele teenustele, piisavaid rahalisi, tehnilisi ja inimressursse;

24. palub liikmesriikidel töötada välja konkreetsed strateegiad, et kaitsta lapsi internetipõhise seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise eest, kuna isolatsioonis veedavad lapsed rohkem aega internetis, mis suurendab laste veebipõhise väärkohtlemise, sealhulgas lasteporno ja veebikiusamise ohvriks langemise ohtu; nõuab tungivalt, et liikmesriigid korraldaksid nii vanematele kui ka lastele teabekampaaniaid ohtude kohta, millega lapsed internetikeskkonnas kokku puutuvad; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema tihedat koostööd erasektori ettevõtjatega, et rahastada uue tehnoloogia väljatöötamist, mis teeks võimalikuks lasteporno ja laste seksuaalset väärkohtlemist sisaldavate materjalide avastamise ja kõrvaldamise;

Neljapäev, 29. aprill 2021

25. tuletab meelde, et laste vaesusest väljatoomiseks on hädavajalik terviklik lähenemine, mis peab sisaldama individualiseeritud toetust nende vanematele; kutsub liikmesriike üles suurendama investeringuid kestlikesse töökohtadesse ja vanemate sotsiaalsesse toetamisse, sealhulgas ema- ja vanemapuhkuse ajal, ning rakendama sihipäraselt tööhõivepoliitikat, mis tagab inimväärse elatusaseme, õiglasel töötingimused, hea töö- ja eraelu tasakaalu, kaasava tööturu ja suurema tööalase konkurentsivõime, keskendudes kutseharidusele ja -koolitusele ning täiendus- ja ümberõppele; kutsub liikmesriike üles lisama sellised meetmed oma riiklikesse lastegarantii tegevuskavadesse; rõhutab, et vanemate töö tõrgeteta jätkamiseks tuleb kehtestada tasuta väikelastehoiu tugi; palub kõigil liikmesriikidel tunnustada oma pensioniskeemides ülalpeetavate laste eest hoolitsemise perioode ning tagada piisav rahaline ja professionaalne tugi inimestele, kes hoolitsevad nendega koos elava puuetega pereliikme eest; rõhutab, et sugulaste eest hoolitsemisel on sageli negatiivne mõju pere- ja tööelule ning see võib põhjustada tõrjutust ja diskrimineerimist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma erimeetmeid, et tagada rändajatest vanematest maha jäänud laste – ükski kodus olevate laste – heaolu;

26. tuletab meelde, et piisavat miinimumpalka käsitleva ettepaneku eesmärk on töoinimeste, sealhulgas lapsevanemate ja eelkõige naiste sissetulekuolukorra parandamine; tuletab meelde, et inimväärsed töötingimused ja õiglane palk peavad täiendama vaesusevastaseid meetmeid, sealhulgas garantiid, tagades samal ajal riikide eripära säilimise ja austades subsidiaarsust; usub, et selline lähenemine parandaks laste heaolu ja vähendaks ebavõrdsust juba varases eas, katkestades ühtlasi vaesuse nõiaringi; tuletab liikmesriikidele meelde, et komisjoni soovitusel toimivate tööhõive aktiivse toetamise meetmete (EASE) kohta (C(2021)1372) antakse suuniseid, kuidas minna pandeemia ajal töökohtade säilitamiseks võetud erakorralistelt meetmetelt järk-järgult üle uutele meetmetele, mis on vajalikud rohkete töövoimalustega ja kasvule suunatud majanduse taastamiseks; väljendab heameelt palga läbipaistvuse direktiivi ettepaneku üle, mille eesmärk on vähendada soolist palgalõhet ja parandada seeläbi naiste üldist finantsstabiilsust ja majanduslikku sõltumatust ning võimaldada naistel, kes on sattunud vaesusse ja koduvägivalla ohvriks, sellest olukorrast pääseda;

27. julgustab liikmesriike võitlema kooli poolelijätmise vastu; rõhutab, et tugevdatud noortegarantii⁽¹⁹⁾ sedastatakse, et kõik kuni 15-aastased noored peaksid saama hiljemalt nelja kuu jooksul töötuks jäämisest või formaalharidussüsteemist lahkumisest kas töö, haridustee jätkamise, õpipoisiõppe või praktika pakkumise; kutsub lisaks liikmesriike üles rakendama tugevdatud noortegarantiiid, tagama kvaliteetsed pakkumised, sealhulgas õiglase töötasu, ja edendama noorte kaasamist noortegarantii teenustesse; rõhutab, kui tähtis on tagada, et see täiendaks Euroopa lastegarantiiid ja Euroopa puuetega inimeste õiguste strateegiat, et vastata puuetega laste vajadustele ning teha tavateenused ja iseseisev elu neile paremini kättesaadavaks;

28. väljendab heameelt juhtimis-, järelevalve-, aruandlus- ja hindamismehhanismide loomise üle; palub, et komisjon jätkaks edusammude jälgimist Euroopa poolaasta raames, sealhulgas konkreetsete näitajate kaudu sotsiaalvaldkonna tulemustabelis, ja esitaks vajaduse korral riigipõhiseid soovitusi; kutsub komisjoni üles kaasama parlamenti ühisesse järelevalveraamistikku ja sotsiaalkaitsekomitee töösse; rõhutab, et Regioonide Komiteel ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteel on dialoogi edendamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning kodanikuühiskonnaga tähtis roll; tuletab meelde, kui tähtis on võtta Euroopa poolaasta raames ja kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste sambaga lapse õigused ja heaolu riigipõhiste soovitude parameetriks ja näitajaks; kutsub komisjoni üles kohandama sotsiaalvaldkonna tulemustabeli näitajaid, sealhulgas liigitatud andmeid, et võtta arvesse kõiki komisjoni tuvastatud abivajavate laste kategooriaid, ning arendama edasi võrdlusaluseid Euroopa lastegarantii mõju hindamiseks ja jälgimiseks ning kujundama institutsioonilist struktuuri selle laiemaks rakendamiseks;

29. palub liikmesriikidel töötada välja nii mitmeaastased riiklikud strateegiad laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemiseks kui ka Euroopa lastegarantii riiklikud tegevuskavad, tuginedes tuvastatud konkreetsetele abi vajavate laste rühmadele, eesmärkidele ja vajalikele eraldatavatele rahalistele vahenditele, et progressi võimaldav poliitikaraamistik tegelikkuseks muuta; rõhutab vajadust määrata kindlaks tugevad mõõdetavad eesmärgid; tuletab meelde, kui oluline on kaasata kõik vastutavad piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused ning asjaomased sidusrühmad, sealhulgas sotsiaal- ja majanduse sidusrühmad, haridusasutused, erasektor, valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid ning lapsed ja nende vanemad ise; kutsub komisjoni üles andma parlamendile garantii rakendamise seisu kohta

⁽¹⁹⁾ ELT C 372, 4.11.2020, lk 1.

Neljapäev, 29. aprill 2021

korrapäraselt aru; kordab, et on vaja täiustada kvaliteetsete liigitatud andmete kogumist nii liikmesriikide kui ELi tasandil, et paremini jälgida ja hinnata laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse kaotamisel tehtud edusamme ning anda järelevalve tegijatele ja poliitika kujundajatele teavet; väljendab sellega seoses heameelt riiklike andmekogumisraamistike lisamise üle lastegarantii rakendamise riiklikesse tegevuskavadesse; rõhutab kõigi liikmesriikide vajadust töötada välja paremad kvaliteedinäitajad kõigis lastegarantii sekkumisvaldkondades, et adekvaatselt mõista mitmemõõtmelisi probleeme, mis on seotud laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega hariduses ja lapsehoius, tervishoius, eluaseme saamisel ja juurdepääsul piisavale toidule, ning selleks, et suurendada selle kättesaadavust kõige ebasoodsamas olukorras olevatele lastele; kordab, kui oluline on võimaldada liikmesriikidel vahetada parimaid tavasid;

30. kutsub nõukogu üles võtma kiiresti vastu oma ettepaneku, millega luuakse Euroopa lastegarantii;

31. palub nõukogul lõpetada naissoost juhatuseliikmete direktiivi blokeerimine; rõhutab, et naiste esindatus juhtivatel ametikohtadel mõjutab tütarlaste ja noorte naiste kooli- ja karjäärivalikut ning aitab kaasa ebavõrdsuse kaotamisele teatavates tööturu sektorites, kus naised on vähem esindatud, ning parandab feminiseerunud sektorite töötingimusi;

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0162

COVID-19 testimise kättesaadavus ja taskukohasus**Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon koroonaviiruse testimise kättesaadavuse ja taskukohasuse kohta (2021/2654(RSP))**

(2021/C 506/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 3,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 4, 6, 9, 114, 153, 168, 169 ja 191,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
 - võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. märtsi 2021. aasta määrus, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaksineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (roheline digitõend) (COM(2021)0130),
 - võttes arvesse kehtivaid rahvusvahelisi tervise-eeskirju,
 - võttes arvesse komisjoni 28. oktoobri 2020. aasta soovitus (EL) 2020/1595 COVID-19 testimisstrateegiate, sealhulgas antigeeni kiirtestide kasutamise kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pere liikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ⁽²⁾,
 - võttes arvesse nõukogu 21. jaanuari 2021. aasta soovitus COVID-19 antigeeni kiirtestide ELis kasutamise ja valideerimise ning testitulemuste vastastikuse tunnustamise ühise raamistiku kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et igal liidu kodanikul on õigus liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil, kui aluslepingutega ja nende rakendamiseks võetud meetmetega kehtestatud piirangutest ja tingimustest ei tulene teisiti ⁽⁴⁾;
- B. arvestades, et tõhusat testimist peetakse otsustava tähtsusega vahendiks SARS-CoV-2 ja selle muret tekitavate variantide leviku tõkestamisel, nakkuste avastamisel ning isolatsiooni- ja karantiinimeetmete piiramisel, samuti on sellel endiselt oluline roll inimeste vaba liikumise hõlbustamisel ning piiriülese transpordi ja teenuste piiriülese osutamise tagamisel pandeemia ajal;
- C. arvestades, et piisav testimis- ja sekveneerimissuutlikkus on hädavajalik epidemioloogilise olukorra jälgimiseks ja SARS-CoV-2 uute variantide tekke kiireks avastamiseks;
- D. arvestades, et komisjon on teinud ettepaneku Euroopa terviseleitu käsitlevate õigusaktide paketi kohta;
- E. arvestades, et kõnesolevate testide kättesaadavus ja taskukohasus on liikmesriigiti väga erinev, eriti seoses tasuta testide kättesaadavusega eesliinitöötajatele, sealhulgas tervishoiusektori, koolide, ülikoolide ja lastehoiuasutuste töötajatele;

⁽¹⁾ ELT L 360, 30.10.2020, lk 43.

⁽²⁾ ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

⁽³⁾ ELT C 24, 22.1.2021, lk 1.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pere liikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

Neljapäev, 29. aprill 2021

- F. arvestades, et komisjon on esitanud ettepaneku kehtestada koostalitlusvõimeliste vaksineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (ELi COVID-19 tõend);
- G. arvestades, et ELi COVID-19 tõend hõlbustaks ELi kodanike ja elanike vaba liikumist; arvestades, et paljud liikmesriigid nõuavad endiselt oma territooriumile reisivatelt isikutelt kas enne või pärast riiki saabumist COVID-19 testi tegemist;
- H. arvestades, et kõiki ELi kodanikke ja elanikke ei ole ELi COVID-19 tõendit käsitleva määruse jõustumise ajaks vaksineeritud kas seetõttu, et neile ei ole veel vaktsiini pakutud, või seetõttu, et nad ei tohi või ei soovi vaksineerida, mistõttu peavad nad vaba liikumise hõlbustamiseks tuginema testimisel põhinevatele või tervenemist kinnitavatele tõenditele;
- I. arvestades, et nõukogu 21. jaanuari 2021. aasta soovitusel alusel koostatud loetelus sisalduv nukleiinhappe amplifitseerimise test on kavandatud ELi COVID-19 tõendi lahutamatu osa;
- J. arvestades, et testide maksumus, ebakindlad töötingimused ja piiratud juurdepääs õiguskaitsele tähendavad, et hooajatöötajatel on eriti suuri probleeme testimise ja eneseisolatsiooniga rahvatervise huvides;
- K. arvestades, et COVID-19 on ebaproportsionaalselt mõjutanud kaitsetumaid elanikerühmi, etnilisi vähemusi, hooldekodude elanikke, eakatele mõeldud hoolekandeesutuste teenuseid, puudega inimesi ja kodutuid; arvestades, et kaitsetumad elanikerühmad on suuremas rahalise diskrimineerimise ohus, kui neil ei ole võimalik saada tasuta teste;
- L. arvestades, et tõhus testimine on ka oluline osa strateegiast, mille eesmärk on hoogustada majanduse elavdamist ning võimaldada liikmesriikides normaalset haridus- ja ühiskonnaelus osalemist, et oleks võimalik täielikult kasutada põhivabadusi;
- M. arvestades, et kõik liikmesriigid pakuvad COVID-19 vaktsiini oma kodanikele ja elanikele tasuta, kuid ainult mõned liikmesriigid pakuvad tasuta testimist; arvestades, et teiste liikmesriikide kodanikud ja elanikud peavad sageli maksma COVID-19 testide eest kõrget hinda, mis muudab selle võimaluse mõnele kättesaamatuks ja toob kaasa sotsiaal-majanduslikul seisundil põhineva diskrimineerimise ohu;
- N. arvestades, et vaksineeritud ja vaksineerimata ELi kodanike ja elanike ebavõrdsuse ja diskrimineerimise vältimiseks peaksid nii testimine kui ka vaksineerimine olema tasuta;
- O. arvestades, et liikmesriigid, kes nõuavad COVID-19 leviku piiramiseks kehtestatud vaba liikumise piirangute ajal tõendit COVID-19 testi kohta, peaksid aktsepteerima ELi COVID-19 tõendi kohaselt liikmesriikide poolt väljastatud testimistõendeid;
- P. arvestades, et selge ja kasutajasõbralik teave COVID-19 testimisvõimaluste kättesaadavuse kohta kõikides liikmesriikides, samuti hindade kohta, kui tasuta testimist ei võimaldata, peaks olema kättesaadav ühes kohas;
- Q. arvestades, et testimissuutlikkuse puudumine ja COVID-19 testimise taskukohasuse küsimus on probleem pandeemiaga tõhusa toimetuleku seisukohast ja on märkimisväärne takistus vabale liikumisele ELis, olgu siis töö, vaba aja veetmise, perekonna taasühinemise või muul eesmärgil;
- R. arvestades, et 17 miljonit ELi kodanikku töötavad või elavad väljaspool oma liikmesriiki, ning arvestades, et miljonid elavad ääre- ja piirialadel ning peavad korrapäraselt, isegi iga päev piiri ületama; arvestades, et ka testimisraskused ja -kulud on neid kodanikke ebaproportsionaalselt mõjutanud; arvestades, et testimis- ja karantiinid põhjustavad endiselt viivitusi piiriüleses kaubaveos ja piiriüleste füüsiliste teenuste osutamisel ning suurendavad nende kulusid;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- S. arvestades, et ka teised reisijad võivad kokku puutuda mitmesuguste takistustega, sealhulgas COVID-19 testi nõuetest tingitud finantstõkked ja keerukad nõuded;
- T. arvestades, et praeguse pandeemia ajal on võetud mitmesuguseid, isegi erakorralisi meetmeid, et toetada ELi elanikke ja majandust;
- U. arvestades, et vaba liikumine on põhimõtteliselt kõigi ELi kodanike õigus ning kriisi ajal tuleb võtta kõik meetmed tagamaks, et kõik eurooplased saaksid seda õigust võrdselt kasutada;
- V. arvestades, et komisjon tellis kõigi liikmesriikide nimel COVID-19 vaktsiinid, tagades kõigile juurdepääsu ja alandades hindu;
- W. arvestades, et komisjon sõlmis 18. detsembril 2020 Abbotti ja Roche'iga raamlepingu üle 20 miljoni antigeeni kiirtesti ostmiseks, tehes testid kättesaadavaks kõikidele liikmesriikidele;
- X. arvestades, et erandjuhtudel on (ajutine) turusekkumine vajalik ja põhjendatud, et kõrvaldada takistused vabale liikumisele ühtsel turul, tagada aus konkurents ning oluliste toodete ja teenuste pakkumine;
1. kutsub liikmesriike üles tagama üldise, kättesaadava, õigeaegse ja tasuta testimise, et tagada ELis vaba liikumise õigus, diskrimineerimata majanduslike või rahaliste vahendite alusel ELi COVID-19 tõendi kontekstis, tehes seda kooskõlas roheline digiõendi ettepaneku üle peetavateks läbirääkimisteks antud Euroopa Parlamendi volituste⁽⁵⁾ artikliga 3; rõhutab rahalise diskrimineerimise ohtu, mis tekiks immuniseerimata ELi kodanikel ja elanikel pärast ELi COVID-19 tõendi rakendamist;
 2. kutsub liikmesriike üles tagama tasuta testimise, eelkõige eesliinitöötajatele, sealhulgas tervishoiutöötajatele ja nende patsientidele, ning koolidele, ülikoolidele ja lastehoiuasutustele;
 3. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama ajutise hinnalae COVID-19 testidele, mida ei tehta ELi COVID-19 tõendi saamiseks või seoses 2. punktis kirjeldatud tingimustega;
 4. rõhutab, et ELi COVID-19 tõend, mis põhineb nukleiinhappe amplifitseerimise testil, ei tohiks põhjustada rohkem ebavõrdsust ja sotsiaalseid lõhesid; toonitab, et õiglane ja võrdne juurdepääs testimisele on hädavajalik;
 5. julgustab liikmesriike vahepeal rakendama edasi komisjoni soovitusi (EL) 2020/1595, et tagada ühine lähenemisviis ja tõhusamad testimisstrateegiad kogu ELis, ning rakendama täielikult ELi COVID-19 tõendit käsitlevat määrust, kui see saab vastu võetud;
 6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama piisavad rahalised vahendid ja jätkama jõupingutusi ELi tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutuse algatuse „HERA Incubator“ raames, et töötada välja uuenduslikud mitteinvasiivsed testid laste ja haavatavate rühmade jaoks, ka viirusevariantide puhul;
 7. rõhutab, et komisjon ja liikmesriigid peaksid olema rohkem pühendunud oma kodanike ja elanike kaitsmisele, kelle õigus liikumisvabadusele ei tohiks sõltuda nende sotsiaal-majanduslikust staatusest;
 8. kutsub komisjoni üles võtma kasutusele vahendeid selleks, et hõlbustada koostalitlusvõimelise ELi COVID-19 tõendi rahaliselt õiglast ja diskrimineerimisvaba rakendamist;
 9. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles ühiselt hankima diagnoosimise testikomplekte ja sõlmima ühiseid lepinguid meditsiiniliste analüüside laboriteenuse osutajatega, et suurendada COVID-19 testimissuutlikkust ELi tasandil; rõhutab vajadust tagada tervishoiuhangete läbipaistvuse ja kontrolli kõrge tase; toonitab, et äärmiselt oluline on tagada, et komisjon jätaks reservi piisava eelarve käesolevas lõikes osutatud varustuse hankimiseks, et ta saaks võtta kiireid ja veenvaid meetmeid;

(5) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0145.

Neljapäev, 29. aprill 2021

10. peab tervitatavaks, et komisjon nägi ette paindlikkuse tolliformaalsuste kiirendamiseks ja COVID-19 testikomplektide käibemaksust vabastamiseks;
 11. kutsub liikmesriike üles võimaldama tervishoiutöötajatel ja väljaõppega ettevõtjatel koguda testimisandmeid ja esitada need asjaomastele asutustele; rõhutab, et oluline on kohandada testimissuutlikkust vastavalt uusimatele epidemioloogilistele andmetele, ning toonitab, et kõikidest testitulemustest tuleks teatada, isegi kui need on tehtud akrediteerimata testimiskeskustes või -punktides;
 12. nõuab, et komisjon toetaks liikmesriike, võttes kasutusele erakorralise toetuse rahastamisvahendi, et katta COVID-19 testimise kulud, taotledes liikmesriikidelt vabatahtlikku toetust, tagades eelostulepingute lisarahastamise ja tasuta vaksineerimise; loodab, et see ühine jõupingutus on eeskujuks tasuta testimisvõimaluste suurendamisel ELi kodanike ja elanike jaoks;
 13. kutsub komisjoni üles lisama veebisaidile „Re-open EU“ selge teabe COVID-19 testimisvõimaluste kättesaadavuse ja testimispunktide kohta kõigis liikmesriikides ning võtma kiiresti kasutusele rakenduse, mis aitab kasutajatel leida lähima COVID-19 testimiskeskuse asukoha; palub komisjonil teha see teave rakendusliidese kaudu kergesti kättesaadavaks, et reisikorraldajad saaksid seda oma klientidega hõlpsasti jagada;
 14. soovib liikmesriikidel suurendada kogu ELis testimissuutlikkust nii nukleinhappe amplifitseerimise testide kui ka antigeeni kiirtestide puhul eelkõige peamistes transpordisõlmedes ja turismisihtkohtades, sealhulgas äärealadel ja saartel ning piirialadel, kasutades liikuvaid testimisüksusi ja jagades laborivõimsust;
 15. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriikide ametiasutusi testimiskeskuste loomisel, et tagada elukohalähedus;
 16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 29. aprill 2021

SOOVITUSED

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2021)0163

ELi ja India suhted**Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ELi ja India suhete kohta (2021/2023(INI))**

(2021/C 506/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse eelseisvat ELi ja India juhtide kohtumist, mis toimub 8. mail 2021 Portugalis Portos,
- võttes arvesse 2004. aastal sõlmitud ELi ja India strateegilist partnerlust,
- võttes arvesse ELi ja India 1994. aasta koostöölepingut,
- võttes arvesse ühisavaldust ning ELi ja India strateegilist partnerlust: tegevuskava aastani 2025 ⁽¹⁾, mis võeti vastu ELi ja India virtuaalsel tippkohtumisel 15. juulil 2020, ning teised hiljuti allkirjastatud ühisavaldused, sealhulgas terrorismivastase võitluse, kliima ja energeetika, linnastumise, rände ja liikuvuse ning veepartnerluse valdkonnas,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 20. novembri 2018. aasta ühisteatist „ELi ja India suhete strateegilised väljavaated“ (JOIN(2018)0028) ja sellega seotud nõukogu 10. detsembri 2018. aasta järeldusi ELi India strateegia kohta (14634/18),
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 19. septembri 2018. aasta ühisteatist „Euroopa ja Aasia ühendamine – ELi strateegia põhielemendid“ (JOIN(2018)0031) ja sellega seotud nõukogu 15. oktoobri 2018. aasta järeldusi (13097/18),
- võttes arvesse nõukogu 28. mai 2018. aasta järeldusi ELi tõhusama julgeolekualase tegevuse kohta Aasias ja koos Aasia riikidega (9265/1/18 REV 1),
- võttes arvesse komisjoni 4. septembri 2001. aasta teatist „Euroopa ja Aasia: tõhustatud partnerluste strateegiline raamistik“ (COM(2001)0469),
- võttes arvesse tulevast määrust, millega luuakse naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend aastateks 2021–2027 (2018/0243(COD)),
- võttes arvesse oma 20. jaanuari 2021. aasta resolutsiooni ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamise kohta – 2020. aasta aruanne ⁽²⁾, 21. jaanuari 2021. aasta resolutsiooni ühenduvuse ning ELi ja Aasia suhete kohta ⁽³⁾ ning 13. septembri 2017. aasta resolutsiooni ELi poliitiliste suhete kohta Indiaga ⁽⁴⁾, samuti oma varasemaid resolutsioone India kohta, sealhulgas resolutsioone inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite kohta,

⁽¹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/07/15/joint-statement-15th-eu-india-summit-15-july-2020/>

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0012.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0016.

⁽⁴⁾ ELT C 337, 20.9.2018, lk 48.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- võttes arvesse oma 28. oktoobri 2004. aasta soovitusi nõukogule ELi ja India suhete kohta ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse oma 29. septembri 2005. aasta resolutsiooni ELi ja India suhete kohta: Strateegiline partnerlus ⁽⁶⁾,
 - võttes arvesse oma 13. aprilli 2016. aasta resolutsiooni ELi kohta muutuvast maailmas, mis on üha rohkem ühendatud, vaidlustatum ja keerukam ⁽⁷⁾,
 - võttes arvesse oma 10. mai 2012. aasta resolutsiooni merepiraatluse kohta ⁽⁸⁾,
 - võttes arvesse oma 27. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni tuumajalgeoleku ja tuumarelvade leviku tõkestamise kohta ⁽⁹⁾,
 - võttes arvesse 27.–28. septembril 2018 Brüsselis toimunud Aasia-Euroopa parlamentaarse partnerluse 10. kohtumist (ASEP10) ja sellega seoses vastuvõetud deklaratsiooni ning Aasia-Euroopa parlamentaarse partnerluse 11. kohtumist (ASEP11), mis toimub 26.–27. mail 2021 Kambodžas Phnom Penhis,
 - võttes arvesse ELi ja India kõrgetasemelist kaubandus- ja investeerimisdialoogi, mille esimene koosolek toimus 5. veebruaril 2021,
 - võttes arvesse parlamendi väliskomisjoni lähetust Indiasse 21.–22. veebruaril 2017,
 - võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava aastateks 2020–2024,
 - võttes arvesse nõukogu 22. veebruari 2021. aasta järeldusi ELi prioriteetide kohta ÜRO inimõigusi käsitlevatel foorumitel 2021. aastal,
 - võttes arvesse ELi temaatilisi suuniseid inimõiguste, sealhulgas inimõiguste kaitsjate ning usu- ja veendumusvabaduse kaitse ja edendamise kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 118,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni kirja ja oma pädevust vastavalt kodukorra VI lisale,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A9-0124/2021),
- A. arvestades, et EL ja India korraldavad 8. mail 2021. aastal Portugalis Portos juhtide kohtumise, järgides oma kohustust kohtuda korrapäraselt kõrgeimal tasandil ja tugevdada 2004. aastal loodud strateegilist partnerlust, et edendada majanduslikku ja poliitilist koostööd;
- B. arvestades, et ELi ja India strateegiline partnerlus on viimastel aastatel saanud sisse uue hoo, mis näitab suuremat poliitilist tahet tugevdada partnerluse strateegilist mõõdet, ning olles arenenud majanduspartnerlusest mitmesse sektorisse laienevateks suheteks, mis kajastavad India tugevnevat geopoliitilist jõudu ja ühiseid demokraatlikke väärtusi;
- C. arvestades, et ELil ja Indial kui maailma kahel suurimal demokraatlikul süsteemil on tugevad poliitilised, majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised sidemed; arvestades siiski, et kahepoolset suhet ei ole veel saavutanud oma täielikku potentsiaali ja nõuavad suuremat poliitilist aktiivsust; arvestades, et ELi ja India juhid on kinnitanud oma otsustavust säilitada ja edendada tulemuslikku mitmepoolsust ja reeglitepõhist mitmepoolset korda, mille keskmes on Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO) ja Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO);

⁽⁵⁾ ELT C 174 E, 14.7.2005, lk 179.

⁽⁶⁾ ELT C 227 E, 21.9.2006, lk 589.

⁽⁷⁾ ELT C 58, 15.2.2018, lk 109.

⁽⁸⁾ ELT C 261 E, 10.9.2013, lk 34.

⁽⁹⁾ ELT C 215, 19.6.2018, lk 202.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- D. arvestades, et India piirkondlik ja ülemaailmne tähtsus kasvab ning ta on oma positsiooni abiandjana ning majandusliku ja sõjalise jõuna üha enam tugevdanud; arvestades, et India tegevus G20 eesistujariigina 2023. aastal, ÜRO Julgeolekunõukogu liikmena aastatel 2021–2022 ning ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmena aastatel 2019–2021 annab uut hoogu vajadusele tõhustada koordineerimist ülemaailmse juhtimise valdkonnas ja jätkuvalt edendada ühist visiooni reeglitepõhisest mitmepoolsusest;
- E. arvestades, et ELi strateegiline raamistik, mis on esitatud ELi ülemaailmses strateegias, India strateegias, ELi ja Aasia ühendamise strateegias ning uues India ja Vaikse ookeani piirkonna strateegias, on ilmekalt näidanud, kui oluline on teha Indiaga ELi ülemaailmse tegevuskava raames koostööd; arvestades, et praeguses suurenenud ülemaailmsete riskide ja teravneva energiakonkurentsi olukorras peaks kahe- ja mitmepoolne koostöö hõlmama rahvusvahelise julgeoleku tugevdamist, valmisoleku ja reageerimise tugevdamist ülemaailmsetes tervisega seotud hädaolukordades, nagu praegune COVID-19 pandeemia, ülemaailmse majandusliku stabiilsuse ja kaasava majanduskasvu suurendamist ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide täitmist;
- F. arvestades, et India majandus on tugev ja kasvab; arvestades, et EL on India suurim kaubanduspartner, India on aga ELi suuruselt üheksas kaubanduspartner; arvestades, et India ookean on maailmakaubanduse jaoks strateegilise tähtsusega ning nii ELile kui ka Indiale majanduslikult ja strateegiliselt ülimalt oluline ala; arvestades, et ELil ja Indial on India ja Vaikse ookeani piirkonnas tugevad vastastikused huvid, mille keskmes on püüe säilitada seda piirkonda ausa konkurentsi, katkematu meresideliinide, stabiilsuse ja julgeoleku alana;
- G. arvestades, et vastavalt ELi Euroopa ja Aasia ühendamise strateegiale peaks ühendatus olema ELi ja India vastastikuse strateegilise tegevuskava oluline osa; arvestades, et viimasel ELi ja India tippkohtumisel lepidi kokku kestliku ühendatuse põhimõtetes ning lepidi kokku uurida võimalusi, kuidas parandada ELi ja India ühendatust ja sellega seotud ühendatust kolmandate riikidega, sealhulgas India ja Vaikse ookeani piirkonnas; arvestades, et ühendatuse terviklikkus ei piirdu üksnes füüsilise taristuga, nagu maanteed ja raudteed, vaid hõlmab ka mereteid, digitaristut ja keskkonnanäppesid, kusjuures erilist rõhku pannakse ELi rohelisele kokkuleppele; arvestades, et ühendatusel on geopoliitiline ja ümberkujundav roll ning see toimib majanduskasvu ja töökohtade loomise kestliku vahendina;
- H. arvestades, et ELi ja India juhtpositsioon on vajalik selleks, et edendada mõjusat kliimadiplomaatiat ja ülemaailmset valmidust Pariisi kokkuleppe täitmiseks ning ülemaailmset kliima- ja keskkonnakaitset;
- I. arvestades, et kohalike ja rahvusvaheliste inimõiguste vaatlejate andmetel puudub India inimõiguslastel ja ajakirjanikel turvaline töökeskkond; arvestades, et 2020. aasta oktoobris kutsus ÜRO inimõiguste ülemvolinik Michelle Bachelet India valitsust üles kaitsma inimõiguslaste ja valitsusväliste organisatsioonide õigusi, väljendades muret kodanikuühiskonna organisatsioonide tegutsemisruumi ahenemise, inimõiguslaste kinnipidamise ning süüdistuste esitamise pärast inimeste vastu, kes lihtsalt kasutasid oma õigust väljendus- ja rahumeelse kogunemise vabadusele, samuti seaduste – nagu välismaiseid toetusi reguleeriv õigusakt ja ebaseadusliku tegevuse tõkestamise seadus – kasutamise pärast teisitimõtlejate summutamiseks;
- J. arvestades, et Amnesty International oli sunnitud sulgema oma India bürood, kui tema pangakontod välismaiseid toetusi reguleeriva õigusakti väidetava rikkumise tõttu külmutati, ning et kolm ÜRO eriraportööri on nõudnud, et seda seadust kooskõlas rahvusvahelisest õigusest tulenevate India õiguste ja kohustustega muudetakse;
- K. arvestades, et kodanikuühiskonna rühmade andmetel on India naistel mitmeid raskeid probleeme ja nende õigusi rikutakse seoses kultuuri-, hõimu- ja traditsiooniliste tavade, seksuaalse vägivalla ja ahistamise ning inimkaubandusega; arvestades, et usuvähemustesse kuuluvad naised on kahekordselt rünnatavad ning madalamatesse kastidesse kuuluvad naised on veelgi kaitsetumad;
- L. arvestades, et hoolimata sellest, et kastipõhine diskrimineerimine on keelatud, on see Indias, ka seelses kriminaalõigussüsteemis, endiselt süsteemne probleem, mis takistab nn puutumatu saamast arenguks vajalikku tööd, haridust, tervishoiuteenuseid, ja elarvealdisi;

Neljapäev, 29. aprill 2021

M. arvestades, et India on üks COVID-19 pandeemia tõttu kõige rängemini kannatanud riike, kus on üle 11 miljoni kinnitatud nakatumise ja üle 150 000 surmajuhtumi, ning arvestades, et India valitsus on algatanud miljonite vaktsiinidooside annetamise oma lähinaabruses asuvatele riikidele ja India ookeani piirkonna peamistele partnerriikidele;

1. soovitab nõukogul, komisjonil ja komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal

ELi ja India üldised suhted

- a) jätkata ELi ja India kui strateegiliste partnerite suhete parandamist ja süvendamist ning täita lubadus pidada korrapäraseid mitmetasandilisi dialooge, sealhulgas tippkohtumisi;
- b) kindlustada alates eelmise aasta tippkohtumisest strateegilise partnerluse valdkonnas saavutatud edu ja teha konkreetseid edusamme prioriteetsetes küsimustes, eelkõige vastupanuvõimelise ülemaailmse tervishoiu, kliimamuutuste ja keskkonnasäästliku majanduskasvu, digitaliseerimise ja uute tehnoloogiate, ühendatuse, kaubanduse ja investeringute, välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika ning inimõiguste vallas;
- c) jätkuvalt järgida ja täielikult rakendada 2018. aasta ELi India strateegiat ning ELi ja India 2025. aasta tegevuskava, koordineerides seda liikmesriikide endi tegevusega suhetes Indiaga; võtta kasutusele selged ja avalikud kriteeriumid tegevuskava täitmise mõõtmiseks; tagada väliskomisjoniga regulaarselt teavet ja arvamusi vahetades parlamentaarne järelevalve ELi India poliitika üle;
- d) avada maailma kahe suurima demokraatliku süsteemi kahepoolsete suhete täielik potentsiaal; kinnitada vajadust tihedama partnerluse järele, mis põhineb sellistel ühistel väärtustel nagu vabadus, demokraatia, pluralism, õigusriik, võrdsus, inimõiguste austamine, kohustus edendada kaasavat, sidusat ja reeglitepõhist rahvusvahelist korda, tõhusat mitmepoolsust, kestlikku arengut ja võitlust kliimamuutustega, ning edendada maailmas rahu ja stabiilsust;
- e) rõhutada India tähtsust partnerina ülemaailmses võitluses kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise vastu ning rohepöörde tegemisel taastuenergia ja kliimanetraalsuse suunas; konsolideerida ühised kavad Pariisi kliimakokkuleppe ja selle riiklikult kindlaksmääratud panuste täielikuks täitmiseks ning ühiseks kliimadiplomaatiaks;
- f) tõstatada uuesti nõukogu 2018. aasta nõudmine ajakohastada 1994. aasta ELi-India koostöölepingu institutsioonilist ülesehitust vastavalt uutele ühistele püüdlustele ja ülemaailmsetele ülesannetele; elavdada mõtet pidada läbirääkimisi tugeva parlamentaarne mõõtmega strateegilise partnerluse lepingu üle, millega edendataks vajaduse korral kontakte ja koostööd riigi tasandil;
- g) edendada parlamentidevahelist struktureeritud dialoogi, sealhulgas kutsuda Indiat üles looma Lok Sabhas (India parlamendi alamkoda) ja Rajya Sabhas (ülemkoda) püsiva vastaskogu Euroopa Parlamendi India Vabariigiga suhtlemiseks loodud delegatsioonile ning arendada parlamentide komisjonide kontakte;
- h) tagada ELi ja India kodanikuühiskonna, sealhulgas ametiühingute, usuorganisatsioonide, feministlike ja LGBTQI-organisatsioonide, keskkonnaorganisatsioonide, kaubanduskodade ja muude sidusrühmade aktiivne ja regulaarne konsulteerimine ja kaasamine ELi ja India suhete arendamisse, rakendamisse ja jälgimisse; taotleda selleks ELi ja India kodanikuühiskonna platvormi loomist ning tulevaste ELi ja India tippkohtumiste kõrvalütusena ELi ja India noorte tippkohtumist, et tugevdada nooremate põlvkondade suhteid;
- i) tugevdada ELi avaliku diplomaatia alaseid pingutusi, et parandada vastastikust mõistmist ELi, selle liikmesriikide ja India vahel ning aidata edendada teadmisi mõlemal poolel, kaasates teadusringkondi, mõttekodasid ja esindajaid kogu EList ja Indiast;

Välis- ja julgeolekupoliitika alane koostöö

- j) suurendada sünergiat välis- ja julgeolekupoliitikas olemasolevate asjakohaste dialoogimehhanismide kaudu ja tegevuskava „Euroopa 2025“ alusel loodud foorumitel ning võttes arvesse ELi hiljutist strateegilist rõhuasetust tõhustatud julgeolekualasele koostööle Aasias ja Aasiaga, kus India on üha suurem strateegiline roll;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- k) rõhutada, et ELi ja India suuremat koostööd julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas ei tohiks pidada polariseerumise soodustamiseks India ja Vaikse ookeani piirkonnas, vaid ühise julgeoleku, stabiilsuse ja rahumeelse arengu edendamiseks;
- l) rõhutada vajadust rahvusvahelise julgeolekupoliitika tihedama temaatilise koordineerimise ja meetmete järele sellistes valdkondades nagu tuumajulgeolek ja massihävitusrelvade leviku tõkestamine ja kontroll, keemiliste, bioloogiliste ja radioloogiliste relvade vähendamine, piirkondlike konfliktide ennetamise ja rahu kindlustamise tõhustamine, piraatluse vastane võitlus, merendusjulgeolek, võitlus terrorismi (sealhulgas radikaliseerumise, rahapesu ja terrorismi rahastamise), vägivaldse äärmusluse ja desinformatsioonikampaaniate vastu, samuti küberturvalisus, hübriidohud ja avakosmos; rõhutada ELi ja India terrorismivastase dialoogi tähtsust; tugevdada sõjalisi suhteid ja vahetusi, et kindlustada ELi ja India strateegilist partnerlust;
- m) rõhutada, et EL ja India on kaks suurimat ÜRO rahuvalveoperatsioonidesse panustajat ning kestva rahu tugevad toetajad; ergutada rahuvalvealase koostöö laiendamisele suunatud arutelusid ja algatusi;
- n) tunnustada ELi ja India kuut regulaarset konsultatsiooni desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise teemal ning julgustada Indiat tugevdama sellealast piirkondlikku koostööd ja astuma selleks konkreetseid samme; tunnistada, et India on ühinenud kolme peamise massihävitusrelvade leviku tõkestamisega seotud mitmepoolse ekspordikontrollirežiimiga, ning soodustada ELi ja India tihedamat partnerlust nendel foorumitel;
- o) koordineerida seisukohti ja algatusi mitmepoolsetel foorumitel, eelkõige ÜROs, WTOs ja G20-s toetades ühiseid eesmärgi kooskõlas ühiste rahvusvaheliste väärtuste ja normidega, edendades dialoogi ja tõhusalt kooskõlastades seisukohti, et kaitsta mitmepoolsust ja reeglitepõhist rahvusvahelist korda; osaleda aruteludes ÜRO Julgeolekunõukogu ja selle töömeetodite reformi üle ja toetada India kandidatuuri reformitud ÜRO Julgeolekunõukogu alalise liikme kohale;
- p) edendada konfliktide ennetamist ja majanduskoostööd, toetades piirkondliku integratsiooni algatusi Lõuna-Aasias, sealhulgas Lõuna-Asia Piirkondliku Koostöö Assotsiatsiooni (SAARC) raames;
- q) tugineda India ulatuslikule piirkondlikule kogemusele ja ELi liikmesriikide olemasolevatele lähenemisviisidele India ja Vaikse ookeani piirkonna suhtes, et töötada välja ennetav, terviklik ja realistlik Euroopa strateegia India ja Vaikse ookeani piirkonna kohta, mis põhineb ühistel põhimõtetel, väärtustel ja huvidel, sealhulgas majandushuvidel, ja rahvusvahelisel õigusel; püüda vajaduse korral koordineerida ELi ja India poliitikat India ja Vaikse ookeani piirkonna suhtes ning laiendada koostööd, et see hõlmaks kõiki ühist huvi pakkuvaid valdkondi; võtta kohaselt arvesse piirkonna teiste riikide suveräänseid poliitilisi valikuid ja ELi kahepoolseid suhteid nende riikidega;
- r) edendada ambitsioonikat ühistegevust konkreetsete meetmetega arengu- ja humanitaarabi koordineerimisel ning demokraatlike protsesside tugevdamisel, sealhulgas Lähis-Idas ja Aafrikas, samuti autoritaarsete suundumuste ja igat liiki äärmusluse, sh natsionalistliku ja usulise äärmusluse vastases võitluses;
- s) edendada ühismeetmeid toiduga kindlustatuse ja katastroofiabi operatsioonide koordineerimiseks kooskõlas rahvusvahelise humanitaarõiguse humanitaarpõhimõtetega, kaasa arvatud erapooletus, neutraalsus ja mittediskrimineerimine abi kohaletoimetamisel;
- t) märkida, et EL jälgib tähelepanelikult olukorda Kashmiris; kinnitada oma toetust stabiilsusele ja pingete leevendamisele India ja Pakistani kui kahe tuumariigi vahel ning jääda truuks inimõiguste ja põhivabaduste austamisele; soodustada Kashmiri käsitlevate ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti aruannete järgimist; kutsuda Indiat ja Pakistani üles võtma arvesse selle konflikti lahendamiseks saadavat suurt inimlikku, majanduslikku ja poliitilist kasu;
- u) uuendada pingutusi India ja Pakistani lähenemiseks ja nende heanaaberlike suhete taastamiseks rahvusvahelise õiguse põhimõtetest lähtudes, ulatusliku dialoogi ja järkjärgulise lähenemisviisi kaudu, alustades usaldust suurendavatest meetmetest; tunnustada sellega seoses India ja Pakistani 25. veebruari 2021. aasta ühisavaldust relvarahu kohta, mis on oluline samm piirkondliku rahu ja stabiilsuse saavutamisel; rõhutada kahepoolse mõõtme tähtsust India ja Pakistani vahel püsiva rahu ja koostöö saavutamiseks, mis aitaks kaasa piirkonna julgeolekule ja majanduse arengule; rõhutada mõlema riigi kui tuumariikide vastutust rahu tagamise eest;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- v) tunnustada India pikaajalist toetust Afganistanile ning tema aktiivset osalust inimkesksetes ja kohalikult tasandilt lähtuvates rahutagamispingutustes; teha koostööd India ja piirkonna teiste riikidega, et edendada Afganistanis stabiliseerimist, julgeolekut, konfliktide rahumeelset lahendamist ja demokraatlikke väärtusi, sealhulgas naiste õigusi; korrata, et rahumeelne ja jõukas Afganistan oleks kasuks kogu piirkonnale;
- w) rõhutada, et rahu, stabiilsuse ja laevaliikluse vabaduse säilitamine Aasias ja Vaikse ookeani piirkonnas on ELi ja selle liikmesriikide huvides endiselt äärmiselt oluline; suurendada vastastikuseid meetmeid, et vältida kaubanduse takistamist India ja Vaikse ookeani piirkonnas; soodustada ÜRO mereõiguse konventsiooni, sealhulgas meresõiduvabaduse edasist ühist tõlgendamist ning meresõiduturvalisuse ja ühiste väljaõppemissioonide alast koostööd India ja Vaikse ookeani piirkonnas, et säilitada julgeolek ja meresõiduvabadus piki meresideliine; tuletada meelde, eriti seoses piirkonnas üha suureneva jõudude rivaalitseamisega, et koostöö India ja Vaikse ookeani piirkonna riikidega peaks vastama avatuse, jõukuse, kaasavuse, kestliku arengu, läbipaistvuse, vastastikkuse ja elujõulisuse põhimõtetele; alustada ELi ja India merendusala sekoostöö teemal kõrgetasemelist dialoogi, mille eesmärk oleks laiendada olemasolevate piraatlusevastaste konsultatsioonide ulatust ning suurendada operatsiooni EUNAVFOR Atalanta, India ookeani piirkonna infosünteesikeskuse (IFC-IOR) ja India mereväe vahelist koostalitlusvõimet ja koordineerimist mereseire, katastroofiabi ning ühiste koolituste ja õppuste vallas;
- x) ühiselt soodustada dialoogi jätkamist, et leppida kiiresti kokku tegevusjuhendis Lõuna-Hiina mere kohta, mis kooskõlas rahvusvahelise õigusega ei piiraks ühegi riigi seaduslikke õigusi;
- y) võtta murelikult teadmiseks India ja Hiina Rahvavabariigi suhete halvenemine, sealhulgas Hiina Rahvavabariigi ekspansivse poliitika ja sõjajõu tugevdamise tõttu; toetada vaidluste rahumeelset lahendamist konstruktiivset ja ulatuslikku dialoogi ja rahvusvahelise õiguse järgimist India-Hiina piiril;
- z) tunnustada India aktiivset toetust naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskavale rahulvalvemissioonides osalemise kaudu; tugevdada vastastikust pühendumist ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 täitmisele, sealhulgas riiklike tegevuskavade väljatöötamisele, mille tulemuslikuks rakendamiseks oleksid ette nähtud piisavad eelarveeraldised;
- aa) edendada ühist pühendumist ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 2250, 2419 ja 2535 (noorte, rahu ja julgeoleku kohta) täitmisele, sealhulgas neid teemasid käsitlevate riiklike strateegiate ja tegevuskavade väljatöötamisele koos kohaste eelarveeraldistega, ja keskendudes konfliktide ennetamisele; julgustada Indiat investeerima koos ELi liikmesriikidega noorte võimetesse ja oskustesse ning tegema dialoogi ja aruandluse alal koostööd noorteorganisatsioonidega; leida uusi võimalusi noorte kaasamiseks rahu ja julgeoleku tagamiseks;

Õigusriigi, inimõiguste ja hea valitsemistava edendamine

- ab) seada inimõigused ja demokraatlikud väärtused ELi ja India suhtluses kesksel kohale, võimaldades sellega tulemustele orienteeritud ja konstruktiivset dialoogi ning sügavat vastastikust mõistmist; töötada koos Indiaga välja strateegia inimõiguste küsimuste, eriti naiste, laste, etniliste ja usuvähemuste ning usu- ja veendumusvabaduse probleemide lahendamiseks ja õigusriigi probleemidega tegelemiseks, nagu korruptsioonivastane võitlus, ning vaba ja turvalise keskkonna loomiseks sõltumatutele ajakirjanikele ja kodanikuühiskonnale, sealhulgas inimõiguslastele, ning integreerida inimõigustega seotud kaalutlused ELi ja India laiemasse partnerlusse;
- ac) väljendada sügavat muret India kodakondsuse muutmise seaduse pärast, mis ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo andmetel on oma olemuselt moslemite suhtes äärmiselt diskrimineeriv ja ohtlikult lõhestav; kutsuda Indiat üles tagama õiguse vabalt praktiseerida ja propageerida enda valitud usku, nagu on sätestatud India põhiseaduse artiklis 25; teha pingutusi selleks, et kaoks diskrimineerimisele või vägivallele õhutav vaenukõne, mis tekitab mürgise keskkonna, kus usuvähemuste vastu suunatud sallimatus ja vägivald võib karistamatult aset leida; jagada parimaid tavasid politseijõudude koolitamise kohta sallivuse ja rahvusvaheliste inimõigusnormide asjus; tunnustada seost usuvahetust keelavate õigusaktide ja usuvähemuste, eelkõige kristlaste ja moslemite kogukondade vastu suunatud vägivalda vahel;
- ad) kutsuda Indiat kui ÜRO Inimõiguste Nõukogu liiget üles tegutsema vastavalt selle nõukogu üldise korrapärase läbivaatamise protsessi kõigile soovitudele, aksepteerima ja hõlbustama ÜRO eriraportööride, sealhulgas arvamus- ja väljendusvabaduse õiguse edendamise ja kaitsmise eriraportööri, rahumeelse kogunemise ja ühinemise vabaduse

Neljapäev, 29. aprill 2021

õiguse eriraportööri ning kohtuväliste ja omavoliliste hukkamiste küsimuste eriraportööri visiite ja tegema nendega tihedat koostööd kodanikuühiskonna tegutsemisruumis ning põhiõiguste ja -vabaduste vallas toimuva jälgimisel, mis on osa kohustusest edendada kodanikuühiskonna tegelikku ja mõjusat osalemist inimõiguste kindlustamisel ja kaitsmisel;

- ae) arutada India ametivõimudega peetavas dialoogis, sealhulgas tippkohtumistel, inimõiguste olukorda ja probleeme, millega kodanikuühiskond kokku puutub, eelkõige ÜRO inimõiguste ülemvoliniku ja ÜRO eriraportööride tõstatatud mureküsimusi; kutsuda Indiat kui maailma suurimat demokraatlikku riiki üles tõendama kindlat tahet austada, kaitsta ja täielikult järgida põhiseadusega kõigile inimestele tagatud õigust väljendusvabadusele, sealhulgas internetis, õigust rahumeelsele kogunemisele ja ühinemisele, sealhulgas seoses põllumajandustootjate hiljutiste suurte meeleavaldustega, ning õigust usu- ja veendumusvabadusele; kutsuda Indiat üles tagama inimõiguslastele, keskkonnakaitsjatele, ajakirjanikele ja muudele kodanikuühiskonna osalistele turvalise, poliitilisest või majanduslikust survest vaba töökeskkonna ja kaitsma ja kindlustama nende põhiõigusi ja -vabadusi ning lõpetama mässu- ja terrorismivastaste seaduste kasutamise vahendina nende õiguspärase tegevuse piiramiseks, kaasa arvatud Jammus ja Kashmiris, peatama üldised internetile juurdepääsu piirangud, vaatama läbi seadused, et vältida nende võimalikku väärkasutatut teisitimõtlejate vaigistamiseks, muutma seadusi, mis soodustavad diskrimineerimist, hõlbustama juurdepääsu õigusemõistmisele ning tagama inimõiguste rikkumiste toimepanijate vastutusele võtmine; kõrvaldada välisrahastamise reguleerimise seaduse kahjulik mõju kodanikuühiskonna organisatsioonidele;
- af) kutsuda Indiat üles võtma rohkem meetmeid soolise vägivalda ja diskrimineerimise uurimiseks ja ärahoidmiseks ning soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõju edendamiseks; tegeleda kasvava naiste- ja tütarlastevastase vägivalda probleemiga Indias, ergutades naiste- ja tütarlastevastaste vägivallakuritegude põhjalikku uurimist ning koolitades ametnikke traumaga arvestava politseitöö ja uurimise alal, rakendades mõjusat järelevalvemehhanismi naiste ja tüdrukute vastu suunatud seksuaalvägivalda käsitlevate seaduste rakendamise jälgimiseks ning kiirendades seaduslikku menetlemist ja parandades ohvrite kaitset;
- ag) tegeleda üldlevinud kastipõhise diskrimineerimise probleemiga ja adivasi (India põlisrahvaste ja -hõimude liikmed) kogukondadele metsaõiguste seaduse kohaste õiguste andmise kui olulise küsimusega;
- ah) tuletada meelde ELi põhimõttelist ja pikaajalist hukkamõistu surmanuhtlusele ning korrata üleskutset Indiale: kehtestada surmanuhtlusele moratoorium, et seejärel surmanuhtlus lõplikult kaotada;
- ai) tunnustada India äritegevuse ja inimõiguste riikliku tegevuskava väljatöötamise protsessi, mille eesmärk on täielikult rakendada ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, tuletades meelde kõigi ettevõtjate kohustust austada oma väärtusahelates inimõigusi, ning ergutada ELi ja Indiat aktiivselt osalema käimasolevates läbirääkimistes siduva ÜRO lepingu sõlmimiseks, mis käsitleb ettevõtja vastutust inimõiguste eest;
- aj) nõuda, et India ratifitseeriks ÜRO piinamisvastase konventsiooni ja selle fakultatiivprotokolli ning kõigi isikute kaitsmist kadunuks jääma sundimise eest käsitleva ÜRO konventsiooni;
- ak) kutsuda Indiat üles veelgi rohkem toetama rahvusvahelise õigusemõistmise alaseid pingutusi ning allkirjastama Rahvusvahelise Kriminaalkohtu (ICC) loomist käsitleva Rooma statuudi;
- al) kutsuda Indiat üles jätkama oma traditsiooni pakkuda kaitset vägivalda ja tagakiusamise eest põgenevatele isikutele, kuni on võimalik luua neile tingimused turvaliseks, väarikaks ja vabatahtlikuks tagasipöördumiseks, ning rakendama kõiki vajalikke meetmeid, et kõrvaldada Indias teatavate kogukondade puhul kodakondsusetuse oht;
- am) korrata, et oluline on alustada ELi ja India vahel võimalikult kiiresti regulaarset inimõigustealast dialoogi kooskõlas ELi ja India tegevuskava raames võetud kohustusega ning ühise kavatsusega jätkata kohtumisi pärast kaheksa aastat kestnud vaheaega, kuna see on mõlemale poolele oluline võimalus arutada ja lahendada inimõigustega seotud küsimusi, mis on veel lahendamata; ülendada see dialoog n-õ peakorterit tasandi dialoogiks ja püüda seda sisukaks muuta kõrgetasemelise osalemise kaudu, seada konkreetset kohustused, edasiminek kriteeriumid ja sihtasemed, käsitleda konkreetseid juhtumeid ja hõlbustada enne valitsustevahelist dialoogi ELi ja India kodanikuühiskonna dialoogi; nõuda, et Euroopa välisteenistus annaks saavutatud tulemustest regulaarselt aru Euroopa Parlamendile;

Neljapäev, 29. aprill 2021

Kestlikku arengut ja heaolu soodustav kaubandus

- an) tuletada meelde, et aastatel 2009–2019 suurenes ELi ja India kaubavahetus rohkem kui 70 % ning et majandussidemete tihendamise on mõlema poole ühistes huvides; tunnistada, et India on tugev alternatiiv ELile, kes soovib mitmekesistada oma tarneahelaid, ning et EL on põllumajanduslikus toidutööstuses India suurim kaubanduspartner;
- ao) kasutada ELi ja India juhtide kohtumisel pakutud võimalust arutada kõrgeimal tasandil avatult väärtustepõhist koostööd kaubanduse ja investeringute valdkonnas; kinnitada veel kord ELi valmisolekut kaaluda läbirääkimiste alustamist eraldiseisva investeringute kaitse lepingu üle, mis suurendaks mõlema poole investorite õiguskindlust ja tugevdaks kahepoolseid kaubandussidemeid veelgi; teha tööd ühiste ja vastastikku kasulike eesmärkide saavutamiseks nendes valdkondades, mis võiksid soodustada majanduskasvu ja innovatsiooni ning mis on kooskõlas universaalsete inimõigustega ja võiksid kaasa aidata nende järgimisele, toetada võitlust kliimamuutuste vastu ja kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamist;
- ap) kasutada maksimaalselt ära India aktiivset toetust mitmepoolsusele ja reeglitepõhisele rahvusvahelisele kaubanduskorrale; toetada India otsustavat rolli praegustes püüetes reformida Maailma Kaubandusorganisatsiooni;
- aq) hinnata, mil määral tuleb komisjoni läbirääkimisvolitusi ajakohastada, kui eesmärk on sõlmida kaubandus- ja koostööleping, mis sisaldaks täitmisele kuuluvas kaubanduse ja kestliku arengu peatükis Pariisi kokkuleppega vastavusse viidud ambitsioonikaid sätteid ning asjakohaseid sätteid investorite õiguste ja kohustuste ja inimõiguste kohta; tagada konstruktiivsed läbirääkimised, pidades samal ajal silmas mõlema poole erinevaid ambitsioone; tugineda sellega seoses India ametivõimude seisukohtade julgustandvale muutumisele, arvestades nende valmisolekut lisada tulevasesse lepingusse kaubandust ja kestlikku arengut käsitlevad sätted;

Vastupanuvõime valdkondlike partnerluste kaudu

- ar) viia lõpule Indiaga peetavad läbirääkimised ühenduspartnerluse üle; toetada seda partnerlust eelkõige laenude ja tagatistega kestlikeks investeringuteks India digitaalse ja rohelise taristu alastes kahe- ja mitmepoolsetesse projektidesse ELi avalik-õiguslike ja eraõiguslike üksuste poolt, nagu Euroopa Investeeringupank (EIP) ja uus välisrahastamisvahend, kooskõlas ELi Euroopa ja Aasia ühendamise strateegias kirjeldatud potentsiaaliga; uurida sünergiaid ELi ja India koostöö ja Lõuna-Aasia riikidega tehtava koostöö ning erinevate ühendamisstrateegiate koordineerimise vahel;
- as) tagada, et ühendamisalgatused põhineksid sotsiaalsetel, keskkonna- ja maksustandarditel ning sellistel väärtustel nagu kestlik areng, läbipaistvus, kaasatus, õigusriik, inimõiguste austamine ja vastastikkus ning oleksid täielikult kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja selle õigusaktidega, ka Pariisi kokkuleppega;
- at) tunnustada India asjatundlikkust katastroofide ohjamisel; tõhustada koostööd Indiaga, et suurendada piirkonna valmisolekut loodusõnnetusteks, eelkõige partnerluse kaudu nn katastroofikindla infrastruktuuri koalitsioonis, kus tehakse mitmepoolseid pingutusi, et laiendada teadusuuringuid ja teadmiste jagamist infrastruktuuri riskijuhtimise vallas;
- au) tõhustada koostööd kestliku liikuvuse valdkonnas konkreetsete meetmete abil, nagu elektritransporditaristu edasiarendamine ja investeringud raudteeprojektidesse; rõhutada raudteede suurt tähtsust ummikute ja saaste vähendamisel suurtes linnapiirkondades, kliimaeesmärkide saavutamisel ja elutähtsate tarneahelate vastupidavuse tagamisel, sealhulgas kriiside ajal;
- av) toetada edasist koostööd kiire linnastumisega kaasnevate probleemide lahendamiseks, sealhulgas vahetades teadmisi ja parimaid tavasid ühiste platvormide ja linnadevahelise koostöö kaudu, tehes koostööd arukate linnade tehnoloogia valdkonnas ning jätkates rahalise toetuse andmist India linnatranspordi projektidele Euroopa Investeeringupanga kaudu;
- aw) tuletada meelde India rolli ravimite, geneeriliste ravimite ja vaktsiinide ühe peamise tootjana, eelkõige seoses jätkuva ülemaailmse tervishoiukriisiga; kutsuda ühissettevõtteid üles tagama COVID-19 vaktsiinide üldise kättesaadavuse; püüelda selle poole, et EL ja India saavutaksid juhtpositsiooni tervishoiu kui ülemaailmse avaliku hüve edendamisel, eelkõige toetades mitmepoolseid algatusi, sealhulgas COVAXi mehhanismi, ning aidates tagada vaktsiinide üldist kättesaadavust, nimelt madala sissetulekuga riikides, tehes selleks ennekõike koostööd asjaomastel rahvusvahelistel foorumitel;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- ax) suurendada ELi ja India kliimamuutustealase kahe- ja mitmepoolse koostöö ambitsioonikust, eelkõige kiirendades keskkonnasäästlikku majanduskasvu ning õiglast ja turvalist üleminekut puhtale energiale, saavutades kliimaneutraalsuse ning tõstes riiklikult kindlaksmääratud panuseid; etendada jätkuvalt ühist ülemaailmset juhtrolli Pariisi kokkuleppe toetamisel ning keskenduda puhta ja taastuva energia ja ringmajanduse tegevuskavade rakendamisele;
- ay) kinnitada veel kord kahe suure ülemaailmse kasvuhoonegaaside heite tekitaja ühist kohustust teha kooskõlastatuid pingutusi kliimamuutuste mõju leevendamiseks; võtta teadmiseks India juhtpositsioon taastuvenergia valdkonnas ning ELi ja India puhta energia ja kliimapartnerluse saavutused; soodustada investeringuid ja koostööd, et edendada Indias veelgi elektrilist liikuvust, säästvat jahutamist, järgmise põlvkonna akutehnoloogiat, elektri hajatootmist ja õiglast üleminekut; algatada arutelu ja kaaluda strateegilist koostööd haruldaste muldmetallide suhtes; tõhustada säästva veemajanduse partnerluse rakendamist;
- az) edendada bioloogilist mitmekesisust käsitlevat ühist ambitsioonikat tegevuskava ja ülemaailmseid sellealaseid meetmeid, sealhulgas enne bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi (COP15) 2021. aasta mais;
- ba) püüda selle poole, et digimajanduses seataks ja edendataks ühiselt rahvusvahelisi norme, mis põhinevad kestlikul ja vastutustundlikul digiüleminekul ning õigusriigi ja inimõiguste põhisel IKT-keskkonnal, tegeledes samal ajal küberohutudega ning põhiõiguste ja -vabaduste, sealhulgas isikuandmete kaitsega;
- bb) suurendada ELi digiülemineku strateegiaga seoses ELi ambitsioone, mis seonduvad ELi ja India digitaalse ühendatusega; teha Indiaga koostööd elutähtsate tehnoloogiate arendamisel ja kasutamisel, võttes arvesse nende uute tehnoloogiate suurt strateegilist ja julgeolekualast mõju; investeerida digiteenuste alasesse partnerlusse ja vastutustundliku ja inimõigustepõhise tehisintellekti arendamisse; tunnustada India pingutusi isikuandmete kaitse üldmäärusega võrreldava kõrgetasemelise isikuandmete kaitse saavutamiseks ja jätkata India andmekaitsereformi toetamist; rõhutada vastastikust kasu, mis tuleneb tihedamast koostööst selles valdkonnas; soodustada õigusraamistiku edasist lähendamist, et tagada isikuandmete ja eraelu puutumatus kaitse kõrge tase, sealhulgas võimalike isikuandmete piisavust käsitlevate otsuste kaudu, eesmärgiga hõlbustada ohutuid ja turvalisi piiriüleseid andmevooge, võimaldades tihedamat koostööd eelkõige IKT ja digitaalteenuste sektoris; märkida, et India ja Euroopa andmekaitseõuete vastavusse viimine hõlbustaks märkimisväärselt vastastikust koostööd, kaubandust ning teabe ja teadmiste ohutut edastamist; püüda laiendada ELi rahvusvahelisi mobiilside rändluslepinguid ka India suhtes;
- bc) tuletada meelde, et digitaalsektori arendamine on julgeoleku seisukohast ülimalt tähtis ning see peab hõlmama seadmete tootjate tarneahela mitmekesistamist avatud ja koostalitlusvõimeliste võrgustruktuuride ja digiteerimispartnerluste edendamise kaudu partneritega, kes jagavad ELi väärtusi ja kasutavad tehnoloogiat kooskõlas põhiõigustega;
- bd) võtta mõjusaid meetmeid, et hõlbustada ELi-India liikuvust, sealhulgas migrantide, üliõpilaste, kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ja kunstnike liikuvust, võttes arvesse oskuste olemasolu ja tööturu vajadusi ELis ja Indias; tunnustada märkimisväärselt talendireservi digiteerimise ja tehisintellekti valdkonnas nii Indias kui ka ELis ning ühist huvi kõrgetasemelise oskusteabe ja koostöö arendamise vastu selles valdkonnas;
- be) käsitleda inimestevahelist suhtlust strateegilise partnerluse ühe peamise mõõtmena; nõuda tihedamat partnerlust avaliku hariduse, teadusuuringute ja innovatsiooni ning kultuurivahetuse valdkonnas; kutsuda ELi liikmesriike ja Indiat üles investeerima eelkõige noorte võimetesse ja juhtimisvalmidusse ning tagama nende sisulise kaasamise poliitilise ja majandusellu; edendada India osalemist, eelkõige India üliõpilaste ja noorte töötajate näol, sellistes ELi programmides nagu „Euroopa horisont“, Euroopa Teadusnõukogu ja Marie Skłodowska-Curie stipendium ning inimestevahelises suhtluses hariduse ja kultuuri vallas; edendada sellega seoses programmi „Erasmus+“ ning tagada naisüliõpilaste, -teadlaste, -teadlaste ja -spetsialistide võrdne kaasamine nendes programmidesse; jätkata tihedat koostööd teadusuuringute ja innovatsiooni vallas, sealhulgas inimkeskse ja eetikapõhise digitehnoloogia valdkonnas, ergutades samal ajal digikirjaoskuse ja -oskuste tugevdamist;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- b) jätkuvalt uurida võimalusi ulatuslikuks koostööks G20 tööhõive- ja sotsiaalpoliitika raamistikus sellistes küsimustes nagu sotsiaalkaitse, miinimumpalk, naiste osalemine tööturul, inimväärsete töökohtade loomine, tööohutus ja tervishoid; teha koostööd lapstööjõu kasutamise kaotamiseks, toetades India poolt 2017. aasta juunis ratifitseeritud ILO konventsioonide nr 138 (konventsioon töölevõetava isiku vanuse alammäära kohta) ja nr 182 (lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise konventsioon) kohaldamist ja järelevalvet;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale.
-

Teisipäev, 27. aprill 2021

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2021)0116

Filip De Mani puutumatus e äravõtmise taotlus**Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Filip De Mani puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2020/2271(IMM))**

(2021/C 506/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Filip De Mani puutumatus e äravõtmise taotlust, mille esitas 30. oktoobri 2020. aasta kirjaga Brüsseli apellatsioonikohtu peaprokurör kriminaalmenetluse raames ja mis tehti teatavaks täiskogu istungil 14. detsembril 2020. aastal,
 - võttes arvesse asjaolu, et Filip De Man loobus oma õigusest olla ära kuulatud vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis nr 7 artiklit 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
 - võttes arvesse Belgia Kuningriigi põhiseaduse artiklit 59,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta, 17. jaanuari 2013. aasta ja 19. detsembri 2019. aasta otsuseid⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0134/2021),
- A. arvestades, et Brüsseli apellatsioonikohtu peaprokurör on edastanud Belgia Kuningriigist valitud Euroopa Parlamendi liikme Filip De Mani puutumatus e äravõtmise taotluse seoses varalist kahju tekitanud liiklusõnnetusega raskendavatel asjaoludel (sündmuspaigalt lahkumine), mille ta väidetavalt põhjustas 1. mail 2019;
- B. arvestades, et Filip De Mani süüdistatakse selles, et ta auto põrkus 1. mail 2019 Vilvoordes liiklussaarele, kuid ei peatunud, vaid sõitis edasi koju; arvestades, et politsei tegi kindlaks, et sõiduteel oli laiali Filip De Mani auto tükke ning nähtav jälg teekattel ulatus õnnetuse toimumiskohast parlamendiliikme koduni; arvestades, et pärast korduvaid kutseid õnnestus politseiuurijatel Filip De Man lõpuks üle kuulata, mille käigus ta selgitas, et oli tõesti betoonposti otsa sõitnud, kuid ei saanud tänaval olnud inimhulga tõttu peatuda;

(¹) Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 19. detsember 2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- C. arvestades, et väidetav süütegu kuulub Belgia 16. märtsi 1968. aasta liikluspolitsei seaduse artikli 33 kohaldamisalasse ning on karistatav 15 päeva kuni kuue kuu pikkuse vangistusega ja 200–2 000 euro suuruse rahatrahviga;
- D. arvestades, et esiteks ei saa parlamenti võrdsustada kohtuga ja teiseks ei tohi parlamendiliiget pidada puutumatus e-ärahvõtmise menetluse raames süüdistatavaks⁽²⁾;
- E. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artikli 9 esimese lõigu kohaselt on Euroopa Parlamendi liikmetel oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel ja teise liikmesriigi territooriumil immunitet tõkendite ja kohtumenetluse suhtes;
- F. arvestades, et Belgia Kuningriigi põhiseaduse artikli 59 esimeses lõigus sätestatakse, et kui ei ole tegemist õigusrikkumiselt tabamisega, ei või kummagi parlamendikoja liiget istungjärgu ajal kriminaalasjas kohtu alla anda, kohtu ette kutsuda ega vahistada ilma selle parlamendikoja loata, mille liige ta on;
- G. arvestades, et üksnes parlament on pädev otsustama, kas antud juhul tuleks puutumatus ära võtta või mitte; arvestades, et parlament võib parlamendiliikme puutumatus e-ärahvõtmise üle otsustamisel võtta mõistlikult arvesse parlamendiliikme seisukohta⁽³⁾;
- H. arvestades, et väidetav õigusrikkumine ei ole otseselt ega ilmselt seotud Filip De Mani kohustuste täitmisega Euroopa Parlamendi liikmena ning seda ei saa käsitada tema poolt oma kohustuste täitmisel Euroopa Parlamendi liikmena avaldatud arvamuse või antud häälena vastavalt Euroopa Liidu privileege ja immunitete käsitleva protokoll nr 7 artiklile 8;
- I. arvestades, et Euroopa Parlament ei ole antud juhul leidnud tõendeid *fumus persecutionis* e-kohta, st tal puudub piisavalt tõsine ja täpne alus arvata, et menetluse eesmärk on tekitada kahju parlamendiliikme poliitilisele tegevusele;
1. otsustab Filip De Mani puutumatus e-ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Belgia Kuningriigi pädevale ametiasutusele ja Filip De Manile.

⁽²⁾ Kohtuotsus, Üldkohus, 30. aprill 2019, *Briois vs. parlament*, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

⁽³⁾ Kohtuotsus, Üldkohus, 15. oktoober 2008, *Mote vs. parlament*, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440, punkt 28.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0117

Zdzisław Krasnodębski puutumatus e aravõtmise taotlus**Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Zdzisław Krasnodębski puutumatus e aravõtmise taotluse kohta (2020/2224(IMM))**

(2021/C 506/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Zdzisław Krasnodębski puutumatus e aravõtmise taotlust, mis kannab kuupäeva 9. september 2020 ja mille esitas Varssavis asuva Varssavi-Śródmieście ringkonnakohtu X kriminaalkolleegiumi esimees seoses tema vastu erasiüdistuse alusel algatatud kriminaalmenetlusega ja mis tehti teatavaks Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 22. oktoobril 2020. aastal,
 - olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 Zdzisław Krasnodębski ära kuulanud,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis nr 7 artikleid 8 ja 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta, 17. jaanuari 2013. aasta ja 19. detsembri 2019. aasta otsuseid⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Poola Vabariigi põhiseaduse artikli 105 lõikeid 2 ja 5,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0132/2021),
- A. arvestades, et 23. jaanuaril 2020 edastas Poola Varssavi-Śródmieście ringkonnakohtu X kriminaalkolleegiumi esimees Zdzisław Krasnodębski parlamendiliikme puutumatus e aravõtmise taotluse, mille oli talle esitanud eraõiguslik isik teatavate avalduste alusel, mis Zdzisław Krasnodębski tegi 1. veebruaril 2019 raadiointervjuus; arvestades, et 19. veebruaril 2020 teatati Varssavi-Śródmieście ringkonnakohtu X kriminaalkolleegiumile, et asutuse pädevus on küsitav kodukorra artikli 9 lõigete 1 ja 12 kohaselt, mis mõjutab taotluse lubatavust; arvestades, et 18. mail 2020 palus kohus selgitusi peaprokuratuurilt, ja arvestades, et 8. septembril 2020 väljendas peaprokuratuur seisukohta, et „kui on algatatud eraõiguslik asi, milles ei osale prokurör, on vastavalt Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 9 lõigetele 1 ja 12 erasiüdistajalt saadud puutumatus e aravõtmise taotluse esitamiseks pädev asutus kohus“ ning et mõistet „pädev asutus“ tuleb tõlgendada kodukorra artikli 9 lõiget 12 arvestades; arvestades, et parlamendiliikme puutumatus e aravõtmise taotluse edastasid õigusasutused vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 12, ja arvestades, et kodukorra artikli 9 lõike 1 kohaselt peab parlamendiliikme puutumatus e aravõtmise taotluse esitama „liikmesriigi pädev asutus“, kusjuures need kaks mõistet ei ole identsed;
- B. arvestades, et erasiüdistus Zdzisław Krasnodębski vastu esitati algselt 6. mail 2019 Kraków-Krowodrza ringkonnakohtus; arvestades, et olles tuvastanud, et intervjuusaade, milles Zdzisław Krasnodębski osales, salvestati Varssavis asuvas raadiostuudios, mitte Krakówis, otsustas see kohus 18. oktoobril 2019 *ex officio*, et ta ei ole pädev kohtuasja menetlema, ja saatis selle Varssavis asuvasse Varssavi-Śródmieście ringkonnakohtusse;
- C. arvestades, et 1. veebruaril 2019 nimetas Zdzisław Krasnodębski raadios hommikuses intervjuusaates erasiüdistajat „tundmatuks advokaadiks“ ja „gangsteriks“ ning väitis, et ta „pillub süüdistusi vasakule, paremale ja keskele“;

(¹) Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 19. detsember 2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- D. arvestades, et nende märkustega olevat Zdzisław Krasnodębski erasüüdistajat avalikult laimanud, väidetavalt põhjustades tema ettevõtlustegevuseks vajaliku usalduse kaotuse ja halvustades teda avalikkuse silmis, mis on süütegu, mille puhul võib Poola karistusseadustiku artikli 212 lõike 2 alusel esitada erasüüdistuse;
- E. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artiklis 8 on sätestatud, et Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendit kohaldada ega neid kohtumenetlusele allutada nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu;
- F. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artiklis 9 on sätestatud, et Euroopa Parlamendi liikmetel on oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- G. arvestades, et Poola põhiseaduse artikli 105 lõigete 2 ja 5 kohaselt ei või saadiku suhtes alates valimistulemuste teatavakstegemise päevast kuni tema mandaadi lõppemiseni kohaldada kriminaalvastutust ilma seimi (parlamendi alamkoja) nõusolekuta ja teda ei või kinni pidada ega vahistada ilma seimi nõusolekuta, välja arvatud juhul, kui ta tabatakse süüteo toimepanemisel ja kui tema kinnipidamine on vajalik menetluse nõuetekohase läbiviimise tagamiseks;
- H. arvestades, et väidetavad teod ei ole seotud Zdzisław Krasnodębski poolt tema kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste ega antud häältega Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artikli 8 tähenduses;
- I. arvestades, et Euroopa Parlament ei ole kõnealuse juhtumi puhul leidnud tõendeid *fumus persecutionis*'e kohta, s.t tal ei ole faktilisi andmeid, mis viitaks sellele, et kohtumenetluse eesmärk on tekitada kahju isiku poliitilisele tegevusele Euroopa Parlamendi liikmena;
- J. arvestades, et parlamenti ei saa võrdsustada kohtuga ja parlamendiliiget ei tohi pidada puutumatus eest äravõtmise menetluse raames süüdistatavaks⁽²⁾;
- K. arvestades, et parlamentaarse puutumatus eesmärk on kaitsta parlamenti ja selle liikmeid kohtumenetluse eest, milles käsitletakse parlamendiliikme kohustuste täitmisel tehtud tegusid, mida ei saa neist kohustustest lahutada;
1. otsustab Zdzisław Krasnodębski puutumatus eest ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Poola pädevale ametiasutusele ja Zdzisław Krasnodębskile.

⁽²⁾ Kohtuotsus, Üldkohus, 30. aprill 2019, Briois vs. parlament, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0118

Ioannis Lagose puutumatus e äravõtmise taotlus**Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Ioannis Lagose puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2020/2240(IMM))**

(2021/C 506/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Ioannis Lagose puutumatus e äravõtmise taotlust, mille esitas 23. oktoobril 2020 Kreeka Vabariigi kassatsioonikohtu prokurör seoses tema suhtes tehtud Ateena apellatsioonikohtu (esimene kolleegium kolme kriminaalkohtunikuga) süüdimõistva otsuse nr 2425, 2473, 2506, 2644/2020 täitmisega ja mis tehti teatavaks Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 11. novembril 2020. aastal,
 - olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 Ioannis Lagose ära kuulanud,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artikleid 8 ja 9 ning otsestest ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta, 17. jaanuari 2013. aasta ja 19. detsembri 2019. aasta otsuseid⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Kreeka Vabariigi põhiseaduse artiklit 62,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0136/2021),
- A. arvestades, et kõnealuse menetluse eest vastutav prokurör taotles Euroopa Parlamendi liikme Ioannis Lagose puutumatus e äravõtmist, et pöörata täitmisele tema suhtes tehtud süüdimõistev kohtuotsus, millega talle mõisteti ühe kuriteo ja kahe süüte eest kokku kolmeteistkümne (13) aasta ja kaheksa (8) kuu pikkune vanglakaristus ning trahv kogusummas tuhat kolmsada (1 300) eurot;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artiklis 9 on sätestatud, et Euroopa Parlamendi liikmetel on oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- C. arvestades, et Ioannis Lagos valiti Euroopa Parlamenti 2. juulil 2019 ning puutumatus e äravõtmise taotlus puudutab asjaolusid ja süüdistusi ajast, mil tal puudus veel Euroopa Parlamendi liikme staatus ning sellest tulenevalt ka immunitet Euroopa Parlamendi liikmena;
- D. arvestades, et Kreeka Vabariigi põhiseaduse artikli 62 kohaselt ei või parlamendiliiget tema ametiaja jooksul kohtumenetlusele allutada, vahistada, kinni pidada ega tema suhtes muid vabadust piiravaid meetmeid kohaldada ilma Kreeka Esindajatekogu loata;
- E. arvestades, et Ioannis Lagos mõisteti süüdi a) kuritegeliku ühenduse liikmeks olemise ja sellise ühenduse juhtimise kuriteos (karistusseadustiku artikli 187 lõiked 1 ja 3), mis pandi toime Ateenas ajavahemikul 2008. aastast kuni tänaseni, b) relva omamise süüteos (seadus nr 2168/1993), pärast lubatud muudatusi süüdistuses, milleks oli kuriteoks kvalifitseeruv relva omamine, ja mis pandi toime 30. septembril 2013 Peramas (Atikas) ning c) raketipüstoleid ja ilutulestikku käsitleva seaduse nr 456/1976 rikkumise süüteos, mis pandi toime Peramas (Atikas) 29. septembril 2013;
- F. arvestades, et Ateena apellatsioonikohtu süüdimõistev otsus on viivitamata täitmisele pööratav, kuna kohus oli seisukohal, et selle otsuse peale esitataval apellatsioonkaebusel ei ole peatavat toimet;

(¹) Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 19. detsember 2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- G. arvestades, et õiguskomisjon võttis teadmiseks dokumendid, mille Ioannis Lagos esitas komisjoni liikmetele vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 ja mida ta pidas menetluse jaoks asjakohaseks;
- H. arvestades, et süüdimõistva kohtuotsuse täitmine ei puuduta Ioannis Lagose poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamusi või antud hääli vastavalt Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artiklile 8;
- I. arvestades, et kodukorra artikli 9 lõike 8 kohaselt ei võta õiguskomisjon mingil juhul seisukohta küsimuses, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles parlamendiliiget süüdistatakse, põhjendavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui taotluse läbivaatamise käigus on juhtumi asjaolud õiguskomisjonile üksikasjalikult teatavaks saanud;
- J. arvestades, et Euroopa Parlamendi ülesanne ei ole seada kahtluse alla liikmesriikide õigus- ja kohtusüsteemide väärtust;
- K. arvestades, et Euroopa Parlamendil puudub pädevus kõnealuse kriminaalmenetluse eest vastutavate liikmesriigi õigusasutuste pädevuse hindamiseks või kahtluse alla seadmiseks;
- L. arvestades, et koos Ioannis Lagosega on sarnases olukorras veel teisigi isikuid, kellele Ateena apellatsioonikohus mõistis kõnealuste õiguserikkumiste eest mitu aastat vangistust, ning ainus erinevus seisneb selles, et tal on praegu Euroopa Parlamendi liikme puutumatus;
- M. arvestades, et kodukorra artikli 5 lõike 2 kohaselt ei ole parlamendiliikme puutumatus parlamendiliikme isiklik eesõigus, vaid parlamendi kui terviku ja selle liikmete sõltumatuse tagatis;
- N. arvestades, et parlamendiliikme puutumatus eesmärk on kaitsta parlamenti ja selle liikmeid kohtumenetluste eest, mis käsitlevad parlamendiliikme kohustuste täitmisel tehtud tegusid, mis moodustavad nende kohustuste lahutamatu osa;
- O. arvestades, et süüks pandavatel asjaoludel ei ole selget ega kaudset seost Ioannis Lagose kui Euroopa Parlamendi liikme kohustuste täitmisega;
- P. arvestades, et süüks pandavad asjaolud esinesid enne tema valimist Euroopa Parlamenti; arvestades, et seetõttu ei saa väita, et juba 2014. aastal alanud kohtumenetlus algatati kavatsusega kahjustada Ioannis Lagose tulevast poliitilist tegevust Euroopa Parlamendi liikmena, kuna sel ajal oli Ioannis Lagose staatus Euroopa Parlamendi liikmena alles hüpoteetiline ja tulevane;
- Q. arvestades, et Euroopa Parlament ei ole käesoleva juhtumi puhul leidnud tõendeid *fumus persecutionis*'e kohta, st faktilisi asjaolusid, mis näitaksid, et kõnealuse menetluse eesmärk on tekitada kahju parlamendiliikme ja seega Euroopa Parlamendi poliitilisele tegevusele;
1. otsustab Ioannis Lagose puutumatus ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Kreeka Vabariigi kassatsioonikohtu prokurörile ja Ioannis Lagosele.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0119

Ioannis Lagose puutumatus äravõtmise taotlus**Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Ioannis Lagose puutumatus äravõtmise taotluse kohta (2020/2219(IMM))**

(2021/C 506/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Ioannis Lagose puutumatus äravõtmise taotlust, mille esitas 2. oktoobril 2020. aastal Kreeka riigikohtu prokurör seoses Ateena esimese astme kohtu prokuröri süüdistusega võimalikus kriminaalasjas (kohtuasi ABM PB2020/65) ja mis tehti teatavaks Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 19. oktoobril 2020,
- olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 Ioannis Lagose ära kuulanud,
- võttes arvesse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artiklit 8 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta, 17. jaanuari 2013. aasta ja 19. detsembri 2019. aasta otsuseid⁽¹⁾,
- võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0135/2021),
- A. arvestades, et Kreeka riigikohtu prokurör on esitanud taotluse Ioannis Lagose parlamentaarse puutumatus äravõtmiseks teatavate tegude tõttu, mille Ioannis Lagos pani toime 29. jaanuaril 2020. aastal Euroopa Parlamendis peetud kõne ajal;
- B. arvestades, et Ioannis Lagost süüdistatakse Türgi riigisümboli väidetavas rüvetamises 29. jaanuari 2020. aasta täiskogu arutelu ajal, kui käsitleti rändeolukorda Kreeka-Türgi piiril ja ELi ühist reageerimist sellele;
- C. arvestades, et riigisümboli rüvetamine on õiguserikkumine 1) vastavalt seaduse 927/1979 artikli 1 lõikele 1, nagu seda rakendatakse seadusega 4285/2014, ja 2) vastavalt Kreeka karistusseadustiku artiklile 155 koostoimes artiklitega 1, 12, 14, 26, 27, 51, 53, 57 ja 79;
- D. arvestades, et parlamentaarne puutumatus ei ole parlamendiliikme isiklik eesõigus, vaid parlamendi kui terviku ja selle liikmete sõltumatus tagatis;
- E. arvestades, et esiteks ei saa parlamenti võrdsustada kohtuga ja teiseks ei tohi parlamendiliiget pidada puutumatus äravõtmise menetluse raames süüdistatavaks⁽²⁾;
- F. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artiklis 8 on sätestatud, et „Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendit kohaldada ega neid kohtumenetlusele allutada nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu“;
- G. arvestades, et Ioannis Lagos pani teo toime Euroopa Parlamendi täiskogu istungjärgu ajal täiskogu istungi toimumise kohas, täites oma kohustusi Euroopa Parlamendi liikmena;
- H. arvestades, et Ioannis Lagose tegevus oli seega seotud tema kohustustega Euroopa Parlamendi liikmena ja tööga Euroopa Parlamendis;

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 19. detsember 2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

⁽²⁾ Kohtuotsus, Üldkohus, 30. aprill 2019, Briois vs. parlament, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

Teisipäev, 27. aprill 2021

1. otsustab Ioannis Lagose puutumatus mitte ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Kreeka Vabariigi pädevale ametiasutusele ja Ioannis Lagosele.
-

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0130

Institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta**Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta otsus Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni institutsioonidevahelise kohustusliku läbipaistvusregistrit käsitleva kokkulepe kohta (2020/2272(ACI))**

(2021/C 506/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse esimeeste konverentsi 9. detsembri 2020. aasta otsust, millega kiidetakse heaks kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkulepe eelnõu,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni institutsioonidevahelise kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva kokkulepe eelnõu (edaspidi „kokkulepe“),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 11 lõikeid 1 ja 2,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 295,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni poliitilise avalduse eelnõu kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkulepe vastuvõtmise kohta (edaspidi „poliitiline avaldus“),
 - võttes arvesse 16. aprillil 2014. aastal Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelist kokkulepet läbipaistvusregistri kohta organisatsioonidele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes tegelevad ELi poliitika kujundamise ja rakendamise (edaspidi „2014. aasta kokkulepe“) ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 28. septembri 2016. aasta ettepanekut kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkulepe kohta (COM(2016)0627),
 - võttes arvesse 15. juunil 2017. aastal esimeeste konverentsi poolt vastu võetud Euroopa Parlamendi läbirääkimisvolitusi seoses komisjoni 28. septembri 2016. aasta ettepanekuga kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkulepe kohta,
 - võttes arvesse oma 14. septembri 2017. aasta resolutsiooni ELi institutsioonide läbipaistvuse, vastutuse ja usaldusväarsuse kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse parlamendiliikmetele mõeldud läbipaistvusvahendite uut paketti, mille esimeeste konverents kiitis heaks 27. juulil 2018,
 - võttes arvesse oma 31. jaanuari 2019. aasta otsust parlamendi kodukorra järgmiste osade muutmise kohta: I osa 1. ja 4. peatükk, V osa 3. peatükk, VII osa 4. ja 5. peatükk, VIII osa 1. peatükk, XII osa, XIV osa ja II lisa ⁽³⁾ ning eriti kodukorra artiklid 11 ja 35,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 148 lõiget 1,
 - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit (A9-0123/2021),
- A. arvestades, et ELi lepingu artikli 11 lõikes 2 on sätestatud: „Institutsioonid peavad esindusühenduste ja kodanikuühiskonnaga avatud, läbipaistvat ja korrapärast dialoogi.“;
- B. arvestades, et COVID-19 pandeemiast tingitud sanitaarhädalukord on kaasa toonud huvide esindajate ja poliitikakujundajate uute koostöövormide tekkimise;

⁽¹⁾ ELT L 277, 19.9.2014, lk 11.

⁽²⁾ ELT C 337, 20.9.2018, lk 120.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0046.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- C. arvestades, et liit annab liikmesriikidele eri vormides enneolematult suures mahus rahalist toetust, et võidelda pandeemia tagajärgedega, ning kõik sellega seotud otsused tuleb teha täiesti läbipaistvalt, tagades liidu poliitikakujundajate täieliku aruandekohustuse;
- D. arvestades, et kodanikud peaksid tundma liidu institutsioonide vastu võimalikult suurt usaldust; arvestades, et sellise usalduse tekkimiseks on vaja kodanikel tajuda, et huvide esindamine on seotud kõrgete eetikanormidega ning et neid liidu tasandil esindama valitud isikud, volinikud ja liidu ametnikud on sõltumatud, läbipaistvad ja vastutavad; arvestades, et liidu institutsioonide ühine sõltumatu organ võiks tulevikus aidata kaasa liidu ametnike jaoks ühise eetikaraamistiku loomisele, mis reguleerib nende suhtlemist huvirühmade esindajatega; arvestades, et läbipaistvusregistri toimimisel tuleks vajaduse korral arvesse võtta seda, mil määral taotlejad ja registreeritud peavad kinni liidu väärtustest ja üldistest eetikanormidest;
- E. arvestades, et Euroopa Parlament võtab kokkuleppe täitmiseks konkreetseid institutsioonilisi meetmeid eri tasanditel ja need ulatuvad juhatuse poolt rakenduseeskirjade vastuvõtmisest kuni kodukorra muutmiseni;
- F. arvestades, et kokkuleppe kohaselt võtavad kõik kolm allakirjutanud institutsiooni vastu igaüks oma otsuse, milles volitatakse registri juhatust (edaspidi „juhatust“) ja registri sekretariaati (edaspidi „sekretariaat“) tegema institutsiooni nimel otsuseid kooskõlas kokkuleppe artikliga 9 ja artikli 15 lõikega 2;

Eesmärk ja kohaldamisala

1. hindab kokkulepet kui uut sammu, millega parandatakse huvide esindamise eetilisi norme; tuletab siiski meelde, et ELi toimimise lepingu artikli 295 kohaselt võivad institutsioonid korraldada üksnes omavahelist koostööd ning *de facto* kohustuste loomiseks, mis kohustaksid kolmandaid isikuid registreeruma, peavad nad seetõttu toetuma oma isekorraldusõigustele; kordab, et tema pikaajaline eelistus on olnud luua läbipaistvusregister seadusandliku aktiga, kuna see on ainus võimalus kolmandaid isikuid õiguslikult siduda;
2. toonitab, et kooskõlas poliitilise avaldusega kohustuvad institutsioonid rakendama koordineeritud lähenemisviisi ühise läbipaistvuskultuuri tugevdamiseks, et parandada ja veelgi tugevdada eetilist huvide esindamist; toonitab, et institutsioonid on kokkuleppe kohaselt ja kooskõlas ELi lepingu artikli 13 lõikega 2 kohustatud tegema ühise raamistiku väljatöötamisel vastastikku lojaalset koostööd ning peaksid seetõttu püüdlema võimalikult aktiivse osaluse poole; juhib tähelepanu asjaolule, et kokkuleppes osutatud meetmed on minimaalsed ja neid võiks poliitilise toetuse korral veelgi laiendada, võttes arvesse institutsioonidevahelise kokkuleppe kehtivaid põhiseaduslikke ja õiguslikke piiranguid;
3. kinnitab vajadust jätkata institutsioonidevahelist dialoogi, et luua läbipaistvusregister liidu teisese õiguse õiguslikult siduva akti alusel;
4. teeb ettepaneku, et Euroopa tuleviku teemalisel konverentsil arutatakse võimalust luua iseseisev õiguslik alus, mis võimaldaks kaasseadusandjatel võtta seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu liidu seadusandlikke akte, mille eesmärk on kehtestada huvirühmade esindajatele nende suhtluses liidu institutsioonidega siduvad eetikanormid;
5. väljendab rahulolu selle üle, et Euroopa Liidu Nõukogu staatus on muutunud vaatele kokkuleppe ametlikuks osaliseks; leiab siiski, et nõukogu osalus piirdub kohtumistega kõige kõrgemate ametnikega ning üksnes vabatahtlikus korras kohtumistega alaliste esindajate ja alaliste esindajate asetäitjatega nende eesistumise ajal ja kuus kuud enne seda; toonitab, et ühise raamistiku usaldusväärse tagamiseks peaksid kõik alalised esindused selles oma vabatahtliku korra kaudu osalema ning jätkama selle kohaldamist pärast oma eesistumisaaja lõppu ja laiendama seda võimaluste piires teistele ametnikele;
6. juhib tähelepanu sellele, et läbirääkimiste käigus ei ole komisjon ühise raamistiku suhtes võtnud mingeid olulisi lisakohustusi; peab eriti kahetsusväärseks, et isikute tasandil hõlmab see ainult institutsioonide kõrgemaid ametnikke; rõhutab, et tingimuslikkuse läbivaatamine peaks kõigi kolme institutsiooni puhul hõlmama kohtumisi institutsioonide teiste töötajate üksuse juhatajate tasandil ja sellest kõrgemal;
7. hindab heaks parlamendi poolt läbirääkimistel võetud kohustusi tingimuslikkuse ja täiendavate läbipaistvusmeetmete kohta; on seisukohal, et sellesse andis tugeva panuse parlamendi kodukorra artiklite 11 ja 35 muutmise; peab õigeks, et kokkuleppega säilitatakse parlamendiliikmete konstitutsiooniline õigus oma mandaati vabalt täita;

Teisipäev, 27. aprill 2021

8. tunnustab liidu institutsioonide, organite ja asutuste vabatahtliku osalemise võimalust; on veendunud, et allakirjutanud institutsioonid peaksid sellist kaasamist soodustama kooskõlas oma kohustusega edendada registri kasutamist ja kasutada registrit võimalikult suures ulatuses; rõhutab, et selline osalemine nõuab, et allakirjutanud institutsioonid annaksid registrile lisavahendeid;

Kokkuleppega hõlmatud tegevus

9. rõhutab, et kokkulepe rajaneb tegevuspõhisel lähenemisviisil, mis hõlmab kaudset lobitööd; rõhutab, kui oluline on niisugust tööd hõlmata, eriti kuna pandeemia taustal tekivad huvide esindajatel ELi poliitikakujundajatega uued suhtlusvormid;

10. hindab selgitusi kokkuleppega hõlmatud ja hõlmatud tegevuse kohta, sealhulgas spontaansete kohtumiste välistamise, teisalt aga diplomaatilise staatusega kolmandate riikide vahendajate hõlmamise kohta;

11. peab oluliseks määratleda sellised kohtumised huvirühmade esindajatega, mis tuleks avaldada eelnevalt kavandatud kohtumistena; väljendab heameelt komisjoni tava üle avaldada ka need kohtumised, mis toimuvad teisiti kui isiklikult, näiteks videokonverentsi teel; rõhutab, et ka kavandatud telefonikõnet tuleks pidada kohtumiseks;

Tingimuslikkus, aastaaruanne ja läbivaatamine

12. on arvamusel, et tingimuslikkuse meetmete ja muude täiendavate läbipaistvusmeetmete rakendamine üksikotsuste kaudu on viis, kuidas austada kolme allakirjutanud institutsiooni vastavaid organisatsioonilisi volitusi; peab sellega seoses õigeaks, et aastaaruannet on laiendatud, et see hõlmaks niisuguste allakirjutanud institutsioonide poolt vastu võetud meetmete rakendamist;

13. teeb ettepaneku, et aastaaruanne sisaldaks teavet registreeritute kohta, kes on olnud uurimise all ja kes on lõpuks registrit kustutatud käitumisjuhendi rikkumise tõttu;

14. peab õigeaks kokkuleppe artikli 5 kohaselt võetud rakendusmeetmete õigeaegset ja korrapärast läbivaatamist, eesmärgiga anda soovitusi nende meetmete täiustamiseks ja tugevdamiseks;

15. kutsub allakirjutanud institutsioone üles analüüsima enne registri järgmist läbivaatamist uute läbipaistvuseeskirjade mõju otsustamismenetlustele, võttes sealhulgas arvesse ka institutsioonide poolt ühises raamistikus vastu võetud tingimuslikkuse ja täiendavaid läbipaistvusmeetmeid, ning mõju, mida need eeskirjad avaldavad kodanike arusaamale liidu institutsioonidest;

16. toonitab, et tingimuslikkuse ja täiendavate läbipaistvusmeetmete selge ja õigeaegne avaldamine on esmatähtis selleks, et tagada huvide esindajate ja kodanike jaoks läbipaistvus, mis toetab nende usaldust ühise raamistiku hea toimimise vastu;

Euroopa Parlamendi roll

17. tunnustab parlamendi poolt läbirääkimiste käigus võetud kohustusi, eelkõige ettepanekuid tingimuslikkuse kohta („Closing the loopholes – Parliament’s proposals on conditionality“), ning rõhutab vajadust neid põhjendamatu viivitusega täielikult rakendada ja need avaldada kooskõlas kokkuleppe artikli 5 lõikega 3;

18. rõhutab vajadust tagada kokkuleppe rakendamise ja läbivaatamise protsessis parlamendisiseselt suur poliitiline vastutus; teeb ettepaneku, et kokkuleppe artiklis 14 sätestatud läbivaatamisprotsessis peaks teavitus ja protsessi kujundamine toimuma tihedas koostöös Euroopa Parlamendi läbipaistvuse eest vastutava asepresidendiga;

19. nõuab, et juhatus ja teised asjaomased organid rakendaks kiiresti eelkõige järgmisi meetmeid:

a) looks otseseose parlamendi kodukorra artikli 11 lõikele 3 vastavate kohtumiste avaldamise ja läbipaistvusregistri vahel ning teeks sisulisi parandusi, et muuta see avaldamisvahend täielikult kasutajasõbralikuks ja otsingut võimaldavaks;

Teisipäev, 27. aprill 2021

- b) looks otseseose Euroopa Parlamendi kodukorra I lisas sisalduva parlamendiliikmete majanduslikke huve ja huvide konflikti käsitleva käitumisjuhendi artikli 4 lõikes 6 sätestatud seadusandliku jalajälje ja läbipaistvusregistri vahel;
- c) kehtestaks reegli, mille kohaselt kohtuvad parlamendi ametnikud alates üksuse juhataja tasandist kuni peasekretärini ainult registreeritud huvirühmade esindajatega;
- d) esitaks parlamendi töötajatele soovitusel kohtuda läbipaistvusregistri kohaldamisalasse kuuluvate üksikisikute või organisatsioonidega ainult juhul, kui need on registreeritud, ja kontrollida seda asjaolu süstemaatiliselt enne oma kohtumisi;
- e) töötaks välja tervikliku lähenemisviisi, mille kohaselt peaksid kõik läbipaistvusregistri kohaldamisalasse kuuluvad isikud kõigil komisjonide või laiendatud töörühmade korraldatud üritustel, nagu õpikodades ja seminaridel, ning ka delegatsioonide kohtumistel kõnelemiseks end registreerima;
- f) töötaks välja tervikliku ja ühtse lähenemisviisi ürituste korraldamiseks parlamendi ruumides ning nõuaks vajaduse korral, et selle tingimuseks oleks kõigi läbipaistvusregistri kohaldamisalasse kuuluvate isikute registreerimine;

20. kutsub eelkõige komisjonide esimeeste konverentsi üles

- a) võtma vastu suunised, et toetada raportööre, variraportööre ja komisjonide esimehi kodukorra artikli 11 lõike 3 kohaste kohustuste täitmisel;
- b) võtma vastu komisjonide sekretariaatidele mõeldud suunised parlamendiliikmete toetamiseks, tuletades neile süstemaatiliselt meelde võimalust avaldada kooskõlas kodukorra I lisas sisalduva Euroopa Parlamendi liikmete majanduslikke huve ja huvide konflikti käsitleva käitumisjuhendi artikli 4 lõikega 6 nimekiri huvide esindajatest, kellega on raporti teemaga seotud küsimustes konsulteeritud;

21. kutsub põhiseaduskomisjoni üles kaaluma parlamendi kodukorra läbivaatamise käigus täiendavaid läbipaistvusmeetmeid, mida tuleks rakendada, et suurendada parlamendi valmidust järgida ühist raamistikku; rõhutab kodukorra läbivaatamise suhtes kohaldatavate ametlike nõuete tähtsust;

Nõuetele vastavus, käitumisjuhend ja registreeritult nõutav teave

22. märgib, et kokkuleppe I lisas esitatud käitumisjuhendi järgimine kuulub nõuetele vastavuse kriteeriumide hulka ning registreeritud peavad võtma arvesse konfidentsiaalsusnõudeid ja -reegleid, mida kohaldatakse institutsioonide endiste liikmete ja töötajate suhtes pärast nende ametist lahkumist;

23. peab õigeks täpsustust, et kui registreeritud annavad osa tegevusest edasi allhankijatele, ei vabastata neid kohustusest tagada samade eetikainormide järgimine;

24. hindab õigeks, et registreeritud on kohustatud avaldama finantsteavet nii klientide kui ka vahendajate kohta ning et finantsteavet nõutakse ka nendelt registreeritult, kes ei esinda ärihuve; väljendab heameelt asjaolu üle, et registreeritud on kohustatud avaldama finantsteavet mitte ainult kord aastas, vaid seda teavet ka ajakohastama, eelkõige juhul, kui tehakse olulisi muudatusi üksikasjades, millele kohaldatakse rakendusotsuseid;

25. rõhutab, et registreeritud on nüüd kohustatud andma teavet seadusandlike ettepanekute, poliitiliste meetmete või algatuste kohta, millele nende huvi on suunatud; on seisukohal, et see aitab suurendada nende poolt esindatavate huvide läbipaistvust;

Sekretariaat ja juhatas

26. tunnustab kohustust suurendada vahendeid registri haldamiseks, arendamiseks ja edendamiseks ning nõukogu ametlikku osalust sekretariaadis; on veendunud, et sellised kohustused ühise raamistiku suhtes peaksid aitama suurendada sekretariaadi suutlikkust anda registreeritutele õigeaegseid suuniseid ning toetada neid registreerimisel ja nõutud andmete ajakohastamisel; juhib eelkõige tähelepanu sellele, et registreeritute arvu silmas pidades on inimressursid väga piiratud, kui võrrelda neid riikide samalaadsete süsteemidega, ning see piiratus takistab registri tõhusat toimimist; palub institutsioonidel tagada vajalikud ressursid ja töötajad, et sekretariaat ja juhatas saaks nõuetekohaselt toimida;

Teisipäev, 27. aprill 2021

27. on seisukohal, et kõigi kolme institutsiooni võrdne osalus sekretariaadi ja juhatuse töös peaks tagama konsensuse, aitama kujundada ühist vastutust raamistiku eest ja edendama ühist läbipaistvuskultuuri;

28. tunnustab juhatuse loomist ja selle ülesannet jälgida kokkuleppe üldist halduslikku rakendamist ning toimida sekretariaadi võetud meetmete läbivaatamise organina; väljendab rahulolu selle üle, et leping sisaldab tugevat haldusmenetlust, mis tagab registreeritute menetlusõigused;

Menetlussätted

29. kiidab heaks käesoleva otsuse A lisas esitatud kokkuleppe sõlmimise;

30. kiidab heaks käesoleva otsuse B lisas esitatud Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni poliitilise avalduse, mis avaldatakse koos kokkuleppega *Euroopa Liidu Teataja* L-seerias;

31. otsustab, et vastavalt kokkuleppe artiklile 9 ja artikli 15 lõikele 2 on juhatusel ja sekretariaadil alates lepingu jõustumisest õigus võtta Euroopa Parlamendi nimel kooskõlas Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega kohustusliku läbipaistvusregistri kohta vastu üksikotsuseid taotlejate ja registreeritute kohta (*);

32. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistuja ja komisjoni presidendiga kokkuleppele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus koos selle lisadega teavitamise eesmärgil nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

(*) ELT L 207, 11.6.2021, lk 1.

Teisipäev, 27. aprill 2021

A LISA

EUROOPA PARLAMENDI, EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA EUROOPA KOMISJONI INSTITUTSIOONIDEVAHELINE
KOHUSTUSLIK KU LÄBIPAISTVUSREGISTRIT KÄSITLEV KOKKULEPE

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub institutsioonidevahelise kokkuleppega, avaldatud 11. juunil 2021, ELT L 207, lk 1).

Teisipäev, 27. aprill 2021

B LISA

EUROOPA PARLAMENDI, EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA EUROOPA KOMISJONI POLIITILINE AVALDUS KOHUSTUSLIKKU LÄBIPAISTVUSREGISTRIT KÄSITLEVA INSTITUTSIOONIDEVAHELISE KOKKULEPPE VASTUVÕTMISE KOHTA

Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjon tunnistavad tingimuslikkuse põhimõtte tähtsust koordineeritud lähenemisviisi nurgakivina, mida need kolm institutsiooni järgivad eesmärgiga tugevdada ühist läbipaistvuskultuuri ning kehtestada ranged standardid läbipaistvale ja eetilisele huvide esindamisele liidu tasandil.

Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjon tunnistavad, et tingimuslikkuse ja täiendavad läbipaistvusmeetmed järgmiste küsimuste osas on kooskõlas kohustusliku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppega, tugevdavad nende koordineeritud lähenemisviisi eesmärki ja moodustavad kindla aluse, millelt jätkata selle lähenemisviisi väljatöötamist ja täiustamist ning veelgi tugevdada eetilist huvide esindamist liidu tasandil:

- otsustajate kohtumised registrisse kantud huvide esindajatega, kui see on asjakohane ⁽¹⁾;
- huvide esindajatega toimuvate kohtumiste avalikustamine, kui see on asjakohane ⁽²⁾;
- töötajate, eriti nende, kes on juhtival ametikohal, kohtumised registrisse kantud huvide esindajatega ⁽³⁾;
- sõnavõttud avalikel kuulamistel Euroopa Parlamendis ⁽⁴⁾;
- kuulumine komisjoni eksperdirühmadesse ja osalemine teatavatel üritustel, foorumitel või infotundides ⁽⁵⁾;
- pääs institutsioonide hoonetesse ⁽⁶⁾;
- registrisse kantud huvide esindajate ürituste patrooniks olemine, kui see on asjakohane;
- liikmesriikide poliitiline deklaratsioon tingimuslikkuse põhimõtte vabatahtliku kohaldamise kohta vastavalt liikmesriikide õigusele ja pädevusele oma alaliste esindajate ja alaliste esindajate asetäitjate kohtumiste suhtes huvide esindajatega nõukogu eesistujaks olemise ajal ja sellele eelneva kuue kuu jooksul ning muud sellest kaugemale minevad vabatahtlikud meetmed, mida liikmesriigid võtavad vastavalt oma õigusele ja pädevusele ning millest nad on teatanud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 11 lõige 2; komisjoni 31. jaanuari 2018. aasta otsuse C(2018)0700 (Euroopa Komisjoni liikmete käitumisjuhendi kohta) artikkel 7 (ELT C 65, 21.2.2018, lk 7); Euroopa Komisjoni töömeetodite V punkt.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 11 lõige 3; komisjoni 25. novembri 2014. aasta otsus 2014/838/EL, Euratom komisjoni peadirektorite ning organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate vahelisi kohtumisi käsitleva teabe avaldamise kohta (ELT L 343, 28.11.2014, lk 19); komisjoni 25. novembri 2014. aasta otsus 2014/839/EL, Euratom komisjoni liikmete ning organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate vahelisi kohtumisi käsitleva teabe avaldamise kohta (ELT L 343, 28.11.2014, lk 22).

⁽³⁾ Nõukogu otsuse, millega reguleeritakse nõukogu peasekretariaadi ja huvide esindajate vahelisi kontakte, artikkel 3; Euroopa Komisjoni töömeetodite V punkt.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi juhatuse 18. juuni 2003. aasta otsuse (avalike kuulamiste eeskiri) artikkel 7.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi kodukorra artikkel 35; komisjoni 30. mai 2016. aasta otsuse C(2016)3301, millega kehtestatakse horisontaalsed eeskirjad komisjoni eksperdirühmade loomiseks ja tööks, artikkel 8; nõukogu otsuse, millega reguleeritakse nõukogu peasekretariaadi ja huvide esindajate vahelisi kontakte, artiklid 4 ja 5.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi kodukorra artikkel 123, mida tõlgendatakse koostöös peasekretäri 13. detsembri 2013. aasta otsusega (Euroopa Parlamendi ruumidesse sissepääsu ja sissepääsulubade väljastamise eeskiri); nõukogu otsuse, millega reguleeritakse nõukogu peasekretariaadi ja huvide esindajate vahelisi kontakte, artikkel 6.

Teisipäev, 27. aprill 2021

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2021)0120

ELi ja Norra leping: kõigi ELi CLXXV loendis sisalduvate tariifikvootide kontsessioonide muutmise Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise tõttu ***

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta Euroopa Liidu ja Norra Kuningriigi vahel üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) 1994 artikli XXVIII kohaselt kirjavahetuse vormis lepingu (milles käsitletakse kõigi ELi CLXXV loendis sisalduvate tariifikvootide kontsessioonide muutmist Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise tõttu) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (10643/20 – C9-0424/2020 – 2020/0230(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 506/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (10643/20),
 - võttes arvesse kirjavahetuse vormis lepingut, mis on sõlmitud Euroopa liidu ja Norra Kuningriigi vahel üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) 1994 XXVIII artikli kohaselt, ning milles käsitletakse kõigi ELi CLXXV loendis sisalduvate tariifikvootide kontsessioonide muutmist Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise tõttu (10644/20),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimesele lõigule ja artikli 218 lõikele 6 (C9-0424/2020),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitus (A9-0035/2021),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Norra Kuningriigi valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0121

ELi ja Hondurase vabatahtlik partnerlusleping ***

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist) sõlmimise kohta (12543/2020 – C9-0084/2021 – 2020/0157(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 506/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (12543/2020),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu eelnõu, mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist (10365/2020),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 3 esimesele lõigule, artikli 207 lõike 4 esimesele lõigule, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v ning artikli 218 lõikele 7 (C9-0084/2021),
 - võttes arvesse oma 27. aprilli 2021. aasta muud kui seadusandlikku resolutsiooni⁽¹⁾, mis käsitleb otsuse eelnõu,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse arengukomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusi (A9-0053/2021),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Hondurase Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0129.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0124

Raamprogrammi „Euroopa horisont“ loomine ning selle osalemis- ja levitamise reeglite kehtestamine ***II

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnustatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (07064/2/2020 – C9-0111/2021 – 2018/0224(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (07064/2/2020 – C9-0111/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. oktoobri 2018. aasta ⁽¹⁾ ja 16. juuli 2020. aasta ⁽²⁾ arvamusi,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 9. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽³⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0435) suhtes,
 - võttes arvesse komisjoni muudetud ettepanekut (COM(2020)0459),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni soovitusel teisele lugemisele (A9-0122/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavalduse;
 3. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi avalduse;
 4. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud nõukogu ja komisjoni avaldused;
 5. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 6. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 7. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 8. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 33.

⁽²⁾ ELT C 364, 28.10.2020, lk 124.

⁽³⁾ ELT C 461, 21.12.2018, lk 79.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, 17.4.2019, P8_TA(2019)0395.

Teisipäev, 27. aprill 2021

LISA

Ühine poliitiline avaldus vabanenud vahendite taaskasutamise kohta seoses programmiga „Euroopa horisont“

Ühisdeklaratsioonis vabanenud vahendite taaskasutamise kohta seoses teadusprogrammiga ⁽¹⁾ leppisid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kokku, et teevad teadusprogrammi jaoks aastatel 2021–2027 uuesti kättesaadavaks kulukohustuste assigneeringud, mis vastavad kuni 0,5 miljardile eurole (2018. aasta hindades) vabastatud kulukohustuste summast, mis tuleneb raamprogrammi „Euroopa horisont“ või sellele eelnenud programmi „Horisont 2020“ kuuluvate projektide täielikust või osalisest rakendamata jätmisest, nagu on sätestatud finantsmääruse artikli 15 lõikes 3. Ilma et see piiraks eelarvapädevate institutsioonide volitusi ja komisjoni volituste eelarvet täita, lepivad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kokku, et selle summa soovituslik jaotus on järgmine:

- 300 000 000 eurot 2018. aasta püsivhindades teemavaldkonnale „Digivaldkond, tööstus ja kosmos“, eelkõige kvantteadusele;
- 100 000 000 eurot 2018. aasta püsivhindades teemavaldkonnale „Kliima, energeetika ja liikuvus“; ning
- 100 000 000 eurot 2018. aasta püsivhindades teemavaldkonnale „Kultuur, loovus ja kaasav ühiskond“.

Parlamendi avaldus assotsieerimislepingute kohta

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktis i on sätestatud, et assotsieerimislepingute sõlmimiseks ELi toimimise lepingu artikli 217 tähenduses on vaja Euroopa Parlamendi nõusolekut. Kolmandate riikide ühinemist programmiga „Euroopa horisont“ käsitlevad tingimused on ka sageli selliste assotsieerimislepingute osa. Euroopa Parlamenti tuleb nõusoleku andmiseks teavitada viivitamata ja täielikult kõigil menetluse etappidel vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikele 10. Nõuetekohase parlamentaarse kontrolli tagamiseks on lisaks vaja, et need lepingud hõlmaksid kõiki liidu ja asjaomase kolmanda riigi suhete asjakohaseid aspekte seoses programmiga „Euroopa horisont“.

Seetõttu eeldab Euroopa Parlament, et kui nõukogu võtab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt vastu otsuse, millega kehtestatakse kolmanda riigi ühinemist programmiga „Euroopa horisont“ käsitleva lepinguga loodud organis liidu nimel võetavad seisukohad, ei too need seisukohad kaasa Euroopa Parlamendi nõusoleku saamise nõudest kõrvalehoidmist, jättes selle kolmanda riigi programmis „Euroopa horisont“ osalemise oluliste aspektide kindlaksmääramise kõnealuse organi ülesandeks.

Seetõttu on Euroopa Parlament seisukohal, et selliseid ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaseid nõukogu otsuseid, mis käsitlevad assotsieerimislepingute osi, mis puudutavad kolmanda riigi ühinemist programmiga „Euroopa horisont“, tuleks vastu võtta võimalikult vähe. Kui liidu läbirääkija või nõukogu või selle erikomitee, kui ta esitab läbirääkijale juhised, kaalub sellise nõukogu otsuse vastuvõtmist, eeldab Euroopa Parlament, et teda teavitatakse viivitamata ja täielikult menetluse kõigil etappidel, sealhulgas esitades põhjendatud arvamuse selle kohta, miks on lepinguga loodud organil vaja võtta liidu nimel seisukoht, et saavutada liidu eesmärgid, mis on sätestatud [programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses] ja [nõukogu otsuses, millega luuakse eriprogramm].

Komisjoni avaldus põhjenduse 47 kohta

Komisjon kavatab täita Euroopa Innovatsiooninõukogu rahastamisvahendi „Accelerator“ eelarvet viisil, mis tagab, et VKEdele, sealhulgas idufirmadele üksnes toetustena antav toetus vastab programmi „Horisont 2020“ VKEde rahastamisvahendi eelarvest antavale toetusele kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 48 lõikes 1 ja põhjenduses 47 sätestatud tingimustega.

Komisjoni avaldus artikli 6 kohta

Taotluse korral kavatab komisjon vahetada Euroopa Parlamendi vastutava komisjoniga arvamusi järgmistes küsimustes: i) ELi toimimise lepingu artiklitel 185 ja 187 põhinevate võimalike partnerluste kandidaatide nimekiri, mille kohta koostatakse (esialgsed) mõjuhinnaangud; ii) missiooninõukogude kindlaks määratud esialgsete missioonide loetelu; iii) strateegilise kava tulemused enne selle ametlikku vastuvõtmist ning iv) tutvustab ja jagab tööprogrammidega seotud dokumente.

⁽¹⁾ ELT C 444 I, 22.12.2020, lk 3.

Teisipäev, 27. aprill 2021

Komisjoni avaldus eetika / tüvirakkudega seotud teadusuuringute kohta – artikkel 19

Euroopa Komisjon teeb raamprogrammi „Euroopa horisont“ kohta ettepaneku jätkata ELis inimese loote tüviraku-uuringute rahastamise üle otsustamisel sama eetikaraamistikuga nagu raamprogrammis „Horisont 2020“.

Euroopa Komisjon teeb ettepaneku jätkata selle eetikaraamistikuga sellepärast, et see on võimaldanud kogemuste varal kõnealuse paljutöotava teadusvaldkonna jaoks välja kujundada vastutustundliku lähenemisviisi, mis on seni teadusprogrammis, milles osaleb teadlasi paljudest väga erinevate normidega riikidest, rahuldavalt toiminud.

1. Raamprogrammi „Euroopa horisont“ käsitlevas otsuses jäetakse liidu rahastamisest selge sõnaga välja kolm teadusuuringute valdkonda:

- teadusuuringud, milles keskendutakse inimese kloonimisele reproduktiivsel eesmärgil;
- teadusuuringud, milles keskendutakse inimese genotüübi muutmisele selliselt, et need muutused võivad päritavaks saada;
- teadusuuringud, milles keskendutakse inimese embrüote loomisele üksnes teadustöö või tüvirakkude saamise eesmärgil, sealhulgas keharakkude tuuma siirdamise abil.

2. Teadusuuringuid, mis on keelatud kõikides liikmesriikides, ei rahastata. Teadusuuringuid ei rahastata liikmesriikides, kus sellised uuringud on keelatud.

3. Programmi „Euroopa horisont“ käsitlev otsus ja sätted eetikaraamistiku kohta, millega reguleeritakse inimese loote tüviraku-uuringute rahastamist liidu vahenditest, ei kätke endas mingisugust hinnangut liikmesriikides selliseid teadusuuringuid reguleerivate õigus- ega eetikaraamistike kohta.

4. Euroopa Komisjon ei kutsu oma konkursikutsetes selge sõnaga üles kasutama inimese loote tüvirakke. Nii täiskasvanute kui ka loote tüvirakkude kasutamise või kasutamata jätmise üle otsustavad teadlased vastavalt eesmärkidele, mida nad soovivad saavutada. Praktikas on kõige suurem osa tüviraku-uuringutele eraldatud liidu vahenditest suunatud täiskasvanute tüvirakkude kasutamisele. Puudub põhjus, miks see peaks programmis „Euroopa horisont“ oluliselt muutuma.

5. Iga projekt, milles soovitakse kasutada inimese loote tüvirakke, peab läbima edukalt teadusliku hindamise, mille käigus sõltumatud teadusekspertid hindavad, kas selliste tüvirakkude kasutamine on püstitatud teaduslike eesmärkide saavutamiseks vajalik.

6. Teadusliku hindamise edukalt läbinud taotlustele korraldab Euroopa Komisjon range eetikakontrolli. Seejuures võetakse arvesse põhimõtteid, mida sisaldavad Euroopa Liidu põhiõiguste harta ning asjaomased rahvusvahelised konventsioonid, näiteks 4. aprillil 1997 Oviedos alla kirjutatud Euroopa Nõukogu inimõiguste ja biomeditsiini konventsioon ning selle lisaprotokollid ja UNESCO inimgenoomi ning inimõiguste ülddeklaratsioon. Eetikakontrolli üks eesmärk on ka kontrollida, kas esitatud taotlustes on järgitud nende riikide eeskirju, kus teadusuuringuid tehakse.

7. Erijuhtudel võib eetikakontrolli teha projekti käigus.

8. Igale projektile, milles soovitakse kasutada inimese loote tüvirakke, tuleb enne asjaomaste uuringute algust hankida asjaomase riikliku või kohaliku eetikakomisjoni heakskiit. Järgida tuleb kõiki riiklikke eeskirju ja menetlusi, sealhulgas neid, mis käsitlevad vanemate nõusolekut, rahaga ahvatlemise keeldu jms. Kontrollitakse seda, kas projektis on viidatud litsentsimis- ja kontrollimeetmetele, mida peavad võtma selle liikmesriigi pädevad asutused, kus teadusuuringuid tehakse.

9. Taotlus, mis läbib edukalt teadusliku hindamise, riikliku või kohaliku eetikakontrolli ja Euroopa Komisjoni eetikakontrolli, esitatakse eraldi heakskiitmiseks liikmesriikidele, kes tulevad kokku kontrollimenetluse kohaselt toimiva komiteena. Inimese loote tüvirakkude kasutamist ettenägevaid projekte, mida liikmesriigid heaks ei kiida, ei rahastata.

10. Euroopa Komisjon jätkab tööd selle nimel, et liidu rahastatud tüviraku-uuringute tulemused oleksid kättesaadavad kõikidele teadlastele ja teeniksid seega kõikide riikide patsientide huve.

Teisipäev, 27. aprill 2021

11. Euroopa Komisjon toetab meetmeid ja algatusi, mis aitavad inimese loote tüviraku-uuringuid vastutustundlikult ja eetilisel koordineerida ja otstarbekamaks teha. Eelkõige jätkab komisjon inimese loote tüvirakuliinide Euroopa registri toetamist. Selle registri toetamine võimaldab jälgida Euroopas olemasolevaid inimese loote tüvirakke, aitab kaasa nende parimale kasutamisele teadlaste poolt ning võib aidata vältida tarbetut uute tüvirakuliinide loomist.

12. Euroopa Komisjon jätkab praegust tava ega esita kontrollimenetluse kohaselt toimivale komiteele kinnitamiseks projektitaotlusi, mis hõlmavad teadusuuringuid, mille käigus hävitatakse inimese looteid, sh tüvirakkude saamiseks. Selle uurimisetapi rahastamisest väljajätmine ei takista liidu vahendite eraldamist järgmistele etappidele, milles kasutatakse inimese loote tüvirakke.

Komisjoni avaldus artikli 5 kohta

Komisjon võtab teadmiseks kaasseadusandjate poolt artikli 5 sõnastuse suhtes saavutatud kompromissi. Komisjoni arusaama kohaselt piirdub artikli 1 lõike 2 punktis c nimetatud kaitseuuringute eriprogramm üksnes tulevase Euroopa Kaitsefondi raames tehtavate teadusuuringutega, samas kui arengumeetmed jäävad käesoleva määruse kohaldamisalast välja.

Komisjoni avaldus artikli 16 lõike 1 punkti d kohta

Komisjon toetab täielikult inimõiguste austamist, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 ja selle teises lõigus: „Liit püüab arendada suhteid ja partnerlust kolmandate riikide ja rahvusvaheliste, piirkondlike või ülemaailmsete organisatsioonidega, kes jagavad esimeses lõigus osutatud põhimõtteid. Komisjon avaldab siiski kahetsust, et inimõiguste austamine on lisatud artikli 16 lõike 1 punkti d nende kriteeriumide hulka, mida kolmandad riigid peavad programmiga assotsieerumiseks täitma. Üheski teises tulevase mitmeastase finantsraamistiku alla kuuluvas ELi programmis ei peetud vajalikuks sellise selgesõnalise viite lisamist, ehkki ei ole vähimatki kahtlust, et EL püüab välissuhetes kolmandate riikidega järgida kõigi oma vahendite ja poliitikavaldkondade raames inimõiguste küsimuses järjepidevat lähenemisviisi ning et komisjon peaks sellest lähtuma kõnealuse sätte rakendamisel.

Nõukogu avaldus

Nõukogu kutsub komisjoni üles tagama kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 218 nõukogu maksimaalse osalemise läbirääkimistes, mida peetakse kolmandate riikide liidu programmidega, sealhulgas ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Euroopa horisont“ ühinemise üle. Selleks võib nõukogu kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 4 määrata erikomitee, kellele konsulteerides peetakse läbirääkimisi, sealhulgas selliste lepingute ülesehituse ja sisu osas.

Nõukogu tuletab sellega seoses meelde ELi lepingu artikli 13 lõike 2 teises lauses sätestatud ELi institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõtet ning asjakohast Euroopa Liidu Kohtu praktikat seoses ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 4, mille kohaselt peab komisjon edastama erikomiteele läbirääkimiste käigu jälgimiseks vajaliku teabe ja vajalikud dokumendid, muu hulgas suunised ja seisukohad, mida teised pooled on läbirääkimiste käigus avaldanud ja kaitsnud, aegsasti enne läbirääkimiskohtumisi, et erikomiteel oleks võimalik anda läbirääkimistega seotud arvamusi ja soovitusi (²).

Kui lepingud, millega kolmandad riigid ühinevad liidu programmidega, on juba olemas ja sisaldavad komisjonile antud püsivolitust määrata kindlaks konkreetsed tingimused, mida kohaldatakse iga riigi vastavas programmis osalemise suhtes, ning kui komisjoni abistab selles ülesandes erikomitee, tuletab nõukogu meelde, et komisjon peab selle erikomiteega läbirääkimisprotsessi käigus süstemaatiliselt konsulteerima, näiteks jagades tekstide eelnõusid enne asjaomaste kolmandate riikidega toimuvaid kohtumisi ning andes korrapäraselt ülevaateid ja teavet.

Kui lepingud, millega kolmandad riigid ühinevad liidu programmidega, on juba olemas, kuid erikomiteed ei ole ette nähtud, leiab nõukogu, et komisjon peaks samamoodi kaasama nõukogu ja selle ettevalmistavad organid süstemaatiliselt läbirääkimisprotsessi, kui ta määrab kindlaks konkreetsed tingimused „Euroopa horisont“ ühinemise tingimusi.

(²) 16. juuli 2015. aasta otsus kohtuasjas komisjon vs. nõukogu, C-425/13, EU:C:2015:483, punkt 66.

Teisipäev, 27. aprill 2021

Komisjoni avaldus rahvusvahelise koostöö kohta

Komisjon võtab teadmiseks nõukogu ühepoolse deklaratsiooni, mida ta võtab nõuetekohaselt arvesse kooskõlas aluslepingu, Euroopa Liidu Kohtu praktika ja institutsioonidevahelise tasakaalu põhimõttega, kui ta konsulteerib ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 alusel erikomiteega.

Nõukogu avaldus artikli 5 kohta

Nõukogu tuleb meelde, et ELi toimimise lepingu artikli 179 lõikest 3 ja artikli 182 lõikest 1, kui lugeda neid koostoimes, tuleneb, et liit saab võtta vastu ainult ühe mitmeaastase raamprogrammi, milles kehtestatakse kõik liidu teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse tegevused. Seega on nõukogu seisukohal, et määruse (millega luuakse liidu teadusuuringute raamprogramm „Euroopa horisont“) artikli 1 lõike 2 punktis c nimetatud Euroopa Kaitsefond, mille puhul on hõlmatud nii teadusuuringute kui ka tehnoloogiaarenduse tegevused, on raamprogrammi rakendav eriprogramm ELi toimimise lepingu artikli 182 lõike 3 tähenduses ja jääb kõnealuse raamprogrammi loomise määruse kohaldamisalasse.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0125

Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm ***Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm (08550/2019 – C9-0167/2020 – 2018/0225(CNS))****(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)**

(2021/C 506/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu eelnõu (08550/2019),
 - võttes arvesse täiendavat konsulteerimistaotlust, mille nõukogu esitas oma 18. juuni 2020. aasta kirjas pärast komisjoni muudetud ettepanekut (COM(2020)0459), millega täiendati esialgset konsulteerimistaotlust,
 - võttes arvesse nõukogu eelnõu muudetud versiooni (06199/2021), mis kajastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbirääkimiste lõpptulemust,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 182 lõiget 4, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C9-0167/2020),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni arvamuste vahetust, mis toimus 9. aprillil 2019 vastavalt 13. aprillil 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punktile 25 ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0436) suhtes,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 82 ja 40,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0118/2021),
1. kiidab nõukogu allpool esitatud eelnõu heaks;
 2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud tekstist kõrvale kalduda;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P9_TC1-CNS(2018)0225**Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud 27. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu nõukogu otsus (EL) 2021/..., millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2013/743/EL***(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (nõukogu otsus (EL) 2021/764) lõplikule kujule).*⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 17.4.2019, P8_TA(2019)0396.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0126

Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut *I**

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2019)0331 – C9-0042/2019 – 2019/0151(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

(2021/C 506/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0331),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 173 lõiget 3, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0042/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 30. oktoobri 2019. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 10. jaanuari 2020. aasta kirja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 17. veebruari 2021. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 110 ja 59,
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0120/2020),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda komisjoni ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P9_TC1-COD(2019)0151

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 27. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/... Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi kohta (uuesti sõnastatud)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2021/819) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 47, 11.2.2020, lk 69.

⁽²⁾ ELT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0127

Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi strateegiline innovatsioonikava *I**

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis käsitleb Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) 2021.–2027. aasta strateegilist innovatsioonikava: Euroopa innovatsioonivõimekuse ja -suutlikkuse suurendamine (COM(2019)0330 – C9-0043/2019 – 2019/0152(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 506/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0330),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 173 lõiget 3, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0043/2019),
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 30. oktoobri 2019. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 17. veebruari 2021. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 40,
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0121/2020),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb ettepaneku viidata seadusandlikule aktile järgmiselt: „Otsus, mis käsitleb Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) 2021.–2027. aasta strateegilist innovatsioonikava: Euroopa innovatsioonitalendi ja -suutlikkuse hoogustamine“;
 3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P9_TC1-COD(2019)0152

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 27. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2021/..., mis käsitleb Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) 2021.–2027. aasta strateegilist innovatsioonikava: Euroopa innovatsioonitalendi ja -suutlikkuse hoogustamine, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1312/2013/EL

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (otsus (EL) 2021/820) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 47, 11.2.2020, lk 69.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0128

Liidu elanikkonnakaitse mehhanism ***I

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta (COM(2020)0220 – C9-0160/2020 – 2020/0097(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 506/29)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2020)0220),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 196 lõiget 2 ning artikli 332 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0160/2020),
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 28. septembri 2020. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 29. oktoobri 2020. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 14. oktoobri 2020. aasta arvamust ⁽³⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 17. veebruari 2021. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 40,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse arengukomisjoni kirja,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit (A9-0148/2020),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽⁴⁾;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P9_TC1-COD(2020)0097

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 27. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/..., millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2021/836) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 385, 13.11.2020, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 10, 11.1.2021, lk 66.

⁽³⁾ ELT C 440, 18.12.2020, lk 150.

⁽⁴⁾ Käesolev seisukoht asendab 16. septembril 2020. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0218).

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0129

ELi ja Hondurase vabatahtlik partnerlusleping

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu sõlmimise kohta (12543/2020 – C9-0084/2021 – 2020/0157M(NLE))

(2021/C 506/30)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu sõlmimise kohta (12543/2020),
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu eelnõu (10365/2020),
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 3 esimesele lõigule ja artikli 207 lõike 4 esimesele lõigule koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v ning artikli 218 lõikega 7 (C9-0084/2021),
- võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrust (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse ⁽¹⁾ (edaspidi „FLEGTi määrus“),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrust (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused ⁽²⁾ (edaspidi „ELi puidumäärus“),
- võttes arvesse Pariisi kliimakokkulepet,
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmäärke,
- võttes arvesse Euroopa rohelist kokkulepet (COM(2019)0640) ja oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni selle kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 16. septembri 2020. aasta resolutsiooni ELi rolli kohta maailma metsade kaitsmisel ja taastamisel ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 22. oktoobri 2020. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile ELi õigusraamistiku kohta ELi põhjustatava ülemaailmse raadamise peatamiseks ja tagasipööramiseks ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 14. aprilli 2016. aasta resolutsiooni inimõiguste kaitsjate olukorra kohta Hondurases ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse ebaseadusliku metsaraie suhtes kohaldatavate ELi õigusnormide, eelkõige ELi puidumääruse ja FLEGTi määruse käimasolevat toimivuskontrolli,
- võttes arvesse ELi metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahalduse ja puidukaubanduse (FLEGT) 2003. aasta tegevuskava ning selle rakendamise töökava aastateks 2018–2022,

⁽¹⁾ ELT L 347, 30.12.2005, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 295, 12.11.2010, lk 23.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0212.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0285.

⁽⁶⁾ ELT C 58, 15.2.2018, lk 155.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- võttes arvesse lepingut, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika vahel ⁽⁷⁾,
 - võttes arvesse Hondurase ja ELi vahelist iga-aastast kõrgetasemelist poliitilist dialoogi metsanduse valdkonnas,
 - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ELi nimel tehtud 6. detsembri 2019. aasta avaldust Hondurases korruptsiooni ja karistamatuse vastu võitlemise missiooni (MACCIH) mandaadi pikendamise kohta,
 - võttes arvesse oma 27. aprilli 2021. aasta seadusandlikku resolutsiooni ⁽⁸⁾, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõiget 2,
 - võttes arvesse arengukomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A9-0054/2021),
- A. arvestades, et peaaegu pool Hondurase pindalast on kaetud metsadega, millest pool on troopilised vihmametsad; arvestades, et ülisuur arv puudest ja liikidest on endiselt klassifitseerimata; arvestades, et Hondurases on alates 2015. aastast hävinud ligikaudu 12,5 % metsaalast peamiselt kahjurite leviku tõttu, mille põhjustasid tõenäoliselt kliimamuutused, samuti on osa metsaalast hävinud metsatulekahjude, raadamise ja ebaseadusliku metsaraie tõttu;
- B. arvestades, et Honduras võttis 2014. aastal vastu kliimamuutuste seaduse ja sai järgneval aastal esimeseks riigiks, kes avaldas Pariisi kokkuleppe raames oma esimese riiklikult kindlaksmääratud panuse, mille üks kohustus oli taastada miljon hektarit metsa;
- C. arvestades, et metsandussektori osakaal Hondurase majanduses on aastate jooksul vähenenud, moodustades viimase 16 aasta jooksul rahvamajanduse kogutoodangust umbes 3,6 %, kuna nõuded puidu õiguspärasusele Hondurase eksporditurgetel on muutunud rangemaks, ning samuti on sektori tähtsus kahanenud raadamise tagajärjel; arvestades, et vabatahtliku partnerluslepingu (edaspidi „leping“) protsess, milles rõhutatakse õiguspärasust ja head valitsemistava, aitab suurendada metsandussektori osakaalu, luua maapiirkondades uusi inimväärseid töökohti ja anda riigi elanikele sissetulekut;
- D. arvestades, et Hondurase ja ELi vahelise puidukaubanduse maht on praegu tagasihoidlik ja see moodustab Hondurase puidueksportidist vähem kui 2 %, kusjuures USA on riigi suurim kaubanduspartner ning eksport naaberriikidesse El Salvadori ja Nicaraguasse kasvab; arvestades, et leping võib Hondurasele avada rohkem võimalusi ekspordiks ELi ja uutele turgudele;
- E. arvestades, et Honduras on Maailmapanga klassifikatsiooni kohaselt keskmisest madalama sissetulekuga riik; arvestades, et see on Ladina-Ameerika vaesuselt teine ja läänepoolkera vaesuselt kolmas riik; arvestades, et Honduras peab lahendama hulga probleeme, et võidelda jätkuvalt muret tekitava vaesuse, ebavõrdsuse, korruptsiooni, vägivalga ja karistamatuse vastu ning parandada oma kodanike heaolu ja naiste õiguste olukorda, arvestades eriti hiljutist tagasilööki seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste valdkonnas;
- F. märgib, et Hondurase valitsus on võtnud positiivseid kohustusi ja algatanud õigusaktide väljatöötamist inimõiguste kaitsjate kaitsmiseks; peab kahetsusväärseks inimõiguste, põlisrahvaste õiguste ja maaomandiõiguste kaitsjate ning keskkonnaaktivistide väärkohtlemist, nende kallal tarvitatud vägivalda, nende meelevaldset kinnipidamist, ähvardamist ja tapmist; arvestades, et Honduras ei ole alla kirjutanud Escazú piirkondlikule lepingule, mis käsitleb keskkonnainfo kättesaadavust, üldsuse osalemist ja keskkonnaasjades kohtu poole pöördumist Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonnas ning mis on esimene keskkonnateemaline leping, mis sisaldab konkreetseid sätteid keskkonnakaitsjate ja inimõiguste kaitsjate kohta;
- G. arvestades, et Hondurases korruptsiooni ja karistamatuse vastu võitlemise missiooni (MACCIH) mandaat lõppes 2020. aasta jaanuaris ja seda ei pikendatud; arvestades, et EL ja selle liikmesriigid on kutsunud Hondurase valitsust üles seda mandaati pikendama, et tugevdada Hondurases õigusriiki;

⁽⁷⁾ ELT L 346, 15.12.2012, lk 3.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0121.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- H. arvestades, et ELi ja Kesk-Ameerika assotsieerimisleping sõlmiti 2012. aastal ning selle kaubandussammast on ajutiselt kohaldatud alates 1. augustist 2013;
- I. arvestades, et 2013. aastal sai Hondurasest esimene Ladina-Ameerika riik, kes alustas ELiga läbirääkimisi metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse (FLEGT) vabatahtliku partnerluslepingu üle, mille tulemusel parafeeriti 2018. aastal lepingu eelnõu;
- J. arvestades, et lepingu eesmärk on tagada, et Hondurasest ELi turule suunatud puidu ja puittoodete saadetised vastaksid Hondurase puidu õiguspärasuse tagamise süsteemile (TLAS) ja seega ka FLEGT-litsentsi saamise tingimustele; arvestades, et omamaine puit ja muudele eksporditurgudele suunatud puit peavad samuti vastama TLASi nõuetele ning nende puhul tuleb välja anda H-Legali litsents;
- K. arvestades, et TLAS põhineb õiguspärasuse määratlusel, tarneahela kontrollimisel, nõuetele vastavuse kontrollimisel, FLEGT-litsentsimisel ja sõltumatul auditil;
- L. arvestades, et leping hõlmab FLEGTi määruse kohaselt viit kohustuslikku puittoodet – palke, saematerjali, raudteeliipreid, vineeri ja spooni – ning mitmeid muid puittooteid;
- M. arvestades, et FLEGTi vabatahtlike partnerluslepingute eesmärk ja eeldatav kasu ei piirdu õiguspärase puiduga kauplemise hõlbustamisega, kuna lepingute eesmärk on samuti viia läbi süsteemseid muudatusi metsahalduses ja õiguskaitstes, kaasa arvatud tööõiguses ja põlisrahvaste õiguses, luua läbipaistvust ja kaasata poliitiliste otsuste tegemisel erinevaid sidusrühmi, eelkõige kodanikuühiskonna organisatsioone ja põliskogukondi, ning toetada majanduslikku integratsiooni ja austada rahvusvahelisi kestliku arengu eesmärke; arvestades, et selle lepingu sõlmimiseni viinud läbirääkimised on tugevdanud eri sidusrühmade vahelise koostöö ruumi keskkonna-, inimõiguste, sotsiaal- ja majandusküsimuste arutamiseks; arvestades, et Honduras tagab, et lepingu täitmise ja järelevalvesse kaasatakse asjaomaseid sidusrühmi olenemata nende soost, vanusest, asukohast, religioonist ja uskumustest, etnilisest päritolust, rassist, keelest ja puudest, ning et selles osalevad erasektor, kodanikuühiskond, kohalikud kogukonnad, Hondurase põlisrahvad ja Aafrika päritolu rahvad ning muud metsast sõltuvad rühmad⁽⁹⁾;
- N. arvestades, et lepinguga nähakse ette lepingu täitmise ühiskomitee, mis vastutab lepingu täitmise ja järelevalve eest;
- O. arvestades, et EL toetas läbirääkimisprotsessi oma arenguabi raames kolme kahepoolse programmi kaudu;
- P. arvestades, et Hondurases toimuvad enne 2021. aasta lõppu üldvalimised;
- Q. arvestades, et Honduras on küll ratifitseerinud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni nr 169 põlisrahvaste ja hõimurahvaste kohta, kuid ei ole seda täielikult rakendanud ega ole oma õigusaktidesse lisanud põlisrahvaste õiguste ÜRO deklaratsioonist tulenevat vaba, eelneva ja teadliku nõusoleku peamist põhimõtet;
1. väljendab heameelt, et lõpule on viidud läbirääkimised ELi ja Hondurase vahelise vabatahtliku partnerluslepingu üle, millega tagatakse, et ELi imporditakse ainult õiguspäraselt raiutud puitu, edendatakse metsade säästva majandamise tavasid ja kestlikku kauplemist õiguspäraselt toodetud puiduga ning parandatakse metsahaldust, õigusnormide täitmist (sealhulgas tööjõuga ning töotervishoiu ja -ohutusega seotud kohustused), inimõigusi, läbipaistvust, vastutust ja institutsioonilist vastupanuvõimet, võttes arvesse asjaolu, et metsad on Hondurase majanduse jaoks olulised ning et riigis tuleks metsade raadamise probleemiga tulemuslikumalt tegeleda; nõuab, et mõlemad pooled ratifitseeriks kiiresti lepingu, et see saaks 2021. aastal jõustuda ja sillutada teed edasistele olulistele sammudele selle täitmisel, sealhulgas litsentside väljastamisele;
2. väljendab solidaarsust Hondurasega, kuna lisaks COVID-19 pandeemiale, mis tõi kaasa raskeid tagajärgi, sai riik hiljuti tõsiselt kannatada kahe orkaani tõttu; rõhutab, et kiiresti ja globaalselt on vaja tegeleda selliste äärmuslike ilmastikunähtuste ja zoonooside algpõhjustega, mis on seotud kliimamuutuste, metsade hävitamise ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemisega;

⁽⁹⁾ Vastavalt vabatahtliku partnerluslepingu artiklile 16.

Teisipäev, 27. aprill 2021

3. hindab kõrgelt asjaolu, et Hondurasel õnnestus tagada lepingu koostamise protsessis oma valitsusasutuste, kodanikuühiskonna, erasektori, põlisrahvaste ja Aafrika päritolu rahvaste, akadeemiliste ringkondade ja kogukondade osalemine, kes võtsid selle pakkumise vastu ja andsid oma panuse; tunneb heameelt asjaolu üle, et kõik need ühiskonnasektorid nõustusid viibima sama läbirääkimislaua taga, mis võimaldas neil tunda end kaasatuna ja panustamisvõimelisena;
4. tunnistab, et lepingu täielik täitmine on pikaajaline protsess, mis nõuab terve õigusaktide kogumi vastuvõtmist ning piisavat haldussuutlikkust ja asjatundlikkust selle rakendamiseks ja jõustamiseks; tuletab meelde, et FLEGT-litsentsimine saab alata alles siis, kui Honduras on tõendanud oma puidu õiguspärasuse tagamise süsteemi valmisolekut;
5. rõhutab, et täitmisetapp nõuab siirast ja pidevat konsulteerimist ja mitmete sidusrühmade kindlat kaasamist, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike ja põlisrahvaste kogukondade sisukat osalemist otsuste tegemisel, et tagada vaba, eelnev ja teadlik nõusolek; tuletab meelde, et on vaja suurendada läbipaistvust ja tagada teabe tõhus avalikustamine ning dokumentide õigeaegne jagamine kohalike elanike ja põlisrahvastega; kutsub komisjoni, ELi delegatsiooni Hondurases ja liikmesriike üles tagama ja pakkuma praeguste ja tulevaste arengukoostöö vahendite raames märkimisväärset suutlikkuse suurendamist ning logistilist ja tehnilist tuge, et Honduras saaks täita TLASi ja sellega seotud meetmete rakendamiseks võetud kohustusi;
6. väljendab rahulolu Hondurase vabatahtliku partnerluslepingu täitmise tegevuskava hiljutise vastuvõtmise üle ja kutsub Hondurase valitsust üles järgima konkreetset, ajaliselt piiritletud ja mõõdetavat lähenemiskiisi;
7. väljendab muret asjaolu pärast, et alates lepingu paraferimisest 2018. aasta juulis on tapetud rohkem kui 20 keskkonnakaitse ja põlisrahvaste õiguste aktivisti; on veendunud, et lepingu edu sõltub suurel määral ohutu ja soodsas keskkonnas loomisest, et kaitsta keskkonnaaktiviste, inimõiguste kaitsjaid ja rikkumistest teatajaid, milleks tuleb tagada tõhusad õiguskaitsevahendid inimõiguste rikkumise korral ning võidelda karistamatuse vastu; rõhutab sellega seoses, et Escazú lepingu ratifitseerimine oleks oluline samm õiges suunas; nõuab tungivalt, et Hondurase valitsus võtaks meetmeid selle saavutamiseks;
8. usub, et korruptsioonivastane võitlus peab olema pidev; tunneb heameelt, et läbipaistvus on lepingu sõlmimise protsessis osutunud kasulikuks ning eelseisva täitmisprotsessi läbipaistvus tuleks täiel määral tagada; rõhutab, et FLEGTi edu sõltub ka võitlusest pettuste ja korruptsiooni vastu kogu puidu tarneahelas; nõuab sellega seoses, et EL suurendaks oma puidumääruse kohaldamisala ja parandaks selle jõustamist, et võidelda ELi puidutarneahelas esinevate korruptsiooniriskide vastu, muu hulgas korrapärasemate ja süstemaatilisemate kontrollide ja uurimise kaudu ELi sadamates; võtab teadmiseks Hondurase senised jõupingutused suurema läbipaistvuse saavutamisel ning nõuab tungivalt, et Hondurase valitsus soodustaks metsanduse väärtusahela erinevates lülides algatusi, mis võimaldaksid suurendada läbipaistvust ja tagada kõige kaitsetumatele osalejatele, nagu põliskogukondadesse kuuluvate noorte ja naiste, Aafrika päritolu inimeste ja väikepõllumajandustootjate kaasamise; nõuab tungivalt, et Hondurase valitsus teeks lisaks jõupingutusi, et peatada laialt levinud korruptsioon ja tegeleda muude ebaseaduslikku metsaraiet ja metsade seisundi halvenemist soodustavate teguritega, pöörates erilist tähelepanu tolliasutustele, Hondurase metsandusametile ning metsade ja maaomandiõigustega tegelevatele ministeeriumitele ning muudele asutustele, kellel on lepingu täitmisel ja jõustamisel keskne roll; rõhutab vajadust teha lõpp karistamatusele metsandussektoris, tagades rikkumiste eest vastutusele võtmise;
9. nõuab tungivalt, et Hondurase valitsus pikendaks Hondurases korruptsiooni ja karistamatuse vastu võitlemise missiooni (MACCIH) mandaati, mis lõppes 2020. aasta jaanuaris;
10. tunneb heameelt asjaolu üle, et Honduras on esimene vabatahtliku partnerluslepingu osalisriik, kus läbirääkimistes osalesid eraldi huvirühmana põlisrahvad, kes andsid oma eriteadmiste ja seisukohtadega aktiivse panuse; nõuab, et õiguspärasuse määratlusse tuleb kiiresti lisada nõue vaba, eelneva ja teadliku nõusoleku kohta ning nõuab vastavate seaduste vastuvõtmist Hondurases;
11. tunnistab, et vabatahtliku partnerluslepingu üle peetavate läbirääkimiste protsess võib anda sektoritele võimaluse määrata kindlaks ühised eesmärgid ja prioriteedid, et teha jõupingutusi metsade säästva majandamise nimel, ning pakkuda ühiskonnale olulist võimalust metsade osalusmajandamiseks kohalikul, kogukonna, piirkonna ning isegi riiklikul ja föderaalset tasandil;

Teisipäev, 27. aprill 2021

12. on teadlik asjaolust, et olulised maaomandiga seotud õigused ja Hondurase põliselanike kogukondade õigused vajavad selgitamist ning et kohalike ja põliselanike kogukondade maaomandi suhtes on vaja konkreetseid kaitsemeetmeid; tuletab meelde, et juurdepääs maale, selle kasutamine ja kontroll selle üle on olnud Hondurases sotsiaalsete konfliktide, vägivalda ja inimõiguste rikkumise peamine ajend; tuletab eelkõige meelde, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo andmetel on umbes 80 % Hondurase eraomandis oleva maa puhul omandiõigus registreerimata või valesti registreeritud, samas kui omandivaidluste lahendamine võib kohtusüsteemi nõrkuse tõttu võtta aastaid; nõuab tungivalt, et Hondurase valitsus eraldaks asjaga tegelevatele avalikele institutsioonidele rohkem vahendeid ja tugevdaks nende koordineerimist;
13. rõhutab maakasutuse tähtsust metsahalduses ja vajadust töötada selles valdkonnas välja strateegiline tulevikunägemus, mis võtaks arvesse kliimamuutusi; kutsub Hondurase valitsust üles tagama tihedat kooskõlastamist metsandussektoris käimasolevate eri algatuste vahel, nagu raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamine arengumaades (REDD+), FLEGTi vabatahtlik partnerlusleping ja riiklikult kindlaksmääratud panused;
14. kutsub Hondurase valitsust üles suurendama valvsust ja tugevdama metsatulekahjukaitsese tsoone eramaal; nõuab tarneahela haldamist loomakasvatuse-, kohvi- ja palmiõlisektoris, sest see on metsade hävitamise algpõhjustega tegelemisel ülioluline;
15. usub, et selle lepingu üle peetud edukad läbirääkimised näitlikustavad ka liidu delegatsioonide tähtsust kolmandates riikides;
16. nõuab, et kõikidesse FLEGTi vabatahtliku partnerluslepingu täitmisega seotud tegevustesse ja projektidesse tuleb integreerida sooline analüüs; nõuab, et maaomandi, varade omamise ja kaubandusest mõjutatud sektorites rahalise kaasamise kohta tehtaks kvantitatiivne ja kvalitatiivne sooliselt segregeeritud analüüs; kutsub komisjoni üles neid püüdlusi tehniliste ja inimressursside abil toetama;
17. väljendab sügavat muret aborti käsitlevate õigusaktide muutmise pärast Hondurases ja mõnes ELi liikmesriigis;
18. rõhutab metsandusega seotud töökohtade ja maapiirkondade tööhoive tähtsust Hondurase majandusele, ning et seda tuleks lepingu täitmisel arvesse võtta; peab vabatahtlikku partnerluslepingut inimväärse töö edendamise vahendiks; kutsub komisjoni ja Hondurase ametiasutusi üles viima läbi ammendavat mõjuhinnangut lepingu mõju kohta sektori töötajatele ja väiketootajatele, keda metsaraie suurem kontroll võib mõjutada; kutsub komisjoni üles edendama ja toetama mõjutatud töötajatele ja tootjatele mõeldud programme, et nad jääksid sektoris konkurentsivõimeliseks;
19. palub komisjonil anda Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru lepingu täitmise kohta, sealhulgas lepingu täitmise ühiskomitee töö kohta, ning kutsub komisjoni üles suhtlema aktiivselt Euroopa Parlamendiga: eelkõige võiks komisjon teha parlamendile ettepaneku saata ühiskomiteesse oma delegatsioon;
20. kutsub liikmesriike üles täielikult järgima, rakendama ja jõustama ELi puidumäärust; palub komisjonil kaaluda FLEGTi määruse järgmisel läbivaatamisel selle täiustamist FLEGT-litsentsimist käsitlevas osas, et saaks kiiresti reageerida vabatahtlikust partnerluslepingust tulenevate kohustuste eiramise olulisematele juhtudele;
21. rõhutab, et kõik maailma riigid, kus on olemas õiguspärase puidu reguleeritud imporditurg või kes soovivad sellist turgu välja arendada, saaksid kasu koostööst ja võimaluse korral üksteise õigusnormide ja süsteemide, näiteks ELi FLEGTi ja vabatahtlike partnerluslepingute toetamisest; rõhutab, et rahvusvahelised standardid oleksid tõhusamad ja edendaksid ettevõtjate ja tarbijate jaoks pikaajalist õiguskindlust;
22. rõhutab, et vabatahtlikud partnerluslepingud pakuvad olulist õigusraamistikku nii ELile kui ka tema partnerriikidele, mis on võimalik tänu asjaomaste riikide heale koostööle ja kaasatusele; toetab Euroopa Komisjoni potentsiaalsete uute partnerite leidmisel FLEGTi raames tulevaste vabatahtlike partnerluslepingute sõlmimiseks;
23. usub, et ELil on väga oluline ja vastutusrikas roll selles, et parandada nii puidu pakkumise kui ka nõudluse poolt eesmärgiga ebaseaduslikult toodetud puit tagasi lükata ning abistada eksportivaid riike ebaseadusliku metsaraie, metsade hävitamist põhjustava korruptsiooni, kliimamuutuste ja inimõiguste rikkumise vastu võitlemisel, ning ELil lasub kohustus

Teisipäev, 27. aprill 2021

seda kõike teha; rõhutab vajadust täiendada seda tööd tulevaste ELi õigusaktidega, mis käsitlevad hoolduskohustust eelkõige seoses metsa ohustavate kaupadega; märgib Hondurase tähtsust üleilmselt olulise kohvitootjana;

24. rõhutab, et vabatahtlikud partnerluslepingud on lahutamatu osa ELi püüdlustest saavutada Pariisi kokkuleppes ja ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030 seatud eesmärgid, eelkõige kestliku arengu eesmärgid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles integreerima FLEGTi tegevuskava täielikult Euroopa rohelise kokkuleppe uude strateegilisse raamistikku, ergutades selle edendamist ülemaailmsel ja piirkondlikul tasandil ning tugevdades veelgi tootvate ja importivate riikide vahelist rahvusvahelist koostööd;

25. nõuab, et EL tagaks kestliku arengu poliitika sidususe vabatahtliku partnerluslepingu ja kõigi selle poliitikavaldkondade vahel, sealhulgas kaubanduse, arengu, põllumajanduse ja keskkonna valdkonnas, tagades samal ajal lepingu vastastikuse täiendavuse ELi kohustustega keskkonna- ja kliimakaitse valdkonnas.

26. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Hondurase Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0134

Vastuväidete puudumine delegeeritud õigusaktile: Inimtervishoius kasutatavate ravimite ja veterinaarravimite müügilubade tingimuste muudatuste uurimine

Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 24. märtsi 2021. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1234/2008, mis käsitleb inimtervishoius ja veterinaarias kasutatavate ravimite müügilubade tingimuste muudatuste läbivaatamist (C(2021)01603 – 2021/2616(DEA))

(2021/C 506/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 24. märtsi 2021. aasta delegeeritud määrust, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1234/2008, mis käsitleb inimtervishoius ja veterinaarias kasutatavate ravimite müügilubade tingimuste muudatuste läbivaatamist (C(2021)01603),
 - võttes arvesse komisjoni 9. märtsi 2021. aasta kirja, milles komisjon palub Euroopa Parlamendil teatada, et ta ei esita delegeeritud määrusele vastuväiteid,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni 16. aprilli 2021. aasta kirja komisjonide esimeeste konverentsi esimehele,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/83/EÜ inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta ⁽¹⁾, eriti selle artiklit 23b ja artikli 121a lõiget 6,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse liidu kord inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa ravimiamet ⁽²⁾, eriti selle artikli 16a lõiget 3 ja artikli 87b lõiget 6,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 111 lõiget 6,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni soovitus võtta vastu otsus,
 - võttes arvesse, et kodukorra artikli 111 lõike 6 kolmandas ja neljandas taandes sätestatud ajavahemiku jooksul, mis lõppes 27. aprillil 2021, ei ole vastuväiteid esitatud,
- A. arvestades, et komisjoni määruses (EÜ) nr 1234/2008 ⁽³⁾ sätestatakse inimtervishoius ja veterinaarias kasutatavate ravimite müügilubade tingimuste muudatuste läbivaatamine;
- B. arvestades, et komisjon on Euroopa Ravimiameti teadusliku hinnangu põhjal andnud loa mitme COVID-19 vaktsiini kasutamiseks;
- C. arvestades, et müügiloa saanud COVID-19 vaktsiinide jätkuva tõhususe tagamiseks võib olla vajalik neid kohandada viisil, mis hõlmab nende koostise muutmist, nii et need pandeemia ajal ja muudel juhtudel kaitseksid uute või mitme variandiga tüvede eest;
- D. arvestades, et oma 17. veebruari 2021. aasta teatises „HERA Incubator – COVID-19 variantidega seotud ohu ühine ennetamine“ ⁽⁴⁾ teatas komisjon mitmest meetmest, mis võetakse kasutusele, et tõhusalt reageerida olukorrale, kus COVID-19 viiruse uued variandid võivad mõjutada võitlust praeguse pandeemia vastu; arvestades, et väljakuulutatud meetmete hulka kuulus praeguse regulatiivkomitee menetluse muutmise, et võimaldada uutele viirusevariantidele kohandatud COVID-19 vaktsiinide heakskiitmist kiirendatud korras;

⁽¹⁾ EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67.

⁽²⁾ ELT L 136, 30.4.2004, lk 1.

⁽³⁾ Komisjoni 24. novembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1234/2008, mis käsitleb inimtervishoius ja veterinaarias kasutatavate ravimite müügilubade tingimuste muudatuste läbivaatamist (ELT L 334, 12.12.2008, lk 7).

⁽⁴⁾ COM(2021)0078.

Teisipäev, 27. aprill 2021

- E. arvestades, et komisjon edastas delegeeritud määruse Euroopa Parlamendile 24. märtsil 2021 ja sellega algas kolmekuine kontrolliperiood, mille jooksul on Euroopa Parlamendil võimalik delegeeritud määruse kohta vastuväiteid esitada;
 - F. arvestades, et komisjoni delegeeritud määruses on sätestatud, et komisjon võib erandkorras ja ajutiselt kiita heaks inimestel esineva gripi või koroonaviiruse vaktsiini müügiloa tingimuste muutmise ka juhul, kui puuduvad teatavad farmatseutilised, mittekliinilised või kliinilised andmed; arvestades siiski, et kui selline muutmine heaks kiidetakse, peab müügiloa omanik puuduvad farmatseutilised, mittekliinilised ja kliinilised andmed esitama asjaomase asutuse kehtestatud tähtaja jooksul;
 - G. arvestades, et komisjoni delegeeritud määruse kohaselt võib müügiloa omaniku taotlust loa tingimuste muutmiseks analüüsida esialgsete andmete põhjal, mida müügiloa omanik pärast heakskiitmist täiendab lisaandmetega, mistõttu reguleerimisprotsess muutub nii reguleeriva asutuse kui ka vaktsiiniarendaja jaoks lihtsamaks ja hõlpsamaks;
 - H. arvestades, et komisjoni delegeeritud määrus peaks jõustuma 26. aprilliks 2021, mis tagab, et nii vaktsiiniarendajad, kes hakkavad valmistama COVID-19 vaktsiini variantide jaoks, kui ka reguleerivad asutused saavad kohandatud süsteemi täielikult ära kasutada;
1. teatab, et ei esita delegeeritud määrusele vastuväiteid;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja komisjonile.
-

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0135

Ühtse turu, ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ning Euroopa statistika programm („ühtse turu programm“) 2021–2027 *II**

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse siseturu, ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika programm („ühtse turu programm“) ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014 ja (EL) nr 652/2014 (14281/1/2020 – C9-0133/2021 – 2018/0231(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (14281/1/2020 – C9-0133/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 5. detsembri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽³⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0441) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni soovitus teisele lugemisele (A9-0142/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretäri ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 40.

⁽²⁾ ELT C 86, 7.3.2019, lk 259.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, 12.2.2019, P8_TA(2019)0073.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0136

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF) koondatud töötajate toetuseks aastateks 2021–2027 *II**

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF) koondatud töötajate toetuseks ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1309/2013 (05532/1/2021 – C9-0139/2021 – 2018/0202(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (05532/1/2021 – C9-0139/2021),
 - võttes arvesse Rootsi Riksdagi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. detsembri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 5. detsembri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse komisjoni arvamust (COM(2021)0196);
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽³⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0380) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni soovitus teisele lugemisele (A9-0140/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretäri ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 110, 22.3.2019, lk 82.

⁽²⁾ ELT C 86, 7.3.2019, lk 239.

⁽³⁾ ELT C 411, 27.11.2020, lk 300.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0137

Kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programm aastateks 2021–2027 *II**

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programm ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1381/2013 ning nõukogu määrus (EL) nr 390/2014 (06833/1/2020 – C9-0144/2021 – 2018/0207(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/34)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (06833/1/2020 – C9-0144/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 10. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽³⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0383) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusel teisele lugemisele (A9-0144/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavalduse;
 3. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 4. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 5. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu sellekohase ühisavaldusega *Euroopa Liidu Teatajas*;
 6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 178.

⁽²⁾ ELT C 461, 21.12.2018, lk 196.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, 17.4.2019, P8_TA(2019)0407.

Teisipäev, 27. aprill 2021

LISA

Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavaldus liidu väärtuste tegevussuuna rahastamise kohta 2021. aastal

Ilma et see piiraks eelarvepädevate institutsioonide volitusi, lepivad kaasseadusandjad kokku, et kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi liidu väärtuste tegevussuunale tuleks alates 1. jaanuarist 2021 eraldada märkimisväärsed rahalised vahendid.

Kaasseadusandjad kutsuvad komisjoni üles võtma asjakohased meetmed selle eesmärgi saavutamiseks, eelkõige hindama ELi 2021. aasta eelarve õigusraamistiku kohaste paindlikkusinstrumentide kasutamist kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku määruises sätestatud aktiveerimiskriteeriumidega.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0138

Õigusprogramm aastateks 2021–2027 *II**

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse õigusprogramm ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1382/2013 (06834/1/2020 – C9-0138/2021 – 2018/0208(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/35)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (06834/1/2020 – C9-0138/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0384) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutavate komisjonide poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusel teisele lugemisele (A9-0146/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 178.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 17.4.2019, P8_TA(2019)0097.

Teisipäev, 27. aprill 2021

P9_TA(2021)0139

Liidu kosmoseprogramm aastateks 2021–2027 ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet *II**

Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL (14312/1/2020 – C9-0140/2021 – 2018/0236(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/36)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (14312/1/2020 – C9-0140/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 6. detsembri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽³⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0447) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni soovitusel teisele lugemisele (A9-0141/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretäri ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 51.

⁽²⁾ ELT C 86, 7.3.2019, lk 365.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, 17.4.2019, P8_TA(2019)0402.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

P9_TA(2021)0140

ELi ja Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping ***

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (05022/2021 – C9-0086/2021 – 2020/0382(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 506/37)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (05022/2021),
 - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu eelnõu (05198/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu eelnõu (05203/2021),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 217, artikli 218 lõike 6 teisele lõigule ja artikli 218 lõike 8 teisele lõigule (C9-0086/2021),
 - võttes arvesse oma 12. veebruari 2020. aasta resolutsiooni Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigiga uue partnerluse üle peetavate läbirääkimiste kavandatud mandaadi kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 18. juuni 2020. aasta soovitusi, mis käsitleb läbirääkimisi uue partnerluse üle Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigiga ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 58 kohaseid väliskomisjoni ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ühisarutelusid,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni, arengukomisjoni, eelarvekontrollikomisjoni, majandus- ja rahanduskomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni, kalanduskomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, õiguskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning põhiseaduskomisjoni kirju,
 - võttes arvesse väliskomisjoni ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusi (A9-0128/2021),
1. annab nõusoleku sõlmida ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ning Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ühendkuningriigi valitsusele ja parlamendile.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0033.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0152.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

P9_TA(2021)0142

Atlandi ookeani idaosa ja Vahemere hariliku tuuni varude majandamise mitmeaastane kava *I**

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Atlandi ookeani idaosa ja Vahemere hariliku tuuni varude majandamise mitmeaastane kava ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1936/2001, (EL) 2017/2107 ja (EL) 2019/833 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2016/1627 (COM(2019)0619 – C9-0188/2019 – 2019/0272(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 506/38)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0619),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0188/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A9-0149/2020),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P9_TC1-COD(2019)0272

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 28. aprillil 2021. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/..., millega kehtestatakse Atlandi ookeani idaosa ja Vahemere hariliku tuuni varude majandamise mitmeaastane kava ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1936/2001, (EL) 2017/2107 ja (EL) 2019/833 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2016/1627

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

⁽¹⁾ ELT C ...

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta seisukoht.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühise kalanduspoliitika eesmärk on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1380/2013 ⁽³⁾ tagada mere bioloogiliste ressursside kasutamine säästvates majandus-, keskkonna- ja sotsiaalsetes tingimustes.
- (2) Liit kiitis nõukogu otsusega 98/392/EÜ ⁽⁴⁾ heaks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 1982. aasta 10. detsembri mereõiguse konventsiooni piirialade kalavarude ja pika rändega kalavarude kaitset ja majandamist käsitlevate sätete rakenduskokkuleppe, milles on esitatud mere elusressursside kaitse ja majandamise põhimõtted ja eeskirjad. Liit osaleb oma üldisemate rahvusvaheliste kohustuste raames ka jõupingutustes, mida tehakse rahvusvaheliste vete kalavarude kaitseks.
- (3) Liit on rahvusvahelise Atlandi tuunikala kaitse konventsiooni ⁽⁵⁾ (edaspidi „konventsioon“) osaline.
- (4) Konventsiooniga loodud Rahvusvaheline Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjon (ICCAT) võttis 2018. aastal oma 21. erikoosolekul vastu soovitus 18-02 kehtestada Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude mitmeaastane majandamiskava (edaspidi „majandamiskava“). Majandamiskavas järgitakse ICCATi alalise uuringute ja statistikakomitee nõuannet, mille kohaselt peaks ICCAT 2018. aastal kehtestama kalavarude mitmeaastase majandamiskava, kuna näib, et kalavarude praegune seisund ei nõua enam hariliku tuuni varude taastamise kavas kehtestatud erakorralisi meetmeid (need kehtestati vastavalt soovitus 17-07, millega muudeti soovitus 14-04), **kuid leevendamata kehtivaid järelevalve- ja kontrollimeetmeid.**
- (5) Soovitus 18-02 tunnistatakse kehtetuks soovitus 17-07, millega muudeti soovitus 14-04, millega kehtestati hariliku tuuni varude taastamise kava, mida rakendati liidu õiguses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/1627 ⁽⁶⁾.
- (6) **ICCAT võttis 2019. aastal oma 26. korralisel koosolekul vastu soovitus 19-04, millega muudetakse soovitus 18-02 kehtestatud mitmeaastast majandamiskava. ICCATi soovitus 19-04 tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse soovitus 18-02. Käesoleva määrusega tuleks soovitus 19-04 rakendada liidu õigusesse.**
- (7) **Samuti** tuleks käesoleva määrusega asjakohasel juhul osaliselt või täielikult rakendada järgmisi ICCATi soovitusi: 06-07 ⁽⁷⁾, 18-10 ⁽⁸⁾, 96-14 ⁽⁹⁾, 13-13 ⁽¹⁰⁾ ja 16-15 ⁽¹¹⁾.
- (8) Liidu seisukohad peavad piirkondlikes kalandusorganisatsioonides tuginema parimatele kättesaadavatele teaduslikele nõuannetele, et tagada kalavarude majandamine kooskõlas ühise kalanduspoliitika eesmärkidega, eelkõige eesmärgiga järk-järgult taastada ja hoida kalavarude populatsioonide biomass maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikust kõrgemal tasemel ning eesmärgiga luua tingimused majanduslikult elujõulisele ja konkurentsivõimelisele kalapüügi- ja kalatöötlemissektorile ning maismaal toimuvale kalapüügiga seotud tegevusele. Alalise uuringute ja statistikakomitee 2018. aasta aruande ⁽¹²⁾ kohaselt vastab hariliku tuuni püük kalastussuremuse määraga $F_{0,1}$ sellele kalastussuremuse määrale, mis on kooskõlas maksimaalse jätkusuutliku saagikuse (F_{msy}) saavutamiseks. Leitakse, et kalavaru biomass on tasemel, millega tagatakse maksimaalne jätkusuutlik saagikus. $B_{0,1}$, mis keskmise ja väikese järelkasvu taseme korral kõigub seda ületava taseme ümber, kõrge järelkasvu taseme puhul jääb aga allapoole seda taset.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

⁽⁴⁾ Nõukogu 23. märtsi 1998. aasta otsus 98/392/EÜ, mis käsitleb Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguse konventsiooni ja selle XI osa rakendamist käsitleva 28. juuli 1994. aasta lepingu sõlmimist Euroopa Ühenduse poolt (EÜT L 179, 23.6.1998, lk 1).

⁽⁵⁾ Rahvusvaheline Atlandi tuunikala kaitse konventsioon (EÜT L 162, 18.6.1986, lk 34).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1627, milles käsitletakse Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastast kava ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 302/2009 (ELT L 252, 16.9.2016, lk 1).

⁽⁷⁾ ICCATi soovitus hariliku tuuni kasvatamise kohta.

⁽⁸⁾ ICCATi soovitus laevaseiresüsteemide miinimumstandardi kohta ICCATi konventsiooni alal.

⁽⁹⁾ ICCATi soovitus nõuete täitmise kohta hariliku tuuni ja Põhja-Atlandi mõõkkala püügil.

⁽¹⁰⁾ ICCATi soovitus ICCATi registri loomise kohta, mis sisaldab 20meetrisega kogupikkusega või pikema kalalaevu, millel on lubatud tegutseda ICCATi konventsiooni alal.

⁽¹¹⁾ ICCATi soovitus ümberlaadimise kohta.

⁽¹²⁾ Alalise uuringute ja statistikakomitee aruanne. Madrid, 1.–5. oktoober 2018.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- (9) Majandamiskavas võetakse arvesse eri tüüpi püügivahendite ja -tehnikate eripära. Majandamiskava rakendamisel peaksid liit ja liikmesriigid **edendama** rannapüüki ning selliste püügivahendite ja -tehnikate kasutamist, mis on selektiivsed ja mõjutavad keskkonda vähem, **eelkõige** traditsioonilises ja väikesemahulises kalapüügis kasutatavaid püügivahendeid ja -tehnikaid, toetades seeläbi rahuldava elatustaseme saavutamist kohalikus majanduses.
- (10) **Arvesse tuleks võtta väikesemahulise kalapüügi eripära ja vajadusi. Lisaks ICCATi soovitus 19-04 asjakohastele sätetele, millega kõrvaldatakse takistused väikesemahulise rannapüügi tegelevate laevade osalemisel hariliku tuuni püügis, peaksid liikmesriigid püüdma paremini tagada kalapüügivõimaluste õiglase ja läbipaistva jaotamise väikesemahulise ja suurema püügi tegelevate laevastike vahel kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artiklist 17 tulenevate kohustustega.**
- (11) Ühise kalanduspoliitika järgimise tagamiseks on vastu võetud liidu õigusaktid, millega kehtestatakse kontrolli-, inspekteerimis- ja rakendamissüsteem, mis hõlmab võitlust ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu. Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1224/2009⁽¹³⁾ on kehtestatud liidu kontrolli-, inspekteerimis- ja rakendamissüsteem, kasutades globaalset ja integreeritud lähenemisviisi, et tagada ühise kalanduspoliitika kõikide eeskirjade järgimine. Komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 404/2011⁽¹⁴⁾ on kehtestatud määruse (EÜ) nr 1224/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad. Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1005/2008⁽¹⁵⁾ on loodud ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks. Need määrused juba sisaldavad selliseid sätteid nagu kalalaevatunnistused ning kalapüügiload ning laevaseiresüsteeme käsitlevad teatavad eeskirjad, mis hõlmavad mitut ICCATi soovitus 19-04 sätestatud meetet. Seetõttu ei ole asjakohane neid sätteid käesolevasse määrusesse võtta.
- (12) Määrusega (EL) nr 1380/2013 kehtestati kalavarude kaitseks alammõõdu mõiste. Järjepidevuse tagamiseks tuleks ICCATi alammõõdu mõistet rakendada liidu õigus kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõduna.
- (13) ICCATi soovitus 19-04 kohaselt tuleb püütud harilikud tuunid, kes on kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõdust väiksemad, tagasi heita, ning sama kehtib hariliku tuuni püügi kohta, mis ületab iga-aastastes püügikavades kehtestatud kaaspüügi piirnorme. Et liit saaks täita ICCATi kohaseid rahvusvahelisi kohustusi, nähakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/98⁽¹⁶⁾ artikliga 4 ette erandid hariliku tuuni lossimiskohustusest kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikega 2. Delegeeritud määrusega (EL) 2015/98 rakendatakse teatavaid ICCATi soovitus 19-04 sätteid, millega on kehtestatud laevadele kohustus harilik tuun tagasi heita, kui ületatakse laevale määratud kvooti või lubatud kaaspüügi maksimaalset taset. Nimetatud delegeeritud määruse kohaldamisalasse kuuluvad ka laevad, mida kasutatakse harrastuskalapüügiks. Seega ei ole käesolevas määruses vaja käsitleda selliseid tagasiheitmise ja vabakslaskmise kohustusi ning see ei piira delegeeritud määruse (EL) 2015/98 vastavate sätete kohaldamist.
- (14) 2018. aasta koosolekul mõõnsid konventsiooniosalised vajadust tugevdada kontrolli teatavate hariliku tuuniga seotud tegevuste üle. Selle eesmärgiga lepitati 2018. aasta koosolekul kokku, et kalakasvanduste eest vastutavad konventsiooniosalised peaksid tagama sumpadesse paigutamise täieliku jälgitavuse ja tegema riskianalüüsipõhiseid juhukontrolle.

⁽¹³⁾ Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 8. aprilli 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 404/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 (millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks) üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 112, 30.4.2011, lk 1).

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

⁽¹⁶⁾ Komisjoni 18. novembri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/98, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikes 2 osutatud liidu rahvusvaheliste kohustuste kohaldamist vastavalt rahvusvahelisele Atlandi tuunikala kaitse konventsioonile ja Loode-Atlandi tulevase mitmepoolse kalanduskoostöö konventsioonile (ELT L 16, 23.1.2015, lk 23).

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- (15) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 640/2010⁽¹⁷⁾ nähakse hariliku tuuni puhul ette elektrooniline püügidokument (elektrooniline hariliku tuuni püügi dokumenteerimise programm), millega rakendatakse ICCATi soovitusi 09-11, millega muudetakse soovitusi 08-12. Hiljuti tunnistati soovitustega 18-12 ja 18-13 kehtetuks hariliku tuuni püügi dokumenteerimise elektroonilise programmi kohaldamist käsitlevad soovitusid 17-09 ja 11-20. Seega on määrus (EL) nr 640/2010 iganenud ning komisjon **on esildanud** uue määruse, millega rakendatakse uusimad hariliku tuuni püügi dokumenteerimise elektroonilist programmi käsitlevad ICCATi eeskirjad. Selle tulemusel ei tuleks käesolevas määruses viidata mitte määrusele (EL) nr 640/2010, vaid üldisemalt ICCATi soovitatud püügi dokumenteerimise programmile.
- (16) Võttes arvesse, et ICCATi konventsiooni osalised muudavad sageli teatavaid ICCATi soovitusi ja tõenäoliselt muudetakse neid ka edaspidi ning selleks et võtta liidu õigusesse kiiresti üle edaspidised ICCATi soovitusid, millega muudetakse või täiendatakse ICCATi majandamiskava, tuleks komisjonile anda volitus võtta vastu õigusakte vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290, ja seda järgmistes aspektides: **teabe esitamise tähtsajad, püügihooegade perioodid; erandid kasutamata kvootide ülekandmise keelust**; kalavarude kaitseks kehtestatavad alammõõdud; protsendid ja parameetrid, komisjonile esitatav teave; riiklike ja piirkondlike vaatlejate ülesanded, põhjused keelduda loa andmisest kalade üleviimiseks; saagi konfiskeerimise põhjused ning korralduse andmine kalad vabaks lasta. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽¹⁸⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (17) Komisjon, kes esindab ICCATi koosolekul liitu, nõustub igal aastal mitmete ICCATi puhttehniliste soovitustega, eeskätt mis puudutab võimsuspiiranguid, püügipäevikule esitatavaid nõudeid, püügiaruannete vorme, ümberlaadimis- ja lossimisdeklaratsioone, kalapüügiloale märgitavat minimaalset teavet, ICCATi rahvusvahelise ühisinspekterimise kavaga seotud kalalaevade minimaalset arvu, inspekterimis- ja vaatluskava, videosalvestuse standardeid, kalade vabakslaskmise protokolle, surnud kalade käitlemise standardeid, sumpapagutamise deklaratsioone või laevaseiresüsteemide miinimumstandardeid, mida rakendatakse käesoleva määruse I–XV lisaga. Komisjonil peaksid olema volitused võtta vastu delegeeritud õigusakt, millega I–XV lisa muuta või täiendada kooskõlas muudetud või täiendatud ICCATi soovitustega. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (18) ICCATi soovitusid, millega reguleeritakse hariliku tuuni püüki (püüdmine, üleviimine, transportimine, sumpadesse paigutamise, kasvanduses kasvatamine, väljapüügi ja ülekandmisega seotud tegevus), on väga dünaamilised. Kalanduse kontrollimise ja majandamise tehnoloogiad (nt stereoskoopiliste kaamerate ja alternatiivsete meetodite kasutamine), mida liikmesriigid peavad ühetaoliselt kohaldama, arenevad ja uuenevad pidevalt. Samamoodi tuleb vajaduse korral välja töötada vastavad menetlused, et aidata liikmesriikidel järgida käesoleva määrusega hõlmatud ICCATi eeskirju. Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused seoses elusa hariliku tuuni ülekandmise, üleviimistoimingute ja sumpadesse paigutamise üksikasjalike eeskirjadega. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁹⁾.
- (19) Käesolevas määruses ette nähtud delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid ei takista ICCATi tulevaste soovitude rakendamist liidu õiguses seadusandliku tavamenetluse kaudu.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2010. aasta määrus (EL) nr 640/2010, millega kehtestatakse hariliku tuuni (*Thunnus thynnus*) püügi dokumenteerimise programm ning muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1984/2003 (ELT L 194, 24.7.2010, lk 1).

⁽¹⁸⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamise volituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- (20) Kuna käesoleva määrusega nähakse ette uus ja ulatuslik hariliku tuuni varude majandamise kava, tuleks välja jätta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2017/2107⁽²⁰⁾ ja (EL) 2019/833⁽²¹⁾ harilikku tuuni käsitlevad sätted. Mis puudutab määruse (EL) 2017/2107 artiklit 43, siis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusesse (EL) 2019/1154⁽²²⁾ lisatud Vahemere möökkala käsitlevale osale vastav osa. Samuti tuleks välja jätta nõukogu määruse (EÜ) nr 1936/2001⁽²³⁾ teatavad sätted. Seepärast tuleks määrusi (EÜ) nr 1936/2001, (EL) nr 2017/2107 ja (EL) nr 2019/833 vastavalt muuta.
- (21) ICCATi soovitusena 18-02 tunnistati kehtetuks soovitus 17-07, sest kalavarude praegune seisund ei nõua enam selle soovitusena kohaselt kehtestatud hariliku tuuni varude taastamise kavaga ettenähtud erakorralisi meetmeid. Seetõttu tuleks määrus (EL) 2016/1627, millega kõnealust taastamiskava rakendati, kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse üldeeskirjad Atlandi ookeani idaosa ja Vahemere hariliku tuuni (*Thunnus thynnus*) varude mitmeaastase majandamiskava – mille on vastu võtnud Rahvusvaheline Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjon (ICCAT) – ühetaoliseks ja tulemuslikuks rakendamiseks.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse järgmise suhtes:

- a) liidu kalalaevad ja harrastuskalapüügiks kasutatavad liidu laevad, millega:
- püütakse harilikku tuuni konventsiooni alal ning
 - laaditakse ümber või veetakse ka väljaspool konventsiooni ala harilikku tuuni, mis on püütud konventsiooni alal;
- b) liidu kalakasvandused;
- c) kolmandate riikide kalalaevad ja harrastuskalapüügiks kasutatavad kolmandate riikide laevad, millega seilatakse liidu vetes ning püütakse konventsiooni alal harilikku tuuni;
- d) kolmandate riikide laevad, mida kontrollitakse liikmesriigi sadamates ja mille pardal veetakse konventsiooni alal püütud harilikku tuuni või liidu vetest püütud harilikust tuunist saadud kalandustooteid, mida ei ole enne sadamas lossitud või ümber laaditud.

Artikkel 3

Eesmärk

Käesoleva määruse eesmärk on **rakendada hariliku tuuni varude majandamise mitmeaastane kava, mille ICCAT on vastu võtnud, et** hoida hariliku tuuni biomass maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamiseks vajalikust kõrgemal tasemel.

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2107, millega kehtestatakse Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni (ICCAT) konventsiooni alal kohaldatavad majandamis-, kaitse- ja kontrollimeetmed ning millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1936/2001, (EÜ) nr 1984/2003 ja (EÜ) nr 520/2007 (ELT L 315, 30.11.2017, lk 1).

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/833, millega kehtestatakse Loode-Atlandi Kalandusorganisatsiooni reguleerimispiirkonnas kohaldatavad kaitse- ja rakendusmeetmed, muudetakse määrust (EL) 2016/1627 ning tunnustatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2115/2005 ja (EÜ) nr 1386/2007 (ELT L 141, 28.5.2019, lk 1).

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1154, mis käsitleb Vahemere möökkala varude taastamise mitmeaastast kava ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1967/2006 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2107 (ELT L 188, 12.7.2019, lk 1).

⁽²³⁾ Nõukogu 27. septembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1936/2001, milles sätestatakse teatavate siirdekavarude püügi suhtes kohaldatavad kontrollimeetmed (EÜT L 263, 3.10.2001, lk 1).

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Artikkel 4

Seos muude liidu õigusaktidega

Kui käesolevas määruses ei ole teisiti sätestatud, ei piira käesoleva määruse sätteid kalandussektori reguleerivate muude liidu õigusaktide, eelkõige järgmiste kohaldamist:

1. määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks;
2. määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks;
3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/2403 ⁽²⁴⁾, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist;
4. määrus (EL) 2017/2107, millega kehtestatakse Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni (ICCAT) konventsiooni alal kohaldatavad majandamis-, kaitse- ja kontrollimeetmed.
5. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1241 ⁽²⁵⁾, mis käsitleb kalavarude ja mereökosüsteemide kaitsmist tehniliste meetmete abil**

Artikkel 5

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „ICCAT“ – Rahvusvaheline Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjon;
2. „konventsioon“ – rahvusvaheline Atlandi tuunikala kaitse konventsioon;
3. „kalalaev“ – mis tahes liikurlaev, mida rakendatakse hariliku tuuni varude ärieesmärgil kasutamiseks, sealhulgas kalapüügilaevad, kalatöötlemislaevad, tugilaevad, puksiirid, ümberlaadimislaevad, tuunitoodete transportimiseks seadmestatud transpordilaevad ja abilaevad, välja arvatud konteinerlaevad;
4. „elus harilik tuun“ – tuun, keda hoitakse mõrras teatud aja jooksul elus või viiakse elusana üle kalakasvanduse rajatisse ■;
5. „alaline uuringute ja statistikakomitee“ – ICCATi alaline uuringute ja statistikakomitee;
6. „harrastuskalapüük“ – mittetöenduslik püügitegevus, mille puhul **kasutatakse** mere bioloogilisi ressursse ■;
7. **„sportlik kalapüük“ – mittetöenduslik kalapüük, milles osalejad kuuluvad riiklikku spordiorganisatsiooni või omavad siseriiklikku sportliku kalapüügi luba;**
8. „puksiir“ – mis tahes laev, mida kasutatakse sumpade vedamiseks;
9. „kalatöötlemislaev“ – laev, mille pardal läbivad kalatooted enne pakendamist ühe või mitu järgmistest toimingutest: fileerimine või viilutamine, külmutamine ja/või töötlemine;
10. „abilaev“ – laev, mida kasutatakse surnud (töötlemata) hariliku tuuni transpordiks veo- või kasvatamissumbast, seinnoodast või mõrrast määratud sadamasse ja/või kalatöötlemislaevale;

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

⁽²⁵⁾ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1241, mis käsitleb kalavarude ja mereökosüsteemide kaitsmist tehniliste meetmete abil ning millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 1967/2006, (EÜ) nr 1224/2009 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1380/2013, (EL) 2016/1139, (EL) 2018/973, (EL) 2019/472 ja (EL) 2019/1022 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 894/97, (EÜ) nr 850/98, (EÜ) nr 2549/2000, (EÜ) nr 254/2002, (EÜ) nr 812/2004 ja (EÜ) nr 2187/2005 (ELT L 198, 25.7.2019, lk 105).**

Kolmapäev, 28. aprill 2021

11. „mõrd“ – põhja kinnitatud püügivahend, millel on tavaliselt võrksein, mis juhib hariliku tuuni mõrra suletud osasse või osadesse, kus neid hoitakse enne väljapüüdmist või kalakasvanduses kasvatamist;
12. „seinnot“ – haardnot, mille põhjaosa veetakse kokku kokkuveotrossiga, mis jookseb läbi alumise selise rõngaste jada, võimaldades võrku kokku tõmmata ja sulgeda;
13. „sumpa paigutamine“ – elusa hariliku tuuni paigutamine **veosumbast või mõrrast kasvatamis- või nuumamissumpadesse**;
14. „kalapüügilaev“ – laev, mida kasutatakse hariliku tuuni varude töenduspüügiks;
15. „kalakasvandus“ – geograafiliste koordinaatidega selgelt määratletud mereala, mida kasutatakse mõrdade ja/või seinloodalaevadega püütud hariliku tuuni nuumamiseks või kasvatamiseks. Kalakasvandusel võib kasvandusi olla mitmes asukohas, mis kõik on määratletud geograafiliste koordinaatidega ning mille puhul on hulknurkse rajatise iga punkti laius- ja pikkuskraadid selgelt määratletud;
16. „kasvatamine“ või „nuumamine“ – hariliku tuuni paigutamine kalakasvandustes sumpadesse ning nende järgnev söötmine nuumamise ja üldise biomassi suurendamise eesmärgil;
17. „väljapüük“ – hariliku tuuni tapmine kalakasvanduses või mõrras;
18. „stereoskoopiline kaamera“ – kahe või enama läätsega seade, millel on iga lääts jaoks eraldi pildiaundur või filmikaader, mis võimaldab saada kolmemõõtmelisi kujutisi, eesmärgiga mõõta kala pikkust **ning aidata täpsustada hariliku tuuni isendite arvu ja kaalu**;
19. „väike rannikulaev“ – kalapüügilaev, millel on vähemalt kolm kuni viis järgmist omadust:
 - a) üldpikkus <12 m;
 - b) laev kalastab üksnes lipuliikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes;
 - c) püügireisid kestavad alla 24 tunni;
 - d) meeskonnaliikmete arv on kuni neli inimest; või
 - e) laev kasutab kalastamisel selektiivseid tehnikaid, millel on väiksem keskkonnamõju;
20. „ühine püügioperatsioon“ – kahte või enamit seinerit hõlmav toiming, mille käigus ühe seineri püütud saak loetakse ühe või enama teise seineri saagi hulka kuuluvaks vastavalt varem kokkulepitud jaotamissüsteemile;
21. „aktiivne püük“ – märgib kalapüügilaevaga seoses asjaolu, et laev püüab asjaomasel püügihooajal harilikku tuuni sihtliigina;
22. „hariliku tuuni püügi dokument (BCD)“ – hariliku tuuni kohta koostatav hariliku tuuni püügi dokument;
23. „hariliku tuuni püügi elektrooniline dokument (eBCD)“ – hariliku tuuni kohta koostatav hariliku tuuni püügi elektrooniline dokument;
24. „konventsiooni ala“ – konventsiooni artiklis 1 määratletud geograafiline ala;
25. „ümberlaadimine“ – kõigi või osa kalalaeval olevate kalandustoodete laadimine teisele kalalaevale. Surnud hariliku tuuni laadimist seinloodast, mõrrast või puksiirilt abilaevale ei käsitata siiski ümberlaadimisena;
26. „kontrollüleviimine“ – täiendav üleviimine, mida tehakse kalapüügiga/kalakasvatusega tegeleva ettevõtja või kontrolliasutuste taotluse korral, et kontrollida üleviidavate kalade arvu;
27. „kontrollkaamera“ – stereoskoopiline kaamera ja/või harilik videokaamera käesolevas määruses sätestatud kontrolli tegemiseks;
28. „konventsiooniosaline“ – konventsiooniosaline ja koostööd tegev kolmas riik, kalastus- või muu organisatsioon;
29. „suur triivõngejadalaev“ – triivõngejadalaev, mille kogupikkus on üle 24 meetri;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

30. „üleviimine“ –
- elusa hariliku tuuni üleviimine kalapüügilaeva võrgust veosumpas;
 - elusa hariliku tuuni üleviimine ühest veosumbast teise;
 - elusa hariliku tuuniga sumba üleviimine ühelt puksiirilt teisele;
 - elusa hariliku **tuuniga sumba** üleviimine ühest kalakasvandusest teise või samas kasvanduses **elusa hariliku tuuni** üleviimine ühest sumbast teise;
 - elusa hariliku tuuni üleviimine mõrrast veosumpas, olenemata puksiirlaeva juuresolekust;
31. „käitaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes käitab ettevõtet või kellele kuulub ettevõte, mille tegevus on seotud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise, turustamise, levitamise ning jaemüügi mis tahes etapiga;
32. „püügivahendite rühm“ – ühte ja sama sellist püügivahendit kasutav kalalaevade rühm, millele on eraldatud rühmakvoot;
33. „püügikoormus“ – kalalaeva võimsus, korrutatuna püügil oldud päevade arvuga; **kalalaevade rühma püügikoormus on rühma kõigi laevade püügikoormuste summa;**
34. „vastutav liikmesriik“ – lipuliikmesriik või liikmesriik, kelle jurisdiktsioonis asjaomane kalakasvandus või mõrd asub.

II PEATÜKK

MAJANDAMISMEETMED

Artikkel 6

Kalavarude majandamise meetmetega seotud tingimused

- Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et tagada oma kalapüügilaevade ja mõrdade püügikoormuse vastavus Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres liikmesriigi kasutada olevate hariliku tuuni püügi võimalustega. Liikmesriigi võetavad meetmed hõlmavad vähemalt individuaalsete kvootide kehtestamist oma kalapüügilaevadele, mis on üle 24 meetri pikad ning mis on kantud artikli 26 kohasesse püügiloaga laevade nimekirja.
- Liikmesriigid annavad kalapüügilaevadele juhul, kui laevale määratud individuaalset kvooti peetakse ammendatuks, korralduse suunduda viivitamata kindlaksmääratud sadamasse vastavalt määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklile 35.
- Hariliku tuuni püügil ei ole lubatud prahtimisega seotud toimingud.

Artikkel 7

Väljapüüdmata elusa hariliku tuuni ülekandmine

- Välja püüdmata elusa hariliku tuuni ülekandmist **eelmise aasta püügist kasvanduse piires** võidakse lubada **ainult juhul, kui liikmesriik töötab välja** tugevdatud **kontrollisüsteemi** ning teatab sellest **komisjonile**. See süsteem on artiklis 13 osutatud liikmesriigi inspekteerimiskava lahutamatu osa ning see hõlmab vähemalt **artiklitega 53 ja 61** kehtestatud meetmeid.
- Enne kalapüügihooja algust tagavad kalakasvanduste eest vastutavad liikmesriigid nende elusate harilike tuunide hindamise, kes on üle kantud pärast hulgiväljapüüki nende jurisdiktsioonis olevates kalakasvandustes. Selleks viiakse kõik püügiaasta ülekantud elusad harilikud tuunid, kes **ei olnud** ette nähtud kalakasvandustes hulgiväljapüügiks, teistesse sumpadesse üle, kasutades seejuures stereoskoopilisi kaamerasüsteeme või alternatiivseid meetodeid, tingimusel et vastavalt artiklile 51 on nende puhul tagatud sama täpsuse ja usaldusväärsuse tase. Igal ajal peab olema tagatud täielikult dokumenteeritud jälgitavus. Nende elusate harilike tuunide ülekandmist, kes ei olnud teatud aastatel **hulgiväljapüügiks** ette nähtud, kontrollitakse igal aastal sama menetlusega, riskihindamisel **põhinevate asjakohaste valimite** alusel.
- Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad elusa hariliku tuuni ülekandmise tugevdatud kontrollisüsteemi väljatöötamiseks. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 68 osutatud kontrollimenetlusega.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Artikkel 8

Kasutamata kvootide ülekandmine

Kasutamata kvootide ülekandmine ei ole lubatud.

Artikkel 9

Kvootide ülekandmine

1. Kvoote kantakse üle liidu ja teiste konventsiooniosaliste vahel üksnes asjaomaste liikmesriikide ja/või konventsiooniosaliste eelneval loal. Komisjon teavitab ICCATi sekretariaati kvootide ülekandmisest 48 tundi ette.
2. Kvootide ülekandmine püügivahendite rühmades ning kaaspüügikvootide ja iga liikmesriigi individuaalsete püügikvootide ülekandmine on lubatud tingimusel, et asjaomane liikmesriik teavitab/asjaomased liikmesriigid teavitavad komisjoni nendest ülekandmistest ette, nii et komisjon saab ICCATi sekretariaati teavitada enne ülekandmise toimumist.

Artikkel 10

Kvoodi vähendamised ülepüügi korral

Kui liikmesriikide püük ületab neile eraldatud kvoote ja seda olukorda ei saa määruse (EÜ) nr 1380/2013 artikli 16 lõike 8 kohaste kvoodivahetustega heastada, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikleid 37 ja 105.

Artikkel 11

Iga-aastased püügikavad

1. Iga liikmesriik, kellel on hariliku tuuni kvoot, kehtestab iga-aastase püügikava. See kava sisaldab **kalapüügilaevade ja püügivahendite kohta** vähemalt järgmist teavet:
 - a) igale püügivahendite rühmale eraldatud kvoodid, sealhulgas kaaspüügi kvoodid;
 - b) asjakohasel juhul kvootide eraldamisel ja haldamisel kasutatav meetod;
 - c) meetmed, millega tagatakse individuaalsete kvootide järgimine;
 - d) iga püügivahendite kategooria puhul lubatud püügihooaeg;
 - e) teave määratud sadamate kohta;
 - f) kaaspüügi eeskirjad ning
 - g) selliste **kalapüügilaevade** (v.a põhjatraalerid) arv, mis on pikemad kui 24 m, ja selliste seinerite arv, mida on lubatud Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni puhul kasutada.
2. Liikmesriigid, **kellel on väikesed rannikulaevad, kellel on lubatud püüda harilikku tuuni, eraldavad sellistele laevadele** sektoripõhiseid **erikvoote** ning lisavad sellise eraldamise oma püügikavadesse. Nad lisavad ka täiendavaid meetmeid, et jälgida oma seire-, kontrolli- ja inspekteerimiskavades tähelepanelikult kvootide kasutamist kõnealuse laevastiku poolt. Liikmesriigid võivad lõikes 1 osutatud parameetrite alusel anda erinevale hulgale laevadele loa kasutada täielikult ära nende püügivõimalused.
3. Portugal ja Hispaania võivad eraldada sektoripõhiseid kvoote söödaga õngelaevadele, mis tegutsevad Assoori saarestikku, Madeirat ja Kanaari saari ümbritsevates liidu vetes. Sektoripõhine kvoot lisatakse nende iga-aastasesse püügikavadesse ning nende iga-aastases seire-, kontrolli- ja inspekteerimiskavades osutatakse selgelt kvoodi kasutamise järelevalve meetmed.
4. Kui liikmesriigid eraldavad sektoripõhiseid kvoote kooskõlas lõikega 2 või 3, siis püügivõimaluste jaotamist käsitlevas kehtivas liidu õigusaktis määratletud minimaalse kvoodi (viis tonni) nõuet ei kohaldata.
5. Asjaomane liikmesriik edastab iga-aastases püügikavas tehtud mis tahes muudatused komisjonile vähemalt kolm tööpäeva enne selle püügioperatsiooni alustamist, millega muudatus on seotud. Komisjon edastab muudatuse ICCATi sekretariaadile vähemalt üks tööpäev enne selle püügioperatsiooni alustamist, millega muudatus on seotud.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Artikkel 12

Kalapüügivõimaluste jaotamine

Kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 17 kasutavad liikmesriigid neile eraldatud kalapüügivõimaluste jaotamisel läbipaistvaid ja objektiivseid kriteeriume, sealhulgas selliseid, mis on keskkonnaalast, sotsiaalset või majanduslikku laadi, ning **jaotavad** riigi kvoteid mitmesuguste laevastiku osade vahel **õiglaselt**, pöörates eritähelpanu traditsioonilisele ja väikesemahulisele kalapüügile, ning **pakuvad** stiimuleid neile liidu kalalaevadele, kes kasutavad selektiivseid püügivahendeid või keskkonda vähem mõjutavaid püügitehnikaid.

Artikkel 13

Iga-aastased püügivõimsuse haldamise kavad

Iga liikmesriik, kellel on hariliku tuuni kvoot, kehtestab iga-aastase püügivõimsuse haldamise kava. Selles kavas kohandavad liikmesriigid kalapüügilaevade **ja mõrdade** arvu viisil, millega tagatakse püügivõimsuse vastavus püügivõimalustele, mis on asjaomasel kvoodiperioodil kalapüügilaevadele **ja mõrdadele** eraldatud. Liikmesriigid kohandavad püügivõimalusi vastavalt püügivõimaluste jaotamist käsitlevas kehtivas liidu õigusaktis määratletud parameetritele. Seinoodalaevade püügivõimsuse kohandamisel **liidus** piiratakse maksimaalselt 20 % kõikumisega võrreldes 2018. aasta püügivõimsuse lähtetasemega.

Artikkel 14

Iga-aastased inspekteerimiskavad

Iga liikmesriik, kellel on hariliku tuuni kvoot, kehtestab iga-aastase inspekteerimiskava, eesmärgiga tagada vastavus käesolevale määrusele. Liikmesriigid esitavad komisjonile oma vastavad kavad. Need kavad koostatakse kooskõlas järgmisega:

- a) määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 95 kohaselt hariliku tuuni püügiks loodud kontrolli ja inspekteerimise eriprogrammi eesmärgid, prioriteedid ja kord, samuti inspekteerimise kriteeriumid;
- b) määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 46 kohaselt loodud riiklik kontrollimeetmete programm seoses hariliku tuuniga.

Artikkel 15

Iga-aastased kalakasvatamise majandamiskavad

1. Iga liikmesriik, kellel on hariliku tuuni kvoot, kehtestab iga-aastase kalakasvatamise majandamiskava.
2. Liikmesriigid tagavad iga-aastases kalakasvatamise majandamiskavas, et kasvandustesse viidud kogus ja kasvatamise koguvõimsus vastavad kasvatamiseks olemasoleva hariliku tuuni hinnangulisele kogusele.
3. Liikmesriigid piiravad oma tuuni kasvatamise võimsust, piirdudes nende kalakasvanduste koguvõimsusega, mis olid kantud ICCATi hariliku tuuni kasvanduste registrisse või millele oli antud luba ja millest oli ICCATile teatatud 2018. aastal.
4. Loodusest püütud hariliku tuuni maksimaalne kogus, mille liikmesriigi kalakasvandused vastu võtavad, piirdub selliste kasvandustesse viidud kogustega, mis on registreeritud ICCATi hariliku tuuni kasvanduste registris ja millest liikmesriigi kalakasvandused olid ICCATile 2005., 2006., 2007. või 2008. aastal teatanud.
5. Kui liikmesriigil on vaja suurendada loodusest püütud ja kasvandustes vastu võetud hariliku tuuni maksimaalset kogust oma ühes või mitmes tuunikasvanduses, peab see suurendamine olema vastavuses sellele liikmesriigile eraldatud kalapüügivõimalustega **ja** elusa hariliku tuuni impordiga **teisest liikmesriigist või lepinguosalisest riigist**.
6. Kalakasvanduste eest vastutavad liikmesriigid tagavad, et teadlastel, kellele alaline uuringute ja statistikakomitee on teinud ülesandeks teha nuumamisperioodil kindlaks kasvukiirus, oleks juurdepääs kalakasvandustele ning et neid abistataks nende ülesannete täitmisel.
7. **Vajaduse korral esitavad liikmesriigid komisjonile iga aasta 15. maiks muudetud kalakasvatamise majandamiskavad.**

Artikkel 16

Iga-aastaste kavade esitamine

1. Iga aasta 31. jaanuariks edastab liikmesriik, kellel on hariliku tuuni kvoot, komisjonile järgmised kavad:
 - a) Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres harilikku tuuni püüdvate kalapüügilaevade ja mõrdade iga-aastane artikli 11 kohaselt kehtestatud püügikava;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- b) artikli 13 kohaselt kehtestatud iga-aastane püügivõimsuse haldamise kava;
- c) artikli 14 kohaselt kehtestatud iga-aastane inspekteerimiskava ning
- d) artikli 15 kohaselt kehtestatud kalakasvatamise majandamiskava.

2. Komisjon kogub lõikes 1 osutatud kavad kokku ja kasutab neid liidu iga-aastase püügikava koostamiseks. Komisjon edastab liidu kava ICCATi sekretariaadile iga aasta 15. veebruariks, et ICCAT saaks seda arutada ja selle heaks kiita.

3. Kui liikmesriik ei esita komisjonile mõnda lõikes 1 osutatud kava **selles lõikes osutatud tähtjaks**, võib komisjon otsustada **edastada** liidu kava ICCATi sekretariaadile ilma asjaomase liikmesriigi kavadeta. **Asjaomase liikmesriigi taotlusel püüab komisjon võtta arvesse üht lõikes 1 osutatud kava, mis on esitatud pärast selles lõikes sätestatud tähtaega, kuid enne lõikes 2 sätestatud tähtaega. Kui liikmesriigi esitatud kava ei vasta käesoleva määruse sätetele, mis on seotud iga-aastaste püügi-, püügivõimsuse, inspekteerimis- ja kalakasvatuskavadega, või sisaldab rasket viga, mille tõttu võib ICCATi komisjon liidu aastakava mitte heaks kiita, võib komisjon otsustada edastada liidu aastakava ICCATi sekretariaadile ilma asjaomase liikmesriigi kavadeta. Komisjon teavitab asjaomast liikmesriiki nii kiiresti kui võimalik ja püüab lisada kõik selle liikmesriigi esitatud muudetud kavad liidu kavas või liidu kava muudatustesse, tingimusel et need vastavad käesoleva määruse sätetele, mis on seotud iga-aastaste püügi-, püügivõimsuse, inspekteerimis- ja kalakasvatuskavadega.**

III PEATÜKK

TEHNILISED MEETMED

Artikkel 17

Püügihooaeg

1. Atlandi ookeani idaosas ja Vahemerel on hariliku tuuni püük seinloodaga lubatud 26. maist 1. juulini.
2. **Erandina lõikest 1 võivad Küpros ja Kreeka taotleda artiklis 11 osutatud iga-aastastes püügikavades, et Vahemere idaosas (FAO püügipiirkonnad 37.3.1 ja 37.3.2) lubataks hariliku tuuni püüki nende lipu all sõitvate seinloodalaevadega 15. maist kuni 1. juulini.**
3. Erandina lõikest 1 võib Horvaatia taotleda artiklis 11 osutatud iga-aastastes püügikavades, et Aadria merel (FAO püügipiirkond 37.2.1) lubataks hariliku tuuni püüki kasvatamise eesmärgil tema lipu all sõitvate seinloodalaevadega kuni 15. juulini.
4. Erandina lõikest 1, kui liikmesriik esitab komisjonile tõendid selle kohta, et seoses **ilmastikutingimustega** ei saanud mõned tema seinloodalaevad, mis püüavad harilikku tuuni Atlandi ookeani idaosas ja Vahemerel, kasutada aasta jooksul oma tavapäraseid püügipäevi, võib see liikmesriik **otsustada olukorrast mõjutatud konkreetsete seinloodalaevade jaoks lõikes 1 osutatud püügihooaega pikendada kaotatud päevade arvu võrra, kuid mitte rohkem kui 10 päeva**. Asjaomased laevad ja ühise püügioperatsiooni puhul kõik seonduvad laevad peavad püügi mittetoimumist nõuetekohaselt põhjendama ilmateadete ja laevaseiresüsteemi asukohaandmete abil.
5. Hariliku tuuni püük suurte pelaagiliste õngejadalaevadega on lubatud Atlandi ookeani idaosas ja Vahemerel 1. jaanuarist kuni 31. maini.
6. Liikmesriigid kehtestavad oma iga-aastastes püügikavades kalalaevastiku (v.a seinloodalaevad ja suured pelaagilised õngejadalaevad) jaoks lubatud püügi hooajad.

Artikkel 18

Lossimiskohustus

Käesoleva peatüki sätete kohaldamine ei piira määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15, sealhulgas vastavate erandite kohaldamist.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Artikkel 19

Kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõt

1. Keelatud on püüda, pardal hoida, ümber laadida, lossida, transportida, säilitada, müüa, müügiks välja panna või pakkuda harilikku tuuni, sealhulgas kaaspüügi või harrastuskalapüügi käigus saadud harilikku tuuni, mis kaalub alla 30 kg või mille pikkus ninamiku tipust kuni sabauime keskmiste kiirte alguseni on alla 115 cm.
2. Erandina lõikest 1 kohaldatakse hariliku tuuni suhtes varude kaitseks kehtestatud alammõõtu 8 kg või 75 cm ninamiku tipust kuni sabauime keskmiste kiirte alguseni järgmise püügi puhul:
 - a) Atlandi ookeani idaosast söödaga õngelaevade ja lantpüügilaevadega püütud harilik tuun;
 - b) Vahemerest rannalähedase väikesemahulise püügi käigus söödaga õngelaevadega, õngejadalaevadega ja käsiõngelaevadega värske kalana püütud harilik tuun; ning
 - c) harilik tuun, kelle on kasvatamise eesmärgil Aadria merest püüdnud Horvaatia lipu all sõitvad laevad.
3. Lõikes 2 osutatud erandi suhtes kohaldatavad eritingimused on sätestatud I lisas.
4. Liikmesriigid annavad kalapüügiloa laevadele, mis kalastavad I lisa punktides 2 ja 3 osutatud erandi alusel. Asjaomased laevad kantakse artiklis 26 osutatud kalapüügilaevade nimekirja.
5. Käesolevas artiklis kehtestatud alammõõdust väiksemad kalad, kes heidetakse tagasi surnuna, arvatakse liikmesriigi kvoodist maha.

Artikkel 20

Kehtestatud alammõõdust väiksema kala juhupüük

1. Erandina artikli 19 lõikest 1 on kõigil harilikku tuuni aktiivselt püüdvatel püügilaevadel ja mõrdadel lubatud juhupüügina püüda **arvuliselt** kuni 5 % ulatuses harilikku tuuni, kes kaalub vahemikus 8–30 kg, või kelle pikkus ninamiku tipust kuni sabauime keskmiste kiirte alguseni on 75–115 cm.
2. Lõikes 1 osutatud 5 % osatähtsus arvutatakse hariliku tuuni kogusaagi põhjal, mis on laeva pardal või mõrras mis tahes ajal pärast iga püügioperatsiooni.
3. Juhupüügi saak arvatakse kalapüügilaeva või mõrra eest vastutava liikmesriigi kvoodist maha.
4. Kehtestatud alammõõdust väiksema hariliku tuuni juhupüügi suhtes kohaldatakse artikleid 31, 33, 34 ja 35.

Artikkel 21

Kaaspüük

1. Iga liikmesriik näeb oma kvoodi piires hariliku tuuni kaaspüügiks ette erikvoodi ja teavitab sellest komisjoni oma püügikava esitamisel.
2. Artiklis 11 osutatud iga-aastases püügikavas määratletakse selgelt lubatud kaaspüügi tase, mis ei ületa iga püügreisi lõpus 20 % pardal olevast saagist, ja meetodika, mida kasutatakse kaaspüügi arvutamiseks pardal oleva kogusaagi suhtes. Kaaspüügi protsenti võib arvutada kaaluna või isendite arvuna. Isendite arvul põhinevat arvutamist kohaldatakse üksnes ICCATi majandatava tuuni ja tuunilaadsete liikide puhul. Väikestele rannikulaevadele lubatud kaaspüügi taset võib arvutada aasta kaupa.
3. Pardal hoitud või vette tagasi heidetud surnud hariliku tuuni kogu kaaspüük arvatakse maha lipuliikmesriigi kvoodist ning see registreeritakse ja sellest teavitatakse komisjoni vastavalt artiklitele 31 ja 32.
4. Liikmesriikide puhul, kellel ei ole hariliku tuuni kvooti, arvatakse asjaomane kaaspüük maha liidu erikvoodist hariliku tuuni kaaspüügi jaoks, mis on kehtestatud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 43 lõikega 3 ja määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 16.
5. Kui liikmesriigile eraldatud kogukvoot on ära kasutatud, ei ole **selle riigi lipu all sõitvatele laevadele** hariliku tuuni püük lubatud ning liikmesriik võtab vajalikud meetmed kaaspüügina püütud hariliku tuuni vette tagasi laskmise tagamiseks. **Kui ELi toimimise lepingu artikli 43 lõike 3 ja määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 16 kohaselt kehtestatud liidu hariliku tuuni kaaspüügi erikvoot on ammendatud, ei lubata liikmesriikide lipu all sõitvatel laevadel püüda harilikku tuuni ilma hariliku tuuni püügikvoodita ning need liikmesriigid peavad võtma** vajalikud meetmed kaaspüügina püütud hariliku tuuni vette tagasi laskmise tagamiseks. **Neil juhtudel** on surnud hariliku tuuni töötlemine ja turustamine keelatud ning kogu asjaomane saak registreeritakse. Liikmesriigid esitavad igal aastal kaaspüügina saadud selliste surnud hariliku tuuni koguste

Kolmapäev, 28. aprill 2021

kohta teabe komisjonile, kes edastab selle teabe ICCATi sekretariaadile.

6. Laevad, kes harilikku tuuni aktiivselt ei püüa, eraldavad kõik pardal hoitud hariliku tuuni kogused muudest liikidest, et võimaldada kontrolliasutustel kontrollida käesoleva artikli järgimist. Sellise kaaspüügi võib turustada, kui neile on lisatud hariliku tuuni püügi elektrooniline dokument.

Artikkel 22

Õhusõidukite kasutamine

Keelatud on mis tahes õhusõidukite, sealhulgas lennukite, helikopterite või mis tahes liiki mehitamata õhusõidukite kasutamine hariliku tuuni otsimiseks.

IV PEATÜKK

HARRASTUSKALAPÜÜK

Artikkel 23

Erikvoot harrastuskalapüügiks

1. Iga liikmesriik, kellel on hariliku tuuni püügi kvoot, reguleerib harrastuspüüki, eraldades harrastuskalapüügiks erikvoote. Sellisel eraldamisel võetakse arvesse võimalikke surnud harilikke tuune, sealhulgas püüa-ja-vabasta-kalastamisviisi raamistikus. Liikmesriigid teavitavad oma püügikavade edastamisel komisjoni harrastuskalapüügiks eraldatud kvootidest.

2. Surnud hariliku tuuni püügist teatatakse ning see arvatakse liikmesriigi kvoodist maha.

Artikkel 24

Eritingimused harrastuskalapüügiks

1. Kõik liikmesriigid, kellel on **harrastuskalapüügiks eraldatud** hariliku tuuni püügi kvoot, reguleerivad harrastuspüüki, väljastades harrastuskalapüügiga tegelevatele laevadele kalapüügiload. **ICCATi** taotlusel teevad liikmesriigid **komisjonile** kättesaadavaks nende harrastuskalapüügiga tegelevate laevade nimekirja, millele on antud kalapüügiluba **hariliku tuuni püügiks**. Loetelu, **mille komisjoni elektrooniliselt ICCATile esitab**, peab sisaldama **iga laeva kohta** järgmist teavet:

a) laeva nimi;

b) registrinumber;

c) ICCATi registri number (kui on);

d) võimalik varasem nimi ning

e) omaniku (omanike) ja käitaja(te) nimi ja aadress.

2. Harrastuskalapüügi käigus on keelatud püüda, pardal hoida, ümber laadida või lossida rohkem kui ühte harilikku tuuni laeva kohta päevas.

3. Harrastuskalapüügil püütud hariliku tuuni turustamine on keelatud.

4. Liikmesriik registreerib harrastuskalapüügi saagi andmed, sealhulgas iga hariliku tuuni kaalu ja **võimaluse korral** pikkuse, ja edastab eelmise aasta andmed komisjonile iga aasta 30. juuniks. Komisjon edastab selle teabe ICCATi sekretariaadile.

5. Liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et võimalikult suurel määral tagada harrastuskalapüügi käigus elusana püütud hariliku tuuni, eriti noorkalade merre tagasilaskmine. Iga harilik tuun lossitakse tervikuna, lõpusteta ja/või roogituna.

Artikkel 25

Püüdmine, märgistamine ja tagasilaskmine

1. Erandina artikli 23 lõikest 1 võivad liikmesriigid, kes lubavad Atlandi ookeani kirdeosas üksnes **sportlikuks kalapüügiks** kasutatavate laevadega tehtavat püüa-ja-vabasta-kalastamisviisi, lubada sellistel **sportliku kalapüügi** laevadel püüda piiratud arvil harilikke tuune nende märgistamiseks ja tagasilaskmiseks, ilma et neile peaks eraldama erikvoodi. Need laevad tegutsevad teadusuuringute programmi kuuluva teadusasutuse teadusprojekti raames. Projekti tulemustest teatatakse lipuliikmesriigi asjaomastele asutustele.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

2. ICCATi teadusprogrammi raames teadusuuringutes osalevate laevade tegevust ei käsitata lõikes 1 osutatud püügi, märgistamis- ja vabastamistegevusena.
3. Liikmesriigid, kes lubavad püüdmist, märgistamist ja vabastamist,
 - a) esitavad sellise tegevuse ja selle suhtes kohaldatavate meetmete kirjelduse artiklites 12 ja 15 osutatud püügi- ja inspekteerimiskavade lahutamatu osana;
 - b) seiravad hoolikalt asjaomaste laevade tegevust, tagamaks, et need järgivad käesoleva määruse sätteid;
 - c) tagavad, et märgistamise ja vabastamisega tegelevad koolitatud töötajad, et tagada isendite võimalikult suur ellujäämus, ning
 - d) esitavad kord aastas komisjonile aruande teostatud teadustegevuse kohta, tehes seda vähemalt 50 päeva enne alalise uuringute ja statistikakomitee järgmise aasta koosolekut. Komisjon edastab selle aruande ICCATi sekretariaadile 60 päeva enne alalise uuringute ja statistikakomitee järgmise aasta koosolekut.
4. Igast harilikust tuunist, kes püüdmise, märgistamise ja vabastamise käigus sureb, teatatakse ja need arvatakse lipuliikmesriigi kvoodist maha.

V PEATÜKK
KONTROLLIMEETMED

1. JAGU
LAEVADE JA MÕRDADE NIMEKIRJAD JA REGISTRID

Artikkel 26
Laevade nimekirjad ja registrid

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal kuu aega enne loa kehtivusaja algust elektrooniliselt järgmiste laevade nimekirja ICCATi andmete ja teabe esitamise juhistes⁽²⁶⁾ ette nähtud vormingus:
 - a) kõigi nende kalapüügilaevade nimekiri, millel on luba aktiivselt püüda harilikku tuuni, ning
 - b) kõigi teiste selliste kalalaevade nimekiri, mis on ette nähtud hariliku tuuni varude ärieesmärgil kasutamiseks.Komisjon saadab selle teabe ICCATi sekretariaadile 15 päeva enne püügioperatsiooni alustamist, nii et need laevad saab kanda ICCATi püügiloaga laevade registrisse ja asjakohasel juhul ka ICCATi registrisse, mis sisaldab 20meetriste kogupikkusega või pikemaid kalalaevu, millel on lubatud tegutseda konventsiooni alal.
2. Kalendriaasta jooksul võib kalalaev kuuluda mõlemasse lõikes 1 osutatud nimekirja, tingimusel et ta ei ole korraga mõlemas nimekirjas.
3. Teave käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b osutatud kalalaevade kohta peab sisaldama laeva nime ja liidu laevastikuregistri numbrit (CFR), nagu on määratletud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2017/218⁽²⁷⁾ I lisas.
4. Komisjon ei aktsepteeri andmete tagasiulatuvat esitamist.
5. Lõigetes 1 ja 3 osutatud nimekirjades edasiste muudatuste tegemine kalendriaasta jooksul on lubatud üksnes juhul, kui teatatud laeval ei ole võimalik püügis osaleda seaduslikult põhjendatud funktsionaalsetel põhjustel või vääramatu jõu tõttu. Sellisel juhul teavitab asjaomane liikmesriik nimetatud asjaolust viivitamatult komisjoni ning esitab:
 - a) täielikud andmed kalalaeva(de) kohta, millega kavatsetakse seda laeva asendada, ning

⁽²⁶⁾ <https://www.iccat.int/en/SubmitCOMP.html>

⁽²⁷⁾ Komisjoni 6. veebruari 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/218 liidu kalalaevastikuregistri kohta (ELT L 34, 9.2.2017, lk 9).

Kolmapäev, 28. aprill 2021

b) põhjaliku aruande asendamise põhjuste kohta ning mis tahes asjakohased täiendavad dokumendid või viited.

6. Vajaduse korral muudab komisjon asjaomase aasta jooksul teavet lõikes 1 osutatud laevade kohta, esitades ajakohastatud teabe ICCATi sekretariaadile vastavalt määruse (EL) 2017/2403 artikli 7 lõikele 6.

*Artikkel 27**Laevade kalapüügiload*

1. Liikmesriigid annavad kalapüügiloa laevadele, mis on kantud ühte artikli 26 lõigetes 1 ja 5 kirjeldatud nimekirja. Kalapüügiload peavad sisaldama vähemalt VII lisas sätestatud teavet ning need väljastatakse selles lisas ettenähtud vormis. Liikmesriigid tagavad, et kalapüügiloal sisalduv teave on täpne ning kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega.

2. Ilma et see piiraks artikli 21 lõike 6 kohaldamist, käsitatakse artikli 26 lõikes 1 osutatud ICCATi registritesse kandmata liidu kalalaevu sellisel, et neil ei ole luba Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres harilikku tuuni püüda, pardale jätta, ümber laadida, transportida, üle viia, töödelda või lossida.

3. Kui laevadele määratud individuaalne kvoot loetakse ammendatuks, tunnistab lipuliikmesriik laevale väljastatud hariliku tuuni kalapüügiloa kehtetuks ja võib laevalt nõuda, et see suunduks viivitamata tema määratud sadamasse.

*Artikkel 28**Tuunipüügiiloaga mõrdade nimekirjad ja registrid*

1. Iga liikmesriik saadab oma püügikavade osana komisjonile elektrooniliselt nimekirja mõrdadest, millega võib kalapüügiloa alusel püüda Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres harilikku tuuni. Komisjon saadab selle teabe ICCATi sekretariaadile, et see saaks kõnealused mõrrad kanda ICCATi selliste mõrdade registrisse, millega lubatakse püüda harilikku tuuni.

2. Liikmesriigid annavad kalapüügiloa mõrdadele, mis on kantud lõikes 1 osutatud nimekirja. Kalapüügiload peavad sisaldama vähemalt VII lisas sätestatud teavet ning olema selles lisas ettenähtud vormis. Liikmesriigid tagavad, et kalapüügiloal sisalduv teave on täpne ning kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega.

3. Liidu mõrdu, mis ei ole kantud ICCATi hariliku tuuni püügi loaga mõrdade registrisse, käsitatakse sellisel, et neil ei ole lubatud püüda Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres harilikku tuuni. Nende mõrdadega püütud harilikku tuuni on keelatud pardal hoida, ümber laadida, sumpadesse paigutada ja lossida.

4. Kui mõrdadele määratud individuaalne kvoot loetakse ammendatuks, tühistab lipuliikmesriik neile väljastatud hariliku tuuni püügiloa.

*Artikkel 29**Püügioperatsioon käsitlev teave*

1. Iga aasta 15. juuliks edastab iga liikmesriik komisjonile üksikasjaliku teabe hariliku tuuni saagi kohta Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres eelmisel aastal. Komisjon edastab selle teabe ICCATile iga aasta 31. juuliks. See teave hõlmab järgmist:

a) iga kalapüügilaeva nimi ja ICCATi number;

b) iga kalapüügilaeva loa (lubade) kehtivusaeg;

c) iga kalapüügilaeva kogusaak, sealhulgas ka siis, kui saak oli loa (lubade) kogu kehtivusaja vältel null;

d) iga kalapüügilaeva püügipäevade koguarv Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres loa (lubade) kogu kehtivusaja vältel; ning

e) kogusaak väljaspool loa kehtivusaega (kaaspüük).

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile selliste nende lipu all sõitvate kalalaevade kohta, millel ei olnud luba aktiivselt püüda Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres harilikku tuuni, aga mis püüdsid harilikku tuuni kaaspüügina, järgmise teabe:

a) laeva nimi ja ICCATi number või kui laev ei ole ICCATis registreeritud, siis selle riiklik registrinumber, ning

Kolmapäev, 28. aprill 2021

b) hariliku tuuni kogusaak.

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni laevadest, mis ei ole hõlmatud lõigetega 1 ja 2 ning mille kohta teatakse või mille puhul oletatakse, et nendega on püütud Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres harilikku tuuni. Kohe, kui vastav teave on olemas, edastab komisjon selle ICCATi sekretariaadile.

Artikkel 30

Ühised püügioperatsioonid

1. Ühiseid püügioperatsioone hariliku tuuni püügiks lubatakse ainult siis, kui asjaomane lipuliikmesriik annab või asjaomased lipuliikmesriigid annavad osalevatele laevadele selleks loa. Püügiloa saamiseks peavad igal seinnodalaeval olema hariliku tuuni püügiks vajalikud vahendid ja individuaalne kvoot ning ta peab järgima artiklis 32 sätestatud aruandluskohustusi.

2. Ühisele püügioperatsioonile eraldatud kvoot võrdub osalevatele seinnodalaevadele eraldatud kvootide summaga.

3. Liidu seinnodalaevadel ei lubata osaleda ühistes püügioperatsioonides teiste konventsiooniosaliste seinnodalaevadega.

4. Ühistes püügioperatsioonides osalemise loa taotlus on sätestatud IV lisas. Iga liikmesriik võtab vajalikke meetmeid, et saada ühistes püügioperatsioonides osaleva(te)lt seinnodalaeva(de)lt järgmist teavet:

a) taotletav ühistes püügioperatsioonides osalemise loa kehtivusaeg;

b) püügioperatsioonis osalevate ettevõtjate andmed;

c) laevade individuaalsed kvoodid;

d) püütud saagi laevade vahel jaotamise süsteem ning

e) teave sihtkohaks olevate kalakasvanduste kohta.

5. Vähemalt kümme päeva enne ühise püügioperatsiooni algust edastab iga liikmesriik komisjonile lõikes 4 osutatud teabe IV lisas ettenähtud vormis. Komisjon edastab selle teabe ICCATi sekretariaadile ja teiste ühisoperatsioonis osalevate laevade lipuriikidele vähemalt viis päeva enne püügioperatsiooni algust.

6. Vääramatu jõu korral ei kohaldata lõikes 5 sätestatud tähtaegu sihtkohaks olevaid kalakasvandusi puudutava teabe suhtes. Sellistel juhtudel edastavad liikmesriigid komisjonile sellise ajakohastatud teabe niipea kui võimalik, lisades vääramatu jõu moodustavate sündmuste kirjelduse. Komisjon edastab selle teabe ICCATi sekretariaadile.

2. JAGU

PÜÜGI DOKUMENTEERIMINE

Artikkel 31

Dokumenteerimisnõuded

1. Liidu kalapüügilaeva kapten peab oma püügioperatsioonide kohta püügipäevikut kooskõlas määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklitega 14, 15, 23 ja 24 ning käesoleva määruse II lisa A jaoga.

2. Liidu puksiiride, abilaevade ja kalatöötlemislaevade kaptenid registreerivad oma tegevuse vastavalt II lisa B, C ja D jaos sätestatud nõuetele.

Artikkel 32

Kapteni ja mõrra käitaja edastatavad püügiaruanded

1. **Aktiivse püügiga tegelevate** liidu kalapüügilaevade kaptenid edastavad oma lipuliikmesriikidele elektrooniliselt igapäevased püügiaruanded kogu ajavahemiku vältel, millal neil on lubatud püüda harilikku tuuni. Need aruanded ei ole kohustuslikud sadamas seisvatele laevadele, välja arvatud juhul, kui need osalevad ühises püügioperatsioonis. Aruannete andmed võetakse püügipäevikutest ja need hõlmavad kuupäeva, kellaaega, asukohta (pikkus- ja laiuskraad) ning konventsiooni alal püütud harilike tuunide kaalu ja arvu, sealhulgas vabaks lastud ja surnuna tagasi heidetud kalade arvu. Kaptenid esitavad aruanded III lisas ettenähtud **või liikmesriigi nõutud** vormis.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

2. Seinnoodalaevade kaptenid koostavad lõikes 1 osutatud igapäevased aruanded iga püügioperatsiooni kohta, sealhulgas operatsioonide kohta, mille saak oli null. Laeva kapten või tema volitatud esindaja edastab aruanded eelmise päeva kohta oma lipuliikmesriigile hiljemalt kl 9.00 Greenwichi aja järgi.
3. Mörrakäitajad või nende volitatud esindajad, kes püüavad aktiivselt harilikku tuuni, koostavad iga päev aruanded, mille nad peavad esitama oma lipuliikmesriikidele elektrooniliselt iga 48 tunni järel kogu ajavahemiku vältel, millal neil on lubatud harilikku tuuni püüda. Need aruanded sisaldavad mõrra ICCATi registrinumbrit, püügi kuupäeva ja kellaega, püütud harilike tuunide kaalu ja arvu, sealhulgas nullpüüki ning vabaks lastud ja surnuna tagasi heidetud kalade arvu. Nad esitavad selle teabe III lisas ettenähtud vormis.
4. Seinnoodalaevadest erinevate kalapüügilaevade kaptenid esitavad oma lipuliikmesriikidele lõikes 1 osutatud aruanded hiljemalt teisipäeval kl 12.00 Greenwichi aja järgi eelmise nädala kohta, mis lõppes pühapäeval.

3. JAGU**LOSSIMINE JA ÜMBERLAADIMINE****Artikkel 33****Määratud sadamad**

1. Iga liikmesriik, kellele on eraldatud hariliku tuuni kvoot, määrab sadamad, kus on lubatud harilikku tuuni lossida või ümber laadida. Teave määratud sadamate kohta lisatakse artiklis 11 osutatud iga-aastasessse püügikavasse. Liikmesriik teavitab komisjoni viivitamata mis tahes muudatustest määratud sadamaid puudutavas teabes. Komisjon edastab selle teabe viivitamata ICCATi sekretariaadile.
2. Selleks et sadama saaks nimetada määratud sadamaks, tagab sadamaliikmesriik, et täidetud on järgmised tingimused:
 - a) kehtestatud on lossimis- ja ümberlaadimisajad;
 - b) kehtestatud on lossimis- ja ümberlaadimiskohad ning
 - c) kehtestatud on inspekteerimis- ja järelevalvemenetlused, millega tagatakse täielik inspekteerimine kõigil lossimis- ja ümberlaadimisaegadel ning kõigis lossimis- ja ümberlaadimiskohtades vastavalt artiklile 35.
3. Atlandi ookeani idaosast ja Vahemerest püütud harilikku tuuni on keelatud püügilaevadelt ning ka kalatöötlemis- ja abilaevadelt mis tahes koguses ümber laadida või lossida mujal kui konventsiooniosaliste ja liikmesriikide määratud sadamates. Erandina võib mõrrast/sumbast väljapüütud surnud hariliku tuuni viia abilaevaga kalatöötlemislaevale, kui seda tehakse kontrolliasutuse juuresolekul.

Artikkel 34**Lossimise eelteade**

1. Määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklit 17 kohaldatakse artiklis 26 osutatud laevade nimekirja kantud 12meetrise või suurema kogupikkusega liidu kalalaevade kaptenite suhtes. Määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 17 kohane eelteade saadetakse selle liikmesriigi (sealhulgas lipuliikmesriigi) või konventsiooniosalise pädevale asutusele, kelle sadamat või lossimisrajatist nad soovivad kasutada.
2. Enne sadamasse sisenemist edastavad artiklis 26 osutatud laevade nimekirja kantud alla 12meetrise kogupikkusega liidu kalalaevade, aga ka kalatöötlemis- ja abilaevade kaptenid või nende esindajad hiljemalt neli tundi enne eeldatavat sadamasse saabumise aega selle liikmesriigi (sealhulgas lipuliikmesriigi) või konventsiooniosalise pädevale asutusele, kelle sadamat või lossimisrajatist nad soovivad kasutada, vähemalt järgmise teabe:
 - a) eeldatav saabumisaeg;
 - b) pardale jäetud hariliku tuuni hinnanguline kogus;
 - c) teave geograafilise piirkonna kohta, kus saak püüti;
 - d) kalalaeva pardatähis ja nimi.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

3. Kui liikmesriikidel on kohaldatava liidu õigusakti alusel õigus kohaldada lühemat teatamise tähtaega kui neli tundi enne hinnangulist saabumisaega, võib pardale jäetud hariliku tuuni hinnangulise koguse teatada sellisel kohaldataval saabumiseelse teavitamise ajal. Kui püügipiirkond on sadamast vähem kui nelja tunni kaugusel, võib pardale jäetud hariliku tuuni hinnangulisi koguseid muuta ükskõik millal enne sadamasse saabumist.
4. Sadamaliikmesriigi ametiasutused registreerivad kõik jooksval aastal saadud eelteatised.
5. Sadamaliikmesriikide asjakohased kontrolliasutused kontrollivad liidus kõiki lossimisi ja teatavat osa kontrollitakse riskihindamise süsteemi põhjal, milles võetakse arvesse kvoote, laevastiku suurust ja püügikoormust. Liikmesriik esitab üksikasjad oma vastuvõetud kontrollisüsteemi kohta artiklis 14 osutatud iga-aastases inspekteerimiskavas.
6. Liidu kalapüügilaeva kapten (olenemata laeva pikkusest) esitab 48 tunni jooksul pärast lossimise lõpuleviimist lossimisdeklaratsiooni selle liikmesriigi või konventsiooniosalise pädevale asutusele, kus lossimine toimub, ja oma lipuliikmesriigile. Kalapüügilaeva kapten vastutab deklaratsiooni täielikkuse ja täpsuse eest ning kinnitab seda. Lossimisdeklaratsioonis märgitakse vähima nõutava teabena hariliku tuuni lossitud kogus ja püügipiirkond, kust see püüti. Kõik lossitud kogused kaalutakse. Sadamaliikmesriik saadab 48 tunni jooksul pärast lossimise lõppu teate lossimise kohta lipuliikmesriigi või konventsiooniosalise ametiasutusele.

Artikkel 35

Ümberlaadimine

1. Merel ümberlaadimine liidu kalalaevadelt, mille pardal veetakse harilikku tuuni, või kolmandate riikide laevadelt liidu vetes on igal juhul keelatud.
2. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2017/2107 artikli 52 lõigetes 2 ja 3, artiklis 54 ja artiklis 57 sätestatud nõuete kohaldamist, võivad kalalaevad püütud harilikku tuuni **ümber laadida** ainult käesoleva määruse artiklis 33 osutatud määratud sadamates.
3. Vastuvõtva kalalaeva kapten või tema esindaja esitab vähemalt 72 tundi enne hinnangulist saabumisaega vastava sadamariigi asjaomasele ametiasutusele V lisas ettenähtud ümberlaadimisdeklaratsiooni vormil loetletud teabe. Mis tahes ümberlaadimine nõuab asjaomase ümberlaadiva kalalaeva lipuliikmesriigi või lipuriigist konventsiooniosalise eelnevat luba. Lisaks teatab kalalaeva kapten ümberlaadimise ajal oma lipuliikmesriigile või konventsiooniosalisele V lisas nõutud kuupäevad.
4. Sadamaliikmesriik inspekteerib vastuvõtvat laeva selle saabumisel ning kontrollib ümberlaadimistoiminguga seotud koguseid ja dokumente.
5. Liidu kalalaevade kaptenid täidavad ja esitavad oma lipuliikmesriikidele ICCATi ümberlaadimisdeklaratsiooni 15 päeva jooksul pärast ümberlaadimise lõpuleviimist. Ümberlaadivate kalalaevade kaptenid täidavad V lisa kohase ICCATi ümberlaadimisdeklaratsiooni. Ümberlaadimisdeklaratsioon sisaldab hariliku tuuni püügi elektroonilise dokumendi viitenumbrit, et hõlbustada selles sisalduva teabe ristkontrolli.
6. Sadamaliikmesriik saadab viie päeva jooksul pärast ümberlaadimise lõpuleviimist teate ümberlaadimise kohta ümberlaadiva kalapüügilaeva lipuliikmesriigi või konventsiooniosalise pädevale ametiasutusele.
7. Määratud sadamate liikmesriikide päevad ametiasutused kontrollivad kõiki ümberlaadimisi.

4. JAGU

ARUANDLUSKOHUSTUSED

Artikkel 36

Iganädalased kogusearuanded

Iga liikmesriik edastab **komisjonile iganädalased** püügiaruanded. **Need sisaldavad artikli 32 kohaselt nõutavaid andmeid mõrdade, seinnoodalaevade ja muude kalapüügilaevade kohta.** Teave peab olema liigitatud püügivahendite kaupa. Komisjon edastab selle teabe viivitamata ICCATi sekretariaadile.

Artikkel 37

Teave kvootide ammendumise kohta

1. Lisaks määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 34 järgimisele teavitavad kõik liikmesriigid komisjoni, kui loetakse, et püügivahendite rühmale eraldatud kvoodist on ära kulutatud 80 %.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

2. Lisaks määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 35 järgimisele teavitab iga liikmesriik komisjoni, kui püügivahendite rühmale või ühisele püügioperatsioonile või seinerile eraldatud kvoot on ammendatud. Sellele teabele lisatakse ametlikud dokumendid, mis tõendavad liikmesriigi antud korraldust laevastikule, püügivahendite rühmale, ühisele püügioperatsioonile või individuaalse kvoodiga laevadele püük lõpetada või sadamasse tagasi pöörduda koos keelu alguse selgelt märgitud kuupäeva ja kellaajaga.
3. Komisjon teatab ICCATi sekretariaati kuupäevad, millal liidu hariliku tuuni kvoot ammendati.

5. JAGU**VAATLUSPROGRAMMID****Artikkel 38****Riiklik vaatlusprogramm**

1. Iga liikmesriik tagab, et ametliku isikut tõendava dokumendiga riiklike vaadlejate lähetamisel harilikku tuuni aktiivselt püüdvatele laevadele ja kontrollimaks mõrdasid, hõlmatakse vähemalt:

- a) 20 % aktiivse püügiga tegelevatest pelaagilise püügi traaleritest (pikkusega üle 15 m);
- b) 20 % aktiivse püügiga tegelevatest õngejadalaevadest (pikkusega üle 15 m);
- c) 20 % aktiivse püügiga tegelevatest söödaga õngelaevadest (pikkusega üle 15 m);
- d) 100 % puksiiridest;
- e) 100 % mõrdadest saagi kogumisel.

Liikmesriigid, kellel on vähem kui viis esimese lõigu punktides a, b ja c loetletud kategooriatesse kuuluvat kalapüügilaeva, millel on luba püüda aktiivselt harilikku tuuni, tagavad, et riiklike vaadlejate lähetamisel harilikku tuuni aktiivselt püüdvatele laevadele hõlmatakse vähemalt 20 % ajast, mil laevad harilikku tuuni aktiivselt püüavad.

2. Riikliku vaadleja ülesanded on eelkõige järgmised:

- a) **jälgida**, et kalalaevade ja mõrdade puhul järgitaks käesoleva määruse nõudeid;
- b) dokumenteerida kalastustegevus ja koostada selle kohta aruanne, mis sisaldab järgmist:
 - a) püütud kogus (sh kaaspüük) ning püügi (pardale jäetud või elavalt või surnult vette tagasi heidetud kala) liigiline jaotus;
 - b) püügipiirkond pikkus- ja laiuskraadi järgi;
 - c) püügikoormuse mõõtühik (nt võrkude arv, õngekonksude arv jne) vastavalt ICCATi käsiraamatule eri püügivahendite kohta;
 - d) püügi kuupäev;
- c) kontrollida püügipäevikusse tehtud kandeid;
- d) teha kindlaks ja märkida üles laevad, mille puhul on võimalik, et nad tegelevad kalapüügiga, mis on vastuolus ICCATi kaitsemeetmetega.

3. Lisaks lõikes 2 osutatud ülesannetele teevad riiklikud vaadlejad teadustööd, sealhulgas koguvad alalise uuringute ja statistikakomitee juhiste põhjal vajalikke andmeid.

4 Iga liikmesriigi vaatlusprogrammis kogutud andmed ja teave esitatakse komisjonile, kes edastab need vastavalt kas alalisele uuringute ja statistikakomiteele või ICCATi sekretariaadile.

5. Lõigete 1–3 kohaldamisel tagab iga liikmesriik:

- a) ajalise ja ruumilise tüüpilise esindatuse, tagamaks, et komisjon saab usaldusväärsed ja nõuetekohased andmed ja teabe püügi, püügivõimsuse ja muude teaduslike ja haldusaspektide kohta, võttes arvesse laevastike ja kalapüügi tunnusooni;
- b) usaldusväärsed andmete kogumise protokollid;
- c) vaadlejate asjakohase koolituse ja atesteerimise enne lähetamist;
- d) konventsioonialas kala püüdvate laevade ja mõrdade võimalikult vähese häirimise.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Artikkel 39

ICCATi piirkondlik vaatlusprogramm

1. Liikmesriigid tagavad käesolevas artiklis ja VIII lisas sätestatud ICCATi piirkondliku vaatlusprogrammi tulemusliku rakendamise.
2. Liikmesriik tagab ICCATi piirkondliku vaatleja kohaloleku:
 - a) kõigil seinnoodalaevadel, millel on hariliku tuuni püügi luba;
 - b) iga kord, kui harilikku tuuni seinnoodalaevadelt üle viiakse;
 - c) iga kord, kui harilikku tuuni mõrdadest veosumpadesse üle viiakse;
 - d) igal üleviimisel ühest kalakasvandusest teise;
 - e) iga kord, kui harilikku tuuni kalakasvandustes sumpadesse paigutatakse;
 - f) igal hariliku tuuni väljapüüdmisel kalakasvanduses; ning
 - g) hariliku tuuni kasvatussumpadest merre laskmisel.
3. Ilma ICCATi piirkondliku vaatlejata ei saa seinnoodalaevad luba hariliku tuuni püügiks.
4. Liikmesriigid tagavad, et kogu sumpadesse paigutamise ajavahemikuks määratakse igasse kalakasvandusse üks ICCATi piirkondlik vaatleja. Vääramatü jõu korral ja pärast seda, kui **kalakasvatusega tegeleva** liikmesriigi asutused on vääramatü jõu põhjutanud asjaolusid kinnitanud, võib ICCATi piirkondliku vaatleja määrata **rohkem kui ühte** kalakasvandusse, et tagada kasvatustegevuse järjepidevus, **seda juhul, kui on tagatud vaatleja ülesannete nõuetekohane täitmine**. Kalakasvanduste eest vastutav liikmesriik taotleb aga viivitamata veel ühe **piirkondliku** vaatleja lähetamist.
5. ICCATi piirkondliku vaatleja ülesanded on eelkõige järgmised:
 - a) jälgida ja kontrollida püügi- ja kalakasvanduste tegevust kooskõlas asjaomaste ICCATi kaitse- ja majandamismeetmetega, sealhulgas sumpadesse paigutamise ajal stereoskoopilise kaamera salvestiste abil, mis võimaldab mõõta kalade pikkust ja hinnata vastavat kaalu;
 - b) allkirjastada ICCATi üleviimisklaratsioonid ja hariliku tuuni püügi dokumendid, kui nendes sisalduv teave on kooskõlas tema enda tähelepanekutega. Muudel juhtudel teeb ICCATi piirkondlik vaatleja üleviimisklaratsioonides ja hariliku tuuni püügi dokumentides märke oma kohaloleku kohta ning esitab mittenõustumise põhjused, viidates konkreetselt eeskirja(de)le või menetlus(t)ele, mida ei ole järgitud;
 - c) teha teadustööd, muu hulgas koguda näidiseid alalise uuringute ja statistikakomitee juhiste põhjal.
6. Kaptenid ja meeskond ning kalakasvanduste, mõrdade ja laevade käitajad ei tohi piirkondlikke vaatlejaid nende ülesannete täitmisel mingil moel takistada, heidutada, häirida ega mõjutada.

6. JAGU

ÜLEVIIMISTOIMINGUD

Artikkel 40

Üleviimisluba

1. Enne üleviimistoimingute alustamist saadab kalapüügi- või puksiirilaeva kapten või selle mõrra või kalakasvanduse käitaja, kust kala üle viiakse, või saadavad nende esindajad lipuliikmesriigile või kalakasvanduse või mõrra eest vastutavale liikmesriigile üleviimise eelteatise järgmiste andmetega:
 - a) kalapüügilaeva, kalakasvanduse või mõrra nimi ja ICCATi registri number;
 - b) eeldatav üleviimisaeg;
 - c) üleviidava hariliku tuuni hinnanguline kogus;
 - d) teave üleviimise koha kohta (pikkus- ja laiuskraad) ning sumpade identifitseerimisnumbrid;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- e) puksiirlaeva nimi, pukseeritavate sumpade arv ning vajaduse korral ICCATi registri number; ning
- f) hariliku tuuni sihtkohaks olev sadam, kalakasvandus või sump.

2. Lõike 1 kohaldamisel määravad liikmesriigid igale veosumbale kordumatu identifitseerimisnumbri. Kui ühele püügioperatsioonile vastava saagi üleviimiseks tuleb kasutada mitut veosumpa, on vaja vaid ühte üleviimisdeklaratsiooni, kuid üleviimisdeklaratsioonile kantakse iga veosumba number ning osutatakse selgelt, millises koguses harilikku tuuni igas sumbas transporditakse.

3. Sumba numbrid antakse kordumatus numbrisüsteemis, mis koosneb vähemalt **kalakasvanduse asukohaliikmesriigi** kolmetähelisest koodist ning sellele järgnevast kolmest numbrist. Kordumatud sumba numbrid on alalised ning neid ei saa ühelt sumbalt teisele üle kanda.

4. Lõikes 1 osutatud liikmesriik määrab igale üleviimistoimingule loanumbri ja edastab selle vastavalt kalalaeva kaptenile või tuunimõrra või kalakasvanduse käitajale. Loanumber koosneb liikmesriigi kolmetähelise koodist, neljast numbrist, mis näitavad aastat, ning kolmest tähest, mis tähistavad loa andmist (AUT) või selle andmisest keeldumist (NEG), millele järgnevad järjenumbrid.

5. Lõikes 1 osutatud liikmesriik annab loa või keeldub selle andmisest 48 tunni jooksul alates üleviimise eelteatise esitamisest. Üleviimistoimingut ei alustata ilma eelnevalt saadud loata.

6. Üleviimisluba ei mõjuta loa andmist sumpadesse paigutamiseks.

*Artikkel 41**Üleviimisloa andmisest keeldumine ja hariliku tuuni vabakslaskmine*

1. Kalapüügilaeva, puksiirlaeva, kalakasvanduse või mõrra eest vastutav liikmesriik keeldub üleviimisloa andmisest, kui ta üleviimise eelteate saamisel leiab, et:

- a) kalapüügilaeval või mõrral, mille puhul püütud kalast teatatakse, ei olnud piisavalt kvooti;
- b) kalapüügilaeva või mõrra käitaja ei ole kala kogusest nõuetekohaselt teatanud või tal ei olnud luba kala sumpadesse paigutada;
- c) kalapüügilaeval, mis teatas püütud kalast, ei olnud artikli 27 kohaselt väljastatud kehtivat luba püüda harilikku tuuni, või
- d) üleviidavat kala deklaratsiooni kohaselt vastuvõttev puksiir ei ole registreeritud artiklis 26 osutatud ICCATi kõigi teiste selliste kalalaevade registris või ei ole varustatud täielikult toimiva laevaseiresüsteemiga (VMS) või samaväärse jälgimisseadmega.

2. Kui üleviimiseks luba ei anta, annab lõikes 1 osutatud liikmesriik viivitamata vastavalt kas kalalaeva või puksiiri kaptenile või mõrra või kalakasvanduse käitajale kala vabakslaskmise korralduse, milles neile teatatakse üleviimisest keeldumisest ning nõutakse kala merrelaskmist kooskõlas XII lisaga.

3. Kui kalakasvandusse transportimisel tekib puksiiri laevaseiresüsteemis tehniline tõrge, asendatakse see teise puksiiriga, mille laevaseiresüsteem on täielikult toimiv, või paigaldatakse võimalikult kiiresti ja hiljemalt 72 tunni jooksul uus toimiv laevaseiresüsteem või kasutatakse uut laevaseiresüsteemi. 72tunnist ajavahemikku võidakse erandjuhul pikendada kas vääramatu jõu või seaduslikult põhjendatud funktsionaalsete piirangute tõttu. Tehnilisest tõrkest teatatakse viivitamata komisjonile, kes teavitab ICCATi sekretariaati. Kapten või tema esindaja teatab alates tehnilise tõrke tuvastamisest kuni probleemi lahendamiseni lipuliikmesriigi kontrolliasutustele asjakohaste sidevahendite abil iga nelja tunni järel kalalaeva ajakohastatud geograafilised koordinaadid.

*Artikkel 42**Üleviimisdeklaratsioon*

1. Kalalaeva või puksiiri kapten või mõrra või kalakasvanduse käitaja täidab üleviimistoimingu lõpuleviimisel VI lisas ettenähtud vormis ICCATi üleviimisdeklaratsiooni ja edastab selle vastutavale liikmesriigile.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

2. Üleviimisdeklaratsiooni vormid nummerdab kalapüügilaeva, kalakasvanduse või tuunimõrra eest vastutava selle liikmesriigi pädev asutus, kust kala üle viidi. Deklaratsioonivormi number koosneb liikmesriigi kolmetähelise koodist, neile järgnevast neljast numbrist, mis tähistavad aastat, ning kolmekohalisest järjenumbrist, millele järgnevad tähed ITD (MS-20**/xxx/ITD).
3. Üleviimisdeklaratsiooni originaal **peab olema** üleviidava kalaga kaasas. Deklaratsiooni koopia jääb hoiule asjaomase **kalapüügilaeva** kapteni või mõrra käitaja **ning puksiiri kapteni** kätte.
4. Üleviimist teostavate laevade kaptenid teatavad oma tegevusest vastavalt II lisale.
5. Teave surnud kala kohta dokumenteeritakse vastavalt XIII lisas sätestatud menetlustele.

Artikkel 43

Jälgimine videokaamera abil

1. Kalapüügilaeva või puksiiri kapten või kalakasvanduse või mõrra käitaja tagab, et üleviidavate kalade arvu kontrollimiseks seiratakse üleviimist veeluse videokaameraga. Video salvestamisel järgitakse X lisas sätestatud miinimumnõudeid ja menetlusi.
2. **Kui alaline uuringute ja statistikakomitee nõuab komisjonilt videosalvestiste koopiaid**, esitavad liikmesriigid need koopiaid komisjonile, kes edastab need alalisele uuringute ja statistikakomiteele.

Artikkel 44

ICCATi piirkondlike vaatlejate tehtav kontroll ning uurimise teostamine

1. Kalapüügilaevade ja mõrra käitaja pardal olevad artiklis 39 ja VIII lisas osutatud ICCATi piirkondlikud vaatlejad:
 - a) dokumenteerivad üleviimistoimingud ja koostavad nende kohta aruande;
 - b) jälgivad üleviidavat saaki ja määravad hinnanguliselt selle koguse ning
 - c) kontrollivad artiklis 40 osutatud eelnevasse üleviimisloasse ja artiklis 42 osutatud ICCATi üleviimisdeklaratsiooni tehtud sissekankeid.
2. Juhul kui piirkondliku vaatleja, asjaomaste kontrolliasutuste või kalapüügilaeva või puksiiri kapteni või mõrra või kalakasvanduse käitaja hinnangud saagi suuruse kohta erinevad arvuliselt enam kui 10 % võrra, algatab vastutav liikmesriik uurimise. Selline uurimine tuleb lõpule viia enne saagi sumpadesse paigutamist kalakasvanduses või igal juhul 96 tunni jooksul pärast uurimise algatamist, välja arvatud vääramatu jõu korral. Kuni kõnealuse uurimise tulemuste selgumiseni ei ole lubatud kala sumpadesse paigutada ega hariliku tuuni püügidokumendi vastavat osa valideerida.
3. Aga juhtudel, kui videosalvestise kvaliteet või selgus ei ole üleviidud koguste hindamiseks piisav, võib laeva kapten või kalakasvanduse või mõrra käitaja taotleda vastutava liikmesriigi ametiasutuselt luba uue üleviimistoimingu tegemiseks ja piirkondlikule vaatlejale vastava videosalvestise esitamiseks. Kui seda vabatahtlikku **kontrollüleviimist** ei tehta rahuldavate tulemustega, algatab vastutav liikmesriik uurimise. Kui pärast seda uurimist kinnitatakse, et video kvaliteet ei võimalda üleviidavaid koguseid hinnata, nõuavad liikmesriigi kontrolliasutused **muud** üleviimise kontrolltoimingut ja esitavad vastava videosalvestise ICCATi piirkondlikule vaatlejale. Uued üleviimised tehakse kontrollüleviimis(t)ena, kuni videosalvestise kvaliteet võimaldab üleviidavaid koguseid hinnata.
4. Ilma et see piiraks inspektorite tehtavat kontrolli, allkirjastab ICCATi piirkondlik vaatleja ICCATi üleviimisdeklaratsiooni ainult juhul, kui tema tähelepanekud on kooskõlas ICCATi kaitse- ja majandamismeetmetega ning kui üleviimisdeklaratsioonis sisalduv teave on kooskõlas tema tähelepanekutega ja sellega kaasneb nõuetele vastav video kooskõlas lõigetega 1, 2 ja 3. ICCATi piirkondlik vaatleja kontrollib ka seda, et ICCATi üleviimisdeklaratsioon edastatakse puksiiri kaptenile või asjakohasel juhul kalakasvanduse või mõrra käitaja esindajale. Kui ICCATi vaatleja ei nõustu üleviimisdeklaratsiooniga, teeb ta üleviimisdeklaratsioonides ja hariliku tuuni püügi dokumentides märke oma kohaloleku kohta ning esitab mittenoustumise põhjused, viidates täpselt eeskirja(de)le või menetlus(t)ele, mida ei ole järgitud.
5. Kalapüügilaeva või puksiiri kaptenid või mõrra või kalakasvanduse käitajad täidavad üleviimistoimingu lõpuleviimisel VI lisas ettenähtud vormis ICCATi üleviimisdeklaratsiooni ja edastavad selle vastutavale liikmesriigile. Liikmesriigid edastavad üleviimisdeklaratsiooni komisjonile .

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Artikkel 45

Rakendusaktid

Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega sätestatakse vastavad menetlused käesolevas jaos ettenähtud sätete kohaldamiseks. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 68 osutatud kontrollimenetlusega.

7. JAGU

SUMPADESSE PAIGUTAMINE

Artikkel 46

Sumpadesse paigutamise loa andmine või selle andmisest keeldumine

1. Enne igasse veosumpa paigutamise algust on keelatud veosumpade ankurdamine lähemale kui 0,5 meremiili kalakasvandusrajatisest. Selleks peavad artiklis 15 osutatud kalakasvatamise majandamiskavades olema esitatud kalakasvanduse asukohaks oleva hulknurkse rajatise geograafilised koordinaadid.

2. Enne sumpa paigutamist taotleb kalakasvanduse eest vastutav liikmesriik sumpadesse paigutamise luba selle kalapüügilaeva või mõrra eest vastutavalt liikmesriigilt või konventsiooniosaliselt, millega sumpa paigutata harilikku tuuni püüti.

3. Kalapüügilaeva või mõrra eest vastutava liikmesriigi pädev asutus keeldub sumpadesse paigutamise heakskiitmisest, kui ta on arvamusel, et

a) kalapüügilaeval või mõrral, millega kala püüti, ei ole hariliku tuuni püügiks piisavalt kvooti;

b) kalapüügilaev või mõrra käitaja ei ole kala kogusest nõuetekohaselt teatanud või

c) kalapüügilaeval või mõrral, mille püütud kalast teatatakse, ei olnud artikli 27 kohaselt väljastatud kehtivat hariliku tuuni püügi luba.

4. Kui kalapüügilaeva või mõrra eest vastutav liikmesriik keeldub tuuni sumpadesse paigutamise heakskiitmisest,

a) teavitab ta kalakasvanduse eest vastutava liikmesriigi või konventsiooniosalise pädevat asutust ning

b) nõuab, et pädev asutus arestiks saagi ning laseks kala merre tagasi.

5. Sumpadesse paigutamist ei alustata ilma loata, mille annab ühe tööpäeva jooksul alates taotluse esitamisest kalapüügilaeva või mõrra eest vastutav liikmesriik või konventsiooniosaline või kalakasvanduse eest vastutav liikmesriik, kui kalapüügilaeva või mõrra eest vastutava liikmesriigi või konventsiooniosalise ametiasutustega on nii kokku lepitud. Kui kalapüügilaeva või mõrra eest vastutava liikmesriigi või konventsiooniosalise ametiasutustelt ei saada ühe tööpäeva jooksul vastust, võivad sumpadesse paigutamise loa anda kalakasvanduse eest vastutava liikmesriigi pädevad asutused.

6. Kala paigutatakse sumpadesse igal aastal enne 22. augustit, välja arvatud juhul, kui kalakasvanduse eest vastutava liikmesriigi või konventsiooniosalise pädevad asutused esitavad mõjuvad põhjused (siia kuulub ka vääraratu jõud), mis tuleb lisada sumpadesse paigutamise aruandele, kui see esitatakse. Igal juhul ei paigutata kala sumpadesse ühelgi aastal pärast 7. septembrit.

Artikkel 47

Hariliku tuuni püügi dokumenteerimine

Kalakasvanduse eest vastutavad liikmesriigid keelavad paigutada sumpadesse harilikku tuuni, kui sellega ei ole kaasas dokumente, mida ICCAT nõuab määruses (EL) nr 640/2010 osutatud püügi dokumenteerimise programmi raames. Dokumendid peavad olema täpsed ja täielikud ning kalapüügilaeva või mõrra eest vastutav konventsiooniosaline või liikmesriik peab olema need valideerinud.

Artikkel 48

Kontrollid

Kalakasvanduse eest vastutavad liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kontrollida kalakasvandustes kõiki sumpadesse paigutamisi.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Artikkel 49

Jälgimine videokaamera abil

Kalakasvanduse eest vastutavad liikmesriigid tagavad, et nende kontrolliasutused salvestavad sumpadesse paigutamist veeluse videokaameraga. Iga sumpadesse paigutamise kohta tehakse üks videosalvestis vastavalt X lisas **kehtestatud** menetlustele.

Artikkel 50

Uurimiste algatamine ja läbiviimine

Kui piirkondliku vaatleja, liikmesriikide asjaomaste kontrolliasutuste ja/või kalakasvanduse käitaja hinnangud erinevad arvuliselt enam kui 10 %, algatab kalakasvanduse eest vastutav liikmesriik koostöös kalapüügilaeva ja/või mõrra eest vastutava liikmesriigi või konventsiooniosalisega uurimise. Uurimisi teostab liikmesriik võib kasutada muud tema käsutuses olevat teavet, sealhulgas artiklis 51 osutatud sumpadesse paigutamise programmide tulemusi.

Artikkel 51

Meetmed ja programmid sumpadesse paigutatava hariliku tuuni arvu ja kaalu hindamiseks

1. Liikmesriigid tagavad, et kalade arvu ja kaalu hindamiseks hõlmatakse stereoskoopiliste kaamerasüsteemide või sama täpsuse ja usaldusväärsuse taset pakkuvate alternatiivsete meetodite kasutamisega 100 % kõigist sumpadesse paigutamistest.
 2. Kõnealuse programmi elluviimisel järgitakse XI lisas sätestatud korda. Alternatiivseid meetodeid võib kasutada üksnes siis, kui need on ICCATi aastakoosolekul heaks kiidetud.
 3. Kalakasvanduse eest vastutavad liikmesriigid edastavad selle programmi tulemused kalapüügilaevade eest vastutavale liikmesriigile või konventsiooniosaliselisele ning asutusele, kes teostab ICCATi nimel piirkondlikku vaatlusprogrammi.
 4. Kui programmi tulemustest ilmneb, et sumpadesse paigutatud hariliku tuuni kogused erinevad kogustest, mille püügist ja/või üleviimisest on teatatud, algatab **kalapüügilaeva või mõrra** eest vastutav liikmesriik koostöös **kalakasvanduse** eest vastutava liikmesriigi või konventsiooniosalisega uurimise. **Kui kalapüügilaeva või mõrra lipuriik on mõni teine konventsiooniosaline, algatab kalakasvanduse eest vastutav liikmesriik koostöös selle konventsiooniosalise lipuriigiga uurimise.**
 5. Kalapüügilaeva või mõrra eest vastutav liikmesriik annab vastavalt XII lisas **kehtestatud** menetlustele korralduse lasta vabaks kogused, mis ületavad püütuna või üleviiduna deklareeritud koguseid, kui:
 - a) lõikes 4 osutatud uurimist ei lõpetata kümne tööpäeva jooksul pärast programmi tulemuste edastamist kas ühe sumpadesse paigutamise või ühise püügioperatsiooni puhul kõigi sumpadesse paigutamiste kohta või
 - b) uurimise tulemusest nähtub, et hariliku tuuni arv ja/või keskmine kaal erineb kogustest, mille püügist või üleviimisest on teatatud.
- Liigsed kalad lastakse vabaks kontrolliasutuste juuresolekul.
6. Programmi tulemuste põhjal otsustatakse, kas vabakslaskmine on vajalik, ning sumpadesse paigutamise deklaratsioonide ja hariliku tuuni püügidokumentide vastavad osad täidetakse vastavalt. Kui on antud kalade vabakslaskmise korraldus, nõuab kalakasvanduse käitaja riikliku kontrolliasutuse ja ICCATi piirkondliku vaatleja kohalolu, et need seiraksid vabakslaskmist.
 7. Liikmesriigid esitavad programmi tulemused komisjonile iga aasta 1. septembriks. **Sumpadesse paigutamisel esineva vääramatu jõu korral esitavad liikmesriigid nimetatud tulemused enne 12. septembrit.** Komisjon edastab selle teabe iga aasta 15. septembriks alalisele uuringute ja statistikakomiteele hindamiseks.
 8. Elusat harilikku tuuni ei viida üle ühest kasvatussumbast teise kasvatussumpa ilma kalakasvanduse eest vastutava liikmesriigi või konventsiooniosalise kontrolliasutuse loa ja kohalolekuta. Iga üleviimine registreeritakse isendite arvu kontrollimiseks. Riiklikud kontrolliasutused seiravad neid üleviimisi ja tagavad, et iga kalakasvandusesisene üleviimine registreeritakse hariliku tuuni püügi elektroonilise dokumenteerimise süsteemis.
 9. Kui erinevus nende hariliku tuuni koguste vahel, mille püügist laevaga või mõrraga on teatatud, ning sumpadesse paigutamise hetkel kontrollkaameraga kindlaks tehtud koguste vahel on 10 % või rohkem, on tegemist asjaomase laeva või mõrra võimaliku nõuetele mittevastavusega. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid asjakohase järeelmeete tagamiseks.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Artikkel 52

Sumpadesse paigutamise deklaratsioon ja aruanne

1. Kalakasvanduse **käitaja** esitab **oma pädevale asutusele XIV lisas sätestatud** sumpadesse paigutamise deklaratsiooni **72 tunni jooksul pärast iga sumpadesse paigutamise lõpetamist.** ─
2. **Lisaks lõikes 1 osutatud sumpadesse paigutamise deklaratsioonile esitab kalakasvanduse eest vastutav liikmesriik ühe nädala jooksul pärast sumpadesse paigutamise lõpetamist XI lisa B osas sätestatud andmeid sisaldava sumpadesse paigutamise aruande sellele liikmesriigile või konventsiooniosalisele, kelle laevad või mõrrad asjaomase hariliku tuuni püüdsid, ja komisjonile. Komisjon edastab selle teabe ICCATi sekretariaadile.**
3. Lõike 2 kohaldamisel ei loeta sumpadesse paigutamist lõpetatuks, kuni mis tahes algatatud uurimist ja nõutavaid vabakslaskmise toiminguid ei ole lõpule viidud.

Artikkel 53

Kalakasvandusesised üleviimised ja juhukontroll

1. Kalakasvanduste eest vastutavad liikmesriigid kehtestavad jälgitavussüsteemi, mis hõlmab kasvandusesiseste üleviimiste videosalvestusi.
2. Kalakasvanduse eest vastutava liikmesriigi kontrolliasutused teevad riskianalüüsi põhjal kasvatussumpades hoitava hariliku tuuni juhukontrollide ajavahemikul, mis jääb sumpadesse paigutamise lõpuleviimise aasta ning sumbas kasvatamise esimese aasta vahele.
3. Lõike 2 kohaldamisel kehtestab iga kalakasvanduste eest vastutav liikmesriik kontrollimisele kuuluva kala minimaalse osakaalu. See osakaal sätestatakse lõikes 14 osutatud iga-aastaselt inspekteerimiskavas. Iga liikmesriik teatab komisjonile igal aastal tehtavate juhuslike kontrollide tulemused. Komisjon edastab need tulemused ICCATi sekretariaadile **asjaomasele kvoodiperioodile** järgneva aasta aprilliks.

Artikkel 54

Nõuded videosalvestistele ja nende kättesaadavus

1. Kalakasvanduse eest vastutav liikmesriik tagab, et artiklites 49 ja 51 osutatud videosalvestised on riiklikele inspektoritele, samuti piirkondlikele ja ICCATi inspektoritele ning ICCATi ja riiklikele vaatlejatele taotluse korral kättesaadavad.
2. Kalakasvanduste eest vastutav liikmesriik võtab vajalikud meetmed videosalvestise originaali asendamise, töötlemise või salvestisega manipuleerimise vältimiseks.

Artikkel 55

Sumpadesse paigutamise aastaaruanne

Liikmesriigid, kellel on kohustus esitada artiklis 52 osutatud sumpadesse paigutamise deklaratsioone **ja aruandeid**, saavad komisjonile iga aasta 31. juuliks sumpadesse paigutamise ülevaatearuande esitamise aasta kohta. Komisjon saadab selle teabe ICCATi sekretariaadile **hiljemalt** iga aasta **31.** augustiks. **Aruandes** esitatakse järgmine teave:

- a) sumpades kasvatatava hariliku tuuni koguhulk kalakasvanduse kohta, sealhulgas kadu kalalaevade või mõrdadega sumpadesse transportimisel nii arvulise kui ka kaalunäitajana kalakasvanduse kohta;
- b) nende laevade nimekirja, mis püüavad või transpordivad harilikkude tuuni kasvatamise eesmärgil (laeva nimi, lipuriik, loa number, püügivahendi liik), ja mõrdade loetelu;
- c) kalavarude hindamisstatistika täiustamiseks: proovivõtu programmi tulemused püütud hariliku tuuni arvulise suurusjaotuse hindamiseks ning püügi kuupäev, kellaaeg, püügipiirkond ja kasutatud püügimeetod.

Proovivõtu programmi puhul on nõutav, et sumbas tuleb suuruseproov (pikkus või kaal) võtta ühest valimist (= 100 isendit) iga 100 tonni eluskala kohta või valimist, mis moodustab 10 % sumpadesse paigutatud kala koguarvust. Suuruseproovid võetakse kalakasvanduses väljapüüdmise ajal, ning transpordi ajal surnud kaladelt vastavalt ICCATi andmete ja teabe esitamise juhistele. Üle ühe aasta kasvanduses viibinud kalade jaoks kehtestatakse täiendavad proovivõtumeetodid. Proove võetakse kõikidest sumpadest iga väljapüüdmise käigus;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- d) sumpadesse paigutatud hariliku tuuni kogus ning hinnang kasvu ja suremuse kohta kasvanduses peetud aja jooksul ning müüdüd kogused tonnides. Selle teabe esitab kalakasvandus;
- e) eelmise aasta jooksul sumpadesse paigutatud hariliku tuuni kogused ning
- f) eelmise aasta jooksul turustatud kogused päritolu lõikes.

Artikkel 56

Rakendusaktid

Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega sätestatakse menetlused käesolevas jaos ettenähtud sätete kohaldamiseks. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 68 osutatud kontrollimenetlusega.

8. JAGU

SEIRE JA JÄRELEVALVE

Artikkel 57

Laevaseiresüsteem

1. Erandina määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 9 lõikest 5 rakendavad lipuliikmesriigid vastavalt XV lisale laevaseiresüsteemi oma kalalaevade puhul, mille üldpikkus on 12 meetrit või rohkem.
2. Üle 15meetrise üldpikkusega kalalaevad, mis on kantud artikli 26 lõike 1 punktis a või b osutatud laevade nimekirja, alustavad laevaseiresüsteemi andmete edastamist ICCATile vähemalt viis päeva enne loa kehtivusaja algust ning jätkavad seda vähemalt viis päeva pärast loa kehtivusaja lõppu, välja arvatud juhul, kui komisjonile saadetakse eelnevalt taotlus laeva ICCATi laevaregistrist eemaldamiseks.
3. Kontrolli eesmärgil tagab kapten või tema esindaja, et laevaseiresüsteemi andmete edastamist hariliku tuuni püügi luba omavalt kalapüügilaevalt ei katkestata ka sadamas viibimise ajal, **välja arvatud juhul, kui on olemas süsteem laeva sadamasse saabumise ja sealt lahkumise registreerimiseks.**
4. Liikmesriigid tagavad, et nende kalapüügi seire keskused edastavad nende lipu all sõitvatelt kalalaevadelt saadud laevaseiresüsteemi teated komisjonile ja komisjoni määratud asutusele reaalsajas ja vormingus „https data feed“. Komisjon edastab need teated elektrooniliselt ICCATi sekretariaadile.
5. Liikmesriigid tagavad, et
 - a) nende lipu all sõitvatelt kalalaevadelt saadud laevaseiresüsteemi teated edastatakse komisjonile vähemalt iga kahe tunni tagant;
 - b) laevaseiresüsteemi tehnilise rikke korral edastavad lipuriigi kalapüügi seire keskused komisjonile nende lipu all sõitvatelt kalalaevadelt rakendusmääruse (EL) nr 404/2011 artikli 25 lõike 1 kohaselt saadud alternatiivsed teated 24 tunni jooksul pärast nende vastuvõtmist;
 - c) dubleerimise vältimiseks nummerdatakse komisjonile edastatud teated järjestikku (kordumatu tunnusega);
 - d) komisjonile edastatud teated vastavad rakendusmääruse (EL) nr 404/2011 artikli 24 lõikele 3.
6. Liikmesriik tagab, et kõiki tema inspekteerimislaevadele kättesaadavaks tehtud teateid käsitletakse konfidentsiaalselt ja nende kasutamine piirdub inspekteerimistoimingutega merel.

9. JAGU

Inspekteerimine ja jõustamine

Artikkel 58

ICCATi rahvusvahelise ühisinspekteerimise kava

1. Rahvusvaheline ühisinspekteerimine toimub vastavalt ICCATi rahvusvahelisele ühisinspekteerimise kavale (edaspidi „ICCATi kava“), milles käsitletakse rahvusvahelist kontrolli riikide jurisdiktsiooni alt välja jäävate vete üle, nagu on sätestatud käesoleva määruse IX lisas.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

2. Liikmesriigid, kelle kalalaevadel on lubatud püüda harilikku tuuni, peavad määrama inspektorid ja teostama merel inspekteerimist ICCATi kava alusel.
3. Kui konventsioonialas tegeleb hariliku tuuni püügiga mis tahes ajal rohkem kui 15 ühe liikmesriigi kalalaeva, peab asjaomane liikmesriik riskihindamise alusel saatma merel tehtava inspekteerimise ja kontrolli eesmärgil konventsioonialasse inspekteerimislaeva kogu ajavahemikuks, mil need kalalaevad seal viibivad. See kohustus loetakse täidetuks, kui mitu liikmesriiki koos saadavad välja ühe inspekteerimislaeva või kui konventsioonialasse on saadetud liidu inspekteerimislaev.
4. Komisjon või tema määratud asutus võib määrata ICCATi kava täitmise kontrollimiseks liidu inspektoreid.
5. Lõike 3 kohaldamisel koordineerib liidu järelevalve- ja inspekteerimistegevust komisjon või tema määratud asutus. Komisjon võib koostada kooskõlastatult asjaomaste liikmesriikidega ühisinspekteerimise programme, mis võimaldavad liidul täita ICCATi kavast tulenevaid kohustusi. Liikmesriigid, kelle kalalaevad tegelevad hariliku tuuni püügiga, võtavad vajalikud meetmed, et hõlbustada nimetatud programmide rakendamist, eelkõige seoses nõutava materiaalsete ja inimressursside ning nende ressursside kasutamise ajavahemike ja geograafiliste piirkondadega.
6. Liikmesriigid teatavad komisjonile iga aasta 1. aprilliks nende inspektorite ja inspekteerimislaevade nimed, keda või mida nad kavatsevad järgmisel aastal ICCATi kava jaoks määrata. Selle teabe alusel koostab komisjon koostöös liikmesriikidega igal aastal liidu ICCATi kavas osalemise kava ning saadab selle ICCATi sekretariaadile ja liikmesriikidele.

*Artikkel 59**Inspekteerimine rikkumiste korral*

Lipuliikmesriik tagab, et tema lipu all sõitva kalalaeva tegelik inspekteerimine toimub tema alluvuses olevates sadamates või kui kalalaev ei asu asjaomase liikmesriigi sadamas, siis tegeleb inspekteerimisega tema määratud inspektor, juhul kui kalalaev:

- a) ei täitnud artiklites 31 ja 32 sätestatud dokumenteerimis- ja aruandlusnõudeid või
- b) rikkus käesoleva määruse nõudeid või rikkus tõsiselt määruse (EÜ) nr 1005/2008 artikli 42 või määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklis 90 sätestatud nõudeid.

*Artikkel 60**Ristkontroll*

1. Iga liikmesriik kontrollib inspekteerimis- ja vaatlusaruannetes, laevaseiresüsteemi andmetes ja asjakohasel juhul hariliku tuuni püügi elektroonilistes dokumentides ning oma kalalaevade püügipäevikutes ja üleviimise/ümberlaadimise dokumentides ja püügidokumentides esitatud teabe õigsust ja nende dokumentide õigeaegset esitamist vastavalt määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklile 109.
2. Iga liikmesriik võrdleb kõigi lossimiste, ümberlaadimiste või sumpadesse paigutamiste puhul ristkontrolli käigus kalalaeva püügipäevikus või ümberlaadimisdeklaratsioonis ning lossimisdeklaratsioonis või sumpadesse paigutamise deklaratsioonis liikide kaupa esitatud koguseid ja mis tahes muudes asjakohastes dokumentides, näiteks arvetes ja/või müügiteatistes esitatud koguseid.

*10. JAGU**Täitmise tagamine**Artikkel 61**Täitmise tagamine*

Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklite 89–91 kohaldamist ning eelkõige liikmesriikide kohustust võtta kalalaeva suhtes asjakohaseid täitemeetmeid, võtavad hariliku tuuni kasvandus(t)e eest vastutavad liikmesriigid asjakohaseid täitemeetmeid kalakasvanduse suhtes, mille puhul on riigi õiguse kohaselt tehtud kindlaks, et see kalakasvandus ei vasta **käesoleva määruse** artiklite 46–55 sätetele. **Sõltuvalt** rikkumise tõsidusest ja kooskõlas riikliku õiguse asjakohaste sätetega **võivad sellised meetmed hõlmata eelkõige loa kehtivuse peatamist või loa tühistamist ja/või trahvide määramist. Liikmesriigid teatavad loa kehtivuse peatamisest või loa tühistamisest komisjonile, kes teavitab sellest ICCATi sekretariaati, et teha vastavad muudatused hariliku tuuni kasvanduste registris.**

Kolmapäev, 28. aprill 2021

6. PEATÜKK

Turustamine

Artikkel 62

Turustamismeetmed

1. Ilma et see mõjutaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 1224/2009, (EÜ) nr 1005/2008 ja (EL) 1379/2013⁽²⁸⁾ kohaldamist, on keelatud hariliku tuuni liidusisene kaubandus, lossimine, import, eksport, nuumamiseks või kasvatamiseks sumpadesse paigutamine, reeksport ja ümberlaadimine, **kui seejuures puudub käesoleva määrusega** ning püügi dokumenteerimise programmi käsitlevaid ICCATi eeskirju rakendavate liidu õigusaktidega nõutud **täpne, täielik** ja valideeritud **dokumentatsioon**.

2. Hariliku tuuni liidusisene kaubandus, import, lossimine, nuumamiseks või kasvatamiseks sumpadesse paigutamine, töötlemine, eksport, reeksport ja ümberlaadimine on keelatud, kui:

- a) harilik tuun püüti kalalaeva või mõrraga, mille lipuriigil ei ole hariliku tuuni püügiks ICCATi kaitse- ja majandamisemeetmete tingimuste alusel välja antud kvooti █, või
- b) harilik tuun püüti kalalaeva või mõrraga, mille individuaalne kvoot või mille eest vastutava riigi püügivõimalused on püügi ajaks ammendatud.

3. Ilma et see piiraks määruste (EÜ) nr 1224/2009, (EÜ) nr 1005/2008 ja (EL) nr 1379/2013 kohaldamist, on keelatud hariliku tuuni liidusisene kaubandus, import, lossimine, töötlemine ja eksport nuumamise või kasvatamisega tegelevast kalakasvandusest, kui see ei toimu kooskõlas lõikes 1 osutatud määrustega.

7. PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 63

Hindamine

Komisjoni taotlusel esitavad liikmesriigid komisjonile viivitamata üksikasjaliku aruande käesoleva määruse nendepoolse rakendamise kohta. Komisjon edastab liikmesriikidel saadud teabe põhjal ICCATi sekretariaadile ICCATi otsusel määratud tähtajaks üksikasjaliku aruande ICCATi soovitusel 19-04 rakendamise kohta.

Artikkel 64

Rahastamine

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014⁽²⁹⁾ kohaldamisel käsitatakse käesolevat määrust mitmeaastase kavana määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 9 tähenduses.

Artikkel 65

Konfidentsiaalsus

Käesoleva määruse raames kogutud ja vahetatud andmeid tuleb käsitleda kooskõlas konfidentsiaalsuseeskirjadega, mida kohaldatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklitele 112 ja 113.

Artikkel 66

Muudatuste tegemise kord

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 67 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, et kohandada seda ICCATi vastu võetud meetmetega, mis on liidu ja liikmesriikide jaoks siduvad, seoses järgmisega:

⁽²⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1).

⁽²⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.5.2014, lk 1).

Kolmapäev, 28. aprill 2021

a) erandid artiklis 8 sätestatud kasutamata kvootide ülekandmise keelust;

- b) teabe esitamise tähtajad, mis on sätestatud artikli 24 lõikes 4, artikli 26 lõikes 1, artikli 29 lõikes 1, artikli 32 lõigetes 2 ja 3, artikli 35 lõigetes 5 ja 6, artiklis 36, artikli 41 lõikes 3, artikli 44 lõikes 2, artikli 51 lõikes 7, artikli 52 **lõikes 2**, artiklis 55, artikli 57 lõike 5 punktis b ja artikli 58 lõikes 6;
- c) artikli 17 lõigetes 1 ja 4 sätestatud püügihooegade ajad;
- d) artikli 19 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 20 lõikes 1 sätestatud kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõt;
- e) artiklis 13, artikli 15 lõigetes 3 ja 4, artikli 20 lõikes 1, artikli 21 lõikes 2, artikli 38 lõikes 1, artikli 44 lõikes 2, artiklis 50 ja artikli 51 lõikes 9 sätestatud protsendid ja võrdlusparameetrid;
- f) artikli 11 lõikes 1, artikli 24 lõikes 1, artikli 25 lõikes 3, artikli 29 lõikes 1, artikli 30 lõikes 4, artikli 34 lõikes 2, artikli 40 lõikes 1 ja artiklis 55 osutatud teave, mis tuleb komisjonile esitada;
- g) vastavalt artikli 38 lõikes 2 ja artikli 39 lõikes 5 sätestatud riiklike vaatlejate ja ICCATi piirkondlike vaatlejate ülesanded;
- h) artikli 41 lõikes 1 sätestatud põhjused keelduda üleviimisloa andmisest;
- i) artikli 46 lõikes 4 osutatud saagi konfiskeerimise põhjused ning kalade vabakslaskmise korralduse andmise põhjused;
- j) artikli 58 lõikes 3 osutatud laevade arv;
- k) I–XV lisa.

2. Kõik muudatused, mis on vastu võetud kooskõlas lõikega 1, peavad olema rangelt piiratud vastavate **liidu jaoks siduvate** ICCATi soovitude muudatuste ja/või täienduste rakendamisega ■.

Artikkel 67

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 66 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.**
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artiklis 66 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 66 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 68

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kalanduse ja vesiviljeluse komitee, mis on asutatud määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 47 alusel. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 69

Määruse (EÜ) nr 1936/2001 muutmine

Määrust (EÜ) nr 1936/2001 muudetakse järgmiselt:

- a) artikli 3 punktid g–j, artiklid 4a, 4b ja 4c ning Ia lisa jäetakse välja;
- b) I ja II lisas jäetakse välja sõnad „harilik tuun: *Thunnus thynnus*“.

Artikkel 70

Määruse (EL) 2017/2107 muutmine

Määruse (EL) 2017/2107 artikkel 43 jäetakse välja.

Artikkel 71

Määruse (EL) 2019/833 muutmine

Määruse (EL) 2019/833 artikkel 53 jäetakse välja.

Artikkel 72

Kehtetuks tunnistamine

1. Nõukogu määrus (EL) 2016/1627 tunnistatakse kehtetuks.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt XVI lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 73

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 28. aprill 2021

I LISA

Eritingimused, mida kohaldatakse kalapüügilaevade suhtes vastavalt artiklile 19

1. Iga liikmesriik tagab järgmiste võimsuspiirangute täitmise:
 - söödaga õngelaevade ja lantpüügilaevade maksimaalne arv, millel on lubatud aktiivselt püüda harilikku tuuni, on piiratud nende laevade arvuga, mis osalesid 2006. aastal hariliku tuuni sihtpüügil;
 - väikesemahuliste laevade maksimaalne arv, millel on Vahemeres lubatud aktiivselt püüda harilikku tuuni, on piiratud nende laevade arvuga, mis osalesid 2008. aastal hariliku tuuni püügil;
 - püügilaevade maksimaalne arv, millel on Aadria meres lubatud aktiivselt püüda harilikku tuuni, on piiratud nende laevade arvuga, mis osalesid 2008. aastal hariliku tuuni püügil. Iga liikmesriik eraldab asjaomastele laevadele individuaalsed kvoodid.
2. Iga liikmesriik võib eraldada:
 - oma söödalaevadele ja lantpüügilaevadele kuni 7 % oma hariliku tuuni kvoodist; Prantsusmaa puhul võivad Prantsusmaa lipu all sõitvad Biskaia lahes tegutsevad laevad, mille üldpikkus on vähemalt 17 meetrit, püüda kuni 100 tonni harilikku tuuni, kes kaalub vähemalt 6,4 kg või kelle pikkus ninamiku tipust kuni sabauime keskmiste kiirte alguseni on 70 cm;
 - oma väikesemahulisele värske kala rannapüügile Vahemerest kuni 2 % oma hariliku tuuni kvoodist;
 - **oma Aadria mere kalapüügilaevadele kasvatamise eesmärgil kuni 90 % oma hariliku tuuni kvoodist.**
3. **Horvaatia võib kohaldada kaaluliselt kuni 7 % Aadria merel tema laevade poolt kasvatamise eesmärgil püütud tuuni isendite suhtes miinimumkaalu 6,4 kg või pikkust ninamiku tipust kuni sabauime keskmiste kiirte alguseni 66 cm.**
4. Liikmesriigid, kelle söödaga õngelaevadel, õngejadalaevadel, käsiõngelaevadel ja lantpüügilaevadel on luba püüda Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres harilikku tuuni, kehtestavad sabasildile järgmised nõuded:
 - igale hariliku tuuni isendile peab kohe pärast mahalaadimist kinnitama sabasildi;
 - igal sabasildil peab olema kordumatu identifitseerimisnumber ja see peab olema kantud hariliku tuuni püügi dokumentidesse ning olema loetavalt ja kustumatult märgitud igale tuuni sisaldavale pakendile.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

II LISA

Püügipäevikule ja logiraamatule esitatavad nõuded

A. KALAPÜÜGILAEVAD

Püügipäevikule esitatavad miinimumnõuded:

- 1 püügipäeviku lehed on nummerdatud;
- 2 püügipäevikut täidetakse iga päev (keskõöks) või enne sadamasse saabumist;
3. püügipäevikut täidetakse merel tehtavate inspekteerimiste korral;
- 4 üks püügipäeviku lehe eksemplar jääb püügipäevikusse;
- 5 pardal hoitav püügipäevik sisaldab andmeid ühe tegevusaasta kohta.

Püügipäevikusse kantav minimaalne standardteave:

1. kapteni nimi ja aadress;
 2. sadamad koos väljumis- ja saabumiskuupäevadega;
 3. laeva nimi, registrinumber, ICCATi number, rahvusvaheline raadiokutsung ja Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) number (olemasolu korra).
 4. püügivahendid:
 - a) püügivahendi tüübi FAO kood;
 - b) arvulised suurused (nt pikkus, võrgusilma suurus, õngekonksude arv);
 5. merel tehtavad toimingud, (vähemalt) üks rida püügipäeva kohta, sh järgmine teave:
 - a) tegevus (nt kalapüük, navigeerimine);
 - b) asukoht: täpne asukoht (kraadides ja minutites) päevade kaupa, mis märgitakse iga püügioperatsiooni kohta, või keskpäeval, kui sellel päeval kalapüüki ei toimunud;
 - c) andmed saagi kohta, sealhulgas:
 - FAO kood;
 - kogumass kilogrammides päeva kohta;
 - kalade arv päevas.
- Seinnoodalaevade puhul registreeritakse see teave iga püügioperatsiooni, sealhulgas nullsaagi korral;
6. kapteni allkiri;
 7. kaalumisviis: hinnanguline, kaalumise pardal;
 8. püügipäevikusse kantakse kala ekvivalentne eluskaal ja märgitakse hindamisel kasutatavad ümberarvestustegurid.

Lossimise või ümberlaadimise korral püügipäevikusse kantav minimaalne teave:

1. lossimise või ümberlaadimise sadamad koos kuupäevadega;
2. tooted:
 - a) liigid ja esitamine FAO koodi järgi;
 - b) kalade või kastide arv ja kogus kilogrammides;
3. kapteni või laeva esindaja allkiri;
4. ümberlaadimise korral: vastuvõtva laeva nimi, lipuriik ja ICCATi number.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Sumpadesse üleviimise korral püügipäevikusse kantav minimaalne teave:

1. üleviimise kuupäev, kellaeg ja koht (laius- ja pikkuskraadid);
2. tooted:
 - a) liigid FAO koodi järgi;
 - b) sumpadesse üleviidud kalade arv ja kogus kilogrammides;
3. puksiiri nimi, lipuriik ja ICCATi number;
4. sihtkohaks oleva kalakasvanduse nimi ja ICCATi number;
5. ühise püügioperatsiooni korral kannab kapten lisaks punktides 1–4 osutatud teabele püügipäevikusse järgmise teabe:
 - a) kalapüügilaeva puhul, mis viib kala sumpadesse:
 - pardale võetud saagi kogus;
 - saagi kogus, mis arvestatakse maha laeva individuaalsest kvoodist;
 - sama ühise püügioperatsiooniga hõlmatud teiste laevade nimed;
 - b) muude kalapüügilaevade puhul, mis osalevad samas ühises püügioperatsioonis, kuid ei osale kala üleviimises:
 - nende laevade nimed, rahvusvahelised raadiokutsungid ja ICCATi numbrid;
 - asjaolu, et saaki ei ole pardale võetud ega sumpadesse üle viidud;
 - saagi kogus, mis arvestatakse maha nende individuaalsest kvoodist;
 - punktis a osutatud kalapüügilaeva nimi ja ICCATi number.

B. PUKSIIRID

1. Puksiiri kapten märgib laeva logiraamatusse kala üleviimise kuupäeva, kellaaja ja asukoha, üleviidavad kogused (kalade arv ja kaal kilogrammides), sumba numbri, samuti kalapüügilaeva nime, lipuriigi ja ICCATi numbri, muu (de) osalenud laeva(de) nime(d) ja ICCATi numbri(d), sihtkohaks oleva kalakasvanduse ja selle ICCATi numbri ning ICCATi üleviimisdeklaratsiooni numbri.
2. Edaspidistel üleviimistel abilaevadele või teisele puksiirile tuleb esitada sama teave nagu punktis 1, lisaks abi- või puksiirlaeva nimi, lipuriik ja ICCATi number ning ICCATi üleviimisdeklaratsiooni number.
3. Logiraamat peab sisaldama kõikide püügihooaja jooksul sooritatud üleviimiste üksikasju. Logiraamatut hoitakse laeva pardal ning see peab alati olema kontrollimiseks kättesaadav.

C. ABILAEVAD

1. Abilaeva kapten märgib toimingud laeva logiraamatusse, sealhulgas tegevuse kuupäeva, kellaaja ja asukoha, pardale võetud hariliku tuuni kogused, samuti selle kalalaeva, kalakasvanduse või mõrra nime, millega koos ta tegutseb.
2. Laeva logiraamat peab sisaldama kõikide püügihooaja jooksul sooritatud toimingute üksikasju. Logiraamatut hoitakse laeva pardal ning see peab alati olema kontrollimiseks kättesaadav.

D. KALATÖÖTLEMISLAEVAD

1. Kalatöötlemislaeva kapten märgib laeva logiraamatusse tegevuse kuupäeva, kellaaja ja asukoha ning vajaduse korral kalakasvandustest, mõrdadest või kalapüügilaevadelt saadud ja ümberlaaditud hariliku tuuni arvu ja kaalu. Kapten peab märkima ka asjaomaste kalakasvanduste, mõrdade või kalapüügilaevade nimed ja ICCATi numbrid.
2. Kalatöötlemislaeva kapten peab töötlemispäevikut, millesse märgib üleviidavate või ümberlaaditavate kalade ümardatud kaalu ja arvu, kasutatud ümberarvestusteguri, kaalu ja kogused toote esitusviisi kaupa.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

3. Kalatöötlemislaeva kapten ajakohastab lastiplaani, milles on näidatud toodete asukoht ja kogused iga kalaliigi ja esitusviisi kaupa.
 4. Logiraamat peab sisaldama kõigi püügihooaja jooksul sooritatud üleviimiste üksikasju. Laeva logiraamatut, töötlemispäevikut, lastiplaani ja ICCATi ümberlaadimisdeklaratsioonide originaale hoitakse laeva pardal ning need peavad alati olema kontrollimiseks kättesaadavad.
-

III LISA

Püügiaruande vorm

Püügiaruande vorm

Lipuriik	ICCATi number	Laeva nimi	Aruande alguskuupäev	Aruande lõppkuupäev	Aruande kestus (päevades)	Püügikuupäev	Saagi püüdmise asukoht		Saak			Omistatud kaal ühise püügioperatsiooni puhul (kg)
							Laiuskraad	Pikkuskraad	Kaal (kg)	Isendite arv	Keskmine kaal (kg)	

Kolmapäev, 28. aprill 2021

IV LISA

Ühistes püügioperatsioonides osalemise loa taotlus

Ühine püügioperatsioon

Lipuriik	Laeva nimi	ICCATi nr	Operatsiooni kestus	Operatsiooni läbivijate isikuandmed	Laeva individuaalne kvoot	Jaotamise süsteem laeva kohta	Sihtkohaks olev nuumamise või kasvatamisega tegelev kalakasvandus	
							Konventsiooniosaline	ICCATi nr

Kuupäev ...

Lipuriigi kinnitus ...

Kolmapäev, 28. aprill 2021

V LISA

ICCATi ümberlaadimisdeklaratsioon

Dokumendi nr

Transpordilaev	Kalalaev	Lõppsihtkoht:
Laeva nimi ja raadiokutsung:	Laeva nimi ja raadiokutsung:	Sadam:
Lipuriik:	Lipuriik:	Riik:
Lipuriigi loa number:	Lipuriigi loa number:	Riik:
Riiklik registrinumber:	Riiklik registrinumber:	
ICCATi registrinumber:	ICCATi registrinumber:	
IMO nr:	Laeva pardatähis:	
	Püügipäeviku lehekülje number:	

Päev	Kuu	Kellaaeg	Aasta	[2_]0_[]	Kalalaeva kapteni nimi:	Transpordilaeva kapteni nimi:
------	-----	----------	-------	-----------	-------------------------	-------------------------------

Väljumine	[]	[]	[]	Kust:	[]
-----------	-----	-----	-----	-------	-----

Tagasisaabumine	[]	[]	[]	Kuhu:	[]	Allkiri:	Allkiri:
-----------------	-----	-----	-----	-------	-----	----------	----------

Ümberlaadimine	[]	[]	[]	[]
----------------	-----	-----	-----	-----

Ümberlaadimise puhul märkida kaal kilogrammides või kasutatud mõõtühik (nt kast, korv) ning selle ühiku lossimiskaal kilogrammides: [] kilogrammi.

ÜMBERLAADIMISKOHT

Sadam	Meri		Liik	Kala isendite arv	Tooteliik (elus)	Tooteliik (tervikuna)	Tooteliik (roogitud)	Tooteliik (ilma peata)	Tooteliik (fileeritud)	Toote liik	Edasised ümberlaadimised
	Lat.	Long.									
											Kuupäev: [] Koht/Asukoht: []
											Loa number:
											Ümber laadiva laeva kapteni allkiri:
											Vastuvõtva laeva nimi:
											Lipuriik
											ICCATi registrinumber:
											IMO nr:
											Kapteni allkiri:
											Kuupäev: [] Koht/Asukoht: []
											Loa number:
											Ümber laadiva laeva kapteni allkiri:
											Vastuvõtva laeva nimi:
											Lipuriik
											ICCATi registrinumber:
											IMO nr:
											Kapteni allkiri:

Kohustused ümberlaadimise korral:

1. Ümberlaadimisdeklaratsiooni originaal antakse vastuvõtvale laevale (töötlemis- või transpordilaev).
2. Ümberlaadimisdeklaratsiooni koopia jääb vastavale kalapüügilaevale või mõrra käitajale.
3. Edasisi ümberlaadimisi tehakse laeval tegutseda lubava asjaomase konventsiooniosalise loal.
4. Vastuvõttev laev, kelle valduses kala on, peab ümberlaadimisdeklaratsiooni originaali alles hoidma kuni lossimiskohani.
5. Ümberlaadimistoiming kantakse iga toimingus osaleva laeva püügipäevikusse.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

VI LISA

ICCAti üleviimiskeklaratsioon

Dokumendi nr	ICCAti üleviimiskeklaratsioon		
1. KASVATAMISEKS ETTE NÄHTUD ELUSA HARILIKU TUUNI ÜLEVIIMINE			
Kalalaeva nimi:	Mõrra nimi:	Puksiiri nimi:	Sihtkohaks oleva kalakasvanduse nimi:
Raadiokutsung:	ICCAti registrinumber:	Raadiokutsung:	ICCAti registrinumber:
Lipuriik:		Lipuriik:	
Lipuriigi loa number:		ICCAti registrinumber:	
ICCAti registrinumber:		Laeva pardatähis:	Sumba number:
Laeva pardatähis:			
Püügipäeviku nr:			
Ühise püügioperatsiooni nr:			
2. ÜLEVIIMIST KÄSITLEV TEAVE			
Kuupäev: __/__/____	Koht või asukoht:	Sadam:	Laiuskraad: Pikkuskraad:
Isendite arv:		Liik:	Kaal:
Tooteliik: elus ☐ tervikuna ☐ roogitud ☐ muu (täpsustada):			
Kalalaeva kapteni / mõrra käitaja / kalakasvanduse käitaja nimi ja allkiri:	Vastuvõtva laeva (puksiir, töötlemis-, transpordilaev) kapteni nimi ja allkiri:		Vaatleja nimi, ICCAti number ja allkiri:
3. EDASISED ÜLEVIIMISED			
Kuupäev: __/__/____	Koht või asukoht:	Sadam:	Laiuskraad: Pikkuskraad:
Puksiiri nimi:	Raadiokutsung:	Lipuriik:	ICCAti registrinumber:
Kalakasvanduse asukohariigi üleviimisloa number:	Laeva pardatähis:	Vastuvõtva laeva kapteni nimi ja allkiri:	

Kuupäev: __/__/____	Koht või asukoht:	Sadam:	Laiuskraad: Pikkuskraad:
Puksiiri nimi:	Raadiokutsung:	Lipuriik:	ICCAti registrinumber:
Kalakasvanduse asukohariigi üleviimisloa number:	Laeva pardatähis:	Vastuvõtva laeva kapteni nimi ja allkiri:	
Kuupäev: __/__/____	Koht või asukoht:	Sadam:	Laiuskraad: Pikkuskraad:
Puksiiri nimi:	Raadiokutsung:	Lipuriik:	ICCAti registrinumber:
Kalakasvanduse asukohariigi üleviimisloa number:	Laeva pardatähis:	Vastuvõtva laeva kapteni nimi ja allkiri:	
4. OSADEKS JAGATUD SUMBAD			
Üleandva sumba nr	kg:	Kalade arv:	
Üleandva puksiiri nimi:	Raadiokutsung:	Lipuriik:	ICCAti registrinumber:
Vastuvõtva sumba nr	kg:	Kalade arv:	
Vastuvõtva puksiiri nimi:	Raadiokutsung:	Lipuriik:	ICCAti registrinumber:
Vastuvõtva sumba nr	kg:	Kalade arv:	
Vastuvõtva puksiiri nimi:	Raadiokutsung:	Lipuriik:	ICCAti registrinumber:
Vastuvõtva sumba nr	kg:	Kalade arv:	
Vastuvõtva puksiiri nimi:	Raadiokutsung:	Lipuriik:	ICCAti registrinumber:

Kolmapäev, 28. aprill 2021

VII LISA

Kalapüügi loale märgitav minimaalne teave ⁽¹⁾

A. IDENTIFITSEERIMISTUNNUSED

1. ICCATi registreerimisnumber
2. Kalalaeva nimi
3. Pardanumber (tähed ja numbrid)

B. KALAPÜÜGITINGIMUSED

1. Väljaandmise kuupäev
2. Kehtivusaeg
3. Kalapüügi loa tingimused, sealhulgas vajaduse korral liigid, püügipiirkond ja püügivahend ning mis tahes muud käesolevast soovituselt ja/või riiklikest õigusaktidest tulenevad tingimused.

		Alates .././.. Kuni .././..	Alates .././.. Kuni .././..	Alates .././.. Kuni .././..	Alates .././.. Kuni .././..	Alates .././.. Kuni .././..	Alates .././.. Kuni .././..
Kalapüügipiirkond							
Liigid							
Püügivahendid							
Muud tingimused							

⁽¹⁾ Vt rakendusmäärust (EL) nr 404/2011.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

VIII LISA

ICCATi piirkondlik vaatlusprogramm

ICCATi PIIRKONDLIKE VAATLEJATE MÄÄRAMINE

1. ICCATi piirkondlikul vaatlejal peab oma ülesannete täitmiseks olema järgmine kvalifikatsioon:
 - a) piisav kogemus kalaliikide ja püügivahendite identifitseerimiseks;
 - b) ICCATi koolituseeskirjal põhinevad rahuldavad teadmised ICCATi kaitse- ja majandamismeetmetest, mida tõendab liikmesriigi poolt välja antud tõend;
 - c) oskus teha täpseid vaatlusi ja ülestähendusi;
 - d) vaadeldava laeva või kalakasvanduse lipuriigi keele rahuldav oskus.

ICCATi PIIRKONDLIKU VAATLEJA KOHUSTUSED

2. ICCATi piirkondlik vaatleja peab olema:
 - a) läbinud ICCATi kehtestatud eeskirjadele vastava tehnilise koolituse;
 - b) ühe liikmesriigi kodanik, ning võimaluse korral mitte kalakasvanduse või mõrra registrijärgse riigi või seinnodalaeva lipuriigi kodanik. Kui hariliku tuuni saak kogutakse sumbast ja müüakse värske kalana, võib püüki jälgiv ICCATi piirkondlik vaatleja olla siiski kalakasvanduse eest vastutava liikmesriigi kodanik;
 - c) suuteline täitma punktis 3 sätestatud ülesandeid;
 - d) kantud ICCATi vaatlejate nimekirja, mida haldab ICCAT;
 - e) ilma finants- ja majanduslike huvideta hariliku tuuni püügi küsimuses.

ICCATi PIIRKONDLIKU VAATLEJA ÜLESANDED

3. ICCATi piirkondliku vaatleja ülesanded on eelkõige järgmised:
 - a) seinnodalaevade puhul kontrollib piirkondlik vaatleja laeva vastavust ICCATi vastu võetud asjaomastele kaitse- ja majandamismeetmetele. Piirkondlik vaatleja teeb eelkõige järgmist:
 1. juhul kui ICCATi piirkondlik vaatleja märkab rikkumist, mis võib kujutada endast ICCATi soovitusel mittetäitmist, edastab ta kõnealuse teabe viivitamata ICCATi vaatlusprogrammi rakendamise eest vastutavale ettevõttele, kes edastab selle viivitamata kalapüügilaeva lipuriigi ametiasutusele;
 2. dokumenteerib kalapüügitegevust ja koostab selle kohta aruanded;
 3. vaatleb ja hindab saagi koguseid ning kontrollib püügipäevikusse tehtud kandeid;
 4. koostab igapäevase aruande seinnodalaeva üleviimistoimingutest;
 5. teeb kindlaks ja märgib üles laevad, mille puhul on võimalik, et nad tegelevad kalapüügiga, mis on vastuolus ICCATi kaitse- ja majandamismeetmetega;
 6. dokumenteerib üleviimistoimingud ja koostab nende kohta aruande;
 7. kontrollib laeva asukohta üleviimise ajal;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

8. vaatleb ja hindab üleviidud tooteid, sh videosalvestiste läbivaatamise abil;
 9. kontrollib ja märgib üles asjaomase kalalaeva nime ja ICCATi numbrit;
 10. teeb teadustööd, kogudes näiteks ICCATi komisjoni taotluse korral II ülesande kohaseid andmeid ICCATi alalise uuringute ja statistikakomitee juhiste põhjal;
- b) kalakasvanduste ja mõrdade puhul kontrollib ICCATi piirkondlik vaatleja nende vastavust ICCATi poolt vastu võetud asjaomastele kaitse- ja majandamismeetmetele. ICCATi piirkondlik vaatleja teeb eelkõige järgmist:
1. kontrollib üleviimisdeklaratsiooni, sumpadesse paigutamise deklaratsiooni ja hariliku tuuni püügi dokumendi andmeid, sh videosalvestiste läbivaatamise abil;
 2. tõendab üleviimisdeklaratsiooni, sumpadesse paigutamise deklaratsiooni ja hariliku tuuni püügi dokumendi andmeid;
 3. koostab igapäevase aruande kalakasvanduste ja mõrdade üleviimistoimingutest;
 4. annab kaasallkirja üleviimisdeklaratsioonile, sumpadesse paigutamise deklaratsioonile ja hariliku tuuni püügi dokumendile üksnes juhul, kui neis sisalduv teave on kooskõlas tema tähelepanekutega, sealhulgas videosalvestisega vastavalt artikli 42 lõikes 1 ja artikli 43 lõikes 1 osutatud nõuetele;
 5. teeb teadustööd, näiteks kogudes komisjoni taotluse korral näidiseid ICCATi alalise uuringute ja statistikakomitee juhiste põhjal;
 6. registreerib ja kontrollib iga liiki siltide, sealhulgas looduslike märkide olemasolu ning teatab kõigist märkidest, mis viitavad sildi hiljutisele eemaldamisele;
- c) koostab üldaruanded, millesse on koondatud käesoleva punkti kohaselt kogutud teave, ning võimaldab kaptenil ja kalakasvanduse käitajal lisada neisse asjakohast teavet;
- d) esitab punktis c osutatud üldaruande sekretariaadile 20 päeva jooksul pärast vaatlusperioodi lõppu;
- e) täidab kõiki muid ICCATi komisjoni määratletud ülesandeid.
4. ICCATi piirkondlik vaatleja käsitab konfidentsiaalsena kogu teavet, mis on seotud seinnodalaevade ja kalakasvanduste püügi- ja üleviimistegevusega, ning annab ICCATi piirkondlikuks vaatlejaks määramisel selle nõude täitmise kohta kirjaliku nõusoleku.
 5. ICCATi piirkondlik vaatleja täidab nõudeid, mis on kehtestatud selle laeva lipuriigi või kalakasvanduse asukohariigi õigusnormidega, mille jurisdiktsioonis on laev või kalakasvandus, kuhu ta on vaatlejaks määratud.
 6. ICCATi piirkondlik vaatleja järgib laeva ja kalakasvanduse kõigi töötajate suhtes kehtivat hierarhiat ja üldisi käitumisreegleid, kui sellised reeglid ei takista ICCATi piirkondlikul vaatlejal käesoleva programmi raames antud ülesannete täitmist ning käesoleva lisa punktis 7 ja artiklis 39 sätestatud laevapere ja kalakasvanduse töötajate kohustuste täitmist.

LIPULIHKMESRIIKIDE KOHUSTUSED ICCATi PIIRKONDLIKE VAATLEJATE SUHTES

7. Liikmesriigid, kes vastutavad seinnodalaeva, kalakasvanduse või mõrra eest, tagavad, et ICCATi piirkondlikule vaatlejale võimaldatakse:
 - a) juurdepääs laevale, kalakasvandusele ja mõrdasid käitavatele töötajatele ning püügivahenditele, sumpadele ja varustusele;
 - b) käesoleva lisa punktis 3 sätestatud ülesannete täitmise hõlbustamiseks taotluse korral juurdepääs ka järgmistele seadmetele, kui need on laeval olemas:
 - 1 satelliitnavigatsiooniseadmed;
 - 2 radariekraanid, kui neid kasutatakse;
 - 3 elektroonilised sidevahendid;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- c) ülalpidamine, sealhulgas majutus, söök ja nõuetekohased sanitaartingimused, mille tase on võrdne laeva juhtivkoosseisule pakutavaga;
- d) komandosillal või roolikambris piisavalt ruumi kirjatöö tegemiseks, samuti piisav ruum tekil vaatlusülesannete täitmiseks.

ICCATi PIIRKONDLIKUST VAATLUSPROGRAMMIST TULENEVAD KULUD

- 8. Kõik kulud, mis tulenevad ICCATi piirkondlike vaatlejate tegevusest, kannab kalakasvanduse käitaja või seinnoodalaeva omanik.
-

Kolmapäev, 28. aprill 2021

IX LISA

ICCATi rahvusvahelise ühisinspekteerimise kava

ICCAT leppis oma neljandal korralisel koosolekul (1975. aasta novembris Madridis) ja 2008. aastal Marrakechis peetud aastakoosolekul kokku järgmises:

vastavalt konventsiooni artikli IX lõikele 3 soovib ICCATi komisjon konventsiooni ja sellest tulenevate meetmete kohaldamise tagamiseks allpooltoodud rahvusvahelise kontrolli korra kehtestamist väljapoole riikide jurisdiktsiooni jäävate vete üle.

I. RASKED RIKKUMISED

1. Käesoleva korra kohaldamisel tähendab raske rikkumine ICCATi komisjoni poolt vastu võetud ICCATi kaitse- ja majandamismeetmete järgmist rikkumist:
 - a) kalapüük ilma konventsiooniosalisest lipuriigi väljastatud litsentsi või loata;
 - b) ICCATi komisjoni aruandlusnõuete kohaste püügandmete ja püügiga seotud andmete kohta piisava arvestuse pidamata jätmine või selliste püügi- ja/või püügiga seotud andmete kohta valeandmete esitamine;
 - c) kalapüük keelualal;
 - d) kalapüük keelualjal;
 - e) ICCATi poolt vastu võetud kohaldatavate kaitse- ja majandamismeetmetega vastuolus olev tahtlik püük või pardal hoidmine;
 - f) ICCATi eeskirjade kohaselt kehtivate püügipiirangute või kvootide oluline rikkumine;
 - g) keelatud püügivahendite kasutamine;
 - h) kalalaeva pardatähise, nime või registreerimisandmete võltsimine või tahtlik varjamine;
 - i) rikkumise uurimisega seotud tõendite varjamine, rikkumine või kõrvaldamine;
 - j) korduvad rikkumised, mis üheskoos moodustavad ICCATi eeskirjade kohaselt kehtivate meetmete tõsise rikkumise;
 - k) volitatud inspektori või vaatleja ründamine, talle vastuhakkamine, tema hirmutamine, seksuaalne ahistamine, tema töösse sekkumine või selle põhjuseta takistamine;
 - l) laevaseiresüsteemi tahtlik võltsimine või rikkumine;
 - m) muud sarnased ICCATi poolt kindlaksmääratud rikkumised, kui need on lisatud käesolevate menetluste muudetud versiooni ja laiali saadetud;
 - n) kalapüük jälgimislennukite abil;
 - o) laevaseire satelliitsüsteemide häirimine ja/või ilma laevaseiresüsteemita laeva käitamine;
 - p) üleviimistegevus ilma üleviimisdeklaratsioonita;
 - q) ümberlaadimine merel.
2. Juhul kui volitatud inspektor märkab kalalaeva pardal viibimise ja inspekteerimise käigus tegevust või olukorda, mis kujutab endast punktis 1 määratletud rasket rikkumist, teavitavad inspekteerimislaeva lipuriigi ametiasutused viivitamata kalalaeva lipuriiki nii otse kui ka ICCATi sekretariaadi kaudu. Sellistes olukordades teavitab inspektor ka lipuriigi inspekteerimislaeva, mille kohta on teada, et see viibib läheduses.
3. ICCATi inspektor registreerib teostatud inspekteerimised ja tuvastatud rikkumised kalalaeva püügipäevikus.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

4. Lipuliikmesriik tagab, et pärast punktis 2 osutatud inspekteerimist peatab asjaomane kalalaev igasuguse püügitegevuse. Lipuliikmesriik nõuab, et asjaomane kalalaev suunduks 72 tunni jooksul lipuriigi määratud sadamasse, kus algatakse uurimine.
5. Kui laeva ei kutsuta sadamasse, esitab lipuliikmesriik aegsasti nõuetekohase põhjenduse Euroopa Komisjonile, kes edastab selle teabe ICCATi sekretariaadile, kes teeb selle nõudmise korral teistele konventsiooniosalistele kättesaadavaks.

II. INSPEKTEERIMINE

6. Inspekteerimist teostavad konventsiooniosaliste poolt määratud inspektorid. ICCATi komisjonile teatatakse asjaomaste riikide valitsuste poolt selleks määratud valitsusasutuste ja inspektorite nimed.
7. Käesoleva lisa kohaselt rahvusvahelisi pardalimineku ja inspekteerimise ülesandeid täitvad laevad peavad heiskama ICCATi komisjoni poolt heaks kiidetud erilipu või -vimpli, mille on välja andnud ICCATi sekretariaat. Selleks kasutatavate laevade nimed teatatakse ICCATi sekretariaadile niipea kui võimalik enne inspekteerimise algust. ICCATi sekretariaat teeb määratud inspekteerimislaevu käsitleva teabe kõigile konventsiooniosalistele kättesaadavaks, sealhulgas avaldab selle oma salasõnaga kaitstud veebilehel.
8. Iga inspektor kannab kaasas asjakohast isikut tõendavat dokumenti, mille on välja andnud lipuriigi ametiasutused, kasutades käesoleva lisa punktis 21 esitatud vormi.
9. Kui punkti 16 kohaselt kokku lepitud korrast ei tulene teisiti, peab konventsiooniosalise lipu all sõitev laev, mida kasutatakse konventsiooni alal riigi jurisdiktsioonist välja jäävates vetes tuuni või tuunilaadse liigi püüdmiseks, peatuma, kui ta on saanud inspektorit transportivalt laevalt, mis on heisanud punktis 7 kirjeldatud ICCATi vimpli, vastava signaali, mis on edastatud rahvusvahelises signalisatsioonikoodis, välja arvatud püügitegevuse ajal, millisel juhul ta peatub kohe pärast sellise tegevuse lõpetamist. Laeva kapten lubab punktis 10 kirjeldatud inspektorite rühmal laevale tulla ning annab selleks laevatrapi. Kapten võimaldab inspektorite rühmal kontrollida seadmeid, kalasaaki, püügivahendeid ja kõiki asjakohaseid dokumente, mida inspektor peab kontrollitava laeva lipuriigiga seotud kehtivate ICCATi komisjoni soovitude järgimise kontrollimisel vajalikuks. Lisaks võib inspektor küsida selgitusi, mida ta peab vajalikuks.
10. Inspektorite rühma suuruse määrab kindlaks inspekteerimislaeva kapten, võttes arvesse asjakohaseid asjaolusid. Inspektorite rühm peab olema nii väike kui võimalik, et täita ohutult ja turvaliselt käesoleva lisa sätestatud kohustusi.
11. Inspektor esitab laeva pardale saabudes punktis 8 kirjeldatud dokumendid. Inspektor järgib üldtunnustatud rahvusvahelisi eeskirju, menetlusi ja tavasid, mis on seotud inspekteeritava laeva ja laevapere ohutusega, minimeerib enda mõju püügitegevusele või toote ladustamisele ning väldib nii palju kui võimalik tegevust, mis mõjaks kahjulikult pardal olevale saagile.

Inspektor piirdub oma küsitlustes faktide kindlakstegemisega, järgides asjaomase laeva lipuriigiga seotud kehtivaid ICCATi komisjoni soovitusi. Inspekteerimise käigus võib inspektor küsida kalalaeva kaptenilt abi, mis võib osutada vajalikuks. Inspektor koostab inspekteerimise kohta ICCATi komisjoni poolt heaks kiidetud vormis inspekteerimisaruande. Inspektor allkirjastab aruande laeva kapteni juuresolekul, kes võib sellele lisada või on lisanud märkusi, mida ta peab vajalikuks, ning kirjutab neile märkustele alla.
12. Nimetatud aruande koopiad antakse laeva kaptenile ja inspektorite rühma juhatajale, kes edastab need inspekteeritud laeva lipuriigi asjaomastele ametiasutustele ja ICCATi komisjonile. ICCATi soovitude rikkumise avastamise korral teavitab inspektor võimaluse korral ka kalalaeva lipuriigi inspekteerimislaeva, mille kohta on teada, et see viibib läheduses.
13. Inspektorile vastuhakkamist või tema juhiste täitmata jätmist käsitleb inspekteeritud laeva lipuriik nii, nagu oleks selliselt käitunud riikliku inspektori suhtes.
14. Inspektor täidab oma kohustusi kirjeldatud korra alusel, vastavalt käesolevas määruses sätestatud normidele, kuid jääb oma riigi ametiasutuste operatiivkontrolli alla ja vastutab nende ees.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

15. Konventsiooniosalised võtavad käesoleva korra alusel inspekteerimisaruandeid, soovituse 94-09 kohaseid tuvastamise teabelehti ja dokumente kontrollinud välisriigi inspektorite avaldusi arvesse ning rakendavad nende põhjal meetmeid sarnasel viisil, kui nad kooskõlas siseriiklike õigusaktidega tegutsevad riiklike inspektorite esitatud aruannete puhul. Käesoleva punkti sätted ei kohusta konventsiooniosalist andma välisriigi inspektori aruandele tõendina suuremat väärtust, kui sellel oleks inspektori päritoluriigis. Konventsiooniosalised teevad koostööd, et hõlbustada inspektori poolt käesoleva korra kohaselt esitatud aruandest tulenevaid kohtu- või muid menetlusi.
16. a) Konventsiooniosalised teatavad iga aasta 15. veebruariks ICCATi komisjonile käesoleva määrusega rakendatud soovituse alusel inspekteerimise esialgsed plaanid asjaomaseks kalendriaastaks ning ICCATi komisjon võib anda konventsiooniosalistele soovitusi riikliku tegevuse koordineerimiseks selles valdkonnas, sh inspektorite ja neid transportivate laevade arvu osas.
- b) Konventsiooniosaliste valitsused kohaldavad ICCATi soovitusel 19-04 kehtestatud korda ja osalemise kavasid, kui nad ei ole kokku leppinud teisiti; niisugusest kokkuleppes teatatakse ICCATi komisjonile. Nimetatud korra kohaldamine kahe konventsiooniosalise vahel peatatakse siiski kuni sellise kokkuleppe sõlmimiseni, kui üks neist on sellest ICCATi komisjonile teatanud.
17. a) Püügivahendeid inspekteeritakse vastavalt õigusnormidele, mis kehtivad alapiirkonnas, kus inspekteerimist läbi viiakse. Inspektor teatab, millises alapiirkonnas inspekteerimine toimus, ning kannab kõik tuvastatud rikkumised inspekteerimisaruandesse.
- b) Inspektoril on õigus inspekteerida kõiki kasutuses olevaid või pardal leiduvaid püügivahendeid.
18. Inspektor kinnitab ICCATi komisjoni poolt heaks kiidetud identifitseerimistähise igale inspekteeritud püügivahendile, mis näib olevat vastuolus asjaomase laeva lipuriigi suhtes kohaldatavate ICCATi komisjoni soovitustega, ning märgib selle asjaolu oma inspekteerimisaruandesse.
19. Inspektor võib pildistada püügivahendeid, seadmeid, dokumente ja muid elemente, mida ta peab vajalikuks, tuues esile need detailid, mis tema arvates on vastuolus kehtiva eeskirjaga; sellisel juhul loetletakse pildistatud elemendid aruandes ja lisatakse fotode koopiad lipuriigile saadetavale aruande koopiale.
20. Inspektor kontrollib vajaduse korral kogu pardal oleva saagi vastavust ICCATi soovitustele.
21. Inspektori isikutunnistuse näidis on järgmine:

<p style="text-align: center;">INTERNATIONAL COMMISSION FOR THE CONSERVATION OF ATLANTIC TUNA</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <p style="font-size: 2em; font-weight: bold;">ICCAT</p> </div> <p style="text-align: center;">Inspector Identity Card</p> <p>Contracting Party:</p> <p>Inspector Name:</p> <p>Card n°:</p> <p>Issue Date: Valid five years</p> <div style="border: 1px dashed black; width: 100px; height: 80px; margin-top: 10px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p>Photograph</p> </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <p style="font-size: 2em; font-weight: bold;">ICCAT</p> </div> <p style="font-size: 0.8em;">The holder of this document is an ICCAT inspector duly appointed under the terms of the Scheme of Joint International Inspection and Surveillance of the International Commission for the Conservation of the Atlantic Tuna and has the authority to act under the provision of the ICCAT Control and Enforcement measures.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 20px;"> <p>..... ICCAT Executive Secretary Issuing Authority</p> <p>..... Inspector</p> </div>
---	--

Kolmapäev, 28. aprill 2021

X LISA

Videosalvestusega seotud menetluste miinimumnõuded

Üleviimistoimingud

1. Elektrooniline andmekandja, mis sisaldab videosalvestise originaali, antakse pärast üleviimistoimingu lõppu niipea kui võimalik ICCATi piirkondlikule vaatlejale, kes märgistab selle viivitamata, et vältida edaspidist manipuleerimist.
2. Originaalsalvestist hoitakse kogu loa kehtivusaja jooksul kalapüügilaeva pardal või vajaduse korral mõrra või kalakasvanduse käitaja käes.
3. Videosalvestisest tehakse kaks identset koopiat. Üks eksemplar edastatakse seinnoodalaeva pardal viibivale ICCATi piirkondlikule vaatlejale ja teine puksiiri pardal viibivale riiklikule vaatlejale; viimati nimetatud eksemplar peab olema üleviimisdeklaratsiooni ja sellega seotud saagiga kaasas. Nimetatud menetlust kohaldatakse riiklike vaatlejate suhtes ainult siis, kui üleviimine toimub puksiiride vahel.
4. Iga videosalvestise alguses ja/või lõpus tuleb näidata ICCATi üleviimisloa numbrit.
5. Igal videosalvestisel peavad kogu aeg olema nähtavad salvestamise kellaaeg ja kuupäev.
6. Enne üleviimise algust peab videosalvestisel näha olema võrgu/ukse avamine ja sulgemine, samuti see, kas vastuvõtvas ja üleandvas sumpades oli juba enne harilikku tuuni.
7. Videosalvestis peab olema pidev, ilma katkestuste ja välja lõigatud osadeta, ning hõlmama kogu üleviimistoimingut.
8. Videosalvestis peab olema piisavalt kvaliteetne, et hinnata üleviidavate harilike tuunide arvu.
9. Juhul kui videosalvestis on üleviidavate harilike tuunide arvuliseks hindamiseks ebapiisava kvaliteediga, **korraldatakse kontrollüleviimine. Käitaja võib nõuda, et laeva või mõrra lipuriigi ametiasutus teostaks kontrollüleviimise. Kui käitaja kontrollüleviimist ei taotle või kui vabatahtlik üleviimine ei anna rahuldavat tulemust, nõuavad kontrolliasutused kontrollüleviimisi seni, kuni saadakse küllalt kvaliteetne videosalvestis. Sellised kontrollüleviimised hõlmavad kõigi vastuvõtvas sumbas olevate harilike tuunide paigutamist teise sumpas, mis peab olema tühi. Kui kala on pärit mõrrast, võib mõrrast vastuvõtvasse sumpas juba üleviidud hariliku tuuni mõrda tagasi saata; sellisel juhul tühistatakse kontrollüleviimine ICCATi piirkondliku vaatleja järelevalve all.**

Sumpadesse paigutamine

1. Elektrooniline andmekandja, mis sisaldab videosalvestise originaali, antakse võimalikult kiiresti pärast sumpas paigutamise lõppu üle ICCATi piirkondlikule vaatlejale, kes märgistab selle viivitamata, et vältida edaspidist manipuleerimist.
2. Salvestise originaali hoitakse kalakasvanduses kogu loa kehtivusaja jooksul.
3. Videosalvestisest tehakse kaks identset koopiat. Üks eksemplar edastatakse ICCATi piirkondlikule vaatlejale kalakasvanduses.
4. Iga videosalvestise alguses ja/või lõpus tuleb näidata ICCATi sumpas paigutamise loa numbrit.
5. Igal videosalvestisel peavad kogu aeg olema nähtavad salvestamise kellaaeg ja kuupäev.
6. Enne sumpas paigutamise algust peab videosalvestisel olema näha võrgu/ukse avamine ja sulgemine, samuti see, kas vastuvõtvas ja üleandvas sumpades oli juba enne harilikku tuuni.
7. Videosalvestis peab olema pidev, ilma katkestuste ja välja lõigatud osadeta, ning hõlmama kogu sumpadesse paigutamise toimingut.
8. Videosalvestis peab olema piisavalt kvaliteetne, et hinnata üleviidavate harilike tuunide arvu.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

9. Juhul kui videosalvestis on üleviidavate harilike tuunide arvuliseks hindamiseks ebapiisava kvaliteediga, nõuavad kontrolliasutused uut sumpadesse paigutamist. Uus sumpadesse paigutamine hõlmab kõigi vastuvõtva kalakasvanduse sumbas olevate harilike tuunide paigutamist kalakasvanduse teise sumpa, mis peab olema tühi.
-

Kolmapäev, 28. aprill 2021

XI LISA

Stereoskoopiliste kaamerate standardid ja menetlused seoses sumpadesse paigutamisega

A. Stereoskoopilise kaamera süsteemide kasutamine

Stereoskoopilise kaamera süsteeme kasutatakse sumpade paigutamise ajal, nagu seda nõutakse artiklis 51, järgmiste tingimuste kohaselt.

1. Eluskalade proovivõtu maht on vähemalt 20 % sumpadesse paigutatavatest kaladest. Kui see on tehniliselt võimalik, tehakse eluskalade proovivõttu pisteliselt, mõõtes iga viienda isendi. Sellise valimi puhul tuleb mõõta kaamerast 2–8 meetri kaugusel asuvaid kalu.
2. Üleandva ja vastuvõtva sumba ühenduskäik võib olla kõige rohkem kümme meetrit lai ja kümme meetrit kõrge.
3. Juhul kui tegemist on eri pikkusega kaladega (kaks või enam eri suurusega rühma), peaks sumpade paigutamisel olema võimalik kasutada rohkem kui üht ümberarvestamismeetodit. Pikkuse (ninamiku tipust kuni sabauime keskmiste kiirte alguseni) ümberarvestamisel kogukaaluks vastavalt sumpadesse paigutamisel mõõdetava kala suuruskategooriale kasutatakse ICCATi alalise uuringute ja statistikakomitee kõige uuemaid ümberarvestamismeetodeid.
4. Enne iga sumpadesse paigutamist kinnitatakse pikkuse stereoskoopilise mõõtmise tulemused, kasutades selleks 2–8 meetri kaugusel asuvat mõõdulist.
5. Stereoskoopilise programmi tulemuste teatavakstegemisel tuleb anda teavet stereoskoopilise kaamera süsteemi tehniliste kirjelduste eeldatava vea ülemmäära kohta, mis ei tohi olla suurem kui $\pm 5\%$.
6. Stereoskoopilise programmi tulemuste aruanne sisaldab kõigi eelnimetatud tehniliste kirjelduste üksikasju, sealhulgas proovivõtu mahtu, proovivõtu viisi, kaugust kaamerast, ühenduskäigu mõõtmeid ja ümberarvestusmeetodeid (pikkuse ja kaalu suhe). ICCATi alaline uuringute ja statistikakomitee vaatab kõnealused tehnilised kirjeldused läbi ja vajaduse korral soovib neid muuta.
7. Juhul kui stereoskoopilise kaamera salvestise kvaliteet on üleviidavate harilike tuunide kaalu hindamiseks ebapiisava kvaliteediga, taotlevad kalapüügilaeva, mõrra või kalakasvanduse eest vastutava liikmesriigi ametiasutused uut sumpadesse paigutamist.

B. Programmide tulemuste esitlemine ja kasutamine

1. Otsused püügiaruande ja stereoskoopilise süsteemi programmi tulemuste vaheliste erinevuste kohta võetakse vastu ühise püügioperatsiooni või mõrra kogupüügi tasandil, kui on tegemist ühiste püügioperatsioonide ja mõrrapüügiga, mille saak on ette nähtud kalakasvandusele, millega on seotud üks konventsiooniosaline ja/või liikmesriik. Otsused püügiaruande ja stereoskoopilise süsteemi programmi tulemuste vaheliste erinevuste kohta võetakse vastu sumpade paigutamise tasandil, kui on tegemist ühiste püügioperatsioonidega, millega on seotud rohkem kui üks konventsiooniosaline ja/või liikmesriik, välja arvatud juhul, kui kõigi ühises püügioperatsioonis osalenud kalapüügilaevade lipuriikide ja/või konventsiooniosaliste ametiasutused lepivad kokku teisiti.
2. Kalakasvanduse eest vastutav liikmesriik esitab **15 päeva jooksul pärast sumpadesse paigutamist** aruande kalapüügilaeva või mõrra eest vastutavale liikmesriigile või konventsiooniosalisele ja komisjonile, lisades sellele järgmised dokumendid:
 - a) stereoskoopilise süsteemi tehniline aruanne, milles esitatakse:
 - üldteave: liigid, asukoht, sump, kuupäev, ümberarvestamismeetod;
 - statistilised andmed suuruse kohta: keskmine kaal ja pikkus, minimaalne kaal ja pikkus, maksimaalne kaal ja pikkus, proovivõtuga hõlmatud kalade arv ning jaotumine suuruse ja kaalu järgi;
 - b) programmi üksikasjalikud tulemused, milles märgitakse iga proovivõtus mõõdetud kala suurus ja kaal;

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- c) sumpadesse paigutamise aruanne, milles esitatakse:
- üldteave toimingu kohta: sumpadesse paigutamiste arv, kalakasvanduse nimi, sumba number, harilike tuunide arv, ITD number, kalapüügilaeva või mõrra nimi ja lipuriik, puksiirlaeva nimi ja lipuriik, stereoskoopilise süsteemi operatsiooni kuupäev ja kujutise faili nimi;
 - pikkuse kaaluks teisendamisel kasutatud ümberarvestamismeetod;
 - võrdlus hariliku tuuni püügi dokumendis deklareeritud koguste ja stereoskoopilise süsteemi abil leitud koguste vahel, kalade arv, keskmine kaal ja kogukaal (erinevuse arvutamiseks kasutatav valem on järgmine: (stereoskoopiline süsteem – hariliku tuuni püügi dokument) / stereoskoopiline süsteem * 100);
 - süsteemi veamäär;
 - sumpadesse paigutamise aruannete puhul, mis on seotud ühiste püügioperatsioonide / mõrdadega, hõlmab kõige viimane sumpadesse paigutamise aruanne ka kõigis eelmistes aruannetes sisalduva teabe kokkuvõtet.
3. Kui kalapüügilaeva või mõrra eest vastutava liikmesriigi ametiasutused saavad sumpadesse paigutamise aruande, võtavad nad kõik vajalikud meetmed lähtuvalt järgmistest olukordadest:
- a) hariliku tuuni püügi dokumendis kalapüügilaeva või mõrra käitaja poolt deklareeritud kogukaal on samas vahemikus kui stereoskoopilise süsteemi abil saadud tulemused:
- kalade vabakslaskmise korraldust ei anta;
 - hariliku tuuni püügi dokumendis muudetakse nii arvu (kasutades kontrollkaamerate või alternatiivse tehnika abil kindlaks tehtud kalade arvu) kui ka keskmist kaalu, kusjuures kogukaalu ei muudeta;
- b) hariliku tuuni püügi dokumendis kalapüügilaeva või mõrra käitaja poolt deklareeritud kogukaal on väiksem kui stereoskoopilise süsteemi abil saadud tulemuste madalaim näitaja:
- antakse korraldus kalad vabaks lasta, võttes aluseks stereoskoopilise süsteemi abil saadud tulemuste madalaima näitaja;
 - kalade vabakslaskmine toimub artikli 41 lõikes 2 ja XII lisas sätestatud korra kohaselt;
 - pärast kalade vabakslaskmist muudetakse hariliku tuuni püügi dokumendis nii kalade arvu (kasutades kontrollkaamerate abil kindlaks tehtud arvu, millest lahutatakse vabaks lastud kalade arv) kui ka keskmist kaalu, kusjuures kogukaalu ei muudeta;
- c) hariliku tuuni püügi dokumendis püügilaeva või mõrra käitaja poolt deklareeritud kogukaal on suurem kui stereoskoopilise süsteemi abil saadud tulemuste kõrgeim näitaja:
- kalade vabakslaskmise korraldust ei anta;
 - hariliku tuuni püügi dokumendis muudetakse vastavalt ära kalade kogukaal (kasutades stereoskoopilise süsteemi abil saadud tulemuste kõrgeimat näitajat), kalade arv (kasutades kontrollkaamerate abil saadud tulemusi) ja keskmine kaal.
4. Olulise muudatuse puhul hariliku tuuni püügi dokumendis peavad 2. jaos märgitud väärtused (arv ja kaal) olema kooskõlas 6. jaos esitatutega ning 3., 4. ja 6. jaos esitatud väärtused ei tohi ületada 2. jaos esitatud näitajaid.
5. Sumpadesse paigutamise aruannetes, mis on koostatud kõigi sumpadesse paigutamiste kohta nii ühiste püügioperatsioonide raames kui ka mõrdadest (olenemata sellest, kas kalade vabakslaskmist nõutakse või mitte), tuvastatud erinevuste kompenseerimise korral muudetakse kõiki asjaomaseid hariliku tuuni püügi dokumente, võttes aluseks stereoskoopilise süsteemi abil saadud tulemuste väikseima vahemiku. Hariliku tuuni püügi dokumente, mis on seotud vabaks lastud tuuni kogustega, muudetakse samuti, et kajastada vabaks lastud kalade kaalu/arvu. Hariliku tuuni püügi dokumente, mis on seotud hariliku tuuniga, mida ei lastud vabaks, kuid mille kohta stereoskoopiliste süsteemide või alternatiivse tehnika kasutamise abil saadud tulemused erinesid püügi- ja üleviimisaruaandes esitatust, muudetakse samuti, et neid erinevusi kajastada.
- Samuti muudetakse hariliku tuuni püügi dokumente, mis on seotud saagiga, millest osa kalu vabaks lasti, et kajastada vabaks lastud kalade kaalu/arvu.
-

Kolmapäev, 28. aprill 2021

XII LISA

Kalade vabaks laskmise protokoll

1. Hariliku tuuni merrelaskmine kasvatusumpadest salvestatakse videokaameraga ning seda jälgib ICCATi piirkondlik vaateleja, kes koostab aruande ja esitab selle koos videosalvestisega ICCATi sekretariaadile.
2. Kui on antud kalade vabakslaskmise korraldus, nõuab kalakasvanduse käitaja ICCATi piirkondliku vaateleja kohalolu.
3. Hariliku tuuni veosumpadest või mõrdadest merrelaskmist jälgib puksiiri või mõrra eest vastutava liikmesriigi riiklik vaateleja, kes koostab ja esitab aruande vastutava liikmesriigi kontrolliasutustele.
4. Enne kalade vabakslaskmist võivad liikmesriigi kontrolliasutused nõuda kontrollüleviimist, kasutades standardseid ja/või stereoskoopilisi kaameraid, et hinnata nende kalade arvu ja kaalu, kes on vaja vabaks lasta.
5. Liikmesriigi ametiasutused võivad rakendada muid nende arvates vajalikke meetmeid, et tagada vabakslaskmine kõige sobivamal ajal ja kohas, suurendamaks tõenäosust, et kalad lähevad tagasi parve sekka. Käitaja vastutab kalade ellujäämise eest kuni nende vabakslaskmiseni. Vabakslaskmine leiab aset kolme nädala jooksul pärast sumpadesse paigutamise lõppu.
6. Kalakasvandusse alles jäänud kalad, kes ei ole hõlmatud ICCATi hariliku tuuni püügi dokumendiga, lastakse pärast väljapüügi lõppu vabaks artikli 41 lõikes 2 ja käesolevas lisas sätestatud korra kohaselt.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

XIII LISA

Surnud kalade käitlemine

Seinnoodalaevade püügitegevuse käigus seinnoodast surnuna leitud kalade kogus registreeritakse asjaomase kalalaeva püügipäevikus ja arvatakse vastavalt liikmesriigi kvoodist maha.

Surnud kalade registreerimine/käitlemine esimese üleviimise ajal:

1. hariliku tuuni püügi dokumendil, mis esitatakse puksiiri käitajale, on täidetud 2. jagu (saak kokku), 3. jagu (eluskalaga kauplemine) ja 4. jagu (üleviimine – sh surnud kala);
3. ja 4. jaos märgitud üldkogused peavad olema võrdsed 2. jaos märgitud kogustega. Kooskõlas käesoleva määruse sätetega peab hariliku tuuni püügi dokumendiga kaasas olema ICCATi üleviimisdeklaratsiooni (ITD) originaal. ICCATi üleviimisdeklaratsioonis märgitud kogused (elusalt üleviidud) peavad olema võrdsed asjaomase hariliku tuuni püügi dokumendi 3. jaos märgitud kogustega.
2. Hariliku tuuni püügi dokumendi see osa, milles on 8. jagu (kaubanduslik teave), täidetakse ja antakse surnud harilikku tuuni kaldale vedava abilaeva käitajale (või jäetakse kalapüügilaevale, kui lossitakse otse kaldale). Surnud kalaga ja hariliku tuuni püügi dokumendi osaga on kaasas ICCATi üleviimisdeklaratsiooni koopia.
3. Surnud kalade kogus märgitakse selle kalapüügilaeva hariliku tuuni püügi dokumenti, mis saagi püüdis, või kui tegemist on ühise püügioperatsiooniga, siis kalapüügilaevade või muu riigi lipu all sõitva, ühises püügioperatsioonis osaleva laeva püügidokumendi.

XIV LISA

ICCATi sumpadesse paigutamise deklaratsioon ⁽¹⁾

Laeva nimi	Lipuriik	Registrinumber Identifitseeritav sumba number	Püügi kuupäev	Püügikoht Pikkuskraad Laiuskraad	Hariliku tuuni püügi elektroonilise dokumendi number	Hariliku tuuni püügi elektroonilise dokumendi kuupäev	Sumpa paigutamise kuupäev	Sumpa paigutatud kogus (t)	Numamiseks sumpa paigutatud kalade arv	Jagunemine suuruse järgi	Kalakasvatusraja- tis (*)

(*) Rajatis, mida on lubatud kasutada konventsioonialalt püütud hariliku tuuni numamiseks

⁽¹⁾ See on ICCATi soovitus 06-07 ette nähtud sumpadesse paigutamise deklaratsioon.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

XV LISA

Miinumumstandardid laevaseiresüsteemi loomisel ICCATi konventsiooni alal ⁽¹⁾

1. Olenemata rangematest nõuetest, mida võidakse konkreetsete ICCATi kalavarude suhtes kohaldada, rakendab iga lipuliikmesriik laevaseiresüsteemi (*Vessel Monitoring System, VMS*) oma laevadel, mille üldpikkus ületab 15 meetrit ja millel on luba kalastada väljaspool lipuriigi jurisdiktsiooni olevates vetes, ning
 - a) nõuab, et tema kalapüügilaevad oleksid varustatud autonoomse rikkumist tuvastada võimaldava süsteemiga, mis edastab pidevalt, automaatselt ja laevapoolsest sekkumisest sõltumatult teateid lipuliikmesriigi kalapüügi seirekeskusele (*fishing monitoring centre, FMC*), et selle laeva lipuliikmesriik saaks jälgida kalapüügilaeva asukohta, kurssi ja kiirust;
 - b) tagab, et kalapüügilaeva pardale kinnitatud satelliitseireseade kogub ja edastab lipuliikmesriigi kalapüügi seirekeskusele pidevalt järgmisi andmeid:
 - laeva tunnusandmed;
 - laeva geograafiline asukoht (pikkus- ja laiuskraad) vea ülemmääraga alla 500 meetri ja usaldusvahemikuga 99 %; ning
 - kuupäev ja kellaaeg;
 - c) tagab kalapüügi seirekeskuse ja satelliitseireseadme vahelise side katkemisel, et lipuliikmesriigi kalapüügi seirekeskus saab automaatse teate;
 - d) tagab koostöös rannikuriigiga, et asukohateated, mida tema laevad edastavad selle rannikuriigi jurisdiktsiooni all olevates vetes tegutsemise ajal, edastatakse automaatselt ja reaalsajas ka selle rannikuriigi kalapüügi seirekeskusele, kes tegevuseks loa andis. Selle sätte rakendamisel tuleb nõuetekohaselt kaaluda nende teadete edastamisega seonduvate tegevuskulude, tehniliste raskuste ja halduskoormuse minimeerimist;
 - e) lõike 1 punktis d kirjeldatud asukohateadete edastamise ja vastuvõtmise hõlbustamiseks vahetavad lipuliikmesriigi või konventsiooniosalise kalapüügi seirekeskus ning rannikuriigi kalapüügi seirekeskus omavahel kontaktandmeid ning teavitavad üksteist viivitamata nende andmete mis tahes muutustest. Rannikuriigi kalapüügi seirekeskus teavitab lipuliikmesriigi või konventsiooniosalise kalapüügi seirekeskust järjestikuste asukohateadete vastuvõtmise mis tahes katkestustest. Asukohateadete edastatakse lipuliikmesriigi või konventsiooniosalise kalapüügi seirekeskuse ja rannikuriigi kalapüügi seirekeskuse vahel elektroonilisel teel turvalise teabevahetussüsteemi kaudu.
2. Iga liikmesriik võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et lõikes 1 määratletud laevaseiresüsteemi teateid edastatakse ja võetakse vastu, ning kasutab seda teavet oma laevade asukoha pidevaks jälgimiseks.
3. Iga liikmesriik kindlustab, et tema lipu all sõitvate kalapüügilaevade kaptenid tagavad satelliitseireseadme alalise ja pideva toimimise ning et lõike 1 punktis b osutatud teavet kogutakse ja edastatakse seinnoodalaevade puhul vähemalt kord tunnis ja kõigi muude laevade puhul vähemalt kord kahe tunni järel. Lisaks nõuavad liikmesriigid, et nende laevakäitajad tagaksid järgmise:
 - a) satelliitseireseadme toimimist ei rikuta ühelgi viisil;
 - b) laevaseiresüsteemi andmeid ei muudeta ühelgi viisil;
 - c) satelliitseireseadmega ühendatud antennide toimimist ei takistata ühelgi viisil;
 - d) satelliitseireseade on kinnitatud kalalaeva külge ning elektritoidet ei katkestata tahtlikult ühelgi viisil; ning

⁽¹⁾ See on ICCATi soovitus 18-10 laevade seiresüsteemide miinumumstandardi kohta ICCATi konventsiooni alal.

Kolmapäev, 28. aprill 2021

- e) satelliitseireseadet ei eemaldata laevalt, välja arvatud parandamiseks või asendamiseks.
4. Kalapüügilaeva pardale kinnitatud satelliitseireseadme tehnilise tõrke või mittetoimimise korral parandatakse või asendatakse seade juhtumist alates ühe kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui laev on vastavalt kas eemaldatud suurte kalalaevade nimekirjast, või juhul, kui nendel laevadel, mille kandmine ICCATi loaga laevade nimekirja ei ole nõutav, ei ole enam kehtivat luba kalastada väljaspool lipuriigist konventsiooniosalise jurisdiktsiooni alla kuuluvaid alasid. Defektse satelliitseireseadmega laeval ei lubata püügireisi jätkata. Veelgi enam, kui seade lakkab püügireisi ajal toimimast või sellel tekib tehniline tõrge, parandatakse või asendatakse seade kohe, kui laev sadamasse siseneb; kui satelliitseireseade ei ole parandatud või asendatud, ei lubata kalalaeval püügireisi jätkata.
 5. Iga liikmesriik või konventsiooniosaline tagab, et defektse satelliitseireseadmega kalalaev edastab kalapüügi seirekeskusele vähemalt kord päevas lõike 1 punktis b osutatud teavet sisaldavaid aruandeid muude sideseadmete abil (raadio, veebipõhine aruandlus, e-post, faks või teleks).
 6. Liikmesriigid või konventsiooniosalised võivad lubada laevadel lülitada oma satelliitseireseadme välja üksnes siis, kui laev ei kalasta pikemat aega (nt on remonditöödeks kuivdokis) ja teavitab sellest eelnevalt oma lipuliikmesriigi või lipuriigist konventsiooniosalise pädevaid asutusi. Enne kui laev sadamast lahkub, tuleb satelliitseireseade uuesti aktiveerida ning koostada ja edastada vähemalt üks aruanne.
-

Kolmapäev, 28. aprill 2021

XVI LISA

Määruse (EL) 2016/1627 ja käesoleva määruse vaheline vastavustabel

Määrus (EL) 2016/1627	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 1
Artikkel 3	Artikkel 5
Artikkel 4	
Artikkel 5	Artikkel 6
Artikkel 6	Artikkel 11
Artikkel 7	Artikkel 12
Artikkel 8	Artikkel 13
Artikkel 9	Artikkel 14
Artikkel 10	Artikkel 16
Artikkel 11	Artikkel 16 + I lisa
Artikkel 12	Artikkel 16 + I lisa
Artikkel 13	Artikkel 18
Artikkel 14	Artikkel 19
Artikkel 15	Artikkel 20
Artikkel 16	Artikkel 21
Artikkel 17	Artikkel 25
Artikkel 18	Artikkel 22
Artikkel 19	Artikkel 23
Artikkel 20	Artikkel 26
Artikkel 21	Artikkel 4
Artikkel 22	Artikkel 27
Artikkel 23	Artikkel 28
Artikkel 24	Artikkel 30
Artikkel 25	Artikkel 31
Artikkel 26	Artikkel 32

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Määrus (EL) 2016/1627	Käesolev määrus
Artikkel 27	Artikkel 36
Artikkel 28	Artikkel 37
Artikkel 29	Artikkel 29
Artikkel 30	Artikkel 33
Artikkel 31	Artikkel 34
Artikkel 32	Artikkel 35
Artikkel 33	Artikkel 40
Artikkel 34	Artikkel 41
Artikkel 35	Artikkel 43
Artikkel 36	Artikkel 44
Artikkel 37	Artikkel 51
Artikkel 38	Artikkel 42
Artikkel 39	Artikkel 45
Artikkel 40	Artikkel 46
Artikkel 41	Artikkel 46
Artikkel 42	Artikkel 47
Artikkel 43	Artikkel 48
Artikkel 44	Artikkel 49
Artikkel 45	Artikkel 50
Artikkel 46	Artikkel 51
Artikkel 47	Artikkel 55
Artikkel 48	Artikkel 56
Artikkel 49	Artikkel 57
Artikkel 50	Artikkel 38
Artikkel 51	Artikkel 39
Artikkel 52	Artikkel 58
Artikkel 53	Artikkel 15

Kolmapäev, 28. aprill 2021

Määrus (EL) 2016/1627	Käesolev määrus
Artikkel 54	Artikkel 59
Artikkel 55	Artikkel 60
Artikkel 56	Artikkel 62
Artikkel 57	Artikkel 63
Artikkel 58	Artikkel 64
Artikkel 59	Artikkel 68
Artikkel 60	Artikkel 70
Artikkel 61	Artikkel 71
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa
III lisa	V lisa
IV lisa	VI lisa
V lisa	III lisa
VI lisa	IV lisa
VII lisa	VIII lisa
VIII lisa	IX lisa
IX lisa	X lisa
X lisa	XI lisa
XI lisa	XII lisa
XII lisa	XIII lisa

Kolmapäev, 28. aprill 2021

P9_TA(2021)0144

Terroristliku veebisisu levitamise tõkestamine *II**

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus terroristliku veebisisu levitamise tõkestamise kohta (14308/1/2020 – C9-0113/2021 – 2018/0331(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/39)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (14308/1/2020 – C9-0113/2021),
 - võttes arvesse Tšehhi Esindajatekoja poolt protokoll nr 2 (subsidaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0640) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. detsembri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitus teisele lugemisele (A9-0133/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, 17.4.2019, P8_TA(2019)0421.

⁽²⁾ ELT C 110, 22.3.2019, lk 67.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0145

Roheline digitõend – Liidu kodanikud

Euroopa Parlamendi 29. aprillil 2021. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaksineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (Roheline digitõend) (COM(2021)0130 – C9-0104/2021 – 2021/0068(COD))⁽¹⁾

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

[Muudatusettepanek 25, kui ei ole märgitud teisiti]

(2021/C 506/40)

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSETTEPANEKUD (*)

komisjoni ettepanekule võtta vastu

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/...,

millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaksineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (ELi COVID-19 tõend)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 21 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Igal liidu kodanikul on õigus liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil, kui aluslepingutega ja nende rakendamiseks võetud meetmetega kehtestatud piirangutest ja tingimustest ei tulene teisiti. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2004/38/EÜ⁽¹⁾ on sätestatud üksikasjalikud normid selle õiguse kasutamiseks.

(1a) Vaba liikumise hõlbustamine on üks peamisi eeltingimusi, et saaks alustada majanduse elavdamist.

(2) Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) peadirektor kuulutas 30. jaanuaril 2020 koroonaviirushaigust-19 (COVID-19) põhjustava raskekujulise ägeda respiratoorse sündroomi koroonaviiruse2 (SARS-CoV-2) ülemaailmse puhangu rahvusvahelise tähtsusega rahvatervisealaseks hädaolukorraks. 11. märtsil 2020 andis WHO hinnangu, et COVID-19 võib pidada pandeemiaks.

⁽¹⁾ Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 59 lõike 4 neljandale lõigule vastutavale komisjonile tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks.

(*) Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud **paksus kaldkirjas**, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (3) Selleks et viiruse levikut pidurdada, on liikmesriigid võtnud vastu erinevaid meetmeid, millest osa on mõjutanud liidu kodanike õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil: sellised meetmed on riiki sisenemise piirangud või piiriülestele reisijatele kehtestatud nõue jääda karantiini/eneseisolatsiooni või teha SARS-CoV-2 nakkuse test. **Sellistel piirangutel on kahjulik mõju kodanikele ja ettevõtjatele, eelkõige piiriülestele töötajatele, pendelrändajatele ja hooajatöötajatele.**
- (4) Nõukogu võttis 13. oktoobril 2020 vastu nõukogu soovitus (EL) 2020/1475, mis käsitleb koordineeritud lähenemisviisi vaba liikumise piiramisele COVID-19 pandeemia reageerimisel^(?). Soovitus on kehtestatud koordineeritud lähenemisviisi järgmistes põhipunktides: ühiste kriteeriumide ja künniste kohaldamine otsuste tegemisel selle kohta, kas kehtestada vaba liikumise piirangud, COVID-19 edasikandumise ohu kaardistamine kokkulepitud värvikoodide alusel ning koordineeritud lähenemisviisi võimalikele meetmetele, mida võib nõuetekohaselt kohaldada ühest piirkonnast teise liikuvate isikute suhtes ja mis sõltuvad nakkuse edasikandumise ohu tasemest nendes piirkondades. Soovitus on samuti rõhutatud, et võttes arvesse selliste hädavajalike reisijate ja piiriüleste töötajate erilist olukorda, kes on loetletud soovitus punktis 19 ja kelle elu piirangud eriti palju mõjutavad, ei tuleks COVID-19st tingitud reisipiiranguid kohaldada eelkõige isikute suhtes, kes täidavad kriitilise tähtsusega ülesandeid või kes on olulised elutähtsa taristu jaoks.
- (5) Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) avaldab soovitus (EL) 2020/1475 kehtestatud kriteeriumide ja künniste põhjal kord nädalas liikmesriikide kaardi piirkondade kaupa, et toetada liikmesriike otsuste tegemisel^(?).
- (6) Nagu on rõhutatud soovitus (EL) 2020/1475, peaksid kõik COVID-19 leviku pidurdamiseks kehtestatud piirangud isikute vabale liikumisele liidus põhinema konkreetsel ja piiratud avalikul huvil, nimelt rahvatervise kaitsel. Neid piiranguid tuleb kohaldada kooskõlas liidu õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige proportsionaalsuse ja mitte-diskrimineerimise põhimõttega. Seega **peaksid** võetud meetmed **olema ulatuselt ja kestuselt rangelt piiratud, kooskõlas püüdlustega taastada Schengeni ala täielik toimimine ilma kontrollita sisepiiridel, ning need** ei tohiks minna kaugemale sellest, mis on rangelt vajalik rahvatervise kaitses. Lisaks peaksid need olema kooskõlas meetmetega, mida liit on võtnud kaupade ja esmatähtsate teenuste sujuva vaba liikumise tagamiseks ühtsel turul, sealhulgas meditsiinitarvete **ning meditsiini- ja tervishoiutöötajate** liikumise tagamiseks rohelise koridori piiriületuspunktide kaudu, millele on osutatud komisjoni teatises „Rohelise transpordikoridori rakendamise kohta piirihaldusmeetmeid käsitlevate suuniste alusel, et kaitsta inimeste tervist ning tagada kaupade ja esmatähtsate teenuste kättesaadavus“⁽⁴⁾.
- (7) **Inimestel, kes on vaksineeritud, kellel on alla [72 tunni] vanune negatiivne NAAT-test või alla [24 tunni] vanune negatiivne antigeeni kiirtest ning neil, kes on viimase [kuue kuu] jooksul andnud ogavalgu spetsiifiliste antikehade suhtes positiivse tulemuse, on praeguste meditsiiniliste teadmiste kohaselt märkimisväärselt väiksem oht nakatada teisi SARS-CoV-2 viirusega.** Nende isikute vaba liikumist, kes **usaldusväärsete teaduslike tõendite alusel** ei ohusta **oluliselt** rahvatervist, kuna nad on näiteks immuunsed SARS-CoV-2 vastu ega saa viirust edasi kanda, ei tohiks piirata, sest see ei oleks taotletava eesmärgi saavutamiseks vajalik piirang.
- (7a) **Et tagada tõendite ühtlustatud kasutamine, tuleks käesolevas määruses sätestada nende kehtivusaeg. Praeguses etapis ei ole siiski veel selge, kas vaktsiinid takistavad COVID-19 edasikandumist. Samuti ei ole piisavalt tõendeid selle kohta, kui kaua on inimene COVID-19 vastu tõhusalt kaitstud pärast varasemast nakkusest tervenemist. Seepärast peaks olema võimalik kehtivusaega kohandada vastavalt teaduse ja tehnika arengule.**
- (8) Paljud liikmesriigid on hakanud väljastama või kavatsevad hakata väljastama vaktsineerimistõendeid. Selleks et neid saaks tulemuslikult kasutada piiriülestes olukordades, kui kodanikud kasutavad oma vaba liikumise õigust, peavad **vaktsineerimistõendid** aga olema täielikult koostalitlusvõimelised, **ühilduvad**, turvalised ja kontrollitavad. Liikmesriigid vajavad ühiselt kokkulepitud käsitus tõendite sisust, vormingust, põhimõtetest, tehnilistest standarditest **ja kaitse tasemest.**

^(?) ELT L 337, 14.10.2020, lk 3.

^(?) Kättesaadav aadressil: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>

⁽⁴⁾ ELT C 96 I, 24.3.2020, lk 1.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (9) Kui selles valdkonnas võetakse ühepoolseid meetmeid, võivad need põhjustada märkimisväärseid häireid vaba liikumise **█** kasutamises ning takistada siseturu, sealhulgas turismisektori nõuetekohast toimimist, sest liikmesriikide ametiasutused ja sõitjateveo teenuse pakkujad, nagu lennu-, raudteeveo-, bussiveo- või veetransporditeevõtjad, puutuvad kokku arvukates erinevates vormingutes dokumentidega isiku vaksineerimise, testide ja COVID-19st võimaliku tervenemise kohta. [ME 8]
- (9a) Euroopa Parlament nõudis oma 3. märtsi 2021. aasta resolutsioonis ELi säästva turismi strateegia väljatöötamise kohta, et ELis loodaks ühtlustatud lähenemisviisi turismile, rakendades ohutu reisimise ühiseid kriteeriumeid, kasutades ELi terviseohutuse protokollis testimis- ja karantiin nõuetekohaste kohta ning nõudes ühist vaksineerimistõendit, kui on saadud piisavalt tõendeid selle kohta, et vaksineeritud isikud viirust ei edasta, või vaksineerimismenetluste vastastikust tunnustamist.
- (10) Ilma et see piiraks Schengeni *acquis*'s, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/399⁽⁵⁾ sätestatud isikute üle sisepiiride liikumisega seotud ühismeetmete kohaldamist ning selleks et hõlbustada liikmesriikide territooriumil **█** liikumise ja elamise õiguse kasutamist, tuleks kehtestada COVID-19 vastu vaksineerimist, selle testimist ja sellest tervenemist kinnitavate koostalitlusvõimeliste tõendite, mida nimetatakse ELi COVID-19 tõendiks, väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise ühine raamistik, mis peaks olema siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. Kõik liidu transpordisõlmed, nagu lennujaamad, sadamad, raudtee- ja bussijaamad, kus tõendeid kontrollitakse, peaksid kohaldama ELi COVID-19 tõendite kontrollimiseks standarditud ja ühiseid kriteeriume ja menetlusi, lähtudes komisjoni väljatöötatud suunistest.
- (10a) Liikmesriigid peaksid käesoleva määruse kohaldamisel tunnustama igat tüüpi tõendeid, mis on välja antud käesoleva määruse kohaselt. Koostalitlusvõimelised tõendid peaksid olema nende kehtivusajal võrdse väärtusega.
- (11) Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtte kohaldamist seoses COVID-19 pandeemiast tulenevate võimalike piirangutega vabale liikumisele ja muudele põhiõigustele, püüdes samal ajal tagada rahvatervise kõrgel tasemel kaitse, ning määrust ei tuleks käsitada pandeemia ajal vaba liikumise või muude põhiõiguste piirangute kehtestamise hõlbustamise või soodustamisena. **█** Ka edaspidi tuleks kohaldada soovitusel (EL) 2020/1475 osutatud erandeid COVID-19 pandeemia ajal kehtestatud vaba liikumise piirangutest. Käesoleva määrusega kehtestatud tõendite kontrollimise vajadusega ei peaks saama iseenesest õigustada piirikontrolli ajutist taaskoostalitlust sisepiiridel. Kontroll sisepiiridel peaks jääma viimaseks abinõuks, mida rakendatakse vaid määruses (EL) 2016/399 sätestatud erieeskirjade kohaselt.
- (12) Koostalitlusvõimeliste tõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise ühine käsitlus põhineb usaldusel. Võltsitud COVID-19 tõendid võivad endast kujutada märkimisväärset ohtu rahvatervisele. Liikmesriigi ametiasutused vajavad kindlust, et teise liikmesriigi väljastatud tõendile kantud teave on usaldusväärne, et tõend ei ole võltsitud, et see kuulub isikule, kes tõendi esitab, ja et igal juhul, kes seda teavet kontrollib, on juurdepääs ainult minimaalselt vajalikule teabele.
- (13) Oht, mida võltsitud COVID-19 tõendid endast kujutavad, on tõeline. Europol väljastas 1. veebruaril 2021 varajase hoiatuse teatise võltsitud negatiivsete COVID-19 testi tõendite ebaseadusliku müügi kohta⁽⁶⁾. Kuna tehnoloogilised vahendid, nagu kõrgresolutsiooniga printerid ja kujundusprogrammide tarkvara, on kättesaadavad ja kergesti juurdepääsetavad, saavad petturid valmistada kõrge kvaliteediga osaliselt või täielikult võltsitud, järeletehtud või valetõendeid. Teatatud on võltsitud testimistõendite ebaseadusliku müügi juhtumitest, milles on osalenud võltsingutega tegelevad organiseeritud rühmitused ja omakasupüüdlid üksikpetturid, kes müüvad valetõendeid nii internetis kui ka mujal.
- (14) Selleks et tagada koostalitlusvõime ja võrdne juurdepääs, sealhulgas haavatavatele isikutele, nagu puuetega inimesed, ja isikutele, kellel on piiratud juurdepääs digitehnoloogiale, peaksid liikmesriigid väljastama ELi COVID-19 tõendeid kas digitaalselt või paberil, nii nagu tõendi omanik soovib. Nii peaks tõendi omanikul olema võimalik taotleda tõendi paberkoopiat ja see saada ja/või säilitada ja kuvada tõendit kaasaskantavas seadmes. Tõendil

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

⁽⁶⁾ <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-warning-illicit-sale-of-false-negative-covid-19-test-certificates>

Neljapäev, 29. aprill 2021

peaks olema koostalitlusvõimeline digiloetav vöökood, mis sisaldab üksnes olulisi andmeid tõendi kohta. Liikmesriik peaks tagama tõendi autentsuse, kehtivuse ja tervikluse e-templi abil. Tõendil olev teave peaks olema lisatud ka inimloetavas vormingus, kas trükituna või kuvatud lihttekstina. Tõendi kujundus peaks olema kergesti arusaadav ning tagama lihtsuse ja kasutajasõbralikkuse. **Teave ja kujundus tuleks esitada puuetega inimestele ligipääsetaval viisil, järgides teabe, sealhulgas digitaalse teabe ligipääsetavusnõudeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/882 (7).** Selleks et vältida vaba liikumise takistusi, tuleks tõendeid väljastada tasuta ja igapäev peaks olema õigus tõend saada. Liikmesriigid peaksid väljastama **ELi COVID-19 tõendi** automaatselt või **tervenemistõendi puhul ainult** taotluse alusel ning tagama, et tõendi võib saada lihtsalt ja kiiresti ning pakkuma vajaduse korral tuge, et **tagada** kõigile isikutele võrdne juurdepääs. **Vaktsineerimistõendite kasutuselevõttuks vajalikud tehnilised, digitaalsed ja transporditaristu lisakulud peaksid olema rahastamiskõlblikud liidu fondidest ja programmidest.** [ME 17]

- (14a) **Vaktsiine tuleks käsitada üldsusele kättesaadava ülemaailmse avaliku hüvena, seega peaksid liikmesriigid tagama õiglase ja tasuta juurdepääsu kõigile kodanikele. Liikmesriigid peaksid tagama ka üldised, juurdepääsetavad, õigeaegsed ja tasuta COVID-19 testimisvõimalused, sealhulgas tehes testimise kättesaadavaks kõigis transpordisõlmedes. Tõendite väljastamine vastavalt artikli 3 lõikele 1 ei tohiks põhjustada diferentseeritud kohtlemist ega diskrimineerimist, mille aluseks on vaktsineerimisstaatus või artiklites 5, 6 ja 7 osutatud eritõendi omamine.**
- (15) **ELi COVID-19 tõendi** turvalisus, autentsus, terviklus ja kehtivus ning selle kooskõla liidu andmekaitsealaste õigusnormidega on äärmiselt olulised, et seda aktsepteeritaks kõigis liikmesriikides. Seetõttu on vaja luua usaldusraamistik, millega nähakse ette tõendite usaldusväärse ja turvalise väljastamise ja kontrollimise eeskirjad ja taristu. **Tuleks välja töötada taristu, mis toimiks kõigis elektroonikaseadmetes, eelistades kindlalt liidu tehnoloogia kasutamist ja tagades samal ajal infrastruktuuri kaitse küberohtude eest. Usaldusraamistik peaks tagama, et tõendite kontrollimine saab toimuda väljaspool internetti ja ilma väljastajat kontrollimisest teavitamata ning seega tuleks tagada, et kui omanik esitab tõendi, ei teavitata sellest ei väljastajat ega ühtegi kolmandat isikut.** Usaldusraamistik peaks põhinema direktiivi 2011/24/EL (8) artikli 14 alusel loodud e-tervise võrgustiku 12. märtsil 2021 vastu võetud ülevaatel tervisetõendite koostalitlusvõime kohta (9). **Usaldusraamistik peaks seepärast põhinema avaliku võtme taristul, mille usaldusahel ulatub liikmesriikide tervishoiuasutustest tõendeid väljastavate üksusteni. Usaldusraamistik peaks võimaldama kindlaks teha pettusi, eelkõige võltsimist. Iga vaktsineerimise, testi ja tervenemise kohta tuleks välja anda eraldi sõltumatu tõend ning tõendil ei tuleks säilitada omaniku varasemate tõendite ajalugu.**
- (16) Käesoleva määruse kohaselt peaks **ELi COVID-19 tõendi alla kuuluva mis tahes tõendi** väljastama direktiivi 2004/38/EÜ artiklis 3 osutatud isikutele, st liidu kodanikele ja nende pereliikmetele, **sealhulgas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 355 lõikes 2 osutatud ülemeremaade ja -territooriumide kodanikele**, sõltumata nende kodakondsusest, see liikmesriik, kus isik on vaktsineeritud või kus teda on testitud või kus on tervenunud isiku asukoht. Kui see on asjakohane või vajalik, tuleks tõend väljastada vaktsineeritud, testitud või tervenunud isiku nimel **teisele isikule**, näiteks kui see isik on teovõimetu, **siis seaduslikule eestkostjale**, või väljastada lapse tõend tema vanemale. Tõendi legaliseerimist **ega mingite** muude samalaadsete formaalsuste täitmist ei tuleks nõuda.
- (16a) **Piiriülese reisimisega seotud piirangud on eriti häirivad isikute jaoks, kes ületavad piire iga päev või sageli, et minna tööle või kooli, külastada lähisugulasi, saada arstiabi või hoolitseda lähedaste eest. ELi COVID-19 tõend peaks hõlbustada piirialade elanike, hooajaliste piiriüleste töötajate, ajutiste piiriüleste töötajate ja transporditöötajate vaba liikumist.**

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiiv 2011/24/EL patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius (ELT L 88, 4.4.2011, lk 45).

(9) Kättesaadav aadressil: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/trust-framework_interoperability_certificates_en.pdf

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (16b) **Rõhutades käesoleva määruse põhjendust 14a ning nõukogu soovitus (EL) 2020/1475 punkte 6 ja 19, peaksid liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu piiriüleste piirkondade, äärepoolseimate piirkondade, eksklaavide ja geograafiliselt eraldatud piirkondade eripäradele ning vajadusele teha koostööd kohalikul ja piirkondlikul tasandil, samuti isikutele, keda peetakse piirialatöötajateks, piiriülesteks töötajateks ja piiriala elanikeks ning kes elavad teises liikmesriigis, kuhu nad tavaliselt iga päev või vähemalt kord nädalas tagasi pöörduvad.** [ME 18]
- (17) **ELi COVID-19 tõendeid** tuleks väljastada ka Andorra, Monaco, San Marino ja Vatikani/Püha Tooli kodanikele või elanikele ■ .
- (18) ■ Ühelt poolt liidu ja tema liikmesriikide ning teiselt poolt teatavate kolmandate riikide vahel sõlmitud isikute vaba liikumise kokkulepetega on ette nähtud võimalus piirata vaba liikumist rahvatervisega seotud põhjustel. Kui see kokkulepe ei sisalda Euroopa Liidu õigusaktide inkorporeerimise mehhanismi, tuleks kokkuleppega soodustatud isikutele väljastatud tõendeid aktsepteerida määruses sätestatud tingimustel. Selle tingimuseks peaks olema komisjoni vastuvõetud rakendusakt, millega nähakse ette, et kolmas riik väljastab tõendeid käesoleva määruse kohaselt ja on ametlikult kinnitanud, et ta aktsepteerib liikmesriikide väljastatud tõendeid.
- (19) Määrust (EL) 2021/XXXX kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse ning kes elavad või viibivad seaduslikult sellise riigi territooriumil, mille suhtes kohaldatakse kõnealust määrust, ja kellel on õigus reisida muudesse riikidesse kooskõlas liidu õigusega.
- (20) Käesoleva määruse kohaldamiseks loodav raamistik peaks püüdma tagada sidususe üleilmsete algatustega **või samasuguste algatustega kolmandates riikides, kellega Euroopa Liidul on tihedad partnerlussuhted**, ■ milles osalevad WHO ja Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon. See peaks võimaluse korral tähendama üleilmset tasandil loodud tehnoloogiliste süsteemide ja käesoleva määruse kohaldamiseks loodud süsteemide koostalitlusvõimet, et hõlbustada vaba liikumist liidus, sealhulgas avaliku võtme taristus osalemise või avalike võtmete kahepoolse vahetamise kaudu. Selleks et hõlbustada kolmandates riikides **või ELi toimimise lepingu artikli 355 lõikes 2 osutatud või selle II lisas loetletud ülemeremaades ja -territooriumidel või Fääri saartel** vaksineeritud **või testitud** liidu kodanike vaba liikumise õiguse kasutamist, tuleks käesolevas määruses sätestada, et kolmandate riikide **või ülemeremaade ja -territooriumide või Fääri saarte** poolt liidu kodanikele ja nende pereliikmetele väljastatud tõendeid aktsepteeritakse juhul, kui komisjon leiab, et tõendid on väljastatud kooskõlas käesoleva määrusega kehtestatud standarditega samaväärsete standarditega.
- (21) Selleks et hõlbustada vaba liikumist ja tagada, et COVID-19 pandeemia ajal praegu kehtivad vaba liikumise piirangud saab kõrvaldada kooskõlastatud viisil, mille aluseks on uusimad teaduslikud andmed **ja suunised, mille on teinud kättesaadavaks terviseohutuse komitee, ECDC ja Euroopa Raviamet (EMA)**, tuleks luua koostalitlusvõimeline vaksineerimistõend. Vaksineerimistõendi eesmärk peaks olema kinnitada, et selle omanikule on liikmesriigis manustatud COVID-19 vaktsiin, **ja see peaks võimaldama reisipiirangutest loobuda**. Tõend peaks sisaldama ainult vajalikku teavet, mis võimaldab selgelt tuvastada omaniku, ning COVID-19 vaktsiini nimetust, järjekorranumbrit, vaksineerimise kuupäeva ja kohta. Liikmesriik peaks väljastama vaksineerimistõendi isikule, kellele on manustatud vaktsiin, millele on antud müügiluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 726/2004 ⁽¹⁰⁾ ■ .
- (22) Isikutel, kes on vaksineeritud enne käesoleva määruse kohaldamise algust, sealhulgas kliinilise uuringu ajal, peaks samuti olema **õigus** saada määrusega kooskõlas olev tõend COVID-19-vastase vaksineerimise kohta. Samal ajal peaks liikmesriigile jääma õigus väljastada muus vormingus vaksineerimistõend muul, eelkõige meditsiinilisel eesmärgil.
- (23) **Mittediskrimineerimise põhimõtte kohaselt peaks** liikmesriik ■ väljastama sellise vaksineerimistõendi ka liidu kodanikule ja tema pereliikmetele, keda on kolmandas riigis vaksineeritud **COVID-19 vaktsiiniga, millele on antud müügiluba vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004**, ja kes suudavad seda usaldusväärselt tõendada. **Liikmesriigil peaks olema võimalik väljastada vaksineerimistõend ka liidu kodanikule ja tema pereliikmetele, keda on vaksineeritud WHO erakorralise kasutusloa saanud vaktsiiniga, kui nad suudavad seda usaldusväärselt tõendada.**

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse liidu kord inim- ja veterinaaravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa raviamet (ELT L 136, 30.4.2004, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (24) 27. jaanuaril 2021 võttis e-tervise võrgustik vastu meditsiinilisi vaksineerimistõendeid käsitlevad suunised, mida uuendati 12. märtsil 2021⁽¹¹⁾. Need suunised, eelkõige eelistatud koodistandard, peaksid olema käesoleva määruse kohaldamiseks vastu võetud tehniliste kirjelduste aluseks.
- (25) Mitu liikmesriiki on juba vabastanud vaksineeritud isikud teatavatest piirangutest vabale liikumisele liidus. Liikmesriik **peaks aktsepteerima** vaksineerimistõendit, et vabastada isik COVID-19 leviku piiramiseks kooskõlas liidu õigusega kehtestatud vaba liikumise piirangutest, nagu nõue jääda karantiini/ensesisolatsiooni või teha SARS-CoV-2 nakkuse test, **samuti** tuleks nõuda, et ta aktsepteeriks samadel tingimustel vaksineerimistõendit, mille on kooskõlas käesoleva määrusega väljastanud teine liikmesriik. Tõendit tuleks aktsepteerida samadel tingimustel: näiteks kui liikmesriik peab piisavaks ühe vaksiinidoosi manustamist, peaks sama nõue kehtima sellise vaksineerimistõendi omanikule, millel on märges sama vaksiini ühe doosi manustamise kohta. Rahvatervise huvides peaks see kohustus piirduma isikutega, kellele on manustatud COVID-19 vaksini, millele on antud müügiluba vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004, või vaksini, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa.
- (26) Tuleb vältida nende inimeste **mis tahes (otsest või kaudset)** diskrimineerimist, kes ei ole vaksineeritud näiteks meditsiinilistel põhjustel, kuna nad ei kuulu sihtrühma, kellele vaksiini praegu **manustatakse**, või kellel ei ole veel olnud vaksineerimisvõimalust või kes on otsustanud vaksineerimisest loobuda, **või kui teatavate vanuserühmade, näiteks laste jaoks ei ole veel vaksiini saadaval**. Seetõttu ei tohiks vaksineerimistõend või vaksineerimistõend, millel on märgitud konkreetne vaksineerimiseks kasutatud ravim, olla tingimuseks vaba liikumise õiguse kasutamisele ning see ei tohi olla **liidusese vaba liikumise ja** piiriülese sõitjateveo teenuse, nagu lennuki, rongi, bussi, laeva **või muu transpordivahendi** kasutamise tingimus.
- (26a) **COVID-19 vaksineerimine tuleb toota hulgi, nende hind peab olema taskukohane, vaksineerimine tuleb üle maailma laiali jagada, et nad oleksid vajaduse korral kättesaadavad, ning neid tuleb laialdaselt kasutada kohalikes kogukondades.** [ME 21/rev]
- (26b) **COVID-19 pandeemia vastu võitlemine on sotsiaalse ja majandusliku taastumise ning taastamispingutuste tulemuslikkuse eeltingimus. COVID-19 vaksineerimine on ülioluline. Tootmis- ja tarnegraafikute ulatuslikust täitmatajätmisest põhjustatud probleemid on väga murettekitavad.** [ME 22/rev]
- (27) Mitu liikmesriiki nõuab oma territooriumile reisivatelt isikutelt kas enne või pärast riiki saabumist SARS-CoV-2 nakkuse testi tegemist. COVID-19 pandeemia alguses nõudsid liikmesriigid tavaliselt pöördtranskriptaasi polümeraasi ahelreaktsiooni testi (RT-PCR), mis on COVID-19 diagnostikas nukleiinhappe amplifikatsioonil põhinev test (NAAT), mida WHO ja ECDC peavad tiptasemel testiks ehk kõige usaldusväärsemaks meetodiks nakatunute ja kontaktsete isikute testimisel⁽¹²⁾. Pandeemia käigus on Euroopa turule tulnud kiiremad ja odavamad uue põlvkonna testid: antigeeni kiirtestid, millega tehakse kindlaks viiruse valkude (antigeenide) olemasolu ja mida saab kasutada aktiivse nakkuse avastamiseks. 18. novembril 2020 võttis komisjon vastu komisjoni soovitus (EL) 2020/1743 antigeeni kiirtestide kasutamise kohta SARS-CoV-2 nakkuse diagnoosimisel⁽¹³⁾.
- (28) Nõukogu võttis 22. jaanuaril 2021 vastu nõukogu soovitus 2021/C 24/01 COVID-19 antigeeni kiirtestide ELis kasutamise ja valideerimise ning testitulemuste vastastikuse tunnustamise ühise raamistiku kohta⁽¹⁴⁾, millega nähakse ette COVID-19 antigeeni kiirtestide ühise loetelu koostamine. Terviseohutuse komitee leppis selle põhjal 18. veebruaril 2021 kokku COVID-19 antigeeni kiirtestide ühises loetelus, mis koosneb valikust antigeeni kiirtestidest, mille tulemusi liikmesriigid vastastikku tunnustavad, ning ühises standardiseeritud andmekogumis, mis kantakse COVID-19 testitulemuste tõendile⁽¹⁵⁾.

⁽¹¹⁾ Kättesaadav aadressil: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/vaccination-proof_interoperability-guidelines_en.pdf

⁽¹²⁾ https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/TestingStrategy_Objective-Sept-2020.pdf

⁽¹³⁾ ELT L 392, 23.11.2020, lk 63.

⁽¹⁴⁾ ELT C 24, 22.1.2021, lk 1.

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (29) Neist ühistest jõupingutustest hoolimata on **isikutel**, kes kasutavad oma vaba liikumise õigust, endiselt probleeme, kui nad püüavad kasutada ühes liikmesriigis saadud testitulemust teises liikmesriigis. Probleemid on sageli seotud keelega, milles testitulemus on väljastatud, usalduse puudumise ja näidatava dokumendi autentsuse suhtes **ning testide maksumusega**.
- (30) Selleks et parandada teises liikmesriigis tehtud testi tulemuse aktsepteerimist, kui see esitatakse vaba liikumise õiguse kasutamise eesmärgil, tuleb kehtestada koostalitlusvõimeline testimistõend, mis sisaldab **rangelt** vajalikku teavet omaniku selgeks tuvastamiseks ning SARS-CoV-2 nakkuse testi liiki, kuupäeva ja tulemust. Selleks et tagada testitulemuse usaldusväarsus, tuleks käesoleva määruse alusel väljastada testimistõend ainult nõukogu soovitusel 2021/C 24/01 põhjal koostatud loetellu kuuluva NAAT-testi ja antigeeni kiirtesti tulemuse alusel. Nõukogu soovitusel 2021/C 24/01 alusel terviseohutuse komitees kokku lepitud ühine standardiseeritud andmekogum, mis kantakse COVID-19 testitulemuse tõendile, eelkõige eelistatud koodistandard, peaks olema käesoleva määruse kohaldamiseks vastu võetud tehniliste kirjelduste aluseks.
- (31) Liikmesriigid, kes nõuavad COVID-19 leviku piiramiseks kehtestatud vaba liikumise **piirangutest loobumiseks** tõendit SARS-CoV-2 nakkuse testi kohta, peaksid aktsepteerima kooskõlas käesoleva määrusega liikmesriikide väljastatud testimistõendeid.
- (31a) **SARS-CoV-2 vastased antikehad tekivad kas pärast loomulikku nakkust – nii koos kliinilise haiguspildiga kui ka ilma – või pärast vaksineerimist. Kuigi meil ei ole veel lõplikke andmeid nende antikehade püsimise kohta pärast vaksineerimist, on küllaldaselt tõendeid selle kohta, et looduslikult tekitatud antikehad on avastatavad mitu kuud pärast nakatumist. Antikehade testimine võimaldab seega kindlaks teha isikud, kes on varem nakatunud ja kellel võib olla tekkinud immuunreaktsioon ning kellel on seega väga väike tõenäosus uuesti nakatuda või nakatada teisi.**
- (32) Teadusandmete kohaselt võib COVID-19st tervenenu isiku SARS-CoV-2 test pärast sümptomite ilmnemist olla teatava ajavahemiku jooksul positiivne⁽¹⁶⁾. Kui selliselt isikult nõutakse vaba liikumise õiguse kasutamiseks testi tegemist, võidakse teda seega takistada reisimast, kuigi ta ei ole enam nakkusohtlik. **Eesmärgiga** hõlbustada vaba liikumist ja tagada, et COVID-19 pandeemia ajal praegu kehtivad vaba liikumise piirangud saab kõrvaldada kooskõlastatud viisil, mille aluseks on uusimad teaduslikud andmed, tuleks luua koostalitlusvõimeline tervenemistõend, mis sisaldab isiku selgeks tuvastamiseks vajalikku teavet ja varasema SARS-CoV-2 nakkuse positiivse testi kuupäeva. ECDC väitel näitavad uuemad andmed, et kuigi elujõulise SARS-CoV-2 levitamine toimub 10–20 päeva pärast sümptomite ilmnemist, puuduvad veenvad epidemioloogilised uuringud, mis kinnitaksid haiguse edasist ülekandumist pärast kümnendat päeva. **Ettevaatuspõhimõtet tuleks siiski edasi kohaldada.** Komisjonile tuleks anda volitused seda **kehtivusaega nii algus- kui ka lõpp-punktis** terviseohutuse komitee või ECDC suuniste põhjal muuta, sest nemad uurivad põhjalikult andmeid, mis on vajalikud pärast tervenemist omandatud immuunsuse kestuse kindlakstegemiseks. **Lisaks peaks üksikisikutel olema võimalus teha spetsiifiline ogaavalgu antigeeni test, kui neil puuduvad sümptomid.**
- (33) Mitu liikmesriiki on juba kaotanud tervenenu isikute jaoks teatavad piirangud vabale liikumisele liidus. Liikmesriik **peaks aktsepteerima** tervenemistõendit, et loobuda SARS-CoV-2 leviku piiramiseks kooskõlas liidu õigusega kehtestatud vaba liikumise piirangutest, nagu nõue jääda karantiini/eneseisolatsiooni või teha SARS-CoV-2 nakkuse test, **samuti** tuleks nõuda, et ta aktsepteeriks samadel tingimustel tervenemistõendit, mille on kooskõlas käesoleva määrusega väljastanud teine liikmesriik. Ka e-tervise võrgustik koos terviseohutuse komiteega teeb tööd tervenemistõendeid ja asjaomaseid andmestuid puudutavate suuniste koostamiseks.
- (34) Selleks et komisjon saaks ühise seisukoha kiiresti vastu võtta, peaks ta saama küsida Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1082/2013/EL⁽¹⁷⁾ artikliga 17 loodud terviseohutuse komiteelt suuniseid teaduslike andmete kohta, mis puudutavad kooskõlas käesoleva määrusega loodud tõendite dokumenteeritud meditsiiniliste nähtude mõju, sealhulgas COVID-19 vaktsiini antud immuunsuse mõjusust ja kestust, kas vaktsiin hoiab ära asümptomaatilise

⁽¹⁶⁾ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Guidance-for-discharge-and-ending-of-isolation-of-people-with-COVID-19.pdf>

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta otsus nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2119/98/EÜ (ELT L 293, 5.11.2013, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

nakkuse ja viiruse edasikandumise, teavet viirusest tervenunud inimeste olukorra kohta ning uue SARS-CoV-2 variantide mõju inimestele, kes on vaksineeritud või on juba viirusega **nakatunud**. **Selline teave võiks olla aluseks ka nõukogu soovitudele, mis võimaldavad kooskõlastatud lähenemisviisi tõendite omanike vaba liikumise piirangute kaotamiseks.**

- (35) Selleks et tagada määrusega loodud usaldusraamistiku tõendite rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁸⁾.
- (36) Komisjon peaks viivitamata võtma vastu kohaldatavad rakendusaktid, kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud koostalitlusvõimelise tõendi kehtestamiseks vajalike tehniliste kirjeldustega, tungiv vajadus seda nõuab või kui ilmneb uusi teaduslikke andmeid.
- (37) Käesoleva määruse rakendamisel kohaldatakse isikuandmete töötlemise suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679⁽¹⁹⁾. Käesoleva määrusega luuakse isikuandmete töötlemiseks määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkti c ja artikli 9 lõike 2 punkti g tähenduses õiguslik alus, mis on vajalik määruses sätestatud koostalitlusvõimeliste tõendite väljastamiseks ja kontrollimiseks. Sellega ei reguleerita nende isikuandmete töötlemist, mis on seotud vaksineerimise, testimise või tervenemise dokumenteerimisega muul põhjusel, nagu ravimiohutuse järelevalve raames või isiklike terviseandmete säilitamiseks. Õiguslik alus isikuandmete töötlemiseks muul põhjusel tuleb sätestada siseriiklikus õiguses, mis peab olema kooskõlas liidu andmekaitsealaste õigusaktidega.
- (38) Võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtte kohaselt peaksid tõendid sisaldama ainult neid isikuandmeid, mis on **rangelt** vajalikud COVID-19 pandeemia ajal liidus vaba liikumise õiguse kasutamise hõlbustamiseks. Konkreetsed isikuandmete ja andmeväljade kategooriad, mis tuleb tõendile kanda, tuleks sätestada käesolevas määruses.
- (39) Käesoleva määruse kohaldamisel **ei ole** isikuandmeid **vaja** piiriülelset edastada/vahetada **■**. **Kooskõlas avaliku võtme taristu lähenemisviisiga on tarvis üksnes väljastajate avalikke võtmeid piiriülelset üle kanda või neile piiriülelset juurde pääseda, mis tagatakse komisjoni loodud ja hooldatava koostalitlusvõime juurdepääsupunkti abil.** Eelkõige peaks **tõendi olemasolu koos väljastaja avaliku võtmega** võimaldama kontrollida tõendi autentsust **ja terviklust ning tuvastada pettusi**. **Kooskõlas isikuandmete vaikimisi kaitse põhimõttega tuleks kasutada kontrollimeetodeid, mis ei nõua isikuandmete edastamist.**
- (40) **Käesoleva määrusega keelatakse selliste isikuandmete säilitamine, mille on tõendilt saanud sihtliikmesriik või piiriülese sõitjateveo teenuse pakkujad ■**. **Käesoleva määrusega ei looda õiguslikku alust ühegi andmebaasihoidla loomiseks liikmesriigi või liidu tasandil või usaldusraamistiku digitaristu kaudu.**
-
- (41a) **Reisimise prognoositavuse ning õiguskindluse tagamiseks on väga oluline, et üldsusele antaks selget, põhjalikku ja õigeaegset teavet kõigi eri liiki tõendite väljastamise, kasutamise ja tunnustamise kohta, mis moodustavad ELi COVID-19 tõendi. Komisjon peaks toetama liikmesriikide jõupingutusi selles valdkonnas, näiteks tehes liikmesriikide esitatud teabe kättesaadavaks veebiplatvormi „Re-open EU“ kaudu.**
- (42) Vastavalt soovitusel (EL) 2020/1475 tuleks SARS-CoV-2 leviku piiramiseks kehtestatud isikute vaba liikumise piirangud liidus tühistada niipea, kui epidemioloogiline olukord seda võimaldab. See kehtib ka kohustuse kohta esitada muid dokumente kui need, mida nõutakse liidu õiguses, eelkõige direktiivis 2004/38/EÜ, näiteks käesoleva määrusega hõlmatud tõendeid. **■**

⁽¹⁸⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (43) **Käesolevat määrust tuleks kohaldada 12 kuu jooksul alates selle jõustumise kuupäevast. Neli kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva ja hiljemalt kolm kuud enne selle kohaldamise lõppu peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, sealhulgas selle mõju kohta vabale liikumisele, põhiõigustele, isikuandmete kaitsele, samuti hinnangu kõige ajakohasemate vaktsiini- ja testimistehnoloogiate ning selle kohta, kuidas liikmesriigid kasutavad ELi COVID-19 tõendit riiklikel õigusaktidel põhinevatel eesmärkidel, mida ei ole sätestatud käesolevas määruses.**
- (44) Selleks et võtta arvesse epidemioloogilist olukorda ja COVID-19 pandeemia ohjeldamisel tehtud edusamme ning tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standarditega, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse teatavate artiklite kohaldamise kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et need konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽²⁰⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (45) Kuna käesoleva määruse eesmärki hõlbustada COVID-19 pandeemia ajal liidus vaba liikumist, kehtestades koostalitlusvõimelised tõendid omaniku vaktsineerimise, testimise ja tervenemise kohta, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (46) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) tunnustatud põhimõtteid, sealhulgas õigust era- ja perekonnaelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, õigust võrdsusele seaduse ees ja diskrimineerimiskeeldu, vaba liikumise õigust ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. Liikmesriigid peaksid käesolevat määrust rakendama kooskõlas hartaga.
- (46a) **Juhul kui liikmesriigid otsustavad riiklikul tasandil nõuda riiklikke digitõendeid muul kui vaba liikumise eesmärgil, peaksid need olema koostalitlusvõimelised ELi COVID-19 tõendiga ja järgima selle kaitsemeetmeid, nagu on määratletud käesolevas määruses, eelkõige selleks, et tagada mittediskrimineerimine eri kodakondsuste vahel, mittediskrimineerimine eri tõendite vahel ja kõrged andmekaitsestandardid ning et vältida killustumist.**
- (46b) **Liikmesriigid ei tohiks kehtestada avalikele teenustele juurdepääsu piiranguid nende suhtes, kellel ei ole käesoleva määrusega hõlmatud tõendeid.**
- (46c) **Loetelu kõigist üksustest, kes on ette nähtud tegutsema konkreetses liikmesriigis andmete vastutavate töötajate, volitatud töötajate ja vastuvõtjatena, avalikustatakse ühe kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist, et ELi COVID-19 tõendit kasutavad liidu kodanikud saaksid teada üksuse, kelle poole nad võivad pöörduda, et kasutada oma määruse (EL) 2016/679 kohaseid andmekaitseõigusi, sealhulgas eelkõige õigust saada läbipaistvat teavet selle kohta, kuidas kasutada andmesubjekti õigusi seoses isikuandmete töötlemisega.**
- (47) Vastavalt määruse (EL) 2018/1725⁽²¹⁾ artikli 42 lõikele 2 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektori ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga.

⁽²⁰⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Neljapäev, 29. aprill 2021

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse COVID-19 vastu vaksineerimist, selle testimist ja sellest tervenemist kinnitavate koostalitlusvõimeliste tõendite (**ELi COVID-19 tõend**) väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, **eesmärgiga** hõlbustada tõendi omanikul vaba liikumise õiguse kasutamist COVID-19 pandeemia ajal.

Määruses sätestatakse õiguslik alus tõendite väljastamiseks vajalike isikuandmete töötlemiseks ning tõendite autentsuse ja kehtivuse kinnitamiseks ja kontrollimiseks vajaliku teabe töötlemiseks **täielikus kooskõlas määrusega (EL) 2016/679**.

Määrust ei tohi tõlgendada nii, et sellega kehtestatakse isikutele otsene või kaudne vaksineerimisõigus või -kohustus.
[ME 9]

Käesoleva määrusega ei lisata ega kehtestata täiendavaid formaalsusi ega nõudeid vaba liikumise õiguse või liikmesriikide territooriumile sisenemise õiguse kasutamise kohta vastavalt direktiivile 2004/38/EÜ ja määrusele (EL) 2016/399.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „omanik“ – **isik**, kellele on käesoleva määruse kohaselt väljastatud koostalitlusvõimeline tõend, mis sisaldab teavet tema vaksineerimise, testimise ja/või tervenemise kohta;
- 2) „**ELi COVID-19 tõend**“ – COVID-19 pandeemia ajal väljastatud koostalitlusvõimeline tõend, mis sisaldab teavet selle omaniku vaksineerimise, testimise ja/või tervenemise kohta;
- 3) „COVID-19 vaktsiin“ – immunoloogiline ravim, mis on näidustatud aktiivseks immuniseerimiseks **raskekujulise ägeda respiratoorse sündroomi koroonaviirus-2 (SARS-CoV-2) vastu, mis on COVID-19 põhjustav viirus**;
- 4) „NAAT-test“ – molekulaarne nukleiinhappe amplifikatsioonil põhinev test (NAAT), näiteks pöördtranskriptsiooniga polümeraasi ahelreaktsiooni (RT-PCR), silmusvahendatud isotermilise amplifikatsiooni (LAMP) või transkriptsioonvahendatud amplifikatsiooni (TMA) meetod, mida kasutatakse SARS-CoV-2 ribonukleiinhappe (RNA) olemasolu tuvastamiseks;
- 5) „antigeeni kiirtest“ – testimismeetod, mis põhineb viiruse valkude (antigeenide) tuvastamisel immuunkromatograafilise testi abil ning annab tulemuse vähem kui 30 minutiga **ja mida viib läbi koolitatud tervishoiutöötaja või muu koolitatud töötaja**;
- 5a) „**seroloogiline või antikehade test**“ – **laboratoorne vereproovist (seerum, plasma või täisveri) tehtav test, mille eesmärk on teha kindlaks, kas isikul on tekkinud SARS-CoV-2 vastased antikehad, mis näitab, et omanik on puutunud kokku SARS-CoV-2-ga ja tal on tekkinud antikehad, olenemata sellest, kas tal olid sümptomid**;
- 6) „koostalitlusvõime“ – liikmesriigi kontrollisüsteemide suutlikkus kasutada teise liikmesriigi kodeeritud andmeid;
- 7) „vöötkood“ – meetod andmete säilitamiseks ja esitamiseks visuaalses, masinloetavas vormingus;
- 8) „e-tempel“ – **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 910/2014** ⁽²²⁾ **määratletud täiustatud e-tempel**, mis on lisatud muudele elektroonilistele andmetele **ja** on nendega loogiliselt seotud ja mis tagab viimati nimetatud andmete päritolu ja tervikluse;
- 10) „usaldusraamistik“ – eeskirjad, põhimõtted, tehnilised kirjeldused, protokollid, andmevormingud ja digitaristu, mis reguleerivad ja võimaldavad tõendeid usaldusväärselt ja turvaliselt väljastada ja kontrollida, et tagada nende usaldusväärsus ning kinnitada nende autentsust, kehtivust ja terviklust **e-templite kasutamise abil**.

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

Neljapäev, 29. aprill 2021

Artikkel 3

ELi COVID-19 tõend

1. **Ilma et see piiraks määruse (EL) 2016/399 artikli 22 kohaldamist**, võimaldab koostalitlusvõimeline **ELi COVID-19 tõend** väljastada ning piiriüleselt kontrollida ja aktsepteerida järgmisi tõendeid:

- a) tõend, mis kinnitab, et selle omanik on saanud tõendi väljastanud liikmesriigis COVID-19 vaktsiini (edaspidi „vaksineerimistõend“);
- b) tõend, milles on märgitud NAAT-testi või nõukogu soovitus 2021/C 24/01⁽²³⁾ alusel koostatud COVID-19 antigeeni kiirtestide ühises ja ajakohastatud loetelus nimetatud antigeeni kiirtesti tulemus, **tüüp** ja testimise kuupäev (edaspidi „testimistõend“);
- c) tõend, mis kinnitab, et selle omanik on SARS-CoV-2 nakkusest tervenenum pärast NAAT-testi positiivset tulemust või **on saanud kinnituse immuunvastuse kohta SARS-CoV-2 suhtes seroloogilise või antikehade testi abil, sealhulgas peab olema märgitud esimese positiivse NAAT-testi kuupäev või SARS-CoV-2 vastaste antikehade seroloogilise testi kuupäev** (edaspidi „tervenemistõend“).

Komisjon avaldab nõukogu soovitus 2021/C 24/01 alusel koostatud COVID-19 antigeeni kiirtestide loetelu, sealhulgas kõik ajakohastatud andmed.

2. Liikmesriigid annavad lõikes 1 osutatud tõendid välja digitaalses ja pabervormingus **■**. **Tulevastel omanikel on õigus saada tõendeid nende valitud vormis.** Liikmesriikide väljastatud tõendid **on kasutajasõbralikud ja** sisaldavad koostalitlusvõimelist vöötkoodi, mis võimaldab kontrollida tõendi autentsust, kehtivust ja terviklust. Vöötkood peab vastama artikli 8 kohaselt kehtestatud tehnilistele kirjeldustele. Tõendites sisalduv teave esitatakse ka inimloetaval kujul, **see peab olema puuetega inimestele ligipääsetav** ning see peab olema vähemalt tõendi väljastanud liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes ja inglise keeles. [ME 15]

3. Lõikes 1 osutatud tõendid väljastatakse tasuta. Tõendi omanikul on õigus taotleda uue tõendi väljastamist, kui tõendil sisalduvad isikuandmed ei ole või ei ole enam täpsed või ajakohased, **sealhulgas omaniku vaksineerimise, testimise või tervenemise kohta käivad andmed**, või kui tõend ei ole selle omanikule enam kättesaadav.

3a. Tõendis esitatakse järgmine tekst: „Käesolev tõend ei ole reisidokument. Teaduslikud tõendid COVID-19 vastu vaksineerimise, selle testimise ja sellest tervenemise kohta uuenevad pidevalt, sealhulgas andmed viiruse uute probleemsete variantide kohta. Enne reisile minekut kontrollige palun, millised rahvatervise meetmed ja piirangud kehtivad sihtkohas.“

Liikmesriik annab omanikule selget, põhjalikku ja õigeaegset teavet vaksineerimistõendi, testimistõendi ja/või tervenemistõendi kasutamise kohta käesoleva määruse kohaldamisel.

3b. ELi COVID-19 tõendi omamine ei ole vaba liikumise õiguse kasutamise eeltingimus.

3c. Tõendite väljastamine vastavalt lõikele 1 ei tohi põhjustada diferentseeritud kohtlemist ega diskrimineerimist, mille aluseks on vaksineerimisstaatus või artiklites 5, 6 ja 7 osutatud eritõendi omamine. Liikmesriigid tagavad üldised, juurdepääsetavad, õigeaegsed ja tasuta testimisvõimalused, et tagada õigus liidusiseselt vabalt liikuda ilma diskrimineerimiseta majanduslike või rahaliste võimaluste alusel.

4. Lõikes 1 osutatud tõendite väljastamine ei mõjuta enne käesoleva määruse jõustumist või muudel, eelkõige meditsiinilistel eesmärkidel väljastatud ja vaksineerimist, testimist või tervenemist kinnitavate tõendite kehtivust.

4a. Liidu transpordisõlmed, nagu lennujaamad, sadamad ning raudtee- ja bussijaamad, kus kontrollitakse lõikes 1 osutatud tõendeid, kohaldavad tõendite kontrollimiseks standarditud ja ühiseid kriteeriume ja menetlusi, lähtudes komisjoni väljatöötatud suunistest.

⁽²³⁾ Nõukogu soovitus COVID-19 antigeeni kiirtestide ELis kasutamise ja valideerimise ning testitulemuste vastastikuse tunnustamise ühise raamistiku kohta (2021/C 24/01) (ELT C 24, 22.1.2021, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

5. Kui komisjon on vastu võtnud teise lõigu kohase rakendusakti, aktsepteeritakse artikli 5 lõikes 5 osutatud tingimustel ka tõendeid, mille on käesoleva määruse kohaselt väljastanud kolmas riik, millega Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on sõlminud isikute vaba liikumist käsitleva kokkuleppe, mis võimaldab kokkuleppeosalistel vaba liikumist rahvaterviseiga seotud asjaoludel mittediskrimineerival viisil piirata ja mis ei sisalda Euroopa Liidu õigusaktide inkorporeerimise mehhanismi.

Komisjon hindab, kas see kolmas riik väljastab tõendeid käesoleva määruse kohaselt ja on ametlikult kinnitanud, et ta aktsepteerib liikmesriikide väljastatud tõendeid. Sellisel juhul võtab komisjon artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt vastu rakendusakti.

6. Komisjon **palub** otsuse nr 1082/2013/EL artikli 17 alusel loodud terviseohutuse komiteel, **ECDC-l ja EMA-l** anda välja suunised kättesaadavate teaduslike tõendite kohta, mis käsitlevad lõikes 1 osutatud tõendites dokumenteeritud meditsiiniliste sündmuste mõju.

6a. Liikmesriigid teevad kättesaadavaks piisavad vahendid käesoleva määruse rakendamiseks, sealhulgas ELi COVID-19 tõendi väljastamise ja kasutamisega seotud pettuste ja ebaseaduslike tavade ennetamiseks, avastamiseks, uurimiseks ja süüdistuse esitamiseks.

Artikkel 4

ELi COVID-19 tõendi usaldusraamistik

1. Komisjon ja liikmesriigid loovad usaldusraamistiku digitaristu, mis võimaldab artiklis 3 osutatud tõendeid turvaliselt väljastada ja kontrollida, ning haldavad seda taristut.

2. Usaldusraamistik tagab võimaluse korral koostalitlusvõime rahvusvahelisel tasandil loodud tehnoloogiliste süsteemidega.

3. Kui komisjon on vastu võtnud teise lõigu kohase rakendusakti, käsitletakse tõendeid, mille kolmandad riigid on väljastanud liidu kodanikele ja nende pereliikmetele **ning samuti Andorra, Monaco, San Marino ja Vatikani/Püha Tooli kodanikele või elanikele** rahvusvahelise standardi ja tehnoloogilise süsteemi kohaselt, mis on koostalitlusvõimelised käesoleva määruse alusel loodud usaldusraamistikuga, võimaldavad kontrollida tõendi autentsust, kehtivust ja terviklust ning sisaldavad lisa sätestatud andmeid, samamoodi nagu liikmesriikide poolt käesoleva määruse kohaselt väljastatud tõendeid, et hõlbustada nende omanikel Euroopa Liidus vaba liikumise õiguse kasutamist. Käesoleva lõigu kohaldamisel aktsepteerivad liikmesriigid kolmandate riikide väljastatud vaktsineerimistõendeid artikli 5 lõikes 5 osutatud tingimustel.

Komisjon hindab, kas kolmanda riigi väljastatud tõendid vastavad käesolevas lõikes sätestatud tingimustele. Sellisel juhul võtab komisjon artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt vastu rakendusakti. **Komisjon peab ka üldsusele kättesaadavat registrit nende kolmandate riikide kohta, kes täidavad tõendite väljastamise tingimusi käesoleva määruse tähenduses.**

Artikkel 5

Vaktsineerimistõend

1. Iga liikmesriik väljastab isikule, kellele on manustatud COVID-19 vaktsiini, **automaatselt** artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud vaktsineerimistõendi.

2. Vaktsineerimistõend sisaldab järgmisi isikuandmete kategooriaid:

a) omaniku andmed;

b) teave manustatud vaktsiini kohta **ning dooside arvu ja kuupäevade kohta;**

c) tõendi metaandmed, näiteks tõendi väljastaja **.**

Isikuandmed kantakse vaktsineerimistõendile vastavalt lisa punktis 1 sätestatud konkreetsetele andmeväljadele.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisa punkti 1, **muutes või jättes välja andmevälju või** lisades andmevälju, **mis kuuluvad** käesoleva lõike **punktides b ja c** nimetatud isikuandmete kategooriate **alla.**

Neljapäev, 29. aprill 2021

3. Vaktsineerimistõend antakse välja turvalises ja koostalitlusvõimelises vormingus, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 2, ning selles märgitakse selgelt, kas **selle konkreetse vaktsiiniga tehtav** vaktsineerimiskuur on läbitud või mitte.

4. Kui see on hädavajalik uute teaduslike tõendite tõttu või selleks, et tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standardite ja tehnoloogiliste süsteemidega, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide suhtes artiklis 12 sätestatud menetlust.

5. Liikmesriigid aktsepteerivad tõendeid vaktsineerimise kohta, et loobuda vaba liikumise piirangutest, mis on kehtestatud kooskõlas liidu õigusega COVID-19 leviku piiramiseks, ja nad aktsepteerivad samadel tingimustel ka teiste liikmesriikide poolt kooskõlas käesoleva määrusega välja antud kehtivaid vaktsineerimistõendeid COVID-19 vaktsiini kohta, millele on antud müügiluba vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004.

Samal eesmärgil võivad liikmesriigid aktsepteerida ka teiste liikmesriikide poolt kooskõlas käesoleva määrusega välja antud kehtivaid vaktsineerimistõendeid COVID-19 vaktsiini kohta, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa.

6. Kui liidu kodanikku või liidu kodaniku pereliiget **või Andorra, Monaco, San Marino ja Vatikani / Püha Tooli kodanikku või elanikku** on vaktsineeritud kolmandas riigis mõne käesoleva artikli lõikes 5 osutatud COVID-19 vaktsiiniga ja liikmesriigi asutustele on esitatud kogu vajalik teave, sealhulgas usaldusväärne tõend vaktsineerimise kohta, väljastavad nad asjaomasele isikule artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud vaktsineerimistõendi.

Artikkel 6

Testimistõend

1. Iga liikmesriik väljastab isikule, kellele on tehtud COVID-19 test, automaatselt artikli 3 lõike 1 punktis b osutatud testimistõendi.

2. Testimistõend sisaldab järgmisi isikuandmete kategooriaid:

a) omaniku andmed;

b) teave tehtud testi kohta;

c) tõendi metaandmed, näiteks tõendi väljastaja .

Isikuandmed kantakse testimistõendile vastavalt lisa punktis 2 sätestatud konkreetsetele andmeväljadele.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisa punkti 2, muutes või jättes välja andmevälju **või lisades andmevälju, mis kuuluvad käesoleva lõike punktides b ja c nimetatud isikuandmete kategooriate alla.**

3. Testimistõend antakse välja turvalises ja koostalitlusvõimelises vormingus, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 2.

4. Kui seoses uute teaduslike tõenditega või selleks, et tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standardite ja tehnoloogiliste süsteemidega, on see tungiva kiireloomulisuse tõttu vajalik, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 12 sätestatud menetlust.

5. Liikmesriigid **aktsepteerivad** tõendeid SARS-CoV-2 nakkuse **negatiivse testitulemuse** kohta, **et vabastada isik** vaba liikumise piirangutest, mis on kehtestatud kooskõlas liidu õigusega COVID-19 leviku piiramiseks, ja nad **aktsepteerivad** ka teiste liikmesriikide poolt kooskõlas käesoleva määrusega välja antud kehtivaid testimistõendeid.

Artikkel 7

Tervenemistõend

1. Iga liikmesriik väljastab taotluse korral artikli 3 lõike 1 punktis c osutatud tervenemistõendi kõige varem üheteistkümnendal päeval pärast seda, kui isik on saanud SARS-CoV-2 nakkuse suhtes esimese positiivse testitulemuse, **või pärast NAAT-testi negatiivse testitulemuse esitamist. Samuti on võimalik väljastada tervenemistõend antikehade tuvastamiseks tehtud seroloogilise testi alusel.**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta päevade arvu, millest alates võib väljastada tervenemistõendi, tuginedes terviseohutuse komiteelt artikli 3 lõike 6 kohaselt saadud suunistele või ECDC läbi vaadatud teaduslikele tõenditele.

Neljapäev, 29. aprill 2021

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et ECDC poolt läbi vaadatud teaduslike tõendite põhjal kehtestada ja muuta SARS-CoV-2 vastaste antikehade tuvastamiseks tehtavate seroloogiliste testide liike, mille alusel võib väljastada tervenemistõendi.

2. Tervenemistõend sisaldab järgmisi isikuandmete kategooriaid:

- a) omaniku andmed;
- b) teave varasema SARS-CoV-2 nakkuse kohta, **mis on dokumenteeritud positiivse NAAT-testi või seroloogilise testi tulemusega;**
- c) tõendi metaandmed, näiteks tõendi väljastaja **█**.

Isikuandmed kantakse tervenemistõendile vastavalt lisa punktis 3 sätestatud konkreetsetele andmeväljadele.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisa punkti 3, **█** muutes või jättes välja andmevälju, **muu hulgas selle kohta, kui kaua tervenemistõend kehtib, või lisades andmevälju, mis kuuluvad käesoleva lõike punktides b ja c nimetatud isikuandmete kategooriate alla.**

3. Tervenemistõend antakse välja turvalises ja koostalitlusvõimelises vormingus, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 2.
4. Kui seoses uute teaduslike tõenditega või selleks, et tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standardite ja tehnoloogiliste süsteemidega, on see tungiva kiireloomulisuse tõttu vajalik, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 12 sätestatud menetlust.
5. **█** Liikmesriigid aktsepteerivad tõendeid SARS-CoV-2 nakkusest tervenemise kohta, et loobuda vaba liikumise piirangutest, mis on kehtestatud kooskõlas liidu õigusega COVID-19 leviku piiramiseks, **ja nad aktsepteerivad** samadel tingimustel ka teiste liikmesriikide poolt kooskõlas käesoleva määrusega välja antud kehtivaid tervenemistõendeid.

Artikkel 8

Tehnilised kirjeldused

Selleks et tagada käesoleva määrusega kehtestatud usaldusraamistiku rakendamiseks ühetaolised tingimused, võtab komisjon vastu rakendusaktid, mis sisaldavad tehnilisi kirjeldusi ja eeskirju, et:

- a) turvaliselt väljastada ja kontrollida artiklis 3 osutatud tõendeid;
- b) tagada isikuandmete turvalisus, võttes arvesse andmete laadi;
- c) täita artiklis 3 osutatud tõendid andmetega, sealhulgas kodeerimissüsteem ja muud asjakohased elemendid;

█

- e) väljastada kehtiv, turvaline ja koostalitlusvõimelise vöötkood;
- f) tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standardite ja/või tehnoloogiliste süsteemidega;
- g) jagada vastutus vastutavate ja volitatud töötajate vahel **kooskõlas määruse (EL) 2016/679 IV peatükiga;**

ga) luua regulaarse testimise ning vastuvõetud andmekaitse- ja turvameetmete tõhususe hindamise menetlused;

gb) tagada puuetega inimestele ligipääs digitõendis ja pabertõendis sisalduvale inimloetavale teabele kooskõlas liidu ühtlustatud ligipääsetavusnõuetega. [ME 16]

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. **Kui kavandatav rakendusakt käsitleb isikuandmete töötlemist, konsulteerib komisjon Euroopa Andmekaitseinspektoriga ja võib vajaduse korral konsulteerida Euroopa Andmekaitseinspektoriga.**

Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel – eelkõige selleks, et tagada usaldusraamistiku õigeaegne rakendamine – võtab komisjon viivitamata kohaldatavad rakendusaktid vastu artikli 13 lõikes 3 osutatud korra kohaselt.

Neljapäev, 29. aprill 2021

Usaldusraamistik põhineb avaliku võtme taristul, mis võimaldab kontrollida ELi COVID-19 tõendite terviklust ja e-templite autentsust. Usaldusraamistik võimaldab pettuse, eelkõige võltsimise kindlakstegemist ja tagab, et ELi COVID-19 tõendite ja e-templite kontrollimisel ei saa väljastaja kontrollimisest teada.

Artikkel 8a

Riiklikud digitõendid ja koostalitlusvõime ELi COVID-19 tõendi usaldusraamistikuga

Kui liikmesriik on vastu võtnud või võtab vastu riikliku digitõendi üksnes riigisisestel eesmärkidel, tagab ta, et see on täielikult koostalitlusvõimeline ELi COVID-19 tõendi usaldusraamistikuga. Kohaldatakse samu kaitsemeetmeid nagu käesolevas määruses.

Artikkel 8b

ELi COVID-19 tõendi raamistiku muud kasutusviisid

Kui liikmesriik soovib rakendada ELi COVID-19 tõendit muul kui kavandatud eesmärgil, milleks on liikmesriikidevahelise vaba liikumise hõlbustamine, peab see liikmesriik looma oma seadustele tugineva õigusliku aluse, mis on kooskõlas tõhususe, vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega, sealhulgas erisätted, milles on selgelt kindlaks määratud töötlemise ulatus ja määr, konkreetne eesmärk, üksuste kategooriad, kes võivad tõendit kontrollida, ning asjakohased kaitsemeetmed diskrimineerimise ja kuritarvitamise vältimiseks, võttes arvesse ohtu andmesubjektide õigustele ja vabadustele. Kontrolliprotsessi käigus saadud andmeid ei säilitata. [ME 12]

Artikkel 9

Isikuandmete kaitse

1. Käesoleva määruse rakendamisel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2016/679. Käesoleva määruse kohaselt väljastatud tõendites sisalduvaid isikuandmeid töödeldakse **ainult** tõendile kantud teabe kontrollimiseks, et hõlbustada vaba liikumise õiguse kasutamist liidus COVID-19 pandeemia ajal, **nagu käesolevas määruses on ette nähtud ja kuni selle kohaldamise lõpuni**.

2. Artiklis 3 osutatud tõenditele kantud isikuandmeid töötlevad sihtliikmesriigi pädevad asutused või piiriülese reisijateveo teenuste osutajad, kes peavad siseriikliku õiguse kohaselt COVID-19 pandeemia ajal rakendama teatavaid rahvatervisealaseid meetmeid, **ainult selleks**, et kontrollida ja kinnitada tõendi omaniku vaktsineerimist, testimist või tervenemist. Sel eesmärgil piirduvad isikuandmed rangelt vajalikkuga. **Kontrollija ei säilita** käesoleva lõike kohaselt töödeldud isikuandmeid **ega töötle neid muul eesmärgil. Iga vaktsineerimise, testi ja tervenemise kohta antakse välja eraldi sõltumatu tõend ning tõendil ei säilitata omaniku varasemate tõendite ajalugu.**

3. **Väljastaja ei säilita** isikuandmeid, mida töödeldakse artiklis 3 osutatud tõendite väljastamiseks, sealhulgas uue tõendi väljastamiseks, **kauem kui on rangelt** vaja selle eesmärgi saavutamiseks, ning mitte ühelgi juhul kauem kui ajavahemik, mille jooksul tõendeid võib kasutada vaba liikumise õiguse kasutamiseks. **Pärast seda kustutatakse isikuandmed viivitamata ja pöördumatult. Tõendis sisalduvaid isikuandmeid ei töödelda ega säilitata tsentraliseeritult ei liikmesriigi ega ka liidu tasandil.**

4. Ametiasutusi või **muid määratud asutusi**, kes vastutavad artiklis 3 osutatud tõendite väljastamise eest, käsitatakse määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 7 osutatud vastutavate töötlejatena. **Hiljemalt ... [üks kuu pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] avalikustavad liikmesriigid üksused, kes on ette nähtud tegutsema andmete vastutavate töötlejate, volitatud töötlejate ja vastuvõtjatena, edastavad selle teabe komisjonile ning edastavad pärast seda kuupäeva korrapäraselt kõik muudatused. Hiljemalt ... [kaks kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] avaldab komisjon kogutud teabe üldsusele kättesaadava loeteluna ja ajakohastab seda avalikku loetelu.**

Neljapäev, 29. aprill 2021

5. Vastutavad ja volitatud töötledjad võtavad piisavad tehnilised ja korralduslikud meetmed, et tagada töötlemise riskile vastav turvalisuse tase.

6. Kui lõikes 4 osutatud vastutav töötledja määrab määruse (EL) 2016/679 artikli 28 lõike 3 kohaselt volitatud töötledja, ei tohi volitatud töötledja edastada isikuandmeid kolmandasse riiki.

Artikkel 10

ELi COVID-19 tõend ja reisi piirangud

ELi COVID-19 tõendi kasutuselevõtmisel ei kehtesta ega rakenda liikmesriigid artiklis 3 osutatud tõendite omanike suhtes täiendavaid reisi piiranguid, nagu karantiin, eneseisolatsioon või SARS-CoV-2 nakkuse test, ega mis tahes muid diskrimineerivaid meetmeid.

Artikkel 11

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 5 lõikes 2, artikli 6 lõikes 2 ning artikli 7 lõigetes 1 ja 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile 12 kuuks alates [jõustumise kuupäev].
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 2, artikli 6 lõikes 2 ning artikli 7 lõigetes 1 ja 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega. **Kui selline delegeeritud õigusakt käsitleb isikuandmete töötlemist, konsulteerib komisjon Euroopa Andmekaitseinspektoriga ja võib vajaduse korral konsulteerida Euroopa Andmekaitse nõukoguga.**
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 5 lõike 2, artikli 6 lõike 2 ning artikli 7 lõigete 1 ja 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 12

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata vastuväidet kooskõlas lõikega 2. Delegeeritud õigusakti teatavastegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.
2. Nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid artikli 11 lõikes 6 osutatud korras. Sellisel juhul tunnistab komisjon pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide, õigusakti viivitamata kehtetuks.

Artikkel 13

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

Neljapäev, 29. aprill 2021

Artikkel 14

Aruandlus

1. Hiljemalt ... [neli kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta aruande.

2. Aruanne sisaldab hinnangut käesoleva määruse mõju kohta **vabale liikumisele, kaasa arvatud reisimine ja turism, põhiõigustele ja eelkõige mittediskrimineerimisele ning isikuandmete kaitsele, samuti uusimat vaktsiini- ja testimistehnoloogiat käsitlevat teavet, mis põhineb muu hulgas ECDC antud tabel. Aruanne sisaldab ka hinnangut selle kohta, kuidas liikmesriigid kasutavad ELi COVID-19 tõendit riiklikel õigusaktidel põhinevatel eesmärkidel, mida ei ole sätestatud käesolevas määrukses.**

3. Hiljemalt kolm kuud enne käesoleva määruse kohaldamise lõppu esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Aruanne hõlmab lõike 2 kohast hinnangut. Sellele võidakse lisada seadusandlikud ettepanekud, eelkõige määruse kohaldamisaja pikendamiseks, võttes arvesse epidemioloogilise olukorra kujunemist ning tuginedes vajalikkuse, proportsionaalsuse ja tõhususe põhimõtetele.

Artikkel 15

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub **järgmisel** päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas ja seda kohaldatakse alates sellest päevast.

2. Määruse kohaldamine lõpeb 12 kuud pärast ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Neljapäev, 29. aprill 2021

LISA

Tõenditele kantavad andmed

1. Vaktsineerimistõend peab sisaldama järgmisi andmevälju:
 - a) nimi: perekonnanimi (-nimed) ja eesnimi (-nimed), selles järjekorras;
 - b) sünnikuupäev;
 - c) haigus või haigustekitaja, mille vastu vaktsineeriti, **olgu COVID-19, SARS-CoV-2 või üks selle variantidest**;
 - d) vaktsiin/profülaktika;
 - e) vaktsineerimiseks kasutatud ravim;
 - f) vaktsiini müügiloa hoidja või tootja;
 - g) järjekorranumber mitme vaktsineerimise/vaktsiinidoosi korral;
 - h) vaktsineerimise kuupäev, st **iga saadud doosi ja** viimase doosi saamise kuupäev;
 - i) vaktsineerimise liikmesriik;
 - j) tõendi väljastaja;
 - k) tõendi **kehtivusaeg (mitte kauem kui [1 aasta] pärast vaktsineerimise kuupäeva)**;
2. Testimistõend peab sisaldama järgmisi andmevälju:
 - a) nimi: perekonnanimi (-nimed) ja eesnimi (-nimed), selles järjekorras;
 - b) sünnikuupäev;
 - c) haigus või haigustekitaja, mille suhtes testiti, **olgu COVID-19, SARS-CoV-2 või üks selle variantidest**;
 - d) testi liik;
 - e) **võetud proovi liik (nt nina- või suuneeluproov)**;
 - f) testi nimi (NAAT-testi korral ei ole kohustuslik);
 - g) testi tootja (NAAT-testi korral ei ole kohustuslik);
 - h) testi jaoks proovi võtmise kuupäev ja kellaaeg;
 - i) testi tulemuse esitamise kuupäev ja kellaaeg (antigeeni kiirtesti korral ei ole kohustuslik);
 - j) testi tulemus;
 - k) testimiskeskus või -asutus;
 - l) testimise liikmesriik;
 - m) tõendi väljastaja;
 - n) **tõendi kehtivusaeg (mitte kauem kui [72 tundi] NAAT-testi jaoks võetud proovist ja [24 tundi] antigeeni kiirtesti jaoks võetud proovist)**;
3. Tervenemistõend peab sisaldama järgmisi andmevälju:
 - a) nimi: perekonnanimi (-nimed) ja eesnimi (-nimed), selles järjekorras;
 - b) sünnikuupäev;
 - c) **haigus või haigustekitaja, millest isik on tervenenu, olgu COVID-19, SARS-CoV-2 või üks selle variantidest**;
 - d) haigus või haigustekitaja, millest isik on tervenenu;
 - e) esimese positiivse tulemuse andnud **NAAT-testi** kuupäev;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- f) seroloogilise või antikehade testi kuupäev;**
 - g)** testimise liikmesriik;
 - h)** tõendi väljastaja;
 - i)** tõend kehtib alates;
 - j)** tõend kehtib kuni (mitte kauem kui [90 päeva] pärast esimese positiivse tulemuse andnud testi kuupäeva).
-

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0146

Roheline digitõend – Kolmandate riikide kodanikud

Euroopa Parlamendi 29. aprillil 2021. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaksineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik kolmandate riikide kodanike jaoks, kes viibivad või elavad COVID-19 pandeemia ajal seaduslikult mõne liikmesriigi territooriumil (Roheline digitõend)(COM(2021)0140 – C9-0100/2021 – 2021/0071(COD))⁽¹⁾

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

[Muudatusettepanek 1, kui ei ole märgitud teisiti]

(2021/C 506/41)

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSETTEPANEKUD (*)

komisjoni ettepanekule võtta vastu

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/...,

millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaksineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik kolmandate riikide kodanike jaoks, kes viibivad või elavad COVID-19 pandeemia ajal seaduslikult mõne liikmesriigi territooriumil (ELi COVID-19 tõend)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti c,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Schengeni *acquis*' kohaselt võivad liidus seaduslikult elavad kolmandate riikide kodanikud ja liikmesriigi territooriumile seaduslikult sisenenud kolmandate riikide kodanikud liikuda vabalt ka kõigi teiste liikmesriikide territooriumil 90 päeva 180-päevase ajavahemiku jooksul.
- (2) Maaailma Terviseorganisatsiooni (WHO) peadirektor kuulutas 30. jaanuaril 2020 koroonaviirushaigust-19 (COVID-19) põhjustava raskekujulise ägeda respiratoorse sündroomi koroonaviiruse-2 (SARS-CoV-2) ülemaailmse puhangu rahvusvahelise tähtsusega rahvatervisealaseks hädaolukorraks. 11. märtsil 2020 andis WHO hinnangu, et COVID-19 võib pidada pandeemiaks.
- (3) Viiruse leviku piiramiseks on liikmesriigid võtnud mitmesuguseid meetmeid, millest mõned on mõjutanud liikmesriikidesse ja nende territooriumitel reisimist, nagu näiteks sisenemispääsude või nõuded, mille kohaselt peavad piiriüleised reisijad jääma teatavaks ajaks karantiini. **Sellistel piirangutel on kahjulik mõju kodanikele ja ettevõtjatele, eelkõige piiriülestele töötajatele, pendelrändajatele ja hooajatöötajatele.**
- (4) Nõukogu võttis 13. oktoobril 2020 vastu nõukogu soovitusel (EL) 2020/1475, mis käsitleb koordineeritud lähenemisviisi vaba liikumise piiramisele COVID-19 pandeemia reageerimisel⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 59 lõike 4 neljandale lõigule vastutavale komisjonile tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks.

(*) Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud **paksus kaldkirjas**, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■.

⁽¹⁾ ELT L 337, 14.10.2020, lk 3.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (5) Nõukogu võttis 30. oktoobril 2020 vastu nõukogu soovitus (EL) 2020/1632⁽²⁾, mis käsitleb koordineeritud lähenemisviisi vaba liikumise piiramisele COVID-19 pandeemia reageerimisel Schengeni alal ning milles soovitas liikmesriikidel, kelle suhtes Schengeni *acquis* on siduv, kohaldada nõukogu soovitus (EL) 2020/1475 sätestatud põhimõtteid, ühiseid kriteeriume, ühiseid künniseid ja meetmete ühist raamistikku.
- (6) Paljud liikmesriigid on hakanud väljastama või kavatsesid hakata väljastama vaksineerimistõendeid. Et neid saaks tulemuslikult kasutada piiriülesel reisimisel liidu territooriumil, peavad **vaksineerimistõendid** olema täielikult koostalitlusvõimelised, **ühilduvad**, turvalised ja kontrollitavad. Liikmesriigid vajavad ühiselt kokkulepitud käsitust tõendite sisust, vormingust, põhimõtetest, tehnilistest standarditest **ja kaitse tasemest**.
- (7) Juba praegu on mitu liikmesriiki vabastanud vaksineeritud isikud teatavatest **piirangutest vabale liikumisele liidus**. Liikmesriik **peaks aktsepteerima** vaksineerimistõendit, et vabastada isik COVID-19 leviku piiramiseks kooskõlas liidu õigusega kehtestatud **vaba liikumise piirangutest**, nagu nõue jääda karantiini/ensesolatsiooni või teha SARS-CoV-2 nakkuse test, **samuti** tuleks nõuda, et ta aktsepteeriks samadel tingimustel vaksineerimistõendit, mille on kooskõlas **käesoleva määrusega** väljastanud teine liikmesriik. Tõendit tuleks aktsepteerida samadel tingimustel: näiteks kui liikmesriik peab piisavaks ühe vaksiinidoosi manustamist, peaks sama tase kehtima sellise vaksineerimistõendi omanikule, millel on märges sama vaksiini ühe doosi manustamise kohta. Rahvatervise huvides peaks see kohustus piirduma isikutega, kellele on manustatud COVID-19 vaksiin, millele on antud müügiluba vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004⁽³⁾, või vaksiin, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa. Xx. xx 2021. aasta määrusega (EL) nr 2021/xxxx on kehtestatud COVID-19 vastu vaksineerimist, selle testimist ja sellest tervenemist kinnitavate koostalitlusvõimeliste tõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumise õiguse kasutamist COVID-19 pandeemia ajal. Seda kohaldatakse liidu kodanike ja kolmandate riikide kodanike suhtes, kes on liidu kodanike pereliikmed.
- (8) Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artiklite 19, 20 ja 21 kohaselt võivad nende sätetega hõlmatud kolmandate riikide kodanikud vabalt liikuda teiste liikmesriikide territooriumil.
- (9) **Ilma et see piiraks Schengeni acquis's, eelkõige määruses (EL) 2016/399 sätestatud isikute üle sisepiiride liikumisega seotud ühismeetmete kohaldamist ning selleks** et hõlbustada sellise vaba liikumise õigusega kolmandate riikide kodanike reisimist liikmesriikide territooriumil, tuleks määrusega (EL) nr 2021/xxxx kehtestatud COVID-19 vaksineerimist, testimist ja tervenemist käsitlevate koostalitlusvõimeliste tõendite väljaandmise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistikku kohaldada ka nende kolmandate riikide kodanike suhtes, keda kõnealune määrus veel ei hõlma, tingimusel et nad viibivad või elavad seaduslikult liikmesriigi territooriumil ja neil on kooskõlas liidu õigusega õigus reisida teistesse liikmesriikidesse.
- (10) Et tõendeid saaks tulemuslikult kasutada piiriülesel reisimisel liidu territooriumil, peavad tõendid olema täielikult koostalitlusvõimelised. **Kõik liidu transpordisõlmed, nagu lennujaamad, sadamad, raudtee- ja bussijaamad, kus tõendeid kontrollitakse, peaksid kohaldama ELi COVID-19 tõendite kontrollimiseks standarditud ja ühiseid kriteeriume ja menetlusi, lähtudes komisjoni väljatöötatud suunistest.**
- (11) **Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtte kohaldamist seoses pandeemiast tulenevate võimalike piirangutega vabale liikumisele ja muudele põhiõigustele, püüdes samal ajal tagada rahvatervise kõrgel tasemel kaitse, ning** määrust ei tuleks käsitada pandeemia ajal vaba liikumise või muude põhiõiguste piirangute kehtestamise hõlbustamise või soodustamisena. Lisaks ei saa määrusega (EL) 2021/xxx kehtestatud tõendite kontrollimise vajadus iseenesest õigustada piirikontrolli ajutist taaskehtestamist sisepiiridel. Kontroll sisepiiridel peaks jääma viimaseks abinõuks, mida rakendatakse vaid määruses (EL) 2016/399 (Schengeni piirieskirjad)⁽³⁾ sätestatud erieskirjade kohaselt.

⁽²⁾ Nõukogu 30. oktoobri 2020. aasta soovitus (EL) 2020/1632, mis käsitleb koordineeritud lähenemisviisi vaba liikumise piiramisele COVID-19 pandeemia reageerimisel (ELT L 366, 4.11.2020, lk 25).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (12) Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokoll artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda.
- (13) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ⁽⁴⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Kuigi käesolevat määrust Iirimaa suhtes ei kohaldata, võiks ka Iirimaa väljastada kolmandate riikide kodanikele, kes elavad või viibivad seaduslikult Iirimaa territooriumil, liidusisese reisimise hõlbustamiseks tõendeid, mis vastavad samadele nõuetele, mida kohaldatakse **ELi COVID-19 tõendi** suhtes, ning liikmesriigid võiksid selliseid tõendeid aktsepteerida. Iirimaa võiks aktsepteerida ka tõendeid, mida liikmesriigid on väljastanud nende territooriumil seaduslikult elavatele või seaduslikult viibivatele kolmandate riikide kodanikele.
- (14) Bulgaaria, Horvaatia, Küprose ja Rumeenia puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis*' edasiarendamist vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 1, 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 tähenduses.
- (15) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis C osutatud valdkonda⁽⁵⁾.
- (16) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ artikliga 3⁽⁶⁾.
- (17) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL artikliga 3⁽⁷⁾.
- (18) Euroopa Andmekaitseinspektori ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725⁽⁸⁾ artikliga 42 ning nad esitasid oma arvamuse [...].

⁽⁴⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

⁽⁵⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽⁶⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽⁷⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Neljapäev, 29. aprill 2021

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Liikmesriigid kohaldavad määruses (EL) 2021/XXXX [määrus **ELi COVID-19 tõendi** kohta] sätestatud õigusnorme nende kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei kuulu kõnealuse määruse kohaldamisalasse, kuid kes elavad või viibivad seaduslikult nende territooriumil ja kellel on kooskõlas liidu õigusega õigus reisida teistesse liikmesriikidesse.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub **järgmisel** päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas ja seda kohaldatakse alates sellest päevast.*

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0149

ELi pettustevastase võitluse programm 2021–2027 *II**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu pettustevastase võitluse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 250/2014 (05330/1/2021 – C9-0108/2021 – 2018/0211(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/42)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (05330/1/2021 – C9-0108/2021),
 - võttes arvesse komisjoni arvamust (COM(2021)0149),
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0386) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni soovitus teisele lugemisele (A9-0126/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, 12.2.2019, P8_TA(2019)0068.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0150

Rongireisijate õigused ja kohustused ***II

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (uuesti sõnastatud) (12262/1/2020 – C9-0011/2021 – 2017/0237(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/43)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (12262/1/2020 – C9-0011/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. jaanuari 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2017)0548) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni soovitus teisele lugemisele (A9-0045/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 197, 8.6.2018, lk 66.

⁽²⁾ ELT C 363, 28.10.2020, lk 296.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0151

Euroopa Kaitsefond *II**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Kaitsefond ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1092 (06748/1/2020 – C9-0112/2021 – 2018/0254(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/44)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (06748/1/2020 – C9-0112/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. detsembri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0476) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni soovitus teisele lugemisele (A9-0120/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriга selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 110, 22.3.2019, lk 75.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 18.4.2019, P8_TA(2019)0430.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0152

Programm „Digitaalne Euroopa“ ***II

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (06789/1/2020 – C9-0109/2021 – 2018/0227(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/45)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (06789/1/2020– C9-0109/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 5. detsembri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽³⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0434) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni soovitus teisele lugemisele (A9-0119/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 292.

⁽²⁾ ELT C 86, 7.3.2019, lk 272.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, 17.4.2019, P8_TA(2019)0403.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0153

Keskkonna- ja kliimameetmete programm LIFE aastateks 2021–2027 *II**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1293/2013 (06077/1/2020 – C9-0110/2021 – 2018/0209(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2021/C 506/46)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (06077/1/2020 – C9-0110/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 9. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽³⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2018)0385) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni soovitus teisele lugemisele (A9-0130/2021),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 226.

⁽²⁾ ELT C 461, 21.12.2018, lk 156.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, 17.4.2019, P8_TA(2019)0405.

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0154

Aktsiisimaksude valdkonna halduskoostöö: elektrooniliste registrite sisu

Euroopa Parlamendi 29. aprilli. 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 389/2012 (milles käsitletakse halduskoostööd aktsiisimaksude valdkonnas) elektrooniliste registrite sisu osas (COM(2021)0028 – C9-0016/2021 – 2021/0015(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2021/C 506/47)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2021)0028),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 113, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C9-0016/2021),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 82,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0121/2021),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
 2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.
-

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0158

Euroopa Parlamendi 2022. aasta tulude ja kulude eelarvestus**Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2021. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi 2022. aasta tulude ja kulude eelarvestuse kohta (2020/2264(BUI))**

(2021/C 506/48)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 314,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾, eriti selle artiklit 39,
- võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 ⁽²⁾, ning sellega seotud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel kokku lepitud ühisdeklaratsioone ⁽³⁾ ja asjaomaseid ühepoolseid deklaratsioone ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1023/2013, millega muudetakse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimusi ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 14. mai 2020. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi eelarveaasta 2021 tulude ja kulude eelarvestuse kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 12. novembri 2020. aasta resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve projekti kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 18. detsembri 2020. aasta resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2021. aasta teise üldeelarve projekti kohta ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 26. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni seksuaalse ahistamise ja väärkohtlemise vastase võitluse kohta ELis ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 11. septembri 2018. aasta resolutsiooni meetmete kohta töökohal, avalikes kohtades ja poliitilises elus toimuva kiusamise ja seksuaalse ahistamise ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks ELis ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta Euroopa Parlamendis ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11.

⁽³⁾ ELT C 444 I, 22.12.2020.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0357, II lisa.

⁽⁵⁾ ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28.

⁽⁶⁾ ELT L 287, 29.10.2013, lk 15.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0123.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0302.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0385.

⁽¹⁰⁾ ELT C 346, 27.9.2018, lk 19.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0331.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0010.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Võrdõiguslik liit: soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“ (COM(2020)0152),
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (COM(2019)0640), eriti selle punkti 2.1.4 „Ehitamine ja renoveerimine energia- ja ressursitõhusal viisil“,
- võttes arvesse keskkonnajuhtimise juhtkomitee poolt 15. detsembril 2020 Brüsselis vastu võetud EMASi keskmise pikkusega perioodi strateegiat aastani 2024,
- võttes arvesse uuringut „The European Parliament’s carbon footprint – Towards carbon neutrality“⁽¹³⁾ (Euroopa Parlamendi süsinikujalajalg. Liikudes süsinikuneutraalsuse poole),
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 14/2014 „Kuidas arvutavad, vähendavad ja kompenseerivad ELi institutsioonid ja organid oma kasvuhoonegaaside heidet?“⁽¹⁴⁾,
- võttes arvesse täiendavusnõudeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivis (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (taastuvenergia direktiiv), eelkõige selle põhjenduses 90 ja artiklis 27,
- võttes arvesse oma 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni ELi hoonete energiatõhususe potentsiaali suurendamise kohta⁽¹⁵⁾,
- võttes arvesse hoonete energiatõhususe direktiivi⁽¹⁶⁾ ja energiatõhususe direktiivi⁽¹⁷⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldust seoses nende hoonete eeskujuga energiatõhususe direktiivi kontekstis⁽¹⁸⁾,
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Säästva ja aruka liikuvuse strateegia – Euroopa transpordivaldkonna edasise arengu suunad“ (COM(2020)0789), eriti selle punkti 9 ühisreiside kohta,
- võttes arvesse aruannet, mille peasekretär esitas juhatusel Euroopa Parlamendi 2022. aasta esialgse eelarvestuse projekti koostamise kohta,
- võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 25 lõikele 7 ja artikli 102 lõikele 1 juhatusel 8. märtsil 2021. aastal koostatud esialgset eelarvestuse projekti,
- võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 102 lõikele 2 eelarvekomisjoni poolt koostatud eelarvestuse projekti,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 102,
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A9-0145/2021),

⁽¹³⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652735/IPOL_STU\(2020\)652735_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652735/IPOL_STU(2020)652735_EN.pdf)

⁽¹⁴⁾ ELT C 364, 15.10.2014, lk 3.

⁽¹⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0227.

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

⁽¹⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0306.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- A. arvestades, et kuna Euroopa Parlament – kes on kaasseadusandja ja eelarvepädev institutsioon, kellel on ka kontrollipädevus, ning kes toetab Euroopa demokraatiat, sealhulgas COVID-19 pandeemia tõkestamiseks võetavate Euroopa Liidu meetmete kontekstis ning vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile selliste ELi toimimise lepingu artiklil 122 põhinevate uute ettepanekute eelarvekontrolli kohta, millel võib olla märgatav mõju liidu eelarvele⁽¹⁹⁾, – muutub järjest tähtsamaks, siis on ilmne, et ta vajab ka edaspidi asjakohast seadusandlikku oskusteavet ja rahalisi vahendeid, et tema seadusandlik töö ja kontrollitegevus oleksid kvaliteetsed ja et ta saaks töötulemustest teada anda; arvestades, et see, kas Euroopa Liidu kodanikud peavad parlamenti ja selle liikmeid usaldusväärseks, sõltub sellest, kas parlament suudab ise oma kulutusi kavandada ja teha hoolikalt, tõhusalt ja nii, et kulutused oleksid põhjendatud, võttes arvesse valitsevaid majandusolusid;
- B. arvestades, et komisjon hindab talveprognoosis, et SKP vähenes 2020. aastal 6,9 % ning prognoosib, et see ei taastu 2019. aasta tasemel enne 2023. aastat; arvestades, et parlamendi poolt vastu võetud eelarvestuses nähti 2020. aastaks ette 2,68 % ja 2021. aastaks 2,54 % kasv;
- C. arvestades, et ettepanekus, mille peasekretär parlamendi 2022. aasta esialgse eelarvestuse projekti kohta esitas, on eelarve kasvuks kavandatud 3,31 %, mis on inflatsioonimäärast palju kõrgem;
- D. arvestades, et eelmise mitmeaastase finantsraamistiku kestuse ajal vähenes parlamendi töötajate arv – peamiselt administratsioonis – kokku 6 %, kuigi alates Lissaboni lepingu vastuvõtmisest on parlament kaasseadusandja ja on menetlenud suuremat arvu seadusandlikke ettepanekuid ning ka taasterahastu „NextGenerationEU“ tõttu on tööd rohkem; arvestades, et parlament on väga mures selle pärast, et paljude kindlale valdkonnale spetsialiseerunud komisjonide sekretariaatide ja fraktsioonide töökoormus on liiga suur;
- E. arvestades, et Euroopa roheline kokkulepega soovitakse kaugeleulatuvad kliimaeesmärgid saavutada nii, et liidu kasvuhooonegaaside heitkoguseid ei kompenseerita (tasaarvestata) rahvusvaheliste ühikutega;
- F. arvestades, et 2021. aastal võetakse juhatuse korraldatud konkursi tulemusel põhjal suure tõenäosusega vastu otsus Paul-Henri Spaaki hoone tuleviku kohta, mis tähendab, et kriisi ajal suurenevad kulutused järsult; ja arvestades, et Paul-Henri Spaaki hoone peaks vastama kõrgeimatele keskkonna- ja ohutusnõuetele;
- G. arvestades, et 1990. aastal loodi juhatuse eeskirjaga, millega reguleeritakse täiendavat (vabatahtlikku) pensioniskeemi⁽²⁰⁾, vabatahtlik pensionifond; arvestades, et juhatuse otsustas oma 10. detsembri 2018. aasta koosolekul muuta pensionifondi suhtes kohaldatavaid reegleid nii, et pensioniiga tõstetakse 63 eluaastalt 65-le ning tulevaste pensionisaajate pensionimaksetele kehtestatakse 5 % maks, et pensionimakseid saaks teha kestlikumalt; arvestades, et hinnangu kohaselt vähenes kindlustusmatemaatiline puudujääk eeskirja muutmise tulemusel 13,3 miljoni euro võrra;

Üldraamistik

- tuletab meelde, et suurim osa parlamendi eelarvest on kindlaks määratud põhimäärusjärgsete või lepinguliste kohustustega; märgib, et 55 %-le eelarvest kohaldatakse kooskõlas personalieeskirjade ja Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärusega töötasude indekseerimist; tuletab meelde, et komisjoni praeguse prognoosi kohaselt tuleb töötasusid indekseerida 2021. aasta juulist 2,9 % määraga ja 2022. aasta juulist 2,5 % määraga, mis tähendab, et 2022. aasta kulud suurenevad 31,9 miljoni euro võrra;
- kiidab heaks juhatuse ja eelarvekomisjoni lepitusmenetluse raames 14. aprillil 2021. aastal saavutatud kokkuleppe, mille kohaselt on eelarve 2021. aasta eelarvest 2,4 % suurem, mis teeb 2022. aasta eelarvestuse kogusummaks 2 112 904 198 eurot, ning juhatuse poolt 8. märtsil 2021. aastal heaks kiidetud esialgse eelarvestuse projekti kulude summat vähendatakse 18,85 miljoni euro võrra ja seetõttu vähendatakse järgmiste eelarveridade kavandatud assigneeringuid;

1004 01 – „Tavalised reisikulud: istungjärgud, komisjonid ja nende delegatsioonid, fraktsioonid ja muud“; 1405 01 – „Suulise tõlke kulud: väline suuline tõlge“; 2007 01 – „Hoonete ehitus ja ruumide sisustamine“; 2022 – „Hoonete korrashoid, hooldus, käitamine ja puhastus“; 2024 – „Energiatarbimine“; 2120 01: „Mööbel: soetamine, üürimine, vahetamine, hooldus ja parandamine“; 2140: „Tehniline varustus ja sisseseade“; 3000 – „Töötajate lähetuskulud kolme töökoha vahel“; 3040 – „Mitmesugused sisekoosolekute kulud“; 3042 – „Koosolekud, kongressid, konverentsid ja delegatsioonid“; 3210 09: „Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse, sh raamatukogu, ajalooarhiivide ning teaduslike ja tehnoloogiliste valikute hindamise (STOA) ja Euroopa teadusmeediakeskuse kulud: Euroopa teadusmeediakeskuse kulud“; 3243 01: „Euroopa Parlamendi külastajatekeskused: Parlamentarium ja Euroopa Elamuskeskus“; 3244 01: „Rühmakü-

⁽¹⁹⁾ ELT C 444 I, 22.12.2020, lk 5.

⁽²⁰⁾ Juhatuse poolt vastu võetud tekstid, PE 113.116/BUR./rev. XXVI/ 1.4.2009.

Neljapäev, 29. aprill 2021

lastuste organiseerimine ja külalisrühmade vastuvõtt, Euroscola programm ning arvamuskujundajate kutsumine kolmandatest riikidest: külalisrühmade vastuvõtu kulud ja toetused“; 4220 02: „Parlamendiliikmete assistentide kulud: registreeritud assistentide töötasu ja hüvitised (parlamendiliikmete põhimäärus)“; 4220 04: „Parlamendiliikmete assistentide kulud: kulud, mis kaasnevad registreeritud assistentide kolme töökoha vahel toimuvate lähetuste ja ametsoitude ning väliskoolitustega (parlamendiliikmete põhimäärus)“;

3. toetab igati ettepanekut suurendada fraktsioonide ametikohtade arvu 76 ja komisjonide sekretariaatide oma 66 võrra, et võtta proportsionaalselt arvesse suurenenud töökoormust ja viia ellu liidu poliitikat; kutsub aga juhatust üles kasutama ära võimalikku koostoimet, et muuta haldussüsteem tõhusamaks, ning analüüsima kuidas on digitaliseerimise ja uute töömeetodite abil võimalik direktoraate ühtlustada ja paigutada ametikohti ümber komisjonide sekretariaatidesse; kutsub juhatust üles ühtlasi uurima, kas parlamendiliikmete ja nende töötajate suurenevat töökoormust arvestades on parlamendiliikmete asisteerimiskulude hüvitis piisavalt suur;

4. rõhutab, et parlamendi 2022. aasta eelarve peab olema realistlik ja täpne, et vältida eelarvesse ülemääraste assigneeringute kandmist; võtab teadmiseks, et praegune tava on paigutada eelarveaasta lõpus assigneeringujäägid ümber kinnisarvaprojektidesse; märgib, et selline koondümberpaigutamine toimub alati samades peatükkides ja jaotistes ja sageli täpselt samadel eelarveridadel; on seisukohal, et sellist tava võidakse pidada eelarve ettekavandatud ülepaisutamiseks; palub, et enne järgmist koondümberpaigutamist algatataks arutelu selle üle, kuidas teha tähtsaimaid investeringuid läbipaistvalt;

Keskkonnahoidlikum parlament

5. rõhutab, et parlament peab digitaalsete, paindlikumate ja energiatõhusamate töömeetodite ja koosolekutavade kasutuselevõtmisel, COVID-19 pandeemia kogemustest õppimisel ning tehtud tehnoloogiainvesteeringute ärakasutamisel esirinnas olema; nõuab sellega seoses, et parlamendiliikmete, töötajate ja ametnike parlamentaarne töö vaadataks põhjalikult ja ammendavalt läbi; on seisukohal, et läbivaatamisel tuleks põhitähelepanu pöörata institutsiooni tõhusale ja heale tööle ning hinnata tuleks ka seda, kuidas mõjutavad koosolekute kvaliteeti osaline ja täielik kaugosalus, kuid samal ajal tuleb vältida olukorda, kus erakorraliste asjaoludega toimetulekuks mõeldud meetmeid hakatakse tarbetult rakendada üldiste meetmetena;

6. väljendab heameelt parlamendi keskkonnajuhtimissüsteemi (EMAS) 2024. aasta eesmärkide üle; tuletab meelde, et EMASi keskmise pikkusega perioodi strateegia aastani 2024 sisaldab läbivaatamisklauslit, mille eesmärk on seada saavutatud tulemuste alusel kõrgemad keskkonnaeesmärgid; kutsub parlamenti üles EMASi eesmärgi 2022. aastal COVID-19 pandeemiat arvestades uuesti hindama ja seadma 2019. aastal peamiste tulemusnäitajate kohta kehtestatud sihtväärtuste asemel eesmärgiks kõrgemad väärtused; kordab, et kutsub üles oma praegust CO₂ heite vähendamise kava muutma, et saavutada süsinikuneutraalsus 2030. aastaks, kasutades selleks ELi-sisest CO₂ hinda;

7. tunnistab, et ligi kaks kolmandikku parlamendi CO₂ jalajäljest tekib inimeste transpordi tõttu; nõuab, et mõistlikul määral vähendataks sõitmist koosolekutele, mida saab väga hästi korraldada täieliku või osalise kaugosalusega, ning et kõigi ülejäänud sõitude puhul soodustataks üleminekut vähese CO₂ heitega alternatiividele, tingimusel, et see ei mõjuta õigusloome ega poliitilise töö kvaliteeti;

8. nõuab, et vabatahtliku kaugtöö võimalust saaks kasutada rohkemal päeval ja suurema hulga ülesannete täitmiseks; nõuab, et koosolekute puhul, kus ei tehta poliitilisi otsuseid (nt kuulamisid, arvamuste vahetused ning sise- ja ettevalmistavad koosolekud), eelistataks osalist või täielikku kaugosalust, kuid mõistab, et poliitiliste läbirääkimiste puhul, sh vajaduse korral suulise tõlke (ka kaugtööna tehtava suulise tõlke) tagamiseks, on parem füüsiline kohalolek; kutsub peasekretäri üles kehtestama seoses COVID-19 pandeemiaga võetud talitluspidevuse meetmete alusel uue paindliku raamistiku, mille alusel pakkuda suulist tõlget COVID-19-järgsel ajal kaugtõlkena; märgib, et kui digitaalsete vahenditega töötada liiga kaua, võib see teatavate inimeste heaolule mõjuda halvasti; nõuab, et 2022. aasta lõpuks vaadataks läbi lähetusreeglid, et tagada korrektne vajaduspõhine heakskiitmine, kõigi lähetuste puhul loa saamiseks konkreetse põhjenduse esitamine, nõue kasutada vähese süsinikuheitega transpordiliike, ilma et parlamendiliikmetel takistataks mandaati täita, ja nõue vältida kõige kahjulikumaid transpordiliike, v.a erandjuhtudel, st pikad sõidud ja raskesti ligipääsetavatesse piirkondadesse tehtavad sõidud, kus alternatiivsete transpordiliikide kasutamisel ei oleks keskkonnaeesmärgi täitmine ja parlamendi töö tõhusus enam tasakaalus; loodab, et kõigiks ametlike delegatsioonide külastusteks loa saamise tingimuseks seatakse see, et nii ettevalmistavad koosolekud kui ka lähetusjärgsed infotunnid toimuvad täielikult kaugosalusega, ning et alates 2022. aastast antakse lähetuseks luba ainult isikutele, kellel on õigus sellistest lähetustest osa võtta; nõuab, et juhatust tagaks, et parlamendikomisjonide erakorralisi koosolekuid korraldatakse Strasbourgis ainult erandjuhtudel ja need peavad olema korrektselt põhjendatud, enne kui need igal üksikjuhul heaks kiidetakse;

Neljapäev, 29. aprill 2021

9. ergutab parlamendiliikmeid kasutama vähese CO₂ heitega transpordivõimalusi; kordab üleskutset vaadata läbi parlamendiliikmete põhimääruse rakendusmeetmed, et võimaldada liidusiseste reiside puhul paindliku turistiklassi lennupiletite hüvitamine, tehes erandi vaid äärepoolseimatesse piirkondadesse ja sealt ära toimuvatele lendudele ning lendudele, mille puhul tehakse vähemalt üks vahepeatus või mis on pikemad kui neli tundi; võtab teadmiseks, et mõne parlamendiliikme sõidud oma valimisringkonnast parlamendi töökohtadesse eeldavad pikkade vahemaade läbimist ja neid saab sooritada ainult lennukiga;

10. nõuab jalgratastele, kaubaveojalgratastele, elektrijalgratastele ja elektritõukeratastele mõeldud taristu parandamist parlamendi hoonetes, eelkõige kergesti kasutatavate ja turvaliste parkimis- ja jalgrattaremondijaamade paigaldamise abil; nõuab, et parlament teeks tihedat koostööd asjaomaste kohalike omavalitsustega, eelkõige Brüsseli piirkonnas, et olla säästva linnalise liikumiskeskonna valdkonnas esirinnas, võttes endale ennetava rolli liikuvuskava GoodMove rakendamisel; nõuab teenistusjalgrataste kava laiendamist parlamendis; nõuab konkreetsete meetmete võtmist, et ergutada parlamendi töötajate aktiivset liikuvust, sealhulgas spetsiaalseid koolitusi ohutu pendelrände, hoolduse ja remondi teemal; nõuab kaubaveojalgrataste katsekava loomist teatavate logistiliste protsesside jaoks parlamendisiseselt ja liidu institutsioonide hoonete vahel;

11. julgustab parlamendi töötajaid kasutama ühistransporti ja nõuab töötajate ühistranspordipiletite subsideerimise süsteemi loomist 2022. aastaks, millega välistatakse õigus teisele parkimiskaardile; ootab ametiautode kasutamist parlamendiliikmete, töötajate ja lähetuskorraldusega registreeritud assistentide veoks Brüsseli ja Strasbourgi vahel; nõuab üksnes elektrisõidukitele eraldatud parkimiskohtade arvu suurendamist ja ülevaadet parkimiskohtade koguarvust kooskõlas kolmes töökohas kohaldatavate õigusaktidega;

12. ootab, et parlamendi teenistused teavitaksid kõiki külastusrühmi nende kasutatud transpordi keskkonnamõjust ning et 2022. aastal loodaks keskkonnamõjule põhinev reisikulude stiimulipõhise hüvitamise süsteem; palub juhatusel alustada külastusrühmi käsitlevate eeskirjade läbivaatamist kooskõlas komisjoni teatisega Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele säästva ja aruka liikuvuse strateegia ning Euroopa transpordivaldkonna edasise arengu suundade kohta (COM(2020)0789), eelkõige selle punktiga 9 ühisreiside kohta, ning kohandada külastusrühmade sõidukulusid vastavalt muutuvatele turuhindadele ja võimaldada teha muudatusi, et reisikulude turuhindade kõikumine ei tooks kaasa külastajate kaudset geograafilist diskrimineerimist;

13. kutsub administratsiooni üles jälgima 2022. aastaks prognoositud energiakulude jätkuvat kasvu ning uurima võimalusi hoida kulud kokku ja tõhustada tarbimist; nõuab fossiilkütustel põhinevate kütteseadmete ajakohastamise peatamist ning fossiilkütuste järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise tegevuskava koostamist 2022. aastal, et vältida kasutuskõlbmatuid varasid, ning soojuspumbasüsteemide ja muude asjakohaste tehnoloogiate kasutamise tulemuslikkuse ja tõhususe analüüsi kooskõlas EMASi eesmärkidega; kutsub parlamenti üles suurendama veelgi taastuvenergia osakaalu energiaallikate jaotuses ja eelkõige energiatootmises ning ootab, et päikeseenergia potentsiaali maksimaalseks ärakasutamiseks paigaldatakse 2023. aastaks Brüsseli hoonete katusele tippasemel päikesepaneelid; nõuab ühtlasi päritolutunnistuste-põhiste hangete järkjärgulist asendamist kohalike taastuvate energiaallikatega;

14. eeldab, et parlamendi teenistused jätkavad paberitarbimise vähendamist, minnes kõigi koosolekute puhul üle paberivabale, kollektiivsele ja veebipõhisele keskkonnale ning rakendades täiendavalt e-allkirja andmise korda; kordab oma nõudmist analüüsida võimalikult kiiresti võimalusi transpordikastide asendamiseks kooskõlas EMASi eesmärgiga luua paberivaba parlament;

15. eeldab, et kõigi investeeringute, sh digiinvesteeringute ja juhtimisotsuste puhul kohaldatakse energiatõhususe esikohale seadmise ja ringmajanduse põhimõtteid; nõuab parlamendi jäätmeäitlusstrateegia täielikku rakendamist kooskõlas jäätmehierarhia põhimõtetega, eelkõige seoses säästva ja ringmajandusel põhineva lähenemisviisiga ehitusjätmete käitlemisel; nõuab, et parlament rakendaks täielikult meetmeid ühekordselt kasutatavatest plasttoodetest loobumiseks;

16. tuletab meelde, et valdav enamik parlamendiliikmeid toetab seisukohta, et Euroopa Parlamendil peaks olema ainult üks asukoht, et tagada liidu maksumaksjate raha tõhus kasutamine ning täita enda kui institutsiooni kohustust vähendada oma CO₂ jalajälge; tuletab meelde vajadust leida lahendused parlamendi kui institutsiooni töö, finantskulude ja CO₂ jalajälje optimeerimiseks; usub, et kaugtöö ja kaugkoosolekutega saadud kogemused ja sellesse tehtud investeeringud võivad olla aluseks töötajate lähetustega seotud vajaduste kohandamiseks; tuletab meelde, et Euroopa Liidu lepingu kohaselt peab Euroopa Parlamendi asukoht olema Strasbourgis; märgib, et püsivate muudatuste tegemine nõuaks aluslepingu muutmist, mille jaoks on tarvis ühehäälselt otsust;

Neljapäev, 29. aprill 2021

17. tuletab meelde, et hanketingimustes ei peaks piirduma üksnes parima hinna põhimõttega, vaid tuleks hõlmata ka keskkonna-, sotsiaal- ja soolisi kriteeriume koos üksikasjalike näitajatega; väljendab heameelt keskkonnahoidlike avalike hangete kasutajatoe volituste laiendamise üle sotsiaal- ja sooliste elementide lisamiseks ja nõuab, et kehtestataks kohustus konsulteerida selle kasutajatoega hangete puhul, mille maksumus ületab 15 000 eurot; loodab, et juhatus võtab 2022. aastaks vastu jätkusuutlikkusega seotud aruandluse, nagu globaalne aruandlusalgatus ja selle laiendamine soolise võrdõiguslikkuse kaasamisega jätkusuutlikkusega seotud aruandlusse;

Läbipaistvus ja aruandekohustus

18. väljendab kahetsust, et juhatus keeldub rakendamast täiskogul mitmel korral väljendatud tahet reformida üldkulude hüvitis, millega juhatus takistab aktiivselt tegemast liidu maksumaksjate raha kasutamine läbipaistvamaks ja aruandekohustuslikumaks; nõuab, et juhatus viiks 2021. aasta lõpuks sisse üldkulude hüvitise eeskirja muudatused;

19. avaldab kahetsust, et juhatus keeldub rakendamast täiskogul mitmel korral väljendatud tahet seoses parlamendi peamiste reformimeetmetega, mida algselt mainiti eespool nimetatud parlamendi 26. oktoobri 2017. aasta resolutsioonis, mille hulka kuulus kohustusliku ahistamisvastase koolituse sisseviimine kõigile töötajatele ja parlamendiliikmetele; nõuab, et juhatus rakendaks täiskogu otsuseid viivitamata ja täies mahus;

20. peab kahetsusväärseks, et juhatus keeldub rakendamast täiskogul mitmel korral väljendatud tahet tagada direktiivi (EL) 2019/1937 (rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta)⁽²¹⁾ kohane kõrgetasemeline kaitse liidu õiguse rikkumisest teavitavatele parlamendiliikmete registreeritud assistentidele, nii et see oleks samal tasemel kaitsega, mida võimaldatakse registreeritud assistentidest ahistamisohvritele; kutsub juhatus üles määratlema selged ja õiguslikult kindlad standardid selle kohta, millistel juhtudel saab rikkumisest teatajaid, sealhulgas registreeritud assistente kaitsta, ning need standardid avaldama;

21. avaldab kahetsust, et juhatus keeldub rakendamast täiskogul mitmel korral väljendatud tahet võtta meetmeid ametnike, muude avalike teenistujate ja registreeritud assistentide hüvitiste määrade täielikuks ühtlustamiseks seoses ametireisidega parlamendi kolme töökoha vahel; kutsub juhatus üles seda küsimust viivitamata käsitlema ja võtma vajalikke meetmeid selle ebavõrdsuse kõrvaldamiseks alates Strasbourgis toimuvate täiskogu istungjärkude taasalustamisest;

22. kutsub esimeeste konverentsi uuesti üles vaatama läbi delegatsioonide tööd ja lähetusi väljapoole Euroopa Liitu reguleerivad rakendussätted; rõhutab, et sellel läbivaatamisel tuleks kaaluda võimalust, et registreeritud assistendid on teatavatel tingimustel parlamendiliikmete saatjad parlamendi ametlikes delegatsioonides ja ametlikel lähetustel;

23. avaldab kahetsust, et juhatus on viivitanud sellega, et täita täiskogul korduvalt väljendatud tahet töötada välja tehniline lahendus, mis võimaldaks parlamendiliikmetel kasutada oma hääleõigust ema- või isapuhkuse ajal, pikaajalise haiguse või vääramatu jõu korral, ning selgitada õiguslikke, rahalisi ja tehnilisi piiranguid, mida selline lahendus kaasa tooks; on veendunud, et kõik sellega seoses võetud meetmed oleksid võimaldanud edendada parlamendi kaugtöö- ja hääletamisskeemi loomist, kui pandeemia puhkes; loodab, et nüüd mil tehniline võimalus on kinnitatud, alustab juhatus tööd nende õiguslike ja rahaliste piirangute kaotamiseks, mis võisid alles jääda;

24. tuletab meelde, et läbipaistvusregistri viimaste aastate aastaaruannete järgi ei ole ligi pooled kõigist registrisse tehtud kannetest õiged; kardab, et register ei ole võimeline täitma oma eesmärki tagada huvide esindajate tegevuse suurem läbipaistvus, kui pooled registrikannetest annavad puudulikku või ebaõiget teavet; nõuab, et parlament võtaks meetmeid registri täpsuse suurendamiseks;

25. kordab oma nõuet, et parlament koostaks iga-aastase üksikasjaliku aruande huvide esindajate ja muude parlamendi ruumidesse juurdepääsu saanud organisatsioonide kohta ning avaldaks selle isikuandmete kaitse üldmääruse kohaselt;

26. loodab, et juhatus teavitab tulevikus parlamendiliikmeid ennetavalt asjakohaste täiskogu otsuste rakendamisest;

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

Neljapäev, 29. aprill 2021

Sooteadlikkus

27. nõuab, et tulevaste esialgse eelarvestuse projektide aluseks oleks sooteadliku eelarvestamise analüüs kooskõlas liidu võetud kohustusega järgida sooteadliku eelarvestamise põhimõtteid; nõuab spetsiaalset soopõhist raamatupidamissüsteemi, milles kulud parlamendiliikmetele, personalile ja ekspertidele oleksid sooliselt eristatud;
28. nõuab, et võetaks vastu soopõhised avalike hangete hindamise ja järelevalve kriteeriumid, mis põhinevad kõigis Euroopa Parlamendi hanketingimustes sisalduvate võrdsete võimaluste edendamisel;

Digitaristu

29. toetab investeringute tegemist digitaristusse, sh küberturvalisusse; rõhutab, et IKT peab integreerima turvalised tarkvaralahendused, st avatud lähtekoodiga tarkvaralahendused, ning tagama täieliku kontrolli tarkvara ja Euroopa Parlamendi andmehalduse üle, samuti vabaduse rakenduste arendamisel ja tehnoloogiahanges, millega välditakse eelkõige sõltuvust või tehnoloogilist seotust suurte tehnoloogiaplatvormidega, eriti seoses pilveteenuste pakkujatega;
30. rõhutab, et parlament peab integreerima keskkonnaküsimused digitaalarengu tegevuskavasse; toonitab, et digitaalne innovatsioon peab ökoloogilise üleminekule positiivselt kaasa aitama; nõuab digitaal tehnoloogia (roheline IT) ökoloogilise jalajälje vähendamist, eelkõige sisepoliitika kohandamise kaudu; kutsub parlamenti üles integreerima digiteenuste ökodisaini oma IKT haldusse ning valima võimalusi, mis järgivad ringmajandust ja edendavad ressursitõhusust;
31. tuletab meelde infoturbe ja eraelu puutumatuses seotud ohte, mis tulenevad kolmandatest isikutest sõltuvate lahenduste kasutamisest tundlike andmete jagamiseks, ning avatud lähtekoodiga tarkvara positiivset mõju digitaalsele autonoomiale ja selle kasu turvalisuse seisukohast; rõhutab, et kasutajatel peaks olema võimalik kasutada parlamendi seadmetes avatud lähtekoodiga tarkvara ning virtuaalsete koosolekute ja kiirsõnumite saatmise jaoks on vaja avatud lähtekoodiga detsentraliseeritud lahendusi; rõhutab vajadust koolitada kasutajaid nõuetekohaselt, pöörates erilist tähelepanu küberturvalisusele; toonitab, et teabe võrdse levitamise toetamiseks kõigis ametlikes keeltes on vaja automaatset transkriptsiooni- ja tõlketarkvara;
32. julgustab igati võtma meetmeid selleks, et tagada parlamendi tarkvara ja digitaalse taristu, sealhulgas pilvelahenduste hankimisel müüjaga seotuse efekti tekkimise ärahoidmine nõuete abil, mis käsitlevad ülekantavust ja täielikku koostalitlusvõimet, kasutama avatud lähtekoodiga tarkvara ning eraldama sihtotstarbeliselt hankeid VKEdele ja idufirmadele;
33. rõhutab, et avaliku sektori loodud tarkvaraandmed ja -vahendid ja/või riiklikult rahastatud tarkvaraandmed ja -vahendid peaksid olema taaskasutatavad, avalikult kättesaadavad ja kooskõlas põhiõigustega ning kui need on ette nähtud kriitiliseks kasutuseks, peab neil olema turvalisuse sertifikaat või läbitud turvaaudit; on seisukohal, et parlamendi kasutatav tehisintellekt tuleks ühtlasi riigihankemenetluse raames avalikustada avatud lähtekoodina koos juurdepääsetavate tarkvaradokumentide ja algoritmidega, et oleks võimalik tagantjärele läbi vaadata, kuidas tehisintellekti süsteem teatavale järeldusele jõudis; rõhutab, et põhiõiguste audit peaks olema nõuetelevastavuse eelhindamise osa;
34. märgib, et parlamendi töö järjepidevuse tagamiseks pandeemia ajal on sisse seatud kaughääletussüsteemid; palub need hääletussüsteemid ühtlustada;
35. nõuab kiiremat ja turvalisemat juhtmeta võrguühendust kõigis kolmes töökohas;

Suhtlemine kodanikega

36. rõhutab, et parlament on ainus liidu institutsioon, kus korraldatakse üldisi valimisi; peab oluliseks anda kodanikele parem ülevaade parlamendi tegevusest ning suurendada poliitilist teadlikkust ja edendada liidu väärtusi; nõuab rohkem digivahendeid, mis võimaldaksid kodanikega vahetult suhelda;
37. toetab kõigis liikmesriikides 2024. aastaks Euroopa Elamuskeskuste loomist; võtab teadmiseks kinnituse selle kohta, et COVID-19 pandeemia põhjustatud viivitused ei kahjusta oluliste vahe-eesmärkide saavutamist; toetab administratsiooni poliitikat, mille eesmärk on sünergia maksimeerimine; loodab, et Euroopa Elamuskeskuste jooksvate kulude pikaajaline mõju eelarvele esitatakse eelarvekomisjonile enne 2022. aasta eelarve vastuvõtmist; tuletab meelde, et Euroopa Elamuskeskused peaksid võimaldama kõigil kodanikel saada parem ülevaade Euroopa institutsioonide toimimisest;

Neljapäev, 29. aprill 2021

38. on seisukohal, et Euroopa Parlamendi Bürood (EPLoD) peaksid laiendama oma võrgustikku ja kodanikega rohkem suhtlema; kutsub parlamenti üles korraldama Euroopa Parlamendi Büroode abil kohalikul tasandil parlamendiliikmete ja noorte kohtumisi ja üritusi, nagu Euroopa noorteüritus;

39. tunnistab külastusrühmade tähtsust; märgib, et COVID-19 pandeemia ajal ei ole saanud parlamendi ruume külastada ükski külastusrühm; tuletab meelde, et kooskõlas juhatuse 5. oktoobri 2020. aasta otsusega jaotati 40 % 2020. aasta kasutamata kvoodist ümber 2022. aastale; tunneb heameelt asjaolu üle, et parlament teeb märkimisväärseid pingutusi seoses teenustega, mida ta pakub külastajatele, eelkõige noortele, kes jäävad peamiseks sihtrühmaks; nõuab, et külastajatele makstavaid hüvitisi ei suurendataks parlamendi järelejäänud ametiaja jooksul rohkem, kui on praktikas teostatav;

40. tunnistab, et ligikaudu 50 miljonit inimest kuulub liidus eri keelelistesse vähemustesse, piirkondadesse ja kogukondadesse; tuletab meelde, et parlament ergutab liidus kodanike, sealhulgas rahvus-, piirkondlike ja keeleliste vähemuste kaasamist ja osalust; tuletab meelde, et parlament toetab jõuliselt mitmekeelsust ning edendab rahvus-, piirkondlike ja keeleliste vähemuste õigusi; on seisukohal, et parlament saab aktiivselt aidata kaasa desinformatsiooni vastu võitlemisele, andes vajaduse korral teavet ka keeleliste vähemuste, piirkondade ja kogukondade keeltes; nõuab, et juhatuse analüüsiks, kas teabematerjalide, näiteks Euroopa Elamuskeskustele ja Euroopa tuleviku konverentsi jaoks pakutavate teabematerjalide pakkumine eri liimesriikides keeleliste vähemuste, piirkondade ja kogukondade keeltes oleks teostatav, ning hindaks, milline võib olla selle rahaline kulu;

41. palub, et juhatuse näeks ette artikli 54 (algatusraportid) kohaste oluliste välispoliitikat käsitlevate resolutsioonide tõlkimise lisaks liidu ametlikele keeltele ka ÜRO ametlikesse keeltesse (araabia, hiina ja vene keel) ning artiklite 132 (Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused) ja 144 (Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutamine) kohaselt vastu võetud riigipõhiste resolutsioonide tõlkimise asjaomaste riikide ametlikesse keeltesse, et suurendada parlamendi välistegevuse mõju ja ulatust; palub, et eelarvapädevad asutused eraldaksid selle jaoks piisavad vahendid;

42. kutsub peasekretäri üles analüüsima rahvusvahelise viipekeele tõlke kasutuselevõtu teostatavust kõikidel täiskogus toimuvatel aruteludel vastavalt täiskogu istungil heaks kiidetud taotlustele ja täitma seda otsust kõigi kodanike võrdse juurdepääsu põhimõtte kohaselt;

43. peab ülimalt oluliseks, et igal liidu institutsioonil, kes on kaasatud eelseisva Euroopa tuleviku konverentsi korraldamisse ja juhtimisse, sealhulgas parlamendil, oleks piisav halduseelarve, et muuta see edukaks juba alates oma tulude ja kulude eelarvestuse esitamisest;

44. palub, et liikmesriikide ja partnerriikide kodanikele ja elanikele pakutaks võimalust osaleda parlamendis korraldatavatel virtuaalsetel giidiga ekskursioonidel, et üldsus saaks parema ülevaate institutsiooni tööst ja väärtustest;

45. nõuab, et eakatele pakutaks just neile mõeldud külastusteenust, mille raames juhitakse tähelepanu liidu programmidele ja poliitikale, millega soodustatakse aktiivset vananemist;

Kinnisvaraprojektid

46. ootab parlamendi kinnisvarapoliitikaga seoses läbipaistvamat ja üksikasjalikumat planeerimist ja otsuste tegemist, sealhulgas varajase teabe pakkumist, võttes nõuetekohaselt arvesse finantsmääruse artiklit 266; nõuab arutelu pidamist parlamendi toimimise üle ja parlamendi ruumivajaduste läbivaatamist, võttes arvesse pandeemia mõju ja kaugtöö eeldatavat suurenemist, ning vajaduse korral parlamendi pikaajalise kinnisvarastrategia kohandamist; rõhutab, et hoolikas planeerimine peaks võimaldama märkimisväärset kokkuhoidu;

47. palub, et juhatuse teeks teatavaks oma otsuse Paul-Henri Spaaki hoone kohta, sealhulgas kulude üksikasjaliku jaotuse ja tõendusdokumendid; võtab teadmiseks asjaolu, et Paul-Henri Spaaki hoonet ei saa renoveerimistöde ajal kasutada, ning nõuab juba olemasolevate ruumide optimeerimist parlamendi vajaduste kohaselt; tuletab sellega seoses meelde parlamendi võetud kohustust teha oma hoonetes vajalikud kohandused ja renoveerimistööd, et luua kooskõlas liidu standarditega kõigile kasutajatele juurdepääsetav keskkond; soovib võtta parlamendi hoonete planeerimisel ja restruktureerimisel nõuetekohaselt arvesse mitmekesisuse ja kaasamise kriteeriume;

48. tunneb heameelt juhatuse otsuse üle võtta parlamendi kinnisvaraportfelli olulusringi juhtimiseks kasutusele hoonepassid; loodab, et uue vahendi kasutamine aitab tulemuslikult liikuda eesmärgi poole, milleks on saavutada kliimaneutraalsed või passiivhooned võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt 2050. aastaks; loodab ühtlasi, et niisugune pass hõlmaks siseõhu kvaliteedi parandamist ja tervislikke hooned;

Neljapäev, 29. aprill 2021

49. märgib, et peasekretäri poolt 2022. aastaks esitatud eelarves on WEISSi hoone sissepääsu ehitustöödeks nähtud ette 4,358 miljonit eurot, märgib lisaks, et kaheksa miljonit eurot oli niisugusteks ehitustöödeks ette nähtud juba 2021. aasta eelarves; nõuab ajakohastatud teavet kõnealuse projekti üldkulude kohta;

Muud küsimused

50. kordab oma nõudmist, et juhatus looks parlamendiliikmetele rohelistel nädalatel kohalolekuks täieliku paindlikkuse, et hõlbustada nende töökorraldust;

51. tuletab meelde Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse⁽²²⁾ artikli 27 lõikeid 1 ja 2, milles on sätestatud, et „Euroopa Parlamendi loodud vabatahtlik pensionifond kehtib pärast käesoleva põhimääruse jõustumist edasi nende parlamendiliikmete või endiste parlamendiliikmete jaoks, kes on kõnealuses fondis juba omandanud õigusi või ooteõigusi“, ning et „omandatud õigused ja ooteõigused säilivad täies ulatuses“; palub peasekretäril ja juhatusel Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärust täielikult järgida ning koostada pensionifondi kohta selge kava, mille alusel parlament tunnustab oma liikmete vabatahtliku pensioniskeemiga seotud kohustusi ja võtab need üle;

52. märgib, et pandeemia tabas teenuseosutajaid rängalt; tunneb heameelt parlamendi jõupingutuste üle, näiteks solidaarsuseinete pakkumise üle, et aidata vähendada alltöövõtjatele ja nende töötajatele avalduvat mõju; rõhutab asjaolu, et koristus- ja toilitlusteenuste allhange seab inimesed, peamiselt naised, äärmiselt haavatavasse olukorda; on väga mures töötajate massilise vallandamise pärast kontserni COMPASS Group kuuluvast toilitlustegevusest; kutsub parlamendi pädevaid organeid üles uurima koostöös alltöövõtjatega kõiki võimalikke alternatiivseid lahendusi tööhõive säilitamiseks sotsiaaldialoogi raames ning hankima lisateenuseid, mis oleksid parlamendi eelarve kasutamise seisukohast põhjendatud; kutsub parlamenti üles võtma kasutusele kõik vajalikud ettevaatusabinõud tagamaks, et välistöövõtjad järgiksid koristuspersonali, mis koosneb peamiselt naistest, ja toilitlustegevuse kõrgeimaid standardeid, eelkõige psühholoogilise surve ja töötingimuste osas; palub juhatusel vaadata parlamendi allhankepoliitika uuesti läbi;

53. kutsub peasekretäri ja juhatust üles juurutama parlamendi administratsioonis tulemuspõhise eelarvestamise kultuuri ja kulusäästliku juhtimise kontseptsiooni, et suurendada institutsioonisisese tegevuse tõhusust ja keskkonnasäästlikkust ning vähendada paberimajandust ja bürokraatiat; rõhutab, et kulusäästliku juhtimise kogemus väljendub tööprotsessi pidevas paranemises, mis tuleneb lihtsustamisest ja haldustöötajate kogemusest;

54. rõhutab vajadust vaadata läbi parlamendi personalipoliitika, et institutsioonis saaks kasutada ära kõikide parlamendi töötajate omandatud eksperditeadmisi; on seetõttu veendunud reeglite muutmise vajalikkuses, et kõikide kategooriate töötajad, sealhulgas parlamendiliikmete registreeritud assistendid, saaksid osaleda sisekonkurssidel, ning vajalikkuses koostada personaliarenduse kavad, mis võimaldavad parlamendil hoida kõnealustesse kategooriatesse kuuluvate töötajate eksperditeadmised institutsiooni teenistuses;

55. palub peasekretäril hinnata riske, mis on seotud üha arvukamate lepinguliste töötajate töölevõtmisega, sealhulgas ohtu, et parlamendis luuakse kahetasandiline personalistruktuur; nõuab kindlalt, et põhilisi alalisi ametikohti ja ülesandeid täidaksid alalised töötajad;

56. nõuab parlamendiliikmete büroode juhtimisel ja lepingutes paindlikkuse suurendamist ja bürokraatiat vähendamist, võttes arvesse veebiplatvormide korduvaid tõrkeid ja raskusi, mis on esinenud COVID-19 pandeemia ajal kaugtöö tegemisel; nõuab, et parlamendi peasekretariaat ja finantsteenistused kehtestaksid spetsiaalsed paindlikud reeglid;

57. märgib, et parlament võtab Brüsselis ühes poolaastas vastu umbes 250 praktikanti; on seisukohal, et kõigile parlamendi praktikantidele tuleks pakkuda samu transpordisoodustusi kui teistele töötajatele; on seisukohal, et need meetmed ei tekitaks parlamendi eelarvele märkimisväärset lisakoormust ja vähendaksid märkimisväärselt praktikantide kulusid Brüsselis;

58. tuletab meelde, et piisavalt vahendeid tuleb eraldada nii parlamendi ruumides kui ka neist väljaspool toimuva kultuuri- ja kunstitegevuse rahastamiseks, et rõhutada parlamendi toetust kultuuri- ja loomesektorile;

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi 28. septembri 2005. aasta otsus 2005/684/EÜ, Euratom, millega võetakse vastu Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärus (ELT L 262, 7.10.2005, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

59. tuletab meelde parlamendi poliitilisi kohustusi, mis on seotud tema välisbüroodega, ning nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus tagaks vajalikud tingimused, nagu vajaduse korral hoonete ühishaldus ning vastuvõtivate riikide ametiasutustes parlamendi töötajate diplomaatilise staatuse akrediteerimine;

60. nõuab, et Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste amet esitaks õigeaegseid ja läbipaistvaid iga-aastaseid aruandeid;

61. on seisukohal, et COVID-19 pandeemial on kahjulik mõju parlamendi elavusele; rõhutab, kui oluline on tagada pärast COVID-19 kriisi lõppu dünaamiline ja aktiivne parlament; palub seetõttu juhatusel teha analüüs, mille eesmärk on selgitada välja uued tavad, mis võiksid muuta parlamendi elavamaks, ning esitada seejärel soovitusel, mida saaks rakendada kodukorra läbivaatamise raames, kui see peaks vajalik olema;

o

o o

62. võtab vastu 2022. aasta eelarvestuse;

63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ning eelarvestus nõukogule ja komisjonile.

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET